

**Türkiye'yi
geleceğe
bağlıyoruz**

İçindekiler

Kısaca Türk Telekom

Türk Telekom Öne Çıkan Noktalar	4
Bir Bakışta Türk Telekom	6
Grup Şirketleri	8
Vizyon ve Değerler	10
Tarihçe	11

Bir Bakışta 2018

Temel Performans Göstergeleri	16
2018 Satır Başları	27

Yönetim

Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı	38
Yönetim Organı Değerlendirmeleri	40
Yönetim Kurulu	48
Yönetim Kurulu Komiteleri	51
CEO Mesajı	52
Türk Telekom Üst Yönetimi	56
Türk Telekom Grup Şirketleri Genel Müdürleri	59
Organizasyon Yapısı	61
İştirakler, Bağlı Ortaklıklar ve Finansal Yatırımlar	62
Sermaye Yapısı ve Değişiklikler	63

2018 Faaliyetleri

Global Telekom Pazarı	66
Türkiye Telekom Pazarı	70
Türk Telekom'un Stratejik Öncelikleri	75
Pazarlama Faaliyetleri	82
Satış Faaliyetleri	104
Toptan Satış Faaliyetleri	109
Müşteri Hizmetleri Faaliyetleri	114
Yatırımlar ve Altyapı Projeleri	118
Araştırma ve İnovasyon Faaliyetleri	122
İnsan Kaynakları	128
Yatırımcı İlişkileri	136
Sürdürülebilirlik ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk	138

Türk Telekom Grup Şirketleri

Argela	150
İnova	155
AssisTT	159
SEBIT	161
Türk Telekom International	165

Kurumsal Yönetim

Kurumsal Yönetim	170
Kâr Dağıtım Önerisi	175
Bağlılık Raporu Sonucu	175
Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu	176
Kurumsal Yönetim Bilgi Formu	208
Bağımsızlık Beyanları	217

Finansal Bilgiler

Sorumluluk Beyanı	220
Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Bağımsız Denetçi Raporu	222
Konsolide Finansal Tablolar ve Bağımsız Denetim Raporu	223

Sözlük	345

178 yıllık köklü bir mirasın modern temsilcisi Türk Telekom, bugüne kadar sektöründe pek çok ilki gerçekleştirerek en yeni ve en ileri iletişim teknolojilerini Türk halkıyla buluşturmayı sürdürmüştür. Türkiye'deki internet omurgasının kurucusu ve 282 bin km'lik fiber ağı ile ana sağlayıcısı Türk Telekom; aynı zamanda genişbant, mobil, sabit telefon ve TV ürünlerini 46 milyon abonesine bir arada sunan Türkiye'nin ilk entegre telekom operatörüdür.

Türkiye'nin bilgi toplumuna dönüşüm sürecini hızlandırma vizyonuyla yatırımlarını aralıksız sürdüren Türk Telekom, herkes için erişilebilir iletişim prensibiyle Türkiye'yi geleceğe bağlamak için çalışıyor, geleceğin iletişim standartlarını geliştirerek paydaşları için kalıcı ve güçlü değerler üretiyor.

Türk Telekom Öne Çıkan Noktalar

Türkiye'de
Lider Şirket

Entegre Telekom Hizmetleri Teklifleri

10 Yıl
Aralıksız

En Değerli Telekom Markası

%91

LTE Nüfus Kapsama Oranı

282 bin km
Fiber Altyapı

18,6 milyon
81 ilde Fiber Hane Kapsaması

46 milyon
Aboneye Hizmet

~%50

Fiberle Bağlı
LTE Baz İstasyonu

2.

Ödemeli TV Pazarındaki
Konum

178 yıllık köklü bir geçmişe sahip olan Türk Telekom, Türkiye'nin ilk entegre telekomünikasyon operatörüdür. Türk Telekom, geniş hizmet ağı ve zengin ürün çeşitliliğiyle mobil, internet, telefon ve TV ürün ve hizmetlerini 46 milyon bireysel ve kurumsal abonesine müşteri odaklı ve entegre bir yapıda sunuyor.

Bir Bakışta Türk Telekom

Türk Telekom Grubu Şirketleri Türkiye’yi yeni teknolojilerle buluşturma ve bilgi toplumuna dönüşüm sürecini hızlandırma vizyonuyla, **81 ilde 33.417 çalışanıyla hizmet vermektedir.**

Tek Marka

Bireysel ve kurumsal hizmetler alanında geniş hizmet ağı ve zengin ürün çeşitliliğine sahip olan Türk Telekom, mobil, internet, telefon ve TV ürün ve hizmetlerini “Türk Telekom” tek marka çatısı altında bir araya getirmiştir.

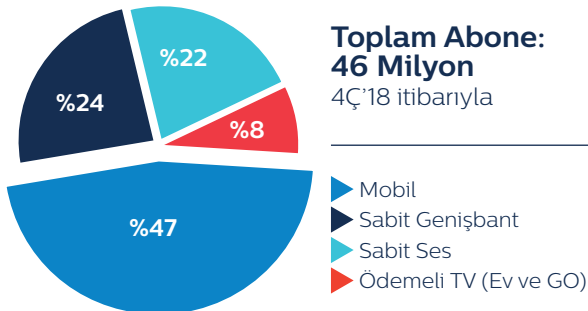
178 yıllık köklü bir geçmişe sahip olan Türk Telekom, Türkiye’nin ilk entegre telekomünikasyon operatörüdür. Müşterilerin hızla değişen iletişim ve teknoloji ihtiyaçlarına en güçlü ve en doğru şekilde cevap verebilmek amacıyla 2015 yılında Türk Telekomünikasyon A.Ş., TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş. ve TTNET A.Ş. tüzel kişiliklerini mevcut

şekliyle muhafaza ederek ve tabi oldukları mevzuat ve regülasyonlara tamamen uyarak, “müşteri odaklı” ve entegre bir yapıya geçmiştir. Bireysel ve kurumsal hizmetler alanında geniş hizmet ağı ve zengin ürün çeşitliliğine sahip olan Türk Telekom, Ocak 2016 itibarıyla mobil, internet, telefon ve TV ürün ve hizmetlerini ‘Türk Telekom’ tek marka çatısı altında bir araya getirmiştir.

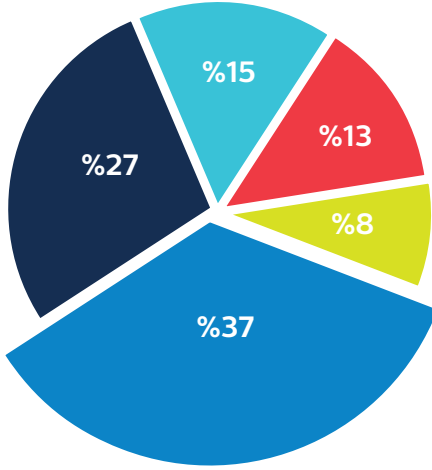
“Türkiye’nin Çoklu Oyuncusu” Türk Telekom, 31 Aralık 2018 itibarıyla 14,4 milyon sabit erişim hattı, 10,9 milyon genişbant, 3,6 milyon TV ve 21,5 milyon mobil aboneye hizmet vermektedir. Türk Telekom Grubu şirketleri Türkiye’yi yeni teknolojilerle buluşturma ve bilgi toplumuna dönüşüm sürecini hızlandırma vizyonuyla, 81 ilde 33.417 çalışanıyla hizmet vermektedir.

Türk Telekomünikasyon A.Ş., PSTN ve toptan genişbant hizmetlerini sunmakta olup, mobil operatör TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş., perakende internet hizmeti, IPTV, Uydu TV, Web TV, Mobile TV, Smart TV Hizmetleri sağlayıcısı TTNET A.Ş., yakınsama teknolojileri şirketi Argela Yazılım ve Bilişim Teknolojileri A.Ş., BT çözüm sağlayıcısı Innova Bilişim Çözümleri A.Ş., çevrimiçi eğitim yazılımları şirketi SEBİT Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş., çağrı merkezi şirketi AssisTT Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş., proje geliştirme ve kurumsal risk sermayesi şirketi TT Ventures Proje Geliştirme A.Ş., elektrik tedarik ve satış şirketi TTES Elektrik Tedarik Satış A.Ş.’nin, toptan veri ve kapasite servis sağlayıcısı Türk Telekom International’ın doğrudan; Türk Telekom International iştiraklerinin, Televizyon yayıncılığı ile isteğe bağlı yayıncılık (VOD) hizmetleri sağlayıcısı Net Ekran şirketlerinin, cihaz satış şirketi TT Satış ve Dağıtım Hizmetleri A.Ş.’nin ve ödeme hizmetleri şirketi TT Ödeme Hizmetleri A.Ş. ve rehberlik hizmetleri şirketi 11818 Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş.’nin ise dolaylı olarak %100’üne sahiptir.

Çoklu Tekliflerde En Güçlü Pozisyon

Hızlı Büyüyen Alanlara Odaklanma

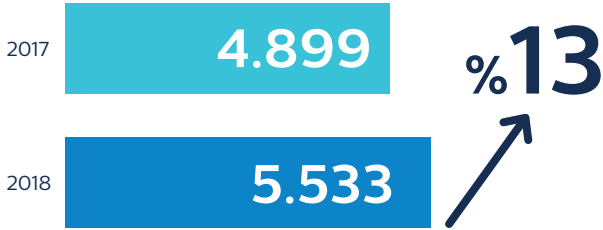
20,4 Milyar TL

2018 konsolide gelir kırılımı

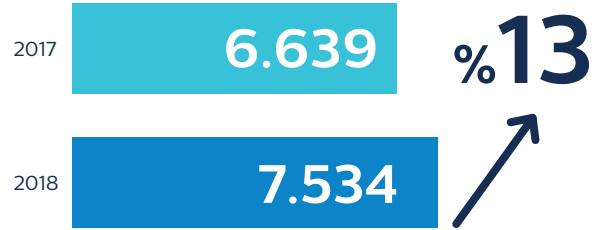
- ▶ Mobil
- ▶ Sabit Genişbant
- ▶ Sabit Ses
- ▶ Kurumsal Veri
- ▶ Diğer

Segment Bazında Gelirler

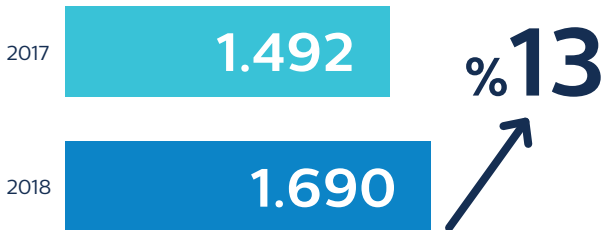
Sabit Genişbant (Milyon TL)

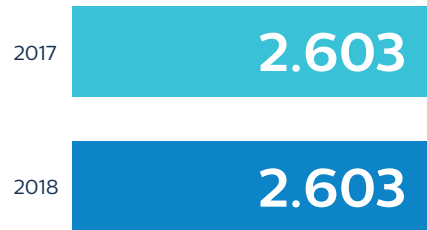
Mobil (Milyon TL)

Kurumsal Veri (Milyon TL)

Sabit Ses (Milyon TL)

Grup Şirketleri

ARGELA

ASSISTT

INNOVA

ARGELA

Gelecek nesil telekomünikasyon teknolojileri Ar-Ge şirketi

- ProgRAN: 26 patent başvurusu ile LTE ve 5G için SDN (Yazılım Tanımlı Ağlar) bazlı Radyo Erişim Ağı çözümleri
- ULAK: Türkiye'nin ilk ve tek LTE baz istasyonu geliştirme projesi
- MILAT: SDN & NFV (Şebeke Fonksiyonlarını Sanallaştırma) bazlı siber güvenlik ve siber savunma çözümleri
- Ar-Ge çalışmalarında ticarileşme
- İştiraki NETSIA (ABD) ile ONF & ONAP'a üye
- Türk Telekom Transformasyon Projesi'nde öncü rol

AssisTT

Lider müşteri hizmetleri çözümleri Şirketi

- Geleneksel çağrı merkezi hizmetlerinin ötesinde, satış ve pazarlama, sosyal medya yönetimi, e-posta ve bordrolama gibi çözümler
- Yaklaşık 13 bin çalışanla büyük ölçekli özel ve kamu kurumlarına hizmet

İNNOVA

Türkiye'nin lider yazılım geliştirme ve entegratörü

- Sistem Entegratörü - Büyük Ölçekli Projeler
- Akıllı şehirler ve Akıllı Depolama
- Sağlık Kampüsleri
- Fintech Çözümleri
- IoT Platformu ve Çözümleri
- SAP Danışmanlık Servisleri
- İş Uygulamaları (Dosya Yönetimi, Hukuk Süreç Yönetimi)
- CRM ve İş Zekası
- Self Service ve Otomasyon Çözümleri
- Yönetilen Çözümler

SEBİT

Türkiye'deki lider ve en kapsamlı eğitim teknolojileri şirketi

- Okul öncesi seviyeden lise seviyesine kadar bütün E-egitim ürünleri
- Önde gelen eğitim ürünleri: Raunt, SEBİT VCloud ve Vitamin
- Ulusal E-egitim transformasyon projesine (FATİH) içerik ve platform sağlayıcısı

Türk Telekom International

Toptan data, ses ve dolaşım hizmetleri alanında Grubun uluslararası kolu

- Orta ve Doğu Avrupa, Türkiye, Orta Doğu ve Kafkaslar bölgelerinde 45 bin kilometreden fazla fiber ağ
- Avrupa, Orta Doğu ve Asya ülkelerinde 70'ten fazla POP
- Eşsiz Çözümler
  - AMEERS: Batı Avrupa'yı Orta Doğu'ya bağlayan yeni güzergah
  - SEA-ME-WE-5: Avrupa'yı Afrika, Orta Doğu ve Asya'ya bağlayan denizaltı kablo sistemi

Türk Telekom Ödeme Hizmetleri

Ödeme hizmetleri şirketi

- Ödeme hizmetleri için Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'ndan (BDDK) lisans
- Doğrudan operatör faturalandırmasında güçlü pozisyon
- Diğer ödeme hizmetlerinde ve ürünlerinde (Dijital Cüzdan, Operatör Faturalandırması, Para Transferi, Vergi/Fatura ödemeleri, E-Para) genişleme planları

“Türkiye'nin Çoklu Oyuncusu” Türk Telekom, 31 Aralık 2018 itibarıyla 14,4 milyon sabit erişim hattı, 10,9 milyon genişbant, 3,6 milyon TV ve 21,5 milyon mobil aboneye hizmet vermektedir.

Vizyon ve Değerler

Vizyonumuz

Türkiye'nin tartışmasız iletişim ve eğlence teknolojileri lideri olarak, her alanda işimizi en iyi şekilde yaparak, müşterilerimizin iş ve yaşamlarını zenginleştirmelerini sağlarız.

Ortak Değerlerimiz ve Davranışlarımız

Müşteri Odaklılık

- Müşterilerimizi dinler, anlar ve ihtiyaçlarına uygun çözümlerle hayatlarını kolaylaştırırız.
- Tüm kararlarımızı, müşterilerimize etkisini gözetenek veririz.
- Müşterilerimizi zamanında ve doğru şekilde bilgilendirir, yüksek standartta hizmet sağlarız.

Yenilikçilik

- Trendleri öngörerek sektörümüzde ilklere imza atarız.
- Yılmadan dener, meydan okur ve yeni fikirleri cesaretle hayata geçiririz.
- Başarılarımız kadar hatalarımızdan da ders alır, mükemmeli hedefleriz.

İnsan Odaklılık

- Farklı fikirlere saygı duyar, çeşitliliği en büyük gücümüz olarak görürüz.
- İnsana yatırım yapar, sürekli öğrenir, gelişir ve geliştiririz.
- Birbirimizle samimi, adil ve yapıcı ilişkiler kurarız.

Güven

- Açık iletişime inanır, bilgimizi birbimizle paylaşıyoruz.
- Çalışma arkadaşlarımızın yetkinliklerine güvenir, iş birliği içinde çalışırız.
- Hepimizin başarısı için çalışır, birbimizizi takdir eder, başarıyı birlikte kutlarız.

Çeviklik

- Hızlı karar verir ve hemen sonuca ulaşırız.
- Sonuca ulaşmak için tutku ve sorumlulukla çalışırız.
- Yetkilerimizi başkalarıyla paylaşır, kendilerini güçlü hissetmelerini sağlarız.
- İnsiyatif alarak işimizi hem kolaylaştırır hem de geliştiririz.

Tarihçe

1840

Posta ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla daha sonraki yıllarda telekomünikasyon hizmetlerini de sunan Posta Nezareti kuruldu.

1909

Telefon hizmetlerinin de eklenmesi ile kurum, PTT Nezaretine dönüştürüldü.

1994

Türk Telekomünikasyon A.Ş. 30 Haziran'da kuruldu.

1995

24 Nisan'da PTT'deki telekomünikasyon ve posta hizmetleri birbirinden ayrılarak PTT'nin telekomünikasyon hizmetleriyle ilgili tüm personel, varlık ve yükümlülükleri; hisselerinin tamamı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na ait olan Türk Telekom'a aktarıldı.

2004

19 Şubat'ta Türk Telekom'un GSM Operatörü Aycell ile İş-TİM'in birleşmesi sonucu TT&TİM İletişim Hizmetleri A.Ş. kuruldu.

TT&TİM İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin ticari unvanı 15 Ekim'de Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. (Avea) olarak değiştirildi.

2005

Türk Telekom'un özelleştirilme çalışmaları 14 Kasım'da tamamlanarak %55 hissesi Oger Telekomünikasyon A.Ş.'ye devredildi.

2006

Türk Telekom iştiraki TTNET kuruldu ve 14 Mayıs'ta internet servis sağlayıcı lisansı olarak faaliyetlerine başladı.

Türk Telekom, 15 Eylül'de İş-TİM'in %40,56 oranındaki hissesini 500 milyon ABD Doları karşılığında satın alarak Avea'daki hisse oranını %81,12'ye yükseltti.

2008

Türk Telekom hisselerinin %15'lik payı 15 Mayıs'ta halka arz edilerek İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem görmeye başladı ve o dönem Türkiye'nin son 4 yılda gerçekleşen en başarılı halka arzı oldu.

2010

Türk Telekom, Orta ve Doğu Avrupa bölgesinin önde gelen toptan kapasite sağlayıcısı Intel International'ı (yeni adıyla Türk Telekom International) bünyesine kattı.

2011

Türk Telekom, CDP'ye (Carbon Disclosure Project/Karbon Saydamlık Projesi) karbon salımını raporlayan Türkiye'den ilk telekomünikasyon şirketi oldu.

2012

Türk Telekom'un Avea sermayesindeki toplam payı %89,99'a yükseldi.

2013

Türk Telekom'un %100 hissesine sahip olduğu bağlı ortaklığı Sobee Yazılım Ticaret Ltd. Şti., bütün aktif ve pasif ile yine Türk Telekom'un bağlı ortaklığı TTNET A.Ş.'ye birleşme yoluyla devrildi.

Türk Telekom Yönetim Kurulu aldığı kararla, üst yönetim yapılanmasında Grup CEO ve Genel Müdürlük pozisyonlarının birleştirilmesini içeren bir değişiklik gerçekleştirdi.

Tarihçe

2014

Türk Telekom'un yurt dışında 5 ve 10 yıl vadeli ve toplam 1 milyar ABD Doları tutarında tahvil ihracına uluslararası yatırımcılardan sekiz kat talep geldi. Bu işlem o güne kadar Türkiye'den ihraç edilen en büyük ve eş zamanlı olarak iki farklı vadede gerçekleştirilen ilk kurumsal tahvil ihracı oldu.

Uluslararası derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Türk Telekom'un TL ve yabancı para cinsinden uzun vadeli kredi notunu "BBB-" (yatırım yapılabilir seviye), görünümünü Durağan olarak belirledi.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard & Poor's (S&P) Türk Telekom'un kredi notunu "BB+"dan, "BBB-"ye (yatırım yapılabilir seviye) yükseltti. S&P, Türk Telekom'un 2014 Haziran ayında gerçekleştirdiği 1 milyar ABD Dolar'lık başarılı tahvil ihracıyla likidite pozisyonunu güçlendirdiğini vurguladı.

TTNET A.Ş. UEFA Şampiyonlar Ligi ve UEFA Avrupa Ligi maçlarının Türkiye yayın haklarını 2015-2016 sezonundan başlayarak üç sezon için satın aldı. Maçlar Türk Telekom Grubu yayın platformu Tivibu üzerinden yayınlandı.

2015

İş Bankası Grubu'nun sahip olduğu Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. hisselerinin Türk Telekom'a devir işlemlerinin tamamlanması ile Türk Telekom, Avea hisselerinin tamamına sahip oldu.

Türk Telekom International, 17 ülkeyi birbirine bağlayacak SEA-ME-WE-5 denizaltı kablo konsorsiyumuna tam üye oldu.

Avea, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından 26 Ağustos'ta yapılan IMT Hizmet ve Altyapılarına ilişkin Yetkilendirme İhalesi'ne (bilinen adıyla LTE Yetkilendirme İhalesi) katıldı. Farklı frekans bantlarında aldığı paketlerle kapasitesini genişleten Avea, abone başına en geniş frekansa sahip mobil operatör haline geldi.

2016

Mobil, internet, telefon ve TV hizmetlerini tek bir kanaldan sunabilmek için Avea, Türk Telekom ve TTNET markaları "Türk Telekom" tek markası altında birleştirildi.

Türk Telekom, Savunma Sanayii Müsteşarlığı'nın desteğiyle; Aselsan, Netaş ve Türk Telekom'un Ar-Ge iştiraki Argela tarafından geliştirilen Türkiye'nin ilk yerli ve milli LTE baz istasyonu ULAK'ı şebekesine entegre eden ilk operatör oldu.

Türk Telekom, yeni gençlik markası Selfy'yi gençlerle buluşturdu.

Türk Telekom Yönetim Kurulu kararı ile sektörün yakından tanıdığı Paul Doany, 26 Eylül'de şirkete CEO - Genel Müdür olarak atandı.

Türk Telekom, Nokia iş birliği ile Narrowband IoT (Dar Bant Nesnelerin İnterneti) teknolojisini Türkiye'de ilk kez kendi şebekesinde test eden operatör oldu.

Türk Telekom International'ın üyesi olduğu SEA-ME-WE-5 denizaltı kablo sistemi yıl sonunda hizmete girerek Asya'dan Avrupa'ya 20 bin kilometreden uzun bir mesafede 17 ülkeyi birbirine bağladı.

2017

Müşterilerine yeni nesil ödeme hizmetleri sunmak amacıyla Türk Telekom iştiraki TT Ödeme Hizmetleri A.Ş. BDDK'dan (Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurumu) ödeme hizmetleri lisansını aldı.

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na ait %6,68 (%5 B Grubu, %1,68 D Grubu) oranındaki paylar ilgili Bakanlar Kurulu kararını takiben Türkiye Varlık Fonu'na aktarıldı.

Türk Telekom'un araştırma ve geliştirme alanında faaliyet gösteren iştiraki Argela tarafından milli 5G teknolojilerinin geliştirilmesi amacıyla tasarlanan 5G Mükemmeliyet Merkezi Ankara'da açıldı.

Türk Telekom, müşterilerine ayrıcalıklı hizmetler sunduğu "Türk Telekom Prime" markasını yenileyerek tanıttı.

Türkiye'nin iki köklü kurumu Türk Telekom ve PTT A.Ş., 2013'te mobil iletişim alanında başlattıkları Pttcell iş birliği 5 yıl süreyle uzattı.

Türk Telekom, uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance tarafından her yıl gerçekleştirilen "Türkiye'nin En Değerli Markaları Turkey 100" listesinde, Türkiye'nin en değerli markası seçildi.

Türk Telekom ve Vodafone tarafından kurulan Avea-Vodafone Evrensel İş Ortaklığı, Evrensel Hizmet Fonu kapsamında mobil haberleşme altyapısı olmayan 1.472 yerleşim yerine hizmet götürülmesi için Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından düzenlenen ihaleyi aldı.

Türk Telekom, Türkiye'nin önde gelen sektör araştırması Bilişim 500'ün 18'inci yılında da 500 bilişim şirketi arasında satış gelirlerine göre birinci sıradaki yerini korudu.

Türk Telekom, yerli ve milli teknoloji geliştirme vizyonundan hareketle geliştirdiği platform özellikli dijital klavyesi Tambu'yu tanıttı.

Türk Telekom, teknolojik altyapısını geliştirerek yenilediği dijital müzik platformu Muud'u kullanıcıların beğenisine sundu.

Türk Telekom, ödemeli TV pazarında sunduğu üstün teknolojinin ve zengin içeriğinin gücüyle pazarda ikinci sıraya yükseldi.

Türk Telekom dünya teknoloji devlerinin üyesi olduğu başta 5G ve ötesi teknolojileri tasarlayan ONF (Open Networking Foundation) platformuna ortak üye statüsü ile katılan ve yönetimine giren ilk Türk şirketi oldu

Türk Telekom, küresel boyutta önde gelen operatörleri ve teknoloji tedarikçilerini bir araya getiren Açık Şebeke Otomasyon Platformu'nun (Open Network Automation Platform-ONAP) platin üyesi oldu.

Ar-Ge şirketimiz Argela'nın, ABD'deki iştiraki olan "Netsia", "RAN Dilimleme" teknolojisini Orange, Verizon ve Telefonica'da başarıyla kurdu.

2018

Türkiye'nin en büyük Siber Güvenlik Merkezi ve Şebeke Yönetim Merkezi (SMC), Mükemmeliyet Merkezi ve Kriz Merkezi gibi kritik yönetim merkezlerimizin de içinde bulunduğu Türk Telekom'un yeni genel müdürlük binası Ankara'da açıldı.

Argela'nın, iştiraki Netsia aracılığı ile ABD Patent ve Marka Ofisinden 5G alanında aldığı toplam patent sayısı 17'ye ulaştı.

Türk Telekom, erken aşamada ve ölçeklenebilir şirketlere yatırım yapma odağı doğrultusunda Türk telekomünikasyon sektörünün ilk kurumsal girişim sermayesi şirketi TT Ventures'u kurdu. Şirket, ilk yatırımını Türkiye'de online sağlık hizmetleri alanının ilk girişimlerinden olan DoctorTurkey'ye yaptı.

İnternet penetrasyonunu arttırmak ve satış kanallarını çeşitlendirmek amacıyla Türkiye'de bir ilk gerçekleştirilerek elektrik şirketleriyle iş birlikleri yapıldı ve tek noktadan elektrik ve Türk Telekom sabit internet paketleri satışına başlandı.

Türk Telekom, uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance tarafından her yıl açıklanan "Telecoms 500" listesinde üst üste onuncu kez "Türkiye'nin en değerli telekomünikasyon markası" seçildi.

Mobil iletişim şirketimiz Avea'nın ticari unvanı, tek marka algısıyla uyumlu olması adına Haziran itibarıyla TT Mobil İletişim olarak değiştirildi.

Türk Telekom, Turkcell, Vodafone, Türksat ve Telkoder arasında "Sabit Elektronik Haberleşme Altyapısı Kiralanması"na ilişkin iş birliği protokolü imzalandı. Protokol; sabit altyapının etkin kullanılmasını, mükerrer yatırımların asgariye indirilmesini, yeni yatırımların hızlandırılmasını, üst düzey müşteri deneyimi sunulmasını ve çevreyle ilgili konuların daha etkin bir şekilde yönetilmesini hedefliyor.

Mobil altyapının yaygınlaştırılmasına yönelik olarak, Zonguldak'ta şebeke yaygınlaştırma ve saha konsolidasyonu uygulamalarını içeren aktif mobil şebeke paylaşımına yönelik ilk pilot proje çalışmaları başarıyla tamamlandı.

Türkiye'nin ve bölgenin veri merkezi üssü olma hedefiyle Türk Telekom, Türkiye'nin en büyük veri merkezini İstanbul Esenyurt'ta açtı. Türk Telekom veri merkezlerinin sayısı 7'ye yükseldi.

Türkiye Futbol Federasyonu (TFF), Türk Telekom'un Türkiye'de ilk uygulayıcısı olduğu yeni teknolojisi MTN (Media Transport Network - Medya Taşıma Ağı) altyapısı sayesinde Süper Lig'de Video Yardımcı Hakem (VAR) sistemine geçti.

Türk Telekom, Avrupa'nın en değerli 3 ligi arasında yer alan Türkiye Basketbol Süper Ligi ve All Star maçları ile Kadınlar Basketbol Süper Ligi, Kadınlar ve Erkekler Türkiye Kupası maçlarının yayın haklarını 2018-2019 sezonundan başlayarak üç sezon için satın aldı. Maçlar üç sezon boyunca münhasır olarak Tivibu'dan yayınlanacaktır.

Türk Telekom'un para ödüllü canlı mobil bilgi yarışması Eleq yayına başladı.

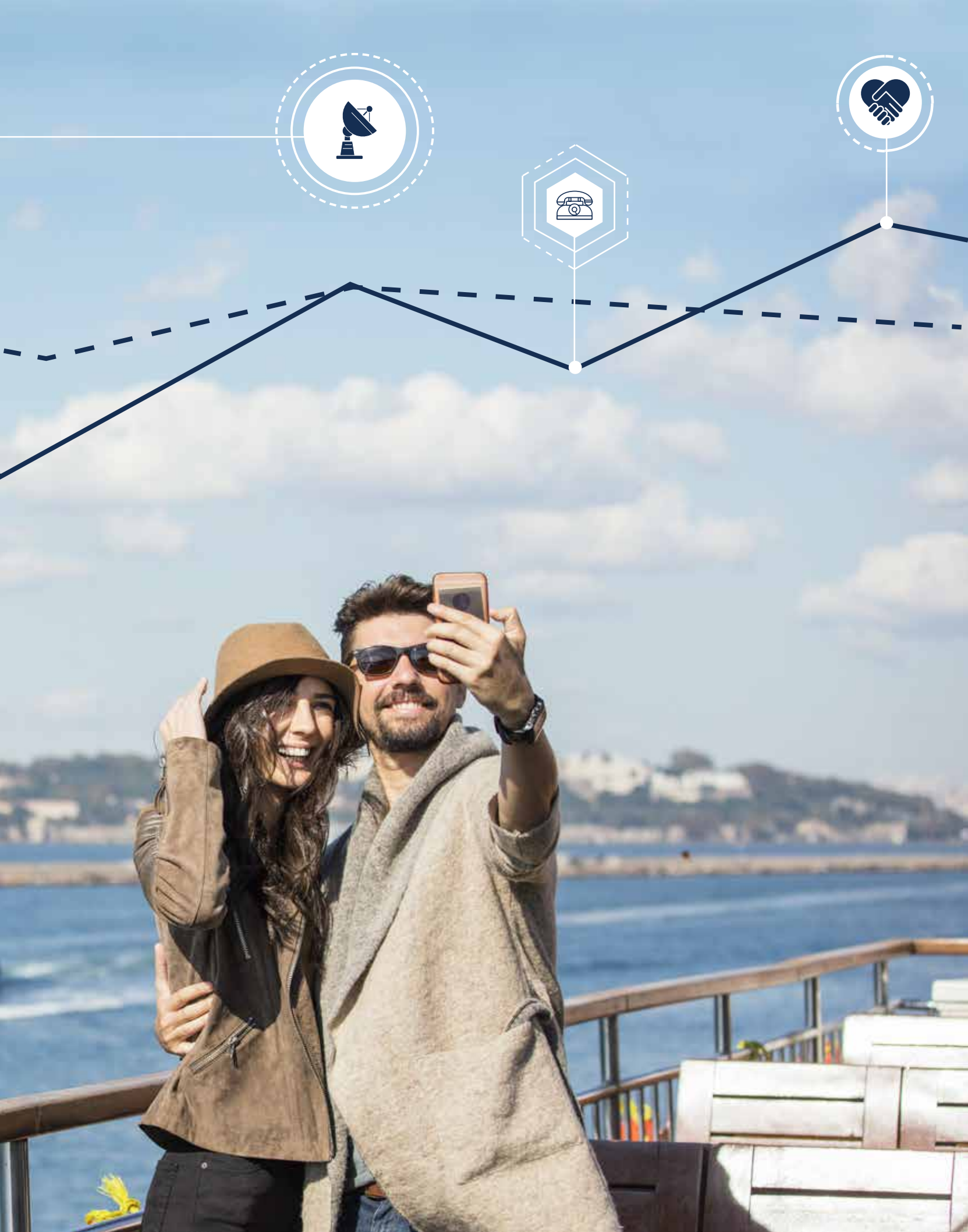
Şirket hissedarlarından Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'nin ("OTAŞ"), Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de bulunan %55 oranındaki hissesi, OTAŞ'a kredi veren bankaların paydaş olduğu özel amaçlı şirket olan Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş.'ye (LYY) 21 Aralık 2018 tarihinde devredildi.

Türkiye'yi geleceğe bağlıyoruz

çoklu tekliflerdeki gücümüzle

Temel Performans Göstergeleri

Türk Telekom Grubu, halka arzdan bu yana kaydettiği en yüksek yıllık gelir ve FAVÖK büyümesi, üstün abone kazanımı ve güçlü nakit akışı ile 2018 yılında çarpıcı finansal ve operasyonel sonuçlar elde etti. Grup, 2018 satış gelirleri öngörüsüne ulaşırken, FAVÖK sağlam temeller ile şirket öngörü aralığının üzerinde gerçekleşti.

Finansal Göstergeler

Satış Gelirleri, FAVÖK ve Net Kâr

Türk Telekom Grubu, halka arzdan bu yana kaydettiği en yüksek yıllık gelir ve FAVÖK büyümesi ve üstün abone kazanımıyla 2018 yılı için çarpıcı finansal ve operasyonel sonuçlar açıkladı. Aynı zamanda 2018 yılında güçlü bir nakit akımı yaratıldı. Grup, 2018 satış gelirleri öngörüsüne ulaşırken, FAVÖK sağlam temeller ile şirket öngörü aralığının üzerinde gerçekleşti.

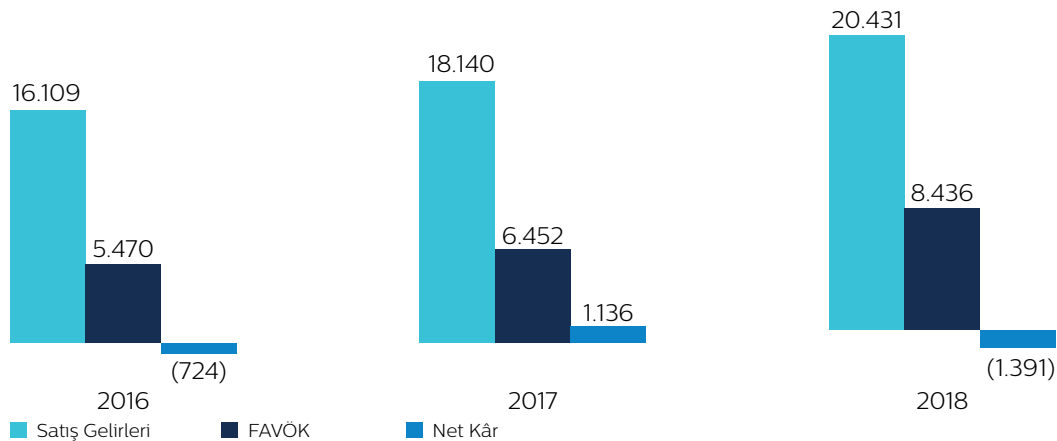
Konsolide gelir, halka arzdan bu yana tüm yıl için en yüksek yıllık büyüme olan %12,6 artışla 20,4 milyar TL'ye yükseldi. UFRYK 12* hariç tutulduğunda, gelir artışı, şirketin yaklaşık %13 seviyesindeki yıllık gelir artışı öngörüsüne paralel olarak %12,8 seviyesinde gerçekleşti. Grup, halka arzdan bu yana tüm yıl için en yüksek yıllık FAVÖK büyümesini kaydetti. Konsolide FAVÖK yıllık %30,7 artışla 2018 yılı için 8,0 milyar TL - 8,2 milyar TL olan FAVÖK

öngörü aralığının üzerinde gerçekleşerek 8,4 milyar TL'ye yükseldi. Konsolide FAVÖK marjındaki iyileşme 2018 yılında da devam etti. FAVÖK marjı, operasyonel giderlerin yönetimi konusunda alınan verimlilik önlemleri ve satış gelirlerindeki büyüme ile desteklenerek %41,3 olarak gerçekleşti. UFRS 15'in etkisi hariç tutulduğunda da, FAVÖK marjı, 2017 yılına göre 2,6 puan artarak güçlü bir seviye olan %38,1'e yükseldi.

Yıl içerisinde Türk Lirası'nın Dolar'a ve Avro'ya karşı sırasıyla %39 ve %34 oranında değer kaybettiği elverişsiz kur ortamı nedeniyle 2018 yılında Grubun net zararı 1,4 milyar TL oldu. Öte yandan, döviz ve döviz türev etkileri hariç tutulduğunda, net kâr 2017 yılında kaydedilen 2,4 milyar TL'ye karşılık 2018 yılında 3,4 milyar TL seviyesinde gerçekleşti.

*UFRYK 12, bakırdan fiber altyapıya geçiş gibi sabit hat altyapı iyileştirme çalışmalarına ilişkin muhasebe sınıflaması sonucu oluşan ve operasyonel olmayan bir gelirdir.

Satış Gelirleri, FAVÖK ve Net Kâr (Milyon TL)

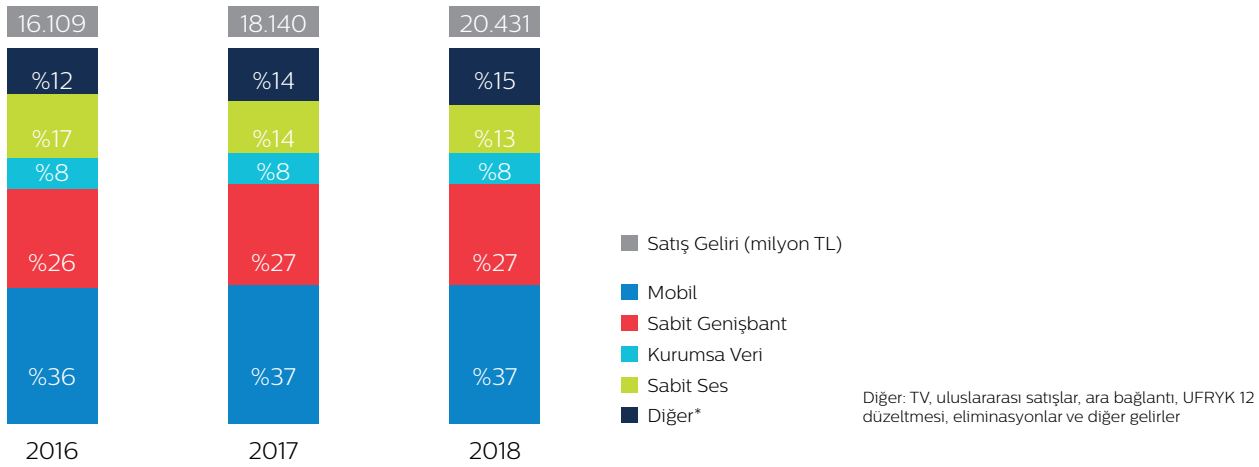

Konsolide Satış Gelirlerinin Dağılımı

Hızlı büyüme performansı gösteren mobil ve genişbant işkollarının konsolide gelirler içerisindeki payı her iki işkolunda sağlanan daha yüksek abone ve ARPU ile 2016 yılındaki %62 seviyesinden 2018 yılında %64 seviyesine yükselmiştir.

Diğer yandan, üçüncü en büyük gelir kalemi olan sabit ses gelirlerinin payı 2016'da %17 iken 2018'de %13'e düşmüştür. Sabit ses gelirlerinde 2016 yılında gerçekleşen %8 yıllık düşüşe karşın 2018 yılında bu gelirler yıllık bazda korunmuş, gelir kaybı yaşanmamıştır.

Konsolide Satış Gelirlerinin Dağılımı

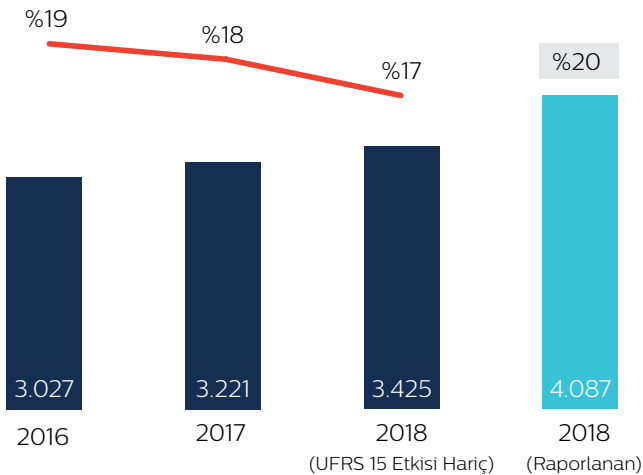

Yatırım Harcamaları

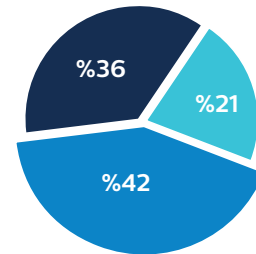
Grubun yatırım harcamaları 2017 yılında 3.221 milyon TL iken 2018'de 4.087 milyon TL oldu. UFRS 15 etkisi hariç tutulduğunda, düzeltilmiş yatırım harcamaları 3.425 milyon TL olarak gerçekleşti.

2018 yılında ana yatırım harcamalarını sabit hatlarda fiber altyapı yatırımları, mobil tarafta ise şebeke yatırımları ve IT transformasyon proje yatırımları oluşturmuştur.

Yatırım Harcamaları

Yatırım Harcamaları Dağılımı - 2018*

* UFRS 15 etkisi hariç dağılım

**Diğer yatırım harcaması, bilgi teknolojileri, işbirlikler ve yeni gelir kaynakları için yapılan harcamaları ve diğer yatırım harcamalarını içerir.

Temel Performans Göstergeleri

%31

Grup, halka arzdan bu yana tüm yıl için en yüksek yıllık FAVÖK büyümesini kaydetti. Konsolide FAVÖK yıllık %31 artışla 2018 yılı için 8,0 milyar TL - 8,2 milyar TL olan FAVÖK öngörü aralığının üzerinde gerçekleşerek 8,4 milyar TL'ye yükseldi.

Özet Gelir Tablosu (Milyon TL)	2016	2017	2018	2017-2018 Değişim (%)
Satış Gelirleri	16.109	18.140	20.431	%13
Amortisman ve İtfa Giderleri Hariç Net Faaliyet Giderleri	10.639	11.688	11.995	%3
Amortisman ve İtfa Giderleri Öncesinde Faaliyet Kârı (FAVÖK)	5.470	6.452	8.436	%31
Amortisman ve İtfa Giderleri Faaliyet Kârı	2.849	3.019	3.735	%24
Net Finansal Gelir/(Gider)	2.621	3.433	4.701	%37
Vergi	(3.018)	(1.954)	(6.723)	%244
Net Dönem Kârı	(328)	(343)	631	a.d.
	(724)	1.136	(1.391)	a.d.

Satış Gelirleri

Konsolide gelirler 2018 yılında, mobil gelirdeki yıllık %13,5 (artış: 896 milyon TL), genişbant gelirlerindeki yıllık %12,9 (artış: 634 milyon TL) ve uluslararası gelirlerde yıllık %44,9 (artış: 287 milyon TL) artış ile bir önceki yıla göre %12,6 (artış: 2.291 milyon TL) büyüme göstererek 20.431 milyon TL'ye yükseldi. UFRYK 12 hariç tutulduğunda ise, konsolide gelirdeki yıllık büyüme %12,8 (artış: 2.225 milyon TL) ile şirket gelir öngörüsü seviyesinde gerçekleşti. 2018'de mobil servis gelirlerindeki artış, cihaz işindeki segment bazlı yaklaşımdan dolayı raporlanan mobil geliri artışından 3,5 yüzde puan daha yüksek oldu.

Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kâr (FAVÖK)

2018 yılında, konsolide FAVÖK yıllık %30,7 (artış: 1.984 milyon TL) artışla halka arzdan bu yana en yüksek yıllık büyüme ile 8.436 milyon TL'ye yükseldi.

FAVÖK büyük ölçüde güçlü satış gelirleri ve operasyonel gider yönetiminde alınan verimlilik önlemleri ile 8,0 - 8,2 milyar TL olan öngörü aralığının da üstünde gerçekleşti.

UFRS 15 etkilerinden arındırıldığında dahi konsolide FAVÖK'ün yıllık büyümesi %21 seviyesinde güçlü seyretti. 2018 yılında %41,3 olan FAVÖK marjı, UFRS 15 etkisinden arındırıldığında, güçlü gelir büyümesi ve faaliyet giderlerinde sağlanan verimlilik ile 2017'ye kıyasla 2,6 puan artarak %38,1 seviyesinde gerçekleşti.

Amortisman ve İtfa Giderleri

2018 yılında, amortisman ve itfa giderleri yıllık %23,7 (artış: 716 milyon TL) artışla 3.735 milyon TL'ye yükseldi.

Faaliyet Kârı

Grup, 2017 yılında kaydettiği 3.433 milyon TL faaliyet kârına karşılık, 2018 yılında yıllık %36,9 (artış: 1.268 milyon TL) artışla 4.701 milyon TL faaliyet kârı kaydetti.

Net Finansal Gelir/Gider

Grup, 2017 yılında kaydettiği 1.954 milyon TL seviyesindeki net finansal gidere karşılık elverişsiz kur koşulları nedeniyle 2018 yılında 6.723 milyon TL net finansal gider kaydetti.

Vergi Geliri/Gideri

Grup, "vergi öncesi kâr"nın negatif gerçekleşmesi nedeniyle, 2018 yılında 631 milyon TL vergi geliri kaydetti; 2017'de vergi gideri 343 milyon TL olmuştu.

Net Kâr/Zarar

Grup, 2018'de TL'nin yıl içinde Dolar ve Avro karşısında sırasıyla %39 ve %34 değer kaybının etkisiyle kaydettiği finansal gider nedeni ile 1.391 milyon TL net zarar kaydetti.

Özet Bilanço (Milyon TL)	2016	2017	2018
Nakit ve Nakit Benzerleri	3.016	4.100	4.495
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	8.386	8.482	9.783
Maddi Duran Varlıklar	8.760	9.138	14.274
Diğer Varlıklar	6.712	7.428	7.647
Toplam Varlıklar	26.874	29.149	36.199
Öz Sermaye	3.260	3.260	3.260
Yedekler, dağıtılmamış kârlar ve diğer özkaynaklar	126	1.295	4.193
Faize tabi yükümlülükler	15.041	16.492	19.921
Diğer Yükümlülükler	8.447	8.102	8.823
Toplam Öz Sermaye ve Yükümlülükler	26.874	29.149	36.199

Toplam Varlıklar

2018 yılında, toplam aktifler büyük ölçüde maddi duran varlıklarda gerçekleştirilen yeniden değerlemenin etkisi ile yıllık %24 artışla 36,2 milyar TL'ye yükselmiştir. Aynı dönemde, nakit ve nakit benzerlerinde %10 artış gerçekleşmiştir. Ayrıca, UFRS 15 kapsamında abone edinim ve tutma maliyetlerinin aktifleştirilmesi toplam varlıklarda 1.020 milyon TL artışa sebep olmuştur.

Toplam Özsermaye ve Yükümlülükler

Toplam özsermaye ve yükümlülükler, 2018 yılında büyük ölçüde maliyet değerlerinden taşınmakta olan arsaların muhasebe politikalarındaki değişikliklerle yeniden değerlendirilerek rayiç değerlerine getirilmesinin 4,8 milyar TL etkisi ile %24 artarak 36,2 milyar TL'ye yükselmiştir.

Aynı zamanda, Dolar ve Avro karşısında değer kaybına devam eden Türk Lirası sebebiyle faize tabii yükümlülüklerde %21 artış olmuştur.

Rasyolar	2016	2017	2018
Net Borç/FAVÖK*	2,09	1,79	1,86
Net Borç/Toplam Varlıklar*	0,43	0,41	0,44
Borç (Total Yükümlülükler)/ Özkaynaklar	6,94	5,40	3,86
Borç (Finansal) / Özkaynaklar	4,44	3,62	2,67
Cari Oran	1,11	1,22	0,81

* Oranlarda kullanılan Net Borç hesaplaması, YPTL Para swap işlemlerinin pazara göre değerlemelerini (MTM) içermektedir. Net Borç / FAVÖK hesaplaması ise FAVÖK hesabında yer alan olağanüstü karşılıkları içermemektedir.

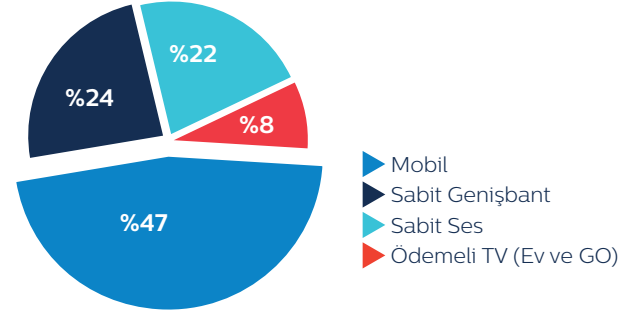
Detaylar için lütfen <http://www.ttinvestorrelations.com/tr-tr/mali-operasyonel-veriler/sayfalar/ozet-finansallar.aspx> adresini ziyaret ediniz.

Temel Performans Göstergeleri

Operasyonel Göstergeler

Türk Telekom, toplam abone sayısı halka arzdan bu yana en iyi yıllık abone kazanımı ile 4,3 milyon artarak 46 milyona yükselmiştir.

Abone Kırılımı

Toplam Abone: 46 Milyon

Genişbant Operasyonel Veriler

Genişbant abone tabanı 2018'de son on yıldaki en iyi abone kazanımı olan 1,2 milyon artışla 10,9 milyona yükseldi. Aynı dönemde, fiber abone sayısı* 3,6 milyona ulaşırken, toplam genişbant abone kazanımlarının %75'i fiber teklifleri ile geldi.

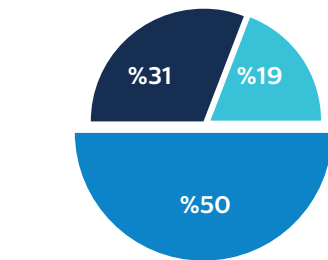
*Fiber aboneleri FTTH/B & FTTC abonelerini içermektedir.

Genişbant Operasyonel Veriler	2016 YS	2017 YS	2018 YS	2017 YS -2018 YS Değişim %
Genişbant Toplam Abone Sayısı (milyon)	8,7	9,7	10,9	%12
Fiber Abone Sayısı (milyon)	2,0	2,7	3,6	%32
Genişbant ARPU** (TL)	44,7	44,8	45,9	%2

**4Ç'18 ARPU değerleridir.

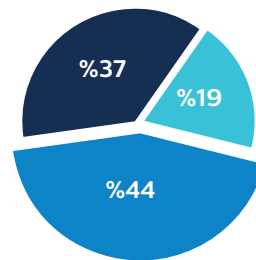
Türk Telekom'un Türkiye'de sabit genişbant penetrasyonunu artırma stratejisi 2018 yılında da meyvelerini vermeye devam etti ve genişbanttaki toplam net abone artışının yaklaşık yarısı uygun fiyatlı giriş seviyesi penetrasyon kampanyası "İnternet Bizden"den geldi.

Hız Dağılımı (Abonelerin Yüzdesi)

4Ç'17

- 8 Mbps'a kadar
- 20 Mbps'a kadar
- 20 Mbps üzerinde

4Ç'18

- 8 Mbps'a kadar
- 20 Mbps'a kadar
- 20 Mbps üzerinde

Not: Grafiklerdeki veriler Türk Telekom'un perakende abonelerine dayanmaktadır.

2018 yıl sonu itibarıyla yurt çapında fiber erişimini 282 bin km'ye yükselten Türk Telekom, saha dolabına kadar ve eve/binaya kadar fiber altyapısı ile kapsadığı hane sayısını 18,6 milyona çıkarmıştır. Pazarda yüksek hızlı tarifelere artan talep ile birlikte 2018 sonu itibarıyla yüksek hızlı (20 Mbps üstü) tarifelerdeki müşteri oranı, 2017 sonundaki %31 oranından %37'ye yükselmiştir.

1,9 milyon

Mobil abone tabanı, 2018 yılında halka arzdan bu yana en yüksek yıllık abone kazanımı olan 1,9 milyon artışla 21,5 milyona yükseldi.

Mobil Operasyonel Veriler

Mobil abone tabanı, TV'yi de içeren çapraz satış faaliyetleri, sinerji teklifleri ve gerçekleştirilen yatırımlar ile sunulan daha iyi kalite ve kapsama alanı ile halka arzdan bu yana en yüksek yıllık abone kazanımı olan 1,9 milyon artışla 21,5 milyona yükseldi. Faturalı abone oranı 2018 yılında 2 baz puan artarak %57 oranına ulaştı.

Yıl içerisinde gerçekleştirilen fiyat artışları, yüksek veri tüketimi ve artan faturalı abone oranı ile 4Ç'18'de mobil ARPU'da yıllık %11 büyümeye kaydedildi.

Bunun yanında, müşteri odaklı girişimler ve müşteriye elde tutma konusundaki etkin yönetimle, mobilde çeyreklik abone kayıp oranı 2018 yılının dördüncü çeyreğinde, son on yılın en düşük oranı olan %6'ya geriledi.

Ayrıca, bir yıl önce %83 olan LTE nüfus kapsama alanı 4Ç'18'de %91'e yükseldi. LTE kullanıcılarının mobil abone bazındaki payı ise 4Ç'17'de %35 iken 4Ç'18'de %46'ya çıktı.

2018 yılının son çeyreğinde üründen gelir elde edilebilecek yeni özelliklerle, dijital klavye Tambu'nun yeni versiyonu piyasaya sürüldü. Tambu'nun indirilme sayısı 8,3 milyona ulaştı ve araç çubuğu üzerinden 17 milyar adet etkileşim gerçekleştirildi. Müşteri odaklı bir diğer platform olan Online İşlemler Merkezi uygulaması, lansmanından bu yana 23,8 milyon kez indirildi ve Türk Telekom'un sınıfının en iyisi müşteri deneyimi sunma ve operasyonel verimlilik sağlama stratejisini destekledi. Uygulamayı kullanan TT mobil abonelerinin sayısı, 2018 yılında 10 milyonu aştı.

Mobil Operasyonel Veriler	2016 YS	2017 YS	2018 YS	2017 YS - 2018 YS Değişim %
Mobil Toplam Abone Sayısı (milyon)	18,6	19,6	21,5	%10
Mobil Faturalı Abone Sayısı (milyon)	9,8	10,8	12,2	%13
Mobil Ön Ödemeli Abone Sayısı (milyon)	8,8	8,8	9,3	%6
Mobil Karma ARPU (TL)*	26,1	27,9	31,0	%11
LTE Kapsanan Nüfus (%)	75	83	91	8 puan

*4Ç'18 ARPU değerleridir.

Temel Performans Göstergeleri

6 Çeyrek

Son 6 Çeyrektir Aralıksız Abone Artışı

Sabit Ses Operasyonel Veriler

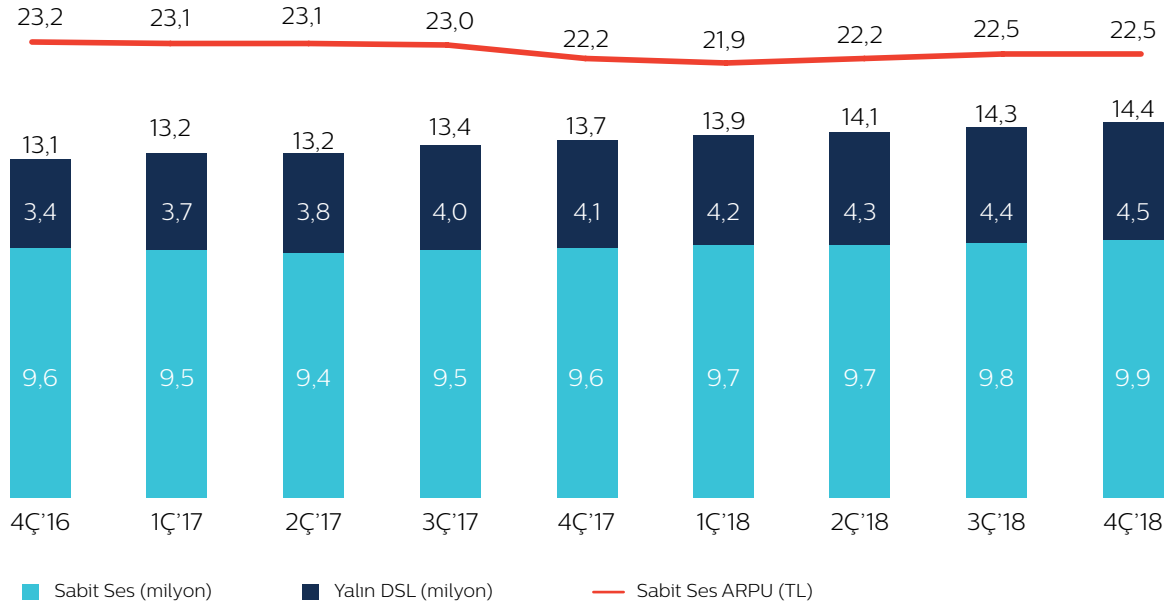
Sabit ses segmentinde son altı çeyrektir aralıksız süren net abone artışı ile 2018 yılında 9,9 milyona ulaştı. Yalın DSL dahil, toplam sabit erişim hatları, halka arzdan bu yana yıllık en yüksek net kazanım olan 768 bin ile 14,4 milyona yükseldi.

Sabit Ses Operasyonel Veriler	2016 YS	2017 YS	2018 YS	2017 YS - 2018 YS Değişim %
Toplam Erişim Hattı Sayısı (milyon)	13,1	13,7	14,4	%6
Sabit Ses Erişim Hattı Sayısı* (milyon)	9,6	9,6	9,9	%4
Yalın DSL Hat Sayısı (milyon)	3,4	4,1	4,5	%10
Sabit Ses ARPU (TL)**	23,2	22,2	22,5	%1

*Toplam sabit erişim hattı sayısı, sabit ses ve toptan hat kiralamayı içermektedir.

**4Ç'18 ARPU değerleridir.

Toplam Erişim Hattı ve ARPU

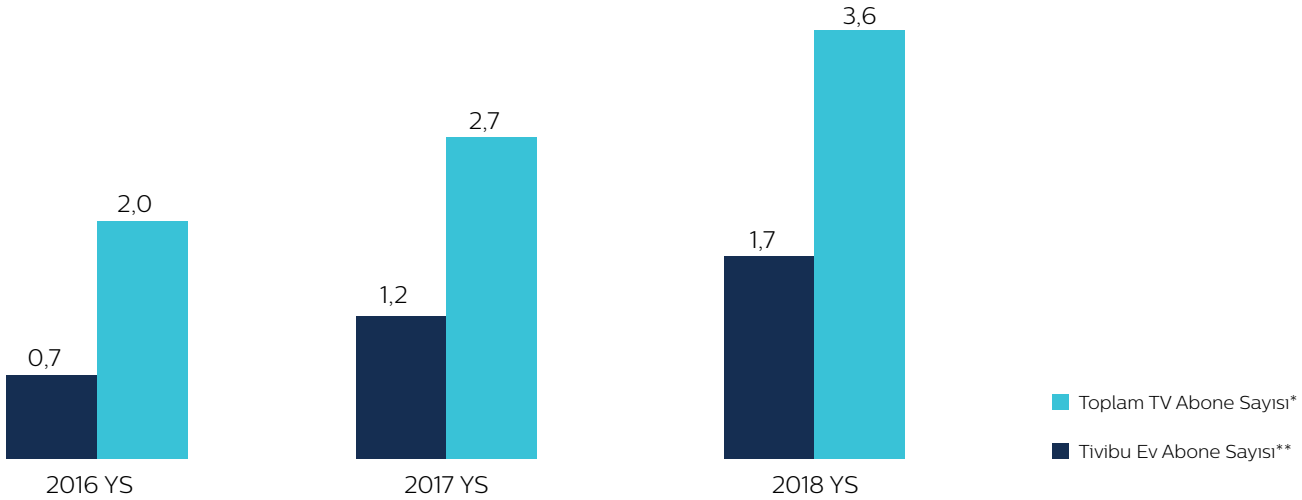
TV Operasyonel Veriler

Ev TV aboneleri, bu segmentteki şimdiye dek elde edilen en yüksek net abone kazanımı olan yıllık 492 bin ile 1,7 milyona ulaştı. 2017 ve 2018 yıllarından kaydedilen güçlü performans ile birlikte, 2016 yılında ödemeli TV pazarında dördüncü oyuncu konumunda olan Tivibu Ev, 1Ç'18'de ikinci oyuncu pozisyonuna yükseldi ve 2018 yılı boyunca bu konumunu sağlamlaştırdı. Toplam ödemeli TV abone sayısı ise yine en yüksek yıllık net abone kazanımı olan 886 bin ile 3,6 milyona yükseldi.

TV segmentindeki bu performans, Grubun mümkün olduğunca çok sayıda eve ulaşabilmek için geniş kitlelere uygun fiyatlı Ödemeli TV hizmetleri sunma stratejisi olan kablosuz ev stratejisinin doğru yolda olduğuna işaret ederken ilerleyen dönemlerde, etkin maliyet yaklaşımıyla beraber müşteri bazından daha yüksek gelir elde etmesinin önünü açmıştır.

TV Operasyonel Veriler	2016 YS	2017 YS	2018 YS	2017 YS - 2018 YS Değişim %
Toplam TV Abone Sayısı* (milyon)	2,0	2,7	3,6	%32
Tivibu Ev Abone Sayısı** (milyon)	0,7	1,2	1,7	%42

TV Operasyonel Veriler (milyon)

* IPTV, Uydu ve Tivibu GO abonelerini içermektedir.

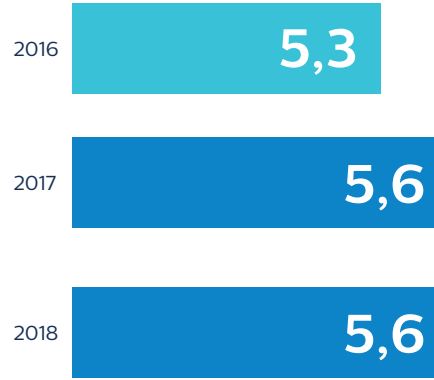
** IPTV ve Uydu abonelerini içermektedir.

Temel Performans Göstergeleri

Yıllar İtibarıyla Kamu Maliyesine Katkı

2018 yılında Türk Telekom Grubu, devlete aktarılan vergiler ve Hazine payıyla birlikte kamu maliyesine 5,6 milyar TL katkı sağlamıştır.

Yıllar İtibarıyla Kamu Maliyesine Katkı (Milyar TL)

Hisse ve Tahvil Bilgisi

Hisse Hakkında Bilgi

Şirket Adı	Türk Telekomünikasyon A.Ş.
Faaliyet Alanı	Telekomünikasyon ve Teknoloji Servisleri
İşlem Gördüğü Borsa	Borsa İstanbul (BIST)
Günlük Ortalama İşlem Hacmi (02/01/2018-31/12/2018)	107,2 milyon TL
Piyasa Değeri (31/12/2018)	13,7 milyar TL
Kapanış Fiyatı (31/12/2018)	3,90 TL
En Yüksek Hisse Değeri (02/01/2018-31/12/2018)	7,09 TL
En Düşük Hisse Değeri (02/01/2018- 31/12/2018)	3,20 TL
Ortalama Hisse Değeri (02/01/2018-31/12/2018)	5,06 TL

Tahvil Hakkında Bilgi

Şirket Adı	Türk Telekomünikasyon A.Ş.	
Faaliyet Alanı	Telekomünikasyon ve Teknoloji Servisleri	
İşlem Gördüğü Borsa	İrlanda Menkul Kıymet Borsası	
ISIN Kodu	XS1028952155 - XS1028951264	
Türü	Eurobond	
Satılan Nominal	500 milyon ABD Doları	500 milyon ABD Doları
Vade	5 Yıl	10 Yıl
İtfa Tarihi	19.06.2019	19.06.2024
İtfa Planı	6 ayda bir kupon ödemeli, anapara vade sonunda ödenecektir.	6 ayda bir kupon ödemeli, anapara vade sonunda ödenecektir.
Kupon Faiz Oranı	%3,75	%4,875

Kredi Notları

2018 yılında, Grubun operasyonel performansı kredi derecelendirme kuruluşları tarafından olumlu karşılanmaya devam etmiştir. Grup S&P Global Ratings ve Fitch Ratings'e ek olarak 2018'de JCR Eurasia'dan da kredi derecelendirme notu almıştır. JCR Eurasia Türk Telekom için yatırım yapılabilir seviyede kredi derecelendirmesinde bulunmuştur. S&P Global Ratings ve Fitch Ratings 2018 yılında Türkiye'nin kredi notunda gerçekleşen değişikliklere bağlı olarak, Türk Telekom'un kredi notunda aşağı yönlü revizeler gerçekleştirmiştir. Diğer yandan, Türk Telekom'un bağımsız kredi profili notu 14 Şubat 2019 itibarıyla S&P Global Ratings tarafından güçlenen kredi profili sebebiyle bbb- (yatırım yapılabilir seviye)'ye yükseltilmiştir.

	Fitch	S&P Global Rating	JCR Eurasia
Son Güncelleme	10 Ocak 2019	14 Şubat 2019	17 Ağustos 2018
Uzun Vadeli Kredi Notu	BB+	BB-	BBB-
Görünüm	Negatif	Durağan	Negatif

2018 Gerçekleşmeleri

Türk Telekom, her yılın başında Grubun konsolide mali sonuçlarına ilişkin öngörülerini, Kamuyu Aydınlatma Platformu aracılığıyla kamuoyu ile paylaşmaktadır. Bu öngörüler oluşturulurken ülkenin makroekonomik durumu göz önüne alınmaktadır. Grup şirketlerinin faaliyet gösterdiği tüm alanlardaki piyasa koşullarının ve geçmiş ve gelecek dönemdeki rekabet şartlarının değerlendirilmesi sonucu hedef belirlenmektedir.

Detaylı piyasa analizleri sonucunda, Türk Telekom Grubu'nun "Konsolide Gelir", "Konsolide FAVÖK" ve "Konsolide Yatırım Harcaması" kalemlerine ilişkin bir takvim yılını içine alan vadede öngörülerini paylaşmaktadır. Ancak, geleceğe yönelik olarak kamuya açıklanmış değerlendirmelerde önemli bir değişiklik ortaya çıktığında, yeni bir özel durum açıklaması yoluyla kamuya duyurulmaktadır.

2018 yılı Şubat ayında, 2018 yılı için öngörülerini Türk Telekom aşağıdaki şekilde paylaşmıştır:

"2018 yılında,

- Konsolide gelirlerimizin (UFRYK 12 hariç) 2017 yılına göre yaklaşık %11 seviyelerinde artmasını,
- Konsolide FAVÖK tutarımızın 7,0 milyar TL - 7,2 milyar TL seviyelerinde gerçekleşmesini,
- Konsolide yatırım harcamalarımızın ise yaklaşık 3,5 milyar TL seviyesinde gerçekleşmesini,

mevcut koşullarda öngörmekteyiz."

Nisan 2018'de ise Şirket öngörülerine ilişkin revize kararını aşağıdaki şekilde açıklamıştır:

"Şirketimiz 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla UFRS 15 ve UFRS 9 muhasebe standartlarını uygulamaya başlamıştır.

Bu standartların uygulanmasının, 2018 FAVÖK ve yatırım harcamaları üzerinde yaklaşık 600 milyon TL'lik bir artışa neden olması beklenirken, gelir üzerinde önemli bir etki beklenmemektedir. Bu doğrultuda, şirketimiz daha önce 8 Şubat 2018 tarihli özel durum açıklaması ile duyurulmuş olan 2018 öngörülerini revize etmiştir.

2018 yılı için revize edilmiş öngörüler aşağıdaki gibidir:

- Konsolide gelirlerimizin (UFRYK 12 hariç) 2017 yılına göre yaklaşık %11 seviyelerinde artmasını,
- Konsolide FAVÖK tutarımızın 7,6 milyar TL - 7,8 milyar TL seviyelerinde gerçekleşmesini,
- Konsolide yatırım harcamalarımızın ise yaklaşık 4,1 milyar TL seviyesinde gerçekleşmesini,

mevcut koşullarda öngörmekteyiz."

Son olarak Şirket Kasım 2018'de öngörülerine ilişkin alttaki revize kararını açıklamıştır:

"Şirketimiz, 2018 yılının ilk dokuz ayında kaydedilen güçlü gelir büyümesi ve güçlü operasyonel kârlılığın ardından 2018 konsolide gelir (UFRYK 12 hariç), FAVÖK ve Yatırım Harcamaları öngörülerini yukarı yönlü revize etmeye karar vermiştir.

Bunun sonucunda mevcut koşullarda 2018 yılında;

- Konsolide gelirlerimizin (UFRYK 12 hariç) 2017 yılına göre yaklaşık %13 seviyesinde artmasını,
- Konsolide FAVÖK tutarımızın 8,0 milyar TL - 8,2 milyar TL seviyelerinde gerçekleşmesini,
- Konsolide yatırım harcamalarımızın ise yaklaşık 4,2 milyar TL seviyesinde gerçekleşmesini,

öngörmekteyiz."

Grup, 2018 yılında satış gelirleri öngörüsüne ulaşırken, FAVÖK sağlam temeller ile öngörü aralığının üzerinde gerçekleşmiştir. Başka bir deyişle, UFRYK düzeltmeleri hariç tutulduğunda, konsolide gelir artışı %12,8 olarak gerçekleşirken konsolide FAVÖK 8,4 milyar TL'ye yükselmiştir. Grup, konsolide yatırım harcamaları öngörüsüne paralel olarak 4,1 milyar TL yatırım yapmıştır.

2019 Yılı Öngörüsü

Mevcut koşullarda 2019 yılı için öngörüler aşağıdaki gibidir:

- Konsolide gelirlerde (UFRYK 12 hariç) 2018 yılına göre %15 - %16 seviyelerinde artış,
- Konsolide FAVÖK'ün 10,0 milyar TL - 10,2 milyar TL seviyelerinde gerçekleşmesi,
- Konsolide yatırım harcamalarının ise 5,5-5,7 milyar TL seviyelerinde gerçekleşmesi.

Şirketimiz UFRS 16 muhasebe standartlarını 1 Ocak 2019'dan itibaren uygulamaya başlamıştır. 2019 FAVÖK (650-700 milyon TL) ve Yatırım Harcaması (850-900 milyon TL) öngörü rakamları UFRS 16 etkisini içermektedir.

Akıllı Şehirler

Türk Telekom akıllı şehirler vizyonu çerçevesinde, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak bireylerin ve kamu sektörünün hayatını kalıcı şekilde kolaylaştırmak üzere çözümler geliştirmektedir. Bu kapsamda, Karaman'da, Kars'ta ve Antalya'da Akıllı Şehir uygulamaları başlatılmıştır. 2018 yılında ise Türk Telekom, Kırşehir ve Mersin'de akıllı şehir çözümlerini hayata geçirmeye başlamıştır.

OCAK 2018

Türk Telekom şehirleri akıllandırıyor

Türk Telekom, Türkiye'de internet kullanımının yaygınlaştırılmasından, akıllı şehirlere, yeni teknolojiler için uluslararası iş birliklerinden, küçük şirketlere ortak olup büyümelerini desteklemeye kadar ülke kalkınmasına katkı sağlayan birçok farklı alanda kilit önemde projeler geliştirmektedir. Bu kapsamda 2018'de ABD'nin Las Vegas kentinde gerçekleştirilen Consumer Electronics Show'da (CES) 'yeni sektörel odak alanı' ilan edilen akıllı şehirler konseptini, 2015'ten bu yana Türk Telekom Türkiye'de uygulamaktadır.

Türk Telekom akıllı şehirler vizyonu çerçevesinde, bilgi iletişim teknolojilerini kullanarak bireylerin ve kamu sektörünün hayatını kalıcı şekilde kolaylaştırmak üzere çözümler geliştirmektedir. Yerel yönetimlerin dijital dönüşümünde lokomotif rol üstlenmektedir.

Bu kapsamda bugüne kadar sunulan hizmetler bir adım öteye taşınarak, Şubat 2015'te Karaman'da, Mart 2017'de Kars'ta ve sonrasında Antalya'da Akıllı Şehir uygulamaları başlatılmıştır. 2018 yılında ise Türk Telekom, Kırşehir ve Mersin'de akıllı şehir çözümlerini hayata geçirmeye başlamıştır. Türk Telekom, akıllı şehir uygulamalarıyla Türkiye'de somut adımlar atan ve konsepti sahiplenen ilk operatör olmuştur.

Türk Telekom'un yenilenen ofisleri faaliyete başladı

Türkiye'ye kalıcı yatırımlar yaparak hızlı büyüme ve mükemmel müşteri deneyimi hedefiyle tüm satış kanallarında entegrasyona giden Türk Telekom, ülke genelinde bayilik hizmeti veren kendi ofislerini yenilemeye başlamıştır. Türk Telekom, dijitalleşme ile birlikte değişen müşteri ihtiyaç ve beklentilerini karşılamak üzere ofislerini Türk Telekom Müşteri Merkezleri'ne (TTMM) dönüştürmektedir. TTMM'lerde her türlü bilgi ve iletişim

x2 x3

Türk Telekom Zonguldak ilinde yürüttüğü mobil aktif paylaşım pilot projesini başarıyla tamamladı.

Projenin hayata geçmesi ile birlikte bölgedeki LTE bina içi kapsamı 3 katına, bina dışı kapsamı yaklaşık 2 katına çıktı.

teknolojileri hizmetleri sunulmakta ve ayrıca müşteri şikâyetleri de alınmaktadır. TTMM'lerde fatura ödeme ve tarife değişikliği gibi hizmetlerin yanı sıra, cihaz ve aksesuar hatta televizyondan drone'a kadar çok çeşitli elektronik ürün satışı da yapılmaktadır.

ŞUBAT 2018

Türk Telekom, Dünya Mobil Kongresi 2018'de 5G stratejilerini açıkladı

Türk Telekom, mobil iletişim alanında küresel çaptaki en önemli organizasyonlar arasında yer alan ve geleceğin teknolojilerinin sergilendiği Dünya Mobil Kongresi (MWC) 2018'e katılmıştır. Türk Telekom CEO'su Dr. Paul Doany, İspanya'nın Barcelona kentinde gerçekleşen etkinlikte, şirketin 5G stratejisine yönelik paylaşımlarda bulunmuştur. Türk Telekom ve iştiraki Argela, Mobil Dünya Kongresi'nde, 5G başta olmak üzere gelecek nesil telekomünikasyon teknolojilerini tüm dünyaya tanıtmış; canlı demolarla yeni teknolojilerini uygulamalı olarak sunmuştur.

Dünya telekom sektörü şampiyonlar ligi ONF'de geliştirilen yeni iletişim teknolojilerini ilk Türkiye test edecek

5G ve ötesi teknolojilerde uluslararası arenada söz sahibi olmayı hedefleyen Türkiye, önemli bir uluslararası adım atmıştır. Evrensel Hizmet Projesiyle, ülkenin kırsal

bölgelerinde kapsama yetersizliğini gidererek mobil yaygınlığını arttırmayı hedefleyen Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, yeni nesil iletişim teknolojilerinin geliştirilmesinde dünyanın önemli oyuncularından biri olan ve Türk Telekom'un da üyesi olduğu ABD merkezli ONF (Open Networking Foundation) ile iş birliği anlaşması imzalamıştır. İş birliği kapsamında ONF'nin yeni teknolojileri ve açık kaynaklı M-CORD platformu test edilecek olup Türk Telekom test çalışmalarına destek verecektir.

Boğaziçi Elektrik Müşteri İşlem Merkezleri'nde, Türk Telekom'un internet ürünleri sunulmaya başlandı

Türkiye'deki internet penetrasyonunu arttırmak ve satış kanallarını çeşitlendirmek amacıyla Türkiye'de bir ilk gerçekleştirilerek elektrik şirketleriyle iş birliğine gidilmiş, tek noktadan elektrik ve Türk Telekom sabit internet paketlerinin satışına başlanmıştır.

Böylece, elektrik perakende sektöründe pek çok ilke imza atan CK Boğaziçi Elektrik'in, İstanbul Avrupa Yakası'nda hizmet veren Müşteri İşlem Merkezleri (MİM) elektrik ve interneti aynı noktada buluşturmuştur. 300'e yakın noktada faaliyet gösteren MİM'lerde artık Türk Telekom'un internet ürünleri de tüketiciye sunulmaktadır.

Aktif Mobil ağ paylaşımı pilot uygulaması başladı

Türk Telekom, Zonguldak'ta gerçekleştirdiği aktif mobil ağ paylaşımına yönelik şebeke optimizasyon projesi ilk pilot uygulamasını başarıyla tamamlamıştır. Projenin hayata geçmesi ile birlikte bölgedeki LTE bina içi kapsamı yaklaşık 3 katına, bina dışı kapsamı yaklaşık 2 katına çıkarken, veri trafiği ise %40 oranında arttırılmıştır.

MART 2018

Türk Telekom, 'e-dergi' uygulamasını hayata geçirdi

Türk Telekom'un hayata geçirdiği dijital okuma platformu e-dergi uygulamasında, herkesin ilgi alanına göre yerli ve yabancı birçok dergi ve gazete yer almaktadır. Uygulama ile medya dünyasındaki yayınlara kolaylıkla ve avantajlı koşullarla erişim imkânı sunulmaktadır.

Türk Telekom mobil müşterilerine kampanya ve tarifeleri kapsamında ücretsiz olarak sunulan ve tüm mobil operatör müşterilerinin kullanımına açık olan e-dergi platformunda, indirilen dergi ve gazeteler internet erişiminin bulunmadığı ortamlarda da okunabilmektedir.

Türk Telekom, 10. Kez Türkiye'nin en değerli telekomünikasyon markası oldu

Türk Telekom'un marka değeri, Brand Finance tarafından üst üste 10. kez ödüllendirilmiştir. Uluslararası marka değerlendirme kuruluşu Brand Finance'in dünyanın en değerli 300 telekomünikasyon markasını seçtiği 'Telecoms 300' listesinde, Türk Telekom, 10. kez üst üste Türkiye'nin 'En Değerli Telekomünikasyon Markası' olarak yer almıştır.

NİSAN 2018

Türk Telekom ve Milli Eğitim Bakanlığı yeni iş birliği protokolü imzaladı

Türk Telekom, teknolojinin eşitleyici gücünden yararlanarak toplumda bölgesel, fiziksel, ekonomik ve nesillere dayalı eşitsizliklerin ortadan kaldırılması için çeşitli kurumsal sosyal sorumluluk projeleri yürütmektedir. Bu kapsamda Türk Telekom, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ile yeni bir iş birliği protokolü imzalamıştır.

2005'ten bugüne kadar 120 milyon TL yatırımla Türk eğitim dünyasına 20'ü ilköğretim, 35'i lise ve dengi okul, 23'ü de yurt, pansiyon ve yemekhane olmak üzere toplam 78 bina kazandıran Türk Telekom, bu iş birliği çerçevesinde 50 milyon liralık yeni yatırımla Milli Eğitim Bakanlığı'yla 8 yeni projeye daha imza atacaktır.

2019 sonuna kadar 5 ayrı ilde tamamlanacak projelerle 112 derslikli toplam 6 okul ve 50 yataklı yeni bir öğretmen evi yapılacaktır.

Türk Telekom, Teknoloji Seferberliği projesi kapsamında 24 ilde 34 noktayı ziyaret etti

Türk Telekom'un kadınlara yönelik 'Teknoloji Seferberliği Projesi' kapsamındaki "Gezici Eğitim Tır", 2018'de 24 ilde 34 farklı noktayı ziyaret etmiştir. Erzincan'dan başlayan proje kapsamında teknoloji sınıfı olarak tasarlanan "Gezici Eğitim Tır"nda kadınlara internet kullanımı, e-Devlet ve mobil uygulamalar ile sosyal medya başta olmak üzere günlük hayatı kolaylaştıran birçok konuda eğitim verilmiştir.

Mobil iletişimde çığır açan baz istasyon dilimlemenin canlı saha denemesi gerçekleştirildi

Türk Telekom iştiraki Argela'nın geliştirdiği, baz istasyonu kaynaklarının kullanıcılar arasında ihtiyaca göre dinamik olarak dilimlenip maksimum verim ile kullanılmasını sağlayan RAN Slicing'in (Baz İstasyon Dilimleme) teknolojisinin canlı saha denemesi yapılmıştır. Etkinlik, Konya Habiller Köyü'ndeki Evrensel Hizmet Projesi kapsamında kurulan sahada Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkililerinin de katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Saha testi; 5G kablosuz ağlar için çözüm sunan açık kaynaklı M-CORD (Şebeke yönetim ve merkezi işletim) altyapısının, Evrensel Hizmet Projesi için Türkiye'de yapılacak saha çalışması kapsamında yapılmıştır.

Türk Telekom Basketbol Takımı, Türkiye Basketbol 1. Ligi şampiyonu oldu

Türkiye Basketbol 1. Ligi'nin (TBL) güçlü temsilcisi Türk Telekom, Türkiye Basketbol Ligi'nde 2018 sezonu bitimine 4 maç kala şampiyonluğunu ilan etmiştir. Türkiye Basketbol Ligi'ni şampiyon olarak tamamlayıp yeniden Süper Lig'e yükselen Türk Telekom Basketbol Takımı, ilk sezonunda Avrupa Basketbol Ligleri Birliği tarafından 7DAYS Eurocup'a davet edilmiştir.

27 bin m²

Türk Telekom, Türkiye'nin en büyük veri merkezini İstanbul Esenyurt'ta açtı. Türk Telekom'un, toplam 27 bin metrekarelik alan üzerinde hayata geçirdiği Esenyurt Veri Merkezi, 10.400 metrekarelik beyaz alan büyüklüğü ile Türkiye'nin en büyük veri merkezidir.

MAYIS 2018

Sabit elektronik haberleşme altyapısının kiralınması protokolü imzalandı

Türk Telekom, Turkcell, Vodafone, Türksat ve Telkoder arasında "Sabit Elektronik Haberleşme Altyapısı Kiralanması"na ilişkin iş birliği protokolü imzalanmıştır. Protokol; sabit altyapısının etkin kullanılmasını, mükerrer yatırımların asgariye indirilmesini, yeni yatırımların hızlandırılmasını, üst düzey müşteri deneyimi sunulmasını ve çevreyle ilgili konuların daha iyi bir şekilde yönetilmesini hedeflemektedir.

Türk Telekom 'Sesli Adımlar' ile hayatı kolaylaştırıyor

Türk Telekom'un görme engelli bireylerin hayatını kolaylaştıran kurumsal sosyal sorumluluk projesi 'Sesli Adımlar' Antalyalılarla buluşmuştur. Antalya Büyükşehir Belediyesi iş birliği ile Belediye binasına kurulumu yapılan uygulama, görme ve işitme engelli vatandaşların işlemlerini rahatlıkla yapmalarına olanak tanımaktadır.

Türk Telekom Sabre Awards'da 'Tablolar Konuşuyor' projesiyle birinci oldu

Türk Telekom, bütünlük ve etkinlikte en üst seviyeye ulaşan halkla ilişkiler çalışmalarının ödüllendirildiği uluslararası Sabre Awards 2018'de 'Tablolar Konuşuyor' projesiyle birinciliğe layık görülmüştür. Türkiye'nin görme engellilere yönelik ilk betimlemeli resim sergisi olan Tablolar Konuşuyor, her biri sanat tarihinde ayrı bir öneme sahip 20 unutulmaz tabloyu, sesli betimleme yöntemiyle görme engelli sanatseverlerin beğenisine sunmuştur.

Türk Telekom ana sponsorluğunda İstanbul Gençlik Festivali gerçekleşti

Türk Telekom ana sponsorluğunda 2018 yılında ikincisi düzenlenen İstanbul Gençlik Festivali (IGF) 2 Mayıs'ta başlamıştır. Bir milyondan fazla genci ağırlayan İstanbul Gençlik Festivali'nde; 5 gün boyunca konser, eğlence, kültür-sanat, bilim teknoloji, söyleşi, spor, sosyal sorumluluk ve daha birçok alanda onlarca etkinlik gerçekleştirilmiştir.

Türk Telekom Selfy coşkusu, üniversite kampüslerine taşındı

Türk Telekom'un gençlik dünyası Selfy, özgür ve keyifli dünyasının coşkusu 2-12 Mayıs tarihleri arasında üniversite kampüslerine taşınmıştır. Selfy, 8 kampüste toplam 400 bini aşkın öğrenciyle buluşmuştur.

Türk Telekom, Türkiye'nin en büyük veri merkezini Esenyurt'ta açtı

Türk Telekom, Türkiye'nin en büyük veri merkezini İstanbul Esenyurt'ta açmıştır. Türk Telekom'un, 130 milyon TL yatırım ile toplam 27 bin metrekarelik alan üzerinde hayata geçirdiği Esenyurt Veri Merkezi, 10.400 m² beyaz alan büyüklüğü ile Türkiye'nin en büyük veri merkezidir. Uluslararası standartlara uygun olarak inşa edilen merkez, aynı zamanda Türkiye'nin en büyük koruma DDOS (Distributed Denial of Service) altyapısı ile en güvenli veri merkezi olma özelliğini de taşımaktadır.

**Sesli
Adımlar**

3 noktadan, fiber yedekli erişim ile kesintisiz hizmet sağlayan Esenyurt Veri Merkezi ile birlikte toplam beyaz alan büyüklüğünü 4 kat arttıran Türk Telekom, kurumsal müşterilerine sunduğu veri saklama, bulut ve yönetilebilir güvenlik hizmetlerini genişleterek sadece Türkiye'nin değil bölgenin veri merkezi üssü olmayı hedeflemektedir.

HAZİRAN 2018

Türk Telekom Londra'da gerçekleşen 5G Zirvesi'ne katıldı

Türk Telekom CEO'su Dr. Paul Doany, Londra'da 2018 yılında 14'üncüsü düzenlenen 5G Dünya Zirvesi'nde "5G ile geliştirilen yeni iş modelleri" konulu panele konuşmacı olarak katılmıştır. Doany, dinleyicilere 5G'nin mevcut ve potansiyel kullanım alanları ile Türk Telekom'un 5G vizyonunu anlatmıştır.

Türk Telekom, yeni genel müdürlük binasını Ankara'da açtı

Türk Telekom'un Ankara'da açılan yeni genel müdürlük binası, 204 metre yüksekliğiyle başkentin en yüksek ofis kulesi olma özelliğini taşımaktadır. Çevre dostu ve akıllı bina teknolojileriyle donatılan yeni genel müdürlük binası ile Türk Telekom, kaynaklarını daha verimli ve etkin şekilde kullanırken hizmet kalitesini de arttırmayı hedeflemektedir.

Türk Telekom, yaklaşık 1.600 personelinin çalışacağı 55 bin m² kapalı alana sahip yerleşkesinin hizmete girmesi ile birlikte, tüm teknik yönetim merkezlerini tek bir çatı altında toplamıştır. Türk Telekom'un yeni genel müdürlük binası içerisinde Türkiye'nin en büyük Siber Güvenlik Merkezi (SOC), Türkiye'nin en büyük Şebeke Yönetim Merkezi (SMC), Mükemmeliyet Merkezi ve Kriz Merkezi gibi kritik yönetim merkezleri de yer almaktadır.

TEMMUZ 2018

Türkiye'nin en çok indirilen milli dijital klavyesi Tambu, 1. yılında 6,6 milyon kez indirildi

Türk Telekom, bir yıl önce kullanıma sunduğu platform özellikli ilk milli dijital klavye ile bilişim sektöründe yepyeni bir sayfa açmıştır. Tambu'nun indirilme sayısı ilk yılında 6,6 milyona ulaşmıştır. Tambu üzerinden kullanıcılar bir yıl boyunca, 140 milyon kez emoji göndermiştir. Akıllı klavyeler arasında, Tambu'nun öncü ve yenilikçi özelliği olan araç çubuğu ise toplam 10 milyar kez kullanılmıştır. 100'ü aşkın hareketli çıkartma arasından en çok Türk bayrağı tercih edilirken, temalarda da aynı şekilde kullanıcıların milliyetçilik duygusu öne çıkmış ve en çok tercih edilen Ay-Yıldız teması 1 milyon kişi tarafından yüklenmiştir.

Türkiye Basketbol Federasyonu ile Türk Telekom'dan tarihi anlaşma

Türk Telekom'un yeni nesil TV platformu Tivibu, Tahincioğlu Basketbol Süper Ligi ve Kadınlar Basketbol Süper Ligi maçlarının yayın haklarını 3 yılına almıştır.

Avrupa'nın en iyi liglerinden biri olan Tahincioğlu Basketbol Süper Ligi'nin yanı sıra Kadınlar Basketbol Süper Ligi, Erkekler ve Kadınlar Türkiye Kupası, Türkiye Basketbol Federasyonu All-Star maçları Tivibu ekranlarında sporseverlerle buluşmaktadır. Erkekler Süper Ligi'ndeki sekiz maçın tamamı her hafta canlı olarak yayınlanmaktadır. Yine bu sekiz maçtan ikisi şifresiz yayın yapan Tivibu Spor kanalından ücretsiz olarak yayınlanmaktadır.

Türk Telekom, Bilişim 500'de yine zirvede

Türk Telekom, Türkiye'nin önde gelen sektör araştırması Bilişim 500'ün 19. yılında da liderliğini koruyarak satış gelirlerine göre "2017 Yılı İlk 500 bilişim Şirketi" sıralamasında ilk sırada yer almıştır. Türk Telekom, aynı

PILOT

Türk Telekom'un erken aşama girişimleri desteklemek amacıyla hayata geçirdiği Türkiye'nin ilk kurumsal girişim hızlandırma programı PILOT'un 6. dönem girişimleri belirlendi.

araştırmada, "Telekom Şirketi Kategori Birincisi", "İnternet Hizmeti Kategori Birincisi", "Ankara Şirketleri Kategori Birincisi" ve "İletişim Şirketleri Kategori Birincisi" olmuştur.

Türk Telekom iştiraki Innova da Bilişim 500'den ödülle dönen şirketler arasında yer almıştır. Innova, Yazılım kategorisinde "Yılın İş Uygulamaları Kategori Birincisi" ödülünü almıştır. Innova, satış gelirlerine göre Türkiye'nin en büyük 500 bilişim firması sıralamasında bir önceki yıla göre 2 basamak daha yükselerek 25. sıraya çıkmıştır.

Türk Telekom'un girişim hızlandırma programı PILOT'da 6. dönem başladı

Türk Telekom'un erken aşama girişimleri desteklemek amacıyla hayata geçirdiği Türkiye'nin ilk kurumsal girişim hızlandırma programı PILOT'un altıncı dönem girişimleri belirlenmiştir. Program için yapılan 600 başvuru arasından seçilen 11 ekipten her birine, 90 bin TL nakit desteği ve Türk Telekom ile iş birliği fırsatlarını değerlendirme imkânı verilmektedir. Katılımcı ekiplere, 12 hafta boyunca İstanbul'da ofis alanı, şehir dışından katılanlara konaklama ve mobil iletişim paketi imkânları sunulmuştur. Türk Telekom'un güçlü teknoloji altyapısından faydalanan ekiplere, program süresince ve sonrasında çeşitli mecralarda tanıtım desteği de sağlanmaktadır.

Türk Telekom, Tahtakale'deki santral binasını girişimciler için ücretsiz topluluk merkezine çevirdi

Türk Telekom, Türkiye'nin geleceğine yön verecek başarılı girişimcileri ve girişimcilik ekosistemini desteklemek amacıyla Türkiye'nin ilk ücretsiz topluluk merkezini Tahtakale'deki santral binasında hizmete açmıştır. 2.000 m² alan üzerinde yer alan ve 250 kişinin aynı anda çalışabileceği ortak çalışma, toplantı ve etkinlik alanlarından oluşan merkezi kullanan girişimciler Türk Telekom'un güçlü teknoloji altyapısından da ücretsiz olarak yararlanmaktadır.

AĞUSTOS 2018

Türk futbolu VAR'a Türk Telekom ile geçti

Futbol maçlarındaki olası hakem hatalarının en aza indirilmesi adına son teknolojiden faydalanan Video Yardımcı Hakem Uygulaması (VAR), dünya ile eş zamanlı olarak Türk Telekom altyapısı ile hayata geçmiştir. Pek çok farklı teknoloji ve yöntem ile testleri yapılan VAR sistemi, Türk Telekom'un yeni nesil MTN medya transfer teknolojisine entegre edilmiştir.

Türk Telekom'un MTN çözümü sayesinde VAR hakemleri, tüm maçları artık TFF'nin İstanbul Riva'daki merkezinden izleyebilecektir. Canlı yayın görüntüleri Türk Telekom'un MTN teknolojisiyle fiber optik ağ üzerinden çok hızlı bir şekilde doğrudan İstanbul'daki VOR (Video Operations Room - Video Operasyon Odası) Merkezi'ne aktarılacaktır. VAR hakemleri oynanacak tüm maçları, uzaktan erişim sağlayacakları bu güvenli merkezden izleyecek, maç hakemleriyle çevrimiçi bağlantı kurarak gerekli yerlerde anında görüş bildirip müdahale edebilecektir.

Türk Telekom, Uluslararası Video Ödülleri'ne damga vurdu

Türk Telekom, bu yıl ilk kez başvurduğu Uluslararası Video Ödülleri (Videographer Awards) yarışmasında, 5 projesi ile ödül kazanmıştır. Beytüşşebap'ta askerlik yapan oğluna ulaşamayan annenin, oğluyla uydu telefonu aracılığıyla buluşturulmasını anlatan Beytüşşebap Filmi, rakip takımları tutan iki çocuğun yakın arkadaşlık hikayesini içten bir şekilde izleyicilere aktaran Çocuklar Renkleri Bizim Gibi Görmezler Filmi, spor geçmişi olmayan bir gencin kendine uygun spor dalını bulmasını anlatan Türk Telekom Amatör Spor Kulüpleri Filmi, yaşanmış bir hikayeden yola çıkılarak İnternette Hayat Kolay eğitimi sayesinde Anadolu'daki kadınların başarılarını konu alan İnternette Hayat Kolay Filmi ve toplumsal hayata değer katmayı ve eşitsizliklerin azaltılmasını amaçlayan Türkiye'ye Değer Filmi Mükemmeliyet ödülüne layık görülmüştür.

Galatasaray'ın Türk Telekom Stadyumu'nda kazandığı şampiyonlukların anlatıldığı film ve Türk Telekom PILOT Filmi ise Özel ödülü kazanmıştır.

Türk Telekom 5G'nin yol haritasını hazırladı

Türk Telekom 5G alanındaki bilgi ve tecrübelerini, kamuya ve özel sektöre referans olacak "5G Beyaz Kitap"a aktarmış ve Türkiye'nin 5G yol haritasına ışık tutmuştur. Türk Telekom bir yandan da uluslararası arenada geleceğin teknolojilerini geliştirmek üzere kurulan 5GPP, Networld 2020, ETSI NFV ve ONF (Open Network Foundation) gibi saygın oluşumlarda yer alarak 5G teknolojilerinin ve standartlarının geliştirilmesi kapsamında küresel oyuncularla birlikte çalışmalarını sürdürmektedir.

Türk Telekom, dünya çapında patentini aldığı 17'si 5G tabanlı ürün için olmak üzere 20'den fazla patent ile geleceğin teknolojilerini şekillendirmeyi sürdürecektir.

Türk Telekom 12 ödülle Stevie Awards'a damgasını vurdu

Türk Telekom, küresel iş dünyasının prestijli organizasyonları arasında gösterilen Stevie Uluslararası İş Ödülleri'nde 2018 yılında 12 ödülün sahibi olmuştur. Alanında gerçekleştirdiği öncü çalışmaları ve projeleriyle dünya çapındaki saygın ödüllere layık görülmeye devam eden Türk Telekom, Stevie Uluslararası İş Ödülleri'nde çeşitli kategorilerde 4 altın, 4 gümüş ve 4 bronz ödül almıştır.

Türk Telekom ve Vestel'den yerli iş birliği

Türk Telekom ve Vestel, Vestelcell ürününe yönelik iş birliği anlaşması imzaladı. İki büyük firmanın güçlerini birleştiren anlaşma kapsamında Vestel, bini aşkın mağazasında Vestel Venus akıllı telefonlarının satışını Vestelcell mobil iletişim markasıyla Türk Telekom altyapısı üzerinden gerçekleştirmeyi planlamaktadır.

EKİM 2018

Türk Telekom ve Turkcell, 40 ülkeden 120 şirketi Türkiye'de bir araya getirdi

Türkiye'nin bölgede veri üssü ve iletişim merkezi olmasına yönelik stratejik mesajların aktarılması fırsatını sunan "Uluslararası Operatörler Müşteri Etkinliği" 1-3 Ekim 2018 tarihlerinde Antalya'da düzenlenmiştir. Türk Telekom International ve Turkcell Superonline iş birliği ile gerçekleştirilen etkinlik ile Türkiye'deki telekomünikasyon sektörüne dair mesajlar, fırsatlar ve mevcut durum, uluslararası arenadaki oyunculara aktarılmıştır. Etkinliğe 40'in üzerinde ülkeden 120 şirket ve 300 ziyaretçi katılmıştır.

Argela "5G ve Şebeke Dönüşüm Konferansı" ile teknoloji dünyasını İstanbul'da buluşturdu

Türk Telekom'un gelecek nesil telekomünikasyon çözümleri sağlayıcısı iştiraki Argela, teknoloji dünyasının öncü şirketlerinden üst düzey yöneticileri ve teknik uzmanları 5G ve Şebeke Dönüşüm Konferansı'nda bir

İnternetle Hayat Kolay

Türk Telekom'un İnternetle Hayat Kolay Projesi 'G20 Kapsayıcı İş Modelleri Güncellemesi Raporu'nda örnek gösterildi.

araya getirmiştir. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Bakan Yardımcısı Dr. Ömer Fatih Sayan'ın katılımı ile İstanbul'da düzenlenen etkinlikte 5G şebekelerinin temel bileşeni niteliğindeki altyapı ve ağ teknolojilerinde geline son noktanın yanı sıra bu alandaki fırsatlar, yeni iş modelleri ve sektörel iş birliği olanakları tartışılmıştır.

Türk Telekom'un para ödüllü canlı bilgi yarışması Eleq yayına başladı

Türk Telekom tarafından geliştirilen gerçek para ödüllü mobil canlı bilgi yarışması Eleq, IOS ve Android işletim sistemi kullanan tüm mobil platformlar üzerinden operatör bağımsız olarak yayına başlamıştır. Uygulamayı indirip mobil cihazları üzerinden yayın saatlerinde uygulamaya giren tüm katılımcılar canlı olarak yarışmaya hak kazanmaktadır. Günün ödülü, sorulan 10 soruyu da doğru yanıtlayan yarışmacılar arasında eşit miktarda paylaştırılmaktadır.

Türk Telekom, güçlü iletişim altyapısıyla Yeni Havalimanı'nı dünyaya bağlayacak

Türk Telekom, 29 Ekim'de açılan İstanbul Yeni Havalimanı'nda en yeni teknolojileri ve güçlü altyapısı ile yerini almıştır. Türk Telekom'un tamamen fiber altyapıyla desteklenen en yüksek teknoloji sabit ve mobil

haberleşme şebekesine bağlanan yolcular, kaliteli ve hızlı iletişim deneyimi yaşayacaklardır.

KASIM 2018

Türk Telekom'dan internet müşterilerine özel Pratik Çözüm

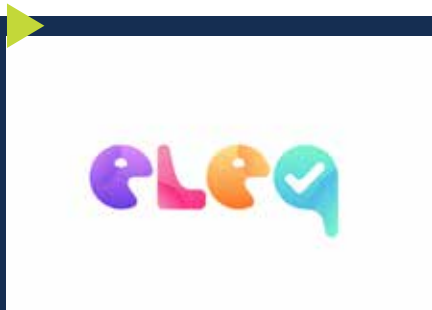
Türk Telekom internet müşterileri, Pratik Çözüm uygulaması ile bağlantı problemlerini dış destek almadan kendileri çözebilmektedirler. Türkiye'de bir ilk olan bu uygulamayla müşteriler; modemi uzaktan yeniden başlatabilmekte, Wi-Fi şifresini değiştirebilmekte ve misafire ayrı ağ ve şifre oluşturabilmektedirler.

Argela, telekom operatörlerine yönelik iki yüksek teknoloji ürünü için 'Yerli Malı Belgesi' aldı

Argela, telekom operatörlerinin şebeke analiz ve performans izleme ihtiyaçlarını karşılamak üzere geliştirdiği Şebeke Performans Görüntüleme ve Müşteri Deneyim Yönetimi çözümlerinin yerliliğini tescillemiştir. Argela, telekom operatörlerinin şebeke performansını ve müşteri deneyimini en üst seviyeye yükseltmelerine yardımcı olan, %100 yerli mühendislik ürünü bu iki çözümü için İstanbul Sanayi Odası'ndan 'Yerli Malı Belgesi' almıştır.

İnnova'nın saha hizmetleri yönetimi çözümü Arena, yerliliğini İSO Yerli Malı Belgesi ile tescilledi

Türk Telekom'un bilgi teknolojileri çözümleri sağlayıcı şirketi Innova'nın farklı sektörlerdeki şirketlerin saha hizmetlerini en etkin şekilde yönetebilmelerini sağlamak üzere geliştirdiği Arena çözümü, İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından 'Yerli Malı Belgesi' almaya hak kazanmıştır.

Türk Telekom Altın Örümcek Web Ödülleri'nde iki ödül birden kazandı

Türk Telekom, 16. Altın Örümcek Web Ödülleri'nde "Türkiye'ye Değer" web sitesi ile En Erişilebilir Web Sitesi Kategorisi'nde, "Unutulmaz Maçlar" mikro sitesiyle de Spor Kategorisi'nde birinci olmuştur.

ARALIK 2018

Türk Telekom adil kullanım noktasını kaldıracağını ve tüm Türkiye'yi limitsiz internetle buluşturacağını duyurdu

Telekom sektöründe birçok yeniliğin öncüsü olan Türk Telekom, yeni bir çağ açarak AKN'yi kaldıracağını ve Ocak 2019 itibarıyla tüm Türkiye'yi limitsiz internete taşıyacağını duyurmuştur. Böylelikle hem internet kullanımının hem internet penetrasyonunun artırılmasının hedeflendiği açıklanmıştır.

Türk Telekom, Türkiye'nin en büyük Siber Güvenlik Merkezi'ni açtı

Türkiye'de siber güvenlik hizmeti sağlayan ilk telekom operatörü olan Türk Telekom, Ankara'da, 1.500 metrekareyi aşan bir alanda dünya standartlarına uygun bir şekilde tasarlanmış, Siber Güvenlik Merkezi'ni açmıştır. Kritik veri ve altyapıya sahip kamu kurumları ve kurumsal şirketlerin siber güvenlik ihtiyaçlarına uçtan uca çözümler sunan Siber Güvenlik Merkezi, kesintisiz ve güvenli erişim sağlayarak, Türkiye'yi yakın geleceğin ve günümüz siber saldırılarına karşı korumaktadır.

Türk Telekom yeni kurumsal sosyal sorumluluk projesini duyurdu; "Yeni Nesil Gelecek"

Türk Telekom, Microsoft Türkiye ve Habitat Derneği iş birliği ile "Yeni Nesil Gelecek" isimli yeni bir Kurumsal Sosyal Sorumluluk Projesini hayata geçirmiştir. İlk etabı

tamamlanan proje kapsamında 81 ilde gençlere nesnelere interneti (IoT) eğitimi verileceği duyurulmuştur. Türkiye'de yazılım sektörünün büyümesine katkıda bulunmak hedefiyle başlatılan proje, aynı zamanda akıllı teknolojiler üretecek insan kaynağına yatırım yapmayı amaçlamaktadır.

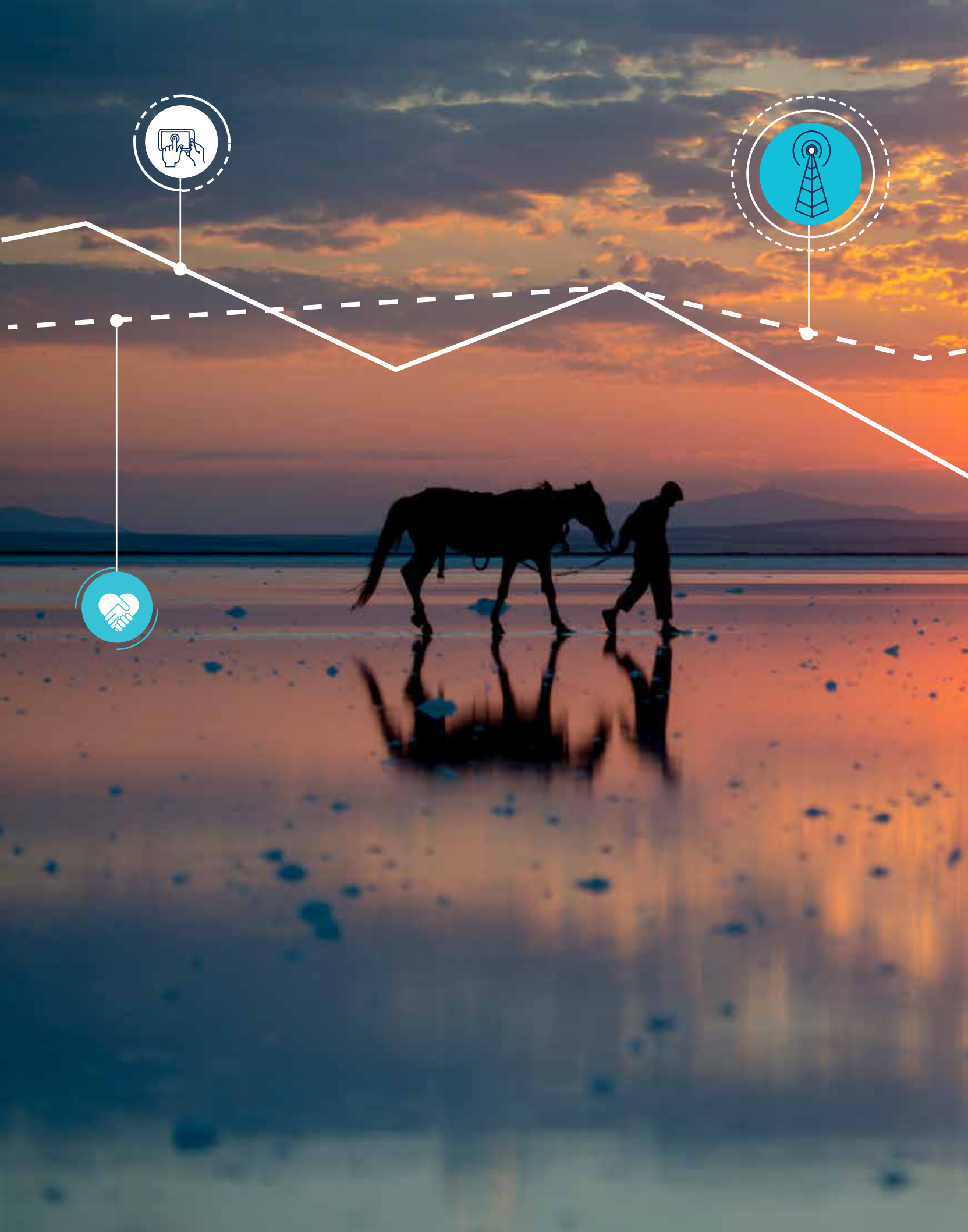
Türk Telekom'un İnternette Hayat Kolay Projesi 'G20 Kapsayıcı İş Modelleri Güncellemesi Raporu'nda örnek gösterildi

Türk Telekom'un ekonomik, sosyal veya fiziksel nedenlerle internet kullanamayan kesimleri dijital dünya ile tanıştırdığı İnternette Hayat Kolay projesi, Birleşmiş Milletler'in G20 Kapsayıcı İş Modelleri Güncellemesi Raporu'nda örnek proje gösterilmiştir. Arjantin'de düzenlenen G20 Zirvesi katılımcılarının, davetli ortaklarının ve uluslararası organizasyonların kapsayıcı iş modelleri alanındaki çalışmaları öne çıkarma çabalarının bir sonucu olan rapor, Kapsayıcı İş Modelleri Ağı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından hazırlanmıştır. Türkiye'den 4 projenin yer aldığı raporda İnternette Hayat Kolay, G20 üyelerinin proje, inisiyatif ve planlar endeksine girmiştir.

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de Hisse Devri Gerçekleşti

Şirket hissedarlarından Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'nin ("OTAŞ"), Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de bulunan %55 oranındaki hissesi, OTAŞ'a kredi veren bankaların paydaş olduğu özel amaçlı şirket olan Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş.'ye (LYY) 21 Aralık 2018 tarihinde devredilmiştir.

Türkiye'yi geleceğe bağlıyoruz

geniş kapsama alanımızla

Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı

2018 yılında, FED'in para politikaları ve batı dünyasındaki ticari korumacılık gibi ekonomiyi etkileyen belirsizlikler nedeniyle pek çok gelişen ülkede kur dalgalanmaları ve buna bağlı enflasyon artışı gözlemlendi. Buna karşılık, Hükümetimizin istikrarlı ekonomi yönetimi ve enflasyonla topyekün mücadele programı yıl bitmeden sonuçlarını verdi ve enflasyon yılın son çeyreği içinde gerileyerek ekonomi lehine bir istikamete oturdu.

Türk Telekom, milletçe kendi ellerimizle büyüterek bugünlere getirdiğimiz, bu topraklardan çıkan Türkiye'nin stratejik öneme sahip bir değeri. Bu değeri koruyarak sahip çıkmak adına, Türk Telekom Grubu olarak, attığımız doğru ve net adımlarla operasyonlarımızı verimli bir şekilde yürütmeyi başardık ve rekorlarla dolu son derece başarılı bir faaliyet yılını geride bıraktık. Abone ve gelir kazanımında son 10 yılın rekorunu kıırarak kaydettiğimiz başarılı performansımıza ek olarak geçen yıla göre %27 oranında arttırdığımız ve yıllık 4,1 milyar TL'ye ulaştırdığımız

yatırımlarımız, ülke çapında teknolojik dönüşüme katkımızı hız kesmeden sürdürdüğümüzün de en temel göstergesi oldu.

Türkiye'nin dijital dönüşümüne 34,7 milyar TL katkı sağladık

Türkiye, hedeflediği 2023 vizyonu doğrultusunda son yıllarda dijitalleşmede büyük mesafeler kat etmiş bulunuyor. Ülkemiz, sanayisinden esnafına, şehirden kırsalına bir teknolojik dönüşümden geçiyor. Türk Telekom olarak, bu tabloda önemli ölçüde pay sahibi olmanın haklı sevincini yaşıyoruz. Bilgi toplumuna dönüşüm sürecimizi hızlandırma vizyonuyla teknoloji yatırımlarımızı aralıksız sürdürüyor, en yeni iletişim teknolojilerini Türkiye'nin dört bir yanında yaşayan tüm bireylere ulaştırmak için çalışıyoruz. 2005 yılındaki özelleştirmeden bu yana, Türkiye'nin dijital dönüşümüne 34,7 milyar TL yatırım yaptık ve Türk Hazinesine de toplam 87,5 milyar TL katkıda

34,7 milyar TL

2005 yılındaki özelleştirmeden bu yana,
Türkiye'nin dijital dönüşümüne 34,7 milyar TL yatırım

bulduk. Fiber altyapımızı son 10 yılda 2 kattan fazla artırarak ülkemizdeki hane halkının %90'dan fazlasına sabit altyapımızı götürdük ve fiber altyapının da %80'lik kısmına Türk Telekom imzasını attık.

Yerli ve milli teknolojilere yatırım yapıyoruz

Türk Telekom olarak, yeni nesil teknolojilerin yalnızca kullanıcısı değil, aynı zamanda geliştiricisi konumundayız. Bilgi teknolojileri alanında değer üreten iştiraklerimiz Argela, Innova ve SEBIT ile telekomünikasyon sektörünün yanı sıra başta sağlık, enerji ve eğitim olmak üzere pek çok sektörde geleceğin teknolojilerini bugünün projelerine entegre ediyoruz. Kendi teknolojimizi üreterek dünyanın sayılı dev telekomünikasyon şirketlerine pazarlıyor, ülkemizin dünya genelinde saygınlığına katkı sağlıyoruz. Aynı zamanda kamu kuruluşlarımızın dijitalleşmesi için de çalışıyor, yerli baz istasyonu ULAK ve milli ağ altyapısı MİLAT gibi projelerle kamu kurumları için ulusal ve güvenli iletişim ağları tasarlıyoruz. Türkiye'nin verisi Türkiye'de kalsın, güvenle saklansın diye 2018 yılı içinde Türkiye'nin en büyük veri merkezi ve Türkiye'nin en büyük siber güvenlik merkezini hizmete açmış bulunuyoruz.

Hükümetimizin, Türkiye'nin 5G'ye ilk geçen ülkelerden biri olması hedefi doğrultusunda bu alandaki çalışmalarımız da tüm hızıyla devam ediyor. Yıl içinde bir yandan Ankara'daki 5G Vadisi Açık Test Sahası'nda test şebeke altyapılarımızı hazırlarken bir yandan da 5G Mükemmeliyet Merkezi'mizde yerli ve milli yeni nesil mobil haberleşme teknolojileri geliştirmeyi sürdürdük.

Kurumsal sorumluluğumuz: Herkes için Erişilebilir İletişim

178 yıldır ülkemize en ileri bilgi ve iletişim teknolojilerini sunan Türkiye'nin stratejik kurumu Türk Telekom olarak, toplumsal hayata katılmayan tüm kesimlerin bilgiye erişimine katkıda bulunmayı kurumsal sorumluluğumuz olarak görüyoruz ve çalışmalarımızı "herkes için erişilebilir iletişim" prensibi ile ülkenin dört bir yanında sürdürüyoruz. Telefon Kütüphanesi, Sesli Adımlar, Günışığı gibi pek çok projelerimizle dünyayı engelsiz bir yaşamın parçası haline getirmek hedefiyle uzun yıllardır çalışıyoruz.

Ülkemizde dijital okuryazarlığı arttırmak ve bilinçli internet kullanımını yaygınlaştırmak üzere 2013 yılından bu yana sürdürdüğümüz "İnternetle Hayat Kolay" projemizi 2018'de 81 ile yaymayı başardık. Proje kapsamında bugüne kadar 45 bin kişiye internet okuryazarlığı eğitimi verdik. Ayrıca, Türkiye'nin Endüstri 4.0 sürecine adaptasyonunu hızlandırmak ve akıllı teknolojiler üretecek insan kaynağı yetiştirmek hedefi ile Yeni Nesil Gelecek projesini de 2018'de hayata geçirdik.

Hükümetimizin uyguladığı yeni ekonomik programın olumlu etkileri ile birlikte 2019'da bizi daha istikrarlı ve büyümeye devam eden bir ekonomi bekliyor. Türk Telekom olarak bu anlamda hükümetimizin attığı her adımda devletimizin ve milletimizin yanında yer alarak desteğimizi sürdürüyoruz. 2018 yılı faaliyetlerimizde ve çizdiğimiz başarılı tabloda pay sahibi olan başta değerli çalışanlarımıza, desteklerini her zaman hissettiğimiz kıymetli hissedarlarımıza, iş ortaklarımıza ve tüm paydaşlarımıza Türk Telekom ailesi adına teşekkürlerimi sunuyorum.

Türkiye'nin Telekom'u Türk Telekom olarak bu ülkeye hizmet sorumluluğu ve görev bilinciyle, ülkenin dört yanındaki mevcut altyapıyı genişletmek ve Türkiye'nin dijital dönüşümünü tamamlayarak tüm ülke için sağlam ve kalıcı yararlar sağlayabilmek adına yatırımlarımıza hız kesmeden devam edeceğiz.

Dr. Ömer Fatih Sayan
Yönetim Kurulu Başkanı

2018 yılında, sadeleştirilmiş organizasyon yapısı, etkin maliyet kontrolü, ölçek avantajları, entegre bir operatör olmanın sağladığı sinerji, veri büyümesi ve dijitalleşmenin sunduğu verimliliklerin desteğiyle FAVÖK marjı artış trendini sürdürmüştür.

Finansal Durum ve Faaliyet Sonuçlarına İlişkin Değerlendirme

Türk Telekom Grubu, 2018 yılında son 10 yılın en yüksek abone kazanımını gerçekleştirirken halka arzdan bu yana kaydettiği en yüksek yıllık gelir ve FAVÖK büyümesi ile üstün finansal ve operasyonel sonuçlar elde etmiştir. 2018 satış gelirlerinde şirket yıl sonu öngörüsüne ulaşılırken, aynı dönemde FAVÖK, öngörü aralığının üzerinde gerçekleşmiştir.

Konsolide gelirler 2018 yılında mobil gelirdeki yıllık %13,5, genişbant gelirlerindeki yıllık %12,9 ve uluslararası gelirlerde yıllık %44,9 artışın etkisi ile halka arzdan bu yana tüm yıl için en yüksek yıllık büyüme olan %12,6 artış göstererek 20,4 milyar TL'ye yükselmiştir. Aynı dönemde, 2017 yılında yıllık bazda %7 düşüş gösteren sabit ses gelirleri korunmuş, yatay bir seyir izlemiştir. UFRYK 12 hariç tutulduğunda, konsolide gelir artışı, şirketin yaklaşık %13 seviyesindeki yıllık konsolide gelir artışı öngörüsüne paralel olarak %12,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2018 yılında konsolide FAVÖK halka arzdan bu yana tüm yıl için en yüksek yıllık FAVÖK büyümesi olan %30,7 artışla 8,0 milyar TL - 8,2 milyar TL olan FAVÖK öngörü aralığının

üzerinde gerçekleşerek 8,4 milyar TL'ye ulaşmıştır. Şirket çapındaki verimlilik programının başarılı bir şekilde uygulamaya devam edildiği 2018 yılında, sadeleştirilmiş organizasyon yapısı, etkin maliyet kontrolü, ölçek avantajları, entegre bir operatör olmanın sağladığı sinerji, veri büyümesi ve dijitalleşmenin sunduğu verimliliklerin desteğiyle FAVÖK marjı, %41,3'e yükselmiştir. UFRS 15'in etkisi hariç tutulduğunda da, FAVÖK marjı, 2017 yılına göre 2,6 puan artarak %38,1 oranında güçlü seyrini korumuştur.

Faaliyet kârı, 2018 yılında 2017 yılına göre %36,9 artarak 3,4 milyar TL'den 4,7 milyar TL'ye yükselirken, TL'nin yıl içinde Dolar ve Avro karşısında sırasıyla %39 ve %34 değer kaybının etkisiyle kaydettiği finansal gider nedeni ile Grup 1.391 milyon TL net zarar kaydetmiştir. Öte yandan, döviz ve döviz türev etkileri hariç tutulduğunda, net kâr 2017 yılında kaydedilen 2,4 milyar TL'ye karşılık 2018 yılında 3,4 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

Ayrıca, Grubun 2018 yılında kaldıraçsız serbest nakit akışı*, güçlü FAVÖK performansı sayesinde 2017 yılında kaydettiği seviyenin iki katının üzerinde 3,5 milyar TL olmuştur.

*Kaldıraçsız serbest nakit akışı işletme ve yatırım faaliyetlerinden sağlanan net nakit akışı olarak tanımlanmıştır.

2018 yılı Operasyonel Gelişmeler

Türk Telekom toplam abone sayısı halka arzdan bu yana gerçekleşen en yüksek yıllık abone kazanımı ile 4,3 milyon artarak 46 milyona ulaşmıştır.

Genişbant net abone kazanımı, Türkiye’de sabit genişbant penetrasyonunu arttırma stratejisinin desteği ile son on yıldaki en iyi performansı kaydederek 1.163 bin olmuş, toplam genişbant abone sayısı 10,9 milyona yükselmiştir.

Fiber abone bazı 784 bin (toplam net genişbant kazanımının %75’i) artarak 3,6 milyona yükselirken, penetrasyon odaklı “İnternet Bizden” tarifelerinin 2018 net genişbant abone kazanımlarındaki payı %50 dolaylarında gerçekleşmiştir. “İnternet Bizden” abonelerinin, daha yüksek hız ve kapasite sunan paketlere güçlü talepleri devam ederken bölgesel penetrasyon kampanyaları ve elektrik şirketleri iş birlikleri ile çeşitlenen dağıtım kanalları da genişbant abone kazanımına destek vermiştir.

Mobilde halka arzdan bu yana en yüksek yıllık abone kazanımı olan 1,9 milyon ile 21,5 milyon aboneye ulaşılmıştır. TV’yi de içeren çapraz satış faaliyetleri ve sinerji teklifleri, yeni frekanslar ve yatırımlar ile daha iyi kalite ve kapsama alanı sunan mobil hizmetler bu başarının itici gücü olmuştur.

Bunun yanında, müşteri odaklı girişimler ve müşteriye elde tutma konusundaki etkin yönetim ile mobil çeyreklik abone kayıp oranı 2018 yılının dördüncü çeyreğinde, son on yılın en düşük oranı olan %6’ya gerilemiştir.

2018 sene sonu itibarıyla fiber altyapı uzunluğu 282 bin kilometreye çıkarken fiber hane kapsama sayısı 18,6 milyona ulaşmıştır. Aynı dönemde, 2017 yıl sonunda %83 olan LTE nüfus kapsama alanı %91’e yükselmiştir.

Sabit ses segmentinde yılın dördüncü çeyreğinde kaydedilen 108 bin net abone kazanımı ile altı çeyreklik aralıksız süren net abone artışı devam etmiştir. Yalın DSL dahil, toplam sabit erişim hatları, halka arzdan bu yana yıllık en yüksek net kazanım olan 768 bin ile 14,4 milyona ulaşmıştır.

Ev TV aboneleri, bu segmentteki en yüksek net abone kazanımı olan yıllık 492 bin ile 1,7 milyona ulaşmıştır. Geçtiğimiz iki yılda kaydedilen güçlü performans ile birlikte, 2016 yılında ödemeli TV pazarında dördüncü oyuncu konumunda olan Tivibu Ev, 1Ç’18’de ikinci oyuncu pozisyonuna yükselmiştir. Toplam ödemeli TV abone sayısı ise yine en yüksek yıllık net abone kazanımı olan 886 bin ile 3,6 milyon olmuştur.

Çoklu ürün sahipliği oranı 2017 yıl sonu itibarı ile %59 iken 2018 yıl sonu itibarı ile %63’e yükselmiştir.

Türk Telekom Grubu'nun riskleri her sene yürütülen Risk Tespit ve Değerlendirme görüşmeleri ile belirlenmektedir. 2018 yılında belirlenen riskler; Finansal, Stratejik ve Operasyonel Risk üst başlıkları altında sınıflandırılmıştır.

Riskler ve Yönetim Organı'nın Değerlendirmesi

Türk Telekom Grubu'nun riskleri her sene yürütülen Risk Tespit ve Değerlendirme görüşmeleri ile belirlenmektedir. 2018 yılında belirlenen riskler; Finansal, Stratejik ve Operasyonel Risk üst başlıkları altında sınıflandırılmıştır.

Tespit edilen riskler, daha sonra Türk Telekom üst düzey yöneticilerinin değerlendirmeleri ile önceliklendirilmekte, sahiplikleri tespit edilerek risklerin yönetilmesi ya da tamamen bertaraf edilmesine yönelik aksiyon planlamaları yapılmaktadır. Aksiyon planlamasına temel oluşturmak üzere detaylı kök neden analizi çalışmaları tespit edilen riskler için de ilgili birimler ile Kurumsal Risk Yönetimi Departmanı'nın yürüttüğü ortak çalışmalarla gerçekleştirilmektedir.

Söz konusu risklere yönelik genel değerlendirmeler aşağıda yer almaktadır

Finansal Riskler

Türk Telekom Grubu, likidite riski, kur riski, faiz riski ve karşı taraf riski gibi başlıca finansal risklere maruz kalabilmektedir.

Likidite riskini asgariye indirme stratejisi çerçevesinde finansal borçlar uzun vadeli olarak farklı coğrafyalardan (Amerika, Avrupa, Körfez, Japonya, Çin, Türkiye) ve farklı yatırımcı gruplarından (ticari bankalar, EIB ve EBRD gibi uluslararası finans kuruluşları, resmi destekli ihracat finansmanı kuruluşları, tahvil) temin edilmektedir. Bu strateji Gruba, uzun vadeli finansmana erişim imkânı verdiği gibi, belli bir coğrafya ve yatırımcı grubuna bağımlı olma durumunu ortadan kaldırmakta ve söz konusu finansmanın maliyetinin düşürülmesini sağlamaktadır.

Türk Telekom'un ihraç ettiği yurt dışı tahvillere ilişkin olarak, Grup toplam getiri ve maliyet esasına dayalı olarak optimum nakit yönetimi stratejisinin temini amacıyla, ikincil piyasada alınıp satılabilen bu tahvillerin fiyat ve getiri dinamiklerini aktif olarak takip etmektedir.

Uzun kredi vadeleri ve çeşitliliğin bir neticesi olarak Türk Telekom, yabancı para cinsinden yükümlülükler taşımaktadır. Yabancı para cinsinden net yükümlülükler ve dalgalanan döviz kuru nedeniyle döviz kuru risklerine maruz kalabilmekte ve bu riskin nakit akım tablosu ile bilanço üzerinde etkileri olabilmektedir.

Türk Telekom, döviz nakit akışını planlamak suretiyle kur riskinin nakit akımına olumsuz etkisini çok düşük seviyede tutabilmektedir. Bilanço üzerindeki etkiyle alakalı öncelikli olarak yabancı para birimlerinin kendi aralarındaki (ABD Doları ve Avro) dağılımı dengeli bir seviyede tutulmaktadır. TL'nin bu para birimleri karşısındaki dalgalanmalarına ilişkin olarak da, 2015 yılında uzun vadeli hedge işlemleri gerçekleştirilmeye başlanmış, bu çerçevede şirketin detayları mali tablo dipnotlarında yer alan 1,9 milyar ABD Doları mukabili hedge pozisyonu bulunmaktadır. Ayrıca Türk Telekom, kur riskine karşı doğal koruma sağlaması maksadıyla nakit varlıklarının önemli bir kısmını döviz nakit cinsinden tutmaktadır.

Faiz değişimi riskine karşı da Türk Telekom'un yine detayları mali tablo dipnotlarında yer alan 450 milyon ABD Doları eşdeğeri faiz swap pozisyonu mevcut olup, tahvil gibi maliyeti sabit olan finansman kalemleri ile birlikte, Türk Telekom'un değişken faiz riskine karşı aldığı risk aşağıya çekilmiştir.

Türk Telekom, finansal varlıklarına ilişkin, karşı taraflara uyguladığı limitler ve çeşitlendirme politikası çerçevesinde karşı taraf riskini asgariye indirme amaçlı bir pozisyonu muhafaza etmektedir.

İş Sürekliliği Yönetimi

Operasyonel Risk Yönetimi çalışmaları kapsamında İş Sürekliliği Yönetimi hassasiyetle ele alınmaktadır.

Türk Telekom, finansal risklerine ilişkin koruma işlemlerini, Yönetim Kurulu yönlendirme ve yetkilendirmeleri çerçevesinde yürütmektedir.

Stratejik Riskler

Şirket; teknolojik inovasyon, rekabet (piyasaya yeni giren rakipler, ürün/hizmet fiyatlarındaki baskılar vb.) ve regülasyonel gelişmelerin oldukça yüksek olduğu bir piyasada faaliyet göstermektedir. Türk Telekom, sektöre ilişkin farkındalıkla, hem rakiplerinin pozisyonlarını ve piyasadaki teknolojik gelişmeleri hem de değişen müşteri tercihlerini titizlikle analiz etmektedir. Bu faktörler göz önünde bulundurularak hem şirket gelirlerinin artmasına hem de müşteri beklentilerinin karşılanmasına katkı sağlayacak şirket stratejik öncelikleri çerçevesinde, proaktif risk yönetimi faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Değişen müşteri beklentilerini karşılayacak yeni ürün ve hizmetler sistematik olarak gerçekleştirilen risk analizleri çerçevesinde geliştirilmekte ve söz konusu ürün ve hizmetlere ilişkin "en iyi müşteri deneyimi" sağlanması için gerekli altyapı ve teknoloji yatırımlarını geliştirmelerini hayata geçirilmektedir.

Şirket, ayrıca mevzuat ve pazardaki diğer gelişmeler sebebiyle pazar payı kaybedileceği alanları yeni ürün ve hizmetlerle ikame etmekte, gerek yurt içi gerekse de yurt dışında akıllı satın almalar için fırsatları değerlendirmektedir.

Operasyonel Riskler

Operasyonel alandaki riskler genel anlamıyla yeterli olmayan ya da başarısız dâhili süreçler, insan kaynakları ve sistemlerden veya harici olaylardan kaynaklanan kayıp riski olarak tanımlanmaktadır. Altyapı ve teknoloji sistemlerindeki kesintiler, siber ataklara karşı zafiyetler nedeniyle müşteri bilgilerinin sızması ve çeşitli teknik sorunlar nedeniyle sunulan hizmetin kalitesinde hedeflenen seviyenin yakalanamaması bu alandaki risklere örnek olarak verilebilir. Karşılaşılan sorunlar olumsuz müşteri deneyimine, regülasyonel yaptırımların

uygulanmasına ve bunların sonucu olarak, Şirket itibarının olumsuz etkilenmesi ile gelirden düşüşler yaşanmasına neden olabilir.

Operasyonel Risk Yönetimi çalışmaları kapsamında İş Sürekliliği Yönetimi hassasiyetle ele alınmaktadır. İş Sürekliliği Yönetimi, maruz kalınacak potansiyel tehditleri ve bu tehditlerin gerçekleşmesi durumunda anahtar aktivitelere olan etkilerini belirleyen, kurumun iç ve dış paydaşları, itibarı ve marka değeri ile değer yaratan aktiviteleri için koruma sağlayan ve kurumsal esnekliğe dair bir çerçeve sağlayan bütünsel yönetim süreci şeklinde tanımlanabilir. Kritik ürün ve hizmetler İş Etki Analizi ve Risk Değerlendirmesi'ne tabi tutulmakta, süreklilik hedefleri gözetilerek yürütülen performans takibi sonrasında ihtiyaç duyulan iyileştirme çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bununla birlikte, tüm Bilgi Teknolojileri ve Network operasyonları uygulamada olan güvenlik politikaları çerçevesinde yürütülmektedir. Bu kapsamdaki sorunlar sürekli analiz edilerek oluşturulmuş erken uyarı mekanizmaları çerçevesinde kontrol edilmektedir.

Çalışmalar kapsamında, düzenlemeler ve uluslararası iyi uygulama ve standartlar yakından takip edilerek ilgili mevzuat ve standartlara uyum gözetilmektedir.

Operasyonel risklerin en önemli alt başlıklarından biri olan insan kaynağının etkin biçimde yönetilmesi konusunda da 2018'de önemli uygulamalara imza atılmıştır. Bu alanda tespit edilen; Yetenek ve İstihdamın Etkin Yönetilmesi, Yeteneğin Elde Tutulması, Kurumsal Hafızanın Korunması gibi risk başlıklarında detaylı kök neden analizleri yürütülmüş, çözüm üretilmesi gereken alanlar tespit edilmiş ve aksiyon geliştirmeye yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

Yukarıda sayılan başlıklardaki riskler iş birimleri ile yürütülen periyodik görüşmeler kapsamında tespit edilmekte, değerlendirilmekte, izlenmekte, raporlanmakta ve azaltılmasına yönelik aksiyonlar üzerinde çalışılmaktadır. Bu süreç içinde, risklerin birbirleri arasındaki etkileşimler dikkate alınmakta, izleme sistematığı, birbirlerinden etkilenen riskler için ortak olarak oluşturulmaktadır.

2017 yılında başlatılan Risk İştahı belirlenmesi çalışmaları yönetim kadrosunun görüşleri doğrultusunda tamamlanarak, Türk Telekom üst düzey yöneticilerin güncel risk iştahlarıyla uyumlu kararların verilmesi sağlanacaktır.

Bilgi Güvenliği Ürün ve Hizmetleri

Siber Güvenlik Faaliyetleri

Türk Telekom, Kurumsal Güvenlik Hizmetlerini Ankara'da kurduğu Türkiye'nin en büyük Siber Güvenlik Merkezi

SIEM

Türk Telekom'da siber olay ve ihlallerin tespit ve müdahalesini kolaylaştıran SIEM (Merkezi Güvenlik İzleme ve Analiz) sistemlerinin kapasite arttırımı gerçekleştirilmiştir.

altında bir araya getirmiştir. Bu merkezde, Türk Telekom müşterilerinin siber güvenlik ihtiyaçlarına yönelik global standartlarda uçtan uca çözümler sunularak müşterilerin kesintisiz ve güvenli erişiminin devamlılığı sağlanacak. Türk Telekom Türkiye'nin en geniş siber güvenlik hizmet portföyünü sunmaktadır. Türk Telekom Siber Güvenlik Merkezi'nde halihazırda sunulan mevcut Kurumsal Güvenlik Hizmetlerinin yanında, güvenlik olay izleme, analiz ve müdahale hizmetleri ve danışmanlık hizmetleri şeklinde ayrı olarak sunabilen Siber Güvenlik Yönetim Hizmetleri ve siber tehdit istihbarat servisleri gibi müşterilerin ihtiyaç duyduğu tüm siber güvenlik hizmet ve ürünlerinin Türk Telekom tecrübesi, güvencesi ve kalitesi ile sunulması hedeflenmektedir.

Türk Telekom Siber Güvenlik Hizmetleri

Bilgi teknolojilerinin hızla yaygınlaşması ile birlikte siber güvenlik riskleri tüm müşteri grupları için artış göstermektedir. Şirketin kurumsal ve kamu müşterilerinin altyapılarına yapılacak olası siber saldırılar durumunda vatandaşlara ve müşterilere ait kişisel bilgilere erişim, elde edilen bilgilerin kötüye kullanımı, bilgilerin bütünlüğünün bozulması ve silinmesi gibi oldukça ciddi sonuçlara neden olabilecek riskler bulunmaktadır.

Türk Telekom'un Türkiye'nin siber güvenlik hizmet sağlayıcısı konumundaki ilk Telekom operatörü olarak sahip olduğu tecrübe ve kalitesi ile sunduğu siber güvenlik hizmetleri şu şekildedir:

Ağ Güvenliği Hizmetleri

- **DDOS Atak Önleme Hizmeti:** DDOS atak önleme hizmeti, internet trafiğine yapılan saldırıların kurumun hattına ulaşmadan temizlenmesini sağlar, veri trafiğini koruma altına alır. Bu hizmet hem hattın kesintiye uğramasını, hem de network altyapı kaynaklarının tükenmesini engeller.
- **Aktif Savunma Hizmeti (IPS):** İnternet trafiğini dijital imza tabanına ve trafik anomalilerine göre inceleyen Aktif Savunma hizmeti ile herhangi bir atak belirlendiğinde saldırı trafiği kesilerek ağa aktarılması engellenir. Tehditler ağa ulaşmadan engellendiği için bant genişliğinde daralma olmaz.
- **İçerik Filtreleme Hizmeti:** İçerik Filtreleme hizmeti ile taranacak web sitesi içerikleri ve tarama kuralları belirlenebilir, belirlenen kurallara göre tespit edilen zararlı içeriklerin ağa ulaşması engellenir.
- **Güvenlik Duvarı Hizmeti:** Güvenlik Duvarı hizmeti ile ağdan internete, internetten de ağa doğru gelen trafiğin ağa giriş çıkışı kolayca yönetilebilir. Belirlenen kurallara uygun olmayan trafiğin geçişi Türk Telekom Yönetim Merkezi tarafından engellenir.
- **Gelişmiş Tehdit Engelleme Hizmeti (Anti-APT):** Gelişmiş siber saldırılar olarak nitelendirilen bilinmeyen siber saldırı tiplerini ve sıfırıncı gün ataklarını tespit eder ve atak tipini işaretleyerek saldırı tipi bilinen ataklar arasında yer almasını sağlar. İnternet üzerinden indirilen dosyaları analiz ederek zararlı olduğunu tespit ettiği dosyaların indirilmesini önler.
- **Antivirüs:** Antivirüs Hizmeti ile trafik sistemsal virüs ve solucanlara karşı taranır. Trafikte herhangi bir virüs tespit edilmesi durumunda, trafiğin geçişi Türk Telekom Yönetim Merkezi tarafından engellenir. Virüslü olduğu tespit edilen trafiğin şebekelere ve kullanıcılara bulaşması engellenir.

Atanmış Güvenlik Hizmetleri

- **Atanmış Güvenlik Hizmetleri:** Türk Telekom Atanmış Güvenlik Hizmetleri ile istenilen lokasyonda konumlandırılacak güvenlik cihazları üzerinden Güvenlik Duvarı, Aktif Savunma Sistemi, İçerik Filtreleme, Antivirüs ve 5651 yasasına uygun verilerin saklanması hizmetleri aynı anda kullanılabilir.
- **SiberKale:** Bütünleşik güvenlik SiberKale üzerinden hem 5651 standartlarına uygun şekilde loglama yapılabilir hem de Güvenlik Duvarı, Aktif Savunma, İçerik Filtreleme, Antivirüs hizmetlerinden aynı anda faydalanılabilir.
- **SiberLog:** SiberLog cihazı ile kurumsal internete bağlanan kullanıcılar 5651 sayılı yasa hükümlerine uyumlu şekilde loglanabilir.

Yönetilebilir Güvenlik Hizmetleri

- **Merkezi İzleme:** Kurumların siber güvenlik altyapılarında oluşan alarmlar, Türk Telekom Siber Güvenlik Merkezi tarafından 7/24 izlenir ve kritik alarmlar raporlanır.
- **Siber Güvenlik Konfigürasyon ve Altyapı Yönetimi:** Kurumların siber güvenlik altyapılarında gerekli yapılandırma ve imza tanımları yapılır, uçtan uca siber güvenlik yönetim ve destek hizmeti sağlanır.
- **Teknik Danışmanlık:** Siber Güvenlik altyapı kurulum, işletim ve yönetim aşamalarında Türk Telekom müşterilerine teknik danışmanlık ve destek hizmeti sunulur.

Profesyonel Güvenlik Hizmetleri

- **Zafiyet Analizi ve Penetrasyon Testleri:** Zafiyet Analizi ve Penetrasyon Testi hizmetleri ile kurumların güvenlik zafiyetleri tespit edilip raporlanır. Güvenlik açıklarından faydalanılarak gerçekleştirilebilecek olası siber saldırılardan korunmak için gerekli güvenlik çözümleri ile ilgili bilgi sağlanır.
- **Danışmanlık Hizmetleri:** Kurumların Veri ve altyapı güvenliğini sağlamalarına yardımcı olmak amacıyla Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Danışmanlığı, ISO 27001 Denetim, Uyum ve Danışmanlık, SOME Kurulum Danışmanlık, Eğitim Hizmetleri sağlanmaktadır.

Güvenlik Olay Yönetim Faaliyetleri

Türk Telekom'da siber olay ve ihlallerin tespit ve müdahalesini kolaylaştıran SIEM (Merkezi Güvenlik İzleme ve Analiz Sistemleri) sistemlerinin kapasite artırımını gerçekleştirilerek TT Grup içerisindeki kritik uygulamaların ve sistemlerin bu sistemlere entegrasyonlarının yapılması sağlanmıştır.

2018 yılında, 5651 sayılı kanun, Elektronik Haberleşme Yönetmeliği (BTK), PCI DSS, ISO 27001 ve TT Grup Bilgi Güvenliği Politikası gibi yasa ve standartlara tam uyumluluk için kişisel veri barındıran veya şirket için kritik öneme sahip sistemlerin/uygulamaların merkezi güvenlik izleme ve analiz sistemlerine entegrasyonları arttırılmıştır.

Kapasite artırımını ile daha fazla sayıda kaynak entegrasyonu sağlanabilmiş, regülasyonlar ve standartlar gereği Türk Telekom sistemlerinde saklanması zorunlu olay ve hassas bilgilere çalışan erişim kayıtlarının daha uzun süre tutulması sağlanmış, şirket içerisinde bilgi güvenliği açısından risk oluşturacak aktivitelerin izlenebilirliği ve Şirket'in proaktif güvenlik seviyesi arttırılmıştır.

Yönetim Kurulu Komitelerine İlişkin Değerlendirmeler

Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi'ne İlişkin Değerlendirme

Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi, yönetmeliği çerçevesinde kendisine verilmiş olan görevleri etkin bir şekilde yerine getirmiştir. 2018 yılında, beş kez toplanarak tespit edilen risklerin gözden geçirilmesi, önemli büyüklükteki riskler hakkında Yönetim Kurulu'nun bilgilendirilmesi, Kurumsal Risk Yönetimi fonksiyonunun etkin bir şekilde yerine getirilmesi için gerekli kaynakların temin edilmesi, Kurumsal Risk Yönetimi ile İç Denetim ve diğer faaliyet birimlerinin koordinasyonunun sağlanması konularında etkin faaliyetler yürütmüştür.

Kurumsal Yönetim Komitesi Faaliyetlerine İlişkin Değerlendirme

Kurumsal Yönetim Komitesi, yönetmeliği çerçevesinde kendisine verilmiş olan görevleri etkin bir şekilde yerine getirmiştir. 2018 yılında dokuz kez toplanarak her yıl yapılan Kurumsal Yönetim Derecelendirme sürecini yakında takip ederek değerlendirmede bulunmuş, faaliyet raporunun bir parçası olan Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu'nun hazırlık sürecini takip ederek Yönetim Kurulu'na sunmuştur.

İç Kontrol ve İç Denetim Faaliyetlerine İlişkin Değerlendirme

Stratejik hedeflere ulaşılması, faaliyetlerin etkinliği ve verimliliğinin sağlanması, finansal bilgilerin güvenilirliği ve doğruluğunun temini, müşterilerin kişisel verilerinin ve Şirket varlıklarının korunması ile kanun, düzenleme, politika ve prosedürlere uyumun sağlanması amacıyla gerekli iç kontrol ortamı Şirket nezdinde oluşturulmuştur.

Türk Telekom İç Denetim Başkanlığı'nın kuruluş amacı; Türk Telekom ve tüm Grup şirketlerinde; risk yönetimi, iç kontrol, mevzuatlara uyum ve yönetim süreçlerinin etkinliğini değerlendirerek bağımsız ve tarafsız bir güvence ve danışmanlık faaliyeti gerçekleştirmektir. İç Denetim Başkanlığı, faaliyetlerini bağımsız ve tarafsız bir yaklaşımla gerçekleştirebilmek için, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan esaslardan aldığı yetki ve sorumluluk ile doğrudan Yönetim Kurulu'nun bir parçası olan Denetim Komitesi'ne bağlı olarak çalışmaktadır.

Gerçekleştirilen denetim faaliyetlerinde, iş süreçlerinde yer alan ve stratejik hedeflere ulaşılmasını engelleyebilecek risklerin azaltılması için oluşturulmuş mevcut iç kontrollerin etkinliği değerlendirilmektedir. Denetimler sonucunda tespit edilen kontrol zafiyetlerinin sebep ve etkileri analiz edilerek, problemlerin giderilmesine yönelik yönetim aksiyon planları ilgili birimlerden alınmakta ve bu aksiyonların zamanında uygulanıp uygulanmadığı İç Denetim Başkanlığı tarafından takip edilmektedir. Denetim faaliyetleri dışında, gerekli durumlarda inceleme ve soruşturma faaliyetleri de gerçekleştirilmektedir.

Başkanlık, çalışmalarını Uluslararası İç Denetim Standartlarına uygun olarak yürütmektedir. Standartlara uyum gereği kurum dışından vasıflı ve bağımsız bir değerlendirme ekibi tarafından en azından beş yılda bir değerlendirme yapılması beklenmektedir. Bu kapsamda, 2017 yılında bağımsız bir kuruluş tarafından gerçekleştirilen kalite değerlendirme çalışması neticesinde; Türk Telekom İç Denetim Başkanlığı, faaliyetlerinin Uluslararası İç Denetim Standartlarına uygun yürütüldüğüne dair olumlu görüş almıştır.

Başkanlık, çalışanlarının mesleki yetkinlik ve gelişimine önem vermekte ve denetim alanında başta uluslararası geçerliliği olan sertifikalara sahip olmaları konusunda denetçileri teşvik etmektedir. Başkanlık denetçilerinin çoğunluğu CIA (Certified Internal Auditor), CISA (Certified Information Systems Auditor), CFE (Certified Fraud Examiner) ve SMMM (Serbest Muhasebeci Mali Müşavir) gibi uluslararası ve ulusal düzeyde kabul gören sertifikalara sahiptir. Denetim ekipleri yetkinlikleri çerçevesinde, finans, operasyon, bilgi teknolojileri ve uyum denetimleri gerçekleştirmektedir.

Denetim Komitesi Çalışmalarına İlişkin Değerlendirme

Denetim Komitesi, Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1)'nin 4.5.1. maddesi uyarınca 16 Haziran 2008 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile kurulmuştur. Komite, Yönetim Kurulu'na, Şirket'in finansal raporlama süreci, iç kontrol sistemi, denetim süreci ve kanun ve yönetmeliklere ve davranış kurallarına uyumu ile ilgili gözetim yükümlülüklerini yerine getirme ve Kurul tarafından Komite'ye özel olarak tevdi edilecek olan diğer hususlar konusunda yardımcı olmak amacıyla kurulmuştur. Komite, Kurul tarafından kendisine verilen yetki ve sorumluluk çerçevesinde hareket eder ve Yönetim Kurulu'na karşı sorumludur.

Denetim Komitesi, Kurul'un kendi üyeleri arasından seçeceği en az iki bağımsız üyeden oluşur.

Komite en az üç ayda bir olmak üzere toplanır ve bu toplantılardan dördü mali tabloların açıklanmasından önce gerçekleştirilir; Komite gerekli gördüğü hallerde daha sık toplanabilir. Komite, yıl içindeki toplantıları ve faaliyetleri konusunda Yönetim Kurulu'nu bilgilendirmektedir. Komite; 2018 yılında dört kez toplanarak Türk Telekom Grubu'nun muhasebe, finans ve denetim süreçleri ile kanun ve mevzuata ve davranış kurallarına uygunluğun izlenmesi süreçlerini ve zaman zaman Yönetim Kurulu'nun özel olarak görevlendirdiği başka konuları inceleyip takip ederek görevini etkin bir şekilde yerine getirmiştir.

Denetim Komitesi Yönetim Kurulu tarafından onaylanan Denetim Komitesi Çalışma Esasları çerçevesinde faaliyetlerini yürütmektedir. Denetim Komitesi, bu esaslar çerçevesinde kendisine verilmiş olan görevleri etkin bir şekilde yerine getirmektedir. Komite'nin yıl içinde yürüttüğü çalışmalardan bazıları aşağıda belirtilmiştir:

- Şirket finansal bilgilerinin kamuya açıklanması sürecinde, bu bilgilerin yeterli ve uygun bilgiler içerip içermediğini inceleyerek, kamuya açıklanmadan önce Yönetim Kurulu'na görüş vermiştir.
- Bağımsız denetçi seçimi için çalışmalar yapıp önerisini Yönetim Kurulu'na sunmuştur.
- Bağımsız denetçilerle periyodik toplantılar yaparak denetim çalışmaları, önemli bulgular, muhasebe politikalarındaki önemli değişiklikler, vb. konularda bilgi alarak gerekli durumlarda Yönetim Kurulu'nu bilgilendirmiştir.
- İç Denetim Başkanlığı'nın faaliyetlerini takip etmiş, bu çerçevede risk değerlendirme sonuçlarının gözden geçirilmiş, yıllık iç denetim planını onaylamış, önemli iç denetim bulguları ve bu bulgular hakkında yönetim birimlerince alınan aksiyonlar, iç denetim performans göstergeleri gibi konularda bilgi almış ve İç Denetim Başkanı ile toplantılar yapmıştır.

Yönetim Kurulu

Dr. Ömer Fatih Sayan

Yönetim Kurulu Başkanı Yönetim Kurulu Üyesi

Dr. Ömer Fatih Sayan 1977 yılında İstanbul'da doğmuştur. İstanbul Üniversitesi - Elektronik Mühendisliği, Bahçeşehir Üniversitesi - Hukuk Fakültesi ve Oxford Üniversitesi - St Antony's School Diploması Eğitimi dallarında lisans diplomaları almıştır. Münih Teknik Üniversitesi, Elektrik ve Elektronik Mühendisliği ve Haberleşme Mühendisliği, İstanbul Üniversitesi - Biyomedikal Mühendisliği üzerine yüksek lisans diploması almıştır. İstanbul Üniversitesi, Biyomedikal Mühendisliği üzerine doktora diploması almıştır. 1995 yılında iş hayatına İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde atılan Sayan, üniversite eğitiminin ardından ise Türkiye, Almanya ve Amerika Birleşik Devletleri'nde sektörle ilgili özel şirketlerde çip üretimi, cep telefonu dizaynı ve AR-GE alanlarında çalışmıştır. Silikon Vadisi İnisiyatifinde görev alarak girişimcilik konusunda çalışmalarında bulunan Sayan, Türkiye ve Almanya'da çeşitli üniversitelerde Bilişim Hukuku ve Bilişimde Yeni Trendler konularında dersler vermiştir. Sayan'ın, araştırma konularıyla ilgili çeşitli konferanslar ve bilimsel dergilerde yayımlanmış çok sayıda makaleleri bulunmaktadır. 2007-2014 tarihleri arasında Başbakanlık Müşavirliği ve Başbakan Başmüavirliği görevinde bulunmuştur. Haziran 2015 ve Temmuz 2018 yılları arasında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Başkanlığı görevini yapmıştır. 21 Temmuz 2018 tarihinden beri Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Bakan Yardımcılığı görevini sürdürmektedir. Dr. Ömer Fatih Sayan ayrıca Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Aday Gösterme ve Ücret Komitesi Üyeliği görevlerini yürütmektedir. Evli ve 2 çocuk babası olan Sayan, İngilizce, Almanca ve Fransızca bilmektedir.

Eyüp Engin

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Yönetim Kurulu Üyesi

Eyüp Engin, 1978 yılında Müfettiş Yardımcısı olarak Akbank'ta göreve başlamıştır. Teftiş görevinden sonra Hazine, Uluslararası Bankacılık, Yurtdışı Finansal Kurumlar alanlarında Bölüm Müdürü olarak görev yapmış olan Eyüp Engin, 1996'da Kurumsal Bankacılık Genel Müdür Yardımcısı olarak atanmış, akabinde Uluslararası Bankacılık ve Yurtdışı Finansal Kurumlar Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı olarak görevine devam etmiştir. Temmuz 2007'de şimdiki görevi olan Teftiş Kurulu Başkanlığı'na atanan Engin, Orta Doğu Teknik Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi mezunudur. Eyüp Engin ayrıca Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı görevini yürütmektedir. Bunlara ilaveten TT

Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyeliği, TTNET A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyeliği ve Argela Yazılım ve Bilişim Teknolojileri Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerini üstlenmektedir.

Bülent Aksu

Yönetim Kurulu Üyesi

Telekom, enerji, petrokimya, tekstil ve denetim dâhil olmak üzere çeşitli sektörlerde finans, muhasebe, vergi ve yönetim alanlarında 22 yıllık profesyonel yöneticilik tecrübesine sahiptir.

Profesyonel iş hayatına, Kuveyt Türk A.Ş. Teftiş Kurulu'nda Müfettiş olarak başlamış, sonrasında 2003 yılında Çalık Holding'de sırasıyla Finans Müdürü ve Grup Finans Direktörü olarak görevini yürütmüştür.

2008-2012 yılları arasında ise Akfel Grup bünyesinde CFO ve Yönetim Kurulu Üyeliği görevleri yapmıştır. Aksu, 2012-2016 yılları arasında sırasıyla Azerbaycan Milli Petrol ve Gaz şirketi (SOCAR) iştirakleri olan Petkim Petrokimya Holding A.Ş. ve STAR Rafineri A.Ş.'de CFO olarak görev yapmıştır.

Bülent Aksu, farklı sektörlerde birçok satın alma, birleşme işlemlerini gerçekleştirmiş, uluslararası ve yerel piyasalarda proje finansmanı, bono ihracı gibi finansal işlemleri aktif olarak yürütmüştür.

Ülkemizin en önemli sanayi yatırımlarından biri olan STAR Rafinerisi'nin 23 yerel ve uluslararası finansal kuruluşla imzalamış olduğu, 18 yıl vade ve 3,3 milyar ABD dolarlık finansman anlaşmasının tamamlanmasına liderlik etmiştir. Bu kredi anlaşması, hem toplam tutarı hem de vadesi bakımından o tarihe kadar Türkiye'de yapılmış en büyük proje finansmanı işlemi olmuştur. Ayrıca 2014 yılı içerisinde Avrupa'da yapılan en büyük proje finansmanı işlemi olarak kayıtlara geçmiştir.

Bülent Aksu, 20 Temmuz 2016 - 30 Temmuz 2018 tarihleri arasında Turkcell'de Finanstan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı (CFO) olarak görev yapmıştır. Bilanço ve kur riski yönetiminde uluslararası uygulamalarının yanı sıra, yatırımların finansmanına yönelik yenilikçi çözümleri ile Turkcell'e önemli katkılar sunmuştur.

Aksu, 3 Ağustos 2018 tarihinden itibaren Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde Bakan Yardımcısı olarak görev yapmaya başlamıştır.

Bülent Aksu ayrıca Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyeliği ve Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi Üyeliği görevlerini yürütmektedir.

Aksu, 2016 ve 2018 yıllarında, Fortune Türkiye dergisi tarafından Türkiye'nin en etkili 50 CFO'sundan biri olarak seçilmiştir. Bülent Aksu, İstanbul Üniversitesi İngilizce İşletme Bölümü'nden 1996 yılında mezun olmuştur. Üç çocuk babasıdır.

Yiğit Bulut

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı, ekonomist, finans analisti, bankacı, gazeteci, köşe yazarı. Yiğit Bulut, Kanal 6, Kanal E, CNN Türk'te ekonomi yorumculuğu ve Radikal, Vatan, Referans ve Habertürk gazetelerinde köşe yazarlığı yaptı. Parametre, Finans Analiz programlarının yapımcılığını ve sunuculuğunu yaptı. Doğu Üniversitesi'nde bir dönem öğretim görevlisi olarak çalışmıştır. 2009-2012 dönemleri arasında HaberTürk TV Genel Yayın Yönetmenliği, Bloomberg TR'de ekonomi yorumculuğu ve Gazete HaberTürk'te köşe yazarlığı yapmıştır. 2012-2013 dönemleri arasında 24 TV'de Genel Yayın Yönetmenliği ve Star gazetesinde köşe yazarlığı yapmıştır. 2009'da HaberTürk TV'de başlattığı "Sansürsüz" adlı tartışma programını, 24 TV'de sunmaya devam etmiştir. Temmuz 2013, Ağustos 2014 arasında Başbakan Başdanışmanı olarak görev yapan Bulut Ağustos 2014 tarihinden bu yana Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı olarak görev yapmaktadır. Ayrıca Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Politikaları Kurulu Üyesi'dir. Yiğit Bulut bunlara ek olarak Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyeliği, Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi Başkanlığı, Denetim Komitesi Başkanlığı ve Aday Gösterme ve Ücret Komitesi Başkanlığı görevlerini yürütmektedir. Galatasaray Lisesi ve Bilkent Üniversitesi Bankacılık ve Finans Bölümü mezunudur. Sorbonne Üniversitesi'nde yüksek lisans çalışmaları yapmıştır. İngilizce ve Fransızca bilmektedir.

Hakan Aran

Yönetim Kurulu Üyesi

1968 yılında Antakya'da doğan Hakan Aran, 1990 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmuş, 2000-2001 yılları arasında da Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde İşletme yüksek lisans programını tamamlamıştır.

1990 yılında İş Bankası'nda Yazılım Uzmanı olarak göreve başlayan Aran, 2008 yılında Genel Müdür Yardımcılığına atanmıştır. İş Bankası Rusya, Erişim A.Ş. ve İşNet A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanlığı, Anadolu Sigorta Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevlerinde bulunan Aran, halen Softtech A.Ş., LiveWell A.Ş. ve Gullseye A.Ş. şirketlerinde Yönetim Kurulu Başkanlığı, İş Bankası Munzam Sandık Vakfı Yönetim Kurulu üyeliği ve İş Bankası'nda teknolojiden sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı görevlerini sürdürmektedir.

22 Aralık 2018 tarihinde Türk Telekomünikasyon A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeliğine atanan Hakan Aran, Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi üyeliğinin yanı sıra, TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş., TTNET A.Ş., AssisTT Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş. ve Innova Bilişim Çözümleri A.Ş. Yönetim Kurulu üyeliği ile SEBİT Eğitim ve Bilişim Teknolojileri A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerini yürütmektedir.

Selim Dursun

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

Selim Dursun 1957 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1980 yılında İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği bölümünden mezun olmuştur. 1980-2002 yılları arasında Makine Mühendisi olarak özel sektörde çalışmış ve yöneticilik yapmıştır. 2003-2005 yılları arasında Ulaştırma Bakanlığı Bakan Danışmanlığı, 2005-2011 yılları arasında Ulaştırma Bakanlığı Özel Kalem Müdürlüğü, 2011-2012 yılları arasında TÜDEMSAŞ Genel Müdürlüğü ve Yönetim Kurulu Başkanlığı, 2012-2015 yılları arasında Ulaştırma Bakanlığı Bakanlık Müşavirliği görevlerini yürütmüştür. Türkiye Büyük Millet Meclisi 25. ve 26. Dönem Sivas Milletvekili olarak seçilmiştir. Aynı dönemlerde TBMM Peru Dostluk Grubu Başkanlığı görevini üstlenmiştir. Sivil Toplum Kuruluşlarında Başkan, Yönetici ve Üye olarak çeşitli sosyal görevlerde bulunmuştur. 2004-2007 yılları arasında Taekwondo Federasyonu Yönetim Kurulu Üyeliği, 2006-2015 yılları arasında Ulaştırma Spor Kulübü Dernek Başkanlığı ile 2011-2012 yılları arasında Sivas Demirspor Kulübü Başkanlığı yapmıştır. Temmuz 2018 tarihinden itibaren T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Bakan Yardımcısı olarak görev yapmaktadır. Selim Dursun ayrıca Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyeliği, Denetim Komitesi Üyeliği ve Kurumsal Yönetim Komitesi Üyeliği görevlerini yürütmektedir. Evli ve 4 çocuk babasıdır.

Dr. Nureddin Nebati

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

Nureddin Nebati, 1 Ocak 1964'te Şanlıurfa Viranşehir'de doğdu.

Siyaset Bilimi Uzmanı; İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümünü bitirdi. Yüksek lisansını aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsünde Uluslararası İlişkiler alanında yaptı. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi alanında Doktora unvanını aldı. Farklı Üniversitelerde Siyaset Bilimi, Türk Siyasal Hayatı, Devlet ve Siyaset Sosyolojisi dersleri verdi.

İş Adamı, Tekstil işiyle uğraştı. MÜSİAD Genel Merkez Yönetim Kurulu ve İstanbul Ticaret Odası (İTO) Disiplin Kurulu Üyeliğinde bulundu. MÜSİAD Yüksek İstişare Heyeti Üyesidir. İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Yönetim Kurulu

Mezunları Vakfı ve Derneği ile İlim Yayma Cemiyeti, Ensar, Tügva, Önder, Utesav, TDED, BEK, İDD, İDV ve benzeri Vakıf ve Derneğin Üyeliği devam etmektedir.

Halen ÜTEV Vakfı Başkanlığı, Parlamenterler Arası Kudüs Platformu Türkiye Başkanı olup Esenler Belediyesi Şehir Düşünce Merkezinde Bilim Kurulu Üyesi olarak çalışmalarında bulunmaktadır.

AK Parti 4. Olağan Kongresinde MKYK Üyesi seçildi. MYK Üyesi olarak AK Parti Genel Merkez Mali ve İdari İşler Başkanı ve Genel Başkan Yardımcısı olarak görev yaptı.

24. Dönemde İstanbul, 25. Dönemde Şanlıurfa, 26. Dönem İstanbul Milletvekili seçildi.

Nureddin Nebati, 6 Eylül 2018 tarihinden itibaren Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde Bakan Yardımcısı olarak görev yapmaya başlamıştır.

Nureddin Nebati ayrıca Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyeliği ile birlikte Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanlığı görevlerini yürütmektedir.

İyi düzeyde İngilizce, az düzeyde Arapça bilen Nebati, evli ve 4 çocuk babasıdır.

Dr. M. Cüneyt Sezgin

Yönetim Kurulu Üyesi

M. Cüneyt Sezgin, Orta Doğu Teknik Üniversitesi İşletme, Western Michigan University İş İdaresi (MBA) ve İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Doktora programı mezunudur. Çeşitli bankalarda yatırım bankacılığı ve risk yönetimi alanında üst düzey yöneticilik yapan Dr. Sezgin, 2004 yılından bu yana sürdürdüğü Garanti Bankası Yönetim Kurulu Üyeliği yanı sıra, Garanti Bank Romanya S.A., Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş., Garanti Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyesi ve Denetim Komitesi Başkanı olarak görev yapmaktadır. Aralık 2018'den bu yana, Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyeliği ile birlikte Kurumsal Yönetim Komitesi Üyeliği ve Aday Gösterme ve Ücret Komitesi Üyeliği görevlerini yürütmektedir. İlaveten, TT International Group Yönetim Kurulu Başkanlığı, TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı ve TNET A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini üstlenen Dr. Sezgin, Öğretmen Akademisi Vakfı ve Doğal Hayatı Koruma Vakfı (WWF Türkiye) Mütevelli Heyeti Üyesidir. Bankacılık ve işletmecilik alanında iş tecrübesi 31 yıldır.

Emre Derman

Yönetim Kurulu Üyesi

Emre Derman 1989 ile 2008 yılları arasında uluslararası bir hukuk firması olan White & Case'de avukat ve yönetici olarak çok sayıda büyük projenin müzakeresine liderlik yapmıştır. Türkiye'deki tecrübesinin yanı sıra Derman, firmanın New York ve Londra ofislerinde de çalışmış, ayrıca Avrupa Yatırım Kalkınma Bankası'nda 1994-1995 yıllarında avukat olarak eski Sovyet bloğu ve Doğu Avrupa ülkelerinde finansman işlemlerinde görev almıştır. 2010 senesinde Akbank Yönetim Kurulu üyeliği de yapan Derman, 2011 - 2014 yılları arasında JP Morgan Türkiye'nin genel müdürlüğünü üstlenmiştir. Derman eğitim ve yatırımcılığı alanlarında çeşitli kurumlarda çalışmakta ve halen bağımsız danışmanlık yapmaktadır. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezundur ve Harvard Law School'da master yapmıştır. Derman, 2015 yılından itibaren Akbank T.A.Ş., 2018 yılından itibaren de Turcas Petrol A.Ş. Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapmaktadır. Emre Derman ayrıca Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyeliği yapmaktadır.

Yönetim Kurulu Komiteleri

Yönetim Kurulu üyeleri 25 Ocak 2019 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda üç yıl süre ile görev yapmak üzere seçilmişlerdir.

Denetim Komitesi

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Yiğit Bulut Komite Başkanı, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Selim Dursun ise Komite Üyesi olarak görev yapmaktadır.

Kurumsal Yönetim Komitesi

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Nureddin Nebati Komite Başkanı, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Selim Dursun ve İcracı olmayan Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Muammer Cüneyt Sezgin ile Yatırımcı İlişkileri Direktörü Sabriye Gözde Çullas Komite Üyesi olarak görev yapmaktadır.

Aday Gösterme ve Ücret Komitesi

Şirket Yönetim Kurulu'nun 22.02.2019 tarihinde aldığı karar ile Aday Gösterme ve Ücret Komitesi kurulmuştur.

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Yiğit Bulut Komite Başkanı, Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Ömer Fatih Sayan ve Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Muammer Cüneyt Sezgin Komite Üyesi olarak görev yapmaktadır.

Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Yiğit Bulut Komite Başkanı, İcracı Olmayan Yönetim Kurulu Üyeleri Bülent Aksu ve Hakan Aran Komite Üyesi olarak görev yapmaktadır.

İcra Komitesi

İcra Komitesi Yönetim Kurulu'nun 11.01.2019 tarihli 4 sayılı kararıyla tarihli kararıyla kaldırılmıştır

Denetim Kurulu

31.12.2018 tarihi itibarıyla Şirket Denetim Kurulu üyesi olarak Ali Polat, Abdülkadir Uraloğlu ve Enver İskurt görev yapmaktaydı. 25.01.2019 tarihli Olağanüstü Genel Kurulda alınan Şirketimiz Esas Sözleşmesinin tadil edilmesi kararına istinaden Denetim Kurulu yürürlükten kaldırılmıştır.

CEO Mesajı

Türk Telekom, Türkiye'yi geleceğe bağlarken son on yılın rekor abone kazanımıyla paydaşları için değer yaratmaya devam ediyor

Türkiye'nin lider bilgi ve iletişim teknolojileri şirketi Türk Telekom, 2018 faaliyet yılında abone sayısı ve büyüme oranı dâhil pek çok göstergede rekorlar kırarak ortaya koyduğu hızlı büyüme ile faaliyet kârlılığını arttırdı. Sabit ses ve internette mobilite, dijital servislerden siber güvenlik hizmetlerine kadar çok geniş bir alana yayılan ürün hizmet yelpazemiz ve faaliyet alanlarımızdan aldığımız güçle Türkiye'nin ilk ve lider entegre telekom operatörü olmanın getirdiği avantajları etkin bir şekilde kullandık.

Yıl içinde yaşanan ekonomik dalgalanmalara hızlı bir şekilde cevap vererek faaliyet giderlerimiz ile yatırım harcamalarımızda verimliliğimizi arttırdık ve nakit akışı yaratılmasına odaklandık. Doğru ve sağlam bir şekilde belirlediğimiz stratejimizi başarıyla uygulamayı sürdürerek son birkaç yıl içinde Türk Telekom'u, abone tabanında

sürdürülebilir büyüme sağlamada grup sinerjilerinden yararlanan, daha fazla müşteri odaklı, penetrasyona ve ürün çeşitliliğine öncelik veren, yenilikçi bir şirkete başarılı bir şekilde dönüştürdük. Elde ettiğimiz finansal sonuçlar tüm faaliyet alanlarımızın gücünü, dayanıklılığını ve değişen ortama uyum sağlamak üzere attığımız erken adımlardan edindiğimiz faydaları başarıyla yansıtıyor.

2018'de yakaladığımız başarılı performans neticesinde yıl sonu için paylaştığımız öngörü kalemlerimizde yıl içinde iki kere artışa gittik ve bu hedefleri de rekor rakamlarla aşmayı başardık.

Buna göre, 2018'de son 10 yılın en iyi performansını göstererek 4,3 milyon net abone kazanımı sağladık. Toplam abone sayımızı 46 milyona yükseltirken kapsama alanı ve abone sayısı ile sektördeki lider konumumuzu güçlendirdik. 2018 faaliyet dönemi içinde toplam 20,4 milyar TL gelir sağlayarak yine son 10 yılın en yüksek gelir artış oranını elde ettik.

Sabit ve Mobil İş Birliği Modelleri

Türk Telekom olarak, üzerimize düşeni yaparak mükerrer yatırımları önlemede dünyaya örnek olacak sabit ve mobil iş birliği modelleri geliştiriyoruz.

Etkili operasyonel performansımızı FAVÖK artışı ve FAVÖK marjına rekorlarla yansıttık

Başarılı operasyonel yönetimimizle faaliyet giderlerinin düşürülmesinde son derece etkili bir performans ortaya koyarak son 10 yılın en yüksek FAVÖK artışını da kaydettik. Buna göre FAVÖK, geçen yıla oranla %30,7 artışla 8,4 milyar TL'ye yükseldi. FAVÖK marjı ise yıllık 5,7 puan iyileşme ile son yedi yılın en yüksek değeri olan %41,3'e ulaştı.

2018'de bir önceki yıla göre %27 oranında artışla 4,1 milyar TL yatırım gerçekleştirdik. Köklü ve güçlü bir marka olarak tüm ülkeyi kapsayan altyapımızı durmaksızın genişletiyoruz. 282 bin kilometre uzunluğa çıkardığımız fiber ağ altyapımız ile hizmetlerimizi ülkenin en ücra köşelerine kadar götürüyor, Türkiye'nin ana internet sağlayıcısı olarak 'herkes için erişilebilir iletişim' prensibiyle uygun fiyat ve içerikte hizmetler sunuyoruz. Önceki yıl başlamış olduğumuz 'İnternet Bizden' kampanyamızın güçlü yansımaları doğrultusunda 2018'de sabit internet abone sayımızı 1,2 milyonluk net artış ile 10,9 milyona çıkardık. 18,6 milyon hane ve işyerinin kapısına fiber hizmetimizi götürdük. Sadece 2018'de 2,4 milyon yeni haneye fiber kapsamamızı ulaştırarak son bir yılda ülkemizdeki internet penetrasyonunu %55'e yükselttik ve bu ivmeyi devam ettirmeyi amaçlıyoruz.

Diğer taraftan, Türk Telekom'un mobil abone sayısı ise yıl sonunda son 10 yılın en yüksek artış değeri olan 1,9 milyon artışla 21,5 milyona yükseldi. Önceki yıl %83 olan LTE nüfus kapsama alanı ise yıl sonunda %91'e ulaştı.

Sabit seste ise Türk Telekom abonelerinin sayısı, dünyada görülen yaygın trendin aksine yıl içinde artış trendine güçlü bir şekilde devam etti. Yalın DSL hatları dâhil, toplam sabit erişim hatları, son 10 yılın en yüksek artış değeri olan toplam 768 bin net abone kazanımıyla 14,4 milyona ulaştı. Türkiye'nin yeni nesil dijital TV platformu TİVİBU, yıl boyunca net 886 bin abone kazanımı ile tüketiciyle bulunduğu tarihten bu yana en yüksek artış rekorunu

kırarken TİVİBU'nun toplam abone sayısını da 3,6 milyona ulaştı.

Tüm bu başarılı faaliyetlerimizin yansıması olarak yıl içinde dünyanın sayılı bağımsız marka derecelendirme kuruluşlarından Brand Finance tarafından da üst üste onuncu kez "Türkiye'nin En Değerli Telekomünikasyon Markası" seçildik.

Altyapı yaygınlaştırma ve kullanımında öncü modelleri başarıyla uygulamaya başladık

Dünya 5G'ye geçişe hazırlanırken yeni nesil iletişim teknolojilerinin ihtiyaç duyduğu hızlı veri iletişimi için gerekli altyapının tesisi ve maliyetlerinin yüksekliği, operatörlerin önündeki en büyük engel olarak karşımıza çıkmakta. Bu durumun en etkili şekilde çözümü, sektör içinde gerçekleşecek iş birlikleri ile sabit ve mobil altyapının tesis ve kullanımında geliştirilecek modellerde yatmakta. Türk Telekom olarak, bu konuda da üzerimize düşeni yaparak mükerrer yatırımları önlemede dünyaya örnek olacak sabit ve mobil iş birliği modelleri geliştiriyor ve kural koyuculara iletiyoruz.

Mobil altyapıda çeşitli aktif ve pasif paylaşım modellerini yıl içinde başlattığımız pilot çalışmalarla denemeye başladık. Vodafone ile pasif altyapı paylaşım modelini daha yaygın kullanmak amacıyla çalışmalarımıza başladık. Yine yıl içinde Vodafone ile Zonguldak'ta aktif paylaşım modeli üzerine denemeler gerçekleştirdik. Projeyi diğer şehirleri kapsayacak şekilde genişletmek adına görüşme ve değerlendirmelerimizi sürdürüyoruz. Mobilde kapasite, kapsama, şebeke memnuniyeti ve bağlantı kalitesi gibi birçok göstergede aldığımız etkileyici sonuçlar gelecek için umut vaat ediyor.

Sabit altyapıda ise sunduğumuz model etrafında diğer operatörler ile birlikte el sıkışarak Mayıs 2018'de Sabit Elektronik İletişim Altyapısını Kiralama iş birliği protokolüne imza attık. Protokol kapsamında ilk pilot çalışmayı ise yılın ikinci yarısında Vodafone ile Sincan'da başarıyla başlattık. Bu konuda yapılan iş birliklerinin sonuçlarını almaya başladıkça, sabit ve mobilde altyapı paylaşım modellerinin hem sektör hem de ülke menfaatine olduğunu hep birlikte daha açık ve net bir biçimde göreceğiz.

Eksenimizde dijital müşteri deneyimi var

2018'de temel iş odaklarımızdan bir tanesi de, her zaman olduğu gibi cazip ve kullanıcı dostu dijital çözümlerimiz aracılığı ile müşteri deneyimini iyileştirecek değerler yaratmak oldu. Müşterilerimizle self-servis temas noktamız "ONLINE İŞLEMLER", sadakat programımız 'SİL SÜPÜR', abonelerimizin bağlantı sorunlarını kendi başlarına çözebildiği 'PRATİK ÇÖZÜM', yıl içinde müşterilerimizle en çok temas kurduğumuz dijital servisler olarak ön plana çıktı.

8,3 milyon indirme

TAMBU son bir yıl içerisinde milli duygularımıza tercüman olarak Türkiye'de en çok indirilen klavye uygulaması oldu.

Türkiye'nin ilk yerli ve milli dijital klavyesi TAMBU, 2018 sonu itibarıyla 8,3 milyon indirme rakamına ulaşarak son bir yıl içerisinde milli duygularımıza tercüman olarak Türkiye'de en çok indirilen klavye uygulaması oldu. Aralık ayında yenilenen ara yüzü ve içeriğine eklenen arama motoru, yerel yeme içme mekânı arama, yerli içerik için anahtar kelime arama gibi yeni özellikleriyle TAMBU'nun gelir kaynağına dönüşmesi için daha güçlü bir zemin oluşturuldu. 2018'in son çeyreğinde yepyeni bir oyun deneyimi sunan canlı mobil yarışma programımız ELEQ'i kullanıcılarla buluşturduk.

Türkiye'nin teknolojik ve zengin içerikli OTT TV platformu TİVİBUGO ile televizyon izleme alışkanlıklarını değiştirmeyi sürdürüyoruz. Yıl içinde uygulama içinden üye olma ve online ödeme kolaylıklarının da eklenmesiyle birlikte, 2018'de TİVİBUGO kullanıcı sayısı %25 artışla 2 milyona çıkarken mobilde günlük ortalama TV izleme süreleri de geçen yıla göre %43 artarak 30 dakikaya yükseldi.

Yine bu yıl ön plana çıkan dijital servislerimiz Türkiye'nin en sevilen dijital müzik platformu MUUD, ülkenin önde gelen dijital oyun platformu PLAYSTORE, Türkiye'nin zengin içerikli dijital dergi ve gazete okuma platformu E-DERGI ve Türkiye'nin görme engelliler için ilk fotoğraf çekme uygulaması EYESENSE ile kullanıcılara alışılmışın dışında yepyeni deneyimler sunmaktan geri kalmadık.

Mükemmel müşteri deneyimi yolculuğu hedefiyle 2017 ortasında başlatmış olduğumuz EMPATİ müşteri deneyimi programımızın başarılı sonuçlarını 2018'de de almaya devam ettik. EMPATİ sayesinde, 2018 yılı içinde 28 adet temel performans göstergesinde %43 oranında iyileşme elde etmeyi başardık.

Türkiye'nin teknoloji atılımında ve yerleşmesinde öncüyüz

Endüstri 4.0, şirketlerin iş yapış biçimini ve sistemini değiştirirken dijitalleşme ve inovasyon, çağı yakalamak ve hatta bir adım önüne geçmek için günümüzün vazgeçilmez iki unsuru konumunda. Türk Telekom olarak, bir yandan da kapsamı günden güne artan kurumsal ürün ve hizmetlerimiz ve dijital çözümlerimizle Türkiye'nin en büyük 500 şirketinin tamamına ve pek çok özel ve kamu kuruluşunun dijitalleşme yolculuklarına kılavuzluk ediyoruz.

Bu amaçla yıl içinde bölgenin veri merkezi üssü olma hedefiyle Esenyurt'ta açtığımız Türkiye'nin en büyük veri merkezi ile veri depolama ve yönetimi alanında sadece Türkiye'nin değil çevre ülkelerin de veri merkezi ihtiyacını karşılayacak duruma geldik. Yine Ankara'da yeni genel müdürlük binamızda hizmete açtığımız Türkiye'nin en büyük Siber Güvenlik Merkezi ile şirketlere sunduğumuz geleneksel ve yenilikçi siber güvenlik hizmetlerinin çeşitliliğini de arttırmış bulunuyoruz. Bir yandan Türkiye'nin verisinin Türkiye'de kalmasına ve en yüksek güvenlikle saklanmasına aracı olurken, bir yandan da dijitalleşme süreçlerinde şirketlerimize danışmanlık hizmeti veriyor, onları Endüstri 4.0'a uyumlu hale getirecek doğru hamlelerle sistemli bir şekilde geleceğe hazırlıyoruz. Tüm bu çalışmalarımıza ek olarak, kamuyu dijitalleştirmeyi de sürdürüyor, ulusal ve güvenli iletişim ağları kurmak adına yerli baz istasyonu ULAK ve milli ağ altyapısı MİLAT gibi kamu projelerinde aktif rol oynayarak ulusal güvenliğimize katkı sağlıyoruz.

5G'de, geliştirdiğimiz yerli ve milli teknolojilerle küresel standartları belirliyoruz

Türk Telekom İnovasyon Merkezi ve Argela 5G Mükemmeliyet Merkezi gibi Ar-Ge merkezlerimizde ülke ekonomisine katma değer yaratacak, milli kalkınmayı hızlandıracak yerli ürün ve teknolojiler geliştiriyor; Türkiye'nin yeni teknolojiler üreten ve ihraç eden bir ülke konumuna gelmesi için öncülüğümüzü sürdürüyoruz. Türk Telekom olarak, dünya için teknoloji geliştiren, yarının standartlarını belirleyerek sektöre yön veren ONF ve ONAP gibi uluslararası teknoloji oluşumlarında yer alarak teknolojinin mutfağında ülkemizi temsil ediyoruz.

Geliştirdiğimiz akıllı yazılımlarla yapay zekâyı sabit ve mobil ağların optimizasyonunda kullanarak verimliliğimizi en üst seviyeye çıkarmakla kalmıyor, bu yazılımları dünyanın sayılı operatörlerine de satarak ülke ekonomisine katkı sağlıyoruz. Yakınsama teknolojileri alanında faaliyet gösteren şirketimiz Argela ve ABD'deki iştiraki Netsia aracılığıyla 2018'de 5G alanında uluslararası düzeyde 6 adet yeni patent aldık ve 5G alanındaki patent sayımızı 17'ye, tüm branşlardaki patent sayımızı ise 26'ya çıkardık.

2018'de farklı kanal ve hizmetlerimizle spora desteğimizi arttırarak sürdürdük

Ödemeli TV pazarında ikinci sıradaki konumunu güçlendiren yeni nesil TV platform hizmetimiz TİVİBU'nun içeriğini zenginleştirmeye devam ediyoruz. Yıl içinde Türkiye Basketbol Federasyonu ile 3 yıllığına imzaladığımız yayın hakları sözleşmesi kapsamında sporseverler, Avrupa'nın en değerli 3 ligi arasında yer alan Türkiye Basketbol Süper Ligi ve All Star maçları ile Kadınlar Basketbol Süper Ligi, Kadınlar ve Erkekler Türkiye Kupası maçlarının tamamını münhasıran TİVİBU ekranlarından izlemeye başladılar. Türkiye Basketbol 1. Ligi'nde şampiyonluk ipini göğüsleyen Türk Telekom Basketbol Takımımız, iki sezon aradan sonra ait olduğu Süper Lig'e çıkarak bizleri gururlandırdı. Takımımız, Süper Lig'de mücadele ederken bir yandan da Avrupa'nın en prestijli organizasyonlarından Eurocup'ta da ülkemizi başarıyla temsil ediyor.

Yıl içinde yatırım yaptığımız bir başka yeni teknoloji de, yakın zamanda tüm dünyada canlı yayın aktarım alışkanlıklarını değiştirecek MTN görüntü aktarım teknolojisi oldu. Fiber ağ üzerinden canlı yayın aktarımı sağlayan bu sistem sayesinde, Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) ile birlikte VAR Video Hakem Uygulamasını hayata geçirerek Süper Lig maçlarının oynandığı statlar ile İstanbul'daki TFF VAR merkezi arasında anında görüntü aktarımını sağladık. Türkiye'de ilk defa kullandığımız bu yeni görüntü aktarım teknolojisi, canlı yayınlarda uydudan kaynaklı gecikmeler ve kötü hava koşulları gibi olumsuzlukları tamamen ortadan kaldırıyor.

Ülkemizde bir girişim kültürü oluşturmayı ve yaygınlaştırmayı amaçlıyoruz

Daha güçlü ve ekonomik yönden bağımsız bir Türkiye için girişimcilik ekosistemini destekliyoruz. Türk Telekom olarak bu alandaki hedefimizi; yenilikçi teknoloji girişimleriyle iş birlikleri yaparak müşterilerimize katma değerli servisler sunabilmek, girişimleri hızlandırarak ülkemiz ve sektörümüz için ekonomik fayda yaratabilmek olarak tanımlıyoruz.

Bu bağlamda 2013 yılında başlatmış olduğumuz PİLOT programı kapsamında erken aşama girişimlere bugüne kadar 3 milyon TL nakit desteği sağladık. 2018'de 11 girişimi daha PİLOT programımızdan başarıyla mezun ettik. Bu rakamla birlikte PİLOT'tan bugüne kadar mezun ettiğimiz girişim sayısı 56'ya yükseldi. PİLOT'tan mezun olan bu girişimler, 2018 yılında 280 kişiye istihdam sağladı ve 24 milyon TL'lik ciro elde etti. Türk Telekom olarak destek verdiğimiz girişimlerin böylesi başarılı sonuçlarını görmek bizi çok mutlu ediyor ve Türkiye'nin geleceği için umutlandırıyor.

Öte yandan, 2018 başında büyüme aşamasındaki girişimleri desteklemek adına sektörün ilk kurumsal girişim sermayesi şirketi TT VENTURES'ı kurarak ilk yatırımımızı sağlık alanında online sağlık danışmanlığı hizmeti veren DOCTOR TURKEY'e yaptık. TT VENTURES ikinci yatırımını ise eğitim alanında gerçekleştirerek 2019 başında, PİLOT programımızın eski mezunlarından, çocuklara yönelik Türkiye'nin ilk oyunlaştırılmış eğitim platformu MENTAL UP'a gerçekleştirdi.

Tüm bu girişimlerimize ek olarak, Ağustos 2018'de, tüm girişimcilik ekosistemine dokunacak bir proje olan girişimciler için Türkiye'nin ilk ücretsiz topluluk merkezi SANTRAL'i hayata geçirdik. İki bin metrekarelik alanı ile tüm girişimcilerin yararlanabildiği SANTRAL'de, karşılıklı fikir ve bilgi alışverişi sonucunda oluşacak sinerji ile yeni teknolojilerin ve özgün ürün-hizmetlerin ortaya çıkması temel beklentilerimiz arasında. Uzun vadede ise, ülkemizde Silikon Vadisi'nde olduğu gibi bir girişim kültürünün oluşmasını ve yaygınlaşmasını sağlamayı amaçlıyoruz.

Dijitalleşme ve 2023 hedeflerine ulaşma yolunda büyürken büyümeye devam edeceğiz

Yeni ortaklık yapımız ve yeni Yönetim Kurulu üyelerimizin katılımının da etkisiyle, önümüzdeki dönemde de sağlam ve güçlü nakit akışı yaratmadaki etkin yönetim performansımızla birlikte kârlı büyümeye; dijitalleşme ve 2023 hedeflerine ulaşma yolunda ülke ekonomisine yatırım yapmaya; büyürken büyümeye ve Türkiye'yi geleceğe bağlamaya devam edeceğiz.

Türk Telekom, bu topraklardan çıkan Türkiye'nin önemli bir değeri. Bu değere sahip çıkarak, değerini daha da arttırmak için Türkiye'nin her köşesinde canla başla çalışan emektar çalışanlarımıza içten teşekkürlerimi sunuyorum. Yine ülkemizin sektörün gelişimi adına attıkları adımlarla sonuna kadar arkamızda duran hükümetimize ve ilgili kamu kuruluşlarına, desteğini esirgemeyen yatırımcılarımız, iş ortaklarımız ve tüm paydaşlarımıza minnet ve şükranlarımı sunuyorum.

Dr. Paul Doany
CEO

Türk Telekom Üst Yönetimi

Dr. Paul (Boulos H.B.) Doany

CEO-Genel Müdür

Türk Telekom CEO'su Dr. Paul Doany, 1977 yılında Beyrut Amerikan Üniversitesi Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümünden mezun olmuş, 1978 yılında İngiltere Bradford Üniversitesinden Dijital Elektronik ve İletişim Mühendisliği dalında yüksek lisans derecesi ve 1981 yılında İngiltere Manchester Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Enstitüsü'nden İletişim Mühendisliği dalında doktora derecesi almıştır.

Beyrut Amerikan Üniversitesi, Elektronik/İletişim Bölümünde kıdemli öğretim üyeliği yapan Doany, ardından 14 yıl boyunca telekomünikasyon danışmanlığı sektöründe hizmet vermiştir. Bu kapsamda, Dar Consultants'da (Londra) Genel Müdürlük görevini yürütmüş, aynı zamanda Dar Al Handasah Consultants (Shair & Partners)'da Genel Müdür/Ortak olarak Telekom bölümünü kurmuş, ulaşım ve ekonomi alanlarında büyümelerini desteklemiştir.

Doany 12 yıl boyunca, Saudi Oger Grubu'nda çalışmış, Oger Telekom Kurucu CEO'su ve Türk Telekom CEO'su olarak 5 yıl hizmet vermiştir. Saudi Oger Grubu'ndaki görev süresi boyunca, Türk Telekom'un %55'lik payının özelleştirme yoluyla satın alınmasına, Borsa İstanbul'a halka arzına, BT şirketleri ve uluslararası toptan satış operasyonlarının (Pantel, yeni adıyla Türk Telekom International) satın alınmasına liderlik etmiştir. Aynı zamanda Güney Afrika'da Cell C'nin lansmanına kadar satın alma ve başlangıç operasyon sürecini yönetmiştir.

Dr. Paul Doany Bilişim ve İletişim Teknolojileri Girişim Sermayesi alanında yoğunlaşarak BT/internet şirketleri ve yenilenebilir enerji alanında başlangıç aşamasındaki yatırımları yönetmiştir.

Doany, Eylül 2016'dan itibaren Türk Telekom CEO'su olarak görevini sürdürmektedir.

Şükrü Kutlu

İnsan Kaynakları, Regülasyon ve Destek Genel Müdür Yardımcısı

Şükrü Kutlu, 1991 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olduktan sonra yüksek lisansını Gazi Üniversitesi Özel Hukuk Anabilim Dalında "Telekomünikasyon Alanında Ara Bağlantı Sözleşmeleri" konulu tezi ile tamamlamıştır. Kariyerine 1992 yılında Sayıştay Başkanlığı'nda Denetçi Yardımcısı olarak başlamış ve sonrasında Denetçi, Baş Denetçi unvanlarıyla merkezde ve ilgili kamu kurumların faaliyet gösterdiği bölgelerde, yerinde denetim görevini yürütmüştür. 2003 yılında İnsan Kaynakları, Regülasyon ve Destek Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı olarak Türk Telekom ailesine katılan Kutlu, 12 sene görevine devam etmiştir. Şubat 2015 - Nisan 2016 tarihleri arasında ise Gübretaş T.A.Ş.'nin Yönetim Kurulu

Üyeliği ve Genel Müdürlüğü görevini yürüten Kutlu, aynı zamanda Avukatlık, Noterlik ve Yeminli Mali Müşavirlik belgelerine sahiptir.

Ekim 2016 tarihinde Türk Telekom ailesine yeniden katılan Şükrü Kutlu, Aralık 2016 tarihinden itibaren İnsan Kaynakları, Regülasyon ve Destek Genel Müdür Yardımcısı olarak görevine devam etmektedir.

Kaan Aktan

Finans Genel Müdür Yardımcısı

Kaan Aktan, Galatasaray Lisesinin ardından 1995 yılında Boğaziçi Üniversitesi Ekonomi Bölümünden mezun olmuştur. Kariyerine 1995 yılında Anadolu Grubu'nda başlamış ve 2002 yılında PepsiCo-Pepsi Bottling Group Türkiye Operasyonu'nda, 2007 yılından itibaren ise TPG (Texas Pacific Group) Yatırım Fonu Türkiye portföy şirketlerinde finans alanında yöneticilik görevinde bulunmuştur. 2010 yılında Finans Projeleri Direktörü olarak Türk Telekom Grubu'na katılan Aktan, 2013 yılı Mart ayı itibarıyla TNET Finans Genel Müdür Yardımcılığı görevine atanmıştır. Eylül-Aralık 2014 arasında mevcut sorumluluklarına ilaveten TNET Genel Müdürlüğü görevini vekâleten üstlenmiştir. Şubat 2015 - Kasım 2016 tarihleri arasında TNET Bireysel Finans Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapan Kaan Aktan, Ağustos 2016'dan itibaren vekâleten AssistTT Genel Müdürlüğü görevini de üstlenmiştir.

Kaan Aktan, Aralık 2016 tarihinden itibaren Türk Telekom Finans Genel Müdür Yardımcısı olarak görevini sürdürmektedir.

Ümit Önal

Pazarlama ve Müşteri Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı Satış Genel Müdür Yardımcısı (Vekaleten)

Ümit Önal, 1995 yılında İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden mezun olmuş ve ardından reklam, prodüksiyon, içerik/yayıncılık/reklam satışı alanlarında TGRT ve Kanal 7 gibi Türkiye'nin önde gelen medya kuruluşlarında yönetici pozisyonunda görev almıştır.

2007 yılında Turkvaz Grubu'na katılan Önal, önce ATV Genel Müdürü, daha sonra Grubun bünyesindeki tüm markalar için Reklam Başkanı ve İcra Kurulu Üyesi olarak görev yapmıştır.

2014-2015 yılları arasında Show TV Genel Müdürü olarak çalışmış, ardından 2015-2016 yılları arasında Digitürk Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Murahhas Üyesi ve İcra Kurulu Başkanı olarak görev yapmıştır. Bu süreçte, şirketin el değiştirmesi aşamasında (TMSF sürecinde) aktif rol oynamıştır.

Medya sektöründe 20 yılın üzerinde deneyimi ile Ümit Önal, Türkiye'nin medya transformasyonunun gerçekleştirilmesi sürecinin bir parçası olma şansını yakalamış ve kariyeri boyunca sektör derneklerinde aktif olarak görev almıştır. TİAK (Televizyon İzleme ve Araştırmaları) Başkanlığı yapmış olup şu an aynı kuruluştaki Yönetim Kurulu Üyeliğini sürdürmekte ve aynı zamanda TVYD'de (Televizyon Yayıncıları Derneği) Komite Başkanlığını yürütmektedir.

Aralık 2016 - Aralık 2018 döneminde Türk Telekom Satış ve Müşteri Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmıştır.

Ümit Önal, Aralık 2018 tarihinden itibaren Pazarlama ve Müşteri Hizmetlerinden sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı görevini sürdürmektedir. Ayrıca Satış Genel Müdür Yardımcısı pozisyonunu da vekaleten yürütmektedir.

Fırat Yaman Er

Strateji Planlama ve İş Geliştirme Genel Müdür Yardımcısı

Fırat Yaman Er, 1997 yılında Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümünden mezun olmuş ve ardından 2001 yılında Amerika'da San Francisco State Üniversitesi'nden MBA derecesi almıştır. Kariyerine 1997 yılında Doğan Holding'de başlamış olan Fırat Yaman Er, 2001 yılında Aria İletişim Hizmetleri'ne katılmış, özellikle Aria ve Aycell birleşme sürecinde aktif rol almıştır. Birleşme sonrası Avea İletişim Hizmetleri A.Ş.'de 2006 yılına kadar görevine devam etmiştir. 2008 yılında Oger Telecom'da İş Planlama Direktörü olarak çalışmaya başlamıştır. 2011 yılında ise Oger Telecom'da İş Planlama'dan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak görevine devam etmiştir.

Mayıs 2014'te ise Türk Telekom'da İş Planlama Genel Müdür Yardımcısı olarak çalışmaya başlayan Fırat Yaman Er, Mart 2016-Aralık 2016 arasında Strateji ve İş Geliştirme Genel Müdür Yardımcısı görevini de vekaleten yürütmüştür. Fırat Yaman Er Aralık 2016 tarihinden itibaren Strateji, Planlama ve İş Geliştirme Genel Müdür Yardımcısı olarak görevine devam etmektedir.

Yakup Öztunç

Hukuk Genel Müdür Yardımcısı

Yakup Öztunç, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden 1996 yılında mezun olmuştur. Kariyerine 1997 yılında Serbest Avukat olarak başlamış ve 1998 yılından bugüne kadar Türk Telekom'da birçok farklı iş alanında Avukatlık, Hukuk Müşavirliği, Hukuk Direktörlüğü görevlerini üstlenmiştir. Öztunç, Türk Telekom bünyesinde, Şüpheli Alacak Takip Sisteminin gelişen teknolojiye ve değişen yasalara uygun hale getirilmesi ve bu kapsamda Yasal Takip Sisteminin (I-Hope Sistemi) tüm Türk Telekom Grup Şirketlerinde kullanılabilir hale gelmesi sürecini ilgili yönetici olarak koordine etmiş ve şirketin taraf olduğu Toplu İş Sözleşmeleri görüşmelerine 2003 yılından bu yana hukukçu ve işveren temsilcisi sıfatıyla hukukî danışmanlık vermiştir. Ayrıca Türk Telekom ile BTK arasında imzalanan İmtiyaz Sözleşmesinin uygulanması sürecini denetlemek için oluşturulan, Lisans Koordinasyon Kurulunda 2010-2015 yılları arasında üyelik, 2007-2012 yılları arasında Türk Telekom Sağlık, Sosyal ve Yardım Vakfında Yönetim Kurulu üyeliği, 2011-2014 yılları arasında Türk Telekom Biriktirme Yardım Sandığı'nda Yönetim Kurulu üyeliği, 2014-2016 yılları arasında PTT Vakfı Yönetim Kurulu üyeliği görevlerinde bulunmuştur.

Yakup Öztunç, Ocak 2017 tarihinden itibaren Türk Telekom Hukuk Genel Müdür Yardımcılığı görevini sürdürmektedir.

Yavuz Türkmen

İç Denetim Başkanı

Yavuz Türkmen 1995 yılında Bilkent Üniversitesi İktisat bölümünden dereceyle mezun olmuştur. Kariyerine 1995 yılında KPMG'de başlayan Türkmen, ardından 2004-2006 yılları arasında Türk Hava Yollarında Mali Kontrol Müdürü olarak görev aldıktan sonra, 2006 yılında özel bir şirkette Mali ve İdari İşler Genel Müdür Yardımcılığı görevini üstlenmiştir. 2007 yılında Genel Muhasebe Müdürü olarak Türk Telekom'a katılan Türkmen, 2009-2017 yıllarında Türk Telekom Finansal Kontrol Direktörü ve Türk Telekom Grubu Finansal Kontrol Direktörü olarak görev yapmıştır. Bu süre içerisinde, finans biriminin değişim sürecinde aktif olarak görev almış ve alanında ilk olan birçok projenin hayata geçmesinde sorumluluk sahibi olmuştur. Türk Telekom Basketbol Spor Kulübü Yönetim Kurulu Üyesidir. Ayrıca Türk Telekom Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı Mütevelli Heyeti ve Denetim Kurulu Üyeliği görevleri vardır. Yavuz Türkmen Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) ve Bağımsız Denetçi belgelerine sahiptir.

Yavuz Türkmen, Şubat 2017 tarihinden itibaren Türk Telekom İç Denetim Başkanı olarak görevini sürdürmektedir.

Yavuz Yıldırım

Toptan Genel Müdür Yardımcısı

Yavuz Yıldırım, 1999 yılında Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünden mezun olmuştur. Bir süre ticaret ile uğraştıktan sonra, 2002 yılında Telsim Telekomünikasyon A.Ş.'de profesyonel kariyerine başlamış ve devamında 2004-2006 yıllarında Nortel Networks Netaş, 2006-2009 yılları arasında ise yaklaşık 3,5 yıl Vodafone Telekomünikasyon A.Ş.'de satış ve pazarlama birimlerinde çeşitli görevlerde bulunmuştur. 2009 yılında Türk Telekom bünyesine KOBİ Satış Operasyon Müdürü olarak dahil olmuş ve KOBİ Satış Kanalinin kurulmasına katkı sağlamış olan Yavuz Yıldırım, Kasım 2011'de Toptan Satış Direktörü ve Nisan 2015 - Aralık 2016 tarihleri arasında Türk Telekom Toptan Müşteri İş Birimi Başkanı görevlerini üstlenmiştir.

Yıldırım, Aralık 2016 tarihinden itibaren Toptan Satış Genel Müdür Yardımcısı olarak görevine devam etmektedir.

Yusuf Kırac

Teknoloji Genel Müdür Yardımcısı

Yusuf Kırac, Hacettepe Üniversitesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü'nden 1994 yılında mezun olmuştur. 1996 yılında Siemens'te kariyerine başlamış olup, daha sonra Planlama ve Entegrasyon Yönetimi Yöneticisi olarak çalışmış ve ardından Nokia Siemens Networks şirketinde aynı unvan ile görevine devam etmiştir. 2008 yılında Türk Telekom'da çalışmaya başlayan Kırac, Kırsal Donuşum, Türk Telekom NGN ve Fiber Donuşum projeleriyle Türk Telekom'un All IP mimarisinde aşama atlatan başarılı donuşum projelerini yürüten ekipte yer almıştır. 2010 yılında Network Direktörlüğü görevini üstlenerek, Fiber Dönüşümü, DWDM, MPLS, DC Donuşum ve TTVPN gibi Türk Telekom'a kârlılık ve kapasite kazandıran pek çok projeye liderlik etmiştir. 2010-2014 tarihleri arasında mevcut görevinin yanı sıra merkezi Brüksel'de bulunan Avrupa Telekomünikasyon Operatörleri Organizasyonu ETNO'nun NANI Çalışma Grubu Başkanlığı'nı da yapmıştır. Başkanlık görevi boyunca ETNO'da numaralandırma ve adresleme konularında; özellikle ipv4'ten ipv6'ya geçiş, numara taşınabilirliği, M2M gelecek stratejileri ve politikalarının belirlenmesinde başta Avrupa komisyonu olmak üzere CoCom, ECC, ITU, ETSI, ICANN, RIPE gibi uluslararası kuruluşlarla yakından çalışmıştır. Türk Telekom, Avea ve TTNNet şirketlerinin birleşmesi ile oluşan yeni yapılanma sonrası Core & Transport Network Direktörlüğü görevini yürütmüştür. 2015 yılından itibaren ESB (Erişim Sağlayıcıları Birliğinde) Yönetim Kurulu Üyeliği de yapmaktadır. Aralık 2016 - Ağustos 2018 döneminde Türk Telekom International Genel Müdürü olarak görev yapmıştır. Ayrıca Türk Telekom Grup Şirketi Innova'nın Yönetim Kurulu üyesidir ve Yüksek Öğretim Kurulu-Üniversite-Sanayi İş Birliği Komisyonu üyeliği görevlerini de yürütmektedir.

Ağustos 2018 tarihinden itibaren Teknoloji Genel Müdür Yardımcısı olarak görevine devam etmektedir.

Türk Telekom Grup Şirketleri Genel Müdürleri

Ali Emir Eren

Innova CEO

Ali Emir Eren, Marmara Üniversitesi Almanca Enformatik Bölümü'nden mezun olmuş, daha sonra yine aynı üniversitede MBA derecesini tamamlamıştır. Çalışma yaşamına 1997'de Türkiye'de başlayan Ali Emir Eren, 2001-2008 yılları arasında Almanya'da Deutsche Telekom şirketinde çeşitli kademelerde yönetici olarak görev yapmıştır.

2008 yılından itibaren Türkiye'ye dönerek Türk Telekom'da çalışma hayatına devam etmeye başlayan Ali Emir Eren, 2010 yılında Uluslararası Yatırımlar Direktörü olarak Türk Telekom International'ın (TTI) Türk Telekom ailesine katılmasındaki satınalma sürecini yönetmiştir. Ardından, Uluslararası Satış ve Servisler Direktörlüğü'ne atanarak TTI şirketinin Türk Telekom ile olan entegrasyon sürecini başarıyla tamamlamıştır. Entegrasyonun tamamlanmasıyla birlikte hem Macaristan'daki TTI Merkezinin Genel Müdür Yardımcılığını hem de Türkiye merkezli bulunan TTI Türkiye şirketinin Genel Müdürlüğü görevlerini yürütmüştür.

20'den fazla ülkede uluslararası yöneticilik tecrübesi bulunan Ali Emir Eren, kurumsal müşteriler ve kamu kurumları ile gerçekleştirilen büyük ölçekli projelerde ve yeni teknoloji geliştirme alanlarında yöneticilik yapmıştır.

Ali Emir Eren, Ocak 2019 tarihinden itibaren Innova'da CEO olarak görevini sürdürmektedir.

Bülent Kaytaz

Argela CEO

Bülent Kaytaz, 1981 yılında Marmara Üniversitesi Elektrik ve Elektronik Bölümü'nden mezun olmuş ve 1994 yılında Belçika European Üniversitesi'nde Yönetim Bilişim Sistemleri (MIS) ve İşletme (MBA) alanında yüksek lisansını tamamlamıştır.

İş faaliyetlerinin yanı sıra İstanbul ve Marmara Üniversitesi'nde Bilgisayar ve Haberleşme Mühendisliği Bölümlerinde konuk eğitmen olarak görev yapmış, Nortel'de beş yıl çalıştıktan sonra Alcatel'de Belçika, Norveç ve Türkiye'de 10 yıldan uzun süre olmak üzere iletişim ve internet alanlarında önemli yazılım geliştirme projeleri yönetmiştir. Telekomünikasyon alanında tasarım, geliştirme ve iş geliştirme konularında 25 yılı aşkın bir deneyime sahip olan Kaytaz, telekom teknolojisi alanında iki şirket kurmuş ve yoğun Ar-Ge çalışmaları neticesinde her iki firmada yeniliklere öncülük etmiştir.

Akıllı ağlar ile kablosuz ve kablolu iletişim ağlarına yönelik altyapı elemanlarının sağlayıcısı olacak Oksijen Teknoloji'yi hayata geçiren Kaytaz, bu şirketin faaliyette olduğu üç yıl içinde yüksek bölgesel büyüme ve küresel görünürlüğü sayesinde, dünyadaki ve Türkiye'deki telekomünikasyon sektörlerine önemli bir tanınırlık sağlamıştır.

Türk Telekom şirketimiz Argela'nın CEO'su ve kurucusu olan Bülent Kaytaz, ABD'de Silikon Vadisi'nde bulunan ve 5G teknolojileri üzerinde çalışan Argela iştiraki Netsia'nın da kurucusudur.

Mehmet Candan Toros

Türk Telekom International Grubu Genel Müdürü

Mehmet Candan Toros, 1988 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Elektrik ve Elektronik Fakültesi'nden mezun olmuş ve 2012 yılında Bilkent Üniversitesi İşletme Master Programı'nı tamamlamıştır.

1988 yılında PTT/Türk Telekom'a mühendis olarak katılmış, 1994-2003 yılları arasında uluslararası ve ulusal uydu haberleşme sistemleri ve Türksat uydu yörünge operasyonlarından sorumlu Uydu Haberleşme Merkezi Müdür Yardımcısı, ardından aynı merkezin Müdürü ve Uydu İşletme ve Yönetimi Daire Başkanı görevlerini yürütmüştür. Türk Telekom'da 2003-2012 yılları arasında Pazarlama ve Teknoloji'den Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı ve sonrasında Uluslararası ve Toptan Satış Genel Müdür Yardımcısı olarak, ülke genelinde ADSL ve genişbant altyapısının kurulması, yaygınlaştırılması ve pazarlama ve satış fonksiyonları ile uluslararası operasyonları yönetmiştir. Ayrıca bu dönemde 4 yıl Türk Telekom International İcra Kurulu Üyeliği'nde de bulunmuştur.

Aralık 2012 ve Kasım 2016 tarihleri arasında, Türk Telekom Sektörel İlişkiler ve Proje Yönetimi Koordinasyonu'ndan Sorumlu Başkanlık yapmış olup; Kasım 2016- Ağustos 2018 tarihlerinde Türk Telekom International Grubu İcra Kurulu Başkanı olarak atanan Toros, halen Türk Telekom International Grubu CEO görevini yürütmektedir.

Cemil Yıldırım

AssisTT Genel Müdürü

Cemil Yıldırım, 1984 Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünden mezun olmuştur.

1987-1991 yılları arasında İzdaş Dış Ticaret A.Ş.'de Muhasebe Sorumlusu/Şef, 1991-1996 yıllarında Atermit Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi, 1997 yılında BELBİM A.Ş.'de Genel Müdür Danışmanı, 1997-2001 yıllarında İSTAÇ A.Ş.'de Genel Müdür Yardımcısı ve Genel Müdür Vekili, 2001-2005 yıllarında BİMTAŞ A.Ş.'de Genel Müdür Yardımcısı, 2006-2007 yıllarında İSTON A.Ş.'de Yönetim Kurulu Üyesi, 2007 yılında Turkland Bank'ta Genel Müdür Danışmanı olarak görev yapmıştır. 2008-2017 yılları arasında ise Avea İdari İşler Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmıştır.

Cemil Yıldırım, Şubat 2017 tarihinden itibaren AssisTT Genel Müdürü olarak görevine devam etmektedir.

Ahmet Eti

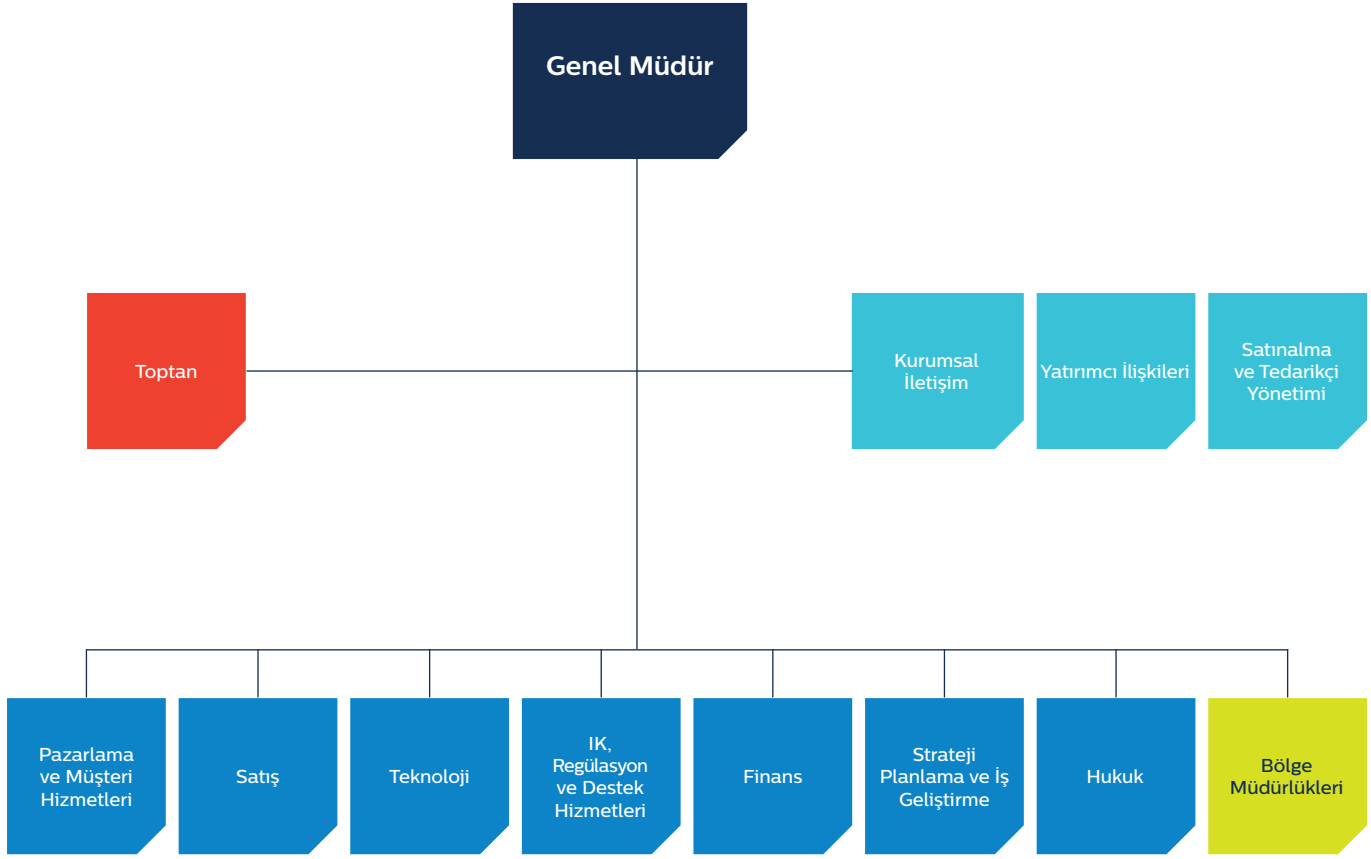
SEBIT CEO

Ahmet Eti, 1988 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Elektrik ve Elektronik Bölümünden mezun olmuş ve daha sonra 1991 yılında aynı bölümde Yüksek Lisansını tamamlamıştır. Meslek hayatına, 1988'de TÜBİTAK'ta araştırmacı olarak başlamış ve Bilgisayar Destekli Eğitim Araştırma Laboratuvarını kurmuştur. 1996'da laboratuvarın Bilim Kurulu kararıyla özelleştirilmesinin ardından SEBIT'i kurmuş, "Akademedya" ve Çincesi "Tian-yi" gibi dünya çapında ödül kazanan pek çok projeye imza atmıştır. SEBIT'in SBS tarafından satın alınmasıyla Siemens'in "Dünya E-Öğrenme Direktörü" olarak Malezya Matematik-Fen Ders Geliştirme Projesi'ni ve AB 6'ncı Çerçeve'nin en büyük eğitim Ar-Ge projesi olan "iClass"ı hayata geçirmiştir. 2007'de SEBIT'in Türk Telekom'a devredilmesinin ardından geliştirilen "Adaptive Curriculum", Amerika yazılım ve bilişim endüstrisinin (SIIA-CODIE) "En İyi Online Eğitim Çözümü" ve "En İyi Sanal Okul Çözümü", Dünya İletişim Ödülleri'nin "En İyi İçerik Hizmeti" ve Amerikan Eğitim Yayıncıları Birliği'nin "Seçkin Başarı Ödülü" dâhil olmak üzere 2008-2011 arasında pek çok uluslararası ödüle layık görülmüştür. 2001'de Dünya Genç Girişimciler Yarışması'nda, "Türkiye'nin En Yaratıcı ve Yenilikçi Girişimcisi" seçilmiş, 2004'te "Mustafa Parlar Eğitim ve Araştırma Vakfı Teknoloji Teşvik Ödülü"nü almıştır.

Ödüllü Vitamin, Raunt ve Adaptive Curriculum'un yaratıcısı SEBIT A.Ş. ve SEBIT LLC'nin (Arizona) kurucusu, Ahmet Eti, Türk Telekom şirketi SEBIT'in Genel Müdürü ve SEBIT LLC'nin Yönetim Kurulu Başkanı'dır.

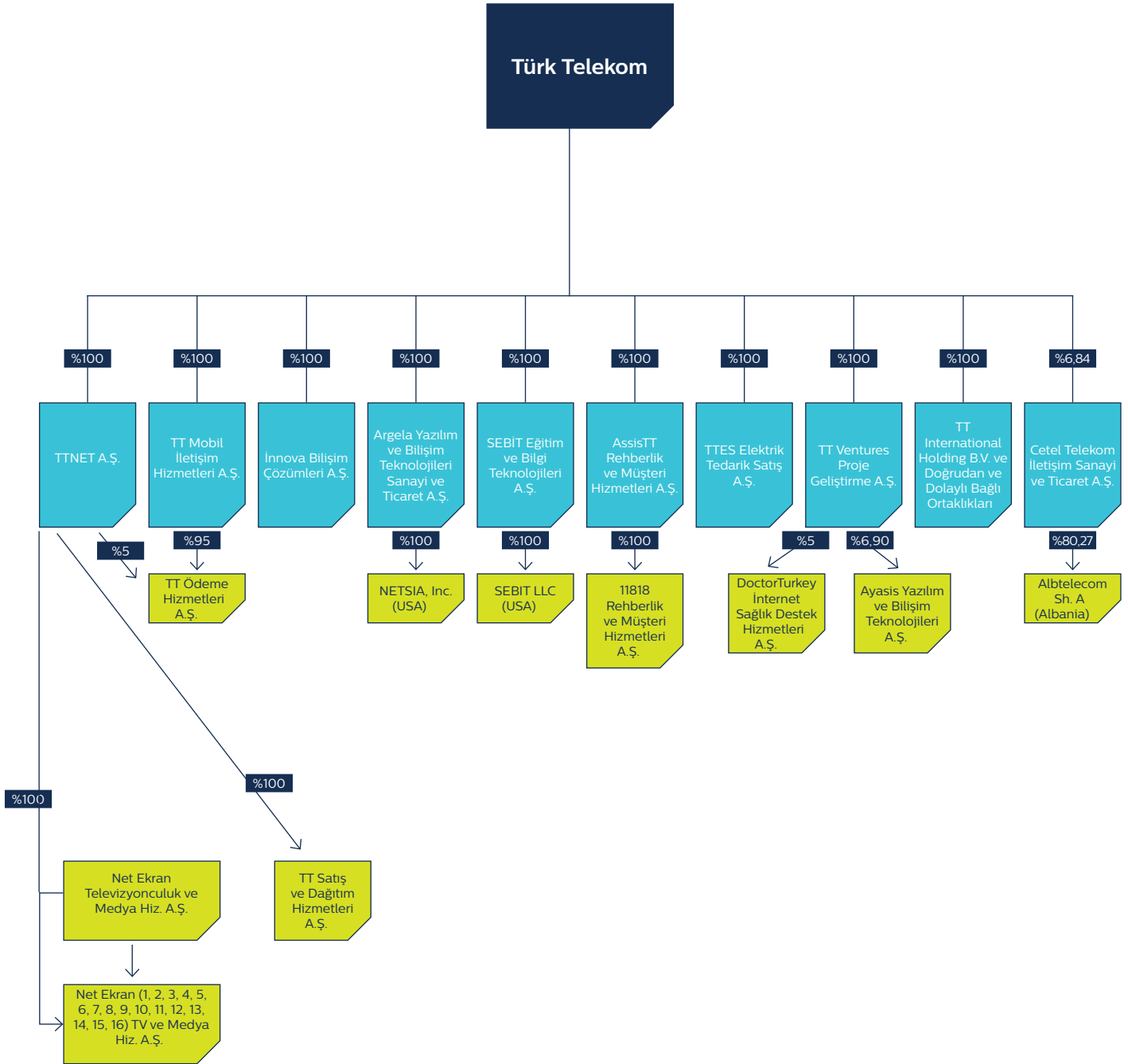
Organizasyon Yapısı

Şirket stratejik odak alanlarını destekleyecek şekilde, müşterilerimize yüksek kalitede hizmet sunmayı amaçlayan Müşteri Odaklılık stratejisi çerçevesinde üst yönetim yapısında Aralık 2018 tarihinde organizasyonel değişiklik hayata geçirilmiştir. Bu değişiklikle daha önce "Satış ve Müşteri Hizmetleri Genel Müdür Yardımcılığı'nda" yönetilmekte olan Müşteri Hizmetleri organizasyonu yeni yapıda Pazarlama Genel Müdür Yardımcılığı organizasyonu ile birlikte yönetilmekte olup; Pazarlama Genel Müdür Yardımcılığı'nın ismi Pazarlama ve Müşteri Hizmetleri Genel Müdür Yardımcılığı, Satış ve Müşteri Hizmetleri Genel Müdür Yardımcılığı'nın ismi Satış Genel Müdür Yardımcılığı olarak değiştirilmiştir.

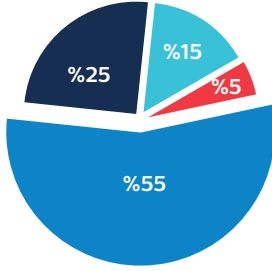

İştirakler, Bağlı Ortaklıklar ve Finansal Yatırımlar

Sermaye Yapısı ve Değişiklikler

Sermaye Yapısı ve Değişiklikler

- LYY*
- Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı
- Halka Açık
- Türkiye Varlık Fonu

*Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş.

Not: 5 Şubat 2017 tarihinde yayınlanan Resmi Gazete'ye göre, Bakanlar Kurulu'nca Şirketin Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Mali Bakanlığına ait %6,68 (%5 B Grubu, %1,68 D Grubu) oranındaki hisselerinin Türkiye Varlık Fonu'na aktarılmasına karar verilmiştir.

Sermaye Yapısı ve Değişiklikler

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin ortaklık yapısı 01.01.2018 - 21.12.2018 tarihleri arasında aşağıdaki şekildedir;

- Ojer Telekomünikasyon A.Ş.: %55,
- Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı: %25,
- Türkiye Varlık Fonu: %5 (ek olarak halka açık kısımdan da %1,68)
- Halka Açık: %15

Şirket hissedarlarından Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'nin ("OTAŞ"), Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de bulunan %55 oranındaki hissesi, OTAŞ'a kredi veren bankaların paydaş olduğu özel amaçlı şirket olan Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş.'ye (LYY) 21 Aralık 2018 tarihinde devredilmiştir.

- Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın B Grubu halka kapalı pay oranı %25'tir. Ayrıca 0,01 TL nominal bedelli bir adet "C Grubu Altın Hisse"ye sahiptir.
- Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş.'nin A Grubu halka kapalı pay oranı %55'tir.
- Türkiye Varlık Fonu'nun B Grubu halka kapalı pay oranı %5'tir. D Grubu halka açık pay oranı ise %1,68'dir.
- D Grubu halka açık payların sermayeye oranı %15'tir.

Türkiye'yi geleceğe bağlıyoruz

müşteri odaklı yaklaşımımızla

Global Telekom Pazarı

Penetrasyon Artışı

Sabit genişbant penetrasyon oranları dünya genelinde yükselme eğilimindedir.

Sabit genişbant servislerinin yaygınlaşması ve artan data kullanımı gelir büyümesini desteklemekte

Yapılan bağımsız analizlere göre, mobil ve sabit tarafta artan data kullanımı ile yeni nesil sabit genişbant erişim servislerinin yaygınlaşması gelecek dönemde global telekom pazarlarının perakende gelir büyümesinin ana itici güçlerini oluşturacaktır.

Analysys Mason'ın Global Telekom Pazarı raporuna göre, 2022'de perakende mobil gelirleri, toplam gelirlerin %60'ını oluşturacağı öngörülmektedir.

Artan akıllı cihaz penetrasyonunun, genişleyen 4G/LTE kapsama alanının ve mobilde medya içeriği tüketimine olan yüksek talebin, data kullanımının ve mobil data planlarının (cihazın mobil data ile birlikte sunulduğu planların) dünya genelinde gelirlerdeki artışı etkileyecek en önemli faktörler olacağı öngörülmektedir.

Diğer taraftan, dünyanın farklı bölgeleri arasında, şebeke kapsamındaki, servis kullanımındaki ve servis fiyatlamalarındaki farklılıkların devam edeceği beklenmektedir.

Dünyanın birçok bölgesinde mobil pazardaki rekabetin devam edeceği beklenmekle birlikte, Türkiye pazarında rekabetin nispeten rasyonel bir seyir izlemesi öngörülmektedir.

Mobil servisler geniş kesimler için daha uygun fiyatla sunulur ve 3G/4G/LTE mobil şebeke kapsamı genişlerken, gelişmekte olan bölgelerde gelişmiş bölgelere göre mobil penetrasyon oranlarının daha hızlı artması beklenmektedir.

Mobil tarafta Asya Pasifik, Kuzey Amerika ve Avrupa gibi gelişmiş pazarlarda 5G ticari lansmanlarının 2019 yılından itibaren başlaması beklenmektedir.

Harcanabilir gelir düzeyinin, hızlı sabit genişbant talebinin yüksek olduğu ve ödemeli TV'nin web uygulamalarının da mobil data kullanımını teşvik ettiği bölgelerde önümüzdeki

dönemde yeni nesil erişim yatırımlarının artması ve sabit gelir büyümesinin gerçekleşmesi beklenmektedir.

Öte yandan Latin Amerika, Orta Doğu, Afrika gibi gelişmekte olan pazarlarda Asya Pasifik gibi gelişmiş pazarlardan daha yüksek bir gelir büyümesi öngörülmektedir.

Orta ve Güney Afrika'da telekom gelir büyümesi ağırlıklı olarak ekonomik büyüme ile orantılı olarak gerçekleşmektedir.

Gelişmekte olan Asya Pasifik bölgesinde ise özellikle mobil sektördeki yüksek abone artışından kaynaklı olarak telekom gelirlerinde yüksek büyüme beklenmektedir.

Orta Doğu Avrupa, Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgesinde ise mobil veri kullanımı, genişleyen 4G/LTE kapsama alanı ve artan sabit genişbant gelirleri, gelir büyümesini sağlamaktadır. Batı Avrupa, Kuzey Amerika ve gelişmiş Asya Pasifik bölgesinde ise sabit ve mobil servislerde yüksek penetrasyon oranlarından kaynaklı olarak, önümüzdeki dönemde gelir büyümesinin durağan bir seyir izleyeceği öngörülmektedir.

Sabit genişbant penetrasyon oranları dünya genelinde yükselme eğilimindedir

Sabit telekom servisleri gelir büyümesi, sabit şebeke yatırımları ve artan genişbant hane penetrasyonu ile sağlanmaktadır.

Sabit genişbant penetrasyon artış oranları dünya genelinde yükselmektedir. Gelir düzeyinin yüksek olduğu ve yüksek hız sunan yeni nesil erişim şebekelerinin yaygın olduğu gelişmiş pazarlar en yüksek genişbant hane penetrasyonuna sahiptir.

Hong Kong, Singapur ve Güney Kore'nin %100'ün üzerindeki sabit genişbant hane penetrasyonları ile önümüzdeki dönemde sabit genişbant penetrasyonunda dünyada liderliğini sürdüreceği beklenmektedir.

Avrupa Birliği 2020 Hedefleri kapsamında yayınlanan Avrupa Birliği Dijital Ajandası'na göre genişbantta nüfusun %100'ünün minimum 30 Mbps, %50'sinin minimum 100 Mbps hıza erişmesi öngörülmektedir. Avrupa'da telekom operatörlerinin yeni nesil erişim yatırımları 2020 hedefleri kapsamında hükümet stratejileri ve AB fonları ile desteklenmektedir.

Bu durum AB'deki operatörlere sabit genişbant segmentinde hız arttırma ve gelir büyümesi fırsatı sunmaktadır. Orta ve Doğu Avrupa ile Asya Pasifik bölgelerinde FTTP/B (Fiber to the Premise & Building)'nin en yaygın teknoloji olması beklenmektedir. Batı Avrupa'da özellikle Almanya ve İngiltere'de ise DSL şebeke yenilemelerinde yaygın olarak kullanılan G-fast ve VDSL teknolojilerinin daha çok görüleceği tahmin edilmektedir.

Çoklu Teklifler

Sabit - mobil yakınsak tekliflerin yanında operatörler sabitte yüksek hız, mobilde yüksek veri paketleri ve özellikli ödemeli TV servisleri gibi çoklu teklifler ile gelir artışı hedeflemektedir.

Amerika'da ise kablo genişbant teknolojilerinin hakim erişim teknolojisi olmaya devam edeceği öngörülmektedir.

Entegre operatörler çoklu teklifleri ile mobil segmentte rekabet etmektedirler

Dünya genelinde birçok operatör çoklu teklifler ve sabit- genişbant çapraz teklifler sunmaktadır. Entegre operatörler çoklu teklifleri ile mobil segmentte rekabet edebilmektedir. 2022'ye kadar operatörlerin mobil gelirdeki büyüme oranlarında azalma beklenmesine karşın iptal engelleme ve ön ödemeliden faturalı hatlara geçiş aksiyonları ile bu durumu yönetmeleri beklenmektedir.

Sabit- mobil yakınsak tekliflerin yanında operatörler sabitte yüksek hız, mobilde yüksek veri paketleri ve özellikli ödemeli TV servisleri gibi çoklu teklifler ile gelir artışı hedeflemektedir.

Mobil abone sayısında, 2022'ye kadar dünya genelinde artış öngörülmektedir

Mobil abone sayısında dünya genelinde artışla birlikte, veri servislerine artan talebin ve ön ödemeli hatlardan faturalı hatlara geçişin mobil ARPU üzerinde olumlu etkisinin olması beklenmektedir.

Mobil operatörlerin, gelir büyümesinde mevcut müşteri tabanını korumaya ve yeni gelir kaynakları aramaya odaklanacağı düşünülmektedir.

2022'ye kadar mobil operatörlerin abone ve gelirlerinin 4G/LTE kapsama alanının genişlemesi, veri kullanımında sunulan yeni servislerin (TV, oyun, müzik gibi) ve makul fiyatlı akıllı telefonların artışına bağlı olarak büyümesi öngörülmektedir.

Dünyada pek çok operatör 5G denemeleri gerçekleştirmektedir. Operatörlerin genel olarak 5G servislerini 2020-2021 arasında ticari olarak yaygınlaştırmaya hazırlandıkları izlenmektedir.

Bu alanda en hızlı ilerleyen ülkelerden biri Güney Kore'dir. Bu ülkede, 5G yaygınlaşmasının 2019'da başlaması ve ülke genelinde 2020'de tamamlanması beklenmektedir. Kuzey Amerika'da da 5G ticari yayılımının 2019'da başlayacağı öngörülmektedir. Öte yandan müşterileri hali hazırda yüksek hızlı 4G/LTE tarifelerinde olan Kuzey Amerika operatörlerinin 5G'den marjinal fayda sağlama konusunda zorlanması beklenmektedir.

Ödemeli TV pazarında 2022'ye kadar IPTV ve OTT video segmentlerinin başlıca büyüme alanı olacağı tahmin edilmektedir

Uydu ve kablo erişim teknolojileri, Ödemeli TV servisleri içinde en yaygın teknoloji olarak öne çıkmaktadır.

2022'ye kadar IPTV ve OTT Video segmentlerinin Ödemeli TV pazarında başlıca büyüme alanı olacağı tahmin edilmektedir. OTT Video servis gelirlerindeki büyümenin başta Video Abonelik Servisleri'nden (Subscription Video on Demand- SVoD) geleceği öngörülmektedir.

Kurumsal servisler telekom operatörlerine büyüme fırsatları sunmaktadır

Dünya genelinde telekom operatörlerinin temel ürünlerdeki kurumsal data gelirleri yatay bir seyir izlerken diğer kurumsal servis (ortak yerleşim, barındırma, bulut, güvenlik, SaaS, IaaS) gelirlerinde hızlı bir büyüme beklenmektedir. Önde gelen operatörlerin kurumsal servislerini bulut servislere taşıyacağı ve küçük ve orta boy işletmelerin erişimine daha yaygın şekilde sunacağı tahmin edilmektedir.

Global teknoloji şirketlerinin hakim olduğu ortak yerleşim, barındırma, bulut ve güvenlik servisleri telekom operatörleri için büyüme fırsatları içermektedir. 2022'ye kadar telekom operatörlerinin diğer kurumsal servis gelirlerinin büyük bölümünün bu segmentlerden elde edileceği tahmin edilmektedir.

IoT segmentinden sağlanan gelirlerde otomotiv ve akıllı binalara yönelik hizmetlerin en büyük büyüme alanı olması beklenmektedir

Otomotiv ve akıllı binalara yönelik hizmetlerin nesnelerin interneti (IoT) gelirleri içinde en büyük büyüme alanları olduğu tahmin edilmektedir.

Dünya genelinde operatörler çeşitli IoT çözümlerine yatırım yapmakta, bununla birlikte sadece bazı alanlardan gelirin büyük kısmı elde edilebilmektedir.

2022'ye kadar bağlantılı otomobiller, filo yönetimi, akıllı binalar ve sağlık gibi alanların en çok gelir elde edilecek alanlar olması beklenmektedir. Yaşlı ve bakıma muhtaç kişiler için sunulan izleme cihazları ve acil müdahale sistemlerinin kullanım artışı ile birlikte sağlık sektöründeki servis gelirlerinde de önemli bir artış sağlanacağı öngörülmektedir.

The screenshot displays the Türk Telekom website's main page. At the top, the Türk Telekom logo is visible on the left, and navigation links for 'Gözetim ve Servisler', 'Kampanyalar', 'Siz de Türk Telekom'lu Olun', and 'İletişim' are on the right. The main banner features a man in a suit holding a smartphone, with the text 'Geleceğin Dünyasına Türk Telekom IOT Çözümleri ile Hazırlanın!' and a 'Detaylı Bilgi' button. Below the banner, there are two columns of service highlights: 'İhtiyacınıza Göre Çözümler' and 'Siz de Türk Telekom'lu Olun!'. The bottom section contains four colored boxes representing different services: 'Çihar Kampanyaları', 'Sizin İçin Seçtik', 'Konuşma Paketleri', and 'Marka Ortaklığı'. At the very bottom, there are four small boxes for 'Erişim ve Profesyoneller', 'Orta Ölçekli İşletmeler', 'Büyük Ölçekli İşletmeler', and 'Ticaret'.

Türkiye Telekom Pazarı

%55

**2017'de %50 olan sabit genişbant penetrasyon oranı
2018 yılının üçüncü çeyreğinde %55 seviyelerine
ulaşmıştır.**

Tüm segmentlerde güçlü büyüme potansiyeli devam ediyor

Türkiye'de elektronik haberleşme sektörü, yapılan altyapı yatırımları, artan kapsama alanı, büyüyen data kullanımı ve yeni gelir alanlarındaki genişleme ile başta sabit ve mobil segmentler olmak üzere bütün alanlarda büyümesini sürdürmektedir.

Teknolojik ürünlere ve servislere olan talebin her geçen gün arttığı Türkiye'de, başta fiber altyapısı, veri merkezleri, LTE yatırımları, 5G öncesi hazırlıklar ve ileri teknoloji araştırmaları, sanallaştırma dönüşümleri, geliştirilen yenilikçi ürün ve servislerle müşterilerin artan beklenti ve ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Türkiye'de teknoloji ürünlerinin günlük hayattaki yeri ve yeni teknolojik ürün ve servislerin kullanımı her geçen gün hızla artmaktadır. Artan hane sayısı ile telekomünikasyon pazarının hedef kitlesi her yıl büyümektedir. Abone başına aylık ortalama data tüketimi 2018 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla, sabit genişbantta 90 GB, mobil segmentte de 7 GB seviyesindedir. Yüksek teknoloji adaptasyonu ve tüketim eğiliminin yanında, Avrupa ülkelerine göre genç nüfus oranının yüksek olması sektördeki fırsatların gelecek yıllarda da devam etmesine zemin oluşturmaktadır.

Avrupa ülkelerine göre düşük sabit genişbant ve mobil penetrasyon oranları ile Türkiye telekomünikasyon pazarı, büyüme için büyük bir potansiyel taşımaktadır.

Önümüzdeki dönemde, Türkiye'de telekom pazarının operatörlerin sürdürülebilir büyüme odaklı yaklaşımları ile daha sağlıklı olması beklenmektedir.

Türk Telekom, Türkiye'de toplam gelir ve abone pazar payında liderliğini devam ettirmektedir

Türkiye'nin lider ve ilk bütünleşmiş iletişim sağlayıcısı olan Türk Telekom yakınsak ve çoklu oyun teklifleri, geliştirdiği yenilikçi ürün ve servisleriyle Türkiye'de toplam gelir ve abone pazar payında liderliğini devam ettirmektedir.

Türkiye telekom pazarındaki başlıca oyuncuların konumlamalarına bakıldığında, Türk Telekom sabit ses ve genişbantta güçlü abone tabanı ile pazar lideridir. Türk Telekom yakınsamada ve çoklu tekliflerde eşsiz pozisyonu ile öne çıkmaktadır. 2018 yıl sonu itibarı ile Türk Telekom müşterileri bazı açılarından diğer oyunculara kıyasla daha dengeli bir dağılıma sahiptir. Türk Telekom %47 mobil, %24 sabit genişbant, %22 sabit ses ve %8 TV abone dağılımı ile rakiplerine göre farklılaşmaktadır.

Türk Telekom sabit genişbant pazarını, penetrasyonu arttırarak büyütmeyi hedeflemektedir. Mobil pazarda ise fiberdeki güçlü altyapısı ve sahip olduğu frekansla sunmakta olduğu sinerji teklifleri ve kablosuz hane erişimi teklifleri ile abone ve gelir pazar payını büyütmeyi amaçlamaktadır. Türk Telekom, sabit genişbanttaki güçlü yatırımları, IPTV, uydu ve WEB / Smart TV gibi geniş platform seçenekleri ve zengin içeriğiyle ödemeli TV pazarında her evde bulunmayı hedeflemektedir.

Sabit genişbant pazarında öncü operatör

Türkiye'de sabit genişbant kullanımı, Türk Telekom'un 2005 yılından bu yana gerçekleştirdiği yatırımların öncülüğünde önemli ölçüde artış göstermiştir. Şirketin sabit genişbant abone sayısı 2018 yıl sonu itibarı ile 10,9 milyon aboneye ulaşmıştır. 2018 üçüncü çeyrek itibarı ile abone pazar payları incelendiğinde Türk Telekom'un perakende pazarda %63, toptan pazarda ise %83 pazar payı bulunmaktadır.

2018 üçüncü çeyrek itibarı ile 9,3 milyon abonesi bulunan xDSL teknolojisi hâkim teknoloji konumundadır. Bununla beraber, aynı dönemde pazarda 4,7 milyon fiber ve 883 bin kablo internet kullanıcısı bulunmaktadır (Kaynak: BTK ve TT). Türkiye'de 2013 yılında sabit genişbant kullanıcısı ayda ortalama 30 GB data tüketirken, 2018 yılının üçüncü çeyreğinde tüketim 90 GB'ı aşmıştır. 2013'te sabit genişbant kullanıcılarının %19'u 10 Mbps üzeri hıza erişirken bu oran 2018 yılının üçüncü çeyreğinde %75'in üzerine çıkmıştır.

Türkiye'de internet kullanıcı sayısı yıldan yıla hızla artarken, mevcut kullanıcıların sosyal medya kullanımı, ev içi eğlence içeriklerine olan taleplerindeki artışla birlikte internet hızına ve data kullanımına olan taleplerinin de arttığı görülmektedir. Bu da internet kullanıcılarının fiber hızındaki internet paketlerine geçmesinin önünü açmaktadır (Kaynak: BTK ve TT).

Sabit genişbant hane halkı penetrasyonunda güçlü artış

Türkiye'de sabit genişbant hane halkı penetrasyonunda son yıllarda güçlü bir büyüme görülmüş olup 2017'de %50 olan penetrasyon oranı 4 puanın üzerinde artışla 2018 yılının üçüncü çeyreğinde %55 seviyelerine ulaşmıştır.

282 bin km

2018 itibarı ile 282 bin km'lik fiber altyapısı ile Türk Telekom, ülkedeki en uzun fiber altyapıya sahiptir.

Hanelerdeki internet penetrasyonunu arttırmak için, Türk Telekom tarafından toptan seviyede başlatılan İnternet Bizden kampanyası Nisan 2017'de devreye alınmıştır. 2018 yılında genişbant net abone kazanımının yarısına yakını İnternet Bizden kampanyasından sağlanmıştır. Penetrasyonu arttırmak üzere başlatılan bu kampanya ile potansiyel müşterilerin internet kullanımına başlamaları için öncelikli tercih edecekleri yüksek kapasiteli, düşük hızlı ve uygun fiyatlı internet teklifleri hizmetlerine sunulmuştur.

2017 yılında penetrasyonu arttırmak amacıyla, bölgesel sabit genişbant tarifeleri, penetrasyonu düşük ilçelere özel olarak indirimli fiyatlarla sunulmuştur. İnternet Festivali lansmanı ile özelleştirilmiş yüksek hızlı ve limitsiz internet teklifleri ile bu bölgelerde büyümeye katkı sağlanmıştır. 2018 yılında da devam ettirilen bu bölgesel kampanyalara ek olarak enerji firmaları ile iş birlikleri alternatif kanal ve toptan satış tarafında geliştirilerek sürdürülmektedir.

Türk Telekom Türkiye'deki en uzun fiber altyapıya sahiptir

Sabit genişbant pazarında yatırımların son yıllarda fiber altyapı yatırımları yönünde arttığı gözlemlenmektedir. 2018 itibarı ile 282 bin km'lik fiber altyapısı ile Türk Telekom, ülkedeki en uzun fiber altyapıya sahiptir. Alternatif işletmecilerin toplam fiber uzunluğu 2018 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla 72 bin km'dir. Türk Telekom yaygın fiber altyapısı ile Türkiye'nin 81 ilindeki müşterilerini ultra yüksek hızlı internetle buluşturmaktadır.

Önümüzdeki dönemde sabit genişbant hane penetrasyonunun büyümeye devam edeceği öngörülmektedir. Şirketlerin yeni nesil erişim servislerindeki talep artışı ve kesintisiz güvenli bant genişliği ihtiyaçları ile kurumsal data pazarının da büyümesi beklenmektedir.

Sabit ses abone tabanı son 6 çeyrektir artış gösteriyor

2018 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarı ile 11,5 milyon adet sabit telefon abonesi bulunan Türkiye'de, sabit telefonun hane penetrasyonu %48 seviyesindedir.

Geçtiğimiz yıllarda sabit ses pazarında abone tabanı tüketici tercihlerinin sabitten mobile kayması sebebiyle azalma trendine girmişti. Ancak son 6 çeyrektir Türk Telekom'un entegre yapısının ve sabit genişbant ile birlikte sunulan tekliflerin desteğiyle sabit ses aboneleri global trendlerin ve önceki dönemlerin aksine artış göstermiştir. Önümüzdeki dönemde, Türkiye'de sabit ses pazarının yatay bir seyir izlemesi beklenmektedir.

Türk Telekom mobil pazar payı artış trendini sürdürüyor

2018 üçüncü çeyreği itibarı ile Türkiye'de mobil pazarda toplam 80,6 milyon abone bulunmaktadır.

Mobil pazarın nüfusa göre penetrasyon oranı %100 düzeyinde olup, pazarda Türk Telekom, Turkcell ve Vodafone olmak üzere 3 işletmeci hizmet sunmaktadır.

2018 yılı üçüncü çeyrek dönemi itibarıyla mobil pazar incelendiğinde Türk Telekom'un pazar payının %26, Turkcell'in %43 ve Vodafone'un %31 seviyelerinde olduğu görülmektedir.

Türkiye'de 2018 üçüncü çeyrek itibarı faturalı abonelerin oranı %56 seviyesindedir. Avrupa ülkelerinde bu oranın %69 seviyelerinde olması daha yüksek ARPU'ya sahip olan faturalı abone tabanı açısından Türkiye'de büyüme potansiyeline işaret etmektedir.

Operatörlerin frekans ve altyapı maliyetlerindeki artışla beraber, normalleşen fiyat bazlı rekabet ve TV paketli mobil tekliflerin ek katkılan ile Türk Telekom mobil abone tabanını her geçen gün arttırmaktadır. Türk Telekom mobil pazarda kapsama ve kapasite artışı ile ilgili yatırım ve maliyet iyileştirme fırsatlarını değerlendirmekte, bu kapsamda mobil operatörlerle aktif ve pasif paylaşım ve kiralama projeleri geliştirmektedir.

Türk Telekom Mobil hizmetlerinde spektrum pazar payı abone pazar payından yüksek olan tek operatör

BTK tarafından 26 Ağustos 2015 tarihinde İMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesi yapılmıştır. İhale sonucunda; 5 farklı frekans bandında (800, 900, 1800, 2100 ve 2600 MHz) toplamda 365,4 MHz frekans bandının tahsis yapılmış, toplam ihale bedeli KDV hariç 3.356 milyon Avro olarak gerçekleşmiştir. İhale sonrası 184 MHz olan mobil işletmecilere tahsisli toplam bant genişliği 549 MHz'e ulaşmıştır. İşletmeciler İMT hizmetlerinin sunumuna 1 Nisan 2016 tarihinden itibaren başlamışlardır.

LTE spektrum ihalesi sonrası 900 MHz'deki pozisyonunu güçlendiren Türk Telekom mobil hizmetlerinde spektrum pazar payı abone pazar payından yüksek olan tek operatör olarak öne çıkmaktadır.

Türkiye'de 2018 üçüncü çeyrek itibarı ile LTE abonesi olan, aktif olarak kullanan abonelerin toplam mobil abonelerine oranı %48 seviyesinde gerçekleşmiştir (Kaynak: BTK 3).

Çeyrek Raporu LTE uyumlu SIM kartı olan ve LTE uyumlu cihazı olan abonelerin sayısı dikkate alınmıştır).

Türk Telekom %91'lik LTE kapsama alanı ile abonelerine güçlü bir deneyim sunmaktadır

Türk Telekom, ülke çapında fiber altyapısı, optimum spektrum portföyü ve %91 LTE kapsama alanı ile mobil abonelerine güçlü bir LTE deneyimi sunmaktadır.

Türk Telekom 2011 yılından bu yana süren akıllı telefon penetrasyonundaki güçlü pozisyonunu 2018'de de başarılı teklifleri ile devam ettirmiştir. Akıllı telefon kullanıcıları arasında LTE uyumlu akıllı telefon penetrasyonu 2018 yılı sonu itibarı ile yıllık 10 puan artış ile %77 olarak gerçekleşmiştir.

Akıllı cihazların çoğalması ve LTE etkisi ile beraber mobil data kullanımındaki artışın önümüzdeki dönem boyunca devam edeceği tahmin edilmektedir. Artan bağlı cihaz sayısı ile M2M gelirlerinin özellikle sağlık, ev içi güvenlik, filo ve araç takip ve izlemeye yönelik cihaz ve uygulamalar ile güçlü bir şekilde büyüyeceği beklenmektedir.

Türk Telekom, ödemeli TV pazarında ikinciliğe yükseldi

Türkiye'de ödemeli TV pazarının öne çıkan oyuncularını Türk Telekom Tivibu, Digiturk, D-Smart, Turkcell TV+ ve Türksat'tır.

2018, 3. çeyreği itibarıyla kablo, IPTV ve DTH oluşan ödemeli TV pazarının abone sayısı 6,9 milyona ulaşmıştır (Web TV ve Smart TV rakamları hariç; Kaynak: BTK ve Şirket açıklamaları). Türkiye'de ödemeli TV hane halkı penetrasyonu %30 düzeyinde olup, %74'ler düzeyinde olan Avrupa ülkeleri ile karşılaştırıldığında önemli büyüme potansiyeli içermektedir (Kaynak: Türkiye verileri BTK 3Ç ve Analysys Mason Pay TV Quarterly Metrics 4Ç 2017).

Türkiye'de ödemeli TV pazarında en yaygın TV teknolojisi DTH olarak ön plana çıkmaktadır. Ödemeli TV pazarında IPTV hizmetleri Türk Telekom Tivibu ve Turkcell TV+ tarafından sunulurken, uydu platform hizmetleri ise Türk Telekom Tivibu, Digiturk, D-Smart, Türksat, Filbox ve Güç Telekom tarafından sunulmaktadır. Ayrıca, Türksat ise Türkiye'de aktif olarak kablolu TV sunan tek işletmeci konumundadır.

Türkiye'nin ilk IPTV sağlayıcısı olan Türk Telekom, 2015 yılında kablosuz hanelere de ulaşmak amacıyla uydu platformunda da yayıncılık hizmeti vermeye başlamış olup, iki platformda da yüksek çözünürlüklü (HD) yayın tekniğinde yayın yapılmaktadır. Türk Telekom ödemeli TV ürününün geniş kitleye erişmesini amacıyla abone sayısını arttırmayı hedeflemektedir. Türk Telekom'un IPTV ve uydu teknolojisi üzerinden sunduğu Ev TV ürününün abone sayısı 2018'de kaydedilen 492 binlik artış ile 1,7 milyona

ulaşmıştır. Türk Telekom Ödemeli TV pazarında 2018 üçüncü çeyrek itibarıyla %23'lük pazar payına ulaşmıştır.

Telekom operatörlerinin sunduğu uygun fiyatlı ödemeli TV bundle teklifleri ile ultra yüksek çözünürlükte TV kullanımındaki artışa bağlı olarak ödemeli TV pazarının büyümeye devam edeceği beklenmektedir.

Türk Telekom yenilikçi servisleri ile Türkiye'nin dijital dönüşümünde öncü rol oynuyor

Türkiye'de dijital okuryazarlık ve akıllı telefon penetrasyonunun yüksek seviyede olması, dijital servislerin kullanımı ve yaygınlaşması için güçlü bir zemin oluşturmaktadır. Türkiye'de operatörler birçok segmentte kendi geliştirdikleri uygulama ve içerikler ile OTT servisleri sunmaktadırlar. OTT alanında Müzik, Oyun, VoIP, Eğlence segmentlerinde içerikler sunulmaktadır.

Nesnelerin İnterneti segmenti telekom operatörleri için farklılaşma fırsatları sunmakta ve yeni büyüme alanları vaat etmektedir. Bu alanda Türkiye'de de operatörler sadece bağlantı ürünleri değil, bunların yanında Nesnelerin İnterneti çözümleri sunmaktadırlar.

Türk Telekom
tivibu

TT Ventures

Türk Telekom 2018 yılında Türkiye telekomünikasyon sektöründe bir ilke imza atarak, Kurumsal Girişim Sermayesi Şirketi kurmuştur.

Türk Telekom, müşteriler ile daha güçlü ilişkiler kurmak ve müşterilerin mobil şebekede geçirdiği zamanı arttırmak için yenilikçi servisler sunmakta ve mevcut servislerinin kapsamını geliştirmektedir.

Moduna göre özgürce müzik deneyimi sunan Muud, güçlü yerli kimliği ile pazarda güçlü bir yer edinen akıllı klavye uygulaması Tambu, lider dijital oyun platformu Playstore, online okuma platformu E-dergi gibi bireysel müşterilerin yaşamlarına değer sağlayacak zengin çözümler sunmaktadır.

Öte yandan Türk Telekom'un sunduğu yenilikçi servisler mobil uygulamalar ile sınırlı değildir. Türkiye ve etrafındaki bölgeye en iyi altyapıyı sunan Türk Telekom, kendi dijital dönüşümünün yanında doğru alanlarda konumlandığı iştirakleri ile birlikte kurumsal müşterilerinin dijital dönüşümüne de katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Türkiye'nin ilk girişim hızlandırma programı PİLOT 6. Dönem de dijital dönüşüme yapılan yatırımlar arasında yer almaktadır. Bugüne kadar yeni girişimcilere 2 milyon TL hibe sağlanmıştır. 2018'de Türkiye'nin ilk ücretsiz topluluk merkezi SANTRAL, Tahtakale'deki santral binasında hizmete açılmıştır.

Türk Telekom, telekomünikasyon sektörünün ilk kurumsal girişim sermayesi şirketini kurdu

Türk Telekom erken ve/veya orta aşamadaki girişimlere yatırım yaparak büyümelerinden değer yaratmak amacıyla bir Kurumsal Risk Sermayesi Şirketi kurulmasına karar vermiş ve 2018 yılında Türkiye telekomünikasyon sektöründe bir ilke imza atarak, Kurumsal Girişim Sermayesi Şirketi kurmuştur.

Bu çerçevede Türk Telekom Grubu nakit ve/veya iç kaynakları ile ölçeklenebilir hedef girişimlerin büyümesine katkıda bulunmayı ve bunun karşılığında girişimlerde, katkıda bulunulan kaynakların değerine istinaden pay sahipliği edinilmesini planlanmaktadır. Böylelikle, mümkün olan yerlerde grubun faaliyet gösterdiği ekosistemdeki potansiyel sinerjilerden faydalanılarak yeni iş modellerine iştirak edilmesi, inovasyonun hızlanması ve iştirak edilen girişimlerden yatırım süresi sonunda özsermaye değeri artışı sağlanması amaçlanmaktadır.

Önümüzdeki dönemde, ICT pazarında veri merkezi, sağlık kampüsleri, akıllı şehirler ve yönetilebilir servis segmentlerinin büyümenin ana belirleyicileri olacağı tahmin edilmektedir. Bağlantı ve mobilite ihtiyacındaki artış ve şirketlerde yükselen etkin bütçe yönetimi anlayışının, daha fazla data tüketimini ve bulut dönüşüm projelerini tetikleyeceği öngörülmektedir.

TÜRK TELEKOM STRATEJİK ODAK ALANLARI

BÜYÜME

Sabit ve mobil teknolojilerle ulaşılan hane sayısının ve abone tabanının kârlılığı koruyarak artırılması

- Hızlı sabit genişbantın büyütülmesi ve penetrasyonunun artırılması
- Mobilin güçlendirilmesi ve abone bazının büyütülmesi:
- TV Erişiminin Arttırılması, kablosuz hane halkı erişiminin arttırılması ve mobilin desteklenmesi
- Erişim hatlarının korunması
- Sinerji teklifleri ve çapraz satış

Temel Servislerin Yanında Katma Değerli Servislerle Değer Yaratılması

- Enerji, sağlık, eğitim dikeylerine odaklanması - Geniş müşteri kitlesine teknoloji hizmetlerinin ulaşılabilirliğinin sağlanması
- Dijital dönüşümün tüm değer zincirinde sağlanması:
- İştirakler ile değer yaratılması

VERİMLİLİK

Maliyet Kontrolü

- Sade ve etkin portföye odaklanması
- Satış kanalları ve müşteri hizmetleri / Online ve alternatif kanal kullanımı
- Disiplinli yatırım harcamaları yönetiminin, etkin maliyet kontrolünün ve mevcut varlıkların daha verimli kullanılmasının sağlanması

Teknoloji dönüşümüne hazır olmak

- Yalın teknolojilerin etkinleştirilmesi - SDN ve NFV teknolojilerinin ticarileştirilmesi
- Sabit ve mobil varlıkların yeniden tasarlanmasına hazırlanması

MÜŞTERİ DENEYİMİ

- Rekabetçi Müşteri Deneyimi

Büyüme Verimlilik Müşteri Deneyimi

Türk Telekom müşterilerinin iş ve yaşamlarını zenginleştirme vizyonu doğrultusunda stratejik hedeflerini Büyüme, Verimlilik ve Müşteri Deneyimi ana odak alanları etrafında tanımlamıştır.

Türk Telekom Türkiye'nin tartışmasız iletişim ve teknoloji lideri olarak, her alanda işlerini en iyi şekilde yaparak, müşterilerinin iş ve yaşamlarını zenginleştirme vizyonu doğrultusunda stratejik hedeflerini üç ana odak alanı etrafında tanımlamıştır.

- **Büyüme:** Büyüme odağında, sabit ve mobil teknolojilerle ulaşılan hane sayısının ve abone tabanının kârlılığı da koruyarak artırılması, temel servislerin yanında katma değerli servisler ile müşterilerle olan ilişkinin kuvvetlendirilmesi ve sabit ve mobil müşteri deneyiminin daha rekabetçi hale getirilmesi hedeflenmektedir.
- **Verimlilik:** Verimlilik odağı ile mevcut varlıkların en etkin şekilde kullanılmasını sağlayarak değer yaratılması hedeflenmekte, aynı zamanda teknoloji dönüşümü ile de verimlilik artışının desteklenmesi planlanmaktadır.
- **Müşteri Deneyimi:** Müşteri Deneyimi odağında ise satış öncesi ve sonrası süreçlerin temel servislerden başlayarak uçtan uca iyileştirilerek 'rekabetçi müşteri deneyimi' sunulması hedeflenmektedir.

Büyüme

Türk Telekom Grubu faaliyet gösterdiği pazarlarda büyümenin yanı sıra sürdürülebilirliği desteklemek amacıyla müşterilere değer sağlamayı da hedefleyerek büyüme odağında iki önemli öncelik belirlemiştir.

Sabit ve mobil teknolojilerle ulaşılan hane sayısının ve abone tabanının kârlılığı koruyarak artırılması

Bu öncelik kapsamında, Türk Telekom ev içi deneyimi sahiplenmeyi hedeflemektedir. Türk Telekom mevcutta temel iletişim servislerini kullanmayan evlere de bu hizmetleri vermeye başlayacak ve bunu da gelir hedefleri ile uyumlu ve kârlı bir şekilde gerçekleştirecektir. Türk Telekom'un mevcutta sabit altyapısı olan yerlerde sabit, sabit altyapısı bulunmayan yerlerde ise kablosuz ürün ve servislerle müşteri ihtiyaçları karşılanacaktır. Bu

kapsamda mobil tarafta Evimde Mobil ve ödemeli TV tarafında Uydu TV ile mevcut müşterilerle süregelen bağ kuvvetlendirilmekte ve yeni müşteriler kazanılmaktadır.

Hızlı sabit genişbantın büyütülmesi ve penetrasyonunun artırılması

Sabit genişbant penetrasyonu, Avrupa ülkeleri ile kıyaslandığında Türkiye açısından büyüme potansiyeli barındırmaktadır. Türk Telekom gelir büyümesinin ana kaynaklarından biri olan sabit genişbant hane penetrasyonunun orta vadede %70'lere çıkması beklenmektedir.

Türk Telekom, büyüyen genişbant pazarında pay alarak perakende ve toptan abone sayısını istikrarlı bir şekilde büyütme devam etmeyi hedeflemektedir. Perakende ve toptan teklifler, bölgesel teklifler, enerji iş birlikleri ve benzeri girişimler ile hızlı sabit genişbantın büyütülmesi ve penetrasyonunun artırılması sağlanacaktır.

Türkiye'nin genişbant penetrasyon oranı 2018 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla %55'e ulaşmıştır. 2018 yılında, internet keyfini doyasıya yaşatmak için her şey dahil fiyat ve eve kadar ücretsiz kurulum fırsatı ile İnternetsiz Ev Kalmasin kampanyalarına devam edilmiştir. Aynı zamanda şirket, internet penetrasyonunun arttırmak için toptan pazarda giriş seviyesi sabit bant ürünlerini ön plana çıkaran "İnternet Bizden" Kampanyasına odaklanmıştır. 2018 yıl sonu itibarıyla genişbant net abone kazanımının yaklaşık yarısı 'İnternet Bizden' kampanyasından sağlanmıştır. Genişbant müşterilerinin üst paketlere geçişleri de beklentilerin üzerinde gerçekleşerek büyümeye önemli katkı sağlamıştır. Bölgesel sabit genişbant tarifeleri, penetrasyonu düşük ilçe ve kasabalara özel olarak daha düşük fiyatlarla sunulmuştur. "İnternet Festivali" olarak tanımlanan bu kampanya ile özelleştirilmiş yüksek hızlı ve limitsiz internet teklifleri ile bu bölgelerde büyümeye katkı sağlamıştır. Enerji firmaları ile iş birlikleri alternatif kanal ve toptan satış tarafında geliştirilerek sürdürülmektedir. Uygulamaya alınan bu girişimlerle genişbant abone tabanı 2018 yıl sonu itibarıyla son bir yılda 1,2 milyon arttırılmıştır. Türkiye'nin ana internet altyapısı sağlayıcısı olan Türk Telekom sabit tarafta 2018 yılı sonu itibarıyla fiber hane kapsamını (FTTC dahil olmak üzere) 2,4 milyon artışla 18,6 milyon haneye taşımıştır. Türk Telekom hali hazırda bulunan mevcut altyapısının daha verimli kullanımını amacıyla mevcutta bakır şebekesinin olduğu yerlerde fiber dönüşüm projelerini gerçekleştirmektedir. Bunun yanında Türk Telekom, mevcut altyapının verimli kullanımını sağlamak ve yeni yatırımları hızlandırmak amacıyla, Vodafone ile Ankara Sincan'da sabit altyapı kiralama pilot projesi kapsamında pilot proje anlaşması imzalamış ve pilot proje tamamlanmıştır.

Mobilin güçlendirilmesi ve abone bazının büyütülmesi

Türk Telekom sahip olduğu frekanslar ve fiberle desteklenen güçlü mobil altyapısı ile mobil pazarda ciddi büyüme potansiyeli taşımaktadır. Türk Telekom mobil pazar payını arttırmak ve istediği kârlılık seviyelerine ulaşabilmek için mobil pazarda geniş kesimlerin beklentilerini karşılayacak ürün ve tekliflere odaklanacaktır. Türk Telekom mobil tarafta sahip olduğu frekanslar ve yeni yatırımları ile mobil servislerin kalitesini ve kapsamını daha da iyileştirerek mobildeki pozisyonunu güçlendirecek ve abone bazındaki büyümenin devam etmesini sağlayacaktır. Sabit internet hizmeti olmayan hanelere mobilin yanında Uydu TV hizmeti sunularak geniş müşteri kesimlerine ulaşılması hedeflenmektedir. Henüz sabit internet altyapısının ulaşmadığı kablolu evlerde bilgisayardan, telefonda veya tabletinden internet kullanmak isteyenlere Türk Telekom Mobil WiFi tarifeleri ile LTE üzerinden yüksek data paketleri sunulmaya başlanmıştır. Mobil satışlar bölgesel kampanyalar ile desteklenmiş, İndirimin Kralı kampanyası ile beklenenin üzerinde ek satış gerçekleştirilmiştir. Mobil TV Paket teklifler taahhütlü teklifler ile mobil müşteri kazanımına önemli katkı sağlamaktadır. Sinerji tekliflerinin de etkisi ile mobil abone tabanı son bir yılda 1,9 milyon arttırılmıştır. Türk Telekom şebeke kalitesini arttırmak için erişim ağı paylaşım fırsatlarını takip etmektedir. Mobil tarafta sahip olduğu mevcut altyapısı ve lisanslarını değerlendirerek sahalara odaklanan pasif paylaşımın yanında aktif paylaşım girişimini başlatmıştır. Zonguldak'ta Vodafone ile gerçekleştirilen aktif paylaşım projesi, ilgili bölgede bina içi ve bina dışı kapsama alanını arttırırken, müşteri memnuniyetine destek olmuştur.

TV erişiminin arttırılması, kablolu hane halkı erişiminin arttırılması ve mobilin desteklenmesi

Sabit erişim hizmetleri ile ulaşılmayan evlere ulaşabilmek için TV erişiminin arttırılması, kablolu hane halkı erişiminin arttırılması ve mobilin desteklenmesi hedeflenmektedir. Türkiye'de mevcut hanelerin %30'unda Ödemeli TV servisleri kullanılmaktadır. Mobilin tamamlayıcısı olarak sunulan Uydu TV ile kablolu hanelerde daha geniş bir portföy ile müşteri tabanının genişletilmesi

hedeflenmektedir. Türk Telekom 2018 yılı sonu itibarıyla son bir yılda Ev TV abone tabanını yaklaşık 500 bin adet arttırmıştır. Türk Telekom zengin ve uygun fiyatlı içerikleri ile uydu ve karasal dijital yayın sunabilme yeteneklerini birleştirerek geniş kesimlere ulaşarak pazardaki avantajlı konumunu güçlendirmektedir.

Erişim hatlarının korunması

Sabit genişbant hizmetinin büyümesi ile birlikte erişim hattı sayısının korunması hedeflenmektedir. Türk Telekom erişim hatlarının korunmasını ve sabit internet tarafında kapsama sayısını, sunulabilen hız seviyelerini arttırmayı ve zenginleştirilmiş teklifler sunmayı amaçlamaktadır. sabit tarafta kapsama sayısını ve sunulabilen hız seviyelerini arttırdığı, zenginleştirilmiş teklifler sunduğu erişim hatlarının korunması inisiyatifini tanımlamıştır. Sabit ses alanında erişim hattı kaybının, sabit genişbant hizmetleriyle önüne geçilmesi hedeflenmektedir. Yalın DSL ve ses ile sabit genişbant bundle tekliflerinin etkisi ile toplam erişim hattı sayısı artmaktadır. Türk Telekom, toplam erişim hattı sayısını dünyadaki trendlerin tersine 2018 yılı içinde yaklaşık 800 bin arttırmıştır.

%72

Türk Telekom abonelerinin %72'sinden bilgilerinin grup şirketleri arasında kullanılması konusunda izin almıştır.

Sinerji teklifleri ve çapraz satış

2018 itibarıyla çoklu tekliflerde kullanmak ve grup içinde sinerji sağlamak amacıyla, Türk Telekom abonelerinin %72'sinden bilgilerinin grup şirketleri arasında kullanılması konusunda izin almıştır. Pazar beklentileri doğrultusunda ve yasal düzenlemelere tam uyumlu şekilde yürütülen kampanyalar ve teklifler ile 2018 yıl sonu itibarıyla bir yıl önceki abone tabanı sabit tutulduğunda çoklu ürün kullanan abonelerin oranı 4,7 puan artışla %63'e yükselmiştir.

Türk Telekom tanımladığı ve uygulamaya geçirdiği inisiyatiflerle sabit tarafta penetrasyon artışını sağlayacak, mobil tarafta ise pazar payını kârlılıktan ödün vermeden arttıracak, sonrasında ise oluşturduğu sinerji teklifleri ve çapraz satış inisiyatifi ile üst paketlere geçişleri gerçekleştirerek gelir büyümesinin sürdürülmesini sağlayacaktır.

Temel Servislerin Yanında Katma Değerli Servislerle Değer Yaratılması

Büyüme hedeflerine ulaşırken bu hedefi desteklemek amacıyla Temel Servislerin Yanında Değer Yaratılması öncelik olarak belirlenmiştir.

Enerji, sağlık, eğitim dikeylerine odak - Geniş müşteri kitlesine teknoloji hizmetlerinin ulaşılabilirliğinin sağlanması

Türk Telekom'un geleneksel telekom servisleri dışında, sağlık, eğitim ve enerji gibi öncelikli dikeylerde ölçekli projelerle temel ürün ve servisler desteklenerek geniş müşteri kitlelerine ulaşılabilirlik sağlanacaktır. Toplam hane sayısının %70'ini kapsayan 5 enerji şirketi (CK Boğaziçi, CK Akdeniz, Limak, Aksa ve Enerjisa) ile iş birliği anlaşmaları yapılmıştır. Enerji dikeylerinde iş birlikleri ile genişbant teklifleri elektrik şirketleri aracılığı ile satışa sunulmuştur. Geniş kitlelere ulaşmada önemli bir enstrüman olarak kullanılacak olan 'Türk Telekom Ventures Proje Geliştirme' girişimi ile ilk yatırım sağlık sektöründe gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda geliştirilen DoctorTurkey, Türkiye'de tele

sağlık/video konsültasyon alanında hastalar ile sağlık profesyonellerini tek bir platformda buluşturan ilk tele sağlık girişimidir. Türkiye'de en fazla e-muayeneyi gerçekleştirmiş tele sağlık firması olan DoctorTurkey ile yapılan bu ortaklık sayesinde sağlık dikeyinde yeni bir gelir alanı oluşturularak, henüz güçlü oyuncuların yer almadığı bu pazarda pastadan daha yüksek pay alınabilecektir. Sağlık hizmetleri dikeyindeki satın almanın ardından Türk Telekom 2019 yılının başında eğitim dikeyinde K12 öğrencileri için oyun temelli bir öğrenme platformu olan MentalUP'tan %6,9 hisse satın alarak ikinci işlemini de tamamladı.

Eğitim kurumlarının eğitsel olduğu kadar, yönetsel ve üretime dayalı süreçlerini "Akademik Omurga" yapısında bütünleştiren ve tek bir noktadan yönetilmesini sağlayan kapsamlı eğitim çözümü platformu geliştirilmiştir. Kredi Yurtlar Kurumu için 3.200'ün üzerinde yurt binasında WiFi şebekesi kurulumu, merkezi yazılımı geliştirilerek 700 binin üzerinde öğrencinin internet erişimi sağlanmıştır.

Dijital dönüşümün tüm değer zincirinde sağlanması

İş yapış biçimleri hızla dönüşürken, değişen ve dijitalleşen iş dünyası dikkate alınarak dijital dönüşümün tüm değer zincirinde sağlanması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda Türk Telekom Teknoloji, Pazarlama, Markalaşma ve İletişim, Satış ve Müşteri Hizmetleri süreçlerini uçtan uca geliştirerek çeşitlendirmektedir. Türk Telekom bu alanlarda dijital dönüşümü gerçekleştirerek bütün müşteri süreçlerinin dijitalleştirilmesini, operasyonel verimlilik artışı sağlanmasını, temel servisleri tamamlayıcı yenilikçi dijital ürünlerin geliştirilerek pazara çıkartılmasını, temel servisleri ve bunların yanında müşterilerin ve telekom ekosisteminin dijital dönüşümüne katkı sağlanmasını hedeflemektedir.

Bireysel müşteriler için temel servislerin yanında yenilikçi dijital servisler geliştirilerek çapraz satışların ve müşteri bağlılığının artırılması amaçlanmaktadır.

Bilgi, İletişim ve Teknoloji alanında kurumsal ve kamu müşterilerinin her türlü ihtiyaçlarına hitap eden Veri Merkezi, Güvenlik Operasyon Merkezi, Akıllı Şehirler, Sağlık Kampüsleri benzeri büyük çaplı projeler geliştirilerek ICT ürün portföyü çeşitlendirilerek yeni gelir alanları oluşturulmakta ve müşteri bağlılığı artırılmaktadır:

- Esenyurt Veri Merkezi: Türk Telekom 27.000 m² hizmet alanına sahip, Türkiye'nin en büyük veri merkezini açmıştır. Bu yatırımla mevcut beyaz alan kapasitesini dörde katlamıştır. Esenyurt Veri Merkezi 3. Havalimanına yakın lokasyonu, üst seviye güvenlik standartları, Tier 3 sertifikası ile eşsiz bir konumda bulunmaktadır.
- Ankara'da Güvenlik Operasyon Merkezi kurulmuş olup bu yatırımla grubun siber güvenlik ihtiyaçlarının karşılanması hem de sektördeki diğer oyunculara hizmet ederek gruba ek gelir sağlanması hedeflenmektedir.

- Akıllı Şehirler: Türkiye'nin ilk entegre akıllı şehir projeleri Türk Telekom tarafından hayata geçirilmiştir. Kentlerin ve belediyelerin daha verimli ve etkin operasyonlar ile yürütülmesi için örnek teşkil eden entegre akıllı şehir yatırımları ile şehir yaşamının kalitesinin artırılması hedeflenmektedir. Akıllı KenTT portföyü içinde 20'den fazla akıllı uygulama desteklenmektedir.
- Sağlık Kampüsleri: Sağlık alanında bölgesinde lider pozisyona gelen Türkiye'nin pozisyonunu güçlendirecek sağlık kampüslerinden Ankara Şehir Hastanesi ve Mersin Entegre Sağlık Kampüsü'nün bilişim altyapı hizmetleri sağlanmaktadır.

İştirakler ile değer yaratılması

İştirakler ile değer yaratılması inisiyatifi ile her birisi en doğru alanlarda konumlanan grup şirketleri ile Türk Telekom müşterilerine özelleştirilmiş çözümler sunularak, değer sağlanmaya devam edilecektir. Innova ile büyük çaplı Bilgi İletişim ve Teknoloji projelerinde, Argela ile 5G ve SDN/NFV çözümlerinde, SEBİT ile online eğitim içeriğinde, AssisTT ile çağrı merkezi hizmetlerinde, Türk Telekom International ile uluslararası altyapı hizmetlerinde ve Türk Telekom Ödeme Hizmetleri ile ödeme çözümleri alanlarında öncü rol üstlenmektedir.

Verimlilik

Türk Telekom'un hedeflerine ulaşmasında büyümenin yanında verimlilik bir diğer önemli odak alanı olarak belirlenmiştir. Verimlilik sağlıklı büyümenin ayrılmaz bir parçası olup verimliliği gerçekleştirmek için maliyet kontrolünün sağlanması ve teknoloji dönüşümünün gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Maliyet Kontrolü

Sade ve etkin portföye odaklanılması

Türk Telekom ürün servis portföyünü sadeleştirmek ve temel ürünlerin yetkinliklerini arttırabilmek amacı ile sade ve etkin portföye odaklanmayı hedeflemektedir. Müşteri ihtiyaçlarını daha etkili karşılamak ve kaynakların daha verimli kullanılması amacıyla portföy sadeleştirme çalışmaları sürdürülmektedir.

Satış kanalları ve müşteri hizmetleri / Online ve alternatif kanal kullanımı

Türk Telekom müşterilerine satış ve müşteri hizmetleri kanallarında yapacağı geliştirmeler ile uçtan uca kusursuz bir kanal deneyimi sağlayarak verimlilik artışı elde edecektir.

- Bayi kanallarında, ofislerde ve çağrı merkezlerinde sadeleştirme ve optimizasyon çalışmaları devam etmektedir:

- Münhasır bayi kanalının (Perakende) yanı sıra toptan kanalda da verimlilik artışı sağlanmıştır.
- Türk Telekom ofislerinde iş süreçlerinin, organizasyon yapısının, operasyonel sistemlerin, iç ve dış mekanların yeniden tasarımını içeren Ofis Transformasyon projesi kapsamında ilk fazda lokasyonlar belirlenmiş olup sonraki faza yönelik dönüşüm çalışmaları devam etmektedir.
- Çağrı Merkezlerinde dijital kanal kullanımının geliştirilmesi, süreçlerin otomasyon seviyesinin artırılması gibi maliyet optimizasyonu girişimleri başlatılmıştır.
- Alternatif ve dijital kanal kullanımının artırılması ve verimli kullanılması amacıyla çeşitli projeler geliştirilmektedir:
- Enerji sektöründeki iş birlikleri ile alternatif kanallar geliştirilerek temel servislerin iş birliği anlaşması yapılan enerji şirketleri aracılığı ile geniş kesimlere ulaştırılması sağlanmaktadır.
- Dijital kanallarda gerçekleştirilen iyileştirmeler ile hem müşteri deneyimine katkı sağlanmakta, hem de verimlilik artışı gerçekleştirilmektedir. Mobil ve Online işlem merkezlerinin uçtan uca satış süreçleri yeniden tasarlanmıştır.

%40

Gerçekleştirilen sistemsel ve süreçsel iyileştirmelerin de etkisi ile 2018 yılında şüpheli alacak giderlerinde %40'ın üzerinde azalma sağlanmıştır.

- Bayi kârlılığına dayalı prim sistemlerinin yeniden yapılandırılması çalışmalarına devam edilmektedir. Bayi satışlarının tanımlanmış kurallara doğrultusunda gerçekleştirilmesini güvence altına almak üzere bayi prim sistemi yeniden yapılandırılmıştır. Müşteri skorlama mekanizması iyileştirilerek, müşteri kontrat süresinin arttırılması yeni satışlarda iptallerin azaltılması hedeflenmektedir. Özellikle cihaz satışlarında risk değerlendirme süreçleri iyileştirilmiş ve karar ağaçlarında yapılan değişiklikler ile tahsilatı riskli satışların önüne geçilmiştir. Perakende ve toptan kanalın etkinliğinin sağlanması kategori ve kalite satışlarının teşvik edilmesi amacıyla bayi prim sisteminde iyileşme sağlanmıştır. Türk Telekom bütün segmentlerdeki kanallarında ve alternatif kanallarında prim sistemini tekilleştirerek tümleşik kanal deneyimini iyileştirmektedir.

Disiplinli yatırım harcamaları yönetimi, etkin maliyet kontrolü ve mevcut varlıkların daha verimli kullanılması

Türk Telekom elindeki mevcut varlıkları daha çok değerlendirerek, gerçekleştirileceği her bir birim yatırımla daha çok değer üretmeyi amaçlamaktadır. Etkin maliyet kontrolü ve optimizasyon için operasyonel giderler elde edilen gelirle uyumlu olarak kontrol altında tutulmaktadır.

- Disiplinli yatırım politikaları ile yatırım harcamaları gelirle uyumlu olarak yönetilmektedir. Yatırımın gelire oranının mobil kapsama alanı ve yeni sabit erişim yatırımlarının tamamlanması ile birlikte zamanla azalması beklenmektedir. Sabit erişim tarafında yeni yerleşim yerlerinde ve rekabetin yüksek olduğu bölgelerde yatırımlar önceliklendirilmektedir. Aktif ve pasif paylaşım projeleri ile mobil yatırım ihtiyaçlarının optimize edilmesi hedeflenmektedir.

- Altyapıya yönelik operasyonel giderlerin gelir büyümesi ile uyumlu olarak gerçekleşmesi hedeflenmektedir. Bilgi teknoloji süreçlerinin ve sistemlerinin sadeleştirilmesi, şebekenin yazılım tabanlı ve sanal dönüşümünün sağlanması ile teknoloji ve şebeke giderlerinde iyileşme beklenmektedir. Sabit ve mobil bölgesel saha hizmetleri birleştirilerek sinerji sağlanması hedeflenmiştir. Merkezileşme ve yeni teknolojiler doğrultusunda insansızlaştırılan santral ve hizmet binalarının Genel Müdürlük ve bölge ihtiyaçları doğrultusunda kullanımı ile maliyetler azaltılmaktadır.
- Ekipman satışlarından kaynaklanan şüpheli alacakların bireysel finansman girişimleri ile azaltılması hedeflenmektedir. Cihaz maliyetlerini azaltmak ve riskleri minimize etmek amacıyla tüketici finansmanı ortaklığı konusunda yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir. Gerçekleştirilen sistemsel ve süreçsel iyileştirmelerin de etkisi ile 2018 yılında şüpheli alacak giderlerinde %40'ın üzerinde azalma sağlanmıştır.
- Satış ve Müşteri Hizmetleri kanallarının optimizasyonu ile müşteri kazanım ve müşteri elde tutma maliyetlerinin azaltılması hedeflenmektedir. Türk Telekom başta Finans, Müşteri Hizmetleri ve Çağrı Merkezi olmak üzere süreçlerin otomasyonu için robotik süreç otomasyonu fırsatlarını araştırmaktadır. Bu kapsamda otomasyona alınacak süreçler belirlenmekte ve belirlenen süreçlerde projeler devam etmektedir.

Teknoloji dönüşümüne hazır olmak

Yalın teknolojilerin etkinleştirilmesi - SDN ve NFV teknolojilerinin ticarileştirilmesi

Müşterilere daha hızlı hizmet ve rekabetçi müşteri deneyimi sağlamak için yalın teknolojilerin etkinleştirilmesi-SDN ve NFV teknolojilerinin ticarileştirilmesi sağlanacaktır. Türk Telekom otomasyon, yakınsama, sanallaştırma girişimleri ile teknolojik yetkinliklerini geliştirecek ve şebekesini bu geliştirmeler doğrultusunda dönüştürerek daha çevik ve verimli bir şebeke yapısına geçilmesini sağlayacaktır.

Sanallaştırma mimarisi yaklaşımı ile düşük yatırım ve işletim maliyeti, esnek mimari, rahat ölçeklenebilir, basit kurulum avantajları sağlanarak yatırım ve gider tarafında iyileşme ve yeni servislerin sunulması ile gelirlerin arttırılması hedeflenmektedir. Ağ teknolojilerinin yazılım tabanlı hale getirilmesi, sanallaştırılması (SDN/NFV) ve gündemdeki diğer yeni nesil erişim teknolojileri takip edilerek uygulamaya alınması gerçekleştirilecektir.

Sabit ve mobil varlıkların yeniden tasarlanmasına hazırlanılması

Önümüzdeki dönemde gerçekleşecek teknoloji gelişmelerine hazırlıklı olabilmek adına sabit ve mobil varlıkların yeniden tasarlanmasına hazırlanılması sağlanacaktır. Müşterilerin artan bağlantı ihtiyaçlarına en etkili şekilde cevap vermek ve mevcut varlıkların daha etkin kullanmak adına 5G öncesi çağ için gerekli hazırlıklar hızlandırılacaktır. 5G PPP, ONF (Open Network Foundation) konsorsiyumlarında yer alınarak 5G faaliyetlerin geliştirilmesi ve standartların oluşturulması kapsamında global oyuncularla birlikte çalışılmaktadır. Yeni nesil sanallaştırılmış bulut şebeke mimarileri, nesnelere interneti, kamu güvenliğine katkı sağlayarak yeni iş birlikleri ile strateji ve iş planları geliştirilmektedir.

Müşteri Deneyimi

Rekabetçi Müşteri Deneyimi

Müşterilerine rekabetçi müşteri deneyimi sunmak Türk Telekom'un en önemli hedeflerinden bir tanesidir. Yüz yüze ve dijital kanallarda müşteri süreçlerini öncelik alanlarından birisi olarak tanımlayan Türk Telekom bu alanda gerçekleştirdiği projelerle operasyonel verimlilik alanında da iyileşme gerçekleştirmektedir.

Müşterilerinin ihtiyaçları ve beklentileri doğrultusunda sürekli gelişen Online İşlemler uygulaması yeni fonksiyonları, dijital kanala özel fırsatları, yenilenen kullanıcı dostu ara yüzü ve basitleşen kullanıcı girişi ile 2018 yılında Türk Telekom'un en çok ziyaret edilen kanalı haline gelmiştir.

Mobil, Evde İnternet ve Ev Telefonu işlemlerini tek uygulamada gerçekleştirebilme imkanı sunan ve 2018 yıl sonu itibarıyla 24 milyon indirilme sayısına ulaşan Online İşlemler uygulaması katıldığı uluslararası yarışmalarda birçok ödül kazanmıştır.

Empati Programı kapsamında tüm Türk Telekom çalışanları Müşteri Deneyimi Temsilcisi yaklaşımı ile tek bir ekip olarak müşteri süreçlerini kademe kademe iyileştirmektedirler. Empati Programı ile müşterilere dokunan bütün hizmetler, uygulamalar, süreçler uçtan uca gözden geçirilmekte ve temel servisler; kurulum, nakil, reklamasyon ve arıza ana süreçleri iyileştirilmektedir.

Program iki fazda ele alınmakta olup, ilk fazda sabit ses, genişbant ve TV süreçlerine yönelik aksiyonlar çalışılmaktadır. İkinci fazda ise; mobil hizmetinde ve dijital kanallardaki müşteri deneyiminin güçlendirilmesine yönelik süreç iyileştirmelerinin ele alınması planlanmaktadır.

Pazarlama Faaliyetleri

46 milyon

Entegrasyondaki başarılı adımlar ve devam eden altyapı yatırımları ile Türk Telekom abone tabanına 2018 yılı boyunca toplam 4,3 milyon abone eklenmiş ve abone tabanı 46 milyona yükselmiştir.

Bireysel Pazarlama Faaliyetleri

2018 yılında Grup abone tabanı %10 büyüme ile 46 milyona yükselmiştir

Türk Telekom 2018'de büyüme odağını sürdürmüş, müşteri kitlelerinin ihtiyaçlarına sunduğu güçlü teklifler ve sürekli geliştirdiği müşteri deneyimi ile cevap vermiştir.

Müşterilerin hızla değişen iletişim ve teknoloji ihtiyaçlarına en güçlü ve en doğru şekilde cevap verebilmek amacıyla 2016 yılında Türk Telekom tek marka altında faaliyet göstermeye başlamış ve entegre bir yapıya geçmiştir. Entegrasyondaki başarılı adımlar ve devam eden altyapı yatırımları ile Grup abone tabanına 2018 yılı boyunca toplam 4,3 milyon abone eklenmiş ve abone tabanı 46 milyona yükselmiştir.

Pazardaki diğer oyuncuların abone tabanının %80'inden fazlasını mobil aboneler oluştururken, Türk Telekom, %47 mobil, %24 sabit genişbant, %22 sabit ses ve %8 TV olan çeşitlendirilmiş abone dağılımı ile öne çıkmaktadır.

Şirket, grup sinerjisinin de gücünden faydalanarak müşterilere daha fazla Türk Telekom ürününü proaktif şekilde sunabilmek amacıyla abonelerinin %72'sinden bilgilerinin grup şirketleri arasında paylaşılması konusunda izin almıştır. Çoklu ürün kullanan abone oranı 2018 yıl sonu itibarıyla 4,7 puan artışla %63 olarak gerçekleşmiştir (Geçen yıl sonunda bilgi paylaşımına izin veren sabit tutulan alt abone tabanı içinde).

Mobil segmentte, toplam abone tabanı 2018'de yıllık net 1,9 milyon artış göstererek 21,5 milyona yükselmiştir.

Türk Telekom, akıllı telefon penetrasyonundaki lider pozisyonunu 2018'de de başarılı teklifleri ile korumuştur. 2018 sonu itibarıyla akıllı telefon penetrasyonu yıllık 4 puan artış ile %83 olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılı sonunda akıllı telefon kullanıcılarının %67'si LTE uyumlu cihaza sahip iken, 2018 yılında bu oran %77 seviyesine yükselmiştir.

2018 yılında bireysel ve kurumsal abonelerin LTE özelliğine sahip SIM kart ve bu teknolojiyi destekleyen cihaz sahipliğinin artış göstermesiyle birlikte, LTE servisini aktif olarak kullanan abone sayısında önceki yıla göre %46 artış sağlanmıştır. Mobil internet kapasitesini kullanarak abonelerine en uygun teklifleri sunan Türk Telekom, LTE mobil internet trafiğini bir yıl içinde %99 arttırmıştır.

3G ve LTE şebekelerinde yapılan çalışmalarla, 2018 yılında yeni çekim noktaları devreye alınmıştır. Abonelerine en kaliteli mobil şebeke deneyimini sunma hedefi doğrultusunda LTE hizmeti ve 900 Mhz frekansından hizmet sunan sahalar ile yıllık %33 kapasite artışı sağlanmıştır. Bina içi kapsamı 2017'ye oranla 15 puan artmış olup bu konudaki çalışmalar devam etmektedir.

Evde İnternette, Türk Telekom'un 2018 yılı önceliği, bir yandan hane penetrasyon oranını arttırmak, diğer yandan ise en iyi İnternet deneyimi için yeni müşteri kazanımında yüksek kapasiteli paketleri özendirmek ve fiber ve hiper müşteri kazanımını arttırmak olmuştur.

Türk Telekom 2018 yılında toplam sabit genişbant pazarında gücünü arttırmaya devam etmiş ve yılı 1,2 milyon net abone artışı ile kapatmıştır. 2018 yıl sonu itibarıyla toplam sabit genişbant abone sayısı 10,9 milyon olarak gerçekleşmiştir.

Türk Telekom'un genişbant abone sayısındaki net artışın %76'sı fiberden gelmiştir. 2018 yılında, fiber abone tabanı, yıllık %32 artış ile 3,6 milyona ulaşmıştır.

Türk Telekom 2018 yılında TV pazarındaki büyümesini özellikle mobil ürünle birlikte sunduğu sinerji teklifleri ile desteklemiştir. Ev TV abone sayısı 2018'de kaydedilen 492 binlik artış ile 1,7 milyona ulaşırken, toplam TV abone sayısı da 886 bin artışla 3,6 milyon olmuştur. Şirket'in 2017 yılı sonunda %18 olan ödemeli TV pazar payı, 2018 üçüncü çeyrek sonu itibarıyla %23'e ulaşmıştır (Kaynak: BTK 3Ç'18 Pazar Verileri raporu).

Faturalı mobil abone tabanı 2018 yılında %13 büyümüştür

Türk Telekom mobil pazarda faturalı müşteri oranını arttırmaya devam etmektedir. (2017 Faturalı Müşteri Oranı: %55; 2018 Faturalı Müşteri Oranı: %57). Müşterilerin faturasız tarifelerden faturalıya yönlendirilmesi yönündeki yoğun ticari odak, bu başarıda önemli pay sahibidir.

Türk Telekom için 2018 yılında, mevcut faturalı müşterilerine yönelik olarak

- müşterilerin memnuniyetlerinin pekiştirilmesi,
- fatura korkusu yaşamadan özgürce kullanım yapabilmelerini ve

Pazarlama Faaliyetleri

- ihtiyaç duydukları anda, ihtiyaç duydukları kadar bol seçenekte ürün/tekliflere ulaşabilmelerinin sağlanması ana odak alanları olmuştur.

Türk Telekom, bu öncelikler kapsamında, yıl boyunca faturalı mobil pazardaki büyümesini sürdürmüştür. Toplam faturalı mobil abone tabanı yıllık %13 büyümeye 1,4 milyon artmış ve 12,2 milyona ulaşmıştır.

Faturasızdan faturalı tarifelere geçiş, müşteri başı ortalama gelir (ARPU) artışı ve müşteri bağlılığı sağlamaktadır. Taahhüt verme ve yüksek fatura korkusu nedeniyle faturalıya geçmeye çekinen müşterilere yönelik olarak mobil veri kotası bittiğinde duran tarifeler, ilk 3 ay taahhütten cayma hakkı tanıyan tarifeler gibi özel teklifler faturasız müşterilere temas edilen her noktada sunulmaktadır.

Telefonların giderek akıllandığı mobil dünyada, mobil data tüketimi giderek artmakta; data kullanımları kişiden kişiye farklılık göstermektedir. Türk Telekom'un bu kapsamdaki önceliği tarifeleri tasarlarken müşterilerinin farklı ihtiyaçlarına cevap verebilmektir. Diğer bir öncelik ise her çeyrekte yapılan yeni ürün lansmanları ile tarifelerin içeriğini daha da zenginleştirmektir.

2018 yılında Türk Telekom müşterilerinin yüksek data içerikli tarifelere olan ilgisinin daha da arttığı gözlenmiştir. Bu bağlamda sunulan yeni tarifelerde, mevcut faturalı portföyün fiyatları sabitlenerek datası ikiye katlanmıştır. Mobil pazardaki güçlü talebe cevap veren bu yeni tarifeler, müşterilerin memnuniyetini en yüksek seviyeye taşımıştır.

2018 yılı ilk çeyreği sonunda sunulan tarifeler, Türk Telekom'un stratejisine uygun olarak öncelikle müşterilerin ihtiyaçlarına cevap vermeyi hedeflemiştir. Çıkarılan bir tarife grubu ile müşterilerin kendilerini ayrıcalıklı hissetmelerini sağlamak için, haftada 2 gün mobil internet hediye edilmiştir. Diğer bir tarife grubunda ise, internet aşım korkusu yaşayan müşterilerin, mobil kotasını endişe etmeden kullanabilmelerini sağlamak adına, tarifelerinde tanımlı data kullanım limiti bittiğinde durma özelliği sunulmuştur.

Yaz aylarına özgü mobil kullanım ihtiyaçları göz önüne alınarak, 2018 yılı Temmuz ayında, müşterilerin hayatını renklendirecek tarifeler lanse edilmiştir. Müşterilerin,

tarifelerindeki zengin data içeriğiyle, diledikleri uygulamayı telefonlarından özgürce kullanabilmeleri, renkli anlarını zenginleştirmeleri ve bu anları paylaşımları hedeflenmiştir.

2018 yılı boyunca dataya olan ihtiyacın artması ile birlikte daha fazla data içeriği sunan kampanyalar lanse edilmiştir. Yılın son çeyreğinde pazardaki rekabetin de kısmen azalması ile ve fiyatların tarife içerikleriyle uyumlu şekilde artması ile birlikte pazar daha rasyonel hale gelmiştir. Yine yılın son çeyreğinde farklı içerik ve fiyatlarda Mutlu Tarifeler lanse edilmiştir. Bu tarifelerde ekonomiyi desteklemeyi hedefleyen enflasyonla mücadele programı kapsamında, yeni abonelere 3 ay geçerli olmak üzere %10 indirim sunulmuştur. Alınan tüm aksiyonlar neticesinde müşteri memnuniyeti üst seviyeye taşınmış ve yıl boyunca faturalı segmentteki abone sayısı 1,4 milyon artırılmıştır.

Türk Telekom, faturasız mobil segmentte %6 büyümüştür

2018 yılında faturasız müşterilere yönelik paket portföyü genişletilerek müşterilerin ihtiyaçlarına yönelik içeriklerin lansmanının yapılması, satış kanallarındaki geliştirmelerle müşteri deneyiminin iyileştirilmesi, müşteri bağlılığını kuvvetlendirecek kampanyaların sunulması ve müşterilerin mobil internet kullanımının artırılması ana odak alanlarını oluşturmuştur. Faturasız müşterilerin ihtiyaçlarına yönelik, müşteri memnuniyetini maksimize edecek özel teklifler sunulmuş ve faturasız müşteri segmentindeki büyüme sürdürülmüştür.

Farklı internet ihtiyacı olan müşterilerin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, 2GB'dan 10GB'a kadar değişik seçenekli cepten data kullanımını içeren paketler Mart ayında piyasaya sunulmuştur. İçerik anlamında farklılaşan bu paketlerle, faturasız pazarda fark yaratılmıştır.

Yaz aylarında, farklılaşan müşteri kitlesine ve dolayısıyla tüketim ihtiyaçlarına hitap edecek şekilde, yüksek data içerikli portföy lanse edilmiştir. Bu portföy ile kullanım ihtiyaçları internet etrafında yoğunlaşan, dakika ve SMS kullanımı düşük olan müşterilerin ihtiyaçlarına cevap verilmiştir.

3. çeyreğin sonunda faturasız pazarda değişen fiyat seviyelerine paralel olarak içerik ve fiyatlarda değişikliğe gidilmiştir. Yılın son çeyreğinde tüm operatörlerin uyguladığı bu değişikliklerle, fiyatlama açısından daha rasyonel piyasa koşulları oluşmuştur. Türk Telekom, bu dönemde de faturasız paketleri tercih edecek potansiyel aboneler için cazip bir operatör olmayı sürdürmüştür.

Satış kanallarındaki deneyimin iyileştirilmesine yönelik aksiyonlar 2018'de devam etmiştir

2018 yılının başında mobil online işlemler uygulamasından ilk defa müşteriye özel kampanya teklifleri sunulmaya başlanmıştır. Bu geliştirmeye birlikte dördüncü çeyrekte faturasız yüksek paketlere geçiş için sunulan tekliflerin %10'u bu kanaldan yapılmıştır.

2018 yılı ikinci çeyreğinde banka kanalına özel ilk yükü kazan kampanyası sunulmuştur. Olumlu sonuçlar sonrası ile 2018 ikinci yarısında bankaların yoğun desteği ile yükü kazan kampanyası lanse edilmiştir. Dijitalleşmenin getirdiği artış trendine ek olarak bu kampanyaların etkisi ile banka kanalı bayi kanalından sonra ikinci en yüksek yüküleme yapılan kanal olmuştur.

Türk Telekom, yurt dışı teklifleri ile fatura korkusuna son vermiştir

2018 yılında Türk Telekom müşterilerinin yurt dışında fatura korkusu yaşamadan özgürce iletişimde kalmaları amaçlanmıştır. Bu kapsamda, müşterilere Avrupa, Asya, Amerika ve Rusya bölgelerini kapsayan birçok ülkede standart bir fiyatla görüşme yapma ve internete bağlanmayı mümkün kılan, farklı seçeneklerle zenginleştirilmiş yurt dışı teklifleri sunulmaya devam edilmiştir.

Yurt dışında paketsiz kullanımdan kaynaklanan yüksek tutarlı faturaların önüne geçmek adına, Türk Telekom'un faturalı hat sahibi müşterilerine sunduğu Tarifen Yurtdışında Servisi, geçerli ülkelerde otomatik olarak tanımlanmaya başlanmıştır. Servis sayesinde kullanıcılar tarifelerini, hiçbir işlem yapmaksızın Avrupa, Asya, Amerika ve Rusya bölgelerini kapsayan tam 85 ülkede günlük 35 TL ücret karşılığında ve yurt içindeki gibi kullanabilmektedirler.

Tarifen Yurtdışında Servisi'nin otomatik hale getirilmesine ek olarak, yurt dışı paketsiz kullanımdan kaynaklanan yüksek tutarlı faturaları önlemek adına yurt dışı standart kullanım ücretlerine indirim uygulanmıştır.

2018 yılında, faturasız hat sahibi abonelerin yurt dışı kullanımları için "Günlük Yurtdışı Paketi" lanse edilmiştir. Bu paket ile Türk Telekom müşterileri, Avrupa, Asya, Amerika, Rusya bölgelerini kapsayan tam 85 ülkede 50 dakika, 50

SMS ve 250 MB cepten interneti, günlük 19,90 TL bedelle kullanabilmektedir.

4.5G'li (LTE) müşterilere yönelik olarak bol seçenekli mobil internet teklifleri sunulmuştur

Türk Telekom, LTE kullanıcılarının farklılaşan mobil ihtiyaçlarını gözeterek çözümler ve özel kampanyalar sunmaktadır. Düzenlenen kampanyalarla LTE kullanan müşterilerin internet aşım korkusu yaşamadan rahatça internet kullanmaları ve dijitalleşen dünyada mobil internet kullanmayan Türk Telekom müşterisinin kalmaması amaçlanmaktadır.

2018 yılı boyunca, LTE ile yeni tanışan müşterilere, LTE'ye geçtikten sonraki ilk üç ay geçerli olmak üzere mevcut internet kotaları kadar internet hediye edilmiştir. Müşterilerin, tarifelerindeki internet kotasını bitirdikten sonra kendilerine en uygun ek paketi satın alabilmeleri için 1 haftalık/2 haftalık/aylık 1GB/2GB/4GB/6GB/10GB ek internet paketleri sunulmaktadır. Müşterilerin tarifelerindeki internet kotasının bitimine kalan süre ve ek internet kotası ihtiyacı gözetilerek; müşterilere, tüm bu paketlerden en

Pazarlama Faaliyetleri

uygun olanı dahili mecra iletişimi ile önerilmektedir. Tarife değiştirmeden tarifelerindeki internet kotasını arttırmak isteyen müşterilere, tarifelerindeki internet kotasını 10GB ve 15GB'a yükseltme fırsatı sunulmaktadır.

Mobil internet ihtiyacı yüksek olan Türk Telekom müşterilerinin yararlanabileceği paket portföyü Online İşlemler Mobil uygulamasına özel olarak sunulmaya başlanmıştır.

Türk Telekom müşterileri, Mobil Wifi teklifleri ile diledikleri yerde internetin keyfini çıkarmaktadır

Müşterilerin ister bilgisayardan, ister tablettten ya da cep telefonundan internetin keyfini çıkarmaları amacıyla "Mobil Wifi" teklifleri oluşturulmuştur. Haziran ayının başında sunulmaya başlanan; modemli ve modemsiz seçenekli bu tekliflerle müşterilerin kendilerine uygun olan seçenekte ve diledikleri yerde internet deneyimi yaşamaları hedeflenmiştir.

Türk Telekom müşterilerinin ister modemsiz tarifeleri ile SIM kartlarını tabletlere ya da akıllı telefonlarına takarak cihazlarını modem gibi kullanmaları ya da direkt olarak internete bağlanmaları sağlanırken; modemli tarifeler ile 10 cihaza kadar Wifi bağlantısı özelliği sunulmuştur. Türk Telekom Mobil Wifi ürünleri ile müşteri memnuniyet seviyesini maksimize etmeyi hedeflemiştir.

Türk Telekom bağlılık kampanyaları ile abonelerine teşekkür etmiştir

2018 ilk çeyreğinde; yıllardır Türk Telekom kullanan müşterilere teşekkür etmek amacıyla hediye internet kampanyasının lansmanı yapılmıştır. "Kaç Yıldır Bizimleyseniz 3 Katı Kadar GB Hediye!" mesajıyla duyurulan kampanyadan tam 1,5 milyon müşteri faydalanmıştır.

2018 yılı 3. çeyreğinde Mobil Online İşlemler üzerinden müşterilere her hafta sürpriz hediyeler sunan sadakat kampanyası "Sil Süpür"ün lansmanı yapılmıştır. Bu program, dijitalleşmeye önemli katkılar sağlamaya devam etmektedir. Devam etmekte olan kampanyadan lansman tarihinden 2018 yılı sonuna kadar 7,5 milyon müşteri faydalanmış; kampanya lansmanından sonra, LTE SIM kart dönüşümünde ve abonelerden OVIT izni alınmasında kampanya lansmanı öncesi döneme oranla ciddi artış sağlanmıştır. "Sil Süpür" kampanyası etkisiyle Mobil Online İşlemler kullanıcı sayısı ise 2018 Aralık sonu itibarıyla 2017 Aralık ayı sonuna göre yaklaşık 3 katına çıkmıştır. Ayrıca, mobil internet kullanmayan veya çok sınırlı kullanan Türk Telekom müşterilerine internet alışkanlığı kazandırmak ve bu alışkanlığı müşterinin özgürce sürdürülebilmesi için Sil Süpür'den yüksek içerikli internet faydaları da sunulmuştur.

Türk Telekom'dan Arap kökenli göçmenlere özel tarife: Ahlan

Türkiye'de ikamet eden Arap kökenli göçmenlere 360 derece Arapça müşteri deneyimi yaşatmak amacı ile tasarlanan 'Ahlan' (Hoş Geldiniz) projesinin lansmanı, 2017 yılında İstanbul, Gaziantep, Hatay ve Mersin'de 200 fikir önderinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Kendilerine özel tasarlanmış Türk Telekom 'Ahlan' projesi kapsamında, Arap kökenli göçmenler ister mobil ister Evde Internet müşterisi olsun, Türk Telekom hizmetlerini kendi dillerinde almaya devam etmektedir.

Ahlan mobil ve Evde Internet ürün ve servisleri hedef kitleye özel tasarlanmıştır. Tarife paketine, göçmenlerin kendi aralarında özgürce konuşabilmelerini sağlayan mobil tarife içi sınırsız konuşma özelliği de eklenmiştir

Tarifelere, Evde Internet müşterileri için taahhüt süresinin 12 ay olduğu opsiyon da eklenmiştir. 2018'de mobil paket seçeneklerini zenginleştirmek amacıyla genel kitleye sunulan yüksek GB'lı paketler Ahlan tarifesine açılmıştır.

Segment kapsamında, iletişim kanalları da kitleye özel tasarlanmış olup ürün ve hizmetleri Arapça tanıtan 'Ahlan'

logolu görsel kimlik oluşturulmuştur. Satış noktalarına ve bayilere yerleştirilen afişler, posterler ve broşürler gibi tanıtım görsellerinde Arapça kullanılmıştır. Ahlan reklamları Suriyeli popüler sosyal medya fenomenleri ile iş birliği yapılarak gerçekleştirilmiştir. Ahlan reklam videoları, dijital ortamda 1 milyon görüntülemeye ulaşmıştır.

Türk Telekom'un geleneksel satış kanallarına ek olarak, Alternatif Satış Kanalı da kullanılarak Suriye kökenli bir satış ajansı ile iş birliği yapılmıştır. Bu kanalın temel amacı, Suriyeli ve Arap kökenli göçmenlere doğrudan ulaşabilecek ve Arapça satış yapacak bir ekibi kurmak olmuştur.

Türk Telekom'un Gençlik Dünyası: Selfy

2016'da lanse edilen Türk Telekom'un gençlik dünyası Selfy, Mart 2018 itibarıyla gençlere dijital ortamda kuralları koyabilecekleri bir dünya sunmak için imajını yenilemiştir.

Gençlere sunduğu bol internetli tekliflerle, dijital dünyada kendilerini diledikleri gibi ifade edip kuralları koymalarına destek olan Türk Telekom Selfy, Mart 2018'de yenilenen logosu ile daha genç ve daha dinamik bir görünüme kavuşmuştur.

Yenilenen Selfy ilk projesini bir dünya markası ile yapmıştır. Türk Telekom Selfy, Google ile ortak bir proje geliştirerek "Selfy Google Play Tekliflerini" lanse etmiştir. Dünyada ilk defa bir telekom şirketi tarafından Google ile gerçekleştirilen proje kapsamında, mobil aboneler satın aldıkları paketlerdeki aylık ses, SMS ve internetin yanında, aylık Google Play kredisine de sahip olmuştur.

Kapsam bunlarla da sınırlı kalmamış, gençlerin yaşam stillerini destekleyen yüksek data içerikli teklifler lanse edilmiştir. Bu lansmanlar Marvel Avengers iş birliği ile tanıtılmıştır. Dijital dünyada gençlerle teması arttırmak için Selfy mobil uygulaması lanse edilmiştir. Selfy web ve mobil siteleri gençler nezdinde yapılan UX araştırmasının

sonuçlarına göre yeniden dizayn edilerek daha erişilebilir ve kullanışlı hale getirilmiştir. Türk Telekom ek olarak, gençlerin sıklıkla kullandıkları WhatsApp, Tambu gibi uygulamalarda ücretsiz data kullanımı sağlayan özel teklifler de sunmaya devam etmektedir.

Gençlerin, gece internet kullanımı gibi alışkanlıklarını destekleyen tamamlayıcı internet, SMS ve ses teklifleri, paketlerine ek olarak sunulmuştur. Ayrıca, gençler arasında popüler olan Dominos ve Biletix gibi markalarla iş birlikleri yapılmaya devam edilmiştir.

Türk Telekom Prime: Avantajlar Dünyası

Türk Telekom Prime, 2018'de de "Kat Kat Hayat" mottosuyla sunduğu bol internetli tarife portföyü; müşteri ihtiyaçlarına hitap eden ayrıcalıklar, yeni logo ve görsel dünyasıyla müşterilere daha özgür ve hayatın tadını daha çok çıkaracakları bir dünya sunmaya devam etmiştir.

Mart 2018'de lansmanı yapılan, farklı dakika ve 25GB'a varan cepten internet seçeneği yeni tarife portföyü sayesinde müşteriler ihtiyaçlarına en uygun tarifeye geçme imkanına sahip olmuşlardır.

Prime, Avrupa Uçak Bileti Kampanyası ile yeni Prime tarifelerinde bulunan müşterilere Avrupa'da birçok şehre uçak bileti kazanma fırsatı sunulmuştur. Bunun yanında Türk Telekom Prime, müşterilerinin ihtiyaçlarına yönelik çeşitli marka ortaklıklarıyla müşterilerinin hayatlarını kolaylaştırmaya devam etmiştir.

Türk Telekom Prime, müşterilerine, araç kiralama, konser bileti, otopark, restoran indirimleri, market alışverişi, havaalanı transferi, VIP transfer ve tatil gibi birçok alanda ayrıcalıklar sunmaya devam etmiştir.

Türk Telekom Prime, müşterilerinin ihtiyaçlarına yönelik çeşitli marka ortaklıklarıyla müşterilerinin hayatlarını kolaylaştırmaya devam etmiştir.

Türk Telekom Prime yeni logo ve görsel dünyasıyla müşterilere daha özgür ve hayatın tadını daha çok çıkaracakları bir dünya sunmaktadır.

10 yılın rekoru

Evde İnternette, 2018 yılında yeni müşteri kazanımında son 10 yılın satış rekoru kırılmıştır.

2018 kış ve yaz sezonunda, en popüler kayak merkezi ve plajlarda çeşitli avantaj ve indirimlerle Türk Telekom Prime, müşterilerinin yanında yer almış ve Prime ayrıcalıklarından yararlanma fırsatı sunmuştur. Yıl boyunca Uludağ, Palandöken, Fethiye, Çeşme-Alaçatı ve Bodrum'da yapılan birçok eğlence ve etkinlikle Prime müşterilerinin hayatlarının her alanına dokunulmaya devam edilmiştir.

Türk Telekom Prime, sosyal medya hesapları ve mobil uygulaması üzerinden marka iletişimine devam etmektedir.

Kurumsal müşterilerde prestij algısı oluşturmak, saha ekiplerine yeni satış potansiyeli yaratmak ve müşteri sadakatini arttırmak için 2017 yılında hayata geçirilen "Türk Telekom Prime Business" sadakat programı, kurumsal müşterilerin hayatını zenginleştirecek avantajlar sunmaktadır. Türk Telekom Prime Business programında; otopark, VIP havaalanı transferi, araç kiralama, yurt dışı pulu, araç yıkama, kuru temizleme, araç bakımı gibi birçok fayda yer almaktadır. "Türk Telekom Prime Business" sadakat programının abone sayısı 2018 yılında da artmaya devam etmiştir.

Kamu segmentinde lider operatör

Türk Telekom en güçlü olduğu segmentlerden biri olan kamu mobil pazarındaki büyümesini sürdürmüş, lider operatör konumunu korumuştur.

Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM) ve İçişleri Bakanlığı ile sürdürülen protokoller kapsamında, çok avantajlı mobil teklifler sunulmaya devam edilmiştir. T.C. Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık (yeni adı ile Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı) çalışanları ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı çalışanlarına özel, yüksek data ve dakikaya sahip, çalışan yakınlarının da faydalanabileceği mobil tarifeler lanse edilmiştir.

Mobil tekliflerin yanı sıra Ocak 2018'de lansmanı yapılan kamu sabit internet kampanyası ile farklı hız ve kullanım ihtiyaçlarına çözüm sunan paketlerle, kamu meslek

grubundaki müşterilerin ihtiyacını karşılayan sabit internet teklifleri hizmete sunulmuştur.

Hızlanan Evde İnternet faaliyetleri ile artan internet penetrasyonu

Türk Telekom Evde İnternet'in 2018 yılı yeni müşteri kazanımı çalışmalarındaki öncelikleri hane penetrasyon oranının artırılması, yeni kazanımda yüksek kapasiteli paketleri özendirerek müşterilere en iyi internet deneyimini sağlamak ve fiber ve hiper müşteri kazanımını arttırmak olmuştur.

Yapılan çalışmalar sonucunda, yeni müşteri kazanımında son 10 yılın satış rekoru kırılmıştır. İnternet penetrasyonunu arttırma önceliğinde perakende pazarda sunulan "İnternetsiz Ev Kalmasın" Kampanyası ile internet penetrasyon oranının artırılmasına büyük katkı sağlanmış ve bu kapsamda 2018 yılında yarım milyona yakın yeni müşteri kazanımı sağlanmıştır. Geçtiğimiz yıl sonunda ülkemizde %50 olan genişbant hane halkı penetrasyon oranı 2018 yılı üçüncü çeyreğinde BTK'nın açıkladığı 3. Çeyrek Pazar Verileri Raporu'na göre %55 seviyesine yükselmiştir.

Türk Telekom'un 2018 yılındaki diğer bir önceliği yüksek data ve hız içeren paket satışlarını arttırmak olmuştur. Bu kapsamda müşterilere mobil GB, konut sigortası, eğitim paketleri, ek hız, ek GB gibi faydalar sunularak üst paketlere geçiş özendirilmiş ve üst paketlere geçişler arttırılmıştır.

Yeni kazanılan müşterilerin internet deneyimine en iyi şekilde başlaması için fiber ve hiper paketler ön plana çıkarılmıştır. Bu amaçla yıl içinde yürütülen reklam kampanyalarında Evde Interneti "Türkiye'nin Fiber Gücü" başlığı altında konumlandırılmış ve hız odaklı fiber internet teklifleri ön planda yer almıştır. Tüm bu çalışmaların katkısıyla, fiber internet abone sayısı (fiber ve hiper olmak üzere) 3,6 milyona ulaşmıştır.

Sabit Ses abonelerinde dünya trendlerinin aksine net kazanım sağlanmıştır

Sabit ses yeni müşteri kazanımında 2018 yılı önceliği hem satışları arttırmak hem de yeni satışta dakika paket tercihini özendirmek olmuştur. Yıl içinde yeni müşterilerin ihtiyaçlarını karşılayacak avantajlı dakika paket alternatifleri ve cihazlı teklifler lanse edilmiştir. Yapılan kampanyalar ile son 10 yılın en yüksek yeni kazanım ve net abone kazanımı rakamlarına ulaşılmıştır. Alınan tüm aksiyonlar neticesinde 2018 yılında sabit ses müşterilerinde 338 bin net kazanım sağlanmış ve toplam sabit ses abone tabanı 9,9 milyona yükselmiştir. Yalın DSL hatları da dahil edildiğinde toplam erişim hattı sayısı 14,4 milyona yükselmiştir.

2018 yılında, sabit ses mevcut müşteri kampanya portföyüne eklenen yeni kampanyalar ile taahhüt süreleri ve fiyatlar müşteri gruplarına göre farklılaştırılmış; iptal riski azaltılırken gelir maksimizasyonu hedeflenmiştir.

Türk Telekom Grup sinerjisinin gücünden faydalanarak müşterilerine entegre ürünler sunmaya odaklanmıştır. Bu kapsamda, Türk Telekom Ev Telefonu müşterilerine taahhüt karşılığında TT Mobil'de ücretsiz cepten internet teklifi sunulmuştur. Türk Telekom Grup sinerjisi ile Ev Telefonu teklif portföyünün çeşitlendirip müşterilerin tüm telekom ihtiyaçlarının tek bir çatı altında karşılanmasını hedeflemektedir.

Bununla birlikte, Türkiye'de internet penetrasyonunun arttırılması amacıyla çıkarılan penetrasyon kampanyasının sabit ses abonelerine daha uygun fiyatlarla sunulması da ev telefonu müşterilerinde abone kaybının önüne geçerken, net abone kazanımını da desteklemiştir.

Ev Telefonu müşterilerine, konut sigortası ve ev destek hizmetleri ev telefonu taahhütlü aboneliği karşılığında ücretsiz olarak sunulurken, müşteri bağlılığı hedeflenmektedir.

Ev Telefonu yukarı satış teklif portföyü taahhütleme stratejisi kapsamında, tüm teklifler her yöne dakika ve taahhütlü özelliği taşıyacak şekilde yenilenmiştir. Bu kapsamda daha sade ve etkili yeni teklifler sunulurken, müşterilerden 24 ay taahhüt alınmaktadır.

Bölgesel kampanyalar ile bölgeler arasındaki sosyo ekonomik farklılıklar gözetilmiştir

Türkiye'nin sosyoekonomik farklılıkları ve müşterilerin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak Evde Internet ve mobil ürünlere yönelik bölgesel kampanyalar lanse edilmeye devam edilmiş, bölgesel odakla bu ürünlere ilişkin iletişimler yapılmıştır.

2017 yılında, Türkiye'nin internet penetrasyonunu arttırma hedefiyle yola çıkılarak, internet penetrasyonu düşük ilçelerde uygun fiyatlı Evde Internet teklifleri içeren "İnternet Festivali" kampanyası lanse edilmiş ve müşteriler nezdinde büyük ilgi görmüştür. 2018 yılında da internet penetrasyonunu arttırmaya yönelik bu kampanyalara devam edilmiştir.

Yine bölgesel perspektifle Türk Telekom Evde Internet aboneleri arasında Türk Telekom mobil hat sahiplik oranını arttırmak amacıyla, Evde Internet müşterilerine yönelik faturalı mobil hat kampanyası olan "İndirimin Kralı" Kampanyası düzenlenmiştir.

Fiber bilinirliğinin arttırılması ve altyapı yatırımlarının ticarileştirilmesi amacıyla başlatılan "Proaktif İş Ortağı" kanalında müşterilere yönelik çalışmalara 2018'de de devam edilmiştir.

Marka imajını güçlendirmek ve bölgesel teklifleri desteklemek amacıyla hem Evde Internet hem de mobil ürünler için çeşitli iletişim faaliyetleri yürütülmüştür ve bu faaliyetlere devam edilmektedir.

Mobil marka iş birlikleri

Türk Telekom, sektörünün öncü firma ve kurumlarıyla yaptığı mobil iş birlikleri ile büyümeye devam etmektedir. BIMcell, Pttcell ve Teknosacell markaları ile farklı segmentlerdeki Türk Telekom müşterilerinin mobil iletişim ihtiyaçları karşılanmaktadır.

BIMcell ile 2012'den beri süre gelen iş birliği kapsamında, 6 bini aşkın BIM mağazasında müşterilere sade ve uygun fiyatlı faturasız tarife ve paketler 2018 yılı boyunca da sunulmaya devam edilmiştir.

Pazarlama Faaliyetleri

%23 Pazar Payı

Türk Telekom Tivibu ödemeli TV pazarında ikincilik pozisyonunu güçlendirmiştir.

PTT ve Türk Telekom iş birliği ile 2013'te operasyonlarına başlayan Pttcell, 81 ildeki yaklaşık 2 bin PTT noktasında faaliyetine devam etmektedir. PTT'nin yaygın kanal gücü ile ihtiyaca uygun faturalı, faturasız tarife portföylerine ek olarak 2018 yılında Arap kökenli göçmenlere mobil iletişim hizmetlerini kendi anadilinde kullanma imkanı sunmaya başlayan Pttcell, yıl boyunca abone büyümesini sürdürmüştür.

Sabancı Grup ortaklığıyla Mayıs 2015'te lanse edilen Teknosacell, Türkiye genelindeki Teknosa mağazalarında müşterilere sunulmaktadır. İlk aşamada sadece faturalı mobil teklifler sunan Teknosacell, Nisan 2018'de faturasız teklifler de lanse etmiştir.

Marka iş birliği kampanyaları

2018 yılında Türk Telekom mobil, Evde İnternet ve ev telefonu abonelerine özel olacak şekilde başta Gıda, Café-Restaurant, eğlence, araç kiralama, giyim, kargo ve e-ticaret sektörleri olmak üzere birçok sektörde kampanyalar gerçekleştirilmiştir. Ek olarak, yaklaşık 26 sektörden 84 marka ile marka ortaklığı kampanyaları hayata geçirilmiştir.

Türk Telekom Tivibu ödemeli TV pazarında ikincilik pozisyonunu güçlendirmiştir

Türk Telekom Tivibu, 2018 yılında da güçlü teknolojik altyapısı, gelişmiş yayın özellikleri ve zengin içeriği ile televizyon yayıncılığı alanında kullanıcılarını "ilk"lerle tanıştırmaya ve sektöre öncülük etmeye devam etmiştir.

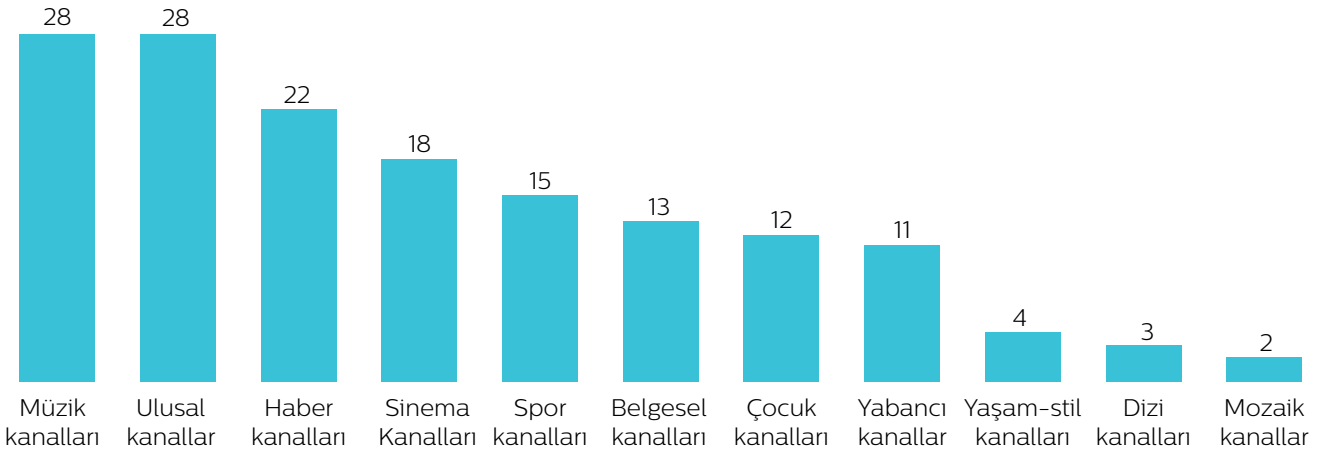
Tivibu'nun uydu, IPTV, Smart TV, Mobil TV ve Web TV olmak üzere her platformda sunduğu yenilikçi hizmetleri ile Türk Telekom Ev TV abone sayısı 2018 yılında 492 bin artarak 1,7 milyona ulaşmıştır. Tivibu GO abone sayısı da dahil edildiğinde toplam TV abone sayısı 886 bin artarak 3,6 milyon olarak gerçekleşmiştir.

Spordan sinemaya, belgeselden çocuk kanallarına ailenin tüm bireylerine hitap eden Tivibu, Tivibu GO uygulaması ile zengin içeriklerini televizyonun yanı sıra cep telefonu, tablet ve bilgisayar üzerinden müşteriler ile buluşturarak dört ekran deneyimi yaşatmaya devam etmiştir.

TV, bilgisayar, tablet ve akıllı telefonlar üzerinden gerçek dört ekran deneyimi, bulutta kayıt teknolojisi ile Türkiye'de

TV Kanal Dağılımı

■ 95'i HD 156 Kanal

ilk defa yayın akışındaki tüm içerikleri kaydetmeden yedi gün geri alabilme imkanı, tüm aile bireyelerine özel profiller yaratabilme, gelişmiş öneri motoru ile izleyici alışkanlıklarına göre içerik öneri sistemi gibi birçok özellik Tivibu üyelerine sunulmaktadır.

Öde izle özelliği ile hem Tivibu Ev hem Tivibu Uydu kullanıcıları, üst paket kanallardaki programları tek başına satın alabilmektedir.

Tivibu GO kullanıcıları manuel yayın kalitesi seçme özelliği ile internet paket kotalarını en az etkileyecek şekilde TV izleme keyfini yaşayabilmektedirler.

2018 Eylül ayında yeni TV portföyünün lansmanı yapılmış ve Tivibu paket portföyüne Aile Paketi eklenmiştir. Ayrıca Yeni Tivibu GO paket portföyü 2018 Eylül ayında lanse edilmiştir.

Tivibu, 2018'de içerik çeşitliliğini belgesel, dizi ve yaşam kanallarıyla güçlendirerek 85'i HD olmak üzere toplam 150 kanala ulaşmıştır.

Basketbol Süper Ligi Tivibu Spor'da

Tivibu Spor kanalları 2018 yılında münhasır yorumcu kadrosu ve dinamik ekran yüzleri ile basketboldan futbola çeşitli spor türlerinde en taze haberleri, birçok programı ve binlerce canlı spor karşılaşmasını ekranlara taşımıştır.

2018-2019 sezonundan itibaren üç yıl boyunca Tahincioğlu Basketbol Süper Ligi ve Kadınlar Basketbol Süper Ligi münhasır olarak Tivibu Spor kanallarından yayınlanmaktadır.

Tahincioğlu basketbol ligi karşılaşmalarının tamamını izleyiciye ulaştıran Tivibu Spor yayın akışını ve programlarını basketbol karşılaşmalarına göre düzenlemiş yorumcu kadrosunu basketbolun sevilen yüzleriyle güçlendirmiştir.

Türk Telekom Grup sinerjisinden güçlenerek artan Tivibu aktivasyonu

Sinerji kampanyaları kapsamında Tivibu Mobil İndirim Kampanyası ile Türk Telekom mobil faturalı abonelerine Tivibu Uydu Süper Paketi avantajlı fiyatlar ile sunulmaya devam edilmiştir.

Ayrıca, 2018 yılı Kasım ayında Tivibu Faturasız Mobil İndirim Kampanyası lanse edilmiş ve faturasız mobil abonelere Tivibu Uydu Süper Paket avantajlı fiyatlarla sunulmuştur.

7/24

Türk Telekom Türkiye'nin ilk şifresiz 7/24 yayın yapan Ramazan kanalı ile bir ilke imza atmıştır.

Tivibu'da film keyfi devam ediyor

Tivibu, spordan belgelesele, sinemadan çocuk kanallarına kadar sunduğu çok geniş içeriğini zenginleştirmeye devam etmiştir.

Türkiye'yi Seç İzle özelliğiyle tanıştıran Tivibu, güçlü içerik stratejisini devam ettirerek, 2018 yılında 55 adet "Özel Gösterim" film klasörünü platformda sinemaseverlerle buluşturmuştur.

2018 yılında, 1.800 adet Kirala İzle ve Seç İzle film (yaklaşık 350 adedi kirala izle servisinde) ile 5.000 adet içerik (Seç İzle Dizi, Belgesel, Çocuk, Müzik, Yaşam içerikleri) Tivibu izleyicilerinin hizmetine sunulmuştur. 42 adet yerli ve yabancı film Tivibu'ya özel olarak TV'de ilk kez Tivibu üyelerinin beğenisine sunulmuştur. 2018 yılı içinde Tivibu'da dönemsel olarak Tivibu Yüzde Yüz Çocuk kanalı ile Tivibu Yüzde Yüz Festival kanalı izleyiciyle buluşmuştur.

Dönemsel kanallarda bir ilk: Türkiye'nin ilk şifresiz 7/24 yayın yapan Ramazan kanalı

Tivibu, dönemsel kanal projelerini sürdürerek, 2016, 2017 ve 2018 Ramazan aylarında 7/24 kesintisiz yayın yapan Tivibu Ramazan Kanalı ile Türkiye'de bir ilke imza atmıştır. İftar ve sahur saatlerinde canlı yayın yapan kanal, Ramazan ayına özel filmler, belgeseller ve eğitici-öğretici programlarla Ramazan coşkusu Tivibu ekranlarına taşımıştır. Özellikle 2018 Ramazan ayının son 10 gününde iftar ve sahur yayınları Kudüs'den canlı yapılmıştır.

Diğer TV girişimleri

Tivibu Uydu ürününde bireysel müşterilere sunulmak üzere "tak kullan sistemi" geliştirilmiş olup ek bir kurulum türü olarak kampanyalarda sunulmaya devam edilmiştir. Bu geliştirme sayesinde müşterilerin kurulum desteğine

ihtiyaç duymadan, Türksat uydu sistemine Tivibu uydu cihazlarını bağlayarak Tivibu deneyimine hızlıca ulaşmaları sağlanmıştır.

Otelere özel çözümler sunan ve spor ve sinema içerikleri ve CNN International gibi münhasır içeriklere sahip Tivibu Otel'in satışı turistik bölgelerde devam etmektedir.

Kampanya ve marka iş birlikleri 2018 yılında da devam etmiştir

2015'te başlayan Arçelik iş birliğine 2018'de de devam edilerek STB cihazı ya da uydu alıcısı yerine, akıllı TV'lerin arkasına takılarak Tivibu kanallarını izlemeyi sağlayan modüller tüketicilere sunulmuştur. İş birliği kapsamında Arçelik, Beko, Grundig marka, Tivibu uyumlu LED ve LCD televizyon satın alan abonelere Tivibu CAM Modül ve Süper Paket 12 ay boyunca hediye edilmiştir.

2018 yılında da Tivibu'lu Cep Tarifeleri, Tivibu mobil ürünleriyle birlikte çoklu teklif olarak sunulmaya devam etmiştir. Bu kampanyalar kapsamında Tivibu Sinema/ Süper paketleri 24 ay hediye olarak verilmiştir.

**Filmden diziye,
belgeselden spora her şey
Türk Telekom Tivibu
paketlerinde!**

Türk Telekom
tivibu

tivibu.com.tr | 444 5 375

Kurumsal Pazarlama Faaliyetleri

Dijital dönüşüm odaklı bir yaklaşım

Günümüzün en önemli konusu olan dijitalleşme ve şirketlerin dijital dönüşümleri Türk Telekom kurumsal pazarlama faaliyetlerinin önemli bir odak konusudur.

Türk Telekom kuruluşundan bu yana en yeni teknolojilerin uygulanması için çalışmaktadır. Türk Telekom'un geleneksel ürün servislerin dijitalleşmesi ve yeni nesil teknolojiler için yıllardır yaptığı yatırımlar, meyvelerini vermeye devam etmektedir.

2018 yılında hayata geçirilen Esenyurt Veri Merkezi, Siber Güvenlik Operasyon Merkezi, Akıllı Şehir projesi kapsamında Antalya, Kırşehir, Mersin, Edirne ve Diyarbakır gibi illerde sunulan hizmetler, mobil ve kurumsal data alanındaki yeni servislerden VAR (Video Yardımcı Hakem) uygulaması ve yeni nesil medya transfer teknolojisinin (MTN) Türkiye'de ilk defa uygulanmaya başlandığı dijital ürün servisler olmak üzere pek çok ürün servis müşterilerin hizmetine sunulmuştur.

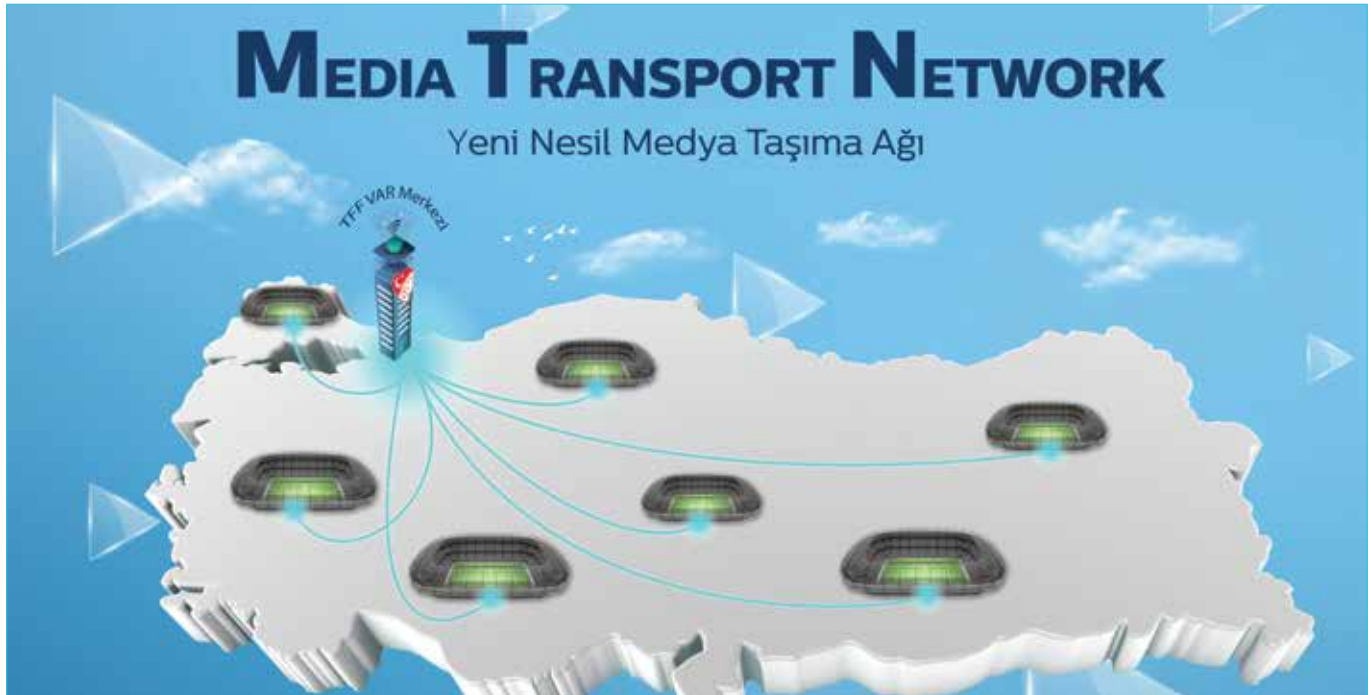
Dijitalleşen ürün ve servisler kurumsal müşteriler için maliyet avantajı yaratırken verimlilik ve hızı da beraberinde getirmiştir. 2018 yılında ivmelenen dijitalleşmenin, 2019 yılında da projelerle büyüyerek devam etmesi için çalışılmaktadır. Yeni ürün ve servislerin, daha geniş kurumsal müşteri kitlelerine hitap edecek şekilde hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

Türk Telekom, 2018 yılında kurumsal müşterilerine özel sunduğu çözümler ve gerek yüz yüze gerekse dijital kanallarda aldığı aksiyonlarla abone bazını genişletmiş ve gelirlerini arttırmıştır.

Türk Telekom kurumsal müşterilerin mevcut işlerini yönetirken, işlerini daha ileriye taşıyacak çalışmalar kapsamında geleneksel çözüm ihtiyaçlarını tek noktadan sağlamaya, yeni nesil teknolojik ihtiyaçları ve dijital dönüşüm konularında destek vermeye devam etmektedir.

2018 yılında, Türk Telekom'un kurumların uçtan uca tüm teknoloji ve altyapı ihtiyaçları konusunda çözüm ortağı olduğunu vurgulayan iletişim çalışmaları da hayata geçirilmiştir. Çözüm ortaklığı kapsamında Türkiye'nin en büyük perakende zincirlerinden olan CarrefourSA ve enerji devi Petrol Ofisi ile iş birliğinin vurgulandığı televizyon reklamlarında Türk Telekom'un kurumların verimliliğine ve iş yapış biçimine sağladığı katkılar anlatılmıştır.

Yıl boyunca ürün, servis, kampanya ve tarifeler kurumsal müşterilere özel olarak çıkarılan gazete, dergi ve dijital mecralarda duyurulmuş, billboard ilanları ile desteklenmiştir. Veri merkezi, siber güvenlik, akıllı kampüs ve belediyecilik çözümleri gibi değer yaratacak yeni nesil teknoloji çözümler, kurumsal müşterilerin kolayca ulaşabilecekleri kataloglar ve kitapçıklar halinde sahadaki hedef kitleye sunulmuştur.

5.000

YöneTT WiFi ürününe ek olarak Türkiye genelinde 5.000'i aşkın noktada hizmet sunan Kamu WiFi ürünü yeni yapısıyla devreye alınmıştır.

Geleneksel sabit ses hizmetlerinin yanı sıra müşteri odaklı entegre iletişim çözümleri

Türk Telekom, abonelerine sunduğu geleneksel sabit ses hizmetlerinin yanı sıra müşteri odaklı entegre iletişim çözümleri ve yeni nesil ses hizmetleriyle de müşteri memnuniyetini artırarak sabit ses pazarının öncüsü olmaya devam etmektedir.

Tarife sadeleştirme hamlesiyle lanse edilen İş Telefonu tarifeleri her yöne arama imkanı sunan farklı paketleriyle müşterilerin temel ses ihtiyaçlarını karşılamaya devam etmektedir.

Yeni nesil ses hizmetleri kapsamında, TT Sanal Santral ve IP Çoklu Hat ürünleri ve Gelen Çağrı ve Lokal Erişim Yedeklilik, Sesli Yanıt Sistemi (IVR), Fax Over IP, Ses Kayıt, Gelişmiş Raporlama (CDR) gibi katma değerli çözümlerle, uçtan uca bütünlük iletişim hizmetleri tüm müşteri segmentlerine sunulmaktadır. Merkezi Çağrı Yönetimi, Gelişmiş Videokonferans, Global 0800 ve Çağrı Merkezi Yönetim servisleri ile birlikte katma değerli çözümlerin zenginleştirilmesi planlanmaktadır.

Esnaf ve KOBİ, Büyük ve Stratejik ve Kamu Müşteri segmentlerine yönelik birçok kampanya hayata geçirilerek yeni kazanım ve abone tutundurmada avantajlı teklifler sunulmuştur.

Esnaf ve KOBİ müşterilerine ihtiyaçları doğrultusunda internet ve sabit ses paket teklifler çıkarılmıştır. Yine bu segmentte kurumsal müşterilere sabit seste hem yurt içinde hem de yurt dışında rahat kullanımlı, bol dakikalı ve DECT telefon hediye teklifler sunulmuştur.

Türkiye'nin dijitalleşmesini kendisine misyon edinmiş bir servis sağlayıcı olarak, Türk Telekom kurumsal müşterilerin iş verimliliğini arttırmak için dijital yeni ürün ve servis yatırımlarına devam etmektedir.

2017 yılının ikinci yarısında lansmanı yapılan kurumsal sabit internet yeni kampanya portföyü, 2018'de de müşterilere sunulmaya devam edilmiştir. Ek olarak sabit internet

penetrasyonunu arttırmak için "İnternetsiz İşyeri Kalmasın Kampanyası" Şubat 2018'de kurumsal müşterilere sunulmaya başlanmıştır. Ağustos ayında, kurumsal müşterilerin farklı ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik, sabit internetle birlikte sunulan Samsung cep telefonu kampanyalarının ofis kanalında lansmanı yapılmıştır.

Metro Ethernet İnternet ürünü kapsamında, pazarı büyötmek için tesis anındaki fiber tesis maliyetlerinin Türk Telekom tarafından karşılandığı yeni satış kampanyalarının yanı sıra mevcut müşterilerin artan hız ve hizmet sürekliliğini sağlayan, erişim yedeklilik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla avantajlı koşullar sunan kampanyalar hayata geçirilmiştir.

Kampanya kapsamında DSL kullanan ancak geçiş yaparak Metro Ethernet İnternet hizmetinden faydalanmak isteyen müşterilere uygun tekliflerle beraber hizmet dönüşümü fırsatları sunulmuştur.

Stratejik ve Büyük Müşterilere yönelik Metro Ethernet İnternet hizmetlerinde satışı arttıracak faaliyetler ve kampanyalar devam etmektedir. Özel kampanyalar sayesinde, müşterinin daha uygun aylık ödeme imkanıyla Metro Ethernet İnternet hizmetinden faydalanması sağlanmıştır.

Kurumsal mobil segmentte M2M Platformu'nda geliştirmeler yapılmıştır

2018 yılında mevcut M2M Platformu'na yeni özellikler kazandırılmış ve kurumsal müşterilerin M2M hatlarını daha verimli yönetebilecekleri bir ürün sunulmuştur. Bu platform sayesinde özellikle enerji, finans ve telemetri alanlarında hizmet sunan müşteriler, POS, uzaktan sayaç okuma (OSOS), araç takip gibi servisler için kullandıkları M2M hatlarını etkili bir şekilde yönetebilmektedirler. M2M Platformu üzerinden müşteriler, kendi hatlarını aktive edebilmekte, hatların durumlarını, data kullanımlarını, şebekeye son bağlantı zamanlarını ve lokasyonlarını sorgulayabilmektedir. Ayrıca müşteriler spesifik bir hat ile kullanılan cihazı eşleyerek hattın başka bir cihazda kullanılmasını da engelleyebilmektedirler.

"Araç İçi Acil Çağrı Sistemleri Hakkındaki Yönetmelik" gereği Türk Telekom mobil şebekesinde geliştirmeler yapılarak eCALL özelliği devreye alınmıştır. eCALL özelliğine sahip araçların, kaza anında ciddi bir darbe ikazı alır almaz ya da manuel tetikleme ile 112 Acil Çağrı Merkezi'ni araması ve kaza yerinin coğrafi koordinatları ve araçla ilgili diğer bilgileri çağrı merkezine iletmesi sağlanmış olacaktır.

Dünya trendleri eSIM teknolojisinin bağlı olduğu cihazlarda kullanılacak yeni nesil SIM ürünü olacağını göstermektedir. Türk Telekom, kendini ve sektörü bu teknolojiye hazırlama sürecinde üreticilerin yanı sıra, Türkiye'de yürürlüğe girecek regülasyon ve mevzuatın belirlenmesi sürecine

destek sağlamak amacıyla BTK ile ortak çalışmalar sürdürmektedir.

“Özel Güvenlik Donanımlı Toplu Taşıma Araçları Mevzuatı” gereği toplu taşıma araçları ve servislerde araç içi kamera kullanımı zorunlu hale gelmiştir. Bu kapsamda Türk Telekom kamera sistemleri için mobil faturada taksitle ödeme imkanları sunan ‘Araç İçi Kamera Kampanyaları’ lanse etmiştir. Bu kampanya ile mümkün olan en çok sayıda aracın kısa sürede daha güvenli hale getirilebilmesi sürecine destek olunmaktadır.

Kamu ve özel sektör müşterilerine yönelik Toplu SMS ve MMS, mobil reklam ürünlerindeki gelir payını arttırmak amacıyla çoklu ürün kampanyaları ile farklı ürünlerde derinleşmeyi ve dönemsel indirim kampanyaları ile yeni kazanımı teşvik eden teklifler sunulmuştur.

Sabit Data ve Yönetilebilir Servisler kapsamında yeni ürün lansmanlarına devam edilmiştir

Kiralık Devreler, Noktadan Noktaya servisler ve TTVPN’de müşteri bazının korunması ve büyütülmesi ile gelirlerin artırılmasına yönelik kampanya ve tarifelerin oluşturulmasına devam edilmiştir. Bunun yanında, yayıncı kuruluşların canlı yayın noktalarıyla stüdyoları arasında fiber üzerinden kayıpsız yayın aktarımı yapabilmelerine imkân sunan Medya Transfer ürünü Ağustos 2018’de pazara sunulmuştur. Medya sektörüne yönelik özel bir VPN çözümü olan Medya Transfer ürünüyle uydu pazarından pay alınması amaçlanmaktadır. Ürünün ilk müşterisi Türkiye Futbol Federasyonu ürünün 2018-2019 sezonunda ilk

kez uygulanan VAR (Video Yardımcı Hakem) hizmetinin altyapısında kullanılmasına karar vermiştir. Ürünün diğer yayıncı kuruluş ve yayın platformlarına satışı için çalışmalara devam edilmektedir.

Türk Telekom WiFi hizmeti kapsamında yenilikler sunmaya devam etmektedir. Yönetilebilir bir hizmet olarak sunulan YöneTT WiFi ürününe ek olarak Türkiye genelinde 5.000’i aşkın noktada hizmet sunan Kamu WiFi ürünü yeni yapıyla devreye alınmıştır. Bu hizmetle birlikte ülke genelinde WiFi şebekesinin genişletilmesi, hali hazırda Türk Telekom’dan hizmet alan mobil ve genişbant müşterilerinin ücretsiz olarak WiFi hizmetinden faydalanmaları sağlanmaktadır. Ayrıca, kurumsal müşterilerin kendi müşterileri için ücretsiz ve yasalara uygun olarak kaliteli bir WiFi hizmeti sunabilmesi de sağlanmaktadır. Bu hizmetle ilgili olarak WiFi nokta sayısının 8.000’e ulaştırılmasına yönelik çalışmalar sürmektedir. Eklenen bu yeni kurgu ile gelir artışı da sağlanmaktadır.

Kurumsal dijital hizmetlerde derinlik artarken, büyüme devam etmektedir

Kurumların artan veri merkezi ihtiyacını karşılamak ve Türkiye’nin verisinin Türkiye’de kalmasını sağlamak amacıyla 130 milyon TL yatırım maliyetiyle inşa edilen, 27 bin m² toplam veri merkezi alanlı Türkiye’nin en büyük veri merkezi Esenyurt Veri Merkezi, 2018 yılında müşterilerin hizmetine sunulmuştur. Yeni merkez ile birlikte Türk Telekom’un toplam veri merkezi büyüklüğü 4 kat arttırılarak, Stratejik, Büyük ve Kamu müşterileri için artan veri merkezi ihtiyaçlarının karşılanması hedeflenmiştir.

TTPVN ile ofisler arasında güvenli iletişim!

Fırsatı Yakala

BU İSTE BERABERİZ

Türk Telekomlu Oluruz
Türk Telekom'un işyerlerine sunduğu avantajlarla diğer dünyesine bulaşan deneyimlerinizi.

Cihaz Teklifleri
Türk Telekom'un işyerleri için sunduğu bedensiz avantajlı cihaz kampanyalarını keşfedin.

Özel Avantajlar
Türk Telekom'un avantajlı kampanya programları (hediye, indirim, puan) sadece işyerleri için geçerlidir. Anlaşılabilir avantajlar için lütfen iletişime geçin.

İşyerim Kurumsal Ofis
İşyerim Kurumsal Ofis ile işyerleri avantajları Türk Telekom'da.

Ayrıca, TTHET ve Türk Telekom markaları, "Türk Telekom" tek markası altında bir araya geldi. Paket, tarife ve diğer tüm değişiklikler için tıklayın.

Türk Telekom Kurumsal mobil müşterilere özel fırsat ve avantajları kaçırmayın!

Siber Güvenlik Merkezi

Türk Telekom Siber Güvenlik Merkezi ile müşterilerin siber saldırılardan korunmasına yönelik 7/24 uzaktan izleme hizmeti vermektedir.

Türk Telekom, veri merkezi yatırımları ile sadece müşterilere hizmet vermekle kalmayıp dijital ve bulut servislerini de kendi güvencesinde barındırmaya devam etmektedir.

Bilgi teknolojilerinin hızla yaygınlaşması ile birlikte siber güvenlik riskleri tüm müşteri grupları için artış göstermiştir. Kurumsal ve kamu müşterilerinin altyapılarına yönelik siber saldırılar durumunda, vatandaşların ve müşterilerin kişisel bilgilerine erişilebilmekte, elde edilen bilgilerin kötüye kullanımı, bilgilerin bütünlüğünün bozulması ve silinmesi gibi geri dönülemez zararların yanında maddi kayıplar da ortaya çıkabilmektedir. Türk Telekom verilerine göre, 2017 yılında bir önceki yıla göre DDOS 1 Gbps üzeri volumetrik siber atak sayısı %103'lük bir artış göstermiştir, 2018 yılında önceki yıla kıyasla %56'lık bir artış gözlenmiştir.

Türkiye'nin en büyük siber güvenlik hizmet sağlayıcısı olan Türk Telekom, tüm kurumsal ve kamu müşterilerinin veri güvenliğini sağlamak için 7/24 kesintisiz olarak çalışmaktadır. Türkiye'nin kritik kurumlarının veri ve altyapılarının güvenliği, Türk Telekom'un güvenlik ürünleri ile sağlanmaktadır.

Türk Telekom tarafından sunulan Güvenlik hizmetleri üç başlık altında toplanmıştır.

Ağ Güvenliği Hizmetleri

- Türkiye'nin en büyük DDOS koruma kapasitesine sahip DDOS Atak Önleme
- İçerik Filtreleme
- Firewall
- Aktif Savunma
- Türkiye'de ilk tedarikçi yedekli Gelişmiş Tehdit Engelleme Hizmeti
- Antivirüs

Atanmış Güvenlik Hizmetleri

- Donanım ve Lisans Hizmetleri
- Yönetilebilir Güvenlik Hizmetleri

Profesyonel Güvenlik Hizmetleri

- Zaafiyet Analizi ve Penetrasyon Testleri
- Danışmanlık Hizmetleri

Kurumsal ve kamu segmenti müşterilerine hizmet sunan Siber Güvenlik Merkezi ile müşterilerin siber saldırılardan korunmasına yönelik 7/24 uzaktan izleme hizmetinin yanı sıra uzman mühendis ve teknikerler tarafından yapılan temel analizlere dayalı müşteri bilgilendirme servisi 2018 yılında devreye alınmıştır. Devam eden fazlarda uzaktan izleme ve temel analize ek olarak; derin analiz, korelasyon oluşturma, siber istihbarat ve danışmanlık, uzaktan ve yerinde destek hizmetleri de sunulacaktır.

Kurumsal çözümler ve akıllı şehirler

Kurumsal çözümler kapsamında; müşterilerin Türk Telekom tarafından sağlanan iletişim çözümlerini tamamlayıcı ek ürün ve hizmetler Şirket'in çözüm ortakları aracılığıyla karşılanmaktadır. Bu şekilde hem müşterilerin tek noktadan hizmet almasıyla memnuniyet arttırılmakta, hem de Türk Telekom için yeni gelir noktaları oluşturulmaktadır. Kurumsal çözümler kapsamında iletişim altyapısını tamamlayıcı donanım ve yazılımlarla birlikte kurulum, bakım, onarım gibi hizmetlerin de satışı gerçekleştirilmektedir.

Türk Telekom, geniş bir çözüm ortağı portföyüne sahiptir. Şirket'in ekosisteminde yer alan 200'den fazla çözüm ortağı ve 100'den fazla üreticiden müşterilerin değişik ihtiyaçlarına yönelik çözümler geliştirilmektedir. Türk Telekom, her geçen gün büyüyen ve gelişen kurumsal çözümler ICT ürün pazarında her sene daha yüksek hedefler belirlemekte ve bu hedeflerine emin adımlarla ilerlemektedir.

Kurumsala özel proje ve pazarlama çalışmaları 2018 yılında da devam etmiştir

2018 yılında kamu kurumlarında dijital dönüşümün teşvik edilmesi, dijital dönüşümle edinilen kritik verilerin güvenle saklanması, işlenmesi ve anlamlandırılarak kamu kaynaklarının etkin kullanılmasını sağlayan optimum çözümlerin üretilmesine yönelik pazarlama çalışmalarına odaklanılmıştır.

Türk Telekom, Türkiye'yi şehirlerin akıllandığı bir geleceğe taşımak amacıyla, akıllı teknolojilere yatırım yapmakta ve vatandaşları yenilikçi hizmetlerle buluşturmaktadır. Türk Telekom akıllı şehir çözümleriyle Kars ve Karaman'dan sonra Antalya Büyükşehir Belediyesi, Kırşehir Belediyesi, Mersin ve Edirne Büyükşehir Belediyelerine özel oluşturulan yeni nesil şehircilik anlayışına uygun çözümlerle, Türkiye'nin en büyük akıllı şehirler projelerine önderlik etmektedir. Türk Telekom, şehirlerin gün geçtikte büyüyen sorunlarına akıllı çözümler getirerek, vatandaşların yaşam kalitesinin arttığı, huzurlu ve güvenli şehirlerin inşa edilmesine destek olmaktadır.

Türk Telekom sürdürülebilir, verimli ve yaşam kalitesi yüksek şehirler inşa edilebilmesini destekleyecek akıllı şehir teknolojilerine yatırım yapmaktadır. Yeni nesil şehir

teknolojileri, ulaşım, güvenlik, enerji, sağlık, çevre ve yaşam başlıkları altında ele alınmaktadır. Türk Telekom akıllı şehir teknolojileri kavramını Türkiye’de yaygınlaştırırken, yerli ve milli çözüm ortaklarını destekleyerek ekosistemi daha da geliştirilmektedir.

Akıllı şehir çözümleri kapsamındaki hizmetler şehir yönetim platformu üzerinden yönetilmektedir. Platform, farklı şehircilik uygulamalarının izlenmesini, yönetilmesini ve birbirleri ile entegrasyonunu sağlamaktadır. Toplanan veriler ile şehir yönetimlerinin ileriye dönük kararlar almasına olanak tanınmaktadır.

2015 yılında Karaman ile başlayan yeni nesil şehirler yolculuğuna 2017 yılında Kars ve Osmaniye, Kadırlı ile devam edilmiştir. 2018 yılında ise Antalya, Kırşehir, Mersin, Edirne, Diyarbakır ve Erzurum, Yakutiye yeni nesil şehir projeleri ile bu alanda faaliyetler arttırmıştır.

Türk Telekom, akıllı Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) başlığı altında hayata geçirdiği uygulamaları ile Türkiye’deki sanayileşmenin gelişmesinde en büyük role sahip olan OSB’lerin ekonomisine ciddi ölçüde kaynak tasarrufu sağlamakla kalmayıp modern, çevreci, yenilikçi ve teknolojik çözümler ile geleceği bugüne taşıyarak Türkiye’nin iletişim ve teknoloji önderliği sürdürmektedir.

Türk Telekom, Türkiye’deki üniversiteleri kapsayan Akıllı Kampüs Projesi ile üniversitelerin teknolojik dönüşümüne öncülük etmeyi hedeflemektedir. Çalışma kapsamında, öğrencilerin, öğretim görevlilerinin ve kurum yöneticilerinin memnuniyetini esas alan, kamu ve üniversite yararının gözetildiği hizmet ve projeler hayata geçirilmektedir. Akıllı Kampüs çözümleri ile öğrenim hayatı için gereken teknoloji ve altyapı ihtiyaçlarının karşılanması, standartlarının yükseltilmesi ve Akıllı Kampüs yolculuğunda üniversitelerin dijitalleşmesi amaçlanmaktadır.

Kampüs planlama, güvenlik ve kampüste yaşam çözümleri olarak 3 ana başlıkta toplanan Akıllı Kampüs çözümleri 2018 yılında Anadolu Üniversitesi ve İstanbul Zaim Üniversitesi yönetimlerine sunulmuş ve detaylı olarak anlatılmıştır. Proje, üniversite öğrencileri için etkileşimli bilgi akışı ve öğrenme platformu gibi teknolojik çözümlerin yanı sıra üniversiteler için idari, enerji ve varlık yönetimini kolaylaştıran çözümleri de içermektedir. Türk Telekom üniversitelerin dijitalleşmesine, kampüslerin hem yönetsel, hem de çevresel imkanlarının geliştirilmesine ve kaynakların etkin kullanılmasına Akıllı Kampüs çözümleriyle destek olmaktadır.

Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında tüm kliniklerin aynı merkezde toplandığı, en üst seviyede teknoloji kullanılarak hastalara daha kaliteli hizmetin amaçlandığı Mersin ve Bilkent Üniversitesi modern sağlık kampüslerinin teknoloji altyapısı 25 yıl süreyle Türk Telekom tarafından sağlanacaktır. 2017 yılında hizmete sunulan Mersin Sağlık

Kampüsüne ek olarak Bilkent Sağlık Kampüsü de 2018 yılında hizmet vermeye başlamıştır.

Techno Check-up Projesi, özellikle büyük müşteriler segmentinde yer alan kurumsal firmaların, teknoloji kullanımı bakımından sektördeki konumlarını gösteren ve Techno Check up karnesi kapsamında teknoloji danışmanlığı alabilecekleri bir projedir. Proje ile Türk Telekom müşterilerinin teknolojik farkındalığının artırılması ve teknolojik gelişmelerine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Proje, şirketlerin teknoloji kullanımı bakımından buldukları sektör içinde rekabete yön veren konuma geçmelerini sağlamayı hedeflemektedir.

Sektörde bir ilk olan bu proje kapsamında, gerek kurumsal firmaların Türk Telekom nezdindeki kullanıma onay verdikleri bilgiler ve gerekse anket yoluyla müşterilerden edinilen genel bilgiler değerlendirilerek teknoloji endeksi hesaplanmaktadır. Teknoloji endeksi, kurumsal firmaların teknoloji alanında atacağı adımları planlayabilmelerine ve sektör içi teknolojik konumlarını kıyaslayabilmelerine imkan sunmaktadır.

Dijital Ürün ve Servisler

Dijital geleceğe yatırımlar devam ediyor

Türk Telekom, kendisinin ve Türkiye’nin dijital geleceğine yatırım yapmaya 2018 yılında da devam etmiştir.

Yıl içinde gerçekleştirilen çalışmalarla, beklentileri artan ve farklılaşan müşteri kitlesine daha çok iletişim noktasından, daha hızlı ve daha yenilikçi servislerle ulaşarak müşteri deneyiminin daha da iyileştirilmesi yolunda önemli adımlar atılmıştır. Türk Telekom, bu doğrultuda, dijital kanallarını güçlendirmiş, dijital servislerinin kapsamını genişletmiş ve gelecek nesil telekomünikasyon teknolojilerine yönelik araştırma ve geliştirme faaliyetlerini sürdürmüştür.

Dijital dönüşüm, 2018’de Türk Telekom’un vizyonunun önemli bir parçası haline gelmiştir. Hem yeni gelir alanları yaratacak hem de operasyonel verimliliği daha da yükseltecek dijital dönüşüm aksiyon planları oluşturulmuştur.

Dijital kanallarda artan müşteri etkileşimi

Türk Telekom, 2018’de odak noktasına müşterisini koyarak, büyüyen müşteri bazı ile etkileşimini dijital kanallar üzerinden daha da arttırmıştır.

Türk Telekom dijital kanalların başında gelen Online İşlemler uygulaması ile yeni fonksiyonları, dijital kanala özel fırsatları, yenilenen kullanıcı dostu ara yüzü ve basitleşen kullanıcı girişi ile müşterilere ileri seviyede bir self-servis hizmeti sunmaya başlamıştır.

5G

Türk Telekom iştiraklerinden Argela, geliştirdiği yerli ve milli yazılım teknolojileri ile 5G ve yenilikçi teknolojilere öncülük etmeyi hedeflemektedir.

2018 yılında yenilenen bir diğer ürün TekŞifre olmuştur. Kullanıcı deneyimini iyileştirmek hedefiyle oluşturulan ve genişbant ürün ve servislerin kullanımı için anahtar konuma sahip, toplam 9 milyon kullanıcıya ulaşan TekŞifre kimlik doğrulama ürünü yıl içinde baştan sona yenilenmiştir. Proje ile üyelik oluşturma ve kullanım süreçleri e-posta adresleri yerine cep telefonu numaralarının kullanılması suretiyle sadeleştirilmiş, web ve mobil uygulamalarda tasarımlar yenilenerek sayfaların kullanıcı dostu kimliği daha da güçlendirilmiştir.

Dijital ekonominin yeni büyüme alanlarında kazanımlar artıyor

Türk Telekom, dijital ekonomide yeni büyüme alanlarının önemini kavramakta ve bu doğrultuda dijital ürün ve hizmetlere yatırımlarını sürdürmektedir. Bu kapsamda elde edilen kazanımlar aşağıda kısaca özetlenmiştir.

- 2018 senesinde yenilenen Tivibu GO uygulamasının toplam abone sayısı 2 milyona ulaşmıştır.
- Operatörden bağımsız olarak tüm müzikseverleri yaklaşık 4 milyon yerli ve yabancı şarkıyı sınırsız dinleme deneyimiyle buluşturan Muud, sunduğu hediye mobil internet paketleri, özel video içerikleri ve Shazam ve Scorp marka iş birlikleri ile kullanıcı sayısını arttırmıştır. Ek olarak, Muud Sahne yarışması ile amatör sanatçılar da desteklenmiş ve onlara dijital bir platformdan kitlelere ulaşma olanağı sağlanmıştır.
- 2017 sonunda lanse edilen e-dergi, 2018'de bünyesine birçok yeni yayını katarak ve Türk Telekom mobil müşterilerine internet kotalarını harcamadan kaliteli dijital okuma deneyimi sunmuş ve yüksek kullanıcı sayısına ulaşmıştır.
- Türk Telekom, 2018 yılında müşteri deneyimini güçlendirmek hedefi kapsamında, alt segmentlerini dijital alanda da desteklemiştir. Segmentlere özel ayrıcalıklar ve hizmetler sunan yeni mobil uygulamalar

arasında genç segment için Selfy, üst segment için Prime, kadınlar için Senin Zamanın ve engelliler için Türk Telekom Erişilebilir Yaşam uygulamaları yer almaktadır.

- Türk Telekom, sosyal sorumluluk alanındaki faaliyetlerine de yenilikçi yatırımlarla devam etmiştir. 2018'de Türkiye'nin görme engellilere özel olarak geliştirilen ilk fotoğraf çekme uygulaması Eye Sense uygulamasını lanse edilmiştir. Uygulama, Mobile Marketing Association (MMA) tarafından düzenlenen Smarties ödülleri kapsamında iki kategoride ödül kazanmıştır.
- Türkiye'nin ilk ve lider dijital oyun platformu Playstore, 2018'de yaptığı yeni iş birlikleri ile 500'e yakın yeni oyunu ve oyun aksesuarlarını ve fiziksel konsol oyunlarını da portföyüne ilk kez eklemiş, oyun severlere tek noktadan kapsamlı hizmet sunmuştur.
- 2018'de Türk Telekom eğitim alanındaki hizmetlerini Vitamin, Raunt ve Türk Telekom Akademi platformları ile etkin bir şekilde sürdürürken, güvenlik çözümlerinin içeriğini de genişletmiştir.
- Müşterilerinin günlük ödeme ihtiyaçlarına hızlı, güvenli ve kolay çözümler sunan Türk Telekom Ödeme Hizmetleri'nin sunduğu servisler çeşitlendirilmiş ve iş birliklerini arttırılmıştır.
- Google Play üzerinden indirim kampanyaları sunulmuş ve Spotify gibi Türkiye'de popüler olan platformlar ödeme sistemi portföyüne dahil edilmiştir.
- Türk Telekom, ödeme hizmetleri sürecinde müşteri ile temas noktalarında kullanıcı deneyimini geliştirmiş ve erişilebilirliği arttırmıştır.

Gelecek nesil telekomünikasyon teknolojileri - 5G yatırımları

Türk Telekom iştiraklerinden olan Argela, tarafından geliştirilen yerli ve milli yazılım teknolojileri ile 5G ve yenilikçi teknolojilere öncülük etmeyi hedeflemektedir.

Argela'nın geliştirdiği, Yazılım Tanımlı Ağlara (SDN) dayalı mobil ağ dilimleme çözümü ProgRAN, mobil şebeke kapasitesinin programlanarak sanal dilimlere ayrılmasını ve böylece şebekenin ihtiyaca göre en esnek ve etkin şekilde yapılandırılmasını sağlamaktadır.

SDN ve NFV (Ağ Fonksiyonlarının Sanallaştırılması) gibi 5G dönüşümüne imkan sunan yazılım tabanlı teknolojilerin geliştiricisi Argela, operatör ağlarının 5G'ye dönüştürülmesi sürecinde, mimari ve strateji belirleme, kullanılacak teknolojilerin araştırılması ve geliştirilmesinin yanı sıra açık kaynak projelerinin şebekelere adaptasyonuna yönelik öncü ürün ve çözümler de geliştirmektedir.

Türk Telekom tarafından testi yapılan iki yerli yeni şebeke teknolojisinin denemeleri, 2018 yılı içerisinde, 5G

Vadisi Açık Test Sahasında başarı ile gerçekleştirilmiştir. Testleri yapılan ProgRAN ve Fiber Erişim Şebekesinin Sanallaştırılması (VOLTHA) teknolojisi, 5G transmisyon altyapısı için temel oluşturan sabit fiber erişim şebekesinin yazılım kontrollü olarak yönetilebilmesini hedeflemektedir.

Öne Çıkan Dijital Ürün ve Servisler

Online İşlemler uygulaması indirilme sayısı 2018'de 24 milyona ulaşmıştır

Müşterilerin ihtiyaçları ve beklentilerine uygun olarak sürekli geliştirilen Online İşlemler uygulaması, yeni fonksiyonları, dijital kanala özel fırsatları, yenilenen kullanıcı dostu ara yüzü ve basitleşen kullanıcı girişi ile 2018 yılında Türk Telekom'un en çok ziyaret edilen kanalı haline gelmiştir.

12 milyonun üzerinde tekil müşteri tarafından ayda 100 milyon defa ziyaret edilen uygulama Türk Telekom'un en büyük işlem hacmine sahip uygulaması konumundadır.

Mobil, Evde İnternet ve Ev Telefonu işlemlerini tek uygulamada gerçekleştirme imkanı sunan Online İşlemler platformu, barındırdığı 100'den fazla işlem çeşidi ile müşterilere hizmet sunmaktadır. Bugüne kadar toplam 24 milyon indirilme sayısına ulaşan uygulama, uluslararası yarışmalarda 10 ödül kazanmıştır.

Uygulamanın 2018 yılında TT Mobil kullanıcı sayısı 2017'ye kıyasla iki katın üzerine çıkmış; akıllı telefon kullanıcıları arasında %63 penetrasyon oranıyla, 10 milyonun üzerine çıkmıştır. Aktif müşteri tabanının ortalama kullanım sıklığı ise ayda 14 defayı geçmiştir.

Türkiye telekomünikasyon sektörünün en çok beğenilen IOS uygulaması: Online İşlemler

Gelişen teknolojiye paralel, Türk Telekom müşterilerinin hayatını kolaylaştıracak yenilikleri hızlı bir şekilde sunan Online İşlemler uygulaması, sektöründe öncülükler

imza atmayı sürdürmüştür. Siri ile Lira Gönderme ve Yüz Tanıma Teknolojisi gibi yenilikleri kullanıcıların hizmetine sunan uygulama, IOS platformunda 4,6 beğeni puanı ile Türkiye telekomünikasyon sektöründe en çok beğenilen uygulaması olmuştur.

Uygulama, kullanıcılara sunduğu Widget özelliği ile giriş yapmadan kullanım ve fatura bilgilerine erişme olanağı sağlamaktadır. Uygulama, müşteri ihtiyaçlarına uygun kurgulanmış, kişiye özel kampanya teklifleri sunabilmekte; Prime ve Selfy kullanıcılarına özel tasarımı ile müşterilerin kendilerini özel hissetmeleri sağlanmaktadır.

2018 yılında Online İşlemler uygulamasına özel olarak oluşturulan faturalı ve faturasız paketler ile kullanıcılara avantajlı teklifler sunulmaya başlanmıştır. Ayrıca, abonelere ücretsiz veri ve ücretsiz dakika gibi ödüller sunan sadakat kampanyası Sil Süpür de bu kanaldaki ivmeye önemli katkılar sağlamıştır.

Dijital kanallarda müşteri temasını önemli ölçüde arttıran Online İşlemler yatırımları, operasyonel verimliliği de olumlu etkilemeye başlamıştır. Türk Telekom, dijitalleşen müşterisine sunduğu dijital müşteri deneyimini yeni projelerle daha da yukarıya çekmeyi hedeflemektedir.

Türkiye'nin en çok indirilen dijital klavye platformu: Tambu

Tambu, mesajlaşma uygulamaları, arama motorları, sosyal medya platformları ve internet tarayıcıları için giriş noktası olarak akıllı telefonlar için tasarlanmış, Türkiye'nin en çok indirilen dijital klavye platformudur.

2017 yılında mobil operatörden bağımsız ve ücretsiz olarak Google Play ve Apple App Store mağazalarında yerini alan Tambu, 2018 yılında 8,3 milyon indirme rakamına ulaşmıştır. Penetrasyon seviyesi açısından sektörde lider olan Tambu, marka bilinirliğinde en yakın rakibinin 3 katı üzerinde skora sahip olmuştur.

Aralık 2018'de lanse edilen Tambu 2.0'de geliştirilmiş dil motoru, yerel yeme içme ve web arama motoru, verimliliği ve etkileşimi arttırıcı oyunlaştırma modülü, yerli ve milli içeriğinin keşfedilip paylaşılması için anahtar kelime arama sistemleri de yer almaktadır.

tambu

Türkiye'nin en çok indirilen dijital klavye platformu

Tivibu GO

Tivibu GO, güçlü teknolojik altyapısı, gelişmiş yayın özellikleri ve zengin içeriği ile sektöre öncülük etmeye devam etmiştir.

Orijinal yerel çıkartmaları, anında tercüme özelliği ve tasarlanabilen temaları Tambu 1.0'ın öne çıkan özellikleri arasında yer almaktadır. Aralık 2018'de lanse edilen Tambu 2.0'de ise geliştirilmiş dil motoru, yerel yeme içme ve web arama motoru, verimliliği ve etkileşimi artırıcı oyunlaştırma modülü, yerli ve milli içeriğinin keşfedilip paylaşılması için anahtar kelime arama sistemleri de yer almıştır. Tüm bu özellikleriyle Tambu, kullanıcılarına pek çok içeriği keşfetme ve tüm platformlarda kolayca paylaşabilme olanağı sunmaktadır.

Tivibu GO ile her zaman ve her yerde TV keyfi

Tivibu GO, 2018 yılında da güçlü teknolojik altyapısı, gelişmiş yayın özellikleri ve zengin içeriği ile televizyon yayıncılığı alanında kullanıcılarını ilklerle tanıştırmaya ve sektöre öncülük etmeye devam etmiştir.

2018 yılında dijitalleşme genişletilerek paket satın alma ve film kiralama işlemlerinde kullanıcılara alternatif ödeme yöntemleri sunulmaya başlanmıştır. Kullanıcılar, bu kapsamda, taahhütsüz ve aylık paket satın alma işlemlerini direkt mobil uygulama ve web üzerinden gerçekleştirmeye başlamıştır.

Misafir kullanıcı özelliği ile uygulamayı indiren herkes paket satın almaksızın Tivibu GO'yu deneyimleyebilmekte ve belirli kanal ve içerikleri süre sınırı olmadan izleyebilmektedirler. Yenilenen uygulama teknolojisi ve ara yüzü ile 2018'de de kullanıcı deneyimi iyileştirme çalışmalarına devam edilmiştir.

Spordan sinemaya, belgeselden çocuk kanallarına kadar ailenin tüm bireylerine hitap eden Tivibu, Tivibu GO uygulaması ile zengin içeriklerini televizyonun yanı sıra cep telefonu, tablet ve bilgisayar üzerinden müşteriler ile buluşturarak dört ekran deneyimi yaşatmaya devam etmiştir.

Tivibu GO, BuluTT'a kayıt teknolojisi ile Türkiye'de ilk defa yayın akışındaki tüm içerikleri kaydetmeden yedi gün geri alabilme imkanı sunmakta; aile bireylerine özel profiller

yaratma, gelişmiş öneri motoru ile izleyici alışkanlıklarına uygun içerik öneri sistemi gibi birçok özellik sunmaktadır.

Türkiye Tahincioğlu Basketbol Süper Ligi, Türkiye Kadınlar Basketbol Süper Ligi ve Eurocup maçları 2018-2019 sezonundan itibaren üç yıl boyunca Tivibu platformunda Tivibu Spor ekranlarından yayınlanacaktır.

Türkiye'nin yerli dijital müzik platformu: Muud

Yenilenen ve teknolojik altyapısı geliştirilerek relanse edilen Muud müzik servisi, müzikseverlere "muud'una göre özgürce müzik" deneyimini, yeni eklemelerle sürekli zenginleşen 4 milyon yerli ve yabancı şarkıyla sunmaktadır.

Dijital müzik platformlarının öncüsü olan Muud'un kullanıcı bazı, farklı kanal ve kampanyalarının katkısı ile 2018 yılında önemli oranda artmıştır. Sunulan çok sayıda yenilik ile daha da gelişen Muud, yeni kullanıcılar ile buluşarak Türkiye'nin en büyük ve en sevilen dijital müzik platformlarından biri haline gelmiştir.

Müzik dünyasındaki yenilikleri abonelerine anında duyuracak akıllı bir platform olarak yapılandırılan

Muud'una göre özgürce müzik

Geniş Müzik Arşivi

Reklamsız Müzik

1 Aylık Ücretsiz Premium Üyelik

Dijital Müzik Platformu

muud

HEMEN İNDİR

Muud, kullanıcılarına, kişisel listeler oluşturma imkânı sunmaktadır. Muud, aynı zamanda kullanıcıların farklı ruh hallerine göre özel hazırlanan listelerden dilediği şarkıyı dinleyebilme olanağı da vermektedir.

Operatörden bağımsız olarak herkesin kullanımına açık olan Muud, çevrimdışı müzik dinleme imkânının yanı sıra, ücretli/ücretsiz tüm üyelerine diğer dijital müzik platformlarında olmayan çok önemli bir avantajı, aylık bin şarkıyı reklamsız ve sınırsız olarak dinleme imkânını sunmaktadır.

Muud kullanan Türk Telekom mobil aboneleri ise, milyonlarca şarkıyı diledikleri yerde ve internet paketlerinden harcamadan, sınırsız ve özgürce dinleyebilmektedirler.

Muud Premium aboneleri olan kullanıcılar sınırsız yerli-yabancı şarkıyı dinleyip çevrimdışı özelliklerinden yararlanabilmektedir. Henüz Premium aboneliği olmamış kullanıcılar ise, ilk ayı ücretsiz sunulan Premium abonelik kampanyasından yararlanabilmektedir.

Muud'dan öncü iş birlikleri

Müzik alanını 360 derece sahiplenen dijital müzik platformu Muud, tüm bu özelliklerinin yanı sıra 2018 yılında öncü iş birlikleri ve projeleriyle de sektöre damgasını vurmuştur. Dünya'nın en çok bilinen şarkı bulma uygulaması Shazam ile yapılan iş birliği kapsamında, Shazam kullanıcıları üzerinden Muud trafiği yaratmıştır.

Her gün aktif kullanıcısı artan video paylaşım temalı sosyal ağ platformu Scorp ile yapılan iş birliğinde, Muud'a özel marka kimliğini yansıtan alanlar ve Muud'a özel videolu tanıtım içerikleri oluşturulmuş ve Muud kullanıcı sayısında önemli artış sağlanmıştır.

Dijital alandaki bu öncü iş birliklerinin yanı sıra fiziksel alanda da alternatif satış kanalı yaratma projelerine odaklanan Muud, anlaşmalı iş yerlerinde Muud Premium abonelik kodlarının fiziksel satışına başlamıştır.

muud

Müzikseverlerin "muud'una göre özgürce müzik" deneyimi sürekli zenginleşen 4 milyon yerli ve yabancı şarkı

Muud, amatör sanatçıların dijitalleşmesine de katkı sağlamaktadır. Muud Sahne yarışması ile amatör sanatçılar eserlerini Muud üzerinden yayınlarken, Muud kullanıcıları beğendikleri sanatçıları puanlayarak, Muud sponsorluğunda albüm ve video klip ödülü kazanmalarına katkı sağlamaktadır.

Türkiye'nin dijital dergi ve gazete okuma platformu: e-dergi

Türkiye'nin dijital gazete ve dergi okuma platformu Türk Telekom e-dergi uygulaması, Kasım 2017'de tüm operatör müşterilerinin abone olabileceği şekilde lanse edilmiştir. Dijital okuma deneyimini üst düzeyde sunan e-dergi, 2018 yılının başı itibarıyla Türk Telekom mobil müşterilerine özel tarife ve paketleri kapsamında ücretsiz sunulmaya başlanmıştır.

E-dergi, modadan ekonomiye, teknolojiden magazine birçok kategoride yüzlerce dergi ve günlük olarak yenilenen geniş içeriğiyle, tüm operatörlerden müşterilerine dijital okuma keyfi sunmaktadır. Piyasadaki

Türk Telekom e-dergi ile siz neredeseyeniz yüzlerce dergi ve gazete orada!

Türk Telekom mobil müşterilerine ücretsiz. İnternet kotasından yemez.*

HEMEN İNDİR

e-dergi Türk Telekom

*Kampanya kapsamında e-dergi kullanma hakkı bulunur, mobil müşteriler için geçerlidir.
Türk Telekom mobil müşterilerine, farklı veca kampanya kapsamında e-dergi kullanma hakkı sunulmaktadır. Türk Telekom mobil müşterileri için okuma ve dinleme için aboneliği olanlar kullanabilir. Türk Telekom mobil müşterileri için okuma ve dinleme için aboneliği olmayanlar kullanamaz. Türk Telekom mobil müşterileri için okuma ve dinleme için aboneliği olmayanlar kullanamaz.

Vitamin ve Raunt

Türk Telekom eğitime desteğini eğitim platformları Vitamin ve Raunt ile yoğun olarak devam ettirmiştir.

rakiplerine oranla müşterisine en kapsamlı içeriği ücretsiz olarak sunan e-dergi, 2018 yılında 50'yi aşkın yeni yayını kütüphanesine katmıştır.

Müşterilerin ilgi alanlarına özel mecralarda özel içeriklerle konumlandırma çalışmaları yapan e-dergi, 2018 yılında yüksek kullanıcı sayısına ulaşmıştır.

Türkiye'nin ilk ve lider dijital oyun platformu: Playstore

Türk Telekom, Türkiye'nin ilk ve lider dijital oyun platformu Playstore'un servis kalitesini en üst seviyeye çıkarmaya yönelik çalışmalarına devam etmiştir. Playstore, 2018 yılında dünya ile aynı anda gerçekleştirdiği oyun lansmanları, avantajlı fiyatları ve Evde İnternet faturasına 12 aya varan taksitlerle sunduğu ödeme seçeneği ile oyun severlerin en çok tercih ettiği dijital platformlardan biri olmuştur.

Playstore, 2018 yılında oyun alanındaki ürün portföyünün çeşitliliğini arttırmaya ve alternatif satış kanalı oluşturmaya odaklanmıştır. Gerçekleştirilen yeni tedarikçi anlaşmalarıyla 2018 yılında 500'e yakın yeni oyun platform bünyesine eklemiştir.

Oyun severlerin tüm ihtiyaçlarını karşılamaya odaklanan Playstore, 2018 yılında hizmet sunumu kapsamında oyun oynamak için gerekli olan aksesuarları (klavye, mouse vb.) ve fiziksel konsol oyunlarını ilk kez portföyüne eklemiştir.

Playstore, oyun alanındaki ürün portföyünün çeşitliliğini arttırmaya ve alternatif satış kanalı oluşturmaya odaklanmıştır.

Türkiye'nin en büyük eğitim platformu: Vitamin ve Yeni nesil üniversiteye hazırlık platformu: Raunt

Türkiye'de eğitimin dijitalleşmesinde kilit rol oynayan Türk Telekom, 2018'de de eğitim alanındaki ürünlerinin penetrasyonunu arttırmayı sürdürmüştür. Türkiye'nin en büyük eğitim platformu Vitamin ve yeni nesil üniversiteye hazırlık platformu Raunt, Türk Telekom'un eğitime katkısını somutlaştırdığı platformlara örnektir.

Türk Telekom eğitime desteğini eğitim platformları Vitamin ve Raunt ile yoğun olarak devam ettirmiştir. İlköğretim ve lise öğrencilerinin evden internet üzerinden ödevlerine ve sınavlarına hazırlanmalarına destek sunan, Vitamin segment tarifelerine yapılan bundle tekliflerle sunmaktadır. Vitamin Milli Eğitim Bakanlığı'nın müfredatıyla uyumlu, Türkiye'nin en kapsamlı ve en zengin içeriğine sahip eğitim platformudur. Raunt ise Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı'na (YKS) hazırlanan bütün öğrencilere hayallerindeki üniversite ve bölümü kazandırmayı amaçlayan bir uygulamadır.

Türk Telekom Güvenlik ile internete bağlı tüm cihazlar güvenle kullanılıyor

McAfee ile yapılan stratejik iş ortaklığının kapsamında Türk Telekom Güvenlik çözümlerinin içeriği 2018 yılında genişletilmiştir.

Total Protection ürününün lansmanıyla beraber Türk Telekom Güvenlik, PC/laptop'ın yanı sıra mobil cihazların da fiziki ve yazılımsal güvenliğini sağlamaya başlamıştır. Ek olarak, Ekim ayında yapılan Safe Family paket lansmanı ile Türk Telekom sabit internet müşterisi olan ebeveynler, çocuklarının uygulamalarda ve dijital ortamdaki işlemlerini kontrol etme imkanına kavuşmuşlardır.

Türkiye'nin ilk ve lider dijital oyun platformu Playstore

Türkiye'nin dijital kişisel eğitim platformu: Türk Telekom Akademi

Türk Telekom çalışanlarının eğitim platformu Türk Telekom Akademi, eğitim portföy kapsamını genişleterek tüm Evde İnternet müşterilerine sunulmaya başlanmıştır. Mikro MBA, yabancı dil ve kariyer paketleriyle birlikte binlerce eğitim, avantajlı fiyatlarla Türk Telekom müşterileriyle buluşmuştur.

Türk Telekom'la Şimdi Senin Zamanın

Türk Telekom müşterisi olmanın ayrıcalığını ve avantajını hissettirmek için her zaman ailesinin iyiliğini düşünen Türk Telekom'lu kadınlara özel iletişim çözümlerinin yanı sıra gündelik hayatlarını daha değerli ve renkli kılacak içerikler sunmak amacıyla Senin Zamanın mobil uygulaması lanse edilmiştir. Senin Zamanın mobil uygulaması ile kadınlara özel ücretsiz etkinlik, anne çocuk içerikleri ve yaşam rehberi sunulmuştur.

Operatör servisleri ve yeni nesil uygulamalar

Dijital ödeme hizmetleri

TT Ödeme Hizmetleri A.Ş., hızla büyüyen dijital ödeme pazarında müşterilerinin günlük ödeme ihtiyaçlarına hızlı, güvenli ve kolay çözümler sunmak ve Türk Telekom ürün portföyüne yenilikçi ödeme yöntemleri eklemek amacıyla Nisan 2013'te kurulmuştur.

2017 Ocak ayında ödeme lisansını alan TT Ödeme Hizmetleri, Türk Telekom Mobil Ödeme ve Türk Telekom Netten Ödeme ürünleri ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Dijital ödeme sektöründeki büyümeyle doğru orantılı olarak, 2018 yılında TT Ödeme Hizmetleri'nin sunduğu servis sayısı artırılmış ve çeşitlendirilmiştir. Müşterileri güvenli ve kaliteli içeriklerle buluşturmak hedefiyle bu yönde ürün ve hizmetler sunan üye işyerleri ile iş birliklerine öncelik verilmiştir. Müzik platformu sunan Spotify ile iş birliği sağlanmış, Ağustos ayından itibaren Türk Telekom abonelerine mobil ödeme ile ücretlendirilme seçeneği sunulmuştur.

Türk Telekom, hız ve rahatlık açısından diğer ödeme yöntemlerinin önünde yer alan mobil ödeme ile müşterilerine birçok kampanya sunmuş; gerçekleştirdiği iletişim çalışmalarıyla müşteri sadakatinin güçlendirilmesine katkıda bulunmuştur. Android işletim sistemli telefonlarda en çok tercih edilen medya satış platformu olan Google Play'de indirim kampanyaları gerçekleştirilmiştir.

Müşteri odaklı bir yaklaşımla kullanıcı ile temas kurulan her etkileşim noktası incelenmiş, servis standartları ve akışları periyodik olarak revize edilerek müşteri deneyiminin geliştirilmesi sağlanmıştır.

Daha iyi hizmet politikası çerçevesinde, müşterilere ihtiyaç duydukları her anda destek sunmak amacıyla müşteri hizmetleri platformu ve Çağrı Merkezi'nde geliştirmeler yapılmış ve daha hızlı çözüm sunulmasına olanak sağlanmıştır. Türk Telekom Ödeme Hizmetlerine ait web sayfalarının (<http://www.turktelekomodemehizmetleri.com.tr>) daha anlaşılır ve kolay erişilebilir hale getirilmesine yönelik çalışmalar tamamlanmış, daha geniş kitlelere ulaşabilmek amacıyla, videolar hazırlanmış ve marka bilinirliğinin artırılması hedeflenmiştir.

Satış Faaliyetleri

Ofis Kanalı

Türkiye genelinde geniş bir ağa ve etki alanına sahip olan ofis kanalının toplam satıştan aldığı pay artmaktadır.

Bireysel Satış Faaliyetleri

Münhasır ve Yarı Münhasır Satış Kanalları Optimizasyonu

2018 yılında Türk Telekom Münhasır kanalında (TTM) çalışan verimliliğini arttırmak ve başarılı personeli ödüllendirmek için çalışan bazlı hedeflendirme sistemine geçilmiştir. Ayrıca, sistem ve raporlama geliştirmeleri yapılarak bayi bazlı çalışan performansı verimlilik esaslı olarak takip ve analiz edilmeye başlanmıştır.

Münhasır kanalda, değişen ihtiyaçlara cevap verebilmek ve mevcut kaynakların verimli kullanımı ile kanal aktivasyon artışını desteklemek için yıl içinde prim sistemlerinde değişiklikler yapılmıştır.

Yarı münhasır ve alt kanalda, ürün ve hizmetleri uçtan uca entegre etmek için 2017 yılında oluşturulan Entegre Dağıtım Merkezi (EDM) yapılanması çerçevesinde yarı münhasır (TTBN) ve alt noktalar (ESN) optimize edilerek işlevsel hale getirilmiştir. Yarı münhasır kanalda Evde İnternet taahhüt uzatma işlemleri yapılmaya başlanmış, kanalın yeni kazanımın yanı sıra şirket gelirlerini arttırıcı hizmetlere de odaklanması sağlanmıştır. Yarı münhasır ve alt kanal için nokta bazlı hedeflendirme modeline geçilmiş, prim sistemlerinde kanal verimliliklerini arttıran ve müşteri kazanım birim maliyetlerini düşüren değişiklikler yapılmıştır.

Ağustos 2018 itibarıyla Türk Telekom abonelerinin mobil cihaz finansman ihtiyaçlarına yönelik olarak finansman kuruluşlarıyla iş birliğine gidilerek münhasır kanalda yeni bir cihaz finansmanı modeli devreye alınmış ve bu amaçla tüketici finansmanı uygulaması pilot çalışmaları başlatılmıştır. Bu modelde, rekabetçi faiz oranları ile sağlanırken Türk Telekom Grubu tahsilata aracı olarak hareket etmekte; taksitlendirmeler abonelerin mobil faturalarına yansıtılmaktadır. Abonelere cep telefonu almaları veya yenilemeleri için kolay ve hızlı bir yol sunan bu yeni tüketici finansmanı çözümü ile Türk Telekom hem akıllı telefon penetrasyonundaki lider konumunu

sağlamlaştırmayı hem de müşterilerin data kullanımını arttırmayı hedeflemektedir. 2019 yılında projenin Türkiye geneline yaygınlaştırılması değerlendirilmektedir.

Türk Telekom Ofis Kanalı'nın satış payı artıyor

Türkiye genelinde geniş bir ağa ve etki alanına sahip olan ofis kanalında 2018 yılında performans takibi ve prim yapılarında iyileştirmeler sağlanmış, kanal geliştirme süreçleri ile beraber kanalın gelişim alanları iyileştirilmiştir. Kanalın genel şirket stratejisi ile hızlı ve uyumlu hareket edebilmesi, daha düşük maliyet ve daha fazla satış ile verimliliğe odaklanması faydaları sağlanmıştır. 2018 yılında kanalın toplam satıştan aldığı payın arttığı görülmektedir.

Türk Telekom ofis kanalında 2018 yılında Faturalı Mobil, Tivibu ve Cihaz satış adetleri geçmiş yıllara göre artış göstermiştir. Bu kanalda, yılın son çeyreğinde kredi kartı ile faturasız mobil hat satışının başlaması sonucunda özellikle faturasız hat satışında oldukça yüksek bir artış sağlanmıştır.

Türk Telekom Ofisleri'nin dönüşüm süreci başladı

2017 yılında hayata geçirilen ve Türk Telekom Ofisleri'ndeki ticari alanların güncel mağazacılık anlayışı ve değişen müşteri beklentileri çerçevesinde yenilenmesini öngören Ofis Dönüşüm Projesi kapsamında, 2018 yıl sonu itibarıyla 7 pilot mağazanın dönüşümü gerçekleştirilmiştir. Projenin ana hedefleri;

- ürün portföyünün Türk Telekom Grubu'nun tüm sabit ve mobil ürünlerini içerecek şekilde genişletilmesi,
- cihaz ve aksesuar portföyünün zenginleştirilmesi,
- müşteri deneyimi alanlarının oluşturulmasına ve iyileştirilmesine yönelik olarak satış ve satış sonrası hizmet süreçlerinin yenilenmesidir.

Bu çerçevede ofis ticari alanları müşteri beklentileri ve global mağazacılık uygulamaları dikkate alınarak yeniden dizayn edilmiş, insan kaynağı, yardımcı sistemler ve operasyonel süreçlerde belirtilen yetkinliklere paralel olarak gerekli güncellemeler yapılmıştır. 2019 yılı itibarıyla Lokasyon Optimizasyon Projesinin çıktılarını dikkate alınarak yeni konseptin fazlar halinde yaygınlaştırmasına başlanacaktır.

Türk Telekom'da Aktif Satış Kanalı oluşturuldu

2018 Ocak ayında Türk Telekom'da Aktif Satış Kanalı (ASK) kurulmuştur. 2017 yılında Kurumsal Bayi kanalı ve Kobi Portföy Yöneticileri aracılığıyla satışı yapılan kurumsal ürünlerle Proaktif İş Ortağı (Door to Door) kanalı üzerinden sunulan bireysel ürünler, ASK ile tek bir kanal üzerinden

TFF VAR

Türkiye Futbol Federasyonu Video Hakem Altyapısı'nın sağlandığı TFF VAR projesinde, hızlı ve güvenli video içerik aktarımı Türk Telekom tarafından yapılmaktadır.

satılmaya başlanmıştır. Bu yeni kanalda, yeni müşteri kazanımında yüksek değerli müşteriye ulaşmak öncelik olarak belirlenmiştir. Aynı zamanda kanalın verimliliği artırılarak satış maliyetlerinde tasarruf sağlanmıştır. Mevcut müşterilerin sistemde daha uzun süre kalmalarına yönelik çalışmalar bu kanalın odak alanları arasında konumlandırılırken, çeşitli kurumsal özel ürünler bu kanalda satılan ana ürünler içerisine dahil edilmiştir.

Yüz yüze kanallarda Yıldızlı Günler başladı

Türk Telekom, "Yıldızlı Günler" konsepti kapsamında, yüz yüze kanallarda, müşterilerine her ay belirlenen üç gün avantajlı teklifler sunmuştur. Farklı ürün odağıyla, çalışanlara satış motivasyonu sağlanarak ivme kazandırılırken müşterilere sunulan avantajlarla marka bağlılığı ve ek fayda heyecanı oluşturulmuştur. Kanallar özelindeki ihtiyaçlara göre seçilen ürün portföyü ve zaman planlaması, mağazalarda müşteri trafiği artışı ve ek satış sağlamıştır.

Kurumsal Satış Faaliyetleri

Stratejik, Kamu ve Büyük Ölçekli Müşteriler

2018 yılında, Kurumsal Satış bünyesinde bulunan ve Türk Telekom satış yöneticilerinin yönettiği müşteri portföylerinin geniş çaplı analizi yapılmıştır. Performans analizleri yapılarak segmentlerdeki geliştirme ihtiyaçları belirlenmiş ve yeniden yapılandırılma faaliyetleri yürütülmüştür. Segmentasyon çalışmaları kapsamında daha etkin müşteri yönetimi yapabilmek amacıyla segment bazlı müşteri portföyü yönetim standartları oluşturulmuştur. Kurumsal satış kanalında, şirket stratejileri ve segmentasyon yapısına uygun bir biçimde rekabet ve piyasa koşulları göz önünde bulundurularak hedeflendirme ve KPI yapısı yenilenmiştir.

Yeni segmentasyon yapılanması kapsamında, Genel Müdürlük ve Bölge Müdürlükleri tarafından ortak hedefle yönetilmek üzere, Yerel Kamu segmenti kurulmuştur. Buna ilaveten kurumsal müşterilerin yönetiminde sektörel ve bölgesel odaklanmayla müşteri yönetimi daha da etkinleştirilmiştir.

Bu dönemde, müşterilerin ihtiyaçları doğrultusunda Sabit Ses, Sabit Data gibi mevcut servislerin büyümesi ve müşteri memnuniyetinin artırılması sağlanmıştır. Mobilde LTE'ye geçiş ile daha da güçlenen servis kalitesiyle birlikte yeni müşteri kazanımı ve mobil pazarlama, SMS gibi ürünlerde gelir artışı hedeflenmiştir. Yeni segmentasyon ile birlikte tek nokta teknoloji sağlayıcısı olma ve müşterilerdeki cüzdan payını arttırma stratejisi doğrultusunda; Türk Telekom Grup Şirketleri Innova, AssisTT, SEBIT, TTI ve iş ortakları ile ICT (Network Çözümleri, Software Çözümleri, Sistem Çözümleri ve Dijital Dönüşüm Projeleri gibi) projelerine odaklanmıştır.

Türk Telekom sektörel projelerine hız verdi

Enerji sektörü özelinde, büyük veri projesi Enerji Kesinti Takip Sistemi (EKTS) başlatılmış ve birçok enerji dağıtım şirketi / şirketlerinde test çalışması yapılmıştır. Bu projelerle enerji dağıtım şirketlerine operasyonlarını iyileştirebilecekleri katma değerli servis sunulması hedeflenmiştir.

Perakende sektörü özelinde Türk Telekom müşterilerinin dijitalleşme sürecini hayata geçirebilmelerini sağlamak amacıyla Grup Şirketi Innova ile birlikte Akıllı Mağazacılık, Perakende Nokta ve bankalara yönelik Akıllı Sıra Sistemleri, Akıllı Anket Uygulamaları ve Digital Signage gibi çözümler geliştirilmiştir. Türk Telekom perakende zincir müşterilerine kesintisiz erişim sunulmasını sağlayan ve data kullanımlarını arttıran Toptan Wi-Fi ürünü müşteriler ile buluşturuldu.

Medya sektörü özelinde yayıncı kuruluşların yayınlarını karasal hatlar üzerinden iletebilecekleri izlenebilir, yüksek kaliteli ve ölçeklenebilir servis almasını sağlayan Media Transport Network (MTN) hizmeti aktive edilmiş; ilgili müşterilerde test çalışmaları tamamlanmıştır.

Veri merkezi alanında Türkiye'nin en zengin çözüm portföyünü ve müşteri odaklı hizmetini sunan Türk Telekom, İstanbul Esenyurt'taki yeni veri merkezinin açılışını Mayıs 2018'de gerçekleştirmiştir. Yeni entegre yapısı ile kurumsal müşterilerine tek noktadan hizmet kolaylığı sağlayan Türk Telekom, Esenyurt Veri Merkezi ile veri merkezleri sayısını 5'e çıkarmıştır. Türk Telekom, İstanbul ve Ankara'da uluslararası standartlara sahip ve yüksek güvenlikli tesislerde müşterilerine kusursuz servis anlayışıyla hizmet vermeye ve yeni açılan veri merkezi salonlarının kapasitesini arttırmaya devam etmektedir. Türk Telekom, ayrıca, kurumların veri merkezi ihtiyacını karşılamak için uzun vadeli yatırımlarını da sürdürmektedir.

Son yıllarda tüm kurumları hedef alan siber saldırılara karşı müşterilerini korumak adına Türk Telekom Türkiye'nin en büyük Siber Güvenlik Merkezi'ni (SGM) yapılandırmış ve hayata geçirmiştir. Türkiye'nin en büyük Anti DDOS sağlayıcısı olan Türk Telekom, Türkiye'nin ilk Cloud APT altyapısını devreye almıştır. SGM'yle birlikte müşterilere aktif olarak sunulan güvenlik servislerine ek olarak Siber Güvenlik Merkezi İzleme, Analiz, Uç Cihaz Yönetimi, Güvenlik Danışmanlığı, penetrasyon testi gibi birçok tamamlayıcı servis hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda Türk Telekom müşterilerine uçtan uca güvenlik yönetimi sağlayabilmek adına Hizmet Operasyonları Merkezi kurulması ve bu konuda müşterilere farklı ürün ve özel çözümlerin sunulması için 2017 yılında başlanan çalışmalara 2018'de devam etmiştir. Security Information and Event Management (SIEM), Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) eğitimi, Siber Olaylara Müdahale Ekibi (SOME) eğitimi gibi birçok özel güvenlik çözümü için çalışmalar yapıp müşterilerle buluşturulmuştur.

Etkin ve odaklı müşteri yönetiminin gelire dönüşmesini sağlamak için mobil tarafta Faturanı Paylaş modeli 2018 yılında geliştirilerek ve etkinleştirilerek yeni bir satış kanalı oluşturulmuştur. Bu sayede müşterilerde yeni aktivasyon sağlanmış ve müşteri ziyaretleri yapılarak proaktif hizmet sunulmuştur.

Türk Telekom, değişen mevzuat gereği ortaya çıkan müşteri ihtiyaçlarına yönelik fırsat geliştirme çalışmaları yapılmıştır. KVKK'nın uygulamaya alınmasıyla birlikte her sektörde ortaya çıkan BGYS, ISO 27001 ve KVKK danışmanlığı gibi hizmetler için iş ortaklarıyla birlikte çözümler oluşturulmuştur. Benzer şekilde plaka tanıma sistemi mevzuatı kapsamında ortaya çıkan kamera ve uygulama ihtiyacına yönelik çözümler için teklif üretilmiştir.

Türk Telekom, kamu alanındaki kritik öneme sahip projelerini hayata geçiriyor

Bilkent Şehir Hastanesi

Bilkent Şehir Hastanesi 2019 Şubat ayında kısmi hasta alımı ile faaliyetlerine başlamıştır. Resmi açılışın 2019'un ilk çeyreğinde yapılması planlanmaktadır. Bilkent Şehir Hastanesi Türkiye'nin en büyük hastanesi olacaktır. Yaklaşık 3.700 yataklı Bilkent Sağlık Kampüsü'nün Hastane Bilgi Yönetim Sistemi (HBYS) yazılımı, veri merkezi, çevre birimleri, donanım ve diğer yazılımlarını da içerecek şekilde tüm IT altyapısı, Türk Telekom tarafından sağlanacaktır. HBYS hizmeti 5 yıl süre boyunca Türk Telekom Grup Şirketi İnnova tarafından verilecektir.

KYK WI-FI Projesi

Kredi ve Yurtlar Kurumu yurtlarında kalan öğrencilerin hızlı, kesintisiz ve güvenli bir şekilde internete bağlanması için Türkiye'nin en büyük kablosuz internet ağı kurulmuş ve işletilmektedir. Proje kapsamında 1.050 lokasyonda, 500.000 öğrenciye hizmet sunulmaktadır.

TFF VAR

Türkiye Futbol Federasyonu Video Hakem Altyapısı'nın sağlandığı projede, hızlı ve güvenli video içerik aktarımı Türk Telekom tarafından yapılmaktadır. Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde toplam 19 lokasyonda sunulan hizmet, lokasyon sayısının çokluğu itibarıyla dünyadaki tek örnektir.

Sağlık Bilişim Ağı Projesi

Sağlık Bilişim Ağı, Türk Telekom MPLS şebekesinin esnek, güçlü ve güvenli yapısı sayesinde TTPVN hizmeti ile sunulan kapalı devre bilişim ağıdır. Bu ağ sayesinde tüm uç birimler KPS, ÇKYS, EBYS gibi bakanlık uygulamalarına

Bölgesel Yapılanma

Türk Telekom müşteri yönetimi, yürütülen segmentasyon çalışmaları kapsamında, daha etkin ve odaklı müşteri yönetimi sağlamak hedefiyle, bölgesel yapılanmaya göre düzenlenmiştir.

erişebilmektedir. Proje kapsamında 3.000 lokasyonda hizmet verilmektedir.

MEB Güvenli Okul Projesi

Milli Eğitim Bakanlığı ile yürütülen Güvenli Okul Projesi kapsamında Mobese, Noktadan Noktaya Metro Ethernet (NN ME) ürünlerinin Faz 1'de 762, Faz 2'de ise 1.000 okula sağlanması konusunda 6 yıllık anlaşma yapılmıştır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve iştirakleri ile; EDS (Elektronik Denetleme Sistemi) ve kent güvenliği kapsamında NN ME ve güvenlik kamera sistemleri konularında anlaşmalar yapılmıştır.

TÜBİTAK Ulakbim

TÜBİTAK Ulakbim Projesi kapsamında Kasım 2018 tarihinde protokol imzalanarak NN ME data hizmet gelirleri güvence altına alınmıştır.

Türk Telekom, bölgesel yapılanmasıyla büyük ölçekli müşterilerine ve yerel yönetimlere daha yakın

Türk Telekom müşteri yönetimi, yürütülen segmentasyon çalışmaları kapsamında, daha etkin ve odaklı müşteri yönetimi sağlamak hedefiyle, bölgesel yapılanmaya göre düzenlenmiştir. Yeni oluşturulan yerel kamu segmenti ile birlikte yerel yönetimlerle olan hizmet ilişkisinin daha etkin ve odaklı yönetimi sağlanmıştır. Ayrıca organize sanayi bölge yönetimleri de ayrı bir odak haline getirilmiştir.

Akıllı Şehir / Akıllı Kampüs Projeleri

Akıllı şehir ve kampüs projeleri kapsamında birçok yerel yönetim ile görüşülmüş, çözüm sunumları gerçekleştirilmiş ve kurumlara artık sadece altyapıda değil, üst yapıda da Türk Telekom gücü ve güvenilirliği ile projelerini gerçekleştirebilecekleri anlatılmıştır. Türk Telekom'un üstlendiği en büyük Akıllı Şehir projesi Antalya Büyükşehir Belediyesi Akıllı Şehir projesinden sonra Mersin ve Kırşehir projeleri de kazanılmış; potansiyeli büyük olan bu iş kolunda referans proje listesi daha da genişletilmiştir. Türk Telekom iştiraklerinden İnnova tarafından geliştirilen Akıllı

Yönetim Platformu'nun Antalya Büyükşehir Belediyesi Akıllı Şehir projesinde konumlandırılması ile sadece donanım değil yönetim yazılımı tarafında da önemli bir örnek oluşturulmuştur.

Mobil Servis Projeleri ve IOT

Mobil iletişimde artan ihtiyaçlar ve git gide yaygınlaşan kullanım modelleri, bu alanda yatırımların arttırılma gereğini işaret etmektedir. 2018 yılında, bu alanda özellikle M2M ve IOT ile ilgili birçok çalışma yapılmış ve projeler gerçekleştirilmiştir.

Cihaz tarafında daha bağlayıcı tekliflerin oluşturulması için çalışmalar yapılmış, IOT pazarında gerçekleşen gelişmeler, çözüm ortakları ile gerçekleştirilen toplantılar ve katılım sağlanan etkinlikler ile yakından takip edilmiştir.

Büyük Müşterilerde Katma Değerli Servis Odağı

Müşteriler iş hayatlarında mobil iletişim ile bağlantılı olarak ihtiyaç duydukları çözümleri sağlayabilmenin önemi gün geçtikçe artmaktadır. Türk Telekom, müşteriler ile yaptığı toplantılarda, SMS, Akademi, Mobil Saha gibi Türk Telekom çözümlerini ve Dect2GSM, sabit veri hattı yedekliliği gibi çözümlerini ön plana çıkarmış ve katma değerli servislerin satışının sağlanması için aksiyonlar gerçekleştirmiştir. Özellikle TTPVN mobil yedeklilik ile 2018 yılında çok sayıda müşteriye mobil hat satışı yapılmıştır.

Yeni Nesil Sabit Ses ve Katma Değerli Servisler

PSTN; PRI (Primary Rate Interface - 2 Mbps'lik sayısal Telefon Hattı) dönüşümü ve PSTN, PRI; IPÇH (IP çoklu hat) Sanal Santral dönüşümü fırsatları önümüzdeki dönem için odak alanları olmaya devam edecektir. Rakiplerin daha çok IP Tabanlı ses hizmetleri satışına yönelmeleri sebebiyle, bu konudaki Sanal Santral ve IPÇH çözümleri için mevcut ses hizmetlerinin dönüşümünün sağlanması üzerine çalışmalar yapılmıştır.

Sabit Data ve İnternet Gelişmeleri

MPLS pazarındaki rekabetin hem ulusal hem de bölgesel olarak artmasından kaynaklı olarak, alternatif çözümlere ihtiyaç duyulduğu görülmektedir. Eko VPN ürünü 2018 yılında daha uygun maliyetli çözüm sağlayabilmek amacı ile geliştirilmiş ve pazara sunulmuştur.

Metro Ethernet İnternet hizmeti satışlarında 2018 yılında önemli artış sağlanmıştır. Veri hizmetlerinde ise özellikle yedekleme çalışmalarının daha fazla ön plana çıktığı görülmüştür.

Toptan Satış Faaliyetleri

Toptan Satış Faaliyetleri

Eşitlik ilkesi doğrultusunda tasarlanmış çözümler

Türk Telekom, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından yetkilendirilmiş işletmecilere "Toptan Seviyede" ayırım gözetmeden eşitlik ilkesi doğrultusunda müşteri odaklı, güvenilir ve en uygun çözümlerle kaliteli iletişim servisleri sunmaktadır.

Bu kapsamda Türk Telekom 300'den fazla internet servis sağlayıcısına; mobil operatörlere; ses, sabit data ve rehberlik işletmecileri ile uluslararası ses operatörlerine hizmet vermektedir.

Data Hizmetleri

Yüksek kapasiteli zengin data hizmetleri

Türk Telekom, veri transferine yönelik yüksek kapasitelere sahip noktadan noktaya ve internet ürünleri başta olmak üzere sunduğu zengin data hizmetleri ile işletmecilerin altyapılarını desteklemektedir. Şirket ayrıca bu altyapı üzerinden hizmet verilen son kullanıcıların ihtiyaçlarını da karşılayarak yeni oluşacak gereksinimleri proaktif şekilde yanıtlamaktadır. Bunun yanında, Türk Telekom'un sahip olduğu yaygın altyapısının işletmeciler tarafından etkin bir şekilde kullanılması ile altyapıda verimlilik sağlanması ve Türkiye'de barındırılan içerikleri arttırmaya olanak sağlayacak aksiyonların alınması başta olmak üzere birçok stratejik hedef doğrultusunda faaliyetler yürütülmektedir.

Grup dışı işletmecilere yönelik olarak, 2018 yılında tamamlanan projelerle birlikte Veri Merkezi Bağlantısı kapasitesinde %14, internet kapasitesinde 300 GBPS, noktadan noktaya kapasitesinde 135 GBPS artış sağlanmıştır.

Altyapı kiralama hizmeti çerçevesinde başlatılan pilot uygulama çalışmaları

Mevcut altyapının verimli kullanımını sağlamak ve yeni yatırımları hızlandırmak amacıyla, sabit elektronik haberleşme altyapısının kiralanmasına ilişkin olarak; 24 Mayıs 2018 tarihinde düzenlenen imza töreninde; Türk Telekom, Vodafone, Turkcell, Türksat ve Telkoder arasında İş Birliği Protokolü imzalanmıştır. İmzalanan Protokol ile Türkiye kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması, mükerrer yatırımların engellenmesi, altyapı kapsama alanının genişletilmesi, ulusal genişbant hedeflerine daha hızlı ilerlenmesi, müşterilerin kalite beklentisinin karşılanması, sürdürülebilir altyapının oluşturulması ve bu süreçte olumsuz çevresel etkilerin azaltılması hedeflenmektedir.

Bu kapsamda, Vodafone ile 13 Ağustos 2018 tarihinde sabit altyapısının kiralanması hususunda pilot proje anlaşması imzalanmış ve proje Ankara Sincan'da tamamlanmıştır. Anlaşmaya göre, proje kapsamında altyapının mevcut olduğu lokasyonlarda, Türk Telekom, altyapısını Vodafone'a uygun fiyatlar karşılığında 15 yıllığına kiralayacak olup altyapının uygun olmadığı yerlerde ise, ek yatırım ihtiyacı Vodafone tarafından finanse edilmiştir. Bu uygulama kapsamında, yeni altyapının sahibi Türk Telekom olacaktır.

The screenshot shows the Türk Telekom website interface. At the top, there are navigation links for 'Hakkımızda', 'Yatırımcı Bilgileri', 'Medya Merkezi', and 'ONLINE İŞLEMLER'. Below the navigation is the Türk Telekom logo and a menu with 'Tarifeler & Paketler', 'Kampanyalar', 'Cihazlar', 'Mobil İnternet', 'Servisler', and 'Destek'. The main banner features the text 'Yüksek güvenli ve kaliteli altyapısıyla esnek SIP Trunk Ses Hizmeti'ni deneyin!' and a 'Detaylı Bilgi' button. To the right of the banner is a diagram illustrating SIP Trunk technology with a cloud and several phones connected to it. Below the banner are four service categories, each with an icon and a brief description:

- Türk Telekomlu Olun!**: Türk Telekom'un hizmetine katıldıkça avantajları dolu dünyaya bir adım bir yakınlaşıyoruz.
- Cihaz Teklifleri**: Türk Telekom'un hizmetine göre sunduğu farklı donanım ve cihaz kampanyalarını keşfedin.
- Özel Avantajlar**: Türk Telekom'un sunduğu birçok ayrıcalıklı hizmetten faydalanarak, işletmeniz için en uygun avantajları sağlıyoruz.
- İşyerim Kurumsal Ofis**: İşyerim Kurumsal Ofis, işyeriniz için Türk Telekom'dur.

Data hizmetleri kapsamında yeni ürün ve kampanyalar devreye alınmıştır

İşletmecilerin artan trafik ihtiyacı kapsamında SSG (Service Selection Gateway) ve ME (Metro Ethernet) internet tarifelerine 100 Gbps'e kadar hız seçenekleri eklenmiştir. SSG internet ürününde ise işletmecilerin bu hizmetten daha çok fayda sağlayabilmesi amacıyla aktif yedeklilik hizmeti devreye alınmıştır.

Güvenlik ürünü ile zenginleşen data hizmetleri ürün portföyü

Toptan seviyede sunulan data hizmetleri ürün portföyü, anti-virüs hizmetinin işletmecilerin kullanımına sunulması ile zenginleştirilmiştir. Bu hizmet ile işletmeciler, Türk Telekom'dan çoklu ürün paketleri olarak kendi son kullanıcılarına al-sat yöntemiyle bu hizmeti sunabileceklerdir.

Genişbant Hizmetleri

Yarım milyonu aşkın yeni haneye İnternet Bizden Kampanyasıyla İnternet hizmeti

Genişbant İnternet kullanımının ülkenin gelişim ve kalkınmasında sahip olduğu öncü rol göz önünde bulundurularak İnternet penetrasyonunu arttırmayı hedefleyen ve 2017 yılında al-sat modeline özel başlatılan İnternet Bizden Kampanyası Veri Akış Erişimi (VAE) modeline genişletilerek pazar genelinde işletmecilerin kullanımına sunulmuştur. Kampanya 2018 yılında yarım milyonu aşkın hanenin İnternet ile tanışmasını sağlamıştır. Toptan seviyede 24 ay ücretsiz sunulan kampanya kapsamındaki giriş paketini tercih eden kullanıcıların aynı dönemde günlük artan ihtiyaçları doğrultusunda daha kapsamlı paketlere geçiş yaptığı gözlenmiştir.

Türk Telekom toptan seviyede hizmet sunduğu işletmecilere, ülke kaynaklarını verimli kullanarak daha az yatırım gerektiren ve operasyonel kolaylık sağlayan bir alternatif oluşturan PTS (PPP Taşıma Sonlandırma) ürününü tasarlamıştır. Ayrıca genişbant servislerinin süreç iyileştirmeleri kapsamında müşteri taleplerinin randevulu karşılanabilmesi için otomasyon, hata alınan taleplerin düzeltilerek tekrar gönderilmesine imkan verilmesi, arıza giderme süreçlerinin uzaktan kontrolü ve sabit İnternetin evlerde kurulumunun sağlanması başlıklarında işletmecilere yeni hizmetler sunulmaya başlanmıştır. Sabit İnternet kullanıcılarının ülke genelinde pek çok Wi-Fi noktasında faydalanabildiği ücretsiz ek data kullanım hakkı için işletmecilere kampanya oluşturulmuştur.

Türk Telekom kadın girişimcilerin yanında

Türkiye'nin geleceğine yatırım vizyonu çerçevesinde, ülke kalkınmasına ve topluma katkı sağlama hedefiyle Kadın Girişimci Kampanyaları kadınların çalışma hayatında daha aktif yer alması ve özellikle telekomünikasyon sektöründe bulunmasını teşvik etmek amacıyla sunulmuştur. İş hayatına katılan ve KOSGEB üzerinden "Kadın Girişimci Sertifikası" almış olan kadın girişimcileri destekleyen kampanya genişbant ürünleri kullanacak kadın girişimcilere aylık ücretlerde indirim sunmuştur.

Ses Hizmetleri

Türk Telekom Toptan Satış, Türk Telekom ile işletmeciler arasındaki toptan seviyede ses ve SMS ara bağlantı, Toptan Hat Kiralama (THK), katma değerli hizmet ve rehberlik hizmeti ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Ayrıca, TT Mobil/TTNET ile işletmeciler arasındaki ses ve SMS ara bağlantı, katma değerli hizmet ve rehberlik hizmetleri gibi faaliyetleri sürdürmektedir.

75 GbpsX2

KKTC'ye sağlanan 75 Gbps kapasitesindeki internet erişimini 2 katına, son kullanıcı internet erişimini ise 6 katına çıkaracak protokol imzalanmıştır.

THK ve Çağrı Başlatma İndirim Kampanyaları ile sabit ses ve genişbant pazarına destek

Sabit ses ve genişbant pazarını desteklemek amacıyla THK hizmetinde yapılan "Bağlantı Ücreti" ve "Yeni Satış Destek" kampanyalarının katkısı ile THK abone sayısı 2018 yıl sonu itibarıyla, bir önceki yılın aynı dönemine göre %37 artış göstermiştir. Ayrıca; sabit telefon hizmetinde Sabit Telefon Hizmetleri (STH) işletmecilerini desteklemek amacıyla başlatılan "Çağrı Başlatma İndirim Kampanyası"na da devam edilmiştir.

0800 alan kodlu ücretsiz aranır numaralara erişim protokolleri

Önceki yıllarda sadece Türk Telekom şebekesinden aranabilen Türk Telekom'un 0800 Alan Kodlu Ücretsiz Aranır Numaraları için diğer işletmecilerin şebekesinden de bu numaralara erişilebilmesi ve aynı zamanda Türk Telekom ve TT Mobil Şebekelerinden de diğer işletmecilerin 0800 alan kodlu ücretsiz aranır numaralarına erişebilmesi amacıyla ara bağlantı ek protokolleri güncellenmiş ve talep eden işletmecilerle söz konusu protokoller imzalanmıştır.

2018 Yılı toptan satış uygulamaları

Bölge bazlı müşteri yöneticisi uygulaması ile müşteri memnuniyetine katkı

2018 yılında artan müşteri taleplerinin zamanında ve proaktif bir biçimde karşılanması, hizmet kalitesi ve verimliliğin artırılması, müşteri deneyimi ve memnuniyetinin sürekliliğinin sağlanması ve gelir arttırıcı çözümler oluşturulması amacıyla Bölge Bazlı Müşteri Yöneticisi sistemine geçilmiştir. Bu sistem sayesinde müşteri ihtiyaçlarına anında çözüm, daha hızlı geri dönüş ve planlamalar yapılmıştır.

Toptanda dijitalleşme yolu

Toptan seviyede sunulan tüm hizmetlere ilişkin tarifelerin, duyuruların ve güncel kampanya bilgilerinin paylaşıldığı toptan satış web sayfası hazırlanmıştır. Müşteri taleplerinin daha hızlı karşılanabilmesi ve Müşteri Yöneticilerinin Şirket dışında güncel bilgilere ulaşabilmeleri amacıyla mobil uygulama geliştirilmiştir. Ayrıca toptan müşterilerin tüm Türkiye'deki il bazlı ve ürün bazlı dağılımının web arayüzü üzerinden görüntülenebilmesi için çalışma yapılmıştır. Çalışma ile birlikte müşterilerin hangi bölgelerde yoğun hizmet verdiği, hangi bölgelerde genişlemeye ihtiyaç duyulduğu ve özet kapasite bilgileri kullanıcı dostu bir arayüz üzerinden görüntülenebilecek ve böylelikle satış fırsatları analiz edilebilecektir.

Grup Şirketleri arasında çapraz satış etkinlikleri

Yenilikçi teknolojiler, uçtan uca çözüm ve hizmetlerin konu olduğu "Dijital Dönüşüm Buluşmaları" İşletmeciler ile TT Grup Şirketleri arasında düzenlenmiştir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) ile toptan internet anlaşması

KKTC'ye sağlanan mevcut 75 Gbps kapasitesindeki internet erişimini 3 yıl içerisinde 2 katına, son kullanıcı internet erişimini ise yaklaşık 6 katına çıkaracak protokol 12 Temmuz 2018 tarihinde Türk Telekom ile KKTC Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı arasında Lefkoşa'da imzalanmıştır.

Satış Kanallarının Genişletilmesi ve İş Geliştirme Faaliyetleri

Son kullanıcıya sunulan faydayı geliştirecek girişimler

Türk Telekom Toptan Satış, 2018 yılında pazara girmesinin hem sektör hem de son kullanıcı açısından faydalı olacağı değerlendirilen enerji firmaları, perakende satış zincirleri ve küresel içerik sağlayıcıları ile görüşmeler yapmıştır. Söz konusu görüşmeler neticesinde bazı enerji firmaları telekomünikasyon şirketi kurmak üzere çalışmalarına başlamış olup 2019 yılının ilk çeyreğinde BTK'dan lisans almayı planlamaktadır.

Toptan müşteri hizmetlerinde bölge yapılanması

Bölgelerde kurumsal ve bireysel segmentlerle birlikte yürütülmekte olan Toptan İş Süreçlerinin Regülatif Uyum, Süreç Standardizasyonu, Müşteri Deneyimi ve Memnuniyetinin sağlanması amacıyla Toptan Müşteri Hizmetleri (TMH) Bölge Yapılanması süreci hayata geçirilme aşamasına getirilmiştir. TMH Bölge Yapılanması'nın hayata geçirilmesi ile müşteri memnuniyeti, hizmet kalitesi ve verimliliğin artırılması, regülatif düzenlemelere uyumun artması, süreç standardizasyonunu sağlanması hedeflenmektedir.

Bekleyen siparişlerin satışa dönüşüm projesi

Bekleyen siparişlerin satışa dönüşüm projesi regülatif uyum sağlamak, hizmet seviye taahhüdü cezalarını azaltmak ve gelirlerini arttırmak amaçlarıyla ses, data ve genişbant hizmetlerindeki açık iş emirlerini bölgelerle belirli periyotlarda paylaşmak suretiyle gerçekleştirilen, bekleyen siparişlerin işlenmiş veriler üzerinden satışa dönüştürülmesi projesidir.

Dedike asistan uygulaması ile artan verim

Türk Telekom Çağrı Merkezi'ndeki iş gücü kaynağını en verimli şekilde yönetebilmek ve nitelikli talep - kaliteli hizmet bakış açısıyla müşterilere azami faydayı sunmak üzere, alanında deneyimli asistanları talebi karşılayacak olan ilgili ekibe atamak suretiyle yapılan etkili ve hızlı problem çözümü uygulamasıdır.

Müşteri talep ve şikayetlerine yönelik projeler

Yeni saha iletişim modeli: Müşteri talep ve şikayetlerine en kısa sürede çözüm sağlamak amacıyla doğru talebin doğru ekibe hızla ulaşmasını sağlamak üzere geliştirilmiş modeldir.

AnahTTar otomasyon sistemi: Müşteri talep ve şikayetlerine kaliteli çözüm oluşturulabilmesi için tüm sistemlerle entegre çalışabilecek nitelikte, tüm süreçlerin canlı izlenip raporlama ve analizin yapılabildiği şekilde tasarlanmış ve ilk fazı devreye alınmış olan sistemdir.

Çift yönlü şikâyet otomasyon sistemi: Müşterilerin efektif olarak yönetilebilmesi ve doğru bilgilere en kısa sürede ulaşması için geliştirilmiş otomasyon sistemidir. Bu sistem ile tüm şikâyetler Türk Telekom'a online olarak iletilebilmekte, süreç aşamaları izlenebilmekte ve analiz için gerekli veriler sağlanabilmektedir.

Türk Telekom ulusal ve uluslararası ara bağlantı trafığında artış

Türk Telekom'da 2018 yılı boyunca yurt içinde 120 Ara bağlantı müşterisine ait toplam 97 milyar dakika ses trafiği ve 36 milyar adet SMS trafığı yönetilmiştir. KKTC dahil 58 operatöre ait uluslararası ara bağlantı üzerinden ise ses, uluslararası ücretsiz aramalar (International Freephone and Prepaid Services) ve Alovatan hizmetleri ile 556 milyon dakika uluslararası trafik yönetilmiştir.

Müşteri Hizmetleri Faaliyetleri

1,3 milyar

2018 yılında Türk Telekom, müşterileri ile tüm kanallardan yaklaşık 1,3 milyar kez iletişim kurmuştur.

Bireysel Müşteri Hizmetleri

Türk Telekom, her zaman en iyi müşteri deneyimini sunmayı hedefliyor

Bireysel Müşteri Hizmetleri iş süreçleri ve organizasyonu "tüm kanallarda en iyi müşteri deneyimi sunan çözüm merkezi olmak" vizyonu doğrultusunda faaliyet göstermektedir.

Türk Telekom Bireysel Müşteri Hizmetleri, 444 1 444 müşteri hizmetleri numarası üzerinden mobil, internet, ev telefonu ve TV olmak üzere tüm ürünleri için hizmet sunmaktadır.

Bireysel müşteri hizmet yapısı

Türk Telekom Grubu yurt çapında bireysel müşterilerine geniş kadrosu ile 7/24 kesintisiz hizmet vermektedir. Türk Telekom'un bireysel müşteri hizmet yapılanması, Türkiye'ye yaygın ofis ve bayilerinde bulunan yaklaşık 1.000 kişilik yüz yüze kanal bireysel müşteri hizmetleri personeli, 20 farklı ilde 7/24 hizmet veren yaklaşık 9.000 çağrı merkezi müşteri temsilcisi ile güçlü self servis kanallarından oluşmaktadır.

Türk Telekom, 2018 yılında müşterilerine tüm kanallarda mükemmel müşteri deneyimi sunabilmek ve yüz yüze kanallara sunulan hizmetleri standartlaştırmak amacı ile yeni projeler hayata geçirmiştir.

· **Bayi Müşteri Hizmetleri Projesi:** Türk Telekom, Proje öncesinde yüz yüze kanallarında sadece Türk Telekom ofislerinde müşteri hizmeti sunmakta iken, proje ile 58 bayide müşteri hizmeti sunmaya başlamıştır. Proje kapsamında Haziran-Aralık arasındaki yedi ayda 87 binden fazla müşteri talebi karşılanmış, yüz yüze kanal ikna oranlarındaki iyileşme ile 16 binden fazla müşterinin geri kazanımı sağlanmıştır. Türk Telekom, 2019 yılında projenin yayılım süreci ile birlikte daha çok müşterisine mükemmel müşteri deneyimi yaşatmayı hedeflemektedir.

· **TT Ofis Mobil Müşteri Hizmetleri Projesi:** Proje kapsamında Türk Telekom ofislerinden sunulan mobil müşteri hizmetleri işlemleri, mobil müşterilerin satış sonrası tüm ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde zenginleştirilmiştir. Tüm müşteri hizmetleri personelinin mobil yetki tanımlamaları ve eğitim süreçleri tamamlanmıştır.

Bireysel müşteri hizmetleri iş hacmi ve sonuçları

2018 yılında Türk Telekom müşterileri ile tüm kanallardan yaklaşık 1,3 milyar kez iletişim kurmuştur. 2018 yılında da Bireysel Müşteri Hizmetleri'nin müşteri memnuniyeti skorları yükseliş göstermiştir.

2018 yılında Bireysel Müşteri Hizmetleri tarafından gerçekleştirilen müşteri iletişimi trafik hacminin %95'i self servis kanalları üzerinden gerçekleşmiştir.

Bireysel müşteri hizmetleri dış arama faaliyetleri

Bireysel Müşteri Hizmetleri, müşteri memnuniyetini sağlamanın yanı sıra gelir üreten faaliyetleri ile de katma değer yaratmaya devam etmiştir. Bu amaçla hem yüz yüze kanallarda hem de çağrı merkezi kanalında yaratılan gelirin artırılması amacıyla pazarlama ekipleri ile detaylı çalışmalar yapılmış ve data analizleri ile ikna yönetimi ve çapraz satış odağı artırılmıştır.

2018 yılında, bireysel sabit müşterilerin satış gelirleri, 2017 yılına oranla %30, elde tutma performansı ise %20 artmıştır.

Şirket genelinde gerçekleştirilen sabit operasyonlar gelir arttırıcı upsell satışlarının %97'si bireysel, %49'u kurumsal müşteri hizmetleri tarafından gerçekleştirilirken, taahhüt aramalarının %50'si bireysel, %92'si ise kurumsal çağrı merkezi aracılığı ile gerçekleştirilmiştir.

Mobil ürünlerde proaktif tahsilat aramaları sonrasında tahsilat gelirleri geçen yıla göre %83 artmıştır.

Dış arama kanalında çapraz satış fırsatları hayata geçirilmiş; mobil müşterilere TV ürün satışı, mobil ve sabit ses müşterilerine internet satış faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Yüz yüze müşteri hizmetleri kanallarında artan çapraz satış odağı ile Türk Telekom ofislerindeki mobil çapraz satış adetleri 2017'ye kıyasla %74 artmıştır.

xDSL satışlarının %24'ü, Tivibu satışlarının %27'si müşteri hizmetleri kanalından gerçekleştirilmiştir

Online İşlemler

Şirketin en çok tercih edilen kanalı olan Online İşlemler uygulamasının satış cirosu 2018 yılında bir önceki yıla göre 4 kat artış göstermiştir.

Arapça konuşan müşterilerin ihtiyacını karşılamaya yönelik gelen çağrı ve tahsilat operasyonlarında müşterilere Arapça hizmet verilmesine devam edilmiştir. SMS metinlerin müşterilerin kendi dillerinde olması sağlanmıştır.

Bireysel ve kurumsal müşterilerin ikna faaliyetleri, ortak elde tutma projeleri ile yürütülerek ikna oranlarında pozitif gelişim sağlanmıştır.

Faturasız müşterilerin faturalıya geçişi ile gelir arttırıcı sonuçlar sağlanırken, faturalı müşterilerin faturasıza geçiş taleplerinde yürütülen ikna faaliyetlerinde %83 artış ile mobil faturalı baza önemli katkılar sağlanmıştır.

Bireysel Müşteri Hizmetleri, BTK hedeflerini 2018 yılında hedefe uygun karşılayarak, müşterilerin çağrılarını ortalama 18 saniyede cevaplamıştır. Müşteri taleplerinin karşılanması ve şikâyetlerinin çözüm süresinde özellikle Evde İnternet tarafında kayda değer iyileşme sağlanmıştır. Süreç iyileştirme ve şikâyet azaltma çalışmalarıyla 2018'de mobil şikâyet adetlerinde %11, Evde İnternet şikâyet adetlerinde %40 düşüş sağlanmıştır.

Mobil, sabit ses ve sabit internet, Tivibu ürünlerine yönelik müşteri deneyim haritaları tasarlanarak kurumsal ve bireysel müşteri yaşam döngüsündeki problemli alanlar tespit edilmiş ve aksiyonlar belirlenmiştir.

Müşteri memnuniyetini arttırmak ve çağrı merkezi operasyonunu daha verimli yönetebilmek adına, arıza, fatura, nakil vb. şikâyetlerin özel ekipler tarafından karşılanması sağlanmıştır.

Bireysel müşteri hizmetleri self-servis kanallar

Web online işlemler, satış ve müşteri hizmetleri müşteri odaklı yaklaşımını, yönetimi gerçekleştirilen tüm kanallarda uygulamaya, kullanıcı dostu ve inovatif hizmetler tasarlamaya devam etmektedir. Mobil, Evde İnternet ve Ev Telefonu aboneliklerine ait işlemleri tek bir uygulama ile kullanıcıların hizmetine sunma özelliği ile Türkiye'de öncü olan Online İşlemler uygulaması 2018 yılında 24 milyon indirme rakamına ulaşmıştır. Uygulamanın ziyaret edilme sayısı 2018 yılında geçtiğimiz yıla göre 3 katına çıkmıştır. 2018 yılı içerisinde yapılan işlem sayısı bir önceki yılın 2 katına çıkarak rekor seviyeye ulaşmıştır. Şirketin en çok tercih edilen kanalı olan Online işlemler uygulamasının satış cirosu 2018 yılında bir önceki yıla göre 4 kat artış göstermiştir.

Kurumsal müşteri hizmet yapısı

Kurumsal Müşteri Hizmetleri, Türk Telekom'un vizyonu ve stratejisi doğrultusunda gerçekleştirilen birçok proje ile müşteriye dokunan tüm iş süreçlerinde en iyi müşteri deneyimini sunmak ve hizmet kalitesini üst seviyelere çıkarmak amacıyla çalışmaktadır.

Türk Telekom Kurumsal Müşteri Hizmetleri, tüm ürünleri için 81 ilde yer alan Türk Telekom ofislerinden ve 444 5 444 müşteri hizmetleri numarası üzerinden 7/24 kesintisiz hizmet vermektedir.

Kurumsal Müşteri Hizmetleri, farklı segmentlerde yer alan ve birbirinden farklı müşteri ihtiyaçlarına göre dizayn edilmiş bir yapıya sahiptir. Bu kapsamda stratejik öneme sahip müşterilere, özel ve konusunda uzman müşteri temsilcileri ile hem çağrı, hem de e-posta desteği ile ihtiyaçlara yönelik çözümler sunulmaktadır.

Katma değerli hizmetler

Kurumsal müşteri hizmetleri çağrı merkezi kanalında 580 müşteri temsilcisi ile yüz yüze kanallarda ise 400 kurumsal müşteri hizmetleri personeli ile kurumsal müşterilerin satış sonrası ihtiyaçları karşılanmaktadır. Kurumsal müşteri hizmetleri mobil, internet ve sabit ses abonelerinden gelen yıllık 4,1 milyon çağrı ve 2 milyon e-postayı müşteri memnuniyeti odaklı farklılaştırılmış bir hizmet anlayışı ile karşılamaya devam etmektedir.

Kurumsal Müşteri Hizmetleri aynı zamanda satış faaliyetleri ile de şirkete değer katan bir operasyona dönüşmüştür. Bu kapsamda 2018 yılı upsell satış performansında, geçtiğimiz yıla göre %8, müşteri tutundurma faaliyetlerinde ise %38 artış sağlanmıştır.

Üst segmentte yer alan kurumsal müşterilerin Türk Telekom'a olan bağlılıklarını arttırmak ve müşteri deneyimini iyileştirmek adına, Türk Telekom Grup bünyesinde hizmet alan "Dedike Kurumsal Müşteri Temsilcisi" hizmeti ile yaklaşık 20 bin müşteriye uçtan uca hizmet verilebilir duruma gelmiştir.

Türk Telekom stratejik öneme sahip kurumsal müşterilerine, satış sonrası tüm faaliyetlerini yönetebilmek adına kendi lokasyonlarında konumlandırılan "Yerinde Müşteri Temsilcileri" ile hizmet sunmaktadır. Bu hizmetle mobil, sabit ses ve sabit internet ürünleriyle ilgili tüm talep ve şikayetlere yönelik hızlı ve efektif çözümler üretilmektedir.

Türk Telekom'un uzman teknik destek kadrosu

2016 yılında kurulan ve stratejik öneme sahip müşterilerin Veri Merkezi arızalarının yönetiminde büyük rol oynayan teknik destek ekibinin sorumluluk alanları TTVPN Türk Telekom Sanal Özel Ağ (TTVPN), Noktadan Noktaya Metro Ethernet (NN ME), Metro Ethernet internet (ME INT), Kurumsal Güvenlik Hizmetleri (KGH) gibi kritik ürünler ile Mayıs ayında genişletilmiştir. Böylece kurumsal müşterilerin kullandığı ve üzerinden geçen trafiğin büyüklüğü nedeniyle kritik öneme sahip devre arızalarında yaşanan genel kesintilerin yönetimi daha da etkin hale getirilmiştir.

The screenshot shows the Türk Telekom website interface. At the top, there are navigation links for "Kurumsal", "Hakkımızda", "Yatırım İşlemleri", "Medya Merkezi", and "ONLINE İŞLEMLER". Below the navigation, there are links for "Tanımlar & Paketler", "Kampanyalar", "Oklar", "Mobil İnternet", "Servisler", and "Destek". The main banner features the text "TTPPN ile ofisler arasında güvenli iletişim!" and a "Fırsat Yakala" button. Below the banner, there are four service categories: "Türk Telekomlu Olun!", "Cihaz Teklifleri", "Özel Avantajlar", and "İyilerim - Kurumsal Ofis".

Yatırımlar ve Altyapı Projeleri

Türk Telekom, müşteri deneyimini daha da ileriye taşımak için yatırım ve altyapı geliştirme çalışmalarına aralıksız devam etmektedir.

%91

2018 yılı sonu itibarıyla, Türk Telekom mobil şebekesinde LTE nüfus kapsama oranı %91'e yükselmiş, fiber bağlantılı LTE baz istasyonları oranı ise %50 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Müşterilere sunulan hız, fiber şebeke yatırımları ile artmaktadır

Türk Telekom, yatırım önceliklerinden olan fiber şebeke yatırımlarına 2018'de de devam etmiştir. Fiber altyapı uzunluğu yeni yatırımlarla 2018 yıl sonu itibarıyla toplam 282.000 km'ye ulaşmıştır.

2018 yılında müşterilerin yüksek hızlı genişbant servislerine ulaşabileceği sahalar artırılmış, santral sahalarının bakır altyapıdan fiber altyapıya dönüşümünü sağlayan Fiberkentt projeleri devam etmiştir.

Yıl içinde 190 bin genişbant abonesinin fiber altyapı dönüşümleri tamamlanmış, FTTC/B/H ile erişilen hane sayısı 18,6 milyona ulaşmıştır. 2018 yılında da devam eden fiber dönüşüm çalışmalarının sonucunda, Türk Telekom müşterilerine, tarife ya da paket taleplerine ve şebeke altyapılarına bağlı olarak, 50Mbps, 100Mbps veya 1Gbps hız seçenekleri sunulmuştur.

Yıl içinde, oturuma yeni açılan yerleşimlerin altyapı çalışmaları önceliklendirilmiş, 2018 yılında toplam 950 bin alt yapısı bulunmayan haneye genişbant altyapısı ulaştırılmıştır.

Mobil şebekeye yapılan yatırımlarla LTE kapsama oranı %91'e yükselmiştir

2018 yılı sonunda Türk Telekom mobil şebekesinde LTE nüfus kapsama oranı %91'e erişirken, fiber bağlantılı LTE baz istasyonları oranı %50 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2018 yıl sonu itibarıyla bir önceki yıla göre toplam mobil veri trafiği;

- LTE şebekesinde %133 artarak 37,2PB,
- 3G şebekesinde ise %18 artarak 35,5PB

seviyesinde gerçekleşmiştir.

Mobil şebekeye yapılan yatırımların etkisi ile LTE'nin Türkiye'de kullanımının başlamasından kısa bir süre geçmesine rağmen LTE altyapısındaki veri trafiğinin payı %50'yi aşmıştır.

Yapılan yatırımlar sonucunda Türk Telekom'un toplam mobil saha sayısı yıl sonunda 20.726'ye ulaşmıştır.

Evrensel Hizmet Projesi'ne 2018 yılında devam edilmiştir

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (eski adıyla Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı) önderliğinde, Evrensel Hizmet Fonu kapsamında mobil haberleşme altyapısı olmayan 1.472 yerleşim yerine bu hizmetin götürülmesi için 2017 yılında düzenlenen ihale; en iyi teklifi veren TT Mobil (Önceki ismiyle Avea) Vodafone Evrensel-İş Ortaklığı'nda kalmıştır.

Evrensel Hizmet Projesi kapsamında, teknoloji ve bilgi birikimlerini ortaklaşa kullanan Türk Telekom ve Vodafone, %51'i Türk Telekom'un %100 iştiraki olan TT Mobil ve %49'u Vodafone'un pay sahipliğinde bir iş ortaklığı kurmuşlardır.

Proje kapsamında üç yıl boyunca tüm kurulum ve 7/24 operasyon faaliyetleri Türk Telekom önderliğinde yürütülmektedir.

Proje ile ilgili çalışmalara 2018 yılında da devam edilmiş ve yıl sonunda 451 saha ile 530 yerleşim yerine hizmet sunulmaya başlanmıştır.

Yerli LTE baz istasyonu: ULAK Projesi

Türk Telekom, yüksek teknolojlili iletişim altyapılarının yerleşme ve millileşme sürecindeki en önemli kilometre taşlarından olan ULAK baz istasyonu projesine desteğini 2018 yılında da güçlü bir şekilde sürdürmüştür.

Proje dahilinde ULAK yerli LTE baz istasyonu laboratuvar testleri tamamlanmıştır. İstanbul, Şile'de bulunan ve ULAK eNB tabanlı çalışan iki Türk Telekom sahasının gözlemlenmesine devam edilmektedir. 2018 sonu itibarıyla, Rize il merkezinde ULAK eNB tabanlı çalışan toplam beş sahanın montajı tamamlanmıştır. Aktif şebekede test ve geliştirme süreci devam etmektedir.

Kars'ta, Evrensel 2.0 Projesi kapsamında, ULAK baz istasyonları ilk kez üç operatöre servis sunacak şekilde devreye alınmıştır. Evrensel 2.0 kapsamında 326 adet baz istasyonunun kurulumu devam etmektedir.

Ayrıca, Türk Telekom tarafından 250 sahalık eNodeB baz istasyonu siparişi verilmiştir.

Türk Telekom'dan NB - IoT ile sağlık alanında bir ilk

2018 yılında, Türk Telekom sağlık alanında bir ilke imza atmış; NB-IoT (Dar Bant Nesnelerin İnterneti) teknolojisini kullanarak akıllı sağlık cihazları ve uygulamalarının önünü açmıştır.

Nesnelerin interneti teknolojisi, sağlık hizmetlerinde hasta takibini daha güvenli hale getirirken zaman, enerji ve maliyet tasarrufu konularında da önemli avantajlar sunmaktadır.

EKTS

Türk Telekom 2018 yılında enerji dağıtım şirketlerine yönelik Enerji Kesinti Tespit Sistemi hizmetini devreye almıştır.

Türk Telekom, çözüm ortaklarıyla geliştirilen deneme projesi kapsamında üretilen akıllı organ taşıma çantaları, nakledilen organın ısı, nem seviyeleri ile kapak hareketi bilgilerini sürekli ölçümlemekte ve çevrimiçi raporlamaktadır. Kritik durumlarda hem program üzerinden hem de SMS ve e-posta ile ilgililere alarm mesajı iletilmektedir.

Türk Telekom ile şehirler akıllanmaya devam ediyor

Akıllı şehir projeleri, Türk Telekom'un geniş fiber optik ağı ve mobil altyapısı ile bilgi iletişim teknolojileri kullanılarak, kentlerin ihtiyaçlarına göre, vatandaşların ve kamu segmentinin hayatlarını kalıcı şekilde kolaylaştırmayı hedefleyen uygulamalar bütünüdür.

Bu kapsamda Akıllı Ulaşım Sistemleri, Akıllı Sayaç, Akıllı Aydınlatma, Akıllı Sulama, Akıllı Atık Yönetimi gibi yirminin üzerinde bileşen ile şehir operasyonları daha verimli hale getirilebilmektedir. Akıllı Şehir Yönetim Platformu sayesinde ise sistem tek bir ara yüz ile kolaylıkla yönetilebilmekte ve raporlanabilmektedir. EDS (Elektronik Denetleme Sistemi), güvenlik kameraları, panik butonu gibi bileşenler sayesinde kent güvenlik seviyesi arttırılmakta, Akıllı Kavşak Yönetimi, Akıllı Durak, Akıllı Ulaşım Sistemleri ile kolay ve verimli ulaşım sağlanmakta, trafikte bekleme süresi azalmakta, zaman ve yakıt tasarrufu sağlandığı gibi, karbon dioksit salımı azaldığı için daha temiz bir çevre yaşamı sağlanabilmektedir. Kiosklar, araç içi bilgi ekranları ve trafikte gerçek zamanlı mesaj işareti ile vatandaşlara yönelik bilgilendirme ve yönlendirmeler yapılabilmekte, Akıllı Sağlık kapsamında kronik hasta takibi sağlanabilmektedir.

Türk Telekom; Karaman ve Kars Akıllı Şehir Projelerinden sonra, 2018 yılında da Akıllı Şehir çalışmalarına devam etmiştir.

- Antalya Akıllı Şehir projesi kapsamında EDS, Wifi, Akıllı Sulama, Akıllı Aydınlatma, Şehir Bilgilendirme Ekranları, Akıllı Şehir Yönetim Platformu kurulum ve devreye alımları devam etmektedir.

- Ayrıca, Mersin Akıllı Şehir Projesi kapsamında, 67 kavşaktan oluşan, Türkiye'nin en büyük Akıllı Kavşak projesi ve değişken mesaj işareti ekranı kurulum ve devreye alımları devam etmektedir.
- Kırşehir Akıllı Şehir Projesi kapsamında, Akıllı Ulaşım Sistemi (Akıllı Durak, EDS, Trafik İhlal Sistemleri, Akıllı Kavşak, Açık Alan Wifi, Durak İçi ve Araç İçi Wifi vb.) kurulumları devam etmektedir. Ayrıca, NB-IoT teknolojisi ile Uzaktan Akıllı Sayaç Okuma deneme ve geliştirme çalışmaları, Kırşehir Belediyesi'nde iki yerli sayaç firması ile devam etmektedir.

Veri merkezlerinde güçlenen konum

Sahip olduğu güçlü altyapı sayesinde pazardaki en yüksek sabit genişbant genişliğini sunan Türk Telekom bu sayede veri trafiğinin çok hızlı gerçekleşmesini sağlamaktadır.

Türk Telekom Veri Merkezi, müşterilerine Sunucu Barındırma, Sunucu Kiralama, BuluTT Sunucu, E-Posta ve Web Alanı Barındırma ve Güvenlik gibi hizmetleri Ankara ve İstanbul'daki merkezleri üzerinden sunmaktadır. Türk Telekom Veri Merkezi; Ankara'da Ümitköy (2.450 m²) ve Ahlatlıbel (550 m²); İstanbul'da ise Esenyurt (2.400 m²), Gayrettepe (1.600 m²) Güneşli (1.582 m²), Ümraniye (520 m²) ve Esentepe (426 m²)'de konumlanmış, toplam 9.528 m²lik alan üzerinde hizmet sunan yerleşkelerinde faaliyet göstermektedir.

Elektrik kesinti süreleri gerçek zamanlı olarak elektrik dağıtım şirketlerine iletilmektedir

Türk Telekom 2018 yılında enerji dağıtım şirketlerine yönelik EKTS (Enerji Kesinti Tespit Sistemi) hizmetini devreye almıştır. Hizmet kapsamında, genişbant altyapısı üzerinden modem verileri gerçek zamanlı işlenerek elektrik kesinti tespiti yapılmakta; elektrik kesinti süreleri, kesintinin il-ilçe-mahalle-bina bazlı bildirimleri gerçek zamanlı olarak web servisi üzerinden elektrik dağıtım şirketlerine (EDAŞ) iletilmektedir.

Web servise ek olarak ara yüz üzerinden de iletilen alarmların görselleştirme demosu İnova iş birliği ile hazırlanmıştır. Proje kapsamında tüm ülkeyi kapsayacak çeyrek bazlı raporlama ara yüzleri de hazırlanmıştır.

Web ara yüzünü ticarileştirme çalışmaları devam etmekte olup saha dolapları ve baz istasyonları verilerinin de veri kaynağı olarak kullanılmasına; ayrıca alarmların harita ve raporlama ara yüzleri ile elektrik dağıtım şirketlerine daha iyi şekilde sunulmasına yönelik geliştirmeler yapılmaktadır.

Günlük ortalama 900 bin işlem karşılayan TekŞifre platformu

TekŞifre, Türk Telekom servislerini kullanırken tek bir kullanıcı adı ve şifre ile giriş yapabilmeyi sağlayan platformdur. Mevcut durumda TekŞifre Platformu 18 katma değerli servis için merkezi giriş arayüzü olarak hizmet sunmakta ve günlük ortalama 900 bin işlemi karşılamaktadır.

Siber güvenlik faaliyetleri

Türk Telekom, Kurumsal Güvenlik Hizmetlerini Ankara'da kurduğu Türkiye'nin en büyük Siber Güvenlik Merkezi (SGM) altında bir araya getirdi. Bu merkezde, Türk Telekom müşterilerinin siber güvenlik ihtiyaçlarına yönelik global standartlarda uçtan uca çözümler sunularak müşterilerin kesintisiz ve güvenli erişiminin devamlılığı sağlanacak. Türk Telekom Türkiye'nin en geniş siber güvenlik hizmet portföyünü sunmaktadır. Türk Telekom Siber Güvenlik Merkezi'nde halihazırda sunulan mevcut

Kurumsal Güvenlik Hizmetlerinin yanında, güvenlik olay izleme, analiz ve müdahale hizmetleri ve danışmanlık hizmetleri şeklinde ayrı olarak sunabilen Siber Güvenlik Yönetim Hizmetleri ve siber tehdit istihbarat servisleri gibi müşterilerin ihtiyaç duyduğu tüm siber güvenlik hizmet ve ürünlerinin Türk Telekom tecrübesi, güvencesi ve kalitesi ile sunulması hedeflenmektedir.

İç ve dış siber güvenlik müşterilerine hizmet sunan güvenlik altyapılarına ilişkin alarmlar ve siber olay alarmları, Türk Telekom SGM ekibi tarafından 7/24 izlenmektedir.

Güvenlik olay yönetim faaliyetleri

Türk Telekom'da siber olay ve ihlallerin tespit ve müdahalesini kolaylaştıran SIEM (Merkezi Güvenlik İzleme ve Analiz Sistemleri) yapısının kapasite arttırımı gerçekleştirilmiş olup TT Grup içerisindeki kritik uygulama ve sistemlerin bu yapıya entegrasyonları sağlanmıştır.

2018 yılında 5651 sayılı kanun, Elektronik Haberleşme Yönetmeliği, PCI DSS, ISO 27001 standartları ve TT Grup Bilgi Güvenliği Politikası gibi yasa, yönetmelik ve standartlara tam uyum çalışmaları kapsamında, kişisel veri barındıran veya şirket için kritik öneme sahip sistem ve uygulamaların merkezi güvenlik izleme ve analiz sistemlerine entegrasyonları %25 oranında arttırılmıştır. Toplam entegre edilen kaynak sayısı 7.890'a ulaşmıştır.

Tamamlanan kapasite arttırımı ile regülasyonlar ve standartlar gereği, Türk Telekom sistemlerinde saklanması zorunlu olay ve hassas bilgilere çalışan erişim kayıtlarının daha uzun süre tutulmasına da imkan sağlamıştır. Proje ile Türk Telekom içerisinde bilgi güvenliği açısından risk oluşturabilecek aktivitelerin izlenebilirliği ve Şirket'in proaktif güvenlik seviyesi de arttırılmıştır.

Türkiye'nin verisi Türk Telekom'da güvende

Türk Telekom, Türkiye'deki en büyük beyaz alana sahip, Tier III sertifikalı Esenyurt Veri Merkezini hizmete sunuyor.

Araştırma ve İnovasyon Faaliyetleri

Türk Telekom, sahip olduğu güçlü altyapısı, sürekli çeşitlenen ve sayısı artan katma değerli inovatif hizmetleri, teknolojiyi hizmetlerine hızla yansıtabilme kapasitesi ve uluslararası iş birlikleriyle **dünyanın önde gelen bilgi ve iletişim şirketleri arasında yer almaktadır.**

Akıllı Ulaşım

Türk Telekom, Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı'nda yer alan Akıllı Ulaşım Sistemleri konusunda deneme yapan ilk Türk operatörüdür.

Türk Telekom Türkiye'nin dijital dönüşümüne katkıda bulunuyor

Türk Telekom; iletişimi geleceğe taşıyan anlayışı doğrultusunda, müşteri odaklı ve entegre iletişim çözümleri ile müşterilerine hızlı, kaliteli ve ekonomik hizmetler sunmayı kendine amaç edinmiştir.

Türk Telekom, sahip olduğu güçlü altyapısı, sürekli çeşitlenen ve sayısı artan katma değerli inovatif hizmetleri, teknolojiyi hizmetlerine hızla yansıtabilme kapasitesi ve uluslararası iş birlikleriyle dünyanın önde gelen bilgi ve iletişim şirketleri arasında yer almaktadır.

Geleneksel telekom servislerine değer katmanın yanı sıra yeni nesil iletişim hizmetlerinde de rekabet üstünlüğü sağlayarak liderliğini devam ettirmeyi ve bölgedeki ana iletişim ve eğlence teknolojileri sağlayıcısı olmayı amaçlayan Türk Telekom, Türkiye'nin dijital dönüşümüne de katkıda bulunmaktadır.

Türk Telekom Ar-Ge çalışmalarını ekosistem yaklaşımı ile yürütmekte

Türk Telekom, Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri ile yeni nesil teknolojilerin araştırılması, geliştirilmesi ve ticarileştirilmesi yoluyla müşterilerine yenilikçi çözümler sunmayı amaçlamıştır. Türk Telekom, Türkiye'deki mevcut bilgi birikimi potansiyelini mümkün olan en üst seviyede kullanmak üzere, üniversitelerin, Ar-Ge faaliyeti yoğun KOBİ'lerin ve uluslararası Ar-Ge ortaklarının da dahil olduğu güçlü bir ekosistem oluşturmuştur.

Türk Telekom, aşağıda listelenen teknolojik stratejik alanlarda Ar-Ge faaliyetleri yürütmektedir:

- Büyük Veri (Big Data) teknolojileri: Veri görselleme, veri analizi, veri madenciliği, makine öğrenmesi teknolojileri ve yapay zeka uygulamaları, mahremiyet ve anonimleştirme

- Deneyimlenen şebeke ve servis kalitesi yönetimi: Müşteri deneyimi ve servis yönetimine yönelik yenilikçi uygulamalar, sanallaştırma odaklı teknolojiler (SDN, NFV), 4G, 5G ve sonrası teknolojiler, Cloud RAN, görünür ışık ile iletişim (VLC/LiFi)
- Akıllı platformlar ve servisler: Bulut tabanlı servisler, Nesnelerin İnterneti tabanlı servisler (Internet of Things - IoT), akıllı ev/şehir/yaşam uygulamaları

2018 yılı Ar-Ge Merkezi faaliyetleri kapsamında elde edilen çıktılar

- Türk Telekom, 2018 yılında 10 adet teşvikli Ar-Ge projesi yürütmüştür. 2018 yılında Avrupa Birliği Ar-Ge projelerinden 142.500 Euro, TÜBİTAK projelerinden ise 590.000 TL hibe alınmıştır. Bu projelerin dört tanesi Avrupa Birliği (AB) projesi, altı tanesi ise TÜBİTAK projesidir. Ayrıca 2018 yılı içerisinde başvurusu yapılan üç AB, beş TÜBİTAK projesi değerlendirme aşamasındadır.
- 2018 yılında yapılan patent başvurusu bir önceki yıla kıyasla %20 artarak 182'ye çıkmıştır. Bu başvurulardan ikisi uluslararası patent başvurusu olup diğerleri ulusal başvurulardır.
- 2018 yılı içerisinde yapılan akademik yayın başvurusu ise 23 adettir.

Akıllı ulaşım sistemleri alanında deneme yapan ilk Türk operatörü

Türk Telekom, Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı (2017-2020)'nda yer alan Akıllı Ulaşım Sistemleri konusunda deneme yapan ilk Türk operatörüdür.

Türk Telekom ve Nokia bir ilke imza atarak İspanya'da düzenlenen Mobil Dünya Kongresi 2018'de V2X demosunu gerçekleştirmiştir. Demo ile katılımcılar, 5G altyapısı üzerinde çalışan akıllı ulaşım sistemlerinin devrede olduğu,

yoğun trafik hareketi bulunan gelecekteki bir metropol kentin sanal caddelerine götürülmüştür.

Yeni nesil akıllı ulaşım sistemlerinde hedeflenen; birbirine bağlanan araçlar, akıllı şehir altyapısı, ulaşım altyapısı, yollar, köprüler, trafik işaret ve işaretçileri için standardizasyon ve sistemlerin birlikte çalışabilirliğidir. Nokia ile geliştirilen sistem sayesinde daha düzenli, güvenli ve ekonomik ulaşım imkanı sağlanabilmektedir.

V2X teknolojisi ile araçların güzergâhındaki diğer araçlarla, yayalarla ve tüm akıllı ulaşım sistemleri ile haberleşerek bir iletişim ağı oluşturulmuştur. Bu ağdan alınan bilgiler ile daha güvenli, çevreci, verimli ve konforlu bir trafik ortamı sağlanmaktadır.

Argela'nın ProgRAN'ı Türkiye'de de denenmiştir

Türk Telekom iştiraki Argela'nın geliştirdiği RAN Slicing'in (Baz İstasyon Dilimleme) teknolojisinin canlı saha denemesi Türk Telekom tarafından, Konya, Habiller Köyü'ndeki Evrensel Hizmet Projesi kapsamında kurulan sahada gerçekleştirilmiştir.

Argela CEM Projesi-%100 yerli

Türk Telekom mobil şebekesinde kullanılan müşteri deneyimi yönetimi (CEM) platformu, 2017 yılı sonunda başlatılan proje kapsamında yenilenmektedir. Argela'nın geliştirdiği şebeke performans görüntüleme ve müşteri deneyimi çözüm platformu alanında ilk ve tek yerli ürün olma özelliğini taşımaktadır. Bu kapsamda, derin paket inceleme, şebeke performans görüntüleme ve müşteri deneyim yönetimi çözümleri için 9 Ekim 2018'de İstanbul Sanayi Odası ve TOBB'dan %100 yerli malı belgesi alınmıştır.

Geliştirilen ürün, şebeke performansı, servis kalitesi ve müşteri deneyimini analiz ederek, iyileştirmeler yapılmasına önemli ölçüde katkı sağlayacaktır.

Araştırma ve İnovasyon Faaliyetleri

5G Vadisi Açık Test Sahası çalışmalarından satırbaşları

5G VATS Mutabakat Zaptı

5G Vadisi Açık Test Sahası (5G VATS) Projesiyle, 5G ve Ötesi konularında çalışan tüm şirket ve akademisyenlerin faydalanabileceği açık bir test-deneme alanı kurulması hedeflenmektedir.

5G VATS, Ankara'da Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü, Bilkent ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) yerleşkeleri ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Merkez Binası arasındaki alanı kapsayan bölgede üniversitelerin, araştırma merkezlerinin, şirketlerin, girişimci teknoloji firmalarının, 5G ve Ötesi'ne ilişkin yerli ve milli imkanlarla geliştirilecek uygulama ve teknolojileri test edebilecekleri ve katma değer oluşturabilecekleri bir ortamın tesis edilmesi hedefiyle BTK liderliğinde oluşturulmuştur.

5G Vadisi Açık Test Sahası İş Birliği Protokolü, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK), Hacettepe Üniversitesi, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, ODTÜ, Türk Telekomünikasyon A.Ş., Vodafone Telekomünikasyon A.Ş. ve Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. tarafından 15 Ağustos 2017 tarihinde imzalanmıştır.

5G Vadisine, uçtan uca 5G şebekesi, yerli ve milli imkanlarla geliştirilen 4G çekirdek şebekesi, 4G baz istasyonu, IoT platformu, fiziksel ağda testlere olanak sağlayan test ölçüm ekipmanlarının konuşlandırılması amacıyla 24 Temmuz 2018 tarihinde 5G VATS'da test şebeke altyapıları kurulmasına yönelik mutabakat zaptı imzalanmıştır.

Türk Telekom 5G Vadisi Yürütme Kurulu toplantılarına düzenli katılım sağlayarak, toplantı katılımcılarına test şebeke altyapısı önerilerinin değerlendirilmesi, kurulması ve sürdürülebilirliği süreçlerinin belirlenmesi ve yürütülmesi konularında uzmanlık desteği sunmuştur.

5G ve Ötesi Ortak Lisansüstü Destekleme Programı

2018 yılında BTK koordinasyonunda Türk Telekom, Turkcell, Vodafone ve ODTÜ, Bilkent Hacettepe üniversiteleri iş birliğinde oluşturulan 5G ve Ötesi Ortak Lisansüstü Destekleme Programı kapsamında ilk araştırmacıların yetiştirilmesine 2018-2019 eğitim öğretim yılında başlanmıştır.

Yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yönelik program ile 5G ve ötesi teknolojilere ilişkin spesifik odaklı araştırmalar ve projelerin yürütülmesinin yanı sıra sektörün ihtiyacı olan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi de hedeflenmektedir.

Program kapsamında, Türk Telekom katılımcı öğrencilere yarı zamanlı çalışma imkanı da sunmaktadır. Bu kapsamda, altı yüksek lisans öğrencisi Türk Telekom bordrosuna alınmış, programa verilen destek somut olarak teyit edilmiştir.

Türk Telekom'un 5G yol haritası 5G Beyaz Kitap'ta yayınlanmıştır

BTK liderliğinde, 5GTR Çalışma Grupları tarafından hazırlanan Beyaz Kitap, Türkiye'nin 5G ve ötesine yönelik önceliklerini, stratejilerini ve yol haritalarını içeren bir "ilk"tir.

5GTR Forumun önemli çıktılarında biri olan 5G Beyaz Kitap, dünyada ve Türkiye'de 5G teknolojileri ve çalışmalarında gelinen durumu, 5G mimarisine dair öngörülerini ve 5G gereksinimlerinin potansiyel teknoloji yapı taşlarına ilişkin bakış açılarını sunmaktadır.

5G Beyaz Kitap, aynı zamanda, Türkiye'nin bu teknolojileri üreten ülkelerden biri olma hedefi doğrultusunda, 5G ve ötesi strateji ve yol haritaları açısından bir kılavuz olarak da hizmet etmeyi amaçlamaktadır.

Kitapta, 5G haberleşme şebekesini oluşturan çekirdek ağ katmanı ve fiziksel ağ katmanı ile bu katmanlar üzerinde çalışacak hizmet ve uygulamalara dair Türkiye'de yapılabilecek ve yapılması gerekli olan çalışmalar ele alınmıştır. Kitapta, 5G ve ötesi teknolojiler alanında Türkiye'nin sahip olduğu teknolojik yetenekler göz önünde bulundurularak geliştirilebilecek yazılım, donanım, hizmet ve uygulamalara ve ayrıca 5G ekosisteminin nasıl büyütülebileceği ve verimli hale getirilebileceğine ilişkin öneriler ve yol haritalarına yer verilmektedir.

5G Beyaz Kitap içeriği, 5GTR Forum Çekirdek Ağ, Fiziksel Ağ, Hizmet ve Uygulama ile Standardizasyon Çalışma Gruplarında yer alan kamu kurum ve kuruluşları, işletmeciler, teknoloji şirketleri ve tedarikçi firmalar, STK'lar, özel sektör temsilcileri ve akademisyenlerin katkıları ile oluşturulmuştur.

5G Beyaz Kitap, 5G ve ötesi haberleşme teknolojileri konusunda gerek kamu gerekse özel sektör için referans doküman niteliğini kazanmıştır. 5G ve ötesi yeni nesil haberleşme teknolojilerinde yerli ve milli bir ekosistemin

oluşturulmasına yönelik girişimleri destekleyecek olan bu tür çalışmaların önümüzdeki dönemde artacağı öngörülmektedir.

Türk Telekom, Uçtan Uca Yerli ve Milli 5G Haberleşme Şebekesi Projesi'ne aktif katkı sağlamaktadır

Türk Telekom, 2018 yılında Haberleşme Teknolojileri Kümelenmesi (HTK) tarafından yürütülen ve Türkiye'de 5G teknolojilerinin geliştirilmesine yönelik Uçtan Uca Yerli ve Milli 5G Haberleşme Şebekesi Projesi'ne yüksek katkı sağlamıştır. Proje kapsamında, küme üyesi 17 firmanın ve 3 operatörün iş birliğinde CRAN, yeni radyo, NFV, siber güvenlik, radyolinkler, OSS ve anahtarlama ekipmanları gibi alanlarda Ar-Ge çalışmaları yürütülmüştür.

BTK'nın önderliğinde yapılan toplantılarda HTK üyesi KOBİ'ler ile görüşülmüş ve Türk Telekom şebekesinde sunulan ürünler hakkında bilgi paylaşımında bulunulmuştur. Yerli üretim yapmak isteyen firmalar ile birebir görüşmeler yapılmış; ürünleri hakkında yorumlar ve geliştirilmesi gereken noktalar paylaşılmıştır. Proje kapsamındaki firmaların ürün geliştirme süreçlerine katkı sağlamak adına, Türk Telekom sahaları ve laboratuvarı yerli ürün testlerine açılmıştır.

5G Vadisi Açılış Töreni

5G Vadisi Açılış Töreni, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Bakan Yardımcısı Dr. Ömer Fatih Sayan'ın katılımı ile Hacettepe Üniversitesi'nin Beytepe Kampüsü'ndeki BTK Laboratuvarı'nda gerçekleştirilmiştir. Açılış töreninde, Türk Telekom adına açılış konuşmasını Teknoloji Genel Müdür Yardımcısı Yusuf Kırac yapmış; Türk Telekom standında, VOLTHA ve ProgRAN demoları gerçekleştirilmiştir.

Open Networking Foundation (ONF)

ONF çatısı altında, Türk Telekom 2018 yılında iştiraki Argela ile birlikte açık kaynak yazılım temelindeki SDN/NFV adaptasyon çalışmalarına başlamış ve sektöründe yenilikçi ve öncü bir rol üstlenmiştir.

AB/TÜBİTAK Projeleri çalışmalarına 2018 yılında da devam edilmiştir

2018 yılında, 1'i H2020 ve 3'ü Celtic-Plus olmak üzere toplam 4 adet Avrupa Birliği (AB) projesi yürütülmüş; 2 adet AB proje öneri başvurusu gerçekleştirilmiştir.

Celtic-Plus kapsamında başarıyla tamamlanan, mobil şebekelerde SDN altyapısı konulu SIGMONA projesi, 2018 yılı Mayıs ayında Celtic-Plus İnovasyon ödülünü almaya hak kazanmıştır. Diğer taraftan 2018 yılında 6 TÜBİTAK projesi üzerindeki çalışmalara devam edilirken, 6 yeni TÜBİTAK proje öneri başvurusu da yapılmıştır.

Open Networking Foundation (ONF) ile yürütülen çalışmalar devam etmiştir

Türk Telekom, yeni nesil iletişim teknolojilerinin geliştirilmesine öncülük eden, dünyanın sayılı açık platformlarından Open Networking Foundation (ONF) ile çalışmalarına devam etmektedir. ONF çatısı altında, Türk Telekom 2018 yılında iştiraki Argela ile birlikte açık kaynak yazılım temelindeki SDN /NFV adaptasyon çalışmalarına başlamış ve sektöründe yenilikçi ve öncü bir rol üstlenmiştir.

Türk Telekom, bu kapsamda, Software Defined Networks (SDN), Network Functions Virtualization (NFV) ve Cloud teknolojilerinin geliştirilmesi çalışmalarında aktif rol almaya devam etmektedir.

ITU-T SG-12 Servis Kalitesi Geliştirme Grubu'nun Çalıştayı Türk Telekom ev sahipliğinde İstanbul'da düzenlenmiştir

Türk Telekom; ITU-Telekomünikasyon Standardizasyon Sektörü'nün (ITU-T) Network Performans, QoS, QoE alanında çalışmalar yürüten Çalışma Grubu 12'de aktif olarak yer almakta ve Çalışma Grubu başkan yardımcılığı düzeyinde görev almaktadır.

Uluslararası arenada telekomünikasyon sektöründeki standartları belirleyen ITU-Telekomünikasyon Standardizasyon Sektörü (ITU-T) Servis Kalitesi Geliştirme Grubu'nun (QSDG) etkinliğine Türk Telekom ev sahipliği yapmıştır. 3-7 Eylül 2018 tarihleri arasında yapılan etkinliğe

ITU Üyeleri, BTK temsilcileri, operatörler, tedarikçiler ve farklı ülkelerden düzenleyici kuruluşlardan toplam 7 farklı ülkeden 104 kişi katılım sağlamıştır.

Türk Telekom, toplantının ev sahibi sıfatıyla, çok sayıda sunum yapmış, oturumlar yönetmiş ve katılımcı kitle ile etkin bir iletişim içinde olmuştur.

Türk Telekom Teknoloji İnovasyon Merkezi, Türk Telekom Şebekesinin birebir simülasyonunu sağlamaktadır

Türk Telekom Teknoloji İnovasyon Merkezi, 2018 yılı Kasım ayı itibarıyla açılmıştır. Türk Telekom şebekesinin birebir simülasyonunun sağlandığı Merkez, telekomünikasyon şebeke ve servislerini en üst seviyede tasarlama, geliştirme ve test edebilme imkânını, sürdürülebilir ve tekrarlanabilir kalite yaklaşımı ile sunmaktadır.

Simülasyon salonunun yanı sıra Erişim, Network ve Yeni Teknoloji Laboratuvarlarına da sahip olan Türk Telekom

Teknoloji İnovasyon Merkezi'nde;

- Şebekenin xPON dönüşümünün tamamen yazılım temelli bir mimari ile sağlanması (VOLTHA) ve NFVI - şebekenin sanallaştırılması,
- Tasarım çalışmalarına test ortam desteği verilerek mimari tasarımların yapılması ve hataların önceden engellenmesi,
- Sertifikasyon - Çeşitli ürünler için raporlama yapılması ve uyumluluk denetimlerinin gerçekleştirilmesi,
- Simülasyon imkânları- Açık ve Sanal Networkler ile uçtan uca test ortamının sağlanması,

- Eğitim - çalışanların yetkinliklerinin artırılması, telekomünikasyon sektörüne uzman işgücünün kazandırılması,
  - Yerli ve milli 5G geliştirmeleri kapsamında test ve Ar-Ge ortamının sağlanması,
  - Üniversiteler ile iş birliği kapsamında çalışmalar yapılarak öğrenci ve akademisyenlere telekomünikasyon teknolojilerini geliştirme imkanı sunan laboratuvar ortamının sağlanması,
  - Telekomünikasyon sektöründe iş yapmak ve proje geliştirmek isteyen küçük girişimciler ile yeni başlayanlara kuluçka ortamı kapsamında laboratuvar ortamı sağlanması,
- faaliyetleri yürütülmektedir.

İnsan Kaynakları

Türk Telekom, stratejileri doğrultusunda kurumsal odak alanlarını destekleyecek **daha sade ve çevik organizasyon yapıları oluşturmuştur.**

10.798

Türk Telekom, dernek kurma özgürlüğünü ve toplu iş sözleşmesi hakkını desteklemektedir. Türk Telekom Grubu'nda Aralık 2018 tarihi itibarıyla sendikali sayısı 10.798'dir.

Türkiye'nin en büyük işverenlerinden biri

Türk Telekom, Türkiye telekomünikasyon sektöründe en çok tercih edilen şirket olmayı ve bu sayede gelecek stratejisi ve hedefleri doğrultusunda, kurum kültürü ve değerlerine uygun nitelikli iş gücünün Şirket'e kazandırılmasını hedeflemektedir.

Grup, ülkemizin her köşesinde, alanında uzman ve profesyonel deneyimlere sahip olan, 16.908 Türk Telekom ve 16.509 Türk Telekom iştirakleri çalışanı ile toplamda 33.417 kişilik büyük ailesiyle hizmet vermektedir.

Türk Telekom'da çalışanların %20'sini kadınlar, %80'ini erkekler; Türk Telekom iştiraklerinde ise çalışanların %56'sını kadınlar, %44'ünü erkekler oluşturmaktadır.

Türk Telekom'da çalışanların %10'u yüksek lisans ve doktora, %35'i lisans, %39'u ön lisans programları mezunu olup; bu oranlar Türk Telekom iştiraklerinde ise yüksek lisans ve doktora için %3, lisans için %36, ön lisans için %26'dır.

Ayrıca, Türk Telekom'da çalışanların %51'i 21-35 yaşları arasında, %28'i 35-45 yaşları arasında ve %21'i 45 ve üzerindeki yaş gruplarında yer almakta iken; Türk Telekom iştiraklerinde yaş aralığı oranları 21-35 yaş için %78, 35-45 yaş için %19, 45 yaş ve üzeri için ise %3'tür. Türk Telekom'da yaş ortalaması ise 36 iken, Türk Telekom iştiraklerinde 31'dir.

Sendikal hayata ve haklara saygılı bir şirket

Türk Telekom, dernek kurma özgürlüğünü ve toplu iş sözleşmesi hakkını desteklemektedir. Türk Telekom Grubu'nda Aralık 2018 tarihi itibarıyla sendikali sayısı 10.798'tir.

Türkiye genelindeki Türk Telekom bünyesinde yaklaşık 11 bin sendika üyesi çalışanın ücret ve diğer sosyal hakları ile çalışma koşullarını belirleyen, 01 Mart 2017-

28 Şubat 2019 tarihleri arasında, iki yıl süreyle geçerli 12. Dönem Toplu İş Sözleşmesinin uygulanmasına devam edilmiştir. Şirket ile Türkiye Haber-İş Sendikası arasındaki etkin sosyal diyalog ve iş birliği sayesinde kayda değer bir uyuşmazlık görülmemiştir. İş yerlerinde çalışma barışının devamı sağlanmış, herhangi bir grev, iş geciktirme veya bırakma eylemi yaşanmamıştır.

Etkin iş gücü planlaması

Türkiye'nin en büyük işverenlerinden biri olmanın sorumluluğunu taşıyan Türk Telekom, bünyesindeki insan gücünün etkili yönetilmesi amacıyla birçok öncü ve yenilikçi İnsan Kaynakları uygulamalarını hayata geçirmektedir.

Türk Telekom İnsan Kaynakları Politikaları, insan hakları, fırsat eşitliği, etik ilkelere ve yasal düzenlemelere tam uyum, çeşitlilik, farklılıklara saygı ve katılım esasına uygun olarak düzenlenmiştir. Bu politikalar Türkiye'nin 81 ilinde yaygın bir şekilde faaliyetlerini yürüten Şirket çalışanlarının ortak hedeflere birlikte çalışmasını sağlayacak, uyumlu bir çalışma ortamını mümkün kılmaktadır.

Türk Telekom'un stratejik hedeflerine daha etkin hizmet edecek, büyüme ve kârlılığı sürdürülebilir hale getirecek şekilde doğru sayıda doğru dağılımda iş gücünü belirlemek amacıyla iş gücü planlama çalışması yapılmıştır. İş gücü planlama çalışması kapsamında, Türk Telekom büyüklüğünde, benzer hizmetleri sunan, entegre ve kendi altyapısını kullanan uluslararası telekom operatörlerinin iş

gücü sayıları kullanılarak kıyaslama çalışması yapılmıştır. Bu çalışma sonucunda, Türk Telekom'un iş gücü planı oluşturulmuştur.

Müşterilere yüksek kalitede hizmet sunmayı amaçlayan Müşteri Odaklılık stratejisi çerçevesinde, Türk Telekom üst yönetim yapısında 2018 yılı Aralık ayında organizasyonel değişiklik hayata geçirilmiştir.

Verimliliği arttıran performans yönetimi çalışmaları

2018 yılında, 2017 yıl sonu değerlendirme dönemi kapsamında 8.078 çalışanın değerlendirme süreci tamamlanmış; 6.075 çalışan, yöneticisinden geri bildirim almıştır.

2018 için belirlenen Üst Yönetim hedeflerinin direktör seviyesine kınımlarını amaçlayan Hedef Yayılım Toplantıları her bir iş birimi için gerçekleştirilmiştir. Ardından direktör hedefleri, ilgili direktör ve müdürlerin katılımıyla yapılan toplantılarda müdür seviyesine kınımlanmıştır. 7.764 çalışana kapsayacak şekilde 2018 Hedef Belirleme ve Hedef Gözden Geçirme Dönemleri tamamlanmıştır.

Ayrıca, 2018 Aralık ayında 2019 için Üst Yönetim hedefleri belirlenmiş ve ardından Üst Yönetim hedeflerinin direktör seviyesine kınımlarını amaçlayan Hedef Yayılım Toplantıları iş birimi bazında gerçekleştirilmiştir.

Türk Telekom Akademi

Türkiye'nin en büyük entegre kurumsal okulu Türk Telekom Akademi, çalışanların kariyer gelişimini destekleyen eğitim projelerini hayata geçirmektedir.

START Genç Yetenek Programına yüksek ilgi

Türkiye'nin en büyük istihdam kapasitesine sahip şirketlerinden biri olarak, Genç Yetenek Programı "Türk Telekom START" kapsamında, 2018 yılında toplam 18.546 başvuru alınmıştır. Uygun kriterleri sağlayan 8.595 aday Genel Yetenek ve İngilizce sınavlarına dahil olmuş ve sınavlardan başarılı olan adaylar değerlendirme merkezine katıldıktan sonra 316 aday bireysel mülakata alınmıştır. Değerlendirme sürecini ve mülakatları başarıyla tamamlayan 72 aday, tam zamanlı olarak işe başlamıştır.

Kariyer gelişiminde öncü kurumsal okul: Türk Telekom Akademi

Türkiye'nin en büyük entegre kurumsal okulu Türk Telekom Akademi, çalışanların kariyer gelişimini destekleyen eğitim projelerini hayata geçirmeye devam etmektedir. Akademi, 488 eğitim konu başlığında, 141 eğitim lokasyonunda, 570 aktif iç eğitimciyle, güncel eğitim teknolojilerini kullanarak eğitim ve gelişim hizmeti sunmaktadır. 2018 yılı için çalışan başına ortalama eğitim saati 39,9'dur.

Türk Telekom Akademi çalışan gelişimi faaliyetleri

2018 yılında, çalışan gelişimi için ana iş fonksiyonlarına özel olarak yapılandırılmış; Liderler Okulu, Teknoloji Okulu, Pazarlama Okulu, Satış Okulu, Müşteri Hizmetleri Okulu, İnsan Kaynakları Okulu, Finans Okulu, İş Sağlığı ve Güvenliği Okulu, İç Eğitimci Okulu faaliyetlerine devam etmiştir.

Ocak-Aralık 2018 döneminde çalışanların kişisel gelişim ve mesleki ihtiyaçları Kişisel Gelişim Okulu, İş Birimi'ne özel okullar, mesleki katalog eğitimleri, teknik uzmanlık eğitimleri ve liderlik ve yetenek gelişim programları ile karşılanmıştır. Bu kapsamda toplamda 4.773 etkinlik yapılmıştır. Eğitim yaygınlık oranı %85,2 olup, 15.824 çalışmamız en az bir kez sınıf eğitimine katılmıştır.

Türk Telekom START Programı kapsamında işe başlayan yeni mezun çalışanlar, "START Gelişim Programı"nda bulunan oryantasyon programı ve saha ziyaretleri, sınıf eğitimleri, koçluk görüşmeleri, rotasyon süreci, mentorluk programı, inovasyon proje süreci ve sunumlarını tamamlayarak programdan mezun olmuşlardır.

Türk Telekom Akademi tarafından ayrıca her ay düzenli olarak çalışan gelişimini desteklemek amacıyla canlı yayın eğitimleri düzenlenmektedir. Bu kapsamda "Teknoloji Kürsüsü" ve "Öğren Molası" olmak üzere iki ayrı üst başlıkta, bir saatlik canlı yayın oturumlarında, alanlarında uzman konuşmacılar, günümüze ve geleceğe yön veren teknolojileri ve kişisel gelişimin trend konularını çalışanlarımıza aktarmaktadır. Canlı yayın sonrasında, programların videoları, Türk Telekom Port üzerinden tüm çalışanların erişimine sunulmaktadır.

Yine teknoloji alanında, fiber sistemlerinin işletme ve bakımından sorumlu erişim teknolojisi çalışanlarının bilgi ve beceri seviyesini arttırmak amacıyla, Türk Telekom Akademi tarafından "FTTX Sistemleri Sertifika Programı" başlatılmıştır. 1.300 katılımcıyı hedefleyen program kapsamında, ilk etapta uzman seviyede 36 Şirket çalışanı Belçika, Antwerp'teki Nokia Eğitim Merkezinde gerçekleştirilen eğitimlere katılmış ve programı başarıyla tamamlamışlardır. 2018'de ayrıca, 1.084 Türk Telekom çalışanı Cisco Network Uzmanlığı programına dahil edilmiştir.

Türk Telekom Akademi bünyesinde 2018 yılında da çalışanların iş yaşamı boyunca gelişimini sürdürmek amacıyla Koçluk ve İç Mentorluk Programları gerçekleştirilmiştir. Çalışanların yabancı dil becerilerini geliştirmek için İngilizce konuşma kulüpleri açılmıştır.

Ayrıca çalışanların kişisel verilerin gizliliği ve bilgi güvenliği konularında da farkındalığını arttırmak amacıyla gelişim programları uygulanmıştır. Bu kapsamda Kişisel Verileri Koruma Kanunu (KVKK) konusunda tüm çalışanlarda farkındalık oluşturmak adına Türk Telekom Akademi ve Regülasyon ekipleri iş birliğiyle özel bir e-egitim hazırlanmıştır. Bu kapsamda sınıf içi eğitim ve e-egitimlerle, 11.000'e yakın Şirket çalışanına ulaşılmıştır. Yine Bilgi Güvenliği farkındalığını arttırmak için çalışanlara e-egitim ataması yapılmış ve çalışanların %90'ı bu e-egitimleri tamamlamıştır. Buna ek olarak şirket içerisinde Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi'nin verimli çalışabilmesi ve işleyebilmesi için ISO27001 İç Denetçi ve Baş Denetçi sınıf içi eğitimleri düzenlenmiştir.

Liderlik gelişim programları

Türk Telekom Akademi tarafından, 2018 yılında da yüksek performans ve yüksek potansiyele sahip çalışanlara özel yetenek gelişim programları tasarlanmış ve hayata geçirilmiştir.

Türk Telekom Liderler Okulu Programı: Türk Telekom stratejilerinin hayata geçirilmesinde yöneticilerin gelişimi kritik önem taşımaktadır. Bu kapsamda teknolojik gelişmeler, yeni neslin beklentileri, rekabet, hızlı ve dinamik iş ortamının gerektirdiği liderlik yetkinliklerini kazandırmak ve Türk Telekom'u ileriye taşıyacak liderlik kültürünü güçlendirmek amacı ile Türkiye'nin öncü üniversitelerinden Boğaziçi Üniversitesi ile "Türk Telekom Liderler Okulu" tasarlanmıştır.

2017-2018 döneminde, Liderler Okulu'na 159 Türk Telekom yöneticisi katılmıştır.

VUCA Dünyasında Stratejik Liderlik Gelişim Programı

Değişimi yönetirken belirsizliğin yoğun olduğu süreçlerde yüksek performanslı takımlara liderlik etme yolculuğunda Türk Telekom yöneticilerini destekleyecek araçları ve iş yönetiminde bütünsel bakış açısı kazandırmayı hedefleyen içeriği ile VUCA Dünyasında Stratejik Liderlik Gelişim Programı gerçekleştirilmiştir. Sabancı Üniversitesi iş birliği ile oluşturulan programda 155 katılımcı yer almıştır.

Future Technologies Program: Geleceğin teknolojisini deneyimlemek ve takip edenden takip edilen konumuna geçebilmek hedefiyle Şirket yöneticilerine yönelik "Future Technologies Programı" başlatılmıştır. Finlandiya ve Çin'de 1 hafta süre ile gerçekleştirilen eğitimlerde; nesnelerin interneti, 5G teknolojisi, IP video, bulut teknolojileri, sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik gibi geleceğe yön verecek teknolojiler, uygulama merkezlerinde deneyimlenmiştir. 2018 yılında toplam 140 yönetici bu programa katılmıştır.

Endüstri 4.0 Yönetimsel Liderlik Gelişim Programı: Teknoloji ve üretimi bir araya getiren Endüstri 4.0 kavramını odağına alan "Endüstri 4.0 Yönetimsel Liderlik Gelişim Programı" hayata geçirilmiştir. Türk Telekom'dan direktör seviyesinde katılımcılarla gerçekleştirilen bu programda, Endüstri 4.0 uyumlu Huawei üretim tesisleri ziyaret edilmekte ve Hong Kong'da faaliyet gösteren, sabit ve mobil teknolojilerde entegrasyon deneyimi yaşamış olan PCCW firmasının deneyimleri paylaşılmaktadır.

Orkestra entegre yetenek yönetimi süreci

Türk Telekom Akademi'nin entegre yaklaşımını temsil eden Orkestra ile yetenek yönetimi sistemi içinde doğru kişilerin doğru pozisyonlarda ve doğru gelişim desteğiyle geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Orkestra; Performans Yönetimi, Yetenek Yönetimi (Potansiyel Değerlendirme) ve Eğitim/Gelişim (Gelişimi Planlama) olmak üzere üç temel adımdan oluşmaktadır.

Bu kapsamda; 2018 yıl sonu itibarıyla, 360° yetkinlik değerlendirme ve potansiyel değerlendirmeler, yaklaşık 7.300 çalışan için tamamlanmıştır. İş birimleri bazında, çalışanların tüm değerlendirme sonuçlarının gözden geçirildiği ve gelişim ihtiyaçlarının değerlendirildiği, toplam 58 Yetenek Yönetimi Komite Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Organizasyonel sürekliliği sağlamak amacıyla belirli bir seviyenin üzerindeki yönetici pozisyonları için yedekleme planları tanımlanmıştır. Yedekleme kapsamının genişletilmesi ve kritik uzmanlıkların yedeklenebilmesi için kritik pozisyonlar belirlenerek gereklilik analizleri yapılmıştır.

Çalışanların gelişimlerini desteklemek amacıyla, Değerlendirme/Gelişim Merkezi ve Gelişim Danışmanlığı Programları gerçekleştirilmiştir. 2018 yılı içerisinde 300 çalışan için Gelişim Danışmanlığı ve 200 çalışan için Değerlendirme/Gelişim Merkezi çalışmaları iç kaynaklı

8 Ödül

Türk Telekom'un İnsan Kaynakları alanında 2018 yılı içerisinde, ulusal ve uluslararası platformlarda 8 prestijli ödüle layık görülmesi, işveren marka algısını daha da güçlendirmiştir

olarak yürütülmüştür. Bu araçlar sayesinde çalışanların gelişim ihtiyaçları birebirde kendileri ve yöneticileri ile değerlendirilmekte, gelişim aksiyonları planlanmakta ve takip edilmektedir.

2018'de Bölge/Genel Müdürlük bünyesinde 63 yönetsel seviye ve 740 uzman seviyesi dikey kariyer hareketi (terfi) gerçekleştirilmiştir. Şirket içi opsiyonlar konusunda çalışanların farkındalığını destekleme ve uzmanlık alanlarına uygun kariyer akışları belirlemek amacıyla 2018 yılında pilot olarak İnsan Kaynakları, Satış ve Müşteri Hizmetleri, Pazarlama, Teknoloji ve Finans fonksiyonları için kariyer yolları tasarlanmıştır.

Türk Telekom'da liderlik kültürünün geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla yürütülen "Liderlik Kültürü Geliştirme Programı" kapsamında, 2018 yılı içerisinde 783 yönetici, Türk Telekom Liderlik Modeli çerçevesinde güçlü/gelişime açık alanları belirlenerek, bu alanlara uygun tasarlanmış gelişim programına alınmışlardır.

"Ustasından Telekomünikasyon" Sertifika Programı

Üniversitelerle iş birliğini geliştirmek ve istihdamı desteklemek amacıyla hayata geçirilen program, ülke genelindeki telekomünikasyon sektörünün en büyük sorunu olan nitelikli ara eleman ihtiyacını karşılamaya devam etmektedir. Program kapsamında, 14 üniversite bünyesinde, uçtan uca Telekomünikasyon Teknolojileri Uygulamalı Laboratuvarları kurulmuş olup, sektörün ihtiyaçlarına uygun olarak 23 farklı başlıkta eğitim verilmektedir.

Eğitim satış ve iş geliştirme faaliyetleri

Eğitim Satış ve İş Geliştirme Müdürlüğü tarafından, Türk Telekom Akademisi'nin birikmiş eğitim tecrübesi ile tasarlanmış eğitim içerikleri ve gelişim programları, kamu ve özel kuruluşlara sunulmaktadır. Bu kapsamda 2018 yılında birçok kamu ve özel sektör kuruluşunun eğitim ihtiyaçları Türk Telekom Akademisi tarafından karşılanmış ve yüksek oranda eğitim ürünü satışı gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca Bireysel ve Kobi Müşterilerinin eğitim ve gelişim faaliyetlerini karşılamak üzere, Türk Telekom Akademisi web sitesi üzerinden dijital platformda yabancı dil eğitimleri, kariyer eğitim paketleri, sertifikalı eğitim programları ve hızlı okuma programları hizmete açılmıştır.

Eğitim Satış ve İş Geliştirme kapsamında, şirketin sosyal sorumluluk projelerine de destek verilmiştir. "Suriyeli Vatandaşlara Türkçe ve Adaptasyon Eğitimi Projesi" kapsamında 40 sınıfta, yaklaşık 1.000 kişinin, A1 seviyesinde Türkçe öğrenim eğitimleri tamamlanmıştır. Böylelikle katılımcılara günlük hayatlarını idame edecek seviyede Türkçe okuma, yazma ve kendini ifade edebilme becerileri kazandırılmıştır.

Eğitim teknolojilerinin Türk Telekom'da kullanımı

Sınıf eğitimlerinin yanında alternatif eğitim teknolojileri de kullanılarak, 2018 yılı içerisinde kişisel eğitim saatindeki E-öğrenme payı %12 seviyesine yükseltilmiştir. Akademi Video Çekim Stüdyosunda 220'ye yakın eğitim videosu çekimi gerçekleştirilmiş ve bu eğitimler E-öğretim kataloğu ile tüm çalışanlara açılmıştır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi dijital ortama taşınarak yüksek seviyede tasarruf sağlanmıştır. Sanal Gerçeklik ile hem "İSG Yüksekte Çalışma Eğitimi" hem de "Türk Telekom 4 Ürün VR Eğitimi" uygulaması şirket genelinde ve sektör içerisinde yaygınlaştırılmıştır. Eğitim teknolojileri kapsamında, etkileşimli video benzeri özellikler projelere dahil edilmiş ve uygulamasına geçilmiştir. Türk Telekom Akademisi çatısı altında "Eğitimde Teknoloji Kullanımı" ve "Oyunlaştırma" eğitimleri hazırlanarak, çok sayıda grup eğitimi verilmiştir. Yine "Oyunlaştırma" kapsamında QuizGame uygulaması başlatılarak, regülasyon gibi ciddi bir konunun çalışanlara eğlenceli bir şekilde aktarılması sağlanmıştır. Ayrıca Türk Telekom ofis ve bayi çalışanlarının, şirket içinde kullandıkları uygulamaların ekran eğitimleri düzenlenmiştir.

İşveren markası faaliyetleri

Türk Telekom'un tercih edilen şirket olması kapsamında çeşitli işveren markası çalışmalarına da imza atılmıştır. Türk Telekom'un İnsan Kaynakları alanında 2018 yılı içerisinde, ulusal ve uluslararası platformlarda 8 prestijli ödüle layık görülmesi, işveren marka algısını daha da güçlendirmiştir.

Kampüs İletişimleri: Türk Telekom kampüs iletişimleri kapsamında, Türk Telekom liderleri üniversite öğrencileriyle bir araya gelerek kariyerinin başlangıcında olan genç yeteneklerle deneyim paylaşarak sektörü tanıtmaktadır. Türk Telekom yıl boyunca Türkiye'nin dört bir yanındaki üniversitelerde düzenlenen organizasyonlarda yer alarak telekomünikasyon sektörünün ve iş alanlarının tanıtımını gerçekleştirmenin yanı sıra kariyer fırsatları hakkında bilgi vermektedir.

Türk Telekom Kariyer Web Sitesi: İşveren markası çalışmaları kapsamında, Türk Telekom Kariyer web sitesi “Duyarlı web tasarımı” yaklaşımıyla tüm cihazlarda sorunsuz görüntülenebilen bir yapıda olmasını sağlamak için baştan aşağı yenilenmiştir. Sadeleşmiş ve kullanıcı dostu olarak tasarlanmış yeni www.turktelekomkariyer.com.tr üzerinden Türk Telekom ailesine katılmak ya da Türk Telekom İnsan Kaynakları hakkında bilgi almak isteyenler, bilgiye hızlı, pratik bir şekilde ulaşabilmekte ve isterlerse özgeçmişlerini bırakabilmektedirler.

Sosyal Medya İletişimleri: Türk Telekom Kariyer sosyal medya hesapları ile genç yetenek ve profesyonellere yönelik işveren marka iletişimleri yürütülmektedir. Türk Telekom’da yaşam, İnsan Kaynakları uygulamaları, güncel haberler, kariyer tavsiyeleri, kampüs etkinlikleri yarışmalar gibi içeriklerle aktif ve sürekli sosyal medya iletişimiyle adayların Türk Telekom’u tanıması sağlanmaktadır.

İç İletişim Çalışmaları

Çalışan iletişiminde yeni kanallar

Anlık bildirim uygulaması ve dijital ekranlar gibi alternatif kanallar canlıya alınarak, çalışan iletişiminde bu kanalların kullanım oranı arttırılmıştır. Ayrıca Gündem, Cuma Postası gibi çalışan duyurularının etkinliği ölçülmüş; tasarım gibi alanlarda geliştirmeler sağlanmıştır. Türk Telekom’un tüm çalışanlarının ortak iletişim platformu Türk Telekom Port’un arayüzü yenilenerek kullanıcı odaklı tasarımıyla çalışanların hizmetine sunulmuştur. Entegre iletişim kapsamında, e-posta ile atılan duyurular, anlık bildirim uygulaması ile desteklenerek, haber ve duyuruların çalışanların %100’üne ulaşması sağlanmıştır.

Kurum içi iletişim dergisi, “Türk Telekom Güncel” adıyla, yepyeni bir kurumsal tasarım ve çok daha zengin bir içerikle, 3 aylık periyotlarda matbu yayınlanmıştır. Dergi, aynı zamanda, Türk Telekom Port üzerinden dijital olarak da Türk Telekom çalışanlarıyla buluşturulmuştur. Çalışanların iş dışı başarıları ve hobileri ile de yer aldığı dergide, mutfaktan seyahate, iş dünyasından ünlü röportajlarına kadar geniş bir yelpazede konular okuyucuların ilgisine sunulmaktadır.

Çalışan motivasyonu ve bağlılığı projeleri

Çalışanların motivasyon ve bağlılığını arttırmak ve gelişimlerini desteklemek amacıyla yeni iç iletişim projeleri hayata geçirilmiş; ve mevcut projeler geliştirilerek devam ettirilmiştir.

“Bize Özel Kampanyalar” adı ile hayata geçirilen motivasyon uygulaması kapsamında, çalışanlara ve birinci derece yakınlarına yönelik olarak, eğitimden restorana, sağlıktan gıdaya kadar pek çok alanda, firmalarla indirim anlaşmaları yapılmıştır. Anlaşma yapılan firmalar ve indirim oranları, Türk Telekom iç iletişim kanalları kullanılarak tüm çalışanlarla paylaşılmaktadır. Yine bu kapsamda, iş birliği sağlanan markalarla anlaşarak Türk Telekom lokasyonlarında stantlar açılmış ve Şirket çalışanlarının yoğun iş temposunda keyifli zaman geçirmesi ve uygun fiyatlarla alışveriş yapması sağlanmıştır.

Çalışanlar arasında okuma kültürünü desteklemeyi ve çalışanların uzmanlık alanlarındaki birikimlerini birbirlerine aktarmalarını sağlamayı amaçlayan “İçimizdeki Yazarları Keşfediyoruz” projesine, 2018’de devam edilmiştir. Şirket çalışanları tarafından kaleme alınan, plaza dilinin Türkçe’ye verdiği zaranı mizahi bir dille anlatan “Ters İşler” kitabı ile gündelik hayatta kullanılan kelimelerin etimolojik kökeni ve tarihlerine ışık tutan “Bildiğin Gibi Değil” kitabı, 4.000 adet basılarak Türkiye’nin dört bir yanında Türk Telekom çalışanlarına sunulmuştur.

İçimizdeki Yazarlar

Türk Telekom çalışanlarının uzmanlık alanlarındaki birikimlerini birbirlerine aktarmalarını sağlamayı amaçlayan “İçimizdeki Yazarları Keşfediyoruz” projesine, 2018’de devam edilmiştir.

Türk Telekom çalışanlarının doğru Türkçe kullanımına yönelik farkındalığını arttırmak ve onların bu konudaki gelişimleri ve dili desteklemek amacıyla “Türkçe Seferberliği” başlatılmıştır. Şirket üst yönetimi tarafından da desteklenen bu proje kapsamında, plaza dili diye tabir edilen Türkçenin yanlış kullanımları yerine dilimize uygun doğru kullanım teşvik edilmiştir. Proje kapsamında dilini doğru kullanımlarını destekleyen örnekler, iç iletişim kanalları üzerinden çalışanlarla düzenli bir şekilde paylaşılmaktadır.

Elektronik atıkların çevreye verdiği zararlar konusunda farkındalığı arttırmak, bu atıkları sağlıklı bir şekilde geri dönüşüme uğratarak zararı azaltmak ve elde edilen kaynağı Türkiye için değere dönüştürmek amacıyla, “E-atık Topluyoruz, Doğayı Koruyarak Yeniliyoruz” kampanyası başlatılmıştır. Türk Telekom çalışanları ve ailelerine yönelik olarak, İş Sağlığı ve Güvenliği ekipleriyle iş birliği içinde, yarışma formatında düzenlenen bu kampanyayla, Türkiye’nin geleceğine ve sürdürülebilirliğe Türk Telekom insan kaynağıyla birlikte katkı sunmak hedeflenmiştir. Projenin 2018’de gerçekleştirilen ikinci etabında Türkiye’nin dört bir yanında 15.000 e-atık toplanmıştır. Bu atıklar üstün zekalı çocukların atölyelerinde kullanılmış ve ardından TÜBİSAD iş birliğiyle geri dönüşüme uğratılıp elde edilen kaynak Kızılay’a bağışlanmıştır.

Anlık ödüllendirme

Türk Telekom’da takdir ve ödüllendirme kültürünün kurum geneline yaygınlaştırılması amacıyla başlatılan Anlık Ödüllendirme kapsamında 2018’de 228 başarı hikayesi iç iletişim ile paylaşılmış ve bu kapsamda 191 çalışanın öyküsü ödüllendirilmiştir.

Mucit Fikir geliştirme sistemi

Türk Telekom, çalışanların fikirleriyle Şirket’in geleceğine katkıda bulunmasını önemsemektedir. Tüm çalışanların yenilikçi fikirlerine açık olan Mucit Fikir Geliştirme Sistemi’nin hayata geçirildiği 2016 yılından 2018 yılı sonuna kadar 1.115 Mucit, toplam 1.905 yeni fikir önerisinde

bulunmuştur. Birçok açıdan değerlendirildikten sonra kriterlere uygun bulunarak üst yöneticilerin yer aldığı İnovasyon Komitesine sunulan fikirler arasından 47 fikir ve Mucidi ödüllendirilmiştir. 2018’de oyunlaştırma öğeleri ile yenileme çalışmaları başlatılan Mucit Fikir Geliştirme Sistemi, çalışanlar için hem daha eğlenceli, hem de daha akıllı bir inovasyon platformuna dönüştürülmektedir.

Çalışan etkinlikleri

Türk Telekom çatısı altında ekiplerin kaynaşması, süreçlerin, hedeflerin ve mevcut durumun değerlendirilmesi adına 2018 yılında 1.846 çalışan katılımıyla 48 etkinlik düzenlenmiştir. Etkinliklerin memnuniyet ortalaması 5 üzerinden 4,4’tür. Takım ruhu, iş birliği, birlikte çalışıp, birlikte başarma söylemleri üzerine kurgulanan etkinliklerden yüksek memnuniyet sağlanmıştır.

Motivasyon etkinlikleri

2018 yılı içerisinde motivasyon etkinlikleri kapsamında; ekip toplantıları, hedef toplantıları, bölge ziyaretleri, lansman etkinlikleri ve proje kutlama etkinlikleri düzenlenmiştir.

Ayrıca, özel günlerinde çalışanlara duygusal olarak dokunulmuş, motive etmeyi amaçlayan etkinlikler yapılmıştır. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nde tüm kadın çalışanlara erkek çalışanlar tarafından çiçek dağıtılmış; Down Sendromlular Günü’nde Down Sendromlu bir çalışanın başarı hikayesini anlatan kitap, imza günü düzenlenerek çalışanlara ücretsiz dağıtılmıştır.

Yine Türkiye’nin dört bir yanından 5.000 Türk Telekom çalışanının 6 farklı branşta takım ruhuyla mücadele ettiği Türk Telekom Spor Olimpiyatları, Tesis Yönetimi Direktörlüğü iş birliği ile gerçekleştirilerek, Türkiye’nin en büyük özel şirket kurum içi spor karşılaşması organizasyonlarından birine imza atılmıştır.

Türk Telekom’un İnsan Kaynakları uygulamaları takdir ve beğeni topluyor

Türk Telekom İnsan Kaynakları, 2018 yılında da yine ulusal ve uluslararası alanda en prestijli ödüllere layık görülmüş ve oldukça başarılı bir yılı geride bırakmıştır.

Ödül Veren Kurum	Kategori	Proje	Ödül
Stevie Awards for Great Employers	Chief Human Resources Officer of the Year	Şükrü Kutlu, Türk Telekom CHRO	Altın
Stevie Awards for Great Employers	New Products and Services Categories	Orchestra Talent Management System / 360 Degree Competency Evaluation	Altın
Stevie Awards for Great Employers	Achievement in Employee Relations	Stay Interview Program	Bronz
Stevie Awards for Great Employers	Achievement in Internal Communications	Our Reading Culture Projects	Bronz
Stevie Awards IBA	Human Resources Executive of the Year	Şükrü Kutlu, CHRO	Bronz
Brandon Hall HCM Excellence Awards	Best Advance in Employee Recognition	Stay Interview Program	Bronz
TEGEP	En İyi Öğrenme ve Gelişim Programı	İç Eğitim Okulu	Kazanan
TEGEP	En İyi Lider ve Yönetim Geliştirme Programı	Future Technologies Program	Kazanan

Yatırımcı İlişkileri

Yatırımcı İlişkileri, 2018 yılı boyunca başta Amerika ve İngiltere olmak üzere çeşitli lokasyonlarda gerçekleştirdiği yatırımcı toplantılarında toplam 350 hisse ve bono yatırımcısıyla görüşme fırsatı yakalamıştır.

2009'dan beri

Türk Telekom, 2009 yılından beri BIST Kurumsal Yönetim Endeksi'nde yer almaktadır ve Endeks'teki tek telekom şirkettir.

Türk Telekom, paydaşları ile şeffaf ve yakın bir iletişim içindedir

Başlıca hissedarları Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş. (LYY) (%55), T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı (%25) ve Türkiye Varlık Fonu (%5) olan Türk Telekom entegre telekomünikasyon ve teknoloji hizmetleri sağlayıcısıdır.

Türk Telekom sermayesinin %15'lik bölümü ise halka açık olup hisseleri TTKOM sembolü ile Borsa İstanbul'da (BİST) işlem görmektedir.

Şirketin 2018 sonu itibarıyla piyasa değeri 13,7 milyar TL'dir.

Türk Telekom'un 2018 sonu itibarıyla beheri 500 milyon ABD dolarlık iki Eurobond'u bulunmaktadır. Bu bonolar İrlanda Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem görmektedir.

Türk Telekom Yatırımcı İlişkileri Direktörlüğü 2018 yılında 350 hisse senedi ve bono yatırımcısı ile görüşme fırsatı yakalamıştır

Türk Telekom Yatırımcı İlişkileri Direktörlüğü mevcut ve potansiyel pay sahipleri ve bono yatırımcıları ile ilişkilerin düzenli bir şekilde yürütülmesi, yatırımcı ve analist sorularının en etkin şekilde cevaplanması ve Şirket değerinin artırılmasına yönelik çalışmaların yürütülmesi amacıyla doğrudan Genel Müdür/CEO'ya bağlı olarak çalışmaktadır.

Yatırımcı İlişkileri, 2018 yılı boyunca başta Amerika ve İngiltere olmak üzere çeşitli lokasyonlarda 13 yatırımcı konferansına ve 3 roadshowa katılmıştır. Bu organizasyonlar kapsamında toplam 261 hisse senedi ve bono yatırımcısı ile görüşülmüştür.

Türk Telekom Yatırımcı İlişkileri, 2018 yılında İstanbul'da gerçekleştirdiği çok sayıda toplantılar dahil edildiğinde toplam 350 hisse ve bono yatırımcısı ile görüşme fırsatı yakalamıştır.

2018 yılı boyunca, çeyrek dönem finansal ve operasyonel sonuçların açıklanmasının ardından, Şirket üst yönetiminin ilgili çeyreğe ilişkin değerlendirmesini paylaşması ve yatırımcı ve analistlerin yönetime sorularını yöneltebilmesi amacıyla tele-konferanslar düzenlenmiştir. Ek olarak, analistlerle Türk Telekom üst yönetimini bir araya getirmeyi ve yüz yüze etkin iletişim sağlamayı hedefleyen toplantılar da düzenlenmiştir.

Yıl boyunca, yatırımcı ve analistlerden sık gelen sorular Türk Telekom'un kaydettiği güçlü büyümenin altındaki faktörler, büyümenin sürdürülebilirliği, sabit genişbanttaki stratejiye paralel penetrasyon artışı, mobildeki pazar payı artışının etkenleri, FAVÖK'teki güçlü artışı destekleyen faktörlerden olan faaliyet giderlerine yönelik alınan aksiyonlar, hissedarlık yapısı ve borç profili üzerine olmuştur.

Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde yer alan prensiplerin uygulanması için azami özen gösteren Türk Telekom, şeffaf ve yakın bir ilişki içerisinde, tüm pay ve menfaat sahiplerinin çıkarlarını eşit bir biçimde gözetmektedir.

Türk Telekom Yatırımcı İlişkileri Direktörü, Şirket Kurumsal Yönetim Komitesi'nin de bir üyesidir.

Türk Telekom kurumsal yönetim ve sürdürülebilirlik alanlarında ulusal ve uluslararası endekslerde yer almaktadır

Türk Telekom, 2009 yılından beri BIST Kurumsal Yönetim Endeksi'nde yer almaktadır ve Endekste tek telekom şirkettir.

Türk Telekom, BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nin kurulduğu 2014 yılından bu yana endekste yer almaktadır. Şirketin çevre, sosyal ve kurumsal yönetim politikalarına verdiği önem ve örnek gösterilen uygulamaları Türk Telekom'un BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ndeki başarılı performansında rol oynamaktadır.

Türk Telekom, çevre, sosyal ve yönetim (ESG) uygulamaları alanında güçlü ve örnek uygulamalara sahip şirketlerin performanslarının değerlendirildiği uluslararası ölçekteki FTSE4Good endeksinde de yer almaktadır.

Türk Telekom, iç süreçlerin mevzuata uyumlu olarak işleyişinin sağlanmasına azami özen göstermektedir ve şirket bünyesinde mevzuata uyum konusunda farkındalığın artırılması için online eğitimler uygulanmaktadır. 2018 yılı içinde bu kapsamda hazırlanan online eğitimleri yaklaşık 10 bin kişi tamamlamıştır.

Şirketin içsel bilgilere erişimi olan pozisyonlardaki çalışanlarının takibinin sistem üzerinden yapılabilmesi adına yıl içerisinde sistem ve veri tabanı oluşturulmuştur. İçsel bilgilere erişimi olan kişilerin takibi bu sistem üzerinden yapılmaktadır.

150'ye Yakın Kurumsal Yatırımcı Tabanı

Bağımsız bir hizmet sağlayıcısı tarafından Aralık 2018'de yapılan en son çalışmaya göre, Türk Telekom'un dünya çapında 150'ye yakın kurumsal yatırımcısı bulunmaktadır.

Yapılan bu araştırmaya göre, hissedar tabanının çoğunluğunu "Değere yönelik yatırımcı" oluşturmaktadır. "Değer"e yönelik yatırımcılar dışındaki yüksek paya sahip yatırım stilleri arasında "Büyüme" ve "Endeks" yer almaktadır.

Türk Telekom'un kurumsal yatırımcılarının %32'sini Avrupa, %24'ünü ABD ve %17'sini İngiltere ve İrlanda'da yerleşik fonlar oluşturmaktadır. Ek olarak, Türkiye'de yerleşik yatırımcıların yanı sıra, dünyanın farklı coğrafyalarından (Singapur, Hong Kong, vb.) çok sayıda fon da yatırımcılar arasında yer almaktadır.

Türk Telekom'u aktif olarak takip eden aracı kurum sayısı 24 ile Türkiye'deki halka açık şirketler için oldukça yüksek bir seviyeyi işaret etmektedir.

Çok yönlü ve etkin paydaş iletişimini destekleyen bir yaklaşım

Yatırımcı ilişkileri alanında da öncülüğü benimsemiş olan Türk Telekom, en ileri uygulamaları hayata geçirmektedir.

Yatırımcı İlişkileri Web Sitesi içeriği, Şirket'in hedef kitesini oluşturan bireysel/kurumsal yatırımcılar, analistler ve paydaşların gereksinim ve beklentileri dikkate alınarak hazırlanmaktadır ve Türk Telekom'un yatırım temasının yanı sıra önemli stratejik, finansal ve operasyonel bilgilere erişme imkanı sunmaktadır.

Pay ve menfaat sahiplerinin bilgiye en kolay biçimde ulaşmalarını sağlayan sitenin içeriği, hem Türkçe hem İngilizce olarak eş zamanlı güncellenmektedir.

Ayrıca yatırımcı ilişkileri web sitesinde pay ve menfaat sahiplerinin Türk Telekom ile hızlı iletişim kurmalarını sağlayan "İletişim Formu" yer almaktadır.

Türk Telekom tarafından Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda (KAP) yapılan özel durum açıklamaları gibi güncel duyurular, bunları ayrıca almak isteyen analist ve yatırımcıları da içeren paydaşlardan oluşan güncel dağıtım listesine eş zamanlı olarak gönderilmektedir.

Dağıtım listesine gönderilen bu duyurular aynı zamanda Twitter üzerinden de paylaşılmaktadır. Bu mecra üzerinden ayrıca üst yönetimin yatırımcı telekonferansında öne çıkan konuşmaları da paylaşılmaktadır.

Türk Telekom 2017 Faaliyet Raporu ve Yatırımcı Sunumuna uluslararası ödüller

Türk Telekom Yatırımcı İlişkileri'nin hazırladığı, güncel finansal ve operasyonel sonuçların ve şirket stratejisine ilişkin bilgilerin de yer aldığı yatırımcı sunumu, 2018 yılında küresel iş dünyasının prestijli organizasyonları arasında gösterilen ve Stevie Ödülleri olarak da bilinen "International Business Awards/Uluslararası İş Ödülleri" organizasyonundan ödülle dönmüştür. Yatırımcı İlişkileri Sunumu 2018 yılında aynı zamanda Creativity International Graphic Design and Advertising Awards'da ödül almıştır.

Diğer taraftan, 2018 yılında yayınlanan Türk Telekom 2017 yılı Faaliyet Raporu LACP tarafından düzenlenen 2017 Vision Awards'da ödüle layık görülmüştür.

Sürdürülebilirlik ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk

Türk Telekom, gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak hedefine uygun olarak, ofis uygulamalarının ve iş süreçlerinin sürdürülebilirlik prensiplerine daha uyumlu bir yapıda olması için dönüştürme çalışmalarını yürütmektedir.

2.000 lokasyon

Türk Telekom'un yaklaşık 2.000 lokasyonunda güneş enerjisi sistemi kullanılmakta olup bu sistemde toplam kurulu güç 2,5 MW civarındadır.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇALIŞMALARI

Türk Telekom, gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak hedefine uygun olarak, ofis uygulamalarının ve iş süreçlerinin sürdürülebilirlik prensiplerine daha uyumlu bir yapıda olması için dönüştürme çalışmalarına devam etmektedir. Şirket, tüm çalışanlarını, ailelerini, tedarikçilerini ve müşterilerini bu dönüşüm sürecine dahil etmeyi sürdürülebilirlik stratejisinin bir gereği olarak görmektedir.

Türk Telekom'un yenilenebilir enerji alanındaki çalışmaları artıyor

Yüksek enerji tüketiminin toplum ve çevreye olan etkisinin bilincinde olan Türk Telekom enerji kaynaklarının verimli kullanılması, yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaştırılması ve çevreye olan olumsuz etkinin azaltılması amacıyla enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji alanlarındaki yatırımlara ve çalışmalara önem vermektedir. Bu kapsamda gerçekleştirilen çalışmalar ve elde edilen kazanımlar aşağıda özetlenmiştir.

- Türk Telekom, yenilenebilir enerji kullanımına yönelik çalışmaları ve verimlilik projeleri ile karbon emisyonunu sistematik olarak azaltmaktadır. Türk Telekom'un yaklaşık 2.000 lokasyonunda güneş enerjisi sistemi kullanılmakta olup bu sistemde toplam kurulu güç 2,5 MW civarındadır.
- Şirket'in verimi düşük soğutma ve ses haberleşme sistemleri yüksek verimli teçhizatlarla değiştirilmekte; sistem odalarında kullanılan klima cihazları, yeni nesil, düşük enerji tüketimli free-cooling klimalar ile yenilenebilir karbon emisyonu azaltımına katkıda bulunmaktadır. Smart metering projesi ile enerji tüketimi detaylı ve gerektiğinde anlık olarak takip edilebilmektedir.
- Teknolojik ömrünü dolduran eski nesil sistemlerdeki servisler yeni nesil transmisyona sistemlerine aktarılıp

bakım işletme kolaylığı ve enerji tasarrufu sağlanarak hizmet kalitesi arttırılmaktadır.

- Türk Telekom ofislerinde, bina/sistem salonu optimizasyon projeleri ile alan tasarrufu ve buna bağlı olarak soğutmada harcanan enerji tüketiminde ciddi azalma sağlanmaktadır.
- Bunların yanı sıra tasarruflu ampul kullanımı, ısı yalıtımı ve mantolama, toplu taşıma, bina otomasyonları, çevre dostu araç filosu, kâğıt geri dönüşümü, elektronik belge ve dokümantasyon sistemi (EDİTT), merkezi baskı sistemleri, e-öğrenme, telepresence ve video konferans kullanımı ile geri dönüşüm, tasarruf ve ayrıca karbon salımında da azalma sağlanmaktadır.

Türk Telekom, Aralık 2011'den itibaren tüm çalışanlarına iklim değişikliği, riskleri ve bu riskleri azaltmak üzere günlük hayatta değiştirebilecek basit alışkanlıkları anlatan online eğitimler sunmaktadır. Türk Telekom aynı zamanda enerji verimliliği ve İş Sağlığı ve Güvenliği mevzuatı ile ilgili sınıf eğitimleri gerçekleştirmektedir.

Türk Telekom, aynı zamanda, Türkiye'de e-fatura sistemine geçen ilk telekomünikasyon şirketi unvanına sahiptir.

Türk Telekom Akıllı Şehirlerinde kaynakların verimli kullanımı artıyor

Türk Telekom sürdürülebilirlik amacına hizmet etmeye yönelik çok sayıda inisiyatifi hayata geçirmiştir. Türk Telekom Akıllı Şehirler, bu inisiyatiflerden biri olup, yeni nesil şehircilik anlayışı ve yeni nesil şehir teknolojileri ile her şehrin ihtiyacına özel entegre çözümlerin geliştirilmesini ve dolayısıyla kaynak tasarrufu sağlanarak sürdürülebilir topluma hizmet edilmesini amaçlamıştır.

Bilgi iletişim teknolojilerini kullanarak vatandaşların ve kamu otoritelerinin hayatlarını kalıcı şekilde kolaylaştırmak için hayata geçirilen Türk Telekom Akıllı Şehirler, sensörler ve taşıtlar gibi farklı kanallardan toplanan verileri, Şirket'in IoT platformunda işleyip anlamlandırarak ileriye dönük kararlar alınmasını sağlamaktadır.

Akıllı trafik, akıllı çevre, akıllı sağlık, akıllı güvenlik, akıllı enerji ve akıllı yönetim başlıklarında sunulan yeni nesil uygulamalarla şehir hayatı kolaylaştırılmaktadır.

Türkiye'nin ilk entegre yeni nesil şehir projesi

Türk Telekom Akıllı Şehirler inisiyatifi kapsamında Türkiye'nin ilk entegre yeni nesil şehir projesi Karaman'da hayata geçirilmiştir. Takiben, Antalya ve Kars Akıllı Şehir projeleri devreye alınmıştır. Bu projelerle, Türk Telekom tarafından geliştirilen akıllı uygulamalar kamu hizmetlerine ve şehir hayatına entegre edilmiştir.

Trafikten sağlığa, sulamadan aydınlatmaya kadar akıllı yaşama dair tüm kamu hizmetlerinde ve enerji tasarrufu amaçlanan projeler ile akıllı trafik, çevre, sağlık, güvenlik, sulama ve enerji gibi yirminin üzerinde uygulama Akıllı

CDP

CDP'ye ilk kez 2011 yılında raporlamada bulunan Türk Telekom, bu küresel inisiyatife katılan ilk Türk telekomünikasyon şirketidir.

Şehir Operasyon Merkezlerinin sunduğu tek bir ara yüz üzerinden yönetilir hale gelmiştir.

Kurgulanan yeni nesil şehirler sayesinde, akıllı sistemlerin yer aldığı lokasyonlarda kamu yararı sağlanması amaçlanmıştır. Yeni nesil şehir uygulamalarıyla elektrikte %40, sulamada ise %30 seviyesinde tasarruf sağlanmıştır. Trafikte geçirilen sürenin düşmesine bağlı olarak karbon dioksit salımında %28'e ve yakıt tüketiminde %45'e varan azalma kaydedilmiştir.

Türk Telekom, Antalya, Kırşehir ve Mersin'de sürdürdüğü Akıllı Şehir projelerini, 81 ilde yaygınlaştırmaya yönelik çalışmalar yürütmekte olup, çok sayıda belediyede tanıtım çalışmalarına devam etmektedir.

Türk Telekom baz istasyonlarında verimlilik ve insan sağlığı için önlemler alıyor

Türk Telekom'un baz istasyonlarında verimliliği arttırmak ve insan sağlığını korumak amacıyla aldığı önlem ve geliştirdiği çözümler aşağıda özetlenmiştir.

- Enerji tasarrufunu arttırmak hedefi doğrultusunda, Türk Telekom'da kullanımda olan enerji tüketimi yüksek ekipmanlar daha düşük enerji tüketen modeller ile değiştirilmektedir.
- Enerji kaybı yüksek olan doğru akım enerji kaynakları, yüksek (%97) verimlilikte çalışan modeller ile değiştirilmektedir. Değişim sonrası boşa çıkan eski tip doğru akım yedekleme ünitelerinin, geri dönüşüm tesislerinde doğaya dost bir şekilde dönüşümü sağlanmaktadır.
- Baz istasyonlarında sera gazı emisyonlarını azaltmak için doğaya dost klima gazı kullanılmaktadır. Aynı zamanda serbest soğurtmalı fan sistemlerini baz istasyonlarında devreye alan Türk Telekom'da klima kullanım oranı en düşük seviyelerdedir.
- Enerji kaybı yüksek olan doğru akım enerji kaynakları, yüksek (%97) verimlilikte çalışan modeller ile değiştirilmektedir. Değişim sonrası boşa çıkan eski tip doğru akım yedekleme ünitelerinin, geri dönüşüm

tesislerinde doğaya dost bir şekilde dönüşümü sağlanmaktadır.

- Baz istasyonlarının düzenli yapılan bakım ve onarımları sayesinde beklenmeyen enerji kayıpları en aza indirilmektedir.
- Kullanımı uygun olan baz istasyonlarında güneş panelleri ve rüzgar tribünleri gibi yenilenebilir enerji kaynakları kullanılarak enerji tasarrufu sağlanmaktadır.
- Baz istasyonlarının kurulum öncesi ve sonrası elektromanyetik alan ölçümleri yapılarak insanlar ve çevre açısından güvenli bir şekilde çalışmaları sağlanmaktadır.
- Planlama, tasarım, kurulum, işletme aşamalarında baz istasyonlarında insan ve çevrenin müdahale faktörünün en aza indirilmesine özen gösterilmekte, gerekli tüm önlemler alınmaktadır.
- Birincil bir öncelik olarak kabul edilen insan sağlığı ve çevre güvenliği gereği, baz istasyonlarının doğal felaketlerden etkilenmesinin ve çevre ile halk sağlığını tehlikeye atmasının önlenmesi için gerekli tüm güvenlik donanımları kullanılmaktadır.
- Baz istasyonları 24 saat boyunca takip edilerek acil durumlarda ve doğal afetlerde sahaya en hızlı şekilde müdahale edilerek en yüksek seviyede operasyonel yeterlilik sağlanmaktadır.

Türk Telekom, Karbon Saydamlık Projesinde olmaya devam ediyor

Türk Telekom, düşük karbonlu ekonomiyi destekleyen ürün ve hizmetler sunarak, sera gazı emisyonlarını azaltmaya çalışmakta ve düşük karbon salımına sahip ürün ve hizmet çözümleri ile farklı sektörleri desteklemektedir. Sera gazı yönetimi ve iklim değişikliğiyle mücadele şirket için önemli konulardır ve şirketin genel stratejisine dahil edilmiştir. Türk Telekom'un bu aşamadaki hedefi iklim değişikliği ile mücadelede sektöre örnek, diğer sektörlerdeki şirketlere de kolaylaştırıcı olmaya devam etmektir.

Karbon Saydamlık Projesi (CDP) her yıl şirketler tarafından iklim değişikliği risklerinin nasıl yönetildiğini küresel çapta raporlayan dünyanın en büyük iklim değişikliği verisine sahip olan uluslararası bir kuruluştur. Katılım gösteren şirketlerin çevresel risklerin yönetimine dair verdiği yanıtları çevre verisi derecelendirme metodolojisi olan CDP metodolojisine göre derecelendirir. Çevreye duyarlı şirketler, azaltım hedeflerini belirlemek ve performanslarını arttırmak amacıyla sera gazı emisyonlarını, su kaynaklarının yönetimini ve iklim değişikliği stratejilerini

kuruluş aracılığıyla yatırımcılarla paylaşmaktadır. Bu rapor global yatırımcıların daha doğru yatırım kararları alabilmek için iklim verilerinden ne şekilde yararlanabilecekleri konusunda yol gösterici olmaktadır.

Dünya çapında yüksek performansla sahip şirketlerin raporlama yaptığı CDP kuruluşuna Türk Telekom katılım göstermektedir. CDP'ye ilk kez 2011 yılında raporlamada bulunan Türk Telekom, bu küresel inisiyatife katılan ilk Türk telekomünikasyon şirkettir.

2010 - 2011 yıllarında CDP'ye raporlama yapan Türk Telekom 2017'de, CDP'ye yeniden raporlama yapmaya başlamıştır. Türk Telekom'un CDP'ye sunduğu rapor 2017 yılında D (Disclosure/açıklama) seviyesinde değerlendirilmiştir.

Türk Telekom, 2018 yılı CDP raporu için verdiği cevaplarda enerji tasarrufunu ve yenilenebilir enerji kullanımını arttırmaya, yakıt tüketimini ve karbon monoksit salımını azaltmaya yönelik projeleri, yıllık enerji tasarrufu hedefleri, Akıllı Şehir projeleri, bulut göz teknolojisi ve iklim değişikliğine olumlu etki eden projeleri hesaba katarak yaptığı raporlama ile skorunu iki kademe yükselterek D+ seviyesinden C+ (Awareness/farkında olma) seviyesine taşımıştır.

Türk Telekom genelinde birimlerin yıllık emisyon azaltım hedefleri bulunmaktadır ve gerçekleştirmeler düzenli olarak kontrol edilmektedir.

Türk Telekom'un hedefi; bir sonraki raporlama dönemine kadar, 5 ve 10 yıllık periyotlar içerecek stratejik emisyon azaltım hedefleri belirlemek ve Şirket ölçeğinde yönetebileceği karbon salımlarını daha da azaltarak emisyon hesaplarının yetkilendirilmiş bir kuruluş tarafından doğrulanmasını sağlamaktır.

Türk Telekom'un elektrik tüketimi ve yakıt tüketimi azaltmaya yönelik yıllık hedefleri bulunmaktadır. 2016 yılında 800 MWh olan sabit şebekedeki yıllık elektrik tüketimi yıldan yıla artan kapasiteye rağmen hayata geçirilen verimlilik ve tasarruf projeleri sayesinde 2017 yılında 790 MWh olarak gerçekleşmiştir.

2018 yılında da yıllık elektrik tüketimini azaltmaya yönelik hedefler üst yönetim ve ilgili çalışanlar tarafından alınmıştır. Artan müşteri sayısı, frekans bant genişliği ve kapasiteye rağmen Türk Telekom sabit tarafta elektrik tüketimini 2018 yılında bir önceki yıla göre %2,2 azaltarak 773 MWh olarak gerçekleştirmiştir. Dünyada elektrik tüketimini son beş yıldır azaltan nadir operatörlerdendir. Ayrıca, 2018 yılında 10 binada Bina Otomasyon Sistemi kurulmuş ve ilgili ünitelerin yakıt masraflarından %15 tasarruf sağlanması hedeflenmiştir.

İş sağlığı ve güvenliği ile çevre kültürünün yaygınlaştırılması çalışmaları devam ediyor

Türk Telekom, işyerlerinde, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Çevre Kanunu ve bu kanunlar doğrultusunda yayınlanan mevzuatın zorunlu kıldığı tedbirleri almakla yükümlüdür ve belirtilen mevzuatta öngörülen tedbirleri bütün işyerlerinde yerine getirmeye ve geliştirmeye özen göstermektedir.

Türk Telekom proaktif ve üretken bir iş sağlığı güvenliği ve çevre yönetimi yaklaşımı benimsemiştir. Şirket, bu sistemleri geliştirerek, iş kazalarının önlenmesi, çevre bilincinin oluşturulması ve çalışanlar arasında iş sağlığı güvenliği ve çevre kültürünün yaygınlaştırılması için çalışmaktadır.

Türk Telekom, faaliyet, ürün ve hizmetlerinden kaynaklanan potansiyel tehlikelerin ve bunlara ilişkin risklerin belirlenmesi, çevresel etki ve boyutlarının değerlendirilmesi, böylelikle potansiyel tehlikelerin kontrol altına alınmasına ilişkin yöntem ve esasların sistematik bir şekilde tanımlanarak iş kazaları, meslek hastalıkları ve çevre boyutlarının asgari seviyelere indirilmesi amacı ile

Sıfır Atık

Türk Telekom'un hedefi, Sıfır Atık Projesi'nde yer alarak gelecek nesillere yaşanabilir bir çevre bırakmaktır.

risk ve çevresel etki değerlendirme tabloları hazırlamakta ve raporlamaktadır. Bu çalışmayla iş kazası ve meslek hastalıkları meydana gelmeden, bunlara sebep olabilecek risklerin tespit edilmesi ve gerekli önlemlerin alınması hedeflenmiştir.

Şirket işyerlerinde, çalışanların sağlık ve güvenliklerinin sağlanması için, olası riskleri tespit etmek ve gerekli tedbirleri aldirmekle görevli İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları yapılandırılmıştır. Çalışan temsilcilerinin de üye olarak katıldığı bu kurullarda, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine yönelik her türlü geri dönüşü değerlendirilmektedir.

Türk Telekom'un üç bölge müdürlüğü ISO 14001 Yönetim Sistemi ve OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi kapsamında faaliyet göstermektedir. Şirket, ISO 14001 Yönetim Sistemi Belgesine sahip olarak sistematik şekilde çevre yönetiminin iyileştirilmesi ve geliştirilmesini sağlamaktadır.

OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi ile iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinin sistematik olarak yayılımı ve iyileştirilmesi sağlanmaktadır.

Geleceği korumak için geri kazanım

Türk Telekom sürdürülebilir çevre politikası kapsamında atık yönetimine ilişkin kapsamlı bir çalışma yürütülmekte, atıkların öncelikli olarak geri dönüşümüne ilişkin aksiyonlar alınmaktadır. Atıkların çevreye zarar vermeyecek şekilde ve ilgili yönetmeliklerde belirlenen standart ve yöntemlere uygun geri dönüşümü, mümkün olmadığı durumda ise bertarafı sağlanmaktadır.

Türk Telekom'da 2017 yılında yürütülen atık yönetimi projelerinden elde edilen sonuçlardan satırbaşları...

- 5 ton cam atık geri dönüşümü ile 500 litre petrol tasarrufu sağlanmıştır.
- 100 ton atık kağıt geri dönüşümü ile 1.700 adet yetişmiş çam ağacı kesilmekten kurtarılmıştır.
- 3.115 ton atık metal geri dönüşümü ile 4 milyon ton hammadde tasarrufu sağlanmıştır.
- 696 ton atık plastik geri dönüşümü ile 10 milyon kW-saat enerji tasarrufu elde edilmiştir.
- 175 litre bitkisel atık yağ geri dönüşümü ile 175 milyon litre su kirliliği engellenmiş ve biyodizel üretimine katkıda bulunulmuştur.
- Tıbbi atıklar lisanslı bertaraf tesislerine gönderilerek yenilenebilir enerji üretimine katkı sağlanmıştır.

Elektronik Atık Toplama Kampanyası tüm hızıyla devam ediyor

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliğine göre, üreticilerin piyasaya sundukları elektrikli ve elektronik cihazları yıllara göre belirtilen miktarlarda, atık olarak geri toplanması hedefleri bulunmaktadır. Türk Telekom, bu mevzuata uygun olarak belirlediği hedefleri çerçevesinde 2017 yılında başlattığı piyasadaki modemlerini geri toplama kampanyasını 2018 yılında da sürdürmüştür.

Şirket içerisinde yürütülen kampanyalar ve Elektronik Atık Toplama Yarışması gibi organizasyonlarla, hem çalışanların sürece katkı sağlaması mümkün olmakta, hem de toplanan atıklardan elde edilen gelirler sosyal sorumluluk projelerinde kullanılmaktadır.

2017 yılında Türk Telekom'da yapılan Elektronik Atık Toplama Kampanyası sonucunda toplanan gelirle 55 çocuğun eğitimine katkı sağlamıştır.

2018 yılı kampanyası sonucunda elde edilen elektronik atık gelirleri ise Türk Kızılay kurumuna bağışlanmıştır.

Sıfır Atık projesi için çalışmalar sürüyor

Doğal kaynakların hızla tüketilmesinin önüne geçilmesi ve üretilen atıkların çevre ve insan sağlığı için bir tehdit olmaktan çıkarılarak ekonomi için bir girdiye dönüştürülmesini amaçlayan atık yönetim stratejileri, küresel ölçekte öncelikli bir politika hedefine dönüşmekte olan sürdürülebilir kalkınma yaklaşımının temelini oluşturmaktadır.

Sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde kaynaklarımızı korumak, atıklarımızı kontrol altına almak, gelecek nesillere temiz ve gelişmiş bir Türkiye ile yaşanabilir bir dünya bırakmak amacıyla ülkemizde Sıfır Atık Projesi başlatılmıştır. Projenin, aşamalı olarak 2023 yılına kadar uygulamaya geçirilmesi hedeflenmektedir.

Türk Telekom'un hedefi, Sıfır Atık Projesi'nde yer alarak gelecek nesillere yaşanabilir bir çevre bırakmaktır.

Sıfır Atık Projesi Ankara Türk Telekom Genel Müdürlük kampüsünde pilot uygulama olarak başlatılmıştır. Projenin sonraki sürecinde bölge ve Telekom müdürlüklerinde, yürürlüğe girecek Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında stratejik bir yol izlenmesi planlanmaktadır.

Ankara Türk Telekom Genel Müdürlük kampüsünde Mart 2018'de başlatılan pilot uygulama kapsamında;

- Geri dönüşüm kutu tasarımları ve üretimleri sağlanmıştır.
- Temel hedefin yakalanması ve geri dönüşüm bilincinin oluşturulması amacıyla bina katlarına cam, plastik, kağıt ve evsel atık olarak ayrıştırılan dörtlü geri dönüşüm kutuları; bina önüne ise pil toplama kutuları yerleştirilmiştir.
- Çalışan bilgilendirmeleri yapılmıştır.
- Kampüs içi atık toplama işlemlerinin düzenli ve sağlıklı yürütülmesi anlamında, Şirket envanterinde yer alan, mevcut elektrikli bir aracın projeye tahsisi ve fiziki düzenlemesi sağlanmıştır.
- Yemekhane ve kafeteryalarda kullanılacak atık ayrıştırma ünitelerinin tasarım çalışmaları başlatılmıştır.
- Proje kapsamında kullanılacak afiş ve bildirimlerin tasarım çalışmalarına başlanmıştır.
- Çalışanların bilgilendirilmesini ve bilinçlendirilmesini hedefleyen eğitim ve video içerik çalışmaları başlatılmıştır.

45.000

“İnternetle Hayat Kolay” projesi kapsamında 45.000 kişi internet okuryazarı yapıldı.

Kurumsal Sosyal Sorumluluk

Türk Telekom “herkes için erişilebilir iletişim” prensibi ile çalışmalar yürütmektedir

Türk Telekom; ekonomik, sosyal, bölgesel veya fiziksel sebeplerle toplumsal hayata katılamayan tüm kesimlerin bilgiye erişimine katkıda bulunmayı kurumsal sorumluluğu olarak görmekte ve “herkes için erişilebilir iletişim” prensibi ile çalışmalar yürütmektedir.

İş yapma biçimini Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri doğrultusunda şekillendirmeye özen gösteren Türk Telekom, özellikle “Nitelikli Eğitim” ve “Eşitsizliklerin Kaldırılması” maddeleri çerçevesinde, Türkiye’ye değer katan kurumsal sosyal sorumluluk projeleri gerçekleştirmektedir.

“Bir fark yaratsak yeter, Türkiye’ye Değer” yaklaşımıyla sosyal sorumluluk çalışmalarını sürdüren Türk Telekom, “Türkiye’ye Değer” çatı markası altında çok sayıda projeye imza atmaktadır. Söz konusu projeler arasında; İnternetle Hayat Kolay, Telefon Kütüphanesi, Günışığı, Sesli Adımlar, Okulumda Günışığı, Yeni Nesil Gelecek, Gelecek Köprüsü, Türk Telekom Okulları, Türk Telekom Amatör Spor Kulüpleri projeleri bulunmaktadır.

Türk Telekom İl Müdürlükleri’nin düzenlediği yerel sosyal sorumluluk faaliyetleri de “Türkiye’ye Değer” projesi kapsamında hayata geçirilmektedir.

45.000 kişi internet okuryazarı yapıldı

“İnternetle Hayat Kolay” projesi, internetin sunduğu olanakları yeterince tanımayan ve bu olanaklardan faydalanamayan kişilerin, internet okuryazarlığı eğitimleriyle online dünyaya adım atmalarına öncülük etmektedir. Proje; Türk Telekom, Habitat Derneği ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) iş birliğiyle yürütülmüştür.

Bölgesel ve ekonomik eşitsizlikleri ortadan kaldırarak herkesin bilgiye erişimde eşit olanaklara sahip olmasını amaçlayan projenin hedef grubunu, kalkınmada öncelikli

iller başta olmak üzere 81 ilde, 25 yaş üstü, internet kullanma becerileri olmayan ya da çok sınırlı olan yetişkinler oluşturmuştur. Hedef grupta kadınlara öncelik tanınmıştır.

Proje kapsamında 2018 yıl sonu itibarıyla toplamda 45 bin kişiye internet okuryazarlığı eğitimi verilmiştir.

İçeriklerine her yerden herkesin ulaşmasını mümkün kılmak üzere projenin mobil uygulaması geliştirilmiştir. Ayrıca mültecilerin hayatını internetle kolaylaştırmak amacıyla mobil uygulama Arapça olarak da hizmete sunulmuştur.

Projede orta yaş üzeri katılımcılar, özellikle e-randevu alma, emekli maaşı sorgulama, e-devlet kullanımı, uzaktaki yakınları ile online görüşme gibi konularda verilen eğitimlerden faydalanmışlardır.

Telefon Kütüphanesi’nde kitaplar konuşuyor, engeller yok oluyor

Türk Telekom, 2011 yılında bilgiye erişimde fırsat eşitliği ilkesinden hareketle Boğaziçi Üniversitesi Görme Engelliler Teknoloji ve Eğitim Laboratuvarı (GETEM) iş birliği ile Türkiye’nin ilk Telefon Kütüphanesi’ni hayata geçirmiştir.

Telefon Kütüphanesi projesi ile binin üzerinde sesli kitap, 0 800 219 91 91 numaralı telefon hattı üzerinden görme engelli Türk Telekom müşterilerine sunulmaktadır. Görme engelli Türk Telekom müşterileri GETEM’e üye olduktan sonra aldıkları şifreleri ile sesli kitaplara ücretsiz olarak erişebilmektedirler. Ayrıca mobil telefonlardan indirilen ücretsiz uygulama aracılığıyla da Kütüphane’ye ulaşmak mümkündür.

Görme engelliler için telefonda sesli kitap ve içerik hizmeti olan Telefon Kütüphanesi’nde şiirden romana, tarihten kişisel gelişime, deneme sınavlarından, betimlemeli filmlere 50’den fazla kategoride, binin üzerinde sesli kitap ve içerik bulunmaktadır. Kullanıcılar; dinledikleri kitaba daha sonra kaldıkları yerden devam edebilme, kitabı ileri ya da geri alabilme, daha hızlı veya yavaş dinleyebilme ve sesli menü ile aradıkları kitaba daha hızlı ulaşabilme olanağına sahiptirler.

Telefon Kütüphanesi’nde kitapların yanı sıra “Tablolar Konuşuyor” bölümünde 20 adet dünyaca ünlü tablounun sesli betimlemeleri ile görme engellilerin gündemi takip edebilmesi amacıyla anlık Anadolu Ajansı haberleri de yer almaktadır.

Telefon Kütüphanesi son dönemde geliştirilen Para Tanıma fonksiyonu ile görme engellilerin mağazalarda, marketlerde, takside, ihtiyaç duydukları her an, üstelik internet bağlantısına ihtiyaç duymadan ödemelerini güvenle yapabilmelerine imkan sağlamaktadır.

Telefon Kütüphanesi hayata geçirildiği 2012'den bu yana toplamda 7,5 milyon dakika dinlenmiştir. 2016 yılında hayata geçen mobil uygulaması 25 bin kere, görme engelliler için gönüllü kitap okumayı kolaylaştıran Kitaplara Ses uygulaması 24 bin kere indirilmiştir.

Proje 2018 yılında dünyanın en saygın PR ödüllerinden SABRE'de Türkiye'nin En İyi Projesi Ödülü'nü almıştır.

Az gören çocuklar da hayata karışıyor

Belirli bir yüzdenin altında görme yeteneğine sahip çocuklar, Türkiye'de genellikle "tamamen kör" olarak değerlendirilmekte ve görme engelliler okuluna yönlendirilmektedir. Ey-Der iş birliğinde 2014 yılında başlayan Günışığı projesi ise az gören çocukların erken müdahale eğitimiyle başka birinin yardımı olmadan yaşamlarını sürdürmesini, görme engelliler okulu yerine kaynaştırma eğitimine devam etmesini amaçlamaktadır.

Günışığı projesi kapsamında görme engelli çocukların görme dereceleri tespit edilerek, bu çocuklar görme yetilerini kullanma konusunda bilinçlendirilmektedir. Erken müdahale eğitiminin uzaktan alınabilmesini sağlayan tek örnek olan Günışığı projesi, Türk Telekom'un teknoloji ve altyapısı ile Türkiye geneline yayılmıştır.

2018 itibarıyla toplamda 62 ilde 900 çocuğa az gören eğitimi verilen proje sayesinde kör kabul edilen bu çocukların akranlarıyla kaynaştırılması sağlanmıştır. Proje kapsamında az gören çocukların işlevsel olarak görme becerilerini arttırmalarına ve el-göz koordinasyonlarını geliştirmelerine destek olmak üzere Türk Telekom'un tasarladığı ilk ve tek akıllı telefon uygulaması Günışığı Oyunları, bugüne kadar yaklaşık 5 bin kez indirilmiştir. Günışığı Oyunları, az gören çocukların yanı sıra görmesi zayıflayan yaşlılar tarafından da kullanılabilen bir uygulamadır.

Projenin yarattığı bir diğer fayda, az gören çocukların hazırladığı resimlerin Türk Telekom tarafından bayram tebrik kartına dönüştürülüp kullanılması olmuştur.

Türk Telekom'un Günışığı projesi, Günışığı Oyunları uygulamasıyla 2018 Altın Pusula ödüllerinde Kurumsal Sosyal Sorumluluk ödülünü almıştır. Günışığı Oyunları aynı zamanda, GSM sektöründe dünyanın en prestijli ödüllerinden GSMA Glomo Ödülleri 2018'de de finale kalmıştır.

Türkiye'de bir ilke imza atan projenin sosyal etkisi, uluslararası standartlara uygun şekilde, değişim teorisi ve yatırımın sosyal geri dönüşümü (SROI) metodu ile finansal değer olarak ölçümlenmiştir. Rapora göre projenin, çocuk ve ebeveynler açısından yapılan yatırımın iki katına yakın bir ekonomik değer yarattığı tespit edilmiş, tüm aile hesaba katıldığında yaratılan değer ise 3:1, yani üç katına yükselmiştir. Türk Telekom'un bu projeye oluşturduğu sosyal değer, dünya ortalamasının oldukça üzerinde bir orana sahip olmuştur.

Günışığı projesi ayrıca, International Week at Royal Dutch Visio 2018 etkinliğinde de örnek çalışma olarak yer almıştır.

Günışığı eğitimleri artık okullara da ulaşıyor

Okulumda Günışığı, Günışığı projesinin doğal bir sonucu olarak 2018 yılında hayata geçirilmiştir. Bu proje kapsamında, Günışığı eğitimlerinden mezun olan az gören çocukların, devam ettikleri temel eğitim okullarında bulunan öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticilere az gören eğitimi verilmektedir.

78 Okul

Türk Telekom Okulları projesiyle, çoğunluğu Doğu ve Güneydoğu Bölgelerinde olmak üzere Türkiye'nin dört bir yanında kurulan, 78 Türk Telekom eğitim binasında öğrencilere modern bir eğitim ortamı sunulmaktadır.

11 ilde toplam 50 okulun seçildiği projeyle 2 yıl ve 4 eğitim sezonu boyunca eğitimlerin sürdürülmesi ve proje süresince yaklaşık 5 bin eğitmenye ulaşılması planlanmaktadır.

2018 yılında Kars, İstanbul, Kütahya, İzmir, Siirt, Uşak, Ordu, Ankara, Eskişehir, Antalya, Tekirdağ illerinde eğitimler gerçekleştirilmiştir.

Okulumda Günışığı eğitimlerinin çoğaltılarak toplumsal farkındalığın artırılması ve sonuçlarının okullar düzeyinde raporlandırılarak Milli Eğitim Bakanlığı ile paylaşılması hedeflenmektedir.

Sesli Adımlar'la görme ve işitme engellilere hareket kabiliyeti kazandırılıyor

Sesli Adımlar, görme ve işitme engellilerin AVM, Kampüs, Havaalanı gibi karmaşık yapılarda yardım almadan hareket edebilmelerini sağlayan bir akıllı telefon uygulamasıdır.

İlk olarak 2014 yılında, sadece görme engellilere yönelik hayata geçirilen uygulama, görme engellilerin kamuya açık alanlarda bir başkasının yardımına ihtiyaç duymadan gitmek istedikleri yeri kendi kendilerine bulmalarını veya o anda nerede olduklarını anlamalarını sağlamaktadır.

Operatör bağımsız olarak, akıllı telefonlar üzerinden sesli yönlendirme hizmeti sunan Sesli Adımlar uygulaması, 2017 yılında basit ikonların eklenmesiyle işitme engelliler için de uygun hale getirilmiştir.

Uygulama; Chicago Lighthouse, İstanbul Teknik Üniversitesi, Kars Hükümet Konağı, Ulu Camii, San Francisco Lighthouse ile Gençlik ve Spor Bakanlığı gibi 47 farklı yapıda hizmete sunulmuştur. 8 ülke ve 20 farklı şehirde, yaklaşık 30 bin kişi tarafından indirilen ve 200 bin kez kullanılan Sesli Adımlar, 2 milyon metrekareden büyük bir alanda aktif olabilmektedir.

2018 yılında çok dilli altyapıya geçen uygulama; İngilizce, Almanca ve Arapça seçenekleri sayesinde yurt dışında kullanıldığı gibi, yurt içinde de turistler, göçmenler ve mülteciler tarafından kullanılmaya başlanmıştır.

Görmeyen veya işitmeyen biri nasıl özgürce gezebilir diye sorarsanız, cevabımız Sesli Adımlar!

Biliyor musunuz?

Sesli Adımlar'ı şu ana kadar yaklaşık 30.000 kişi indirdi, 200.000 kez indirdi.

Sesli adımlar uygulaması operatör bağlaması olarak tüm kullanıcılarına hizmet eden.

Sesli Adımlar, 81 farklı konuya cevap vererek çözüm "bu an neredeysin, etrafında ne var?" ve "buraya nasıl gidebilirsin".

Görme ve işitme engellilerin Sesli Adımlar ile özgürce gezebildiği yerler:

Alışveriş Merkezleri Anadoluhisari Kızılkaya Kızılkaya Kızılkaya Kızılkaya Kızılkaya Kızılkaya	Özel İşletmeler Atila Atila Atila Atila Atila Atila Atila	Üniversiteler Boğaziçi Boğaziçi Boğaziçi Boğaziçi Boğaziçi Boğaziçi Boğaziçi
Okul, Belediyeye ve Resmi Destek Çözümleri Ankara Belediyeleri Ankara Belediyeleri Ankara Belediyeleri Ankara Belediyeleri Ankara Belediyeleri Ankara Belediyeleri Ankara Belediyeleri	Camiler Güneşli Camii Güneşli Camii Güneşli Camii Güneşli Camii Güneşli Camii Güneşli Camii Güneşli Camii	

Bonif Türk Telekom

Sesli Adımlar uygulaması, 2018 yılında ABD Tüketici Teknolojisi Derneği CTA tarafından düzenlenen ve engellilerin hayatını kolaylaştıran teknolojiler alanında standartların belirleneceği "Erişilebilirlik" çalıştayında sunulmuştur.

Uygulama, akıllı şehirler uygulamaları kapsamında, 2018 yılında Antalya Büyükşehir Belediyesi binasında hizmete alınmıştır.

Gençler yeni nesil teknolojilere hazırlanıyor

Yeni Nesil Gelecek; Türk Telekom, Microsoft Türkiye ve Habitat Derneği iş birliğiyle 2018 yılında hayata geçirilmiştir. Projenin ana odağını; Türkiye'nin Sanayi 4.0 sürecine uyumunun hızlanmasına katkı sağlamak, Türkiye'de yazılım sektörünün büyümesine destek olmak ve akıllı teknolojiler üretecek insan kaynağına yatırım yapmak oluşturmaktadır.

Proje kapsamında, 14 pilot ilde 35 gönüllü eğitmen tarafından, meslek yüksekokulları ve meslek liselerinde okuyan 350 gence IoT kitleri kullanılarak 16 saatlik yüz yüze eğitimler verilmiştir. Eğitimler aynı zamanda Microsoft Açık Akademi ve TT Akademi üzerinden de herkese ücretsiz sunulmaktadır.

Birlikte geleceğe köprü kuruyoruz

Gelecek Köprüsü projesi, Türkiye'deki Suriyeli mültecilerin dil ve mesleki eğitimleriyle topluma uyum sağlamasına, ülkelerine geri dönmeleri halinde yaşamlarına sorunsuz devam edebilmelerine olanak sağlamak üzere Türk Telekom, İnsan ve Medeniyet Vakfı ve Sakarya Üniversitesi iş birliği ile 2018'de başlatılmıştır.

Projeye ilk aşamada sadece İstanbul'dan 7 bin başvuru yapılmış, başvurular arasında seçilen 400 kişiye çeşitli eğitimler verilmiştir. Eğitim konuları; temel Türkçe eğitimi, kodlama ve web tasarımı, fotoğrafçılık ve kameramanlık, gazetecilik ve yazarlık olarak belirlenmiştir.

Eğitim alanına dev yatırımlar yapıyoruz

Türk Telekom, eğitim alanında bugüne kadar hayata geçirilen en büyük sosyal sorumluluk projelerinden birine imza atmaktadır. Türk Telekom Okulları projesiyle, çoğunluğu Doğu ve Güneydoğu Bölgelerinde olmak üzere Türkiye'nin dört bir yanında kurulan 54'ü okul, 78 Türk Telekom eğitim binasında öğrencilere modern bir eğitim ortamı sunulmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı'na devredilen bu okullardan ve eğitim binalarından her yıl binlerce öğrenci mezun olmakta, buralarda okuyan başarılı ancak maddi durumu yetersiz öğrencilere her yıl Türk Telekom tarafından burs verilmektedir.

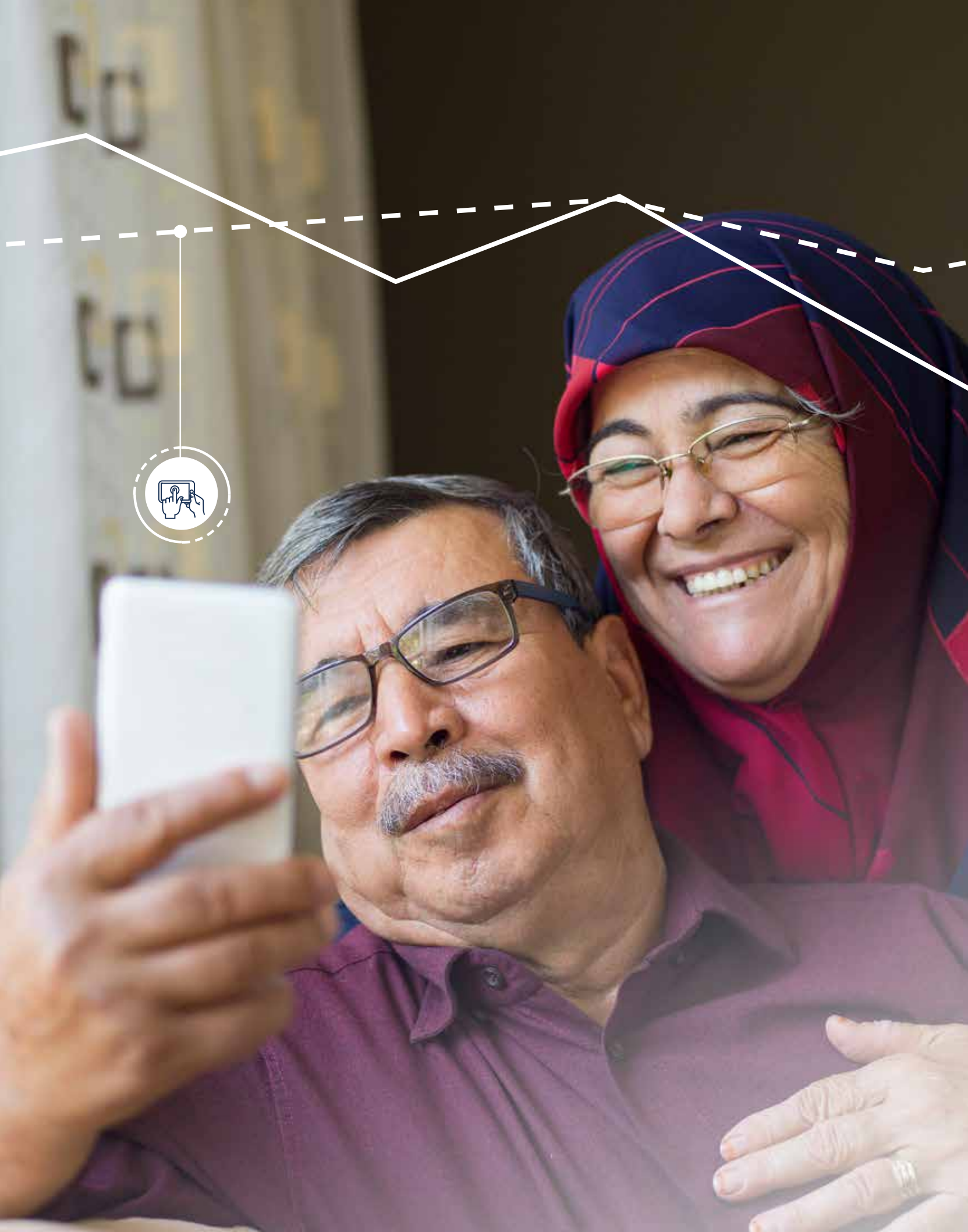
Gençleri sporla buluşturuyoruz

Türkiye'nin geleceğine yatırım yapan Türk Telekom, sporun gençlerin gelişimlerine sağladığı olumlu katkıdan hareketle ülkenin dört bir yanında pek çok farklı kategoride amatör sporcuları desteklemektedir.

Basketboldan eskime, atletizmden badmintonla, 44 ilde 32 branşta spor yapan 5.312 sporcu arasında milli takıma seçilme başarısını göstererek Türkiye'yi yurt dışında temsil eden ve gurur kaynağı olan yüzlerce genç bulunmaktadır.

Türkiye'yi geleceğe bağlıyoruz

fiber gücümüzle

Argela, gelecek nesil telekomünikasyon teknolojileri için araştırma, geliştirme ve inovasyon faaliyetleri yürütmekte ve 5G teknolojileri konusunda fikri mülkiyet geliştirmektedir.

2004'te kurulan ve 2007'de Türk Telekom bünyesine katılan Argela, gelecek nesil telekomünikasyon teknolojileri için araştırma, geliştirme ve inovasyon faaliyetleri yürütmekte ve 5G teknolojileri konusunda fikri mülkiyet geliştirmektedir.

Argela, geliştirdiği çözüm ve ürünlerin satışını küresel pazarda telekom operatörlerine, Türkiye'de ise telekom şirketleri ile kamu ve savunma sanayii kuruluşlarına yapmaktadır.

Argela, 5G teknolojileri başta olmak üzere, gelecek nesil telekomünikasyon teknolojileri konusunda ABD'de gerçekleştirdiği patent başvuruları ve geliştirdiği fikri mülkiyetlerle hem Türkiye'de, hem de dünyada katma değer yaratmaktadır.

17

5G alanında alınan Patent sayısı: 17

Argela, yurt içinde savunma sanayii kuruluşları ile iş birliği içinde stratejik projeler geliştirmektedir. Şirket, Savunma Sanayi Müsteşarlığı ile 2013'te imzalanan Dördüncü Nesil Haberleşme Sistemi Geliştirme (ULAK) Projesi'nin ilk fazının yanı sıra, 2015 yılında imzalanan MİLAT Projesi kapsamında da kamu güvenliği ağları için yazılım tanımlı ağlar projesini de Aralık 2017'de başarı ile teslim etmiştir. Şirket, diğer kamu kurumları ve savunma sanayi kuruluşları ile birlikte savunma sanayine yönelik çeşitli projeler de yürütmektedir.

Argela'nın çözüm portföyünde programlanabilir radyolinkler (ProgRAN), yazılım tanımlı ağlar, LTE baz istasyonları, ağ performans izleme, abone analitikleri, abone memnuniyeti yönetimi, Akıllı Şebeke Uygulamaları, Mobil Cihaz Kontrol Sistemleri (EIR) ve Mobil operatörler için Sinyalleşme ve Güvenlik Duvarı uygulamaları bulunmaktadır.

Şirket, bu çalışmaların yanında, Avrupa Birliği Horizon 2020 ve Celtic projeleri kapsamında birçok üniversite ve şirket ile ortak çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmalar ile Türkiye'nin teknolojik gelişimine katkıda bulunan Argela, aynı zamanda Ar-Ge çalışmaları için AB desteği ile fon da sağlamaktadır.

Argela'nın Türkiye'deki birçok üniversite ile gerçekleştirdiği çalışmaları arasında 5G, yazılım tanımlı ağlar, ağ fonksiyonlarının sanallaştırılması, siber güvenlik, kendi kendini organize eden mobil şebekeler ve büyük veri işleme gibi yeni nesil teknoloji projeleri yer almaktadır.

Merkezi İstanbul'da olan Şirket'in, Ankara ofisine ek olarak ABD'nin Sunnyvale kentinde bulunan iştiraki Netsia da Ar-Ge çalışmaları sürdürmektedir. Argela, 2018 yılında da yurt dışındaki bilinirliğini arttırmak ve yeni müşteriler elde etmek amacıyla Japonya, Etiyopya, Kazakistan, Cezayir, Azerbaycan gibi birçok ülkede iş ortaklıkları geliştirmiştir.

Yeni nesil teknoloji çözümlerinde öncülük: ProgRAN (Programlanabilir Radyo Erişim Ağları)

Argela'nın Amerika'daki iştiraki Netsia'nın bir süredir üzerinde çalıştığı çözümlerinden biri olan ProgRAN, 5G teknolojileri için ölçeklenebilir ve esnek mimarisiyle geleceğin mobil iletişim ihtiyaçlarına yönelik yüksek kapasiteli, özelleştirilmiş ağ ve hizmet çözümleri sunulmasına olanak sağlamaktadır. Netsia, ProgRAN teknolojisini kullanan özel LTE deneme platformunu ABD ve Avrupa'nın önde gelen operatörlerinin test ortamlarına kurmuştur. Bugüne kadar ProgRAN test platformu yurt

dışında İspanya'nın Telefonica (Ekim 2017), Amerika Birleşik Devletleri'nin Verizon (Kasım 2017), Fransa'nın Orange (Aralık 2017) ve Japonya'nın KDDI (2018) operatörlerine teslim edilmiştir.

MAC (Multi Access Cloud): Geleceğin Bulut Tabanlı Erişim Ağı Mimarisi

Argela, telekom altyapılarının kullanıcıya yakın olma ve daha hızlı hizmet verme ihtiyacını karşılayabilmek için, sınır bulut tabanlı çoklu erişim çözümü ARGELA/NETSIA MAC'i geliştirmeye başlamıştır. Bu çözüm genel donanımlardan oluşan sınır bulut veri merkezleri üzerinde koşan ağ işlevleri ile sabit-mobil yakınsamasını yazılım tanımlı olarak yönetmeyi amaçlamaktadır. MAC çözümü, telekom operatörlerinin santral ofislerini RAHAT donanımlardan oluşan veri merkezlerine dönüştürerek, aynı santral ofisten hem mobil, hem sabit servis verilebilmesini sağlayacaktır. Bu sayede yatırım harcaması ve faaliyet giderleri azaltılacak, sistemin istenilen şekilde yapılandırılması ve ölçeklenebilmesi sağlanacaktır. MAC çözümü, yazılım tanımlı ve sanallaştırılmış altyapısıyla, telekom operatörlerinin yeni servisleri kısa zamanda abonelere sunmasına da imkan verecektir.

Argela, MAC çözümü bileşenleri SEBA, VOLTHA ve ONOS açık-kaynaklı projeleri kapsamında dünyanın önde gelen operatörleriyle (AT&T, DT, NTT, Telefonica, Türk Telekom), Open Networking Foundation (ONF) çatısı altında çalışmaktadır.

Yeni Nesil Projeler

Argela'nın Türkiye'deki birçok üniversite ile gerçekleştirdiği çalışmaları arasında 5G, yazılım tanımlı ağlar, ağ fonksiyonlarının sanallaştırılması, siber güvenlik, kendi kendini organize eden mobil şebekeler ve büyük veri işleme gibi yeni nesil teknoloji projeleri yer almaktadır.

Argela'nın %100 yerli çözümleri uluslararası müşterilerine NPM/CEM ile bir yenisini daha eklemiştir

Argela'nın Şebeke Performansı Görüntüleme (NPM) çözümü kablolu ve kablosuz hizmet sağlayıcılarına anlamlı veriler sağlayarak uçtan uca şebeke performanslarını, detaylı müşteri davranışını ve hizmet kalitesini görüntülemesini ve belli bir seviyede tutmasını sağlamaktadır. Bu amaçla mobil, sabit ve IP şebekesindeki çok sayıdaki protokol için sinyalleşme ve veri probe'ları geliştirilmiştir.

NPM çözümü, gerçek zamanlı olarak çalışan probe'ları vasıtasıyla, şebekenin uçtan uca ve gerçek zamanlı görüntülemesi ile şebeke kaynaklarının etkin kullanılmasını sağlar. Çözüm kolayca ulaşılabilen, geniş bir performans metrikleri ve raporlama setine sahip olmakla birlikte,

dağıtılmış mimarisi hızlı ve etkili sorgu zamanları elde edilmesine olanak sağlar. NPM sistemin ürettiği veriler, gerçek zamanlı olarak CRM sistemlerine ve düzenleyici kurumlara gönderilebilmektedir.

Müşteri Deneyimi Yönetimi (CEM) çözümü ise ses, veri erişimi, veri kullanımı, mesajlaşma gibi şebekelerde müşterilerin deneyimleri hakkında anlamlı analizler ile davranışsal bilgiler sağlar. Operatörler bu çözüm ile müşterilerinin bireysel seviyede aktivitelerini gerçek zamanlı olarak gözlemleyebilirler. Bu çözüm, daha ileri analiz ve müşteri hizmetlerinin hızlandırılması ve iyileştirilmesi için kullanılmaktadır.

Argela, yurt dışında NPM ve CEM ürünlerinin satışına yönelik çalışmalarına devam etmekte olup 2018 yılında da pek çok görüşmede bulunmuş ve ortaklıklar geliştirmiştir. Afrika'nın en çok abone sayısına sahip mobil operatörü Ethio Telecom (Etiyopya)'un açtığı ihale kazanılarak büyük bir başarı elde edilmiştir. Kurulum tüm hızıyla devam etmektedir.

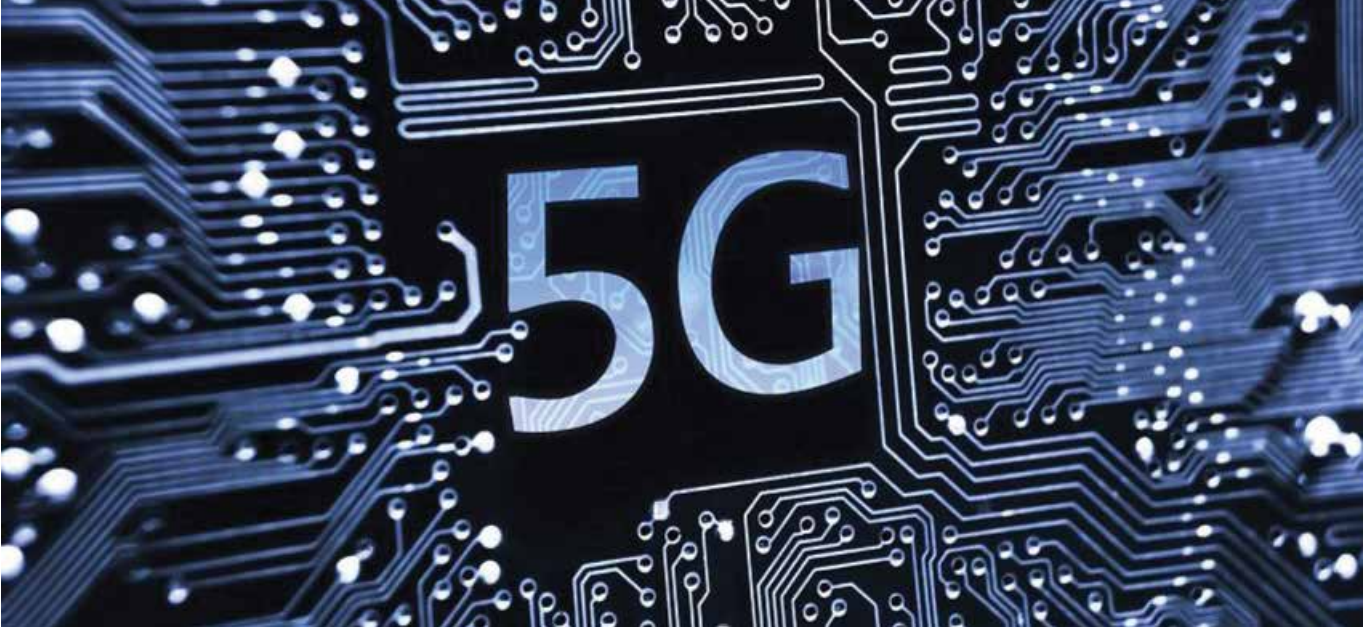
Argela'nın dördüncü nesil mobil iletişim teknolojilerine katkıları artarak devam etmektedir.

Dördüncü Nesil Haberleşme Sistemi Geliştirme (ULAK) Projesi

2013'te ilk defa telekomünikasyon dışında bir sektöre yönelik Argela, Savunma Sanayii Müsteşarlığı'nın (SSM) Dördüncü Nesil (4G/LTE) Haberleşme Sistemi Geliştirme

(ULAK) Projesi'ni yapmaya uygun görülmüştür. Proje kapsamında Argela, iş ortakları ile birlikte dördüncü nesil mobil iletişim teknolojilerine sahip baz istasyonlarının tüm donanım ve yazılım bileşenlerini yurt içinde geliştirmiş ve teslimini başarı ile gerçekleştirmiştir. Proje kapsamında geliştirilen LTE teknolojili baz istasyonlarının ilki Mayıs 2018'de Kars'ta hizmete sunulmuştur. 2018 sonu itibarıyla, 450'den fazla ULAK baz istasyonu aktif bir şekilde hizmet vermektedir.

ULAK Projesi'nin sahada başarılı bir şekilde çalışmasını takiben, operatörlerin istedikleri ilave özelliklerin geliştirilmesine Argela Faz 2 kapsamında devam etmektedir.

Türk Telekom Şebeke Dönüşümü'ne katkıları hız kesmeden devam etmektedir

Günümüzde, telekom şebekeleri hızlı bir şekilde sanallaştırma teknolojileri kullanarak bulutlaşmakta, yazılım temelli programlanabilen ve dilimlenebilen yapılara dönüşmektedir. Türk Telekom şebekesinin de SDN (Software Defined Network - Yazılım Temelli Şebeke) ve NFV (Network Function Virtualization - Şebeke Fonksiyonu Sanallaştırması) gibi yazılım tabanlı teknolojiler kullanarak uzun vadeli bir program çerçevesinde dönüştürülmesi ve 5G'ye hazır hale getirilmesi hedeflenmektedir. Bu hedef doğrultusunda Argela ve Türk Telekom, Türk Telekom şebeke dönüşümünde kullanılacak mimari ve stratejiyi belirlemişlerdir. Kullanılacak teknolojilerin araştırılması

ve geliştirilmesi, açık kaynak kodlu projelerin şebekeye uyarlanması konusundaki çalışmalar son hız devam etmektedir.

Projenin kapsamında aşağıdaki faydaların sağlanması hedeflenmektedir:

- Hem mobil hem de sabit şebeke fonksiyonlarının donanımdan bağımsız olarak yazılım teknolojileri halinde tedarik edilmesi ve bu sayede şebeke kapasitesinin en verimli şekilde kullanılarak dışa bağımlılığın azaltılması,
- Sanal fonksiyonların yerli firmalar tarafından geliştirilmesinin önünü açarak yerli ve milli firmalardan oluşan bir 5G ekosisteminin oluşturulması,
- Yeni servislerin hızlı bir şekilde hayata geçirilmesi ve müşteri memnuniyetinin artırılması,
- Sanallaştırma sayesinde yatırım ve işletim maliyetlerinin iyileştirilmesi,
- Mümkün olduğu kadar açık kaynaklı projelerin kullanılması ile bu projelere katkıda bulunulması ve oluşturulan 5G'ye yönelik çözümlerin yurt dışı pazarlara sunulması yeni gelirler elde edilmesi.

NPM/CEM

Afrika'nın en çok abone sayısına sahip olan mobil operatörü Ethio Telecom (Etiyopya), Şebeke Performans Görüntüleme (NPM) ve Müşteri Deneyimi Yönetimi (CEM) çözümleri için Argela'yı tercih etti.

5G Mükemmeliyet Merkezi stratejik hedefleri doğrultusunda çalışmalarına hız kesmeden devam ediyor

5G teknolojilerinin geliştirmesi amacıyla faaliyetine 2017'de Ankara ODTÜ Teknokent'de başlayan Argela 5G Mükemmeliyet Merkezi, 2018 yılında hem akademik çalışmalara destek vererek, hem de konularında uzman eğitimci firmalarla iş birliği içinde çalışmalarına devam etmiştir.

Özellikle 5G'ye geçişin en önemli aşamalarından olan yazılım tabanlı ağlar, sanal ağ fonksiyonları ve çoklu erişimli kenar bulut konularına odaklanan Merkez, genel olarak 5G ile ilgili herkesin faydalanabileceği bir ortama dönüşmek için var gücü ile çalışmaktadır. 2019 yılı planları, Ankara ve İstanbul'daki üniversitelerle kurulan iş birliklerinin, Türkiye'nin diğer illerindeki üniversiteleri de kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması ve 5G konusunda milli bir bilinç oluşturulması hedefi doğrultusunda yapılmıştır.

Buna ek olarak 5G Mükemmeliyet merkezini Türkiye'nin siber güvenliği açısından risk teşkil edebilecek yerli ve yabancı yazılım tabanlı ağ ürünlerinin ve "Nesnelerin İnterneti" ile ilgili bileşenlerin detaylı şekilde test edilebileceği bir merkez haline gelmek için Argela, BTK ve TSE arasındaki görüşmeler sürmektedir.

Argela 5G Mükemmeliyet Merkezi,

- LTE ve 5G'ye yönelik şebeke sanallaştırma teknolojilerinin denenmesi ve geliştirilmesi,
- Gerçek sistemler üzerinde test ve demo imkanı oluşturması,
- Çalışmaların üniversite ve yerli şirketleri içeren bir eko sistem içinde geliştirilmesi,
- LTE ve 5G konusunda birlikte çalışabilirlik, sertifikasyon ve eğitim merkezi alanlarındaki faaliyetlerine 2019'da da devam edecektir.

Merkez ayrıca Türk Telekom Transformasyon programı kapsamında çeşitli sanallaştırma teknolojilerinin laboratuvar ortamında denenmesi ve geliştirilmesi için de kullanılmaktadır.

Innova, Türkiye'nin telekomünikasyon, finans, enerji, kamu, sağlık, perakende ve hizmet olmak üzere farklı sektörlerindeki lokomotif şirketlerinin tüm bilişim ihtiyaçlarına uçtan uca entegre çözümler sunmaktadır.

Türk Telekom'un bilgi teknolojileri çözümleri sağlayıcı şirketi Innova, teknolojinin sunduğu en yeni fırsat ve olanakları içeren çözümleri ile dijital dönüşüm yolunda kurumlara ihtiyaç duydukları teknoloji desteğini sağlamaktadır. Innova, Türkiye'nin telekomünikasyon, finans, enerji, kamu, sağlık, perakende ve hizmet olmak üzere farklı sektörlerindeki lokomotif şirketlerinin tüm bilişim ihtiyaçlarına uçtan uca entegre çözümler sunmaktadır.

Innova Digital bir kurumun ihtiyacı olan modern iletişim, veri merkezi ve bulut teknolojileri, operasyonların omurgasını oluşturan ERP, CRM, Doküman ve Süreç Yönetimi gibi uygulamalar, dijital pazarlama ve müşteri deneyimi çözümleri, çalışan verimliliğine yönelik uygulamalar ve sektörel çözümlerin yanı sıra, Nesnelerin İnterneti (IoT), Fintek, Kiosk ve Digital Signage, gelişmiş İş Zekası Çözümleri gibi pek çok alanda faaliyet göstermektedir.

Yerli mühendislikle Türkiye'de dünya standartlarında ürettiği teknoloji çözümleri ile bugün 4 kıtada, 37 ülkeye ihracat gerçekleştirmektedir.

Innova'nın Arena Çözümü %100 Yerlilik Onayı Aldı

Innova'nın farklı sektörlerde yer alan kurumların saha hizmetlerini etkili bir şekilde yönetmelerini ve yenilikçi özellikleriyle verimlilik kazanılmasını sağlayan Arena çözümü, İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından 'Yerli Malı Belgesi' almaya hak kazanmıştır.

Innova'dan yeni SkywaveloT Partner Programı

Innova, Nesnelerin İnterneti (IoT) platformu SkywaveloT üzerinde iş ortaklarının yeni uygulamalar geliştirmesine ve mevcut uygulamalarını entegre etmesine imkan verecek SkywaveloT Partner Programı'nı başlatmıştır.

Türkiye'de teknoloji sektörünün önemli projelerini hayata geçiren Innova, başlattığı SkywaveloT Partner Programı ile IOT alanında faaliyet gösteren şirketler, yeni çalışmaya

37 ülke

Yerli mühendislikle Türkiye'de dünya standartlarında ürettiği teknoloji çözümleri ile bugün 4 kıtada, 37 ülkeye ihracat gerçekleştirmektedir.

Fast 50

Deloitte Fast 50'de 13 yıldır aralıksız büyüyen tek şirket

başlayan startup'lar ve makinelerini bağlantılı hale getirmeyi hedefleyen üreticilerle bir araya gelerek IoT alanında yaratılan değerini arttırılmasını amaçlamaktadır. SkywaveloT platformundan yararlanan şirketler; ürün geliştirme, pazarlama ve yeni iş birlikleri kurma alanlarında ihtiyaç duydukları uzmanlık desteğine de kolayca ulaşma imkânına sahip olmaktadır.

Innova'nın büyük projelerine büyük ödüller

Innova'nın Akıllı Mağazacılık Projesi'ne IoT kategorisinde birincilik ödülü

Innova'nın Türk Telekom için geliştirdiği Akıllı Mağazacılık Projesi, IDC IoT, Big Data ve Analitik Teknoloji Ödülleri 'Internet of Things' kategorisinde birincilik ödülünün sahibi oldu. Innova'nın SkywaveloT platformu ve Akıllı Mağazacılık uygulaması kullanılarak geliştirilen Akıllı Mağaza çözümü, Türk Telekom'un 81 ilde 900'den fazla mağaza ve ofisinde kurulumu tamamlanarak devreye alındı. Proje süresi boyunca, 3.000'den fazla cihaz kurulumu gerçekleştirilerek, SkywaveloT platformu ile entegre edildi. Akıllı Mağazacılık çözümü ile Türk Telekom mağazalarında uzaktan izleme ve merkezi yönetim imkanı sağlanmıştır.

SAP On-Premise En Yüksek Lisans Geliri Sağlayan İş Ortağı Ödülü'nün Sahibi Innova Oldu

Innova 2017 yılında gerçekleştirdiği on-premise lisans satışlarındaki başarısı sebebi ile 20'den fazla SAP Partner'inin arasından sıyrılarak SAP On-Premise En Yüksek Lisans Geliri Sağlayan İş Ortağı Ödülü'nün sahibi olmuştur.

Deloitte Fast 50'de 13 yıldır aralıksız büyüyen tek şirket

Innova teknoloji sektöründe en yüksek performans gösteren şirketlerin katıldığı Deloitte Teknoloji Fast 50 Türkiye programında 13 yıl boyunca aralıksız yer almayı başaran tek şirket olmuştur.

BAZI ÖNEMLİ PROJELER

Mersin Şehir Hastanesi

Innova Türkiye'nin ilk şehir hastanesi unvanına da sahip olan Mersin Şehir Hastanesi'nin Hastane Bilgi Yönetim Sistemi (HBYS) hizmetinin sürekliliği için gereken tüm yazılımları bir araya getirdi. Bu yazılımların ihtiyaç duyduğu veri merkezi kurulumu ile tüm donanım, ağ ve diğer BT altyapısının entegrasyonunu gerçekleştirdi. Söz konusu sistemlerin işletimi ve yönetimini de 5 yıl süre boyunca Innova tarafından gerçekleştirilecektir.

Ankara Şehir Hastanesi

Dünyanın en büyük sağlık kompleksi olan Ankara Şehir Hastanesi'nin Hastane Bilgi Yönetim Sistemi (HBYS) Uygulama ve İşletme Hizmeti Innova tarafından yürütülmektedir. Bu hizmetin gerçekleştirilmesi için gerekli olan yazılımlar, bunların işletilmesi için gerekli veri merkezi kurulumu, tüm donanım, ağ ve diğer BT altyapısı ile tüm bu yazılım, diğer sistem ve servisler ile olan entegrasyonlar, donanım ve sistemlerin işletilmesine yönelik operasyon ve hasta verisini kaydeden yüzlerce veri kayıt personeli Innova tarafından sağlanmaktadır. Hastane kabulüne Şubat 2019'da başlayan Ankara Şehir Hastanesi'nin, HBYS hizmeti 5 yıl süre boyunca Innova tarafından verilecektir.

STP (Sağlık Turizmi Portalı) Projesi

Sağlık Bakanlığı için Türksat'ın alt yüklenicisi olarak gerçekleştirilen Sağlık Turizmi Portalı projesi ile uluslararası sağlık turizmi alanında hizmet veren kuruluşların tanıtım ve müşteri ilişkileri faaliyetlerinin yürütülmesi, Türkiye'ye gelecek tüm uluslararası hasta ve hasta yakınlarının rahatlığını sağlayacak seçeneklerin sunulması ve ülkemizin sağlık turizmi alanındaki gelişimine katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

STP ile sağlık turizmine yönelik sağlık kuruluşları, sağlık kuruluşlarının fiyatları, konaklama, ulaşım olanakları gibi sağlık ve turizm hizmetleri alanındaki bilgilerin sunulması planlanmaktadır.

Bu kapsamda STP Web Uygulaması ve Mobil Uygulaması için analiz, tasarım, yazılım geliştirme, test, eğitim, devreye alma, bakım ve işletim ile garanti hizmetleri sağlanacaktır.

HYP (Hastalık Yönetimi Platformu) Projesi

Sağlık Bakanlığı için Türksat'ın alt yüklenicisi olarak gerçekleştirilen "Hastalık Yönetimi Platformu" ile kronik hastalıkların erken teşhisi, periyodik izlemlerle kanıta dayalı tıp kılavuzlarının önerileri doğrultusunda uygun tedavi sağlanarak hastalıkların belirti ve bulgularının kontrol altına alınması ve komplikasyon izlemi ile bireylerin fonksiyon kayıpları yaşamalarının ve engelli hale gelmelerinin önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

Bu projenin amacı, yaşlanan nüfus ve kronik hastalıkların artmasına bağlı olarak sağlık sistemleri ve ekonomisi üzerindeki yüklerin artmasının önüne geçebilecek ve sağlık hizmetlerinin kaliteli bir şekilde sürdürülebilirliğinin sağlayacak bir hastalık takip sistemi yazılımının geliştirilmesidir.

TTPAY

Türk Telekom Ödeme Hizmetleri A.Ş.'nin altyapısı olarak kurulan platform, fazlandırılmış aşamalarıyla devam etmektedir. Elektronik para lisans başvurusu, yapılacak bağımsız denetimlerin tamamlanmasından sonra BDDK onay sürecine girecektir.

CarrefourSA ve Aselsan'da E-Fatura Projeleri

Zincir perakendenin önemli kurumlarından CarrefourSA, Savunma endüstrisinin önde gelen şirketlerinden Aselsan ve bu kurumların grup şirketleri e-fatura ürününün kullanımını PayFlex sistemi üzerinden gerçekleştirmektedir.

Viva Kuwait Bayi Yönetim Sistemi

Viva Kuwait Bayi Yönetim Sistemi ile Finans ve bayi komisyon modeli geliştirilmektedir. Proje'nin tüm fazları 2019 yılı içerisinde tamamlanacaktır.

Viva Kuwait Bayi Yönetim Sistemi projesinin mobil uygulaması geliştirilmiş ve Viva Kuwait'in çalışanları ve distribütörleri tarafından kullanılmaya başlanmıştır. Son kullanıcılar mobil uygulama üzerinden kontör yükleme, fatura ödeme gibi farklı işlemler yapabilmektedirler.

Sanal POS Client ürünüde yeni müşteriler eklenmiştir

Sigorta şirketlerinin kart saklama ihtiyaçlarına yönelik Sanal POS Client ürünü geliştirilip Güneş Sigorta, Anadolu Sigorta ve Vakıf Emeklilik firmalarının kullanımına sunulmuştur.

CIPPAYS Sanal POS Server projesi

Kuzey Kıbrıs'ta faaliyet gösteren bankalara hizmet sunan CIPPAYS, Sanal POS server ürününün kullanmaya başladı. CIPPAYS projesi bir banka dışında ilk defa Sanal POS server satışının yapıldığı bir proje olarak önem kazanmaktadır.

Vodafone Bayi Yönetim Sistemi

Innova Vodafone'a entegre ettiği bayi yönetim sistemi ile Vodafone bayilerindeki satış süreçlerini hızlandırarak optimize etmek üzere ÖKC (Ödeme Kaydedici Cihaz) üzerinde çalışabilen özel bir uygulama geliştirmiştir. Sahadaki ÖKC kurulum ve işletimini de bir alt yüklenici ile üstlenerek Vodafone'a hizmet vermeye başlamıştır.

Yeni ürünler

Dinamik Fiyatlandırma

Dinamik fiyatlandırma fiyatların kolay ve sıklıkla değiştirilebildiği koşullar altında rakip analizleri sonucu ortaya çıkan ürün ve servislerin optimal satış fiyatlarının belirlenmesine yönelik geliştirilmiş bir platformdur. Ürün ile dinamik fiyatlandırmanın yaygın olarak kullandığı e-ticaret sektöründe fiyatların rahatlıkla güncellenmesi, perakende sektöründe ise elektronik fiyat etiketlerinin yaygınlaşması ile fiyat güncellenmenin kolaylaşması hedeflenmektedir.

E-Mutabakat

Karmaşık mutabakat süreçlerini elektronik ortama taşıyan PayFlex E-Mutabakat ile e-dönüşüm ailesine bir ürün daha eklenmiştir. BA/BS (Mal alış/satış mutabakatı) gibi zorunlu bildirimlerin yanı sıra müşteri ve cari mutabakatlarını uygulama üzerinden kolaylıkla yürütmek mümkün hale gelmiştir.

Ortak Kredi Platformu

Ortak Kredi Platformu, e-Ticaret siteleri ve/veya bayi ağı üzerinden satış yapan firmaların müşterilerine farklı bankalardan tek bir ara yüz üzerinden alışveriş anında kredi alma imkanı sunmaktadır. Hepsiburada.com üzerinde kullanıma açılan çözüm şu anda 5 banka ile entegre bir şekilde çalışmaktadır.

AvioFlex Ürün ailesi

AvioFlex Cabin+

Havacılık sektörü için geliştirilen AvioFlex Cabin+, her hat için geçerli olan uçuş öncesi, uçuş sırası ve uçuş sonrası aşamalarında kabin amirlerini bekleyen birçok görevi oldukça kolay yönetilebilir hale getirmektedir.

AvioFlex Crew Check-in

Innova'nın havacılık sektörüne yönelik olarak geliştirdiği AvioFlex Crew Check-in ürünü ile uçuş ekipleri mobil cihazları üzerinden check-in işlemlerini gerçekleştirmekte ve gerekli bütün uçuş bilgilerini görüntüleyebilmektedir. Böylece, özellikle hava trafiğinin yoğun olduğu dönemlerde, havaalanlarında önemli bir zaman tasarrufu sağlanmaktadır.

AvioFlex Crew Duty

Innova tarafından geliştirilen AvioFlex Crew Duty, kabin ekibinin uçuşlarla ilgili gerekli tüm detaylar bir web portalı ya da kullanıcıların kendi mobil cihazları üzerinden erişmelerine olanak tanımaktadır. Uygulama kabin ve yer ekipleri arasındaki bilgi akışını büyük ölçüde iyileştirmekte ve personel operasyonlarının gerektiği gibi yönetilmesine yardımcı olmaktadır.

AvioFlex

innova AvioFlex Ürün ailesi ile havacılık sektörü maliyet yönetimine katkı sağlamaktadır.

AvioFlex LIFUS Manager

AvioFlex LIFUS Manager ile kokpit ve kabin ekibinin eğitimlerini kapsayan eğitim süreçlerinde eğitmenlerin hangi pilota ya da uçuş personeline hangi eğitimleri verdiği, ilgili personelin aldığı notlar gibi süreçleri bu uygulama üzerinden takip edilmektedir. Tabletlerin kullanımıyla süreçler gerçek zamanlı yönetilerek havayolu şirketlerinin verimliliği artırılmaktadır.

innova Bilişim 500 genel sıralamasında yükselişte

innova, başarılı projeleri sayesinde hem Türkiye'de bilişimin nabzını tutan araştırma şirketleri hem de uluslararası çözüm ortakları tarafından çeşitli ödüllere layık görülmüştür.

Türkiye bilişim sektöründe faaliyet gösteren firmaların net satış gelirleri baz alınarak yapılan 'Bilişim 500 Araştırması'nın sonuçlarına göre, Yazılım kategorisinde "Yılın İş Uygulamaları Kategori Birincisi" ödülüne layık

görölmüştür. Ayrıca satış gelirlerine göre Türkiye'nin en büyük 500 bilişim firmasının sıralandığı listede, 2018 yılı itibarıyla 2 basamak daha yükselerek 25. sıraya yükselmiştir.

1. TEB'den Innova'ya Dış Müşteri Kategorisi Ödülü
2. Bilişim 500'de "Yılın İş Uygulamaları Kategori Birincisi
3. SAP On-Premise En Yüksek Lisans Geliri Sağlayan İş Ortağı Ödülü
4. Weeam "2017 Yılının En Başarılı Rekabetten Geçiş Projesi" Bilkent Şehir hastanesi projesi ile
5. "Microfocus 2017 Yılı En Çok Yeni Logo Getiren Partner"i Ödülü
6. Innova'nın Konsorsiyum Lideri Olduğu SEAS Projesi'ne Avrupa'da Son 10 Yılın En İyi İnovasyon Projesi Ödülü
7. IDC Innova'nın Akıllı Mağazacılık Projesi'ne IoT kategorisinde birincilik ödülü
8. Innova'nın PayFlex OBP Çözümü'ne PSM Awards'tan "Yılın Teknoloji Sağlayıcısı" kategorisinde 2.'lik ödülü
9. Deloitte Teknoloji Fast 50'de en hızlı büyüyen şirket ödülü
10. Deloitte Teknoloji Fast 50 "Big Star" Kategorisi "En İyi Performans Gösteren Şirket" Ödülü

Güçlü teknolojik altyapısı, etkin insan kaynağı yönetimi ve mükemmeliyetçi hizmet anlayışı ile AssisTT, çağrı merkezi standartlarını belirleyen marka olma yolunda ilerlemektedir.

ASSISTT

2007'de kurulan AssisTT, çağrı merkezi hizmetlerinin yanı sıra kendi alanında öncü olan özel şirketlere ve kamu kurumlarına, "stratejik yol arkadaşı" olarak uçtan uca ve özelleştirilmiş "değer katan" hizmetler sunmaktadır. AssisTT klasik çağrı merkezleri hizmetlerinin yanı sıra Teknik Altyapı, Sesli Yanıt Sistemi (IVR) Yazılımı, Koltuk Kiralama, Bordrolama, Eğitim, İşe Alım, Konuşma Analizi, 11818 Rehber Veri Güncelleme ve Zenginleştirme, Müşteri Deneyimi hizmetleri de sağlamaktadır.

MHRS Projesi ile stratejik hedeflere doğru ve güçlü adımlar

AssisTT, 2018 yılı Şubat ayında Sağlık Bakanlığı'nın MHRS (Merkezi Hekim Randevu Sistemi) ihalesini kazanmıştır. Erzincan'da tamamlanan MHRS Projesi'nin açılışı dönemin Başbakanı Sayın Binali Yıldırım'ın katılımı ile yapılmış ve proje kapsamında hizmet sunulmaya başlanmıştır.

Önceki yıllarda da hizmet verilen Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na, 2018 yılı Nisan ayı itibarıyla yeniden AssisTT tarafından hizmet verilmeye başlanmıştır. Bu operasyonla birlikte, Gaziantep ve Sakarya lokasyonları hizmete açılmıştır.

Finans sektöründeki büyüme hız kazanıyor

AssisTT, finans sektörü iş ortaklığı portföyünü 2018 yılında yeni katılımlar ile genişletmiştir. Şirket, portföyünde yer alan Vakıfbank'a ek olarak; Yapı Kredi ve Burgan Bank'a hizmet sunulmaya başlanmıştır. 2018 yılında ihalesi kazanılan Halkbank'a 2019'da hizmet verilmeye başlanacaktır.

İş ortaklarının sayısı artmaya devam ediyor

AssisTT, Eylül ayında Çiçek Sepeti'nin yurt dışı operasyonlarına (Lola Flora) yönelik açtığı ihaleyi kazanarak Arnavutluk/Tiran lokasyonu üzerinden 7 ülkeye, 6 dilde (İngilizce, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Rusça ve Fransızca) hizmet vermeye başlamıştır.

12.753 Çalışan
30 Lokasyon
23 Şehir

AssisTT'nin faaliyetleri küresel ve ulusal ölçekte takdir topluyor ve örnek alınıyor

AssisTT'nin faaliyetleri, 2018 yılında da gerek ulusal gerekse küresel ölçekte takdir ve beğeni ile karşılanmış, çok sayıda ödüle konu olmuştur.

Contact Center World Awards Ödülleri:

Çağrı merkezi sektörünün dünya çapındaki en prestijli ödül organizasyonlarından Contact Center World Awards'ın (Çağrı Merkezi Dünyası Ödülleri) EMEA finallerinde,

- “Büyük Ölçekli En İyi Dış Kaynak Çağrı Merkezi”, (Altın)
- “En İyi Kamu Hizmeti” (Altın)
- “En İyi Self Servis Teknolojisi” (Altın)
- “En İyi Müşteri Hizmeti” (Gümüş)
- “En İyi Kalite Ekip Lideri” (Gümüş)

Ulusal Ödüller

- Çalışan Bağlılığı Başarı Ödülü (Aon Hewitt)
- Altın Kulaklık: Bu İş Seviyorum, Çünkü... (Çağrı Merkezi Derneği)
- İstihdam'a Katkı Ödülü: Erzincan Çağrı Merkezi (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
- Leed Yeşil Bina Sertifikasyon Projesi'nde Erzincan Lokasyonu: Platin Sertifika

İstihdama katkıya devam

AssisTT, Anadolu'daki yatırımları ile binlerce kişiye istihdam sağlayarak ekonominin gelişimine katkıda bulunmaktadır. Güçlü teknolojik altyapısı, etkin insan kaynağı yönetimi ve mükemmeliyetçi hizmet anlayışı ile AssisTT, çağrı merkezi standartlarını belirleyen marka olma yolunda ilerlemektedir. Bu noktada AssisTT, 1.050'yi aşkın kişiyi istihdam ettiği Erzincan çağrı merkezi ile ödül kazanmıştır. AssisTT Genel Müdürü'ne, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından plaket verilmiştir.

Türkiye'nin öncü eğitim teknolojileri şirketi SEBİT, 30 yılı aşan Ar-Ge deneyimi ve uluslararası çözümleriyle geleceğin eğitim dinamiklerini şekillendirmektedir.

Türkiye'nin öncü eğitim teknolojileri şirketi SEBİT, Türk Telekom ile sinerjiden aldığı güç ve teknolojinin yenilikçi kullanımıyla, eğitimde dönüşüme katkıda bulunmaktadır.

Bir Türk Telekom iştiraki olan SEBİT, 1988'deki TÜBİTAK çatısı altında bir ArGe laboratuvarı olarak kuruluşundan bugüne geliştirdiği eğitim çözümleriyle yalnız Türkiye'de değil, yurt dışında da aktif bir şekilde hizmet vermektedir. Şirket, bu kapsamda, toplumsal fayda ve bireylerin eğitim ihtiyaçlarına özel, ulusal ve uluslararası çözümler sunmaktadır.

Türkiye'de birçok ilke imza atan SEBİT'in ürün ve hizmet portföyü sürekli genişleyerek eğitimde dönüşüme yön vermeye devam etmektedir.

SEBİT'in, Ankara ODTÜ Teknokent'te ve ABD Arizona Devlet Üniversitesi Skysong İnovasyon Merkezi'nde 240 profesyonelden oluşan güçlü kadrosuyla geliştirdiği eğitim ürünleri, tüm dünyada öğrenci ve öğretmenler tarafından kullanılmaktadır.

Çalışmalarını yetkin ve yaratıcı insan kaynağıyla sürdüren ve öncülüğünü çok sayıda ödülle kanıtlayan SEBİT, birçok uluslararası eğitim otoritesi tarafından, dünyanın en iyi eğitim teknolojileri şirketlerinden biri olarak gösterilmektedir.

Milyonlarca öğrenci ve binlerce öğretmenin hayatına değer katan çözümler

2007 yılında Türk Telekom Grubu'na katılan SEBİT, mobil bilişim ve internet teknolojilerini de kullanarak tasarladığı yeni hizmet ve ürünleriyle; eğitimin her aşamasında öğrenmede fırsat eşitliği ve ürün zenginliği sunmayı, aynı zamanda katılımcı eğitimin önündeki engelleri kaldırmayı hedeflemektedir.

SEBİT'in geliştirdiği ürün ve hizmetler Fatih Projesi kapsamında 2015 yılından beri milyonlarca öğrenci ve yüzbinlerce öğretmenin kullanımına sunulmaktadır.

SEBİT VCloud

Türkiye'nin ilk Yeni Nesil Eğitsel Paylaşım ve İş Birliği Platformu SEBİT VCloud, özel okulların eğitim ortamını hızla dönüştürmek için tasarlanmıştır.

SEBİT'in geliştirdiği ürün ve hizmetler Fatih Projesi kapsamında 2015 yılından beri milyonlarca öğrenci ve yüzbinlerce öğretmenin kullanımına sunulmaktadır. 2018 yılında ise;

İçerik Çalışmaları: Fatih Projesi'nin resmî portalı niteliğindeki Eğitim Bilişim Ağı - EBA'da (www.eba.gov.tr), MEB tarafından açıklanan yeni öğretim programları kapsamında, tüm sınıf düzeylerinde ders içerikleri ve soru-sınav güncellemeleri yapılmıştır. Ek olarak, İngilizce 3. Sınıf içerikleri eklenmeye başlanmıştır. Önümüzdeki faaliyet döneminde de bu güncellemelerin yapılmasına ve yeni içeriklerin eklenmesine devam edilmesi planlanmaktadır.

VSınıf: SEBİT tarafından, sınıfta etkin ders işleyişini sağlamak üzere geliştirilen "Etkileşimli Sınıf Yönetimi" yazılımı "VSınıf", okullardan gelen geri bildirimlerle 2018 yılında güncellenmiştir. Diğer taraftan, öğretmenlerin de dijital içerik geliştirme sürecine dâhil olabilmelerine olanak sağlamak üzere EBA'da açılmış olan, SEBİT'in "İçerik Geliştirme Ekosistem Platformu" da öğretmenler tarafından aktif bir şekilde kullanılmaktadır.

Mesleki Gelişim: EBA Mesleki Gelişim'de mesleki gelişim gruplarının oluşturulması, içeriklerle ilgili iyileştirme ve güncelleme çalışmalarının yapılması, faaliyet döneminde de sürdürülmüştür. Öğretmenlerin uzaktan eğitim alabilmelerine olanak sağlayan e-kurs yapısının yanı sıra

canlı eğitimler için gerekli analizler ve sistem tasarımları da tamamlanmıştır. EBA Mesleki Gelişim alanıyla ilgili çalışmalar, önümüzdeki faaliyet döneminde de devam edecektir.

VCollab: SEBİT'in yenilikçi bir yaklaşımla tasarlayıp geliştirdiği sosyal öğrenme platformu VCollab'ın kullanımına bağlı performans iyileştirmeleri ve özellik geliştirme çalışmaları devam etmektedir. VCollab duvar yapısı, EBA Mesleki Gelişim çalışma alanına da uyarlanmıştır.

Türkiye'nin ilk ve tek kişiselleştirilmiş üniversiteye hazırlık çözümü Raunt

Türkiye'nin ilk ve tek kişiselleştirilmiş üniversiteye hazırlık ürünü Raunt, SEBİT tarafından hem bireysel pazara yönelik hem de özel okul ve temel liselerdeki üniversite adaylarının kullanımı için geliştirilmiştir. 2015'te kullanıma sunulan ürün, yıllar içerisinde yapılan geliştirme ve iyileştirme çalışmalarıyla birlikte, bugün, özel okullarda 9'dan 12. sınıfa kadar tüm lise sınıflarında kullanılmaktadır.

Raunt, www.raunt.com web sitesi ve Raunt Cep Uygulaması üzerinden sunduğu kişiselleştirilmiş çalışma planlaması, "Akıllı Öneri Sistemi", zengin dijital ve basılı içeriğiyle, adayları üniversite sınavına eksiksiz bir şekilde hazırlamaktadır.

2018-2019 eğitim ve öğretim yılında, Türkiye'nin üniversiteye hazırlıkta en köklü ve deneyimli yayıncılarının SEBİT tarafından seçilen kitapları Raunt'a dâhil edilmiştir. Raunt bu iş ortaklığıyla, kullanıcılarına Türkiye'nin üniversiteye hazırlıkta en güçlü yayınevlerinin bir arada bulunduğu, dijital ve basılı yayınların bütünlük yapıyla öğrencilerin performans değerlendirmelerinin anında görülebildiği ayrıcalıklı bir üniversiteye hazırlık ortamı sunmaktadır.

Türkiye'nin ilk ve tek kişiselleştirilmiş üniversiteye hazırlık ürünü

Eğitim teknolojilerinde yepyeni bir dönemi başlatan SEBİT VCloud

2017-2018 eğitim öğretim yılında özel okulların kullanımına sunulan Türkiye'nin ilk Yeni Nesil Eğitsel Paylaşım ve İş Birliği Platformu SEBİT VCloud, özel okulların eğitim ortamını hızla dönüştürmek için SEBİT tarafından tasarlanmıştır. Eğitim teknolojilerinde yepyeni bir dönemi başlatan ürün, 300'e yakın özel okulda, toplam 100 bin civarında öğrenci, öğretmen ve yönetici tarafından kullanılmaktadır.

SEBİT VCloud'la öğrenciler; kişiselleştirilmiş bir eğitim yaklaşımıyla sürece katılmaktadır. Katılımcılar, iş birliğine dayalı öğrenme ortamlarında sosyal ve akademik birikimlerini, kapsamlı Ar-Ge çalışmaları sonucunda 2018'de ürüne dâhil edilen "e-Portfolyo"yla geleceğe taşımaya başlamıştır.

Öğretmenler ve öğrenciler için etkileşimli içerik oluşturma sistemi VFabrika

Kodlama bilgisi gerektirmeden, görsel programlama birimlerinin yardımıyla e-içerik üretimi yapılabilmesi için geliştirilen VFabrika'ya, gömülü elektronik sistemlerin (Arduino) programlanabilmesini sağlayan özellikler eklenmiştir. Bu yeni özellikler sayesinde gerçek hayattaki sensörlerden gelen verilerin işlenebileceği uygulamalar geliştirme imkânı sağlamıştır. Ek olarak, android üzerinde geliştirilen bir uygulamayla, gömülü sistemlerin uzaktan kumanda edilebilmesi de olanaklı hâle getirilmiştir.

Eğitsel uygulama marketi VStore

SEBİT VCloud kapsamında, hizmet verilen kurumsal okullara özel bir uygulama marketi oluşturulmuştur. VStore üzerinden SEBİT'in iş ortaklarının ürün ve hizmetlerinin okullardaki öğrenci, öğretmen ve velilere ulaştırılması sağlanmış, aynı zamanda yeni bir bireysel satış kanalı oluşturulmuştur. **Sınırsız sayıda matematik sorusu için akıllı soru üretme sistemi DinamikMAT**

DinamikMAT, Türkiye'nin ilk ve tek "akıllı soru üretme sistemi"dir. 5, 6, 7 ve 8. sınıf matematik dersinde, kısa cevaplı ve çoktan seçmeli sınırsız sayıda soru oluşturma özelliği bulunmaktadır. MEB öğretim programındaki kazanımlarla uyumlu olarak hazırlanmış binlerce soru tipinden her biri, DinamikMAT'ın algoritmasıyla türetilme özelliğine sahiptir. Böylece, istenilen soru tipinden sınırsız sayıda soru elde etme olanağı sunmaktadır. Öğretmenin gönderdiği çalışmalarda sorular, her kazanımları ölçen, zorluk seviyeleri değişebilen, farklılaşmış çalışmalar olarak öğrenciye ulaşmaktadır.

Okuma hızını bilimsel yöntemlerle arttırmak için Hızlıgo

Okuma hızını bilimsel yöntemlerle arttıran online hızlı okuma sistemi Hızlıgo, 2018 yılı Eylül ayında yeni arayüzü, arttırılmış kişiselleştirme özellikleri ve kullanıcının seviyesine göre uyarlanan akıllı çalışma sistemiyle güncellenmiştir. Anlam kaybı yaşamaksızın okuma hızını arttıran Hızlıgo'da metinler yaşa uygun olarak, 5-12. sınıf öğrencileri ve yetişkinler için uygun uzunluk ve zorluk derecelerinde hazırlanmıştır. Sistem, merkezî sınavlarda uzun paragraf sorularının çözümünde öğrencilerin zaman kazanmasını sağlarken, örnek metinlerin sınıf seviyelerine uygun ve müfredat uyumlu olarak farklı derslerden seçilmiş olması, göz egzersizi yaparken aynı zamanda ders tekrarına fırsat vermektedir.

1998'den beri

SEBİT, 1998'deki kuruluşundan bugüne geliştirdiği eğitim çözümleriyle yalnız Türkiye'de değil, yurt dışında da aktif olarak hizmet vermekte; toplumsal fayda ve bireylerin ihtiyaçlarına özel, ulusal ve uluslararası çözümler sunmaktadır.

SEBİT'in uluslararası faaliyetleri ve iş birlikleri

SEBİT, teknolojinin yenilikçi ve etkin kullanımıyla eğitim teknolojilerinde dünyada öncü şirketlerden biri olma yolunda ilerlemektedir. Şirket, geliştirdiği ürünlerle bu güne kadar pek çok ülkede yer almıştır.

Microsoft'la birlikte, küresel ölçekte satış iş birliği programı çerçevesinde, VCloud ürünü "Co-Sell Ready" hâline getirilmiş olup birlikte satış yapılması üzerine çalışmalar sürdürülmektedir.

Kenya'nın en büyük mobil operatörü olan Safaricom'la SEBİT VCloud ve Adaptive Curriculum ürünlerinin, Kenya okullarında kullanımı konusunda model geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

Ocak ayında Maarif Vakfı'yla imzalan anlaşmayla, Vakfın İngilizce eğitim veren yurt dışı okullarında Adaptive Curriculum'ın pilot uygulamaları gerçekleştirilmiştir.

Oyun temelli öğrenme platformları için AB Projesi BEACONING

SEBİT, 2016'da başlayan BEACONING Projesi kapsamında, özellikle öğrenme analitiği fonksiyon ve ara yüzlerinin tasarımında rol almıştır. 2018'de ODTÜ Geliştirme Vakfı Okulları'nda projeye ilişkin bir pilot uygulama yapılmıştır.

Yaşları 12-16 aralığında değişen çocuklar; Coventry, Barcelona, Madrid, Porto, Milan, Nantes, Paris, Bükreş, Bremen, Edinburgh, Varşova, Ankara, Haywards Heath ve Singapur'da aynı anda, keşfetmenin ve öğrenmenin merkezde olduğu, eğlenceli bir kentsel oyun deneyimi yaşamış ve amacı çevre bilincini geliştirmek olan etkinlik başarıyla sonuçlanmıştır.

1-1 eğitim modeli için yükseköğretimde sosyo-teknik tasarım

SEBİT, MEB-FATİH Projesi için geliştirdiği 1-1 eğitim modelini, yükseköğretime uyarlamak üzere bir sosyo-teknik tasarım gerçekleştirmiştir.

2016 yılında başlayan ve Kalkınma Bakanlığı tarafından desteklenen proje, dünyada yeni bir yaklaşım olan topluma hizmet odaklı bir yükseköğretim sisteminin dijital teknolojilerle bütünleşik olarak tasarlanmasını ve uygulama yol haritalarının çıkarılmasını kapsamaktadır.

Projenin kapanış toplantısı, Eylül ayında Kayseri'de geniş bir katılımı gerçekleştirilmiştir. SEBİT, AGÜ Yükseköğretimde Sosyo-Teknik Üniversite Eğitim Sistem ve Süreç Tasarımı Projesi kitapçığının hazırlanmasına katkıda bulunmuş ve bu kitapçık üniversiteye teslim edilmiştir.

Türk Telekom International

Türk Telekom International, uluslararası veri, internet, fiber altyapı, toptan ses ve mobil dolaşım faaliyetleri operasyonlarını **17 ülkede bulunan iştirakleri ile yürütmektedir.**

Türk Telekom International, uluslararası veri, internet, fiber altyapı, toptan ses ve mobil dolaşım faaliyet ve operasyonlarından sorumlu Türk Telekomünikasyon A.Ş. Grup Şirketidir.

17 ülkede iştirak şirketleriyle geniş ürün portföyü

Merkezi Macaristan-Budapeşte'de bulunan Türk Telekom International, Türkiye ve Orta ve Doğu Avrupa, Orta Doğu, Kafkaslar, Orta ve Güney Asya ile Uzak Doğu bölgelerini de kapsayan 40'tan fazla ülkede sabit ve mobil telekomünikasyon operatörlerine, uluslararası alternatif altyapı işletmecilerine, yurt içi ve yurt dışı internet servis sağlayıcılarına ve kurumsal şirketlere aşağıdaki hizmetleri sunmaktadır:

- Tam kapsamlı internet ve veri iletişimi,
- IP Transit servisi,
- Network planlama ve uygulama,
- Tümlüşük ağ operasyonları,
- Fiber optik altyapı ve erişim,
- Toptan seviyede uluslararası ve yerel ses hizmetleri,
- Mobil dolaşım (Roaming) ve servislerin yönetimi,
- Yurt dışı bilgi teknolojileri ve telekomünikasyon danışmanlığı,
- Tek elden müşteri yönetimi

45 bin km'yi aşkın altyapı ile kıtalararası telekomünikasyonda öncü konum

Türk Telekom International, ağırlıklı olarak Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde bulunan 45 bin km'yi aşkın fiber-optik şebeke omurgası ile Türkiye'nin ve Türk Telekom'un Avrupa ve Asya kıtaları arasında bir iletişim köprüsü ve veri kavşağı haline gelmesine ve küresel konumlarını güçlendirmesine önemli bir katkı sağlamaktadır. Şirket 22 ülkede 72 varlık

+45 bin km

Türk Telekom International, ağırlıklı olarak Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinde bulunan 45 bin km'yi aşkın fiber-optik şebeke omurgası ile Türkiye'nin Avrupa ve Asya kıtaları arasında bir iletişim köprüsü haline gelmesine önemli bir katkı sağlamaktadır.

SEA-ME-WE-5

Türk Telekom International, denizaltı fiber optik kablo sistemi projesi olan ve alanında lider 19 operatörün oluşturduğu SEA-ME-WE-5 konsorsiyumunun tam üyesidir.

notası (PoP) ile birçok operatör ve şirkete internet ve IP servisi sunmaktadır.

Türk Telekom International, yurt dışındaki şirket ve operatörlere iletişim servisi ve ürünleri sunmanın yanı sıra, 7,5 tera bit/saniye kapasiteyle Türk Telekom'un uluslararası veri ve internet erişimini de sağlamaktadır.

Şirket sadece bulunduğu coğrafyada değil, global bazda geniş bilinirliği olan Türk Telekom markasının gücü ile Avrasya ölçeğinde genişleme ve yeni ürün ve servis geliştirme çalışmalarını 2018 yılında da güçlü konumunu kuvvetlendirmeye devam etmiştir. Şirket, sayısallaşan dünyada önemli bir pay sahibi olmaya ve müşterilerine daha farklı ürünler sunmaya yönelik yeni iş birliği projeleri ile faaliyet alanını genişletmektedir.

Asya-Avrupa arası iletişimin kilit unsuru: denizaltı fiber optik kablo projesi SEA-ME-WE-5

Türk Telekom International, SEA-ME-WE Sistemi'nin beşinci nesil uluslararası denizaltı fiber optik kablo sistemi projesi olan ve alanında lider 19 operatörün oluşturduğu SEA-ME-WE-5 konsorsiyumunun tam üyesidir.

Marmaris Kara İstasyonu ile Türk Telekom ve Türk Telekom International fiber optik networkleri üzerinden İstanbul ve Edirne sınır bağlantıları ve Avrupa'daki Türk Telekom International fiber ağları ile Avrupa PoP'larına erişim imkanı sağlanmakta ve Akdeniz'den geçen SEA-ME-WE-5 Kablo Sistemine tam korumalı yedeklilik sağlayan bir güzergah oluşturulmaktadır.

2018 yılında başlatılan ve 2019 yılında da hız kazandırılması planlanan iş birliği çalışmaları ile Asya bölgesindeki taşıyıcı ve operatörlerin, Marmaris Kara İstasyonu yoluyla Avrupa bağlantılarının sağlanması hedeflenmektedir. Bu çalışmalar, Türkiye'nin Doğu-Batı arasında bir iletişim köprüsü ve veri kavşağı olarak konumlandırılmasına önemli katkı sağlamaktadır.

Trans-Avrasya Süper Bilgi Otoyolu - TASIM çalışmaları hız kazanıyor

Avrupa ve Asya arasında en az gecikmeli telekomünikasyon linkini sağlayabilecek olan rotalar, karasal olarak Türkiye üzerinden Çin'e uzanan rotalardır. Türkiye, Gürcistan, Azerbaycan, Hazar Denizi ve Kazakistan üzerinden Çin'e ulaşacak olan TASIM (Trans-Eurasian Information Super Highway) rotası ile ilgili teknik ve ticari detayların belirlenmesine yönelik konsorsiyum çalışmaları 2018 yılında belirli bir düzeye gelmiştir. Bu proje ile Avrupa-Asya arasında kaliteli ve hızlı alternatifler oluşturulacağı gibi, denizaltı kablo sistemlerine erişim imkânı olmayan Kafkas ülkeleri, Doğu Avrupa ülkeleri ve Orta Asya Türk Cumhuriyetleri'ne de bağlantı imkânı sağlanacaktır.

Türkiye'nin internet çıkış noktaları ve güzergâhlarında yedekleme ve çeşitlendirme çalışmalarına aralıksız devam ediliyor

İnsan hatasından veya doğal afetlerden kaynaklı internet kesintilerinin etkilerini kısıtlamak amacıyla, Türk Telekom International şebekesinin Türkiye sınır çıkış noktalarının güçlendirilmesi çalışmalarına 2018 yılı boyunca devam edilmiştir. İstanbul çıkışlı denizaltı kablosu Med-Türk'ün daha yüksek internet kapasitelerini taşıyabilmesine yönelik altyapı teknolojik güncelleme çalışmalarının 2019 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Türkiye, IP ürün ve servisleri ile uluslararası bir veri çekim merkezi haline geliyor

Türk Telekom International, 2018 yılında coğrafi genişlemeye ve mevcut güzergâhları çeşitlendirmeye yönelik projelerin yanı sıra Türkiye'yi uluslararası veri çekim merkezi haline getirmek amacıyla özellikle IP ürünlerini, yurt dışı merkezli servis ve içerik sağlayıcılarının hizmetine sunmuştur. Bu sayede, uluslararası içerik sahibi şirketlerin Türk Telekom International altyapısı ile İstanbul'a ulaşmaları ve sunucularını Türk Telekom International'ın İstanbul Veri Merkezi'nde barındırmalarına imkân sağlanmıştır. Böylelikle Türk Telekom müşterilerine, internet üzerinden belirli içeriklere çok daha kısa zamanda ve yüksek hız ve kapasitelerle erişim olanağı sunulmaktadır.

İK Transformasyon Projesi ile stratejik hedeflere doğru güçlü ve güvenli adımlar

Türk Telekom International'ın

- büyüme planlarını esas alan uzun vadeli odaklanma,
- şirketin öncelikleri konusunda yönetim ve çalışan nezdinde açıklık ile
- müşteri odaklılık

stratejileri doğrultusunda 2017 yılında başlattığı İnsan Kaynakları Transformasyon Projesi, 2018 yılı içinde tamamlanmıştır. Proje ile Türk Telekom International'ın faaliyet gösterdiği tüm ülkelerde iş büyüklükleri belirlenmiş, rol ve sorumluluklar netleştirilmiş, standart ve sadeleştirilmiş unvan ve kademe yapısına geçilmiş, terfi kriterleri ve yetkinlikler her seviye için tanımlanmıştır. Ayrıca şirket, satış ve yönetim ekibi bazlı yetkinlikler ve performans göstergeleri belirlenmiştir.

Proje sayesinde, ücretlendirme, terfi, yan haklar, eğitimler, kariyer yolları gibi konularda sağlanan standardizasyon ve şeffaflık, çalışanların şirket bağlılığına ve motivasyonuna katkıda bulunarak, Türk Telekom International'ın stratejik hedeflerine doğru daha da güçlü ve güvenli adımlarla ilerlemesini sağlayacaktır.

Eğitimde Cinsiyet Eşitliği için bir katkı da Türk Telekom International'dan

Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nden biri Cinsiyet Eşitliği'dir. Cinsiyet eşitliği sadece bir hak değil, daha huzurlu, mutlu ve güvenli bir toplum ve dünya için vazgeçilmez bir temel unsurdur. Türk Telekom International, UNICEF'in "Eğitimde Kız ve Erkek Çocuklar için Eşitlik" programına çalışanları adına destek sağlayarak, kız çocuklarının eğitimlerine devam edebilmesi yolunda katkıda bulunmaktan gurur duymaktadır.

Türkiye'yi geleceğe bağlıyoruz

teknoloji dönüşümünde
liderliğimizle

Kurumsal Yönetim

Faaliyet Dönemi Sonrası Önemli Gelişmeler

03.01.2019 Tarihli Özel Durum Açıklamaları

Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı - Bilgilendirme Dokümanı eklenmiştir

Şirketimiz Genel Kurulu'nun 25.01.2019 tarihinde saat 11:00'de ekte yer alan gündem maddelerini görüşmek üzere Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlük Kültür Merkezi, Turgut Özal Bulvarı 06103 Aydınlikevler, Ankara adresinde ve elektronik ortamda olağanüstü suretle toplanmasına karar verilmiştir.

Bu açıklamamızda Olağanüstü Genel Kurul toplantısına ilişkin Bilgilendirme Dokümanı ve Esas Sözleşme Tadil Metni daha önce açıklanan Olağanüstü Genel Kurul Toplantı Gündemi, Genel Kurula Çağrı İlanı Metni ve Vekaletname Örneğine eklenmiştir.

A Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı

Şirketimiz A Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı'nın 25.01.2019 tarihinde saat 12:00'de ekte yer alan gündem maddelerini görüşmek üzere Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlük Kültür Merkezi, Turgut Özal Bulvarı 06103 Aydınlikevler, Ankara adresinde ve elektronik ortamda olağanüstü suretle toplanmasına karar verilmiştir.

Toplantı Gündemi, Çağrı İlanı Metni ve Vekaletname Örneği ekte yer almaktadır.

B Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı

Şirketimiz B Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı'nın 25.01.2019 tarihinde saat 13:00'da ekte yer alan gündem maddelerini görüşmek üzere Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlük Kültür Merkezi, Turgut Özal Bulvarı 06103 Aydınlikevler, Ankara adresinde ve elektronik ortamda olağanüstü suretle toplanmasına karar verilmiştir.

Toplantı Gündemi, Çağrı İlanı Metni ve Vekaletname Örneği ekte yer almaktadır.

C Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı

Şirketimiz C Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı'nın 25.01.2019 tarihinde saat 14:00'da ekte yer alan gündem maddelerini görüşmek üzere Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlük Kültür Merkezi, Turgut Özal Bulvarı 06103 Aydınlikevler, Ankara adresinde ve elektronik ortamda olağanüstü suretle toplanmasına karar verilmiştir.

Toplantı Gündemi, Çağrı İlanı Metni ve Vekaletname Örneği ekte yer almaktadır.

04.01.2019 Tarihli Özel Durum Açıklaması

Bağımsız Yönetim Kurulu Üye Onayı

27.12.2018 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile Şirketimiz Sayın Nureddin Nebati'nin Bağımsız Yönetim Kurulu üye adaylığı için Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)'na başvuruda bulunmuştu. İlgili başvuruya SPK 04.01.2019 tarihli yazısı ile uygunluk vermiştir.

07.01.2019 Tarihli Özel Durum Açıklamaları

Borçlanma Aracı İhracına İlişkin Yönetim Kurulu Kararı ve SPK Başvurusu

Şirketimiz Yönetim Kurulu, Sermaye Piyasası Kanunu'nun 31. maddesinin 3. fıkrası ve Şirketimiz Esas Sözleşmesinin 7. Maddesi gereğince yetkisini kullanarak; Sermaye Piyasası Kurulu mevzuatı başta olmak üzere ilgili mevzuata uygun olarak gerekli prosedürlerin yerine getirilmesi ve tamamlanması kaydıyla, tahvil ve/veya sukuk yapısında, toplam tutan azami 500 milyon ABD Doları eşdeğerine kadar (500 milyon ABD Doları tutar eşdeğeri de dâhil olmak üzere), yabancı para ve/veya Türk Lirası cinsinden bir veya birden fazla yurt dışı sermaye piyasası borçlanma aracı ihracının Sermaye Piyasası Kurulu'nun bu konuda vereceği karar tarihinden itibaren bir yıl içinde halka arz edilmeksizin yurt dışında gerçekleştirilmesini kararlaştırmıştır. Bu karar kapsamında Sermaye Piyasası Kurulu'na gerekli izin başvurusu bugün yapılmıştır. Bu açıklamada sözü edilen tahvil ihracı ile ilgili olarak, piyasa koşullarındaki hareketlilik, ihrac sürecinde farklı ihtimallerin değerlendirilebilmesi ve/veya daha uygun piyasa koşulları oluşuncaya kadar olası bir öteleme nedenleriyle, konu ile ilgili çalışmalar tamamlanıncaya kadar Şirketimizin ve yatırımcılarımızın meşru çıkarlarının korunması amacıyla, SPK'nın II-15.1 Özel Durumlar Tebliği'nin 6'ncı maddesi kapsamında içsel bilginin açıklanmasının ertelenmesine karar verilmiştir. Bu açıklama, erteleme sebeplerinin ortadan kalkması üzerine ilgili mevzuat hükümleri kapsamında yapılmaktadır.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kararı Hakkında

Sermaye Piyasası Kanunu'nun ilgili hükümleri ve II-26.1 sayılı Pay Alım Teklifi Tebliği uyarınca zorunlu pay alım teklifi yükümlülüğünden muaf olunabilmesini teminen hissedarımız Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş.'nin (LYY) Sermaye Piyasası Kurulu'na başvuruda bulunduğu dair yapmış olduğumuz 26 Aralık 2018 tarihli açıklamamız akabinde, hissedarımız LYY tarafından şirketimize 7 Ocak 2019 tarihinde yapılan bildirimde Sermaye Piyasası Kurulu'nun 4 Ocak 2019 tarihli kararı uyarınca muafiyeti onayladığı bildirilmiştir.

10.01.2019 Tarihli Özel Durum Açıklaması

Fitch Ratings Yıllık Gözden Geçirme Sonucu

Fitch Ratings, yaptığı yıllık rutin gözden geçirme çalışmaları sonucunda şirketimizin TL ve yabancı para cinsinden uzun vadeli kredi notunu "BB+" görünümünü Negatif, öncelikli teminatsız borç notunu (senior unsecured rating) da "BB+" olarak teyit etmiştir.

11.01.2019 Tarihli Özel Durum Açıklamaları

Esas Sözleşme tadili SPK onayı

Şirketimizin 26.12.2018 tarihli özel durum açıklamasında belirtilen Şirketimiz Esas Sözleşmesinin tadiline ilişkin Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)'na yapılan başvuru, SPK tarafından onaylanmış ve 10.01.2019 tarihli SPK bülteniyle duyurulmuştur.

Yönetim Kurulu Komiteleri Atamaları

Şirketimizin Yönetim Kurulu kararları uyarınca:

1) Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1 Sayılı Kurumsal Yönetim Tebliğinde yer alan Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin 4.5.1. maddesi gereğince;

Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesinde Sayın Mazen Abou Chakra'nın ve Cenk Serdar'ın istifası üzerine boşalan üyeliklere Yönetim Kurulu üyeleri Sayın Hakan Aran ve Sayın Bülent Aksu seçilmiştir.

Denetim Komitesinde Sayın İbrahim Eren'in istifası üzerine boşalan üyeliğe Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi Sayın Selim Dursun seçilmiştir. Hâlihazırda Denetim Komitesi üyesi olan Sayın Yiğit Bulut Denetim Komitesi başkanı olarak seçilmiştir.

Kurumsal Yönetim Komitesinde Sayın İbrahim Eren'in istifası üzerine boşalan üyeliğe Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi Sayın Nureddin Nebati Kurumsal Yönetim Komitesi başkanı olarak seçilmiştir. Ayrıca Sayın Mohammed Hariri ve Sayın Cenk Serdar'ın istifası üzerine boşalan üyeliklere Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi Sayın Selim Dursun ve Yönetim Kurulu üyesi Sayın Muammer Cüneyt Sezgin seçilmiştir.

2) Yönetim Kurulu Alt Komitesi olan İcra Komitesi'nin kaldırılmasına karar verilmiştir.

Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı - Bilgilendirme Dokümanı güncellenmiştir

Şirketimiz Genel Kurulu'nun 25.01.2019 tarihinde saat 11:00'da ekte yer alan gündem maddelerini görüşmek üzere Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlük Kültür Merkezi, Turgut Özal Bulvarı 06103 Aydınlikevler, Ankara adresinde ve elektronik ortamda olağanüstü suretle toplanmasına karar verilmiştir.

Bu açıklamamızda Olağanüstü Genel Kurul toplantısına ilişkin Bilgilendirme Dokümanı güncellenmiş daha önce açıklanan Olağanüstü Genel Kurul Toplantı Gündemi, Genel Kurula Çağrı İlanı Metni ve Vekaletname Örneğine eklenmiştir.

16.01.2019 Tarihli Özel Durum Açıklamaları

Esas Sözleşme tadili T.C. Ticaret Bakanlığı onayı

Şirketimizin 26.12.2018 tarihli özel durum açıklamasında belirtilen Şirketimiz Esas Sözleşmesinin tadiline ilişkin T.C. Ticaret Bakanlığı'na yapılan başvuru, 16.01.2019 tarihinde onaylanmıştır.

Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı - Bilgilendirme Dokümanı güncellenmiştir

Şirketimiz Genel Kurulu'nun 25.01.2019 tarihinde saat 11:00'da ekte yer alan gündem maddelerini görüşmek üzere Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlük Kültür Merkezi, Turgut Özal Bulvarı 06103 Aydınlikevler, Ankara adresinde ve elektronik ortamda olağanüstü suretle toplanmasına karar verilmiştir.

Bu açıklamamızda Olağanüstü Genel Kurul toplantısına ilişkin Bilgilendirme Dokümanı güncellenmiş daha önce açıklanan Olağanüstü Genel Kurul Toplantı Gündemi, Genel Kurula Çağrı İlanı Metni ve Vekaletname Örneğine eklenmiştir.

25.01.2019 Tarihli Özel Durum Açıklamaları

Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Sonucu

Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı yapılmıştır.

Tutanak ve Hazır Bulunanlar Listesi ekte yer almaktadır.

Esas Sözleşme Tadili Genel Kurul Onayı

Şirketimizin 25.01.2019 tarihinde gerçekleşen Olağanüstü Genel Kurulunda; Şirketimiz Ana Sözleşmesi'nin "Kuruluş" başlıklı 1. Maddesi, "Sermaye" başlıklı 6. maddesi, "Yönetim Kurulu" başlıklı 8. Maddesi, "Denetim Kurulu" başlıklı 16. maddesi, "Denetçilerin Görev Yetki ve Sorumlulukları" başlıklı 17. maddesi, "Genel Kurulun Yetkileri" başlıklı 19. maddesinin Yönetim Kurulu tarafından önerildiği şekli ile tadil edilmesi, onaylanmıştır.

A Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı Sonucu

A Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı yapılmıştır.

Tutanak ve Hazır Bulunanlar Listesi ekte yer almaktadır.

B Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı Sonucu

B Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı yapılmıştır.

Tutanak ve Hazır Bulunanlar Listesi ekte yer almaktadır.

C Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı Sonucu

C Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı yapılmıştır.

Tutanak ve Hazır Bulunanlar Listesi ekte yer almaktadır.

30.01.2019 Tarihli Özel Durum Açıklamaları

2019 Yılı Konsolide Finansal Sonuçlarına İlişkin Öngörüler

Mevcut koşullarda 2019 yılı için öngörüler aşağıdaki gibidir:

- Konsolide gelirlerde (UFRYK 12 hariç) 2018 yılına göre %15 - %16 seviyelerinde artış,
- Konsolide FAVÖK'ün 10,0 milyar TL - 10,2 milyar TL seviyelerinde gerçekleşmesi,
- Konsolide yatırım harcamalarının ise 5,5 - 5,7 milyar TL seviyelerinde gerçekleşmesi.

Şirketimiz UFRS 16 muhasebe standartlarını 1 Ocak 2019'dan itibaren uygulamaya başlamıştır. 2019 FAVÖK (650-700 milyon TL) ve Yatırım Harcaması (850-900 milyon TL) öngörü rakamları UFRS 16 etkisini içermektedir.

2018 Yıl Sonu Konsolide Finansal ve Operasyonel Sonuçları

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin 2018 yıl sonu konsolide finansal ve operasyonel sonuçlarına ilişkin değerlendirmelerinin yer aldığı basın açıklaması ekte yer almaktadır.

Daha detaylı bilgi içeren Yatırımcı Sunumu şirketimiz Yatırımcı İlişkileri web sitesinde (www.ttyatirimciliskileri.com.tr) 31.01.2019 tarihinde yayınlanacaktır.

01.02.2019 Tarihli Özel Durum Açıklaması

Kâr Payı Dağıtımına İlişkin Yönetim Kurulu Kararı

Şirketimizin Yönetim Kurulu tarafından,

1. Şirketimizin 01 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018 tarihleri arasında icra ettiği faaliyetleri neticesinde Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-14.1 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" hükümleri uyarınca hazırlanmış olan bağımsız denetimden geçmiş konsolide mali tablolara göre oluşan zararının 1.391.261.128 TL olduğu, Vergi Usul Kanunu hükümleri çerçevesinde hesaplanan ticari zararının ise 1.965.757.320 TL olduğu,

2. Buna göre, Şirketimizin, 2018 yılı konsolide mali tablolara göre ve Vergi Usul Kanunu hükümleri çerçevesinde oluşan zarar sebebiyle 2018 faaliyet dönemi için kâr dağıtım yapmamasının Genel Kurul'a önerilmesi,

kararlaştırılmıştır.

04.02.2019 Tarihli Özel Durum Açıklaması

Eurobond İşlemleri Hakkında Açıklama

Şirketimiz Türk Telekomünikasyon A.Ş. (Türk Telekom), İrlanda Borsası'nda işlem gören Türk Telekom tahvillerinin Türk Telekom ve/veya Grup Şirketleri tarafından yönetimin belirleyeceği fiyat ve seviyelerde, piyasa koşullarına bağlı olarak alım ve/veya satım işlemlerinin gerçekleştirilmesine karar vermiştir. Bu karar kapsamında, alım için ayrılan azami fon tutarı 20 milyon ABD Doları olarak belirlenmiştir.

Bu bağlamda, 01.02.2019 tarihinde toplam 5 milyon ABD Doları nominal değerde şirketimiz tahvilleri (XS1028951264 ISIN kodlu) toplam 4.687.395,83 ABD Doları tutarla Türk Telekom tarafından alınmıştır (Ortalama işlem fiyatı: 93,125 ABD Doları).

06.02.2019 Tarihli Özel Durum Açıklaması

Eurobond İşlemleri Hakkında Açıklama

Şirketimiz Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin (Türk Telekom), 4 Şubat 2019 tarihli açıklamasında belirttiği, İrlanda Borsası'nda işlem gören Türk Telekom tahvillerinin alım ve/veya satım kararı uyarınca, 05.02.2019 tarihinde toplam 5 milyon ABD Doları nominal değerde şirketimiz tahvilleri (XS1028951264 ISIN kodlu) toplam 4.662.500 ABD Doları tutarla Türk Telekom tarafından alınmıştır (Ortalama işlem fiyatı: 93,250 ABD Doları).

07.02.2019 Tarihli Özel Durum Açıklaması

Eurobond İşlemleri Hakkında Açıklama

Şirketimiz Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin (Türk Telekom), 4 Şubat 2019 tarihli açıklamasında belirttiği, İrlanda Borsası'nda işlem gören Türk Telekom tahvillerinin alım ve/veya satım kararı uyarınca, 06.02.2019 tarihinde toplam 2,5 milyon ABD Doları nominal değerde şirketimiz tahvilleri (XS1028951264 ISIN kodlu) toplam 2.340.625 ABD Doları tutarla Türk Telekom tarafından alınmıştır (Ortalama işlem fiyatı: 93,625 ABD Doları).

08.02.2019 Tarihli Özel Durum Açıklaması

Borçlanma Aracı İhracına İlişkin Sermaye Piyasası Kurulu Onayı

Şirketimizin 07.01.2019 tarihli Özel Durum Açıklaması ile duyurduğu tahvil yapısında, toplam tutarı azami 500 milyon ABD Doları eşdeğerine kadar (500 milyon ABD Doları tutar eşdeğeri de dâhil olmak üzere), yabancı para ve/veya Türk Lirası cinsinden bir veya birden fazla yurt dışı sermaye piyasası borçlanma aracı ihracına ilişkin Sermaye Piyasası Kurulu'na yapılan başvuru Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 7 Şubat 2019 tarihinde onaylanmıştır. Onaylı ihraç belgesi ektedir.

11.02.2019 Tarihli Özel Durum Açıklamaları

Eurobond İşlemleri Hakkında Açıklama

Şirketimiz Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin (Türk Telekom), 4 Şubat 2019 tarihli açıklamasında belirttiği, İrlanda Borsası'nda işlem gören Türk Telekom tahvillerinin alım ve/veya satım kararı uyarınca, 08.02.2019 tarihinde toplam 2 milyon ABD Doları nominal değerinde şirketimiz tahvilleri (XS1028951264 ISIN kodlu) toplam 1.848.000 ABD Doları tutarla Türk Telekom tarafından alınmıştır (Ortalama işlem fiyatı: 92,400 ABD Doları).

Borçlanma Aracı İhracına İlişkin Sermaye Piyasası Kurulu Onayı

Şirketimizin 07.01.2019 tarihli Özel Durum Açıklaması ile duyurduğu tahvil yapısında, toplam tutarı azami 500 milyon ABD Doları eşdeğerine kadar (500 milyon ABD Doları tutar eşdeğeri de dâhil olmak üzere), yabancı para ve/veya Türk Lirası cinsinden bir veya birden fazla yurt dışı sermaye piyasası borçlanma aracı ihracına ilişkin Sermaye Piyasası Kurulu'na yapılan başvuru Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 7 Şubat 2019 tarihinde onaylanmıştır. Onaylı ihraç belgesi ektedir.

13.02.2019 Tarihli Özel Durum Açıklamaları

Eurobond İşlemleri Hakkında Açıklama

Şirketimiz Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin (Türk Telekom), 4 Şubat 2019 tarihli açıklamasında belirttiği, İrlanda Borsası'nda işlem gören Türk Telekom tahvillerinin alım ve/veya satım kararı uyarınca, 11-12 Şubat 2019 tarihlerinde toplam 5,5 milyon ABD Doları nominal değerinde şirketimiz tahvilleri (XS1028951264 ISIN kodlu) toplam 5.062.500 ABD Doları tutarla Türk Telekom tarafından alınmıştır (Ortalama işlem fiyatı: 92,045 ABD Doları).

Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Sonuçları Tescili

Şirketimizin 25 Ocak 2019 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı sonuçları Ankara Ticaret Sicil Müdürlüğü tarafından 08.02.2019 tarihinde tescil edilmiş ve 13.02.2019 tarihli Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayınlanmıştır.

A Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı Sonucu Tescili

A Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı Sonucu tescil edilmiştir.

B Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı Sonucu Tescili

B Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı Sonucu tescil edilmiştir.

C Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı Sonucu Tescili

C Grubu İmtiyazlı Pay Sahipleri Toplantısı Sonucu tescil edilmiştir.

Esas Sözleşme Tadili Tescili

Şirketimizin 25.01.2019 tarihli Olağanüstü Genel Kurulunda onaylanan Şirketimiz Esas Sözleşmesinin tadiline ilişkin karar, Ankara Ticaret Sicil Müdürlüğü tarafından 08.02.2019 tarihinde tescil edilmiş ve 13.02.2019 tarihli Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayınlanmıştır.

14.02.2019 Tarihli Özel Durum Açıklamaları

Esas Sözleşme

Şirketimizin 08.02.2019 tarihinde tescil edilen değişiklikleri içeren güncel Esas Sözleşmesi Kamuyu Aydınlatma Platformu Şirket özet bilgileri ekranına yüklenmiştir.

Borçlanma Aracı İhracına İlişkin Yatırımcı Toplantıları Planı

Daha önceki açıklamalarımızda belirtilen borçlanma aracı ihracı ile ilgili olarak, Şirketimiz, 5 ve 7 yıl arasında vadeli, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından onaylanan mevcut ihraç tavanı içerisinde kalacak şekilde, yurt dışında nitelikli yatırımcılara borçlanma aracı ihraç etmeyi planlamaktadır. Borçlanma aracı ihracı 144A/RegS düzenlemelerine tabi olacaktır. Bu kapsamda, yetkilendirilmiş olan bankaların organize edeceği, Şirketimiz üst düzey yöneticilerinin katılımı ile Londra, Boston ve New York'ta 15 Şubat 2019 tarihinden başlayarak yatırımcı toplantıları düzenlenecektir. Borçlanma aracının ihracına ilişkin nihai karar, ihraç tutarı ve koşulları, söz konusu toplantıları takiben piyasalardaki gelişmelere göre belirlenecektir. Borçlanma aracının ihracı tamamlandığında İrlanda Borsası'na (Euronext Dublin) kote edilmesi planlanmaktadır. Borçlanma aracının S&P Global Ratings tarafından "BB-" ve Fitch Ratings tarafından "BB+" notlarıyla derecelendirilmesi beklenmektedir. İhraç için BofA Merrill Lynch, Citi, ING, MUFG and Société Générale yetkilendirilmiştir.

S&P Global Ratings Kredi Derecelendirme Kararı

S&P Global Ratings (S&P) şirketimizin kredi notunu “BB-” not görünümünü “Durağan” olarak teyit etmiştir. Diğer yandan S&P, Şirketimizin bağımsız kredi profili notunu güçlenen kredi profili sebebiyle “bb+” dan “bbb-” ye yükseltmiştir.

21.02.2019 Tarihli Özel Durum Açıklamaları

Yurt Dışında Borçlanma Aracı İhracı-Fiyatlama

Şirketimiz tarafından Rule 144A/RegS düzenlemelerine tabi satışının yapılması ve İrlanda Borsası'na (Euronext Dublin) kote edilmesi planlanan tahvil ihracına ilişkin talep toplama süreci tamamlanmıştır. İhraç edilecek tahvillerin bilgileri şu şekildedir: 500 milyon ABD Doları, vadesi 6 yıl, itfa tarihi 28 Şubat 2025, %6,875 kupon oranı ve %99,396 satış fiyatı. Yüklenim sözleşmesinin (subscription agreement) imzalanmasını ve SPK'dan Tertip İhraç Belgesi'nin alınmasını takiben işlemlerin tamamlanması beklenmektedir.

22.02.2019 Tarihli Özel Durum Açıklamaları

Aday Gösterme ve Ücret Komitesi Kuruluşu

Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1 Sayılı Kurumsal Yönetim Tebliğinde yer alan Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin 4.5.1. maddesi gereğince, Şirketimiz Yönetim Kurulu bünyesinde Aday Gösterme ve Ücret Komitesi kurulmasına karar verilmiştir.

Aday Gösterme ve Ücret Komitesi aşağıdaki üyelerden oluşmaktadır:

- Yiğit Bulut – Komite Başkanı (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)
- Dr. Ömer Fatih Sayan – Komite Üyesi (Yönetim Kurulu Başkanı)
- Dr. Muammer Cüneyt Sezgin – Komite Üyesi (Yönetim Kurulu Üyesi)

Aynı bir Aday Gösterme ve Ücret Komitesi kurulması ve çalışma esaslarının oluşturulması üzerine mevcut Kurumsal Yönetim Komitesi Çalışma esasları da güncellenmiştir.

27.02.2019 Tarihli Özel Durum Açıklaması

Tertip İhraç Belgesi Onayı ve Yüklenim Sözleşmesinin İmzalanması

Şirketimiz tarafından yurt dışında ihraç edilecek, talep toplama süreci tamamlanan, 6 yıl vadeli ve nominal değeri 500 milyon ABD Doları olan ve %6,875 kupon oranlı ve %99,396 satış fiyatlı tahvilin ihracına ilişkin tertip ihraç belgesi Sermaye Piyasası Kurulu tarafından onaylanmıştır.

Tahvil ihracına ilişkin yüklenim sözleşmesi (subscription agreement) 26.02.2019 tarihinde imzalanmıştır.

Kâr Dağıtım Önerisi

Şirketimizin Yönetim Kurulu tarafından,

1. Şirketimizin 01 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018 tarihleri arasında icra ettiği faaliyetleri neticesinde Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-14.1 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" hükümleri uyarınca hazırlanmış olan bağımsız denetimden geçmiş konsolide mali tablolara göre oluşan zararının 1.391.261.128 TL olduğu, Vergi Usul Kanunu hükümleri çerçevesinde hesaplanan ticari zararının ise 1.965.757.320 TL olduğu,

2. Buna göre, Şirketimizin, 2018 yılı konsolide mali tablolara göre ve Vergi Usul Kanunu hükümleri çerçevesinde oluşan zarar sebebiyle 2018 faaliyet dönemi için kâr dağıtım yapmamasının Genel Kurul'a önerilmesi,

kararlaştırılmıştır.

Bağlılık Raporu Sonucu

01.01.2018 - 31.12.2018 Hesap Dönemi Bağlılık Raporu Sonucu

"İşbu Rapor, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 199. maddesinin (1) no'lu fıkrasına istinaden, Şirketimizin, 2018 faaliyet yılında, hâkim şirketi ile ve hâkim şirkete bağlı şirketlerle arasındaki ilişkileri ile ilgili olarak, Şirketimiz Yönetim Kurulunun bilgisi dâhilinde olan hal ve şartlara göre düzenlenmiştir. Bu bağlamda, Raporda belirtilen her bir hukuki işlemde uygun bir karşı edim sağlandığını ve alınan veya alınmasından kaçınılan herhangi bir önlem dolayısıyla Şirketimizin zarara uğratılmadığını beyan ederiz.

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Beyanı

Türk Telekomünikasyon A.Ş. ("Türk Telekom"), Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde yer alan prensiplerin uygulanması için azami özen göstermektedir. Şirket, faaliyet raporu ve internet sitesini bu uyum çerçevesinde güncelleyip paydaşlarının hizmetine sunmaktadır. Pay sahipleri sürekli güncel tutulan Türk Telekom yatırımcı ilişkileri web sitesinden kapsamlı bilgilere ulaşabilmekte, ayrıca sorularını Yatırımcı İlişkileri Direktörlüğü'ne yöneltebilmektedirler.

Türkiye'de Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uygun olarak derecelendirme yapmak üzere faaliyet izni bulunan SAHA Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. (SAHA A.Ş.) tarafından Şirketin 12.12.2018 tarihinde kurumsal yönetim derecelendirme raporu hazırlanmış olup Şirketin kurumsal yönetim derecelendirme çalışması sonucunda genel ortalama olarak 9,29 notu ile derecelendirilmiştir.

Şirketin Kurumsal Yönetim derecelendirme notu, SPK'nın konuya ilişkin ilke kararı çerçevesinde ağırlıklandırılmış dört ana başlık (Pay Sahipleri, Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık, Menfaat Sahipleri, Yönetim Kurulu) altında yapılan değerlendirme sonucu belirlenmiştir. Kurumsal Yönetim notunun ana başlıklar itibarıyla dağılımı aşağıda verilmektedir:

	Ağırlık	Not
Pay Sahipleri	%25	86,92
Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık	%25	98,55
Menfaat Sahipleri	%15	98,59
Yönetim Kurulu	%35	90,61
Toplam		92,87

Kurumsal Yönetim İlkeleri temel alınarak gerçekleştirilen derecelendirme çalışmasında SAHA A.Ş.'nin vermiş olduğu 9,29'luk not, Şirketin SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne önemli ölçüde uyum sağlamış olduğunun, gerekli politika ve önlemleri uygulamaya dâhil ettiğinin bir göstergesidir ve Şirketin Kurumsal Yönetim İlkelerine tam uyumu konusunda çalışmalarını devam edecektir.

Uygulanmayan Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin gerekçeleri

Sermaye Piyasası Kurulu'nun, 03.01.2014 tarihli, II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği ve ilgili düzenlemeler çerçevesinde uygulanmayan ilkeler ve gerekçeleri aşağıda yer almaktadır. Uygulanmayan ilkeler nedeniyle bugüne kadar bir çıkar çatışması yaşanmamıştır.

Pay Sahiplerine ağırlıklı oy hakkı veya olumlu/olumsuz veto hakkı tanınması

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na ait olan Altın Hisse'nin sahip olduğu imtiyazlar 4673 sayılı kanun ile getirilen bir düzenleme olup, değiştirilmesi Şirketin yetkileri dâhilinde değildir.

Esas Sözleşme'de pay ve menfaat sahiplerinin Yönetim Kurulu'nu toplantıya çağırabilmesi hükmünün bulunmaması

01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca her bir Yönetim Kurulu Üyesi, Yönetim Kurulu Başkanı'ndan Yönetim Kurulu'nu toplantıya davet etmesini yazılı olarak isteyebilir.

Ayrıca, sermayenin yüzde beşini oluşturan pay sahipleri, yönetim kurulundan, yazılı olarak gerektirici sebepleri ve gündemi belirterek, genel kurulu toplantıya çağırmasını veya genel kurul zaten toplanacak ise, karara bağlanmasını istedikleri konuları gündeme koymasını isteyebilirler.

Yönetim Kurulu'nu toplantıya davet etmek için başka bir yöntem öngörülmemiştir.

Başta Şirket çalışanları olmak üzere, menfaat sahiplerinin Şirket yönetimine katılımını destekleyici mekanizma ve modellerin Şirket'in iç düzenlemelerinde veya Esas Sözleşmesi'nde yer almaması

Şirket çalışanlarının yönetime katılma modelleri Esas Sözleşme'de yer almamakta fakat Şirket'in iç düzenlemeleri bünyesinde geliştirilmiş ve uygulamaya alınmıştır. İş Sağlığı ve Güvenliği, Disiplin Kurulları, Uyuşmazlık Çözüm Kurulu, Mucit Fikir Sistemi gibi Şirket çalışanlarının yönetime katılma modelleri geliştirilmektedir.

Sermayenin yirmide birinden daha düşük bir orana sahip olan hissedarlara azlık hakkı tanınmasına yönelik Esas Sözleşme'de hüküm bulunmaması

Şirket Esas Sözleşmesi Türk Ticaret Kanunu'nda (TTK) belirlenen oran esas alınarak düzenlenmiştir.

Her bir yönetim kurulu üyesi sadece bir komitede görev almaması

Şirket Yönetim Kurulu bünyesindeki Bağımsız Yönetim Kurulu üye sayısı nedeniyle bazı bağımsız yönetim kurulu üyeleri birden fazla komitede görev almaktadır.

Şirket yönetim kurulunda, kadın üye oranı için asgari %25'lik bir hedef belirleyerek bu amaca ulaşmak için politika oluşturulmaması

Şirketin, Yönetim Kurulu'nda kadın üye oranının yüzde yirmi beşten az olmamak kaydıyla hedef oranı ve zamanı belirleyen bir politikası bulunmamaktadır.

Yönetim kurulunun, sorumluluklarını etkili bir şekilde yerine getirip getirmediğini değerlendirmek üzere yönetim kurulu performans değerlendirmesi gerçekleştirilmemesi

Faaliyet Raporunun yayımlandığı tarih itibarıyla henüz bir değerlendirme yapılmamıştır.

Pay Sahipleri

Yatırımcı İlişkileri Bölümü

Türk Telekom'da mevcut ve potansiyel pay sahipleri ve tahvil yatırımcıları ile ilişkilerin düzenli bir şekilde yönetilmesi, yatırımcı ve analist sorularının en verimli şekilde cevaplanması ve Şirket değerinin artırılmasına yönelik çalışmaların yürütülmesi doğrudan Genel Müdür'e bağlı olan Yatırımcı İlişkileri Direktörlüğü ("Direktörlük") vasıtasıyla yürütülmektedir.

Şirket'in sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde ve kurumsal yönetim uygulamalarında koordinasyonu Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey ve Kurumsal Yönetim Derecelendirme Uzmanlığı lisanslarına sahip olan Yatırımcı İlişkileri Direktörü Sabriye Gözde Çullas sağlamakta olup aynı zamanda Şirket'in yatırımcı ilişkileri faaliyetlerinin yönetiminden de sorumludur.

Direktörlüğün yürüttüğü başlıca faaliyetler aşağıdaki gibidir:

- Kurumsal yönetim ve kamuyu aydınlatma ile ilgili her türlü husus da dâhil olmak üzere Sermaye Piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesinin gözetilmesi, Şirket içi ve Şirket dışı gerekli bilgilendirmelerin yapılması, ilgili süreçlerin takip edilmesi,

Yatırımcı İlişkileri Direktörlüğü Çalışanları

Adı Soyadı	Unvanı
Sabriye Gözde Çullas	Direktör
Eren Öner	Müdür
Nergis Gündoğdu	Kıdemli Uzman
Şule Gençtürk	Kıdemli Uzman
Özge Atay	Uzman Yardımcısı
Tuğçe Cengiz	Uzman Yardımcısı

Telefon: 0212 309 96 30

E-posta: investorrelations@turktelekom.com.tr

- Türk Telekom Grubu'nun yurt içi ve yurt dışı bireysel ve kurumsal hisse senedi ve tahvil yatırımcılarına tanıtımının yapılması,
- Mevcut ve potansiyel hisse senedi yatırımcılarının ve aynı zamanda tahvil yatırımcılarının düzenli olarak Şirket faaliyetleri, finansal durumu ve stratejilerine yönelik eşzamanlı, eksiksiz ve en doğru şekilde bilgilendirilmesi,
- Yatırımcılar ile Şirket arasında yapılan yazışmalar ile diğer bilgi ve belgelere ilişkin kayıtların sağlıklı, güvenli ve güncel olarak tutulmasının sağlanması,
- Hisse senedi ve tahvil yatırımcılarının Şirket ile ilgili yazılı bilgi taleplerinin yanıtlanması,
- Genel Kurul Toplantısı ile ilgili olarak pay sahiplerinin bilgi ve incelemesine sunulması gereken dokümanların hazırlanması ve Genel Kurul Toplantısı'nın ilgili mevzuata, Esas Sözleşme'ye ve diğer ortaklık içi düzenlemelere uygun olarak yapılmasını sağlayacak tedbirlerin alınması,
- Şirket hakkında araştırma yapan analistlerin bilgi taleplerinin karşılanması, Şirket'in en iyi şekilde tanıtılarak yatırımcılar için hazırlanan raporların doğru ve eksiksiz şekilde hazırlanması için gerekli bilgilendirmelerin yapılması,
- Ara dönem ve yıl sonu mali ve operasyonel sonuçlarına ilişkin tablolar, yatırımcı sunumları, basın açıklamaları ve faaliyet raporlarının yatırımcılar ve basın ile paylaşılması, yatırımcı ilişkileri internet sitesinin düzenli olarak güncellenerek pay sahiplerinin doğru ve eksiksiz bilgiye ulaşmasının sağlanması,
- Konferans ve yatırımcı toplantılarına katılım ile yatırımcıların Türk Telekom ve Türk sermaye piyasalarındaki gelişmelere yönelik düzenli olarak bilgilendirilmesi,
- Şirket Bilgilendirme Politikası ve ilgili mevzuat uyarınca kamuya yapılan açıklamaların takibi,
- Borsa İstanbul'da işlem gören Türk Telekom hisselerindeki yerli/yabancı kompozisyonunu, işlem

hacmindeki önemli değişiklikleri takip ederek Şirket içinde hisse ile ilgili bilgilerin paylaşılması.

Temettü, Genel Kurul'da oy kullanımı ve hisse devri ile ilgili sorular için Kurumsal Yönetim ve Uyum Müdürü Eren Öner ile bağlantı kurulmalıdır.

2018 yılı içinde telefon ve e-posta yaklaşık binin üzerinde bilgi talebi ve tamamı cevaplanmıştır.

Yatırımcı ilişkileri, 2018 yılı boyunca başta Amerika ve İngiltere olmak üzere çeşitli lokasyonlarda 13 yatırımcı konferansına ve 3 roadshowa katılmıştır. Bu organizasyonlar kapsamında toplam 261 hisse senedi ve bono yatırımcısı ile görüşülmüştür. Türk Telekom Yatırımcı ilişkileri, 2018 yılında İstanbul'da gerçekleştirdiği çok sayıda toplantılar dahil edildiğinde toplam 350 hisse ve bono yatırımcısı ile görüşme fırsatı yakalamıştır.

Pay Sahiplerinin Bilgi Edinme Haklarının Kullanımı

Pay sahipleri ve analistler tarafından mektup, telefon, e-posta ve diğer yollarla Yatırımcı ilişkileri Direktörlüğü'ne ulaşan sorular, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu çerçevesinde gizli ve ticari sır niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere, ilgili olduğu konunun en yetkili kişisiyle görüşülerek en hızlı ve etkin şekilde yanıtlanmaktadır. İlgili dönemde Türk Telekom'a ulaşan yaklaşık bin bilgi talebi yanıtlanmıştır. Ayrıca pay sahiplerini ilgilendiren Türk Telekom'a ilişkin bilgi ve gelişmeler, pay sahiplerinin bilgi edinme haklarının kullanımı ve bilgilere hızlı ve kolay erişim sağlanması amacıyla yatırımcı ilişkileri internet sitesi aracılığıyla Türkçe ve İngilizce olarak güncel ve geçmişe dönük olarak yayınlanırken veri tabanına kayıt olan kişilere de e-posta yoluyla düzenli olarak aktarılmaktadır.

Bu bilgiler hem Türkçe hem İngilizce olarak internet sitesinde mevcuttur. İlgili dokümanların yer aldığı internet sitesi olan www.ttyatirimciliskileri.com.tr periyodik olarak ve mevzuat gereklilikleri çerçevesinde güncellenmektedir.

Aşağıda "Şirket'in Yatırımcı ilişkileri Web-Sitesi ve İçeriği" başlığı altında pay sahiplerinin bilgi edinme haklarının kullanımı ile ilgili detaylı bilgi bulunmaktadır.

Şirket faaliyetleri, Yönetim Kurulu'nun önerisiyle Genel Kurul tarafından atanan bağımsız dış denetçi ve denetçiler tarafından periyodik olarak denetlenmektedir. 2018 yılı faaliyetleri bağımsız dış denetim hizmetleri, faaliyetlerini Akis Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş. tüzel kişiliği altında yürüten KPMG tarafından gerçekleştirilmiştir.

Özel denetçi atanmasına ilişkin Esas Sözleşmemizde hüküm yer almamaktadır. Şirket 2018 faaliyet yılında herhangi bir özel denetçi tayini talebi ile karşılaşmamış olup özel bir denetim yapılmamıştır. Öte yandan, Şirketin faaliyet gösterdiği sektör itibarıyla ilgili mevzuat kapsamında, Şirket Bilgi Teknolojileri ve İletişimi Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu ve Rekabet Kurumu'nun

inceleme ve denetimine tabidir. Denetim ve inceleme sonuçlarından kamuyu ilgilendirenler özel durum açıklamaları esasları tebliği gereğince yapılan özel durum açıklamaları çerçevesinde kamuya paylaşılmaktadır.

Azlık pay sahiplerinin özel denetçi atanmasına ilişkin hakları 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu 438. ve 439. maddelerine göre düzenlenmektedir.

Genel Kurul Toplantıları

Esas Sözleşme'nin 19'uncu maddesinde "Genel Kurul, kanunlar çerçevesinde Şirket işleri ile ilgili her türlü yetkiyi haiz esas karar organıdır" hükmü yer almaktadır. Esas Sözleşme'nin 21'inci maddesinde "Genel Kurul tarafından Alınacak Önemli Kararlar" ise aşağıdaki şekilde belirtilmiş ve bu kararların alınması için özel nisap öngörülmüştür:

- Tasfiye için herhangi bir yazılı başvuruda bulunulması;
- Esas Sözleşme'de herhangi bir değişiklik yapılması;
- Şirket unvanında herhangi bir değişiklik yapılması;
- Kanunen öngörülenler dışında, Şirket hesap döneminde veya muhasebe politikalarında herhangi bir değişiklik yapılması;
- Sermayede herhangi bir değişiklik yapılması veya herhangi bir hissenin yahut diğer bir menkul kıymetin ihdası, tahsisi ya da ihracı ya da herhangi bir opsiyon hakkı veya sermayeye katılma hakkı tanınması yahut herhangi bir belgenin bedelsiz hisselerle dönüştürülmesi hariç hisselerle veya menkul kıymete dönüştürülmesi;
- Sermayenin azaltılması veya herhangi bir hisse grubunun sahip olduğu hakların değiştirilmesi yahut Şirket tarafından Şirket'in hisselerinin ve diğer menkul kıymetlerinin itfasi, satın alınması veya başka bir şekilde elde edilmesi;
- Şirket'in başka bir şirketle birleşmesi veya başka bir şirketin önemli bir kısmının satın alınması;
- İşle ilgili herhangi bir önemli faaliyete son verilmesi;
- İşin niteliğinde önemli bir değişiklik yapılması;
- Esas Sözleşme'nin Kârın Ödeme Zamanı ve Şekli ile ilgili 30'uncu maddesinde öngörülenler hariç Şirket tarafından herhangi bir kâr payı dağıtımının yapılması veya açıklanması veya hisselerle ilişkin diğer bir dağıtımın yapılması;
- Esas Sözleşme'nin Yönetim Kurulu Toplantıları ile ilgili 12'nci maddesi uyarınca onaylanmadığı müddetçe aşağıdaki kararlar:
  - Bütçede öngörülmemiş olduğu halde Grup Şirketini (her bir işlem için) 50 milyon ABD Doları'ndan fazla gidere sokabilecek herhangi bir sözleşme veya taahhüdün yapılması;

- Ticari faaliyetlerin olağan akışı dışında, toplam maliyeti her bir işlem için 50 milyon ABD Doları'ndan fazla herhangi bir malvarlığının veya mülkün iktisabı;
- Her bir işlem için toplam değeri 10 milyon ABD Doları'nı geçen herhangi bir duran varlığın satılması veya elden çıkarılması;
- İşlerin olağan akışı içinde, bankalardan sağlanacak krediler hariç olmak üzere; bir Grup Şirketi tarafından yapılan ve bu Grup Şirketinin diğer borçlarıyla toplandığında 150 milyon ABD Doları'nı aşan borçlanmalar;
- Bir Grup Şirketi ve herhangi bir hissedar (B grubu hisse sahibi hariç) veya onun ilgili şirketleri arasında yapılan ve (x) piyasa koşullarında olmayan veya (y) değer olarak 30.000.000 ABD Doları'ndan daha fazla para, mal ve hizmet devrini içeren herhangi bir anlaşma (Esas Sözleşme Madde 12(g)'de belirtilen herhangi bir yönetim sözleşmesi hariç) yapılması;
- Herhangi bir Grup Şirketinin (Şirket veya AVEA hariç) Genel Kurul'una Şirket adına hareket etmek üzere gönderilecek herhangi bir temsilcinin tayini,
- Bir tarafta bir Grup Şirketi ve diğer tarafta herhangi bir Hissedar, onun herhangi bir ilgili Şirketi veya A grubu Hisse sahibi veya herhangi bir ilgili şirketi ile blok satışa ilişkin ihale süreci ile ilgili olarak bir yönetim sözleşmesi/ yönetim danışmanlığı sözleşmesi imzalamış bulunan herhangi bir kişi arasında yapılan herhangi bir yönetim sözleşmesi. Ancak bu hüküm Şirket'in herhangi bir bireyle iş akdi veya danışmanlık sözleşmesi akdetmesini engellemeyecektir.

Şirketin Genel Kurul Toplantıları'na ilişkin düzenlemeler, Şirketin yatırımcı ilişkileri internet sitesinde yer alan ve kamuya açık olan Türk Telekomünikasyon A.Ş. Esas Sözleşmesi'nde yer almaktadır. Burada yer alan 18'inci maddeye göre, Şirket'in Genel Kurul toplantılarına katılma hakkı bulunan hak sahipleri bu toplantılara, Türk Ticaret Kanunu'nun 1527'nci maddesi uyarınca elektronik ortamda da katılabilir.

2018 yılı Genel Kurul Toplantıları

28.05.2018 tarihinde, Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlük Kültür Merkezi, Turgut Özal Bulvarı, 06103 Aydınliköyler/Ankara adresinde, Şirket hisselerinin %95,44'ünün temsil edildiği, Olağan Genel Kurul Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda; hem elektronik ortamda hem de şahsen katılan pay sahipleri ve temsilcileri soru sorma haklarını kullanmamıştır. Toplantı tutanağı <http://www.ttyatirimciliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/genel-kurul-toplantı-bilgileri.aspx> adresinde yer almaktadır.

Pay sahipleri tarafından bu toplantıda, herhangi bir ilave gündem önerisi verilmemiştir.

28.05.2018 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı'na ilişkin hususlar Ankara Ticaret Sicil Müdürlüğü tarafından 01.06.2018 tarihinde tescil edilmiş ve 05.06.2018 tarihli Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayınlanmıştır.

19.07.2018 tarihinde, Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlük Kültür Merkezi, Turgut Özal Bulvarı, 06103 Aydınliköyler/Ankara adresinde, Şirket hisselerinin %94,78'inin temsil ettiği, Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda; hem elektronik ortamda hem de şahsen katılan pay sahipleri ve temsilcileri soru sorma haklarını kullanmamıştır. Toplantı tutanağı <http://www.ttyatirimciliskileri.com/tr/kurumsal-yonetim/genel-kurul-toplantı-bilgileri.aspx> adresinde yer almaktadır. Pay sahipleri tarafından bu toplantı esnasında herhangi bir ilave gündem önerisi verilmemiştir.

19.07.2018 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'na ilişkin hususlar Ankara Ticaret Sicil Müdürlüğü tarafından 26.07.2018 tarihinde tescil edilmiş ve 31.07.2018 tarihli Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayınlanmıştır.

Ayrıca Genel Kurul Toplantılarıyla ilgili Şirket tarafından yapılmış olan özel durum açıklamaları, toplantı tarihleri itibarıyla Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda yayınlanmış olup, medya ve menfaat sahipleri genel kurul toplantılarına katılmamıştır.

Şirket'in Genel Kurul Toplantıları'na ilişkin kurallar, özel durum açıklaması ile kamuya duyurulmuş olan ve Şirket yatırımcı ilişkileri web sitesinde de yer alan Türk Telekomünikasyon A.Ş. Esas Sözleşmesi ile belirlenmiştir.

Türk Telekomünikasyon A.Ş. Esas Sözleşmesi'nde yer alan 31'inci maddeye göre Genel Kurul toplantılarından önce pay sahiplerinin bilgilendirilmesi amacıyla Genel Kurul ilanları, Türk Ticaret Kanunu'nun 414'üncü maddesi hükümleri çerçevesinde, ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere toplantı gününden en az 21 gün önce Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde (TTSG) ve iki ulusal gazetede yapılmaktadır. Genel Kurul'a ilişkin bilgiler, Genel Kurul gündemi, davet mektupları, vekâletname örnekleri ve gündem maddelerine ilişkin detaylı bilgi içeren Bilgilendirme Dokümanı Şirket yatırımcı ilişkileri internet sitesinde de ayrıca yayınlanmaktadır.

Pay sahipliğinden kaynaklanan haklarını kullanmak isteyen, genel kurullara katılmak için ilgili mevzuat uyarınca gerekli prosedürleri yerine getiren ortaklarımız Genel Kurul'a iştirak etmişlerdir.

Kurumsal Yönetim İlkeleri'nce pay sahiplerine ilan edilmesi gereken bilgileri içeren Genel Kurul bilgilendirme

dokümanları ve toplantı tutanakları www.ttyatirimciiliskileri.com.tr adresinde ve Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda devamlı surette pay sahiplerinin erişimine açık tutulmaktadır.

Yönetim Kurulu'nda karar alınabilmesi için Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeleri'nin çoğunluğunun olumlu oyunun arandığı ve olumsuz oy vermeleri nedeniyle kararın Genel Kurul'a bırakıldığı bir işlem gerçekleşmemiştir.

Genel Kurul Toplantısı'nda hissedarlara Şirket'in 2017 yılı içerisinde eğitim, sağlık, spor, kültür, sanat ve insani yardım konularında dernek ve vakıflara yapılan toplam bağış ve yardım tutarı (16.667.606,78 TL) hakkında bilgi verilmiştir. 2018 yılı içerisinde yapılan toplam bağış ve yardım tutarı: 27.120.534 TL'dir. Bağış politikasına göre bir hesap dönemi içerisinde yapılabilecek toplam bağış miktarı 40 milyon TL ile sınırlıdır.

Şirketin bilgisi dâhilinde, yönetim kontrolünü elinde bulunduran pay sahipleri, Yönetim Kurulu Üyeleri, idari sorumluluğu bulunan yöneticiler ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımları, Şirket veya bağlı ortaklıkları ile çıkar çatışmasına neden olabilecek önemli bir işlem yapmamış, Şirket'in veya bağlı ortaklıkların işletme konusuna giren ticari iş türünden bir işlemi kendi veya başkası hesabına yapmamış, ya da aynı tür ticari işlemlerle uğraşan bir başka şirkete sorumluluğu sınırsız ortak sıfatıyla girmemiştir. 2018 yılı içerisinde yerine getirilmeyen herhangi bir genel kurul kararı bulunmamaktadır.

Şirket hissedarlarından Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'nin ("OTAŞ"), Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de bulunan %55 oranındaki hissesi, OTAŞ'a kredi veren bankaların paydaş olduğu özel amaçlı şirket olan Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş.'ye (LYY) 21 Aralık 2018 tarihinde devredilmiştir.

Şirketin Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş. sahipliğindeki A grubu ve T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı sahipliğindeki C grubu hisseleri nama, diğer hisseleri ise hamiline yazılıdır.

Oy Hakları ve Azlık Hakları

Türk Telekom'un, C grubu 1 adet imtiyazlı hissesi dışındaki tüm hisseleri satılabilir. Ekonomi ve güvenlik ile ilgili olarak milli yararların korunması amacıyla aşağıdaki konular ister. Yönetim Kurulu'nda ister Genel Kurul'da oylansın, C grubu imtiyazlı hissenin olumlu oyu olmaksızın gerçekleştirilemez. Aksi takdirde yapılan işlemler yok sayılır.

- Esas Sözleşme değişiklikleri;
- Yönetim kontrolünü etkileyecek oranlardaki nama yazılı hisselerin devri;
- Nama yazılı hisselerin devrinin pay defterine işlenmesi.

Şirket Esas Sözleşmesi ve 406 Sayılı Telefon ve Telgraf Kanunu gereği C grubu imtiyazlı hisse sahibi, imtiyazlı hisseyi temsilen Türk Telekom Yönetim Kurulu'nda bir üye bulundurur. C grubu imtiyazlı hisse sahibi sermaye artırımlarına katılmaz.

Şirket Esas Sözleşmesi'nde azınlık haklarının ödenmiş sermayenin en az %5'ini temsil eden pay sahipleri tarafından kullanılması hükmü bulunmaktadır. Ancak azınlık hissedarları Yönetim Kurulu'nda temsil edilmemektedir.

Şirket sermayesinde karşılıklı iştirak ilişkisi bulunmamaktadır.

Kâr Payı Hakkı ve Kâr Dağıtım Politikası

Şirket kârına katılma konusunda Şirket Esas Sözleşmesi'nde bir imtiyaz bulunmamaktadır. Her hisse eşit kâr payı hakkına sahiptir ancak; C grubu hisse sahibi kârdan pay alamamaktadır. Türk Telekom'un kâr dağıtım mevzuatta öngörülen yasal süreler içinde gerçekleştirilmektedir.

Şirket, Esas Sözleşmesi'nin 28, 29 ve 30'uncu maddelerine göre dağıtılabilir kârın azamisinin dağıtım şekline bir kâr dağıtım politikası benimsemiş olup, Şirketin kâr dağıtım politikası 27.05.2014 tarihinde gerçekleştirilen 2013 yılı Olağan Genel Kurul toplantısında pay sahiplerince onaylanmıştır. Öte yandan, Yönetim Kurulu, kâr dağıtım önerisini belirlerken Grup Şirketlerinin kısa vadeli mali yükümlülükleri ve alacaklılarla yapılan anlaşmalarda yer alan şartları da göz önünde bulundurmaktadır.

Şirket Esas Sözleşmesi'nde belirtildiği üzere, senelik kârın hissedarlara hangi tarihlerde ve ne şekilde verileceği Yönetim Kurulu'nun Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak hazırlanan teklifi üzerine Genel Kurul'ca kararlaştırılmaktadır.

Şirketin "Kâr Dağıtım Politikası" yatırımcı ilişkileri web sitesi (www.ttyatirimciiliskileri.com.tr) vasıtasıyla kamuya açıklanmakta ve Şirket faaliyet raporlarında yer almaktadır.

Yönetim Kurulu'nun, Şirketin bilanço yapısının daha da güçlendirilmesi amacıyla 2017 yılı faaliyet yılında elde ettiği 1.135.532.329,14 TL net kârın fevkalade (olağanüstü) yedek akçe olarak ayrılması ve 2017 faaliyet dönemi için kâr dağıtım yapılmaması teklifi 28.05.2018 tarihinde gerçekleşen Genel Kurul tarafından kabul edilmiş ve kâr dağıtım yapılmamıştır.

2018 yılı içerisinde Şirketin iktisap ettiği kendi payı bulunmamaktadır.

Payların Devri

Şirket Esas Sözleşmesi'nde yer alan payların devrini kısıtlar nitelikteki hükümler aşağıdaki gibidir:

Şirket Esas Sözleşmesinin Madde 6/A saklı kalmak üzere, Türk Telekom'un, C Grubu 1 adet imtiyazlı hisse dışındaki tüm hisseleri satılabilir. Ekonomi ve güvenlik ile ilgili olarak milli yararların korunması amacıyla aşağıdaki konular ister Yönetim Kurulu'nda ister Genel Kurul'da oylansın, C Grubu İmtiyazlı Hissenin olumlu oyu olmaksızın gerçekleştirilemez. Aksi takdirde yapılan işlemler yok sayılır:

- Esas Sözleşme değişiklikleri;
- Yönetim kontrolünü etkileyecek oranlardaki nama yazılı hisselerin devri;
- Nama yazılı hisselerin devrinin pay defterine işlenmesi

Esas Sözleşme'nin 6.A.2 maddesinde yer verilen "A grubu hisse sahibi, stratejik taahhüt süresinin sona erme tarihinden ve A grubu hisse sahibinin Şirket'teki hisseleri için ödemesi gereken tutarın tamamını ödediği tarihten hangisi sonra ise bu tarihten sonra herhangi bir zamanda, hisselerinin tamamını veya bir kısmını bir üçüncü şahsa her zaman C grubu imtiyazlı hissenin veto hakkına tabi olmak koşuluyla devredebilir" hükmü ile en geç 14.11.2008 tarihine kadar olan stratejik taahhüt süresinin sonuna kadar devir yasağı öngörülmüştür. Söz konusu devir yasağı dönemi sonundan itibaren ise, Şirketimizin A Grubu hisselerinin devri C grubu imtiyazlı hissenin veto hakkına bağlı kılınmıştır. Hâlihazırda, stratejik taahhüt süresi 14.11.2008 tarihinde sona ermiş olup, A grubu hisse sahibi Şirket'teki hisseleri için ödemesi gereken tutarın tamamını ödemiş olup, Şirketimiz A Grubu hisseleri, C Grubu İmtiyazlı Hissenin onayı ile devredilebilmektedir. A grubu hisse sahibi, zaman içerisinde hisse rehnine tabi olmayacak hisselerinin üzerinde, söz konusu hisselerin satın alınması ile ilgili olarak veya başka bir şekilde aldığı borçların teminatı olarak, bir finansal kurum lehine rehin veya yükümlülük tesis edebilir. Söz konusu finansal kurumun, bu rehin veya yükümlülüğü paraya çevirmesi halinde, bu kurum A grubu hisse sahibinin rehin ve yükümlülüğe tabi olan hisselerini ancak Hazine'nin önceden yazılı rızasını (söz konusu rızanın verilmesinden makul olmayan nedenlerle kaçınılmayacaktır) almak suretiyle devredebilecektir.

Esas Sözleşme'nin 6.A.3 maddesinde B grubu hissedarın hisselerinin devrine ilişkin getirilen kısıtlama, stratejik taahhüt süresi ile sınırlı olup Stratejik taahhüt süresinin sona erdiği 14.11.2008 tarihinden itibaren B grubu hisselerin devri konusunda bir kısıtlama bulunmamaktadır.

Ayrıca, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun Ek 17'nci maddesi ve Şirket Esas Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesinin 4'üncü fıkrası uyarınca C grubu 1 adet imtiyazlı hissenin satılması mümkün bulunmamaktadır.

Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık

Şirket Bilgilendirme Politikası

Türk Telekom bilgilendirme politikası SPK'nın II-15.1 sayılı Özel Durumlar Tebliği ve SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri doğrultusunda oluşturulmuştur. Şirket Yönetim Kurulunun aldığı karar doğrultusunda 12.04.2018 tarihinde güncellenip Kamuyu Aydınlatma Platformunda yayınlanan ve 28 Mayıs 2018 tarihli Genel Kurul Toplantısı'nda ortakların bilgisine sunulan söz konusu politika; Şirketin yatırımcı ilişkileri internet sitesinde (www.ttyatirimciiliskileri.com.tr) "Kurumsal Yönetim" başlığı altında yayınlanmaktadır. Söz konusu politikaların takibinden ve geliştirilmesinden Yatırımcı İlişkileri Direktörlüğü sorumlu olup yetkililerin isim ve görevleri Yatırımcı İlişkileri bölümü başlığı altında verilmiştir. Yetkililer Yönetim Kurulu ve Kurumsal Yönetim Komitesi ile yakın iş birliği içerisinde bu sorumluluklarını yerine getirmektedirler.

Şirket Öngörülerine İlişkin Değerlendirme

Şirket, 2018 yılı için 08.02.2018 tarihinde paylaştığı öngörüyü 25.04.2018 tarihinde ve 06.11.2018 tarihinde güncellenmiştir.

Nisan 2018 de revize edilen öngörüler ile ilgili yapılan açıklamalar aşağıdaki gibidir:

"Şirketimiz 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla UFRS 15 ve UFRS 9 muhasebe standartlarını uygulamaya başlamıştır.

Bu standartların uygulanmasının, 2018 FAVÖK ve yatırım harcamaları üzerinde yaklaşık 600 milyon TL'lik bir artışa neden olması beklenirken, gelir üzerinde önemli bir etki beklenmemektedir. Bu doğrultuda, şirketimiz daha önce 8 Şubat 2018 tarihli özel durum açıklaması ile duyurulmuş olan 2018 öngörülerini revize etmiştir.

2018 yılı için revize edilmiş öngörüler aşağıdaki gibidir:

- Konsolide gelirlerimizin (UFRYK 12 hariç) 2017 yılına göre yaklaşık %11 seviyelerinde artmasını,
- Konsolide FAVÖK tutarımızın 7,6 milyar TL - 7,8 milyar TL seviyelerinde gerçekleşmesini,
- Konsolide yatırım harcamalarımızın ise yaklaşık 4,1 milyar TL seviyesinde gerçekleşmesini,

mevcut koşullarda öngörmekteyiz. "

Kasım 2018'de revize edilen öngörüler ile ilgili yapılan açıklamalar aşağıdaki gibidir:

“Şirketimiz, 2018 yılının ilk dokuz ayında kaydedilen güçlü gelir büyümesi ve güçlü operasyonel kârlılığın ardından 2018 konsolide gelir (UFRYK 12 hariç), FAVÖK ve Yatırım Harcamaları öngörülerini yukarı yönlü revize etmeye karar vermiştir.

Bunun sonucunda mevcut koşullarda 2018 yılında;

- Konsolide gelirlerimizin (UFRYK 12 hariç) 2017 yılına göre yaklaşık %13 seviyesinde artmasını,
- Konsolide FAVÖK tutarımızın 8,0 milyar TL - 8,2 milyar TL seviyelerinde gerçekleşmesini,
- Konsolide yatırım harcamalarımızın ise yaklaşık 4,2 milyar TL seviyesinde gerçekleşmesini,

öngörmekteyiz.”

Türk Telekom, 2018 yıl sonu gelir hedefine ulaşırken FAVÖK büyük ölçüde güçlü satış gelirleri ve operasyonel gider yönetiminde alınan verimlilik önlemleri ile 8,0-8,2 milyar TL olan öngörü aralığının üstünde gerçekleşmiştir. Başka bir deyişle, UFRYK düzeltmeleri hariç tutulduğunda, gelir artışı, şirketin yıllık gelir artışı öngörüsüne paralel olarak %12,8 seviyesinde gerçekleşirken, FAVÖK ise öngörü aralığının üzerinde 8,4 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde, Grup, konsolide yatırım harcamaları öngörüsüne paralel olarak 4,1 milyar TL yatırım yapmıştır.

2019 Yılı Konsolide Finansal Sonuçlarına İlişkin Öngörüler

Mevcut koşullarda 2019 yılı için öngörüler aşağıdaki gibidir:

- Konsolide gelirlerde (UFRYK 12 hariç) 2018 yılına göre %15 - %16 seviyelerinde artış,
- Konsolide FAVÖK'ün 10,0 milyar TL - 10,2 milyar TL seviyelerinde gerçekleşmesi,
- Konsolide yatırım harcamalarının ise 5,5-5,7 milyar TL seviyelerinde gerçekleşmesi.

Şirketimiz UFRS 16 muhasebe standartlarını 1 Ocak 2019'dan itibaren uygulamaya başlamıştır. 2019 FAVÖK (650-700 milyon TL) ve Yatırım Harcaması (850-900 milyon TL) öngörü rakamları UFRS 16 etkisini içermektedir.

Şirket'in Yatırımcı İlişkileri Web Sitesi ve İçeriği

Kamunun aydınlatılmasında ve şeffaflığın sağlanmasında, Sermaye Piyasası mevzuatı, SPK ve BİST karar ve düzenlemeleri ve SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri paralelinde, www.ttyatirimciliskileri.com.tr internet adresindeki Türk Telekom web sitesi etkin olarak kullanılır. Web sitesinde bulunan bilgilerin büyük kısmı hem Türkçe hem İngilizce olarak verilmektedir. Web sitesinde izlenebilecek önemli başlıklar aşağıda özetlenmiştir:

- Kurumsal kimliğe ilişkin detaylı bilgiler
- Vizyon, misyon ve değerler
- Şirket yönetimi ve ortaklık yapısı
- Yönetim Kurulu üyeleri ve şirket üst yönetimi hakkında bilgi
- Şirket Esas Sözleşmesi ve değişikliklerin yayınlandığı Türkiye Ticaret Sicili Gazeteleri
- Ticaret sicili bilgileri
- Finansal tablolar ve faaliyet raporları
- Özel durum açıklamaları
- Finansal sonuçlara ilişkin basın açıklamaları
- Yatırımcı sunumları
- Hisse senedi performansı bilgisi
- Tahvil bilgisi
- Kredi derecelendirme notları
- Analist iletişim bilgileri
- Genel Kurul hakkında bilgiler
  - Gündem
  - Bilgilendirme dokümanları
  - Toplantı tutanağı
  - Hazirun cetveli
  - Vekaletname örneği
- Kurumsal yönetim ilkeleri uyum raporu
- Kâr dağıtım politikası, tarihçesi ve sermaye arttırmaları
- Bilgilendirme politikası, ücretlendirme politikası ve diğer politikalar
- Etik Kurallar
- Bağımsız Denetçi bilgisi
- İdari Sorumluluğu bulunanlar listesi
- Risk Yönetimi ve İç denetim
- Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri doğrultusunda kurulmuş komite bilgileri
- Halka Arza ilişkin Kesin Talep Sirküleri ve İzahname
- Türk Telekom çağrı merkezi ve iletişim bilgileri
- Yatırımcı ilişkileri iletişim bilgileri
- Türk Telekom'un sosyal sorumluluk projelerine ilişkin bilgiler
- Sıkça sorulan sorular ve cevaplar
- Telekom sözlüğü

Ticaret Sicil Bilgileri

Tescil Tarihi	30 Haziran 1994
Kuruluşun T.T.S.G.'de Yayınlandığı Tarih	1 Temmuz 1994
Sicil Numarası	103633
Ticaret Sicil Memurluğu	Ankara Ticaret Sicili Memurluğu
Mersis Numarası	0876005220500084

Gerçek Kişi Nihai Hâkim Pay Sahibi/Pay Sahiplerinin Açıklanması

Kayıtlı sermaye sistemine tabi olmayan Şirketin sermayesi 3.500.000.000 TL olup sermayesinin tamamı ödenmiştir.

Şirket hissedarlarından Ojer Telekomünikasyon A.Ş.'nin ("OTAŞ"), Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de bulunan %55 oranındaki hissesi, OTAŞ'a kredi veren bankaların paydaş olduğu özel amaçlı şirket olan Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş.'ye (LYY) 21 Aralık 2018 tarihinde devredilmiştir.

Ödenmiş sermayenin hissedarlar arasındaki dağılımı aşağıdaki gibidir:

Ortağın Ticaret Unvanı / Adı Soyadı	Sermayedeki Payı		
	Tutarı (TL)	Grubu	Oranı (%)
Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş.	1.925.000.000,00	A	55
T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı	875.011.884,975	B	25
T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı	0,01	C	
Türkiye Varlık Fonu	174.988.115,015	B	5
Halka Açık	525.000.000,00	D	15
TOPLAM	3.500.000.000,00		100

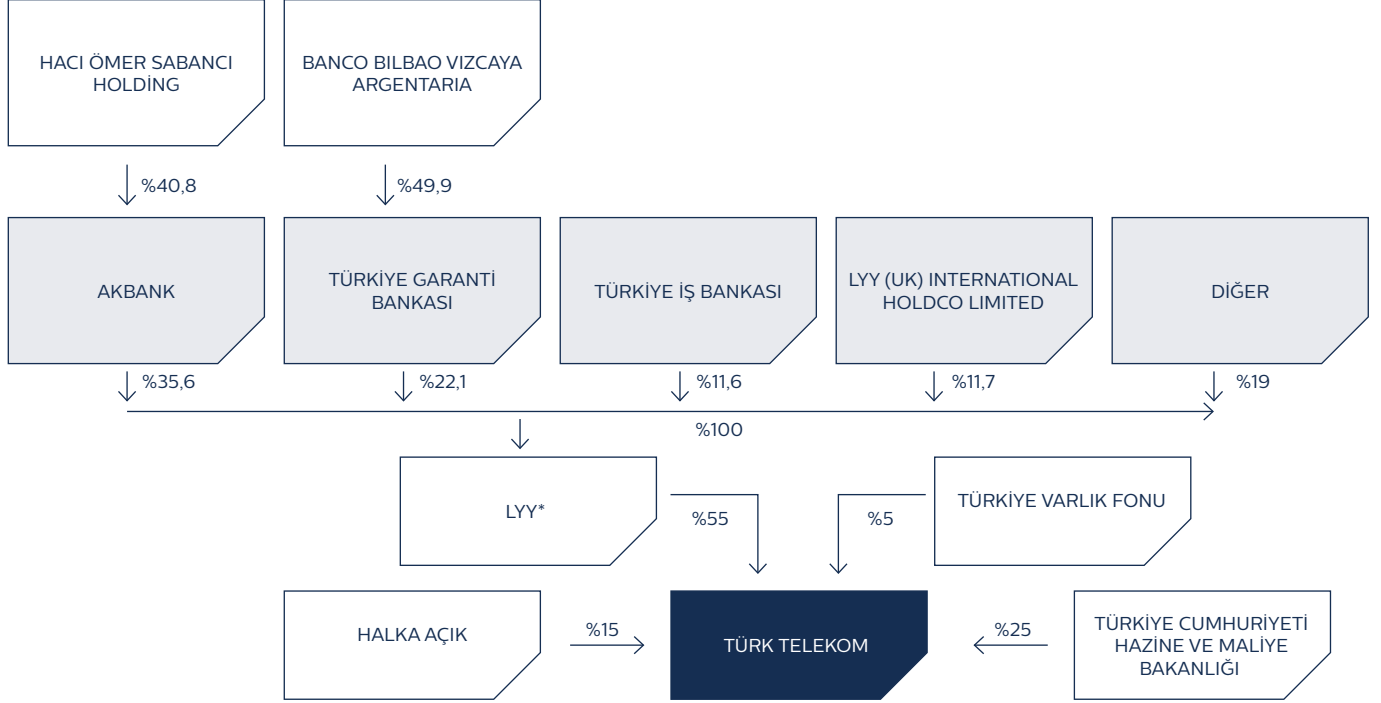
*5 Şubat 2017 tarihinde yayınlanan Resmi Gazete'ye göre, Bakanlar Kurulu'nca, Şirket'in T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığına ait %6,68 (%5 B Grubu, %1,68 D Grubu halka açık) oranındaki hisselerinin Türkiye Varlık Fonu'na aktarılmasına karar verilmiş ve hisse transferi 2017 yılında tamamlanmıştır.

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Şirket sermayesine dolaylı yoldan sahip olan gerçek ve tüzel kişiler aşağıdaki gibidir:

HİSSEDAR YAPISI

* Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş.

Not: Türkiye Varlık Fonu'nun halka açık kısmında %1,68 oranında hissesi bulunmaktadır.

*5 Şubat 2017 tarihinde yayınlanan Resmi Gazete'ye göre, Bakanlar Kurulu'nca, Şirket'in T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığına ait %6,68 (%5 B Grubu, %1,68 D Grubu halka açık) oranındaki hisselerinin Türkiye Varlık Fonu'na aktarılmasına karar verilmiş ve hisse transferi 2017 yılında tamamlanmıştır.

Mevzuat Gereği DiğEr Bilgilendirmeler

Faaliyet raporunda Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Mevzuatı'nca öngörülen içeriklere yer verilmektedir. Şirket'in yatırım danışmanlığı ve derecelendirme gibi konularda hizmet aldığı kurumlarla arasında bir çıkar çatışması olmamıştır.

Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdür aynı kişi değildir.

Yönetim Kurulu Üyeleri hakkında hiçbir idari yaptırım ve ceza verilmemiştir. Şirket'in karşılıklı iştirak ilişkisi bulunmamaktadır. Bu sebeple bu yönde faaliyet raporunda yer verilmesi öngörülen bilgi bulunmamaktadır.

Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu'nun Yapısı ve Oluşumu

Şirket'in 25 Ocak 2019 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda Şirket Esas Sözleşmesi'nin "Yönetim Kurulu" başlıklı 8. Maddesinde değişiklik yapılmış olup yönetim kurulu üye sayısı dokuz olarak belirlenmiş ve üç yıl görev yapmak üzere yönetim kurulu üye seçimi yapılmıştır.

Şirket Esas Sözleşmesi uyarınca Yönetim Kurulu üyeleri aşağıdaki şekilde aday gösterilebilir;

(a) A Grubu Hisse sahibi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere beş (5) kişiyi aday gösterme hakkına sahiptir;

(b) Hazine ve Türkiye Varlık Fonu, B Grubu Hisse sahibi sıfatıyla;

- Şirket sermayesinin %30 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan üç (3) kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır; veya
- Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasına sahip olması halinde (fakat %30'dan daha az) Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan iki (2) kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır;
- Yukarıdaki bentlerde belirtilen Şirket sermayesinin %30'unun ve %15'inin hesaplanmasında, Hazine ve

Türkiye Varlık Fonu'nun B Grubu Hisselerden ve D Grubu Hisselerden elinde tuttuğu hisse miktarları birlikte hesaba katılacaktır.

(c) Hazine ve Türkiye Varlık Fonu Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe (fakat %30'dan daha az), A Grubu Hisse sahibi Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan bir (1) kişiyi bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olarak ve beş (5) kişiyi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

(d) Hazine C Grubu İmtiyazlı Hisse'yi elinde tuttuğu müddetçe Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere ayrıca C Grubu İmtiyazlı Hisse için bir (1) aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

Şirket Yönetim Kurulu yapısı rapor tarihi itibarıyla aşağıdaki şekildedir:

Türk Telekomünikasyon A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeleri		
Adı-Soyadı	Son 5 Yılda Ortaklıkta Üstlendiği Görevler	Son Durum itibarıyla Ortaklık Dışında Aldığı Görevler
Dr. Ömer Fatih Sayan Yönetim Kurulu Başkanı Aday Gösterme ve Ücret Komitesi Üyesi		• T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Bakan Yardımcısı
Eyüp Engin Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı	• 28.12.2018 - Halen: TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi • 28.12.2018 - Halen: TTNET A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi • 28.12.2018 - Halen: Argela Yazılım ve Bilişim Teknolojileri Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı	• Akbank T.A.Ş. Teftiş Kurulu Başkanı • Ak Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi • Ak Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Denetim Komitesi Başkanı • Ak Finansal Kiralama A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi • Ak Finansal Kiralama A.Ş. Denetim Komitesi Başkanı • Akbank AG Yönetim Kurulu Üyesi • Akbank AG Denetim Komitesi Başkanı • Ak Portföy Yönetimi A.Ş. Denetim Komitesi Üyesi • Akbank T.A.Ş. Mensupları Tekaüt Sandığı Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi
Bülent Aksu Yönetim Kurulu Üyesi Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi Üyesi		• T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Bakan Yardımcısı
Yiğit Bulut Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi Başkanı Denetim Komitesi Başkanı Aday Gösterme ve Ücret Komitesi Başkanı		• T.C. Cumhurbaşkanı Başdanışmanı T.C. Cumhurbaşkanlığı, Ekonomi Politikaları Kurulu Üyesi

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Hakan Aran Yönetim Kurulu Üyesi Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi Üyesi	28.12.2018 - Halen: TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi 28.12.2018 - Halen: TTNET A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi 28.12.2018 - Halen: AssisTT Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi 28.12.2018 - Halen: İnnova Bilişim Çözümleri A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi 28.12.2018 - Halen: SEBİT Eğitim ve Bilişim Teknolojileri A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı	- Türkiye İş Bankası A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı - İş Net Elektronik Bilgi Üretim Dağıtım Tic. ve İlet. Hiz. A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı - Softtech Yazılım Teknolojileri Araştırma Gel. ve Paz. Tic. A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı - Livewell Giyilebilir Sağlık Ürün Hiz. ve Tekn. San. ve Tic. A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı - Gullseye Lojistik Teknolojileri A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı - Türkiye İş Bankası A.Ş. Mensupları Munzam Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma Sandığı Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi
Selim Dursun Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Denetim Komitesi Üyesi, Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi	02.03.2012 - 02.02.2015: İnnova Bilişim Çözümleri A.Ş. İnceleme Kurulu Üyesi	T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Bakan Yardımcısı
Dr. Nureddin Nebati Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanı		T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Bakan Yardımcısı
Dr. Muammer Cüneyt Sezgin Yönetim Kurulu Üyesi Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi Aday Gösterme ve Ücret Komitesi Üyesi	28.12.2018 - Halen: TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı 28.12.2018 - Halen: TTNET A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi 28.12.2018 - Halen: Turk Telekom International Group Yönetim Kurulu Başkanı	T. Garanti Bankası A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi - Garanti Bank S.A. (Romanya) Yönetim Kurulu Üyesi - Garanti Bank S.A. (Romanya) Denetim Komitesi Başkanı - Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi - Garanti Emeklilik ve Hayat A.Ş. Denetim Komitesi Başkanı - Garanti Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi - Garanti Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş. Denetim Komitesi Başkanı
Emre Derman Yönetim Kurulu Üyesi		- Akbank T.A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi - Turcas Petrol A.Ş. Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu özgeçmişlerine Faaliyet Raporu'nun Yönetim Kurulu başlıklı bölümünde ve Şirket Yatırımcı İlişkileri web sitesinin Kurumsal Yönetim bölümünde yer verilmiştir. Esas Sözleşme'nin 10'uncu maddesinde yer alan hükme göre, Yönetim Kurulu Üyeleri'nin görev süresi üç yıldır.

25 Ocak 2019 tarihli Şirket Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda adaylıkları görüşülüp karara bağlanan bağımsız Yönetim Kurulu Üyeleri'nin belirlenmesinde Aday Gösterme Komitesi'nin aday gösterme sorumlulukları Sermaye Piyasası Kurulu mevzuatına uygun olarak Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından yerine getirilmiştir. B grubu hissedar tarafından Kurumsal Yönetim Komitesi'ne üç bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi adayı sunulmuş olup

adayların bağımsızlık kriterlerini taşıyıp taşımadığına ilişkin Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından 04.01.2019 tarihinde bir rapor hazırlanmış ve aynı tarihte Yönetim Kurulu'na sunulmuştur. Sermaye Piyasası Kurulu'nun bağımsız Yönetim Kurulu adaylarına ilişkin uygunluk görüşü sonrası üç aday Genel Kurul onayına sunulmuş ve Genel Kurul onayıyla seçilmiştir.

Her bir Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi'nin imzaladığı bağımsızlık beyanlarına bu raporun sonundaki EK bölümünde yer verilmiştir. İlgili faaliyet dönemi itibarıyla bağımsızlığı ortadan kaldıran herhangi bir durum ortaya çıkmamıştır. Yönetim Kurulu Üyeleri'nin Şirket dışında başka görevler alması henüz belirli kurallara bağlanmamıştır.

Ayrıca, 08.07.2015 tarihli Olağanüstü Genel Kurul toplantısında seçilen yönetim kurulu üyelerinin görev süresinin dolması üzerine 19.07.2018 tarihinde Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda Yönetim Kurulu Üye Seçimi yapılmıştır. 19 Temmuz 2018 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda adaylıklar görüşülüp karara bağlanan bağımsız Yönetim Kurulu Üyeleri'nin belirlenmesinde Aday Gösterme Komitesi'nin aday gösterme sorumlulukları Sermaye Piyasası Kurulu mevzuatına uygun olarak Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından yerine getirilmiştir. B grubu hissedar tarafından Kurumsal Yönetim Komitesi'ne dört bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi adayı sunulmuş olup adayların bağımsızlık kriterlerini taşıyıp taşımadığına ilişkin Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından 25.06.2018 ve 18.07.2018 tarihlerinde iki rapor hazırlanmış ve aynı tarihlerde Yönetim Kurulu'na sunulmuştur. Sermaye Piyasası Kurulu'nun bağımsız Yönetim Kurulu adaylarına ilişkin uygunluk görüşü sonrası dört aday Genel Kurul onayına sunulmuş ve Genel Kurul onayıyla seçilmiştir.

2018 içinde Yönetim Kurulundaki Üye Değişiklikleri

19.07.2018 tarihinde Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda seçilen Yönetim Kurulu Üyelerinden istifa edenler yerine Türk Ticaret Kanunu'nun 363. maddesine uyarınca, Yönetim Kurulu tarafından atama yapılmıştır. Bu kapsamda Şirketin Yönetim Kurulu tarafından;

Suat Hayri Aka'nın istifası üzerine boşalan üyeliğe, 04.09.2018 tarihinde Dr. Ömer Fatih Sayan atanmıştır.

Fahri Kasırga'nın istifası üzerine boşalan üyeliğe, 04.09.2018 Selim Dursun Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak atanmıştır. (Selim Dursun'un Bağımsız Yönetim Kurulu üye adaylığı için Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)'na başvuruda bulunulmuş olup SPK tarafından 14.09.2018 tarihli yazı ile uygunluk görüşü verilmiştir.)

Rami Aslan'ın istifası üzerine boşalan üyeliğe, 02.11.2018 tarihinde A Grubu pay sahibi tarafından aday gösterilen Bülent Aksu atanmıştır.

Mazen Abou Chakra'nın istifası üzerine boşalan üyeliğe, 02.11.2018 tarihinde A Grubu pay sahibi tarafından aday gösterilen Dr. Nureddin Nebati atanmıştır.

Nasser Sulaiman A Al Nasser'in istifası üzerine boşalan üyeliğe, 02.11.2018 tarihinde A Grubu pay sahibi tarafından aday gösterilen Faisal Mohammed I Aldughaiter, atanmıştır.

Mohammed Hariri'nin istifası üzerine boşalan üyeliğe, 22.12.2018 tarihinde A Grubu pay sahibi tarafından aday gösterilen Hakan Aran atanmıştır.

Cenk Serdar'ın istifası üzerine boşalan üyeliğe, 22.12.2018 tarihinde A Grubu pay sahibi tarafından aday gösterilen Dr. Muammer Cüneyt Sezgin atanmıştır.

Al-Hakam Marwan Moh'd Kanafani'nin istifası üzerine boşalan üyeliğe, 22.12.2018 tarihinde A Grubu pay sahibi tarafından aday gösterilen Eyüp Engin atanmıştır.

Yönetim Kurulu üyelerinden Dr. Nureddin Nebati, Bağımsız Yönetim Kurulu üyelerinden Sefer Turan ve Sayın İbrahim Eren 27.12.2018 tarihinde istifa etmiş olup Sefer Turan'ın istifası üzerine boşalan üyeliğe, 27.12.2018 tarihinde Dr. Nureddin Nebati Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak atanmıştır.

Yönetim Kurulu'nun Faaliyet Esasları

Yönetim Kurulu Esas Sözleşme'de belirtilen hükümler çerçevesinde, en az yılda dört defa olmak üzere, Şirket faaliyetleri gerektirdikçe toplanmaktadır. Yönetim Kurulu iş ve işlemleri Yönetim Kurulu Genel Sekreterliği tarafından yürütülmektedir. Bu çerçevede, toplantı tarihi ve belirlenen gündem ile gündeme ilişkin evraklar 10 iş günü öncesinden Yönetim Kurulu Üyeleri'ne incelenmek üzere gönderilmektedir. Yönetim Kurulu Üyeleri toplantıya e-posta vasıtasıyla çağrılmaktadır. Yönetim Kurulu Toplantılar gündeminin belirlenmesi, e-posta vasıtasıyla yapılmakta olup; Yönetim Kurulu Üyeleri'nin, Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları ve departman yöneticilerin görüş ve önerileri doğrultusunda oluşturularak ve Yönetim Kurulu Başkanı'nın nihai onayını alarak gerçekleştirilmektedir. Şirket Yönetim Kurulu 2018 yılında, 31.05.2018 ve 13.12.2018 tarihlerinde Şirketle ilgili stratejik konuların değerlendirildiği toplantılar gerçekleştirmiştir. Gerçekleştirilen toplantılara Yönetim Kurulu üyelerinin katılım yüzdesi ortalama %98 olarak gerçekleşmiştir. Esas Sözleşme'nin 12'nci maddesi gereğince Yönetim Kurulu kararları Yönetim Kurulu tarafından alınacak önemli kararlar hariç toplantıda hazır bulunanların oy çoğunluğu ile alınmıştır. Esas Sözleşme'nin 12'nci maddesinde sıralanan önemli kararlar ise; toplantı nisabı en az yedi üyeden oluşmak üzere, en az bir tanesi Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı'nı temsil eden yedi üyenin olumlu oy kullanması ile alınmıştır. Toplantıda Yönetim Kurulu Üyeleri tarafından yöneltilen sorular ile birden çok görüş açıklanan konulara ilişkin yöneltilen sorular ve açıklanan görüşler karar zaptına geçirilmiştir. C grubu imtiyazlı hisseyi temsil eden Yönetim Kurulu Üyesi'nin hakları bu raporun Oy Hakları ve Azınlık Hakları başlıklı bölümünde açıklanmıştır. Onaylanmayan herhangi bir karar bulunmamaktadır. Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeleri'nin onayına sunulan önemli nitelikte işlem olmaması olup, ilişkili taraf işlemlerinin tamamı ise bağımsız Yönetim Kurulu Üyeleri'nin çoğunluğu tarafından onaylanmıştır. Yönetim Kurulu Üyeleri'nin görevleri esasındaki kusurları ile Şirket'te sebep olacakları zarar sigorta ettirilmiş olup şirketin mevcut "Yönetici Sorumluluk Sigortası" poliçesi, toplam sorumluluk limiti şirket sermayesinin %25'ini aşacak şekilde gerçekleştirilmiştir.

Yönetim Kurulu'nda Oluşturulan Komitelerin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı

Denetim Komitesi

Şirket Yönetim Kurulu'nun 09.06.2008 tarihinde almış olduğu karar ile Denetim Komitesi kurulmuştur.

Şirket Yönetim Kurulu'nun 11.01.2019 tarihinde almış olduğu karar ile Denetim Komitesi üyeleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Hâlihazırda Denetim Komitesi üyesi olan Yiğit Bulut Denetim Komitesi Başkanı olarak, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Selim Dursun ise Denetim Komitesi üyesi olarak seçilmiştir.

Denetim Komitesi en az üç ayda bir olmak üzere toplanır. Komite; 2018 yılında dört kez toplanarak Türk Telekom Grubu'nun muhasebe, finans ve denetim süreçleri ile kanun ve mevzuata ve davranış kurallarına uygunluğun izlenmesi süreçlerini ve zaman zaman Yönetim Kurulu'nun özel olarak görevlendirdiği başka konuları inceleyip takip ederek görevini etkin bir şekilde yerine getirmiştir. Bu faaliyetleri yerine getirirken takip ettikleri prosedürleri kapsayan Denetim Komitesi Çalışma Esasları 2018 yılında revize edilerek güncellenmiş ve Yönetim Kurulu'nun onayıyla yürürlüğe girmiştir.

Kurumsal Yönetim Komitesi

Şirket Yönetim Kurulu'nun 17.10.2012 tarihinde almış olduğu karar ile Kurumsal Yönetim Komitesi kurulmuştur.

Şirket Yönetim Kurulu'nun 11.01.2019 tarihinde almış olduğu karar ile Kurumsal Yönetim Komitesi üyeleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Nureddin Nebati Komite Başkanı, İcracı Olmayan Yönetim Kurulu Üyeleri Selim Dursun (Bağımsız üye) ve Dr. Muammer Cüneyt Sezgin ve Yatırımcı İlişkileri Direktörü Sabriye Gözde Çullas görev yapmaktadır.

Kurumsal Yönetim Komitesi, Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin Şirket içerisinde oluşturulmasını, geliştirilmesini, benimsenmesini ve uygulanmasını sağlar. Kurumsal Yönetim Komitesi çalışmalarının etkinliği için gerekli görülen sıklıkta toplanır. 2018 yılı içerisinde dokuz toplantı yaparak çalışmalarını etkin bir şekilde yerine getirmiştir.

2018 yılı içerisinde ayrı bir Aday Gösterme ve Ücret Komitesi bulunmadığından Kurumsal Yönetim Komitesi, Aday Gösterme ve Ücret Komitesi görevlerini de yerine getirmiştir.

Aday Gösterme ve Ücret Komitesi

Şirket Yönetim Kurulu'nun 22.02.2019 tarihinde almış olduğu karar ile Aday Gösterme ve Ücret Komitesi kurulmuştur.

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Yiğit Bulut Komite Başkanı, Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Ömer Fatih Sayan ve Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Muammer Cüneyt Sezgin Komite Üyesi olarak görev yapmaktadır.

Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi

Şirket Yönetim Kurulu'nun 23.10.2013 tarihinde almış olduğu karar ile Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi kurulmuştur.

Şirket Yönetim Kurulu'nun 11.01.2019 tarihinde almış olduğu karar ile Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi üyeleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Yiğit Bulut Komite Başkanı, İcracı Olmayan Yönetim Kurulu Üyeleri Hakan Aran ve Bülent Aksu Komite Üyesi olarak görev yapmaktadır.

Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi her iki ayda bir toplanarak görevlerini etkin bir şekilde yerine getirir. 2018 yılında toplam beş toplantı yapılmıştır. Bu Komite'nin kuruluş amacı:

- Türk Telekom Grubu'nun varlığını, gelişimini ve sürekliliğini tehlikeye atabilecek her türlü potansiyel riskin tespit edilmesi,
- Belirlenen risklerin bertaraf edilmesi amacıyla, gerekli önlem ve aksiyonların uygulanması için Kurumsal Risk Yönetimi Sistemi'nin tesis edilmesi, devamlılığının sağlanması ve gerektiğinde iyileştirilmesi,
- Risklerin, risk yönetim araçları ile bir risk yönetimi sistemi dâhilinde yönetilmesi ve gözden geçirilmesiyle ilgili çalışmaların yürütülmesi,
- Kurumsal Risk Yönetimi Sistemi'nden gelen bulguların karar verme mekanizmasının önemli bir bileşeni olmasının sağlanması ve
- Yönetim Kurulu'na bu konularda raporlama yapılmasıdır.
- Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Yiğit Bulut, Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi Başkanı ve Denetim Komitesi Başkanı olarak; Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi Selim Dursun, Kurumsal Yönetim Komitesi ve Denetim Komitesi Üyesi olarak birden fazla komitede görev yapmaktadır.

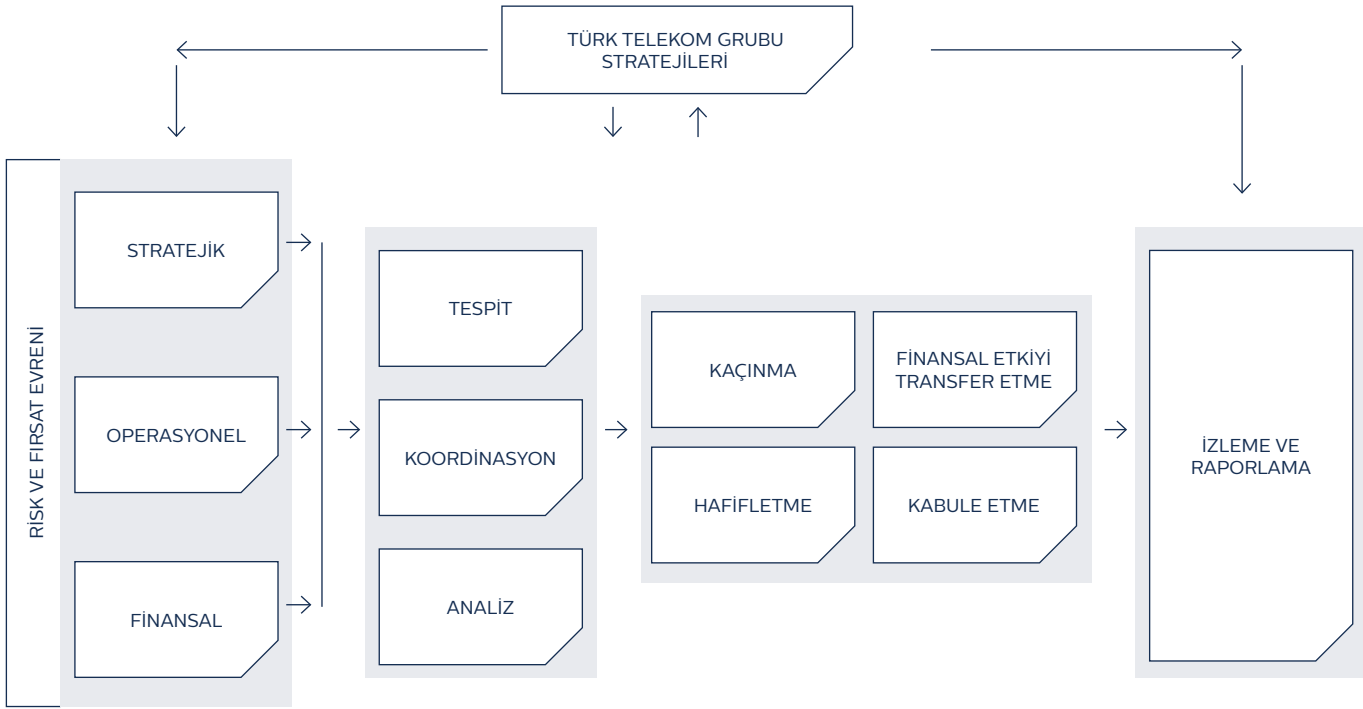
Risk Yönetim ve İç Kontrol Mekanizması

Türk Telekom Grubu Kurumsal Risk Yönetimi misyonunu; “kurumu etkileyebilecek potansiyel olayları tanımlamak, riskleri kurumun kurumsal risk iştahına uygun olarak yönetmek ve kurumun hedeflerine ulaşması ile ilgili olarak makul bir derecede güvence sağlamak; kurumun üst

yönetimi ve diğer tüm çalışanları tarafından etkilenen ve stratejilerin belirlenmesinde kullanılan, kurumun tümünde uygulanan sistematik bir süreç tesis etmek”, vizyonunu ise; “Kurumsal Risk Yönetimi sistemini, uluslararası en iyi uygulamalar paralelinde oluşturmak” şeklinde belirlemiştir.

Türk Telekom Grubu Kurumsal Risk Yönetimi döngüsü uluslararası en iyi standartlar (ISO 31000) kapsamında oluşturulmuştur. [Bkz. Şekil 1]

Türk Telekom Grubu Kurumsal Risk Yönetimi Süreci

Şekil 1: Türk Telekom Grubu Kurumsal Risk Yönetimi Döngüsü

Türk Telekom Grubu'nda Kurumsal Risk Yönetimi, baz aldığı sistematığın en temel yapı taşı olan “Sürekli İletişim ve İstişare” üzerine kurulan ve bu nedenle de iş birimlerinin tamamının katılımıyla yürüyen bir süreçtir.

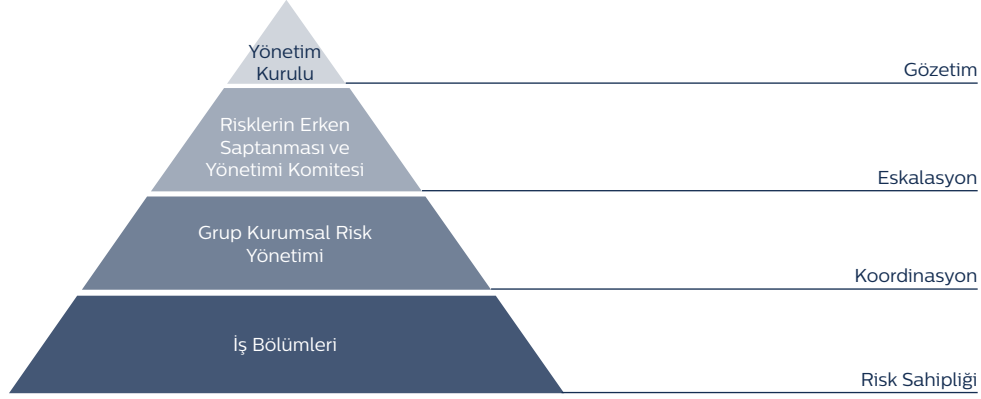
Tüm birimler, her yıl, Grubun stratejik hedeflerine ulaşmasını engelleyebilecek ve ekonomik, sektörel, yasal gelişmeler paralelinde ortaya çıkabilecek içsel ve dışsal potansiyel riskleri belirlemektedir.

Türk Telekom Grubu bünyesinde maruz kalınan riskler; stratejik, operasyonel, finansal, ana risk başlıkları altında

izlenmektedir. Söz konusu riskler nicel ve nitel risk ölçümleri ve yönetimi araçları kullanılarak ölçülmekte ve bu araçlar, hızla değişen global koşullar ve ICT sektörü koşullarına uyum için sürekli olarak geliştirilmektedir.

Söz konusu bu ölçümlere ek olarak, belirlenen potansiyel riskleri doğurabilecek / tetikleyebilecek kök neden zinciri de detaylı bir biçimde analiz edilmektedir. Böylelikle Üst Yönetimce yapılan önceliklendirme doğrultusunda planlanan aksiyonlar, bu neden-sonuç ilişkisini oluşturan temel kök neden üzerine yoğunlaşarak, belirlenen riski uygun maliyetle ortadan kaldırabilecek / azaltabilecek bir domino etkisi yaratılmaktadır.

Türk Telekom Grubu Kurumsal Risk Yönetimi Yönetişim Modeli

Şekil 2: Türk Telekom Grubu Kurumsal Risk Yönetimi Yönetişim Yapısı

Bu yönetim yapısına göre;

Yönetim Kurulu, Türk Telekom Grubu'nun maruz kaldığı riskleri, Grup stratejileri ile uyumlu olarak inceler ve gözetir.

Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi, Türk Telekom Grubu'nun maruz kaldığı / kalabileceği düşünülen riskleri göz önünde bulundurarak "Risk Yönetim Süreci"nin tesis edilmesini sağlar ve sistemin etkinliğini sürekli olarak gözetir. Önemli seviyede gördüğü riskleri Yönetim Kurulu gündemine taşır.

Kurumsal Risk Yönetimi, Kurumsal Risk Yönetimi Sistemi'ne ilişkin minimum standartların belirlenerek iyileştirilmesi, Grup çapında sürdürülen Kurumsal Risk Yönetimi süreçlerinin koordinasyonu, belirlenen risklerin mevcut ve gelişim seviyelerinin izlenerek ilgili Yönetim kademelerine raporlanmasından sorumludur.

İş Birimleri, riskleri sahiplenerek gerekli aksiyonları alır.

İç Kontrol Ortamı, kontroller ve aksiyonların risklerin yönetilmesine yönelik işlediklerine dair güvence sağlar.

Grup firmalarının riskleri de, Türk Telekom için oluşturulan risk yönetimi standartları paralelinde, şirket iş kolları orta ve üst düzey yöneticileri ile düzenlenen birebir çalışmalarda net bir şekilde ortaya konmaktadır. Değerlendirme sürecinde riskleri doğuran kök nedenler, riskler arasındaki ilişkiler, sektör faktörleri ve ülkenin makroekonomik dinamikleri de göz önünde bulundurularak, Şirketin tabi olduğu risk evrenine dair detaylı bir panorama çizilmektedir. Belirlenen riskleri doğuran kök nedenlerin etkin analizi de aksiyon planlamasına baz oluşturmakta,

riskleri oluşturan temel kök nedenleri elimine eden / azaltan aksiyonlarla uygun maliyetli ve optimize bir yönetim süreci işletilmektedir.

Şirket'in Stratejik Hedefleri

Sektördeki gelişmelerin gerek global gerekse ulusal düzeyde değerlendirilmesi, teknolojik gelişmelerin yorumlanması ve müşteri tercihlerinin belirlenmesi ile belirlenen stratejik hedefleri içeren stratejik plan ve yıllık bütçelerin değerlendirilerek onaylanması Yönetim Kurulu'nun yetkisindedir. Stratejik hedeflere ulaşılması konusundaki performans Yönetim Kurulu tarafından aylık takip edilmektedir.

Şirket'le Muamele Yapma ve Rekabet Yasağı

Bu konuda Türk Ticaret Kanunu'nun 395 ve 396'ncı maddelerine ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan ilkelere paralel uygulamalar benimsenmiştir. 28 Mayıs 2018 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda, 19 Temmuz 2018 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda ve 25 Ocak 2019 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda yönetim hâkimiyetini elinde bulunduran pay sahiplerine, Yönetim Kurulu Üyelerine, üst düzey yöneticilerine ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî yakınlarına; Şirket veya bağlı ortaklıkları ile çıkar çatışmasına neden olabilecek nitelikte işlem yapabilmeleri, rekabet edebilmeleri hususunda II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği gereği izin verilmiş ve yıl içerisinde bu kapsamda gerçekleştirilen işlemler hakkında Genel Kurul'a bilgi verilmiştir.

Yönetim Kurulu Üyelerine ve Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Mali Haklar

Yönetim Kurulu Üyelerine ve üst düzey yöneticilere sağlanan her türlü hak, menfaat ve ücretin belirlenmesinde kullanılan kriterler ve ücretlendirme esasları 28.05.2018 tarihinde gerçekleştirilen Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda pay sahiplerinin bilgisine sunulmuş ve kamuya açıklanmıştır. Ayrıca Şirket'in yatırımcı ilişkileri web sitesinde ayrıca yer verilmiştir. 6102 sayılı Ticaret Kanunu'nun 408 ve Şirket Esas Sözleşmesi'nin 8'inci maddesi gereğince Yönetim Kurulu Üyelerinin ücretleri Genel Kurulca tespit edilir. 28.05.2018 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda ve 19.07.2018 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda; Yönetim Kurulu Üyelerinin ücretleri aylık net 15.000 TL olarak belirlenmiş ve yılda iki kez (Ocak ve Temmuz aylarında) olmak üzere birer ikramiye ödenmesine karar verilmiştir.

Yönetim Kurulu Üyelerine ve üst düzey yönetimde bulunan yöneticilere sağlanan faydalar ise toplu olarak aşağıdaki gibidir:

(Bin TL)	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Kısa vadeli faydalar	127.307	110.327
Ücret ve Ücret Benzeri Ödemeler	117.712	99.646
Huzur Hakkı	9.595	10.681
Uzun vadeli tanımlanmış faydalar	2.667	2.365
Sosyal Sigortalar Kurumu primleri	2.667	2.365
Toplam	129.974	112.692

Menfaat Sahipleri

Türk Telekom'un menfaat sahipleri; Şirket'in hedeflerine ulaşmasında veya faaliyetlerinde ilgisi olan çalışanları, alacaklıları, müşterileri, tedarikçileri, sendikalar ve çeşitli sivil toplum kuruluşları gibi kişi, kurum veya çıkar gruplarıdır.

Türk Telekom işlem ve faaliyetlerinde menfaat sahiplerinin ilgili mevzuat ve karşılıklı sözleşmelerle düzenlenen haklarını koruma altına almak için azami gayreti göstermektedir. Menfaat sahiplerinin haklarının mevzuat ve karşılıklı sözleşmeler ile korunmadığı durumlarda, menfaat sahiplerinin çıkarları iyi niyet kuralları çerçevesinde ve Şirket imkânları ölçüsünde korunmaktadır.

25 Ocak 2019 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda ise 19.07.2018 tarihli Olağanüstü Genel Kurul toplantısında üye başına belirlenen aylık net ücretin, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından 2018 yılı için açıklanan yıllık tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) artış oranında artırılması suretiyle belirlenmesi ve ayrıca yılda iki defa olmak üzere üye başına aylık net ücret tutarı nispetinde, Ocak ve Temmuz aylarında birer ikramiye ödenmesine karar verilmiştir.

Yönetim Kurulu Üyelerine yönelik performans ölçümü ve buna bağlı bir ödüllendirme bulunmamaktadır. Şirket herhangi bir Yönetim Kurulu Üyesine ve yöneticilerine borç vermemiş, kredi kullanılmamış, üçüncü bir kişi aracılığı ile şahsi kredi adı altında kredi kullanılmamış veya lehine kefalet gibi teminatlar vermemiştir.

Menfaat Sahiplerine İlişkin Şirket Politikaları

Türk Telekom'un çalışanlarına ilişkin politikaları insan kaynakları politikasının, tedarikçileri ile ilişkileri ise satınalma politikasının çizdiği esaslar ile yürütülmektedir.

Türkiye'nin iletişim ve eğlence teknolojilerinin tartışmasız lideri olan Türk Telekom, her alanda işini en iyi şekilde yaparak, müşterilerinin iş ve yaşamlarını zenginleştirmelerini sağlamayı vizyonu olarak belirlemiştir.

Türk Telekom, müşterilerinin istek ve önerilerini dinlemekte ve ayrıca şikayetlerini kanun, yönetmelik ve Şirket kurallarına göre adil, tarafsız bir yaklaşım ve gizlilik içerisinde, mümkün olan en hızlı şekilde çözmek üzere azami gayret göstermektedir.

Türk Telekom, ticari iş ilişkisinde bulunduğu bayi, yüklenici, iş ortakları gibi firmalar ile ilişkilerinin doğru, tutarlı ve güvenilir olmasına ve her türlü işin ilgili sözleşme, yasa ya da düzenlemelere uygun biçimde yürütülmesine önem vermektedir. Söz konusu firmalar ile yapılan sözleşmelerde, esas ve uygulamalara uygunluk; hukuk birimlerinin ve konu ile ilgili iş biriminin görüşleri ve fayda ve maliyet gibi objektif kriterler göz önünde bulundurulmaktadır.

Türk Telekom menfaat sahiplerinin haklarını yolsuzluk ve rüşveti önleme ile ilgili politika ve düzenlemelerle korumaktadır. Şirket'in kurumsal internet sitesinde, menfaat sahiplerinin mevzuata aykırı ve etik açıdan uygun olmayan işlemleri bildirebildikleri etik ihlal bildirim kanalı bulunmaktadır. Bildirimleri tarafsız olarak inceleyen, gerekli araştırma ve soruşturmanın yürütülmesini sağlayan, elde edilen bulgular çerçevesinde bildirimleri karara bağlayan ve etik konularda çalışanlara danışmanlık hizmeti veren Türk Telekom İş Etiği Kurulu, gündemine yansıyan çıkar çatışmalarını dengeli bir şekilde ele almaktadır. Şirket tarafından gerekli denetleme ve incelemeler yapılmakta ve sonuçları başvuru sahiplerine bildirilmektedir.

Bilgi Güvenliği Politikası'yla, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve diğer mevzuat çerçevesinde, menfaat sahiplerinin bilgi güvenliği gereksinimleri ve hakları değerlendirilmektedir. Türk Telekom, ilgili mevzuat gereğince kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini, verilerin işlenmesini önlemek ve muhafazasını sağlamak amacıyla, uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik tüm teknik ve idari tedbirleri almaktadır.

Menfaat sahiplerinin yönetime katılımı konusunda yapılan çalışmalar sonucunda, İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları, Disiplin Kurulları, Uyuşmazlık Çözüm Kurulu, Mucit Fikir Sistemi gibi Şirket çalışanlarının yönetime katılma modellerinin geliştirilmesine 2018 yılında devam edilmiştir.

Çalışanların yönetime katılımları Disiplin Kurulları ve Uyuşmazlık Çözüm Kurullarının işleyişi yönünden Toplu İş Sözleşmesi'nde düzenlenmiştir.

Menfaat Sahiplerinin Bilgilendirilmesi

Türk Telekom pay sahipleri ve yatırımcıları, kamuyu aydınlatma ilkeleri doğrultusunda bilgilendirilmektedir.

Türk Telekom müşterilerinin hizmet ve ürünler hakkındaki bilgi talepleri, dilek veya şikâyetleri, müşteri sorunlarının çözümü, Pazarlama ve Müşteri Hizmetleri Genel Müdür Yardımcılığı tarafından en etkin şekilde yerine getirilmektedir.

Şirket içi bilgilendirmeler, İK, Regülasyon ve Destek Genel Müdür Yardımcılığı, Akademi ve İç İletişim Direktörlüğü bünyesinde faaliyet gösteren İç İletişim Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır.

İnsan Kaynakları Politikası

Türk Telekom, Türkiye telekomünikasyon sektöründe en çok tercih edilen şirket olmayı ve bu yolla gelecek strateji ve hedefleri doğrultusunda, kurum kültürü ve değerlerine uygun nitelikli iş gücünün Şirket'e kazandırılmasını hedeflemektedir.

Türk Telekom, teknolojik gelişmeler, mali ve ekonomik durumlar, faaliyet alanındaki sektörel değişiklikler dâhilinde; hızlı, kaliteli ve ekonomik hizmetler sunmak adına, prensip olarak çalışanlarını uzun süreli istihdam etmeyi amaçlamaktadır.

Türk Telekom'un sürekli başarısı, çalışanlarının sektörün değişen tüm şartlarına hızlı ve verimli uyum sağlayabilme yeteneğine ve bu konudaki esnekliğine bağlıdır. Çalışanlar; üstün beceri, yetkinlik ve deneyimleriyle, Türk Telekom'un dünyanın önde gelen şirketleri arasına girmesine yardımcı olmaktadır.

Türk Telekom stratejilerine ve liderlik modeline uygun şekilde bugünün ve geleceğin yetkinlik ihtiyaçlarını öngörerek bilgi, beceri ve davranışların geliştirilmesini sağlamak, işveren markasını desteklemek, entegre yetenek yönetimi bakış açısıyla yüksek performansı ve yüksek potansiyeli destekleyerek elde tutma noktasında gelişim yatırımları yapmak üzere eğitim ve gelişim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Doğru zamanda, doğru kişiye doğru eğitim ve gelişim yatırımı yapılması, yöneticilerin çalışanlarının gelişiminde aktif rol alması, sunulan gelişim fırsatlarının insan kaynaklarının tüm süreçleriyle entegre olması, teknoloji ile desteklenen eğitim ve gelişim faaliyetlerinin sürekliliği ve tüm süreçlerde alternatif gelişim yöntemlerinin ve kaynaklarının kullanılması temel prensiplerdir.

Şirket; çalışanlar ile ilgili olarak alınan kararları veya çalışanları ilgilendiren gelişmeleri, uygun İç İletişim araçlarıyla (bilgilendirme, e-posta duyuruları, anlık bilgilendirme, iç iletişim portalı gibi) çalışanlarına duyurmaktadır. Ayrıca sendika ile düzenli olarak görüş alışverişinde bulunmaktadır. Çalışanları etkileyecek kararlar sendika temsilcilerine ve sendikaya bildirilmektedir.

Şirket tarafından belirlenen insan kaynakları politikası çerçevesinde işe alımlarda ve kariyer planlamalarında, eşit koşullardaki kişilere eşit fırsat sağlanması ilkesi benimsenmektedir. İşe alıma ilişkin bir kurallar bütünlüğü yaratılmış, işe alım kriterleri tarafsız ilkeler çerçevesinde oluşturulmuştur.

Yönetici görev değişikliklerinin Şirket yönetiminde aksaklığa sebep olabileceği öngörülen durumlarda, yeni görevlendirilecek yöneticilerin belirlenmesi hususunda halefiyet planlaması yapılmaktadır.

İşe alım süreçleri, ilgili mevzuat gereğince belirlenmektedir. Şirket'in çalışanları ile ilişkileri ise İnsan Kaynakları altında görev yapan İnsan Kaynakları İş Ortakları tarafından yönetilmektedir.

İşe Alım Süreçleri

Türk Telekom'da işe alım çalışmalarında, Şirket'in ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücünün, istenen yetkinlik ve deneyimde, en doğru adaylarla karşılanması hedeflenmektedir. İşe alım süreci, Talep Yönetimi, Seçme ve Yerleştirme olarak üç boyutta değerlendirilmektedir.

Talep Yönetimi sürecinde; organizasyon, norm kadro, yeni kadro ihtiyaçları gözetilerek yıllık işgücü planları oluşturulmaktadır. Seçme sürecinde ise zengin bir aday havuzu oluşturularak, bu havuzdan objektif kriterlerle aday belirlenmesi esastır. Bu kapsamda Şirket'in kariyer sitesinden, önde gelen iş arama sitelerinden, yerli ve yabancı İK danışmanlık firmalarından faydalanılmaktadır. Potansiyel adaylara ulaşmak için üniversiteler, meslek odaları, İŞKUR gibi resmi kurumlarla iletişim kurulmakta, ayrıca dijital ve sosyal medya araçları da kullanılmaktadır.

Seçme sürecinde objektiviteyi sağlamak ve yetkinliği doğru tespit etmek için, farklı Ölçme ve Değerlendirme araçlarından yararlanılmaktadır. Seçme süreci olumlu sonuçlanan adaylara sunulan ücret ve yan haklar, Ücretlendirme birimi tarafından değerlendirilmektedir. Süreci olumsuz sonuçlanan tüm adaylara geri dönüş yapılmaktadır.

Çalışma Kültürü

Türk Telekom, "Müşteri Odaklılık, Yenilikçilik, İnsan Odaklılık, Güven, Çeviklik" olarak benimsediği değerleri, saygı ve paylaşıma dayalı oluşturduğu ve yaşattığı Şirket kültürü ile çalışanları, yöneticileri ve paydaşlarıyla saygı, güven ve etik değerlere dayalı sürekli bir ilişki kurmayı hedeflemektedir. 2018 yılı içinde çalışanlardan ayrımcılık konusunda gelen bir şikâyet olmamıştır.

Türk Telekom, tüm iş süreçlerini evrensel insan hakları ilkelerine ve herkese fırsat eşitliğine saygı gösteren bir yaklaşımla sürdürmektedir. Türk Telekom aynı zamanda örgütlenme ve ifade özgürlüğü ile sendikalaşma ve toplu pazarlık haklarına saygı duymakta ve bunları desteklemektedir.

Şirket, çalışanlar arasında ırk, din, dil ve cinsiyet ayrımı yapılmaması ve çalışanların insan haklarına aykırı şirket içi fiziksel, ruhsal ve duygusal kötü muamelelere karşı korunması için önlemler almaktadır. Bu konuya yönelik prosedürler ve şikâyet mekanizması, İş Etiği birimince oluşturulmuştur. Şikâyet mekanizması Etik İhlal Bildirim kanalıdır. Bu alanda Türk Telekom İş Etiği Kodu ve Disiplin Esasları prosedür anlamında uygulanmaktadır.

Yaş, dil, ırk, etnik köken, tabiiyet, sağlık durumu, cinsiyet, medeni durum, din ve mezhep, siyasal düşünce ve felsefi inanç gibi nedenlerle ayrımcı muamele yapmak, Şirket'in disiplin esaslarına göre işten çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller arasındadır.

Şirket dernek kurma ve toplu iş sözleşmesi hakkını etkin bir şekilde desteklemektedir. Şirket'te aktif olarak çalışanlarca kurulmuş 2 dernek mevcuttur. Ayrıca her 2 yılda bir Haber İş Sendikası ile imzalanan Toplu İş Sözleşmesi'nin 9. maddesi gereğince; Şirket temsilcileri kendilerine düşen görevleri iyi niyetle, süratle ve mümkün olan en iyi şekilde yapmaları, sendika üyeleri, temsilcileri ve yöneticileri ile ilişkilerinde iyi muamele ve iyi niyetle hareket etmeleri, işyerinde iş barışını zedeleyici tavır ve davranışlardan kaçınmaları, işçi sendikasının iç bünyesini ilgilendiren hususlara hiçbir suretle müdahale etmemeleri esas olup Sendika ve işçilere karşı gerek mevzuat, gerekse Toplu İş Sözleşmesi'nden doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesi zorunludur.

Türk Telekom kişisel bilgilerin korunması ve bilgi güvenliğine yönelik gerekli önlem ve tedbirleri almaktadır. Türk Telekom, ayrıca, çalışma saatleri, fazla çalışma, zorla ve zorunlu çalıştırma konusunda Şirket uygulamalarının yasa ve yönetmeliklere uygunluğunu denetlemektedir. Çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, yasadışı göçmen ve çalışma izni olmayan yabancı uyruklu personel çalıştırma Türk Telekom'da yasaktır ve bu konudaki uyum, kamu yetkililerince denetlenmektedir.

İş Sağlığı Güvenliği ve Çevre

Şirket; çalışanları için daha sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı oluşturmayı, faaliyetleri ile çevreye verilebilecek zararın etkilerini en aza indirmeyi ve çevre dostu teknolojilerin uygulanmasını öncelikli hedef olarak benimsemiştir.

Bu hedef doğrultusunda çalışanlardan; iş yerlerinde; yasal mevzuata, uygulamalara ve kabul görmüş standartlara uygun hareket etmeleri, önleyici yaklaşım doğrultusunda, tüm risk ve etki değerlendirmeleri sonucunda alınmış tedbirlere uymaları, meydana gelebilecek herhangi bir olay, kaza veya acil durumda kayıpları en aza indirecek sistemlere uymaları, güvenlik kültürü, risk algılaması ve çevre bilincini geliştirmek için düzenlenen eğitimlere katılmaları, iş sağlığı, güvenliği ve çevreye ilişkin denetimlerde objektif ve şeffaf tutum sergilemeleri, iş güvenliğini tehlikeye atabilecek herhangi bir davranış, durumu ve oluşan kazaları haber vermeleri, rapor etmeleri ve sorumlu İş Sağlığı ve Güvenliği uzmanı ile uyumlu hareket etmeleri beklenmektedir.

Proaktif ve üretken bir İş Sağlığı Güvenliği ve Çevre Yönetimi benimsemiş olan Türk Telekom, bu sistemleri geliştirerek, iş kazalarının önlenmesi, çevre bilincinin oluşturulması ve çalışanlar arasında iş sağlığı güvenliği ve çevre kültürünün yaygınlaştırılması için çalışmaktadır.

Türk Telekom, faaliyet, ürün ve hizmetlerinden kaynaklanan potansiyel tehlikelerin ve bunlara ilişkin risklerin belirlenmesi, çevresel etki ve boyutlarının değerlendirilmesi, böylelikle potansiyel tehlikelerin kontrol altına alınmasına ilişkin yöntem ve esasların sistematik bir şekilde tanımlanarak iş kazaları, meslek hastalıkları ve çevre boyutlarının asgari seviyelere indirilmesi amacı ile risk ve çevresel etki değerlendirme tabloları hazırlamakta ve dokümanla etmektedir.

Gerçekleştirilen çalışma sayesinde iş kazası ve meslek hastalıkları meydana gelmeden, bunlara sebep olabilecek risklerin tespit edilmesi ve ilgili önlemlerin alınması hedeflenmiştir.

Risklerin kontrolüne ilişkin, risk kontrol hiyerarşisi uygulanmakta olup, riskin tamamen bertaraf edilmesi, bu mümkün değilse riskin kabul edilebilir seviyeye indirilmesi için;

- Tehlike veya tehlike kaynaklarının ortadan kaldırılması,
- Tehlikelinin, tehlikeli olmayanla veya daha az tehlikeli olanla değiştirilmesi,
- Riskler ile kaynağında mücadele edilmesi

benimsenmiştir.

Çalışanların yaptıkları işe özgü tehlikelerden korunması için ise, toplu korunmanın mümkün olmadığı yerlerde kişisel koruyucu donanım temini yapılmaktadır.

Yine Şirket'in işyerlerinde "İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları" oluşturulmuştur. Periyodik olarak toplanan kurullarda;

- İş sağlığı ve güvenliği konularında çalışanlara yol göstermek,
- İş yerinde iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tehlikeleri ve önlemleri değerlendirmek, tedbirleri belirlemek, işveren veya işveren vekiline bildirimde bulunmak,
- İş yerinde meydana gelen her iş kazası ve iş yerinde meydana gelen ancak iş kazası olarak değerlendirilmeyen iş yeri ya da iş ekipmanının zarara uğratma potansiyeli olan olayları veya meslek hastalığında yahut iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bir tehlike halinde gerekli araştırma ve incelemeyi yapmak, alınması gereken tedbirleri bir raporla tespit ederek işveren veya işveren vekiline vermek,

- İş yerinde iş sağlığı ve güvenliği eğitim ve öğretimini planlamak, bu konu ve kurullarla ilgili programları hazırlamak, işveren veya işveren vekilinin onayına sunmak ve bu programların uygulanmasını izlemek ve eksiklik görülmesi halinde geri bildirimde bulunmak,
- İş yerinde yapılacak bakım ve onarım çalışmalarında gerekli güvenlik tedbirlerini planlamak ve bu tedbirlerin uygulamalarını kontrol etmek,
- İş yerinde yangın, doğal afet, sabotaj ve benzeri tehlikeler için alınan tedbirlerin yeterliliğini ve ilgili ekiplerin çalışmalarını izlemek

gibi görevler yerine getirilmektedir.

Bu kurullara çalışan temsilcileri de üye olarak katılmakta olup, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine yönelik her türlü geri dönüş değerlendirilmektedir.

Şirket sürdürülebilir bir çevre politikası benimsemiş olup, bu kapsamda atık yönetimine ilişkin kapsamlı bir çalışma yürütülmektedir. Tehlikeli/tehlikesiz tüm atıkların öncelikli olarak geri dönüşümüne ilişkin aksiyonlar alınmakta, bu atıkların yasal çerçevede geri dönüşümü, mümkün olmadığı durumda bertarafı sağlanmaktadır.

Bu kapsamda Şirket içerisinde yürütülen kampanyalar ile de (Elektronik Atık Toplama Yarışmaları) hem çalışanların sürece katkı sağlaması mümkün olmakta, hem de toplanan atıkların gelirlerinin sosyal sorumluluk projelerinde kullanılması sağlanabilmektedir.

Performans Yönetimi ve Sürekli Gelişim

Performans Yönetimi Süreci ile bir yandan Şirket vizyonu ve ilgili yılın stratejik öncelikleri doğrultusunda belirlenen hedeflerin çalışanların katkılarıyla gerçekleşmesi sağlanırken, diğer yandan hedeflere ulaşırken çalışanların katılımlarının objektif, sistemli ve ölçülebilir bir yöntemle değerlendirilmesi, motive edici bir çalışma ortamı oluşturulması ve kişisel gelişim amaçlanmaktadır.

Her yıl Şirket hedefleri bölüm ve bireylere indirgenirken, bireysel hedeflerle çalışanların büyük resmin hangi parçasına katkı sağladıklarını anlamalarına hizmet edilmektedir. Üst Yönetim Hedef Kartları'nın oluşmasını takiben yıllık olarak gerçekleştirilen hedef yayılım toplantılarıyla; performans kültürünün Şirket çapında yaygınlaşması, hedeflerin SMART kriterlerine uygun şekilde belirlenmesi ve uygun bir değerlendirme yapılabilmesi için yönetsel seviyenin aynı noktada olması amaçlanmaktadır. Bu toplantılarda yapılan bilgilendirme ve yönlendirmelerin yöneticiler tarafından ekiplerine iletilmesi önem taşımaktadır.

Hedefler belirlendikten sonra bu hedeflerin ne ölçüde gerçekleştirildiği değerlendirilmektedir. Yöneticilerin çalışanlarına hedef gerçekleştirmeleri üzerinden verdiği geri bildirimle; çalışanların gelişimine ve potansiyellerini daha fazla kullanmalarına destek olmaları ve çalışanların performansları hakkında bilgi sahibi olmaları sağlanmaktadır. Performans Yönetimi Süreci'nin çıktıları Ücret Yönetimi ve Ödüllendirme, Kariyer ve Yetenek Yönetimi, Eğitim ve Gelişim ve Performans Geliştirme Süreci (PGS) faaliyetlerine veri sağlamaktadır.

Performans Yönetimi Süreç ve Sistemi'ne ilişkin kılavuz/rehber, duyuru, görsel, infografik, video vb. iletişim çalışmaları, performans yılı dönemlerinde ilgili hedef kitleyle paylaşılmaktadır.

Ücretlendirme

Türk Telekom hedeflerini gerçekleştirebilmek için nitelikli insan gücünün Şirket'e çekilmesini, çalışanların elde tutulmasını, motivasyonunu yüksek tutup hizmetin sürdürülebilir kılınmasını ve üstün performans gösterenlerin ödüllendirmesi amaçlamaktadır. Bu kapsamda ücretler, ilgili mevzuat, işin tanımı, sorumlulukları, gerektirdiği nitelikler ve piyasa değeri değerlendirilerek belirlenmektedir.

Çalışanların Yan Hakları

Türk Telekom, çalışma koşullarını ve yaşam standartlarını iyileştirmek amacıyla çalışanlarına, ücretsiz iletişim servisleri, ücretsiz hayat ve kaza sigortası, yemek kartı, servis aracı, şirket aracı ve bireysel emeklilik desteği gibi çeşitli haklar sağlamaktadır. Türk Telekom ayrıca çalışanlarının ve ailelerinin yaşam standartlarına çeşitli fonlar ve sağlık ve sosyal yardım kuruluşları aracılığıyla katkıda bulunmaktadır. Bunlara ek olarak, Türk Telekom çalışanlarının emeklilik sonrası yaşamlarına daha fazla katkı sağlamak amacıyla bireysel emeklilik sistemi uygulamaktadır.

Bu haklar, çalışanların iş sözleşmeleri, statüleri, çalışma alanları, unvan, pozisyon ve iş kademeleri gibi çeşitli parametrelere göre değişiklik göstermektedir.

İş Etiği Kodu

Türk Telekom İş Etiği Kodu, başta Yönetim Kurulu üyeleri olmak üzere tüm çalışanların uyması gereken temel davranış ve kurallar bütünüdür.

Türk Telekom İş Etiği Kodu; Türk Telekom çalışanlarının öncelikle esas aldığı ve kendilerine yol gösteren ana doküman olup, Yönetim Kurulunca onaylanmış ve Şirket yatırımcı ilişkileri internet sayfası vasıtasıyla kamuya duyurulmuştur. Türk Telekom'un vizyon, misyon ve değerleri tüm çalışanların gerek çalışma ortamında gerekse

çalışma ortamı dışında nasıl davranması gerektiğini belirlemek amacıyla hazırlanan İş Etiği Kodu'na <http://www.ttinvestorrelations.com/tr-tr/kurumsal-yonetim/sayfalar/etik-kurallar.aspx> adresinden ulaşılabilir.

Şirkette işe başlayan çalışanlara, İşe Alım ekibi tarafından "İş Etiği Kodu" ve "İş Etiği Bildirim Formu", e-posta ile gönderilerek kendilerinden Kodu okumaları ve sonrasında Bildirim formunu imzalamaları istenmektedir. Ek olarak her yılın başında, tüm çalışanların "İş Etiği Kodu Uygunluk Formu"nu imzalayarak bildirimleri yenilenmektedir. 2018 yılında da çalışanların İş Etiği Uygunluk Formu'nu doldurmaları sağlanmıştır.

Ayrıca mevcut çalışanların İş Etiği Kodu hakkında bilgilendirilmesi, politika ve kuralların anlaşılabilirliğinin artırılması amacıyla e-egitimler hazırlanmakta ve belirli dönemlerde e-egitimlerin tüm çalışanlara yönlendirilmesi için Türk Telekom Akademi birimi ile koordineli çalışılmaktadır.

Türk Telekom'da tüm çalışanlar, etik standartların korunmasından, yerleşmesinden ve yaşatılmasından sorumlu olup her bir çalışan birer gönüllü denetçidir. Yöneticiler de etik koda uygun davranarak örnek oluşturmakta, bu kurallara uygun davranma kültürünü teşvik etmekte ve çalışanlarının İş Etiği Kodu'na ilişkin soru veya endişelerine yanıt vermektedirler.

İş Etiği Kodu'na aykırı durumların tespiti veya gözlenmesi durumunda, bu durum dürüstçe etik ihlal bildirim kanallarından birine rapor edilmektedir. İş Etiği Kodu'nun ihlaline ilişkin bildirimler hiçbir şekilde engellenemeyeceği gibi çalışanlar yöneticilerini atlayarak bildirimde bulunabilmektedir. Bir konuyu dile getiren veya inceleme, araştırma sürecine dahil olan çalışanlar hakkında bu sebebe dayanarak ayrımcılık, kademe indirme, uzaklaştırma, hak kaybı, tehdit ya da taciz de dahil olmak üzere herhangi bir olumsuz yaptırım uygulanması, yine İş Etiği Kodu'nun ihlali anlamını taşımaktadır. Çalışanların yapmış oldukları ihlaller, İK uygulamalarında dikkate alınmaktadır.

Türk Telekom'da çalışanlar tarafından çıkar elde etmek, çalışanın görevini yerine getirme şeklini etkilemek, koddan yer alan davranış kalıplarına aykırı davranmayı özendirmek amacıyla, verilen hiçbir hediye, para, çek, mülk, konut, pozisyon, bedava tatil, özel indirim, komisyon, iskonto, kesinti ve kolaylaştırıcı ödeme, taşınır veya taşınmaz herhangi bir tahvil, gayrimenkul veya emlak üzerinde herhangi bir pay vb. teklif edilmesi, verilmesi veya çalışanlarca kabul edilmesi yasaklanmıştır.

Rüşvet ve yolsuzluğun önlenmesi ve Türk Telekom çalışanlarının bu davranışlara karşı bilinçlendirilmesine yönelik politika yine İş Etiği Kodu'nda yer almaktadır. Disiplin Esasları ise rüşvet ve yolsuzluğun önlenmesine yönelik caydırıcılık ve uygulanan yaptırımların dayanağını oluşturmaktadır. Disiplin Esasları'nda yer alan cezalardan en ağır olan işten çıkarma cezası, bu tarz yolsuzluk ve rüşvet gibi fiillerinin çalışanlar tarafından yapıldığının tespiti halinde uygulanmaktadır.

Satınalma ve Tedarikçi Yönetimi

Türk Telekom Satınalma ve Tedarikçi Yönetimi Direktörlüğü Misyonu

Türk Telekom hedeflerine katkı sağlayacak satınalma stratejilerini belirlemek ve uygulamaya koymak,

İş Birimlerinin iş hedeflerini gerçekleştirmelerine destek olmak,

Satınalma sürecini en uygun kalite, fiyat ve teknik performans ile yürütmek,

Ve Türk Telekom Grup ekosistemini geliştirerek, tedarikçi ilişkilerini sürdürülebilir ve etkin bir şekilde yürütmektir.

Vizyonu ise

Global ve sektörel düzeyde en iyi uygulamaların kullanıldığı, yetkinlik seviyesi yüksek satınalma ve tedarikçi yönetimi ekiplerinden biri olmak,

Ve Türk Telekom Grup organizasyonu içindeki temel iş fonksiyonlarından biri olarak Türk Telekom Grup stratejilerine katkı sağlamaktır.

Türk Telekom'da satınalma merkezi olarak yapılmaktadır

Türk Telekom Grup Şirketlerinin satınalma faaliyetleri, Satınalma ve Tedarikçi Yönetimi Direktörlüğü tarafından merkezi olarak gerçekleştirilmektedir.

Şirket'in temel satınalma stratejisi olan "gerekli rekabet ortamının oluşturularak, taleplerin en uygun fiyat, süre, kalite ve şartlarla temin edilmesi" ilkesini sağlamak amacıyla yönelik kural ve süreçlere ait görev ve yetkiler, Türk Telekom Yönetim Kurulu tarafından onaylanan Satınalma Politika ve Prosedürü ile belirlenmektedir.

Buna göre Türk Telekom'da:

Alımların en uygun şekilde gerçekleştirilebilmesi ve katma değer yaratılabilmesi amacıyla, süreçlerin uçtan uca yönetilmesini esas alan bütünsel bir satınalma stratejisi benimsenmiştir.

Tedarikçi yönetiminin etkinleştirilmesi ve uygulamanın standartlaşması amacı ile süreçlerin açık ve net olarak tanımlanması sağlanmıştır.

Talep ve satınalma birimlerinin sorumlulukları verimlilik artışı anlayışıyla yeniden düzenlenerek, toplam sahip olma maliyeti, tedarik zinciri riskleri ve sürdürülebilirlik gibi temel unsurlar dikkate alınarak etkin ve yalın bir satınalma yapısı tasarlanmıştır.

Yetki limitleri onay hiyerarşisi revize edilerek yönetsel kontrol odaklı bir onay mekanizması oluşturulmuştur.

Türk Telekom Grup Şirketlerinin satınalma faaliyetleri, ilgili mevzuat ve Türk Telekom Grup Satınalma Politika ve Prosedürü hükümlerine göre ve ihale/teklif isteme usulü ile yapılmaktadır.

Görevlerin ayrılığı ilkesi göz önünde bulundurularak; Satınalma Birimleri ve diğer birimler sorumlulukları dâhilindeki satınalmaya ilişkin görevlerini, belirtilen bu politikaya uygun olarak yerine getirmektedir.

Alımların en doğru kalite, süre ve maliyetle yapılabilmesi için ilgili tüm birimler, birbirlerini zamanında bilgilendirme ve görevlerini eksiksiz yerine getirme bilinciyle çalışmaktadır.

Alımların Türk Telekom Grup menfaatleri doğrultusunda yapılması için kısa, orta ve uzun vadeli iş planları dâhilinde hareket edilerek tüm boyutlarıyla şeffaf ve rekabetçi bir ortam oluşturulması sağlanmaktadır.

Alımlarda hacim avantajından yararlanmak için; Türk Telekom Grubu'nun toplam alım gücünden yararlanmak amacıyla iktisadi ve teknik bakımdan bütünlük gösteren ihtiyaçlar mümkün olduğunca birleştirilerek talep oluşturulmaktadır.

TCO (Toplam Sahip Olma Maliyeti), tedarik zinciri riskleri, sürdürülebilirlik gibi temel unsurlar dikkate alınarak etkin bir satınalma yapılmaktadır.

Türk Telekom Grup Şirketleri'nin rekabet gücüne katkı sağlanmaktadır.

Tedarikçilerin güven hislerinin sarsılmaması için ticari zorunluluklar dışında tedarikçilere ilave iş yükü yüklenmemeye çalışılmaktadır.

Türk Telekom Grup Şirketleri ihtiyaçlarının iş niteliği göz önünde bulundurularak mümkün olduğu ölçüde ilk elden (imalatçısı, ithalatçısı veya genel distribütörü) karşılanmasına çalışılmaktadır.

Tasarruf ve maliyet odaklı hedeflerin dışında iç müşterileri olan iş birimlerine belli bir kalite ve optimum sürelerde satınalma hizmeti verilmektedir.

Görevlerin Ayrılığı İlkesi

Satınalma süreçlerinde hata, eksiklik, yanlışlık ve usulsüzlük gibi riskleri ortadan kaldırmak amacıyla sipariş yönetimi yapan ve hizmeti kabul eden birimler arasında

görevler ayrılığı ilkesine uyulması gerekmektedir. Türk Telekom Grup çalışanları aşağıda belirtilen satınalma ile ilgili yetkilerden en fazla bir tanesine sahip olabilmekte, sadece (a) ve (c) maddelerinde belirtilen yetkiler aynı kişi veya grupta bulunabilmektedir:

- Talebin belirlenmesi
- Tedarikçi seçimi, koşulların belirlenmesi ve sipariş yönetimi
- Ürün veya hizmet kabulü
- Fatura kabul ve ödeme süreçleri

Tedarikçi Yönetimi İlkeleri

Tedarikçi yönetimi sürecinde Türk Telekom'un benimsediği temel ilkeler:

Şeffaflık,

Adil ve eşit mesafe,

Saygı ve dürüstlük çerçevesinde iletişim,

Fikri mülkiyet ve gizli bilgilerin saklanmasıdır.

Etik Satın Alma İlkeleri

Satınalma süreçlerinde temel değerleri şeffaflık, doğruluk ve dürüstlük oluşturmaktadır. Türk Telekom Grup çalışanlarının, paydaşlar ve tedarikçilerle olan ilişkileri, başta aşağıda yer alanlar olmak üzere, ayrıntıları Türk Telekom İş Etiği Kodu belgesinde belirtilen temel değerler üzerine kurulmuştur.

Türk Telekom'da;

Tedarikçilere karşı sözleşmeler çerçevesindeki yükümlülüklerin zamanında yerine getirilmesi için azami özen gösterilmektedir.

Satınalma süreçlerinin yasalara ve Şirket politikalarına göre yürütülmesine azami özen gösterilmektedir.

Satınalma tarafından tedarikçi ilişkileri yönetimi sorumlulukları gereği yıl içerisinde tedarikçilere Şirket'in Satınalma Politika ve Prosedürlerine ilişkin destekleyici bilgilendirmeler yapılmaktadır.

Tedarikçilerin yasal mevzuat ve etik kurallara riayet etmelerine azami özen gösterilmekte ve ihlal durumlarında gerekli bildirim ve uyarılarda bulunulmaktadır. Türk Telekom Grubu'nun, kurallara uymayan tedarikçilerle ilişkilerini sonlandırma hakkı bulunmakta ve gerekli durumlarda tedarikçiler ile ilişkiler sonlandırılmaktadır.

Tedarikçilerin Türk Telekom'un insan kaynakları, insan sağlığı ve çevre politikalarına uygun hareket etmesine azami özen gösterilmektedir.

Satınalma faaliyetleri kapsamında rakiplerle yasal ve etik kurallar çerçevesinde rekabet edilmektedir.

Tedarikçilerin Türk Telekom Grubu'nun marka değerine zarar verecek tutum ve davranışlarda bulunmamları sağlanmaktadır.

Yasal mevzuat ve ticari teamüller dışında tedarikçilere külfet yüklenmemektedir.

Tedarikçilere, rekabet ve piyasa koşulları doğrultusunda adil ve eşit mesafede yaklaşmaktadır.

Tedarikçi seçiminde adil ve objektif kriterlere göre değerlendirme yapılmaktadır.

Çıkar çatışmasından kaçınılarak, tedarikçilerle bireysel çıkar ilişkisine girmeden ilişkiler şeffaf ve adil bir zeminde yürütülmektedir.

Sürdürülebilir Satınalma Yaklaşımı

Sürdürülebilir satınalma yaklaşımının amacı, satınalma faaliyetleri ile Türk Telekom Grup faaliyetlerinde, genel olarak sürdürülebilirliği sağlamaktır. Bu kapsamda, satınalma süreci, çevre ve insan sağlığının korunması, doğal kaynak tüketiminin azaltılması ve atıkların azaltılması önceliklendirilerek yönetilmektedir.

Türk Telekom Grubu, sürdürülebilirlik prensiplerine uymaya, şartlara en yakın özellikte veya alternatif yerel ürünleri tercih etmeye özen göstermektedir.

Bilgi Güvenliği

Bilgi Güvenliği; İş Etiği dokümanında yer alan yedi koddan biridir. İş Etiği Kodu'nda; Şirket'in "Bilgi Güvenliği Politikası"nda açıklandığı üzere "bilgi; iş süreçlerinde üretilen, kullanılan, iletilen, arşivlenen veya yasal olarak şirkete aktarılan fiziksel veya sayısal ortamdaki veri, metin, resim, ses ve benzeri içeriklerin tümüdür" şeklinde tanımlanmıştır. Şirket'e ait stratejik bilgiler, organizasyonel bilgiler, ticari/teknik/mali veriler, müşteri/bayi bilgileri, politika/prosedür/yönetmelikler, ürün, hizmet bilgileri, çalışan kişisel bilgileri ve bunlarla kısıtlı olmamak kaydıyla diğer tüm bilgilerin bu kapsamda değerlendirileceği belirtilmiştir.

Bilgi güvenliğine yönelik olarak çalışanlara;

Gizli ve/veya ticari sır niteliğindeki bilgilerin gizliliğine önem vermeleri, sadakat ve sır saklama ilkelerine bağlı kalmaları,

Çalışanın, müşterilerin, tedarikçilerin, iş ortaklarının ve birlikte çalışılan diğer kişi ve kuruluşların, gizli ve özel bilgilerini koruyarak bu bilgileri, iş amacı dışında kullanmamaları gerektiği,

İş gereği öğrendikleri bilgileri ve sahip oldukları belgeleri, Şirket içinde veya dışında yetkisiz kişi ve mercilerle paylaşmamaları, hiçbir şekilde şahsi amaçları için kullanmamaları gerektiği,

Şirket'ten ayrıldıktan sonra da sahip oldukları bilgi ve belgeleri Şirket aleyhine veya rakipler lehine kullanmamaları gerektiği belirtilmiştir.

Patent, ticari sır, telif hakları, isim ve marka vb. fikri mülkiyetlerin korunmasına önem vermeleri,

Her türlü gizli bilgi ve/veya belgenin "İçeriden Öğrenenlerin Ticareti" kapsamında sızdırılarak, borsa veya herhangi bir yolla kazanç elde edilmesinin yasak olduğu,

Bazı bilgilerin iş gerekliliklerinden dolayı üçüncü şahıslar ile paylaşılması gerektiğinde, bilgi güvenliği/ilgili birime bilgi verilerek, üst yöneticinizden onay alınmak suretiyle, bu bilgilerin Şirketi zarar sokmayacak bir şekilde (Gizlilik sözleşmesi vb.) paylaşılması gerektiği,

Şirket tarafından verilen e-posta hesabının şirket işleri için tahsis edildiği ve denetlenebileceği hatırlatılmıştır.

Düzenleyici Kuruluşlar ve Bağımsız Denetçiler tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin paylaşımının Şirket uygulamaları gereğince, doğru, anlaşılır ve zamanında yapılması gerektiği,

Herhangi bir nedenle yetki dışında/sehven gizli bilgiye erişilmesi, maruz kalınması veya paylaşılması durumunda bilgi güvenliği birimine ve "Etik İhlallerin Bildirimi" başlığı altında yer alan bildirim kanallarından herhangi birine başvurulması gerektiği belirtilmiştir.

Bu davranışların ihlalinde etik ve disiplin süreçleri işletilerek, çalışanlar, ihlal davranışlarına göre Disiplin Esaslarında yer alan cezalardan herhangi biri ile cezalandırılabilir.

Bilgi Güvenliği ile ilgili olarak alınması gereken tedbirler de Şirket'in Teknoloji birimlerince hazırlanan "Bilgi Güvenliği Politikası" dokümanında detaylı olarak belirtilmiş ve iç iletişim portalı Türk Telekom Port üzerinden çalışanlarla paylaşılmıştır.

Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi ve Denetim

Şirket'in yetkilendirilmiş olduğu hizmetlerin müşterilere sunulabilmesi için gerekli olan kişisel verilere erişime yalnızca görevi gereği ihtiyaç duyan kişiler yetkilidir. Şüpheli veya amacı dışında kullanımları tespit edebilmek amacıyla bu verilere erişim sürekli kayıt altına alınmakta ve denetlenmektedir.

Şirket'te sistemler arası erişimler, sistemlere uzaktan erişimler, veri tabanlarına erişimler, kullanıcı tanımlama süreçleri, raporlama talepleri süreçleri, talep yönetim sistemleri üzerinden tasarlanan güvenli ve kontrollü süreçler ile işletilmektedir. Sistemler üzerinde belirli periyotlarda ve projelerin canlıya alınmalarından önce güvenlik testleri yapılarak tespit edilen güvenlik bulgularının ilgili ekiplerce giderilmesi sağlanmaktadır.

Network katmanında planlanan katmanlı yapı ile uygulama katmanı, veri tabanı katmanı, web katmanları ayrıştırılarak güvenlik minimize edilmektedir. Network seviyesindeki güvenlik cihazları ile erişimlerin belirlenen kurallara göre kontrollü erişim sağlanması garanti altına alınmaktadır. Şebeke ve Bilgi Güvenliği Yönetmeliği kapsamında "Görevlerin ve ortamların ayrılması" maddesi uyarınca kritik sistemlerde yapılacak işlemlerin başlatılması ve onaylanması süreçleri ayrıştırılmıştır. Tüm sistemlerin erişim kontrolü kapsamında TTG Bilgi Güvenliği Politika ve Prosedürleri uyarınca en az yılda bir kez gözden geçirilmesi yapılmaktadır.

Son kullanıcıların hareketlerini gözlemleyerek kritik verilerin işlendiği ve geçtiği her türlü kanaldan kasten ya da yanlışlıkla dışarıya veri sızmasını önlemeye yönelik sistemler şebekelerde kullanılmaktadır. KVKK gereksinimlerini karşılamak ve gizli verilere yetkisiz erişimleri engellemek için veri tabanlarında kritik/kişisel/gizli verilerin anonimleştirilmesi, maskelenmesi ve kullanıcı yetkilendirmeleri yapılmaktadır.

Ağırlıklı olarak teknoloji süreçlerini kapsayan ve her yıl sonunda gerçekleştirilen risk değerlendirmelerine bağlı olarak oluşturulan bir yıllık denetim planı, Yönetim Kurulu bünyesinde faaliyet gösteren Denetim Komitesi tarafından onaylanmakta ve denetim planının gerçekleştirilmesi için Türk Telekom İç Denetim Başkanlığı yetkilendirilmektedir.

Bu çerçevede gerçekleştirilen risk değerlendirmelerinde ele alınan tüm konular içinde Bilgi Güvenliğinin son yıllarda en kritik alanlar arasında yer aldığı görülmektedir. Bu nedenle Türk Telekom İç Denetim Başkanlığı'nın denetim planları her yıl Bilgi Güvenliği Politikaları ve Sistemleri'ni kapsamaktadır. Öte yandan, genel kabul görmüş denetim

ilkelerine göre, kullanılan metodolojiler çerçevesinde İç Denetim Başkanlığı Türk Telekom Grup bünyesindeki Bilgi Güvenliği ile ilgili alanlara yönelik denetimlerde makul güvence sağlamaktadır.

Bilgi Güvenliği Sertifikasyonları

Türk Telekom Grubu'nun sabit ve mobil şebekelerini kapsayan ISO 27001 sertifikası bulunmaktadır. Bu kapsamda yıllık periyotlarda Bilgi Güvenliği İç Denetim çalışmaları yürütülmekte ve denetim sonuçlarına göre aksiyon ataması ve takibi yapılmaktadır. Ayrıca, ISO 27001 kapsamında standart gereği tüm çalışanlara periyodik olarak Bilgi Güvenliği Farkındalık eğitimleri atanmaktadır.

Ek olarak Şirket'in mobil şebeke kapsamında PCI-DSS sertifikası bulunmaktadır. Bu kapsamda belirli periyotlarla sistemlerin zaafiyet ve sızma testleri yapılmaktadır. PCI-DSS kapsamında standardın gereksinimi olan farkındalık eğitimleri periyodik olarak ilgili çalışanlara verilmektedir.

Veri güvenliği ve gizlilik ile ilgili çalışan eğitimleri

Düzenli olarak gerçekleştirilen online eğitimler aşağıdaki konularda bilgiler içermektedir:

- Kişisel veri işlemenin tarihi ve hukuksal zemini
- Şirket'in bu konuda ana sorumlulukları
- Kişisel Veri İşleme Envanteri ve VERBİS
- İlgili kişinin hakları
- Veri depolama süreleri ve silme/imha
- İlgili kanun ve düzenlemelerde yer alan cezalar
- Şirket iş süreçlerinde alınması gereken özel tedbirler
- Özel nitelikli kişisel veriler özelinde alınması gereken aksiyonlar
- Bilgi Güvenliği Farkındalığı
- İş Sürekliliği

Kişisel Verilerin Korunması Konusunda Bilgilendirme

Türk Telekom "KVKK (Kişisel Verilerin Korunması Kanunu) Aydınlatma Metni" KVKK mevzuatı doğrultusunda hazırlanmış olup; veri sorumlusunun kimliği, kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği, kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılacağı, kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi ile ilgili kişinin Kanununun 11 inci maddesinde sayılan diğer haklarını içermektedir.

İlgili kişinin hakları

MADDE 11- (1) Herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili;

- Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme,
- Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,
- Kişisel verilerin işleme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,
- Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,
- Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,
- 7'nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,
- (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,
- İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,
- Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme

haklarına sahiptir.

KVKK (Kişisel Verilerin Korunması Kanunu) uyarınca tüzel kişilik, bu kanun ve ilgili mevzuat kaynaklı tüm yükümlülüklerden sorumludur. Şirket açısından Türk Telekom Yönetim Kurulu veri sorumlusu olarak Kişisel Veri Gizliliği ve Güvenliği'nden sorumludur.

Türk Telekom 3. taraf olarak müşteri verilerini işleyen yetkili bayilere sahiptir. Tüm bayi çalışanları duyurularla kişisel verilerin korunması mevzuatı konusunda bilgilendirilmiştir. Ayrıca tüm bayilerde görünür alanlarda sergilenmek üzere Abone Aydınlatma metinleri dağıtılmıştır. Tüm açık rıza gerektiren iş akışları için abone ve bayi çalışanlarına hitaben rıza metinleri hazırlanmış, bayilerin tüm gerekli hallerde bu onayları almaları zorunlu kılınmıştır.

İş ortağı ve tedarikçi sözleşmeleri KVKK (Kişisel Verilerin Korunması Kanunu) ve ilgili mevzuata uygun şekilde incelenmekte ve revize edilmektedir. Ayrıca özellikle iş ortakları ve bayiler için eğitimler, duyurular ve denetimler hali hazırda gerçekleştirilmiş ve gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kısmen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
1.1. PAY SAHİPLİĞİ HAKLARININ KULLANIMININ KOLAYLAŞTIRILMASI						
1.1.2 - Pay sahipliği haklarının kullanımını etkileyebilecek nitelikteki bilgi ve açıklamalar güncel olarak ortaklığın kurumsal internet sitesinde yatırımcıların kullanımına sunulmaktadır.	X					
1.2. BİLGİ ALMA VE İNCELEME HAKKI						
1.2.1- Şirket yönetimi özel denetim yapılmasını zorlaştırıcı işlem yapmaktan kaçınmıştır.	X					
1.3. GENEL KURUL						
1.3.2- Şirket, Genel Kurul gündeminin açık şekilde ifade edilmesini ve her teklifin ayrı bir başlık altında verilmiş olmasını temin etmiştir.	X					
1.3.7-İmtiyazlı bir şekilde ortaklık bilgilerine ulaşma imkânı olan kişiler, kendileri adına ortaklığın faaliyet konusu kapsamında yaptıkları işlemler hakkında genel kurulda bilgi verilmesini teminen gündeme eklenmek üzere yönetim kurulunu bilgilendirmiştir.					X	
1.3.8 - Gündemde özellik arz eden konularla ilgili yönetim kurulu üyeleri, ilgili diğer kişiler, finansal tabloların hazırlanmasında sorumluluğu bulunan yetkililer ve denetçiler, genel kurul toplantısında hazır bulunmuştur.	X					
1.3.10-Genel kurul gündeminde, tüm bağışların ve yardımların tutarları ve bunlardan yararlananlara ayrı bir maddede yer verilmiştir.		X			Bu konu Genel Kurul gündeminde ayrı bir madde olarak yer almakta, fakat çok sayıda bağış ve yararlanıcı bulunduğundan özet bilgi sunulmaktadır.	
1.3.11 - Genel Kurul toplantısı söz hakkı olmaksızın menfaat sahipleri ve medya dahil kamuya açık olarak yapılmıştır.					X 2018 yılı hesap döneminde medyadan genel kurula katılım talebi gelmemiştir.	
1.4. OY HAKKI						
1.4.1-Pay sahiplerinin oy haklarını kullanmalarını zorlaştırıcı herhangi bir kısıtlama ve uygulama bulunmamaktadır.	X					
1.4.2-Şirketin imtiyazlı oy hakkına sahip payı bulunmamaktadır.			X		Oy hakkında imtiyaz yoktur. Şirket Esas Sözleşmesi'nin 8. maddesinde şirket hissedarlarından A, B ve C grubu hissedarlara Yönetim Kuruluna aday gösterme imtiyazı tanınmıştır.	

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kısmen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
1.4.3-Şirket, beraberinde hakimiyet ilişkisini de getiren karşılıklı iştirak ilişkisi içerisinde bulunduğu herhangi bir ortaklığın Genel Kurulu'nda oy haklarını kullanmamıştır.					X	
1.5. AZLIK HAKLARI						
1.5.1 -Şirket azlık haklarının kullanılmasına azami özen göstermiştir.	X					
1.5.2-Azlık hakları esas sözleşme ile sermayenin yirmide birinden daha düşük bir orana sahip olanlara da tanınmış ve azlık haklarının kapsamı esas sözleşmede düzenlenerek genişletilmiştir.			X			Sermayenin yirmide birinden daha düşük bir orana sahip olan hissedarlara azlık hakkı tanınmasına yönelik Esas Sözleşme'de hüküm bulunmamaktadır. Bununla birlikte TTK ve SPK düzenlemeleri kapsamında azlık haklarının kullanımına özen gösterilmektedir.
1.6. KAR PAYI HAKKI						
1.6.1 - Genel kurul tarafından onaylanan kar dağıtım politikası ortaklığın kurumsal internet sitesinde kamuya açıklanmıştır.	X					
1.6.2-Kar dağıtım politikası, pay sahiplerinin ortaklığın gelecek dönemlerde elde edeceği karın dağıtım usul ve esaslarını öngörebilmesine imkan verecek açıklıkta asgari bilgileri içermektedir.		X				
1.6.3- Kâr dağıtmama nedenleri ve dağıtılmayan kârın kullanım şekli ilgili gündem maddesinde belirtilmiştir.	X					
1.6.4 - Yönetim kurulu, kâr dağıtım politikasında pay sahiplerinin menfaatleri ile ortaklık menfaati arasında denge sağlanıp sağlanmadığını gözden geçirmiştir.	X					

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kısmen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
1.7. PAYLARIN DEVRİ						
1.7.1-Payların devredilmesini zorlaştırıcı herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır.		X				“C Grubu İmtiyazlı Hisse” 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın elinde bulunan, 1 adet C Grubu hisseyi ifade eder. Şirket Esas Sözleşmesinin 6/A maddesi saklı kalmak kaydıyla Türk Telekom'un, C Grubu 1 adet imtiyazlı hisse dışındaki tüm hisseleri satılabilir. Şirket Esas Sözleşmesi'nin 6/A.2. maddesinde A Grubu Hisse Sahibi'nin paylarının devri C Grubu Hisse'nin veto hakkına tabi kılınmıştır. Şirket Esas Sözleşmesi'nin 6/A. maddesi uyarınca Yönetim kontrolünü etkileyecek oranlardaki nama yazılı hisselerin devri ve Nama yazılı hisselerin devrinin pay defterine işlenmesi C Grubu İmtiyazlı Hissenin olumlu oyu olmaksızın gerçekleştirilemez.
2.1. KURUMSAL İNTERNET SİTESİ						
2.1.1.-Şirketin kurumsal internet sitesi, 2.1.1 numaralı kurumsal yönetim ilkesinde yer alan tüm öğeleri içermektedir.	X					
2.1.2-Pay sahipliği yapısı (çıkarılmış sermayenin %5'inden fazlasına sahip gerçek kişi pay sahiplerinin adları, imtiyazları, pay adedi ve oranı) kurumsal internet sitesinde en az 6 ayda bir güncellenmektedir.		X				
2.1.4-Şirketin kurumsal internet sitesindeki bilgiler Türkçe ile tamamen aynı içerikte olacak şekilde ihtiyaca göre seçilen yabancı dillerde de hazırlanmıştır.			X			
2.2. FAALİYET RAPORU						
2.2.1-Yönetim kurulu, yıllık faaliyet raporunun şirket faaliyetlerini tam ve doğru şekilde yansıtmasını temin etmektedir.	X					
2.2.2-Yıllık faaliyet raporu, 2.2.2 numaralı ilkede yer alan tüm unsurları içermektedir.		X				
3.1. MENFAAT SAHİPLERİNE İLİŞKİN ŞİRKET POLİTİKASI						
3.1.1- Menfaat sahiplerinin hakları ilgili düzenlemeler, sözleşmeler ve iyi niyet kuralları çerçevesinde korunmaktadır.	X					

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kısmen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
3.1.3-Menfaat sahiplerinin haklarıyla ilgili politika ve prosedürler şirketin kurumsal internet sitesinde yayımlanmaktadır.	X					
3.1.4 - Menfaat sahiplerinin, mevzuata aykırı ve etik açıdan uygun olmayan işlemleri bildirmesi için gerekli mekanizmalar oluşturulmuştur.	X					
3.1.5-Şirket, menfaat sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarını dengeli bir şekilde ele almaktadır.	X					
3.2. MENFAAT SAHİPLERİNİN ŞİRKET YÖNETİMİNE KATILIMININ DESTEKLENMESİ						
3.2.1- Çalışanların yönetime katılımı, esas sözleşme veya şirket içi yönetmeliklerle düzenlenmiştir.		X				Bu konuda şirket içi düzenlemeler bulunmaktadır. 2018 yılında İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları, Disiplin Kurulları, Uyuşmazlık Çözüm Kurulu, Mucit Fikir Sistemi gibi Şirket çalışanlarının yönetime katılma modelleri geliştirilmeye devam etmiştir.
3.2.2-Menfaat sahipleri bakımından sonuç doğuran önemli kararlarda menfaat sahiplerinin görüşlerini almak üzere anket / konsültasyon gibi yöntemler uygulanmıştır.	X					
3.3. ŞİRKETİN İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKASI						
3.3.1-Şirket fırsat eşitliği sağlayan bir istihdam politikası ve tüm kilit yönetici pozisyonları için bir halefiyet planlaması benimsemiştir.	X					
3.3.2- Personel alımına ilişkin ölçütler yazılı olarak belirlenmiştir.	X					
3.3.3-Şirketin bir İnsan Kaynakları Gelişim Politikası bulunmaktadır ve bu kapsamda çalışanlar için eğitimler düzenlenmektedir.	X					
3.3.4-Şirketin finansal durumu, ücretlendirme, kariyer planlaması, eğitim ve sağlık gibi konularda çalışanların bilgilendirilmesine yönelik toplantılar düzenlenmiştir.	X					
3.3.5 - Çalışanları etkileyebilecek kararlar kendilerine ve çalışan temsilcilerine bildirilmiştir. Bu konularda ilgili sendikaların da görüşü alınmıştır.	X					

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kısmen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
3.3.6 - Görev tanımları ve performans kriterleri tüm çalışanlar için ayrıntılı olarak hazırlanarak çalışanlara duyurulmuş ve ücretlendirme kararlarında kullanılmıştır.	X					
3.3.7 - Çalışanlar arasında ayrımcılık yapılmasını önlemek ve çalışanları şirket içi fiziksel, ruhsal ve duygusal açıdan kötü muamelelere karşı korumaya yönelik prosedürler, eğitimler, farkındalığı artırma, hedefler, izleme, şikâyet mekanizmaları gibi önlemler alınmıştır.	X					
3.3.8-Şirket, dernek kurma özgürlüğünü ve toplu iş sözleşmesi hakkının etkin bir biçimde tanınmasını desteklemektedir.	X					
3.3.9 - Çalışanlar için güvenli bir çalışma ortamı sağlanmaktadır.	X					
3.4. MÜŞTERİLER VE TEDARİKÇİLERLE İLİŞKİLER						
3.4.1-Şirket, müşteri memnuniyetini ölçmüştür ve koşulsuz müşteri memnuniyeti anlayışıyla faaliyet göstermiştir.	X					
3.4.2- Müşterinin satın aldığı mal ve hizmete ilişkin taleplerinin işleme konulmasında gecikme olduğunda bu durum müşterilere bildirilmektedir.	X					
3.4.3-Şirket mal ve hizmetlerle ilgili kalite standartlarına bağlıdır.	X					
3.4.4-Şirket, müşteri ve tedarikçilerin ticari sır kapsamındaki hassas bilgilerinin gizliliğini korumaya yönelik kontrollere sahiptir.	X					
3.5. ETİK KURALLAR VE SOSYAL SORUMLULUK						
3.5.1-Yönetim kurulu Etik Davranış Kuralları'nı belirleyerek şirketin kurumsal internet sitesinde yayımlamıştır.	X					
3.5.2- Ortaklık, sosyal sorumluluk konusunda duyarlıdır. Yolsuzluk ve rüşvetin önlenmesine yönelik tedbirler almıştır.	X					
4.1. YÖNETİM KURULUNUN İŞLEVİ						
4.1.1-Yönetim kurulu, strateji ve risklerin şirketin uzun vadeli çıkarlarını tehdit etmemesini ve etkin bir risk yönetimi uygulanmasını sağlamaktadır.	X					

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kısmen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
4.1.2-Toplantı gündem ve tutanakları, yönetim kurulunun şirketin stratejik hedeflerini tartışarak onayladığını, ihtiyaç duyulan kaynakları belirlediğini ve yönetimin performansının denetlendiğini ortaya koymaktadır.	X					
4.2. YÖNETİM KURULUNUN FAALİYET ESASLARI						
4.2.1-Yönetim kurulu faaliyetlerini belgelendirmiş ve pay sahiplerinin bilgisine sunmuştur.	X					
4.2.2-Yönetim kurulu üyelerinin görev ve yetkileri yıllık faaliyet raporunda açıklanmıştır.	X					
4.2.3-Yönetim kurulu, şirketin ölçeğine ve faaliyetlerinin karmaşıklığına uygun bir iç kontrol sistemi oluşturmuştur.	X					
4.2.4-İç kontrol sisteminin işleyişi ve etkinliğine dair bilgiler yıllık faaliyet raporunda verilmiştir.	X					
4.2.5-Yönetim kurulu başkanı ve icra başkanı (genel müdür) görevleri birbirinden ayrılmış ve tanımlanmıştır.	X					
4.2.7-Yönetim kurulu, yatırımcı ilişkileri bölümü ve kurumsal yönetim komitesinin etkili bir şekilde çalışmasını sağlamakta ve şirket ile pay sahipleri arasındaki anlaşmazlıkların giderilmesinde ve pay sahipleriyle iletişimde yatırımcı ilişkileri bölümü ve kurumsal yönetim komitesiyle yakın iş birliği içinde çalışmıştır.	X					
4.2.8- Yönetim kurulu üyelerinin görevleri esnasındaki kusurları ile şirkette sebep olacakları zarara ilişkin olarak Şirket, sermayenin %25'ini aşan bir bedelle yönetici sorumluluk sigortası yaptırmıştır.	X					
4.3. YÖNETİM KURULUNUN YAPISI						
4.3.9- Şirket yönetim kurulunda, kadın üye oranı için asgari %25'lik bir hedef belirleyerek bu amaca ulaşmak için politika oluşturmuştur. Yönetim kurulu yapısı yıllık olarak gözden geçirilmekte ve aday belirleme süreci bu politikaya uygun şekilde gerçekleştirilmektedir.			X			Şirketimizin, Yönetim Kurulu'nda kadın üye oranının asgari yüzde yirmi beş olmasını hedef belirleyerek bu amaca ulaşmak için bir politika oluşturmamıştır.

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kısmen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
4.3.10-Denetimden sorumlu komitenin üyelerinden en az birinin denetim/ muhasebe ve finans konusunda 5 yıllık tecrübesi vardır.	X					
4.4. YÖNETİM KURULU TOPLANTILARININ ŞEKLİ						
4.4.1-Bütün yönetim kurulu üyeleri, yönetim kurulu toplantılarının çoğuna fiziksel katılım sağlamıştır.	X					
4.4.2-Yönetim kurulu, gündemde yer alan konularla ilgili bilgi ve belgelerin toplantıdan önce tüm üyelere gönderilmesi için asgari bir süre tanımlamıştır.	X					
4.4.3-Toplantıya katılmayan ancak görüşlerini yazılı olarak yönetim kuruluna bildiren üyenin görüşleri diğer üyelerin bilgisine sunulmuştur.	X					
4.4.4-Yönetim kurulunda her üyenin bir oy hakkı vardır.	X					
4.4.5-Yönetim kurulu toplantılarının ne şekilde yapılacağı şirket içi düzenlemeler ile yazılı hale getirilmiştir.	X					
4.4.6-Yönetim kurulu toplantı zaptı gündemdeki tüm maddelerin görüşüldüğünü ortaya koymakta ve karar zaptı muhalif görüşleri de içerecek şekilde hazırlanmaktadır.	X					
4.4.7-Yönetim kurulu üyelerinin şirket dışında başka görevler alması sınırlandırılmıştır. Yönetim kurulu üyelerinin şirket dışında aldığı görevler genel kurul toplantısında pay sahiplerinin bilgisine sunulmuştur.		X				Yönetim Kurulu üyelerinin şirket dışında başka görevler alması ile ilgili bir kısıt bulunmamaktadır. Yönetim Kurulu üyelerinin şirket dışında aldığı görevler faaliyet raporunda ve internet sitesinde yayınlanan özgeçmişlerinde yer verilmiştir.
4.5. YÖNETİM KURULU BÜNYESİNDE OLUŞTURULAN KOMİTELER						
4.5.5-Her bir yönetim kurulu üyesi sadece bir komitede görev almaktadır.				X		Yönetim Kurulu'nda yer alan bağımsız üye sayısı, her bir Yönetim Kurulu üyesinin sadece bir komitede yer alabilmesine imkan vermemektedir. Bu nedenle bazı bağımsız yönetim kurulu üyeleri birden fazla komitede görev almaktadır.

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kısmen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
4.5.6-Komiteler, görüşlerini almak için gerekli gördüğü kişileri toplantılara davet etmiştir ve görüşlerini almıştır.	X					
4.5.7-Komitenin danışmanlık hizmeti aldığı kişi/kuruluşun bağımsızlığı hakkında bilgiye yıllık faaliyet raporunda yer verilmiştir.					X	2018 yılında hiçbir komite danışmanlık hizmeti almadığından bu konuya Faaliyet Raporunda da yer verilmemiştir.
4.5.8-Komite toplantılarının sonuçları hakkında rapor düzenlenerek yönetim kurulu üyelerine sunulmuştur.	X					
4.6. YÖNETİM KURULU ÜYELERİNE VE İDARİ SORUMLULUĞU BULUNAN YÖNETİCİLERE SAĞLANAN MALİ HAKLAR						
4.6.1 - Yönetim kurulu, sorumluluklarını etkili bir şekilde yerine getirip getirmediğini değerlendirmek üzere yönetim kurulu performans değerlendirmesi gerçekleştirmiştir.				X		Yönetim Kurulu performans değerlendirmesi yapılmamıştır.
4.6.4-Şirket, yönetim kurulu üyelerinden herhangi birisine veya idari sorumluluğu bulunan yöneticilerine kredi kullandırmamış, borç vermemiş veya ödünç verilen borcun süresini uzatmamış, şartları iyileştirmemiş, üçüncü şahıslar aracılığıyla kişisel bir kredi başlığı altında kredi kullandırmamış veya bunlar lehine kefalet gibi teminatlar vermemiştir.	X					
4.6.5-Yönetim kurulu üyeleri ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere verilen ücretler yıllık faaliyet raporunda kişi bazında açıklanmıştır.		X				Üst düzey yöneticilere verilen ücretler yıllık faaliyet raporunda toplam olarak paylaşılmış olup, kişi bazında açıklanmamıştır.

Kurumsal Yönetim Bilgi Formu

1. PAY SAHİPLERİ

1.1. Pay Sahipliği Haklarının Kullanımının Kolaylaştırılması

Yıl boyunca şirketin düzenlediği yatırımcı konferans ve toplantılarının sayısı

Yatırımcı ilişkileri, 2018 yılında başta Amerika ve İngiltere olmak üzere çeşitli lokasyonlarda 13 yatırımcı konferansına ve 3 roadshowa katılmıştır. Bu organizasyonlar kapsamında toplam 261 hisse senedi ve bono yatırımcısı ile görüşülmüştür. Türk Telekom yatırımcı ilişkileri tarafından İstanbul'da 2018 yılında gerçekleştirilen çok sayıda toplantıyla birlikte, toplam 350 hisse ve bono yatırımcısı ile görüşme fırsatı yakalanmıştır.

1.2. Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı

Özel denetçi talebi sayısı

Dönem içerisinde özel denetçi atanmasına ilişkin bir talep olmamıştır.

Genel kurul toplantısında kabul edilen özel denetçi talebi sayısı

Yoktur

1.3. Genel Kurul

İlke 1.3.1 (a-d) kapsamında talep edilen bilgilerin duyurulduğu KAP duyurusunun bağlantısı

<https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/679100>
<https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/685748>
<https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/690310>
<https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/690726>
<https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/696557>
<https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/696639>

Genel kurul toplantısıyla ilgili belgelerin Türkçe ile eş anlamlı olarak İngilizce olarak da sunulup sunulmadığı

Eş anlamlı olarak Kamuyu Aydınlatma Platformunda (KAP) ve şirketin yatırımcı ilişkileri web sitesinde İngilizce olarak da belgeler paylaşılmaktadır.

İlke 1.3.9 kapsamında, bağımsız üyelerin çoğunluğunun onayı veya katılanların oybirliği bulunmayan işlemlerle ilgili KAP duyurularının bağlantıları

Yıl içerisinde böyle bir işlem gerçekleşmemiştir.

Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1) madde 9 kapsamında gerçekleştirilen ilişkili taraf işlemleriyle ilgili KAP duyurularının bağlantıları

Yıl içerisinde böyle bir işlem gerçekleşmemiştir.

Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1) madde 10 kapsamında gerçekleştirilen yaygın ve süreklilik arz eden işlemlerle ilgili KAP duyurularının bağlantıları

<https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/684154>

Şirketin kurumsal internet sitesinde, bağış ve yardımlara ilişkin politikanın yer aldığı bölümün adı

<http://www.ttyatirimciiliskileri.com.tr/> "Kurumsal Yönetim" / "Politikalar"
<http://www.ttyatirimciiliskileri.com.tr/tr-tr/kurumsal-yonetim/sayfalar/politikalar.aspx>

Bağış ve yardımlara ilişkin politikanın kabul edildiği genel kurul tutanağının yer aldığı KAP duyurusunun bağlantısı

<https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/362901>

Esas sözleşmede menfaat sahiplerinin genel kurula katılımını düzenleyen madde numarası

Esas Sözleşmede ilgili düzenleme bulunmamaktadır.

Genel kurula katılan menfaat sahipleri hakkında bilgi

2018 yılında yapılan Genel Kurul toplantılarına pay sahipleri dışında katılım olmamıştır.

1.4. Oy Hakları

Oy hakkında imtiyaz bulunup bulunmadığı

Oy hakkında imtiyaz yoktur. Şirket Esas Sözleşmesi'nin 8. maddesinde şirket hissedarlarından A, B ve C grubu hissedarlara Yönetim Kuruluna aday gösterme imtiyazı tanınmıştır.

Oyda imtiyaz bulunuyorsa, imtiyazlı pay sahipleri ve oy oranları

Oy hakkında imtiyaz yoktur. Şirket Esas Sözleşmesi'nin 8. maddesinde şirket hissedarlarından A, B ve C grubu hissedarlara Yönetim Kuruluna aday gösterme imtiyazı tanınmıştır.

En büyük pay sahibinin ortaklık oranı	%55
1.5. Azlık Hakları	
Azlık haklarının, şirketin esas sözleşmesinde (içerik veya oran bakımından) genişletilip genişletilmediği	Sermayenin yirmide birinden daha düşük bir orana sahip olan hissedarlara azlık hakkı tanınmasına yönelik Esas Sözleşme’de hüküm bulunmamaktadır. Bununla birlikte TTK ve SPK düzenlemeleri kapsamında azlık haklarının kullanımına özen gösterilerek uyum sağlanmaktadır.
Azlık hakları içerik ve oran bakımından genişletildi ise ilgili esas sözleşme maddesinin numarasını belirtiniz.	Sermayenin yirmide birinden daha düşük bir orana sahip olan hissedarlara azlık hakkı tanınmasına yönelik Esas Sözleşme’de hüküm bulunmamaktadır. Bununla birlikte TTK ve SPK düzenlemeleri kapsamında azlık haklarının kullanımına özen gösterilerek uyum sağlanmaktadır.
1.6. Kar Payı Hakkı	
Kurumsal internet sitesinde kar dağıtım politikasının yer aldığı bölümün adı	http://www.ttyatirimciiliskileri.com.tr/ / “Kurumsal Yönetim” / “Politikalar” http://www.ttyatirimciiliskileri.com.tr/tr-tr/kurumsal-yonetim/sayfalar/politikalar.aspx
Yönetim kurulunun genel kurula karın dağıtılmamasını teklif etmesi halinde bunun nedenleri ve dağıtılmayan karın kullanım şeklini belirten genel kurul gündem maddesine ilişkin tutanak metni	Buna göre; - Şirketimizin 01 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017 tarihleri arasında icra ettiği faaliyetleri neticesinde Sermaye Piyasası Kurulu’nun II-14.1 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” hükümleri uyarınca hazırlanmış olan bağımsız denetimden geçmiş Konsolide Mali Tablolara göre oluşan kârın 1.135.532.329,14 TL olduğu, Vergi Usul Kanunu hükümleri çerçevesinde hesaplanan ticari kârın ise 2.370.578.044,73 TL olduğu, - Sermaye Piyasası Kurulu’nun II. 19.1 sayılı Kâr Payı tebliği uyarınca, Konsolide Mali Tablolara göre oluşan vergi sonrası kâr olan 1.135.532.329,14 TL’nin kâr dağıtımına esas alınması, - II-19.1 sayılı Kâr Payı Tebliği’nin 11/1 maddesi uyarınca, Şirketimizin geçmiş yıllar zararlarının öncelikli olarak mahsup edilmesi gereken dönem kârı hariç mevcut kaynaklarının yeterli olduğu dolayısı ile Kâr Dağıtım Tablosunda indirilecek geçmiş yıllar zararı bulunmadığı, - Türk Ticaret Kanunu’nun 519’uncu maddesine göre Şirketimizin genel kanuni yedek akçe tavanına ulaşmış olması nedeniyle 2017 yılı için bu yedek akçenin ayrılmasına gerek olmadığı, Bu minvalde; Şirketimizin bilanço yapısının daha da güçlendirilmesi amacıyla 1.135.532.329,14 TL net kârın fevkalade (olağanüstü) yedek akçe olarak ayrılması hususunda Şirketimiz Ana Sözleşmesinin hükümlerine tabi olarak, teklifte bulunulmasının teklif edildiği görüldü. Toplantı Başkanı okunan Yönetim Kurulu teklifini aynen oylamaya sundu. Yapılan oylama sonucunda Yönetim Kurulu’nun kâr dağıtım teklifi 229.868 TL ret oyuna karşılık 3.340.239.983 TL kabul oyuyla oy çokluğu ile kabul edildi.
Yönetim kurulunun genel kurula karın dağıtılmamasını teklif etmesi halinde ilgili genel kurul tutanağının yer aldığı KAP duyurusunun bağlantısı	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/685748

Kurumsal Yönetim Bilgi Formu

Genel Kurul Toplantıları									
Genel Kurul Tarihi	Genel kurul gündemiyle ilgili olarak şirkete iletilen ek açıklama talebi sayısı	Pay sahiplerinin genel kurula katılım oranı	Doğrudan temsil edilen payların oranı	Vekaleten temsil edilen payların oranı	Şirket'in kurumsal internet sitesinde her gündem maddesiyle ilgili olumlu ve olumsuz oyları da gösterir şekilde genel kurul toplantı tutanaklarının yer aldığı bölümün adı	Kurumsal internet sitesinde genel kurul toplantısında yönetilen tüm soru ve bunlara sağlanan yanıtların yer aldığı bölümün adı	Genel kurul toplantı tutanağının ilişkili madde veya paragraf numarası	Yönetim kuruluna bildirimde bulunan imtiyazlı bir şekilde ortaklık bilgilerine ulaşma imkanı bulunan kişi sayısı (İçeriden öğrenenler listesi)	KAP'ta yayınlanan genel kurul bildiriminin bağlantısı
28.05.2018	-	%95	%0	95%	Kurumsal Yönetim / Genel Kurul Toplantı Bilgileri	Kurumsal Yönetim / Genel Kurul Toplantı Bilgileri	-	-	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/685748
19.07.2018	-	%95	%0	%95	Kurumsal Yönetim / Genel Kurul Toplantı Bilgileri	Kurumsal Yönetim / Genel Kurul Toplantı Bilgileri	-	-	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/696639

2. KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

2.1. Kurumsal İnternet Sitesi

Kurumsal internet sitesinde 2.11. numaralı kurumsal yönetim ilkesinde talep edilen bilgilerin yer aldığı bölümlerin adları

<http://www.ttyatirimciiliskileri.com.tr>
Türk Telekom Grubu -Ortaklık Yapısı, Açıklamalar ve Haberler
Kurumsal Yönetim - Yönetim Kurulu, Komiteler, Üst Yönetim, İdari Sorumluluğu Bulunanlar Listesi, Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu, Kurumsal Yönetim Derecelendirme, Genel Kurul Toplantı Bilgileri, Esas Sözleşme ve Ticari Sicil Bilgileri, İç Denetim ve Risk Yönetimi, İlişkili Taraf İşlemleri, Etik Kurallar, Politikalar, Bağımsız Denetçi

Kurumsal internet sitesinde doğrudan veya dolaylı bir şekilde payların %5'inden fazlasına sahip olan gerçek kişi pay sahiplerinin listesinin yer aldığı bölüm

<http://www.ttyatirimciiliskileri.com.tr/tr-tr/turk-telekom-grubu/turk-telekoma-yatirim/sayfalar/ortaklik-yapisi.aspx>

Kurumsal internet sitesinin hazırlandığı diller

Türkçe, İngilizce

2.2. Faaliyet Raporu

2.2.2. numaralı kurumsal yönetim ilkesinde belirtilen bilgilerin faaliyet raporunda yer aldığı sayfa numaraları veya bölüm adları

a) Yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin şirket dışında yürüttükleri görevler ve üyelerin bağımsızlık beyanlarının yer aldığı sayfa numarası veya bölüm adı

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu Başlıklı Bölüm

b) Yönetim Kurulu bünyesinde oluşturulan komitelere ilişkin bilginin sayfa numarası veya bölüm adı

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu Başlıklı Bölüm

c) Yönetim kurulunun yıl içerisindeki toplantı sayısı ve üyelerin toplantılara katılım durumu bilgisinin sayfa numarası veya bölüm adı

Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu Başlıklı Bölüm

ç) Şirket faaliyetlerini önemli derecede etkileyebilecek mevzuat değişiklikleri hakkında bilginin sayfa numarası veya bölüm adı

2018 yılında Şirket faaliyetlerini önemli derecede etkileyebilecek mevzuat değişiklikleri bulunmamaktadır.

d) Şirket aleyhine açılan önemli davalar ve olası sonuçları hakkında bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	Konsolide Bağımsız Denetim Raporu / Taahhütler ve Yükümlülükler
e) Şirketin yatırım danışmanlığı ve derecelendirme gibi hizmet aldığı kurumlara arasındaki çıkar çatışmaları ve bunları önlemek için alınan tedbirlere ilişkin bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu Başlıklı Bölüm / Mevzuat Gereği Diğer Bilgilendirmeler
f) Sermayeye doğrudan katılım oranının %5'i aştığı karşılıklı iştiraklere ilişkin bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu Başlıklı Bölüm
g) Çalışanların sosyal hakları, mesleki eğitimi ile diğer toplumsal ve çevresel sonuç doğuran şirket faaliyetlerine ilişkin kurumsal sosyal sorumluluk faaliyetleri hakkında bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	Sürdürülebilirlik ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk ve Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu Başlıklı Bölümler

3. MENFAAT SAHİPLERİ

3.1. Menfaat Sahiplerine İlişkin Şirket Politikası

Kurumsal internet sitesinde tazminat politikasının yer aldığı bölümün adı	http://www.ttyatirimciiliskileri.com.tr/ / “Kurumsal Yönetim” / “Politikalar” http://www.ttyatirimciiliskileri.com.tr/tr-tr/kurumsal-yonetim/sayfalar/politikalar.aspx
Çalışan haklarının ihlali nedeniyle şirket aleyhine kesinleşen yargı kararlarının sayısı	-
İhbar mekanizmasıyla ilgili yetkilinin unvanı	İş Etiği Kurulu
Şirketin ihbar mekanizmasına erişim bilgileri	etik@turktelekom.com.tr http://www.ttyatirimciiliskileri.com.tr/tr-tr/kurumsal-yonetim/sayfalar/kurumsal-yonetim-komitesi-iletisim-formu.aspx

3.2. Menfaat Sahiplerinin Şirket Yönetimine Katılımının Desteklenmesi

Kurumsal internet sitesinde, çalışanların yönetim organlarına katılımına ilişkin olan iç düzenlemelerin yer aldığı bölümün adı	Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu Başlıklı Bölüm
Çalışanların temsil edildiği yönetim organları	Türkiye Haber-İş Sendikası

3.3. Şirketin İnsan Kaynakları Politikası

Kilit yönetici pozisyonları için halefiyet planı geliştirilmesinde yönetim kurulunun rolü	İnsan Kaynakları Politikası: Yönetici görev değişikliklerinin Şirket yönetiminde aksaklığa sebep olabileceği öngörülen durumlarda, yeni görevlendirilecek yöneticilerin belirlenmesi hususunda yedekleme planlaması hazırlanır.

Kurumsal internet sitesinde fırsat eşitliği ve personel alımı ölçütlerini içeren insan kaynakları politikasının yer aldığı bölümün adı veya politikanın ilgili maddelerinin özeti

<http://www.ttyatirimciliskileri.com.tr/> / “Kurumsal Yönetim” / “Politikalar”
<http://www.ttyatirimciliskileri.com.tr/tr-tr/kurumsal-yonetim/sayfalar/politikalar.aspx>

İstihdam Politikası

Türk Telekom, teknolojik gelişmeler, mali ve ekonomik durumlar, faaliyet alanındaki sektörel değişiklikler dâhilinde; hızlı, kaliteli ve ekonomik hizmetler sunmak adına, prensip olarak çalışanlarını uzun süreli istihdam etmeyi hedefler. Türk Telekom’un sürekli başarısı, çalışanlarının sektörün değişen tüm şartlarına hızlı ve verimli uyum sağlayabilme yeteneğine ve bu konudaki esnekliğine bağlıdır. Çalışanlarımız üstün beceri, yetkinlik ve deneyimleriyle, Türk Telekom’un dünyanın önde gelen şirketleri arasına girmesine yardımcı olur. Ayrıca düzenleyici ve denetleyici kamu otoriteleriyle ve üniversitelerle yürüttüğü programlarla iş başı eğitimini destekler ve bu programlar çerçevesinde istihdam şansını sunar. Türk Telekomlu olmanın çalışanlarına yaşattığı gururu, üniversiteli genç yetenekler ve şirket dışındaki profesyonellerle paylaşarak, en çok çalışılmak istenen şirket olmak iddiasını sürdürür. İşe alıma ilişkin ölçütler yazılı olarak belirlenir ve bu ölçütlere uyulur. İşe alım ve kariyer planlamalarında adaylara fırsat eşitliği tanınır.

Pay edindirme planı bulunup bulunmadığı

Pay edindirme planı bulunmamaktadır.

Kurumsal internet sitesinde ayrımcılık ve kötü muameleyi önlemeye yönelik önlemleri içeren insan kaynakları politikasının yer aldığı bölümün adı veya politikanın ilgili maddelerinin özeti

<http://www.ttyatirimciliskileri.com.tr/> / “Kurumsal Yönetim” / “Politikalar”
<http://www.ttyatirimciliskileri.com.tr/tr-tr/kurumsal-yonetim/sayfalar/politikalar.aspx>

İnsan Hakları

Türk Telekom, tüm iş süreçlerini evrensel insan hakları ilkelerine ve herkese fırsat eşitliğine saygı gösteren bir yaklaşımla sürdürmektedir. Türk Telekom aynı zamanda örgütlenme ve ifade özgürlüğü ile sendikalaşma ve toplu pazarlık haklarına saygı duymakta ve bunları desteklemektedir. Şirketimiz çalışanlar arasında ırk, din, dil ve cinsiyet ayrımı yapılmaması ve çalışanların insan haklarına aykırı şirket içi fiziksel, ruhsal ve duygusal kötü muamelelere karşı korunması için önlemler alır. Yaş, dil, ırk, etnik köken, tabiiyet, sağlık durumu, cinsiyet, medeni durum, din ve mezhep, siyasal düşünce ve felsefi inanç gibi nedenlerle ayrımcı muamele yapmak, şirketin disiplin esaslarına göre işten çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller arasındadır. Türk Telekom kişisel bilgilerin korunması ve bilgi güvenliğine yönelik gerekli önlem ve tedbirleri alır. Türk Telekom, ayrıca, çalışma saatleri, fazla çalışma, zorla ve zorunlu çalıştırma konusunda Şirket uygulamalarının yasa ve yönetmeliklere uygunluğunu denetler. Çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, yasadışı göçmenler ve çalışma izni olmayan yabancı uyruklu personel çalıştırma Türk Telekom’da yasaktır ve kamu yetkililerinin denetimi sırasında uyumu denetlenir.

İş kazalarıyla ilgili sorumluluk sebebiyle şirket aleyhine kesinleşen yargı kararı sayısı	5
3.5. Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk	
Kurumsal internet sitesinde etik kurallar politikasının yer aldığı bölümün adı	http://www.ttyatirimciliskileri.com.tr/ / “Kurumsal Yönetim” / “Etik Kurallar” http://www.ttyatirimciliskileri.com.tr/tr-tr/kurumsal-yonetim/sayfalar/politikalar.aspx
Kurumsal internet sitesinde kurumsal sosyal sorumluluk raporunun yer aldığı bölümün adı. Kurumsal sosyal sorumluluk raporu yoksa, çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim konularında alınan önlemler	Şirket “İnternetle Hayat Kolay”, “Telefon Kütüphanesi”, “Günüşiği” ve “Sesli Adımlar” gibi bir çok sosyal sorumluluk projesi yerine getirmektedir. Şirketin Kurumsal İletişim Direktörlüğü altında sosyal sorumluluk konusuna özel bir birim oluşturulmuştur.
İrtikap ve rüşvet de dahil olmak üzere her türlü yolsuzlukla mücadele için alınan önlemler	Yolsuzlukla Mücadeleye ilişkin önlemlere Etik Kurallar içerisinde yer verilmiştir.
4. YÖNETİM KURULU-I	
4.2. Yönetim Kurulunun Faaliyet Esasları	
En son yönetim kurulu performans değerlendirmesinin tarihi	-
Yönetim kurulu performans değerlendirmesinde bağımsız uzmanlardan yararlanılıp yararlanılmadığı	-
Bütün yönetim kurulu üyelerinin ibra edilip edilmediği	Tüm üyeler ibra edilmiştir.
Görev dağılımı ile kendisine yetki devredilen yönetim kurulu üyelerinin adları ve söz konusu yetkilerin içeriği	Biri A Grubu Hissedar tarafından aday gösterilen Yönetim Kurulu üyelerinden Eyüp Engin, biri B Grubu Hissedar tarafından aday gösterilen Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinden herhangi biri ve biri C Grubu İmtiyazlı Hisseyi temsil eden Yönetim Kurulu Üyesi olmak üzere üç kişi Şirketimizi her türlü konuda en geniş şekilde müştereken temsil ve ilzam eder.
İç kontrol birimi tarafından denetim kuruluna veya diğer ilgili komitelere sunulan rapor sayısı	Komite ve Yönetim Kuruluna sunulan rapor sayısı 6'dır.
Faaliyet raporunda iç kontrol sisteminin etkinliğine ilişkin değerlendirmenin yer aldığı bölümün adı veya sayfa numarası	Yönetim Organı Değerlendirmeleri başlıklı bölüm
Yönetim kurulu başkanının adı	Dr. Ömer Fatih Sayan
İcra başkanı / genel müdürün adı	Dr. Boulos H.B Doany
Yönetim kurulu başkanı ve icra başkanı/genel müdürün aynı kişi olmasına ilişkin gerekçenin belirtildiği KAP duyurusunun bağlantısı	Aynı kişi değildir.
Yönetim kurulu üyelerinin görevleri esnasındaki kusurları ile şirkette sebep olacakları zararın, şirket sermayesinin %25'ini aşan bir bedelle sigorta edildiğine ilişkin KAP duyurusunun bağlantısı	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/723758
Kurumsal internet sitesinde kadın yönetim kurulu üyelerinin oranını artırmaya yönelik çeşitlilik politikası hakkında bilgi verilen bölümün adı	-
Kadın üyelerin sayısı ve oranı	0

Kurumsal Yönetim Bilgi Formu

Yönetim Kurulunun Yapısı								Denetim, Muhasebe ve/veya Finans Alanında En Az 5 Yıllık Deneyime Sahip Olup Olmadığı
Yönetim Kurulu Üyesinin Adı/Soyadı	İcrada Görevli Olup Olmadığı	Bağımsız Üye Olup Olmadığı	Yönetim Kuruluna İlk Seçilme Tarihi	Bağımsızlık Beyanının Yer Aldığı KAP Duyurusunun Bağlantısı	Bağımsız Üyenin Aday Gösterme Komitesi Tarafından Değerlendirilip Değerlendirilmediği	Bağımsızlığını Kaybeden Üye Olup Olmadığı		
Dr. Ömer Fatih Sayan	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye değil	04.09.2018		Değerlendirilmedi	Hayır		
Eyüp Engin	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye değil	22.12.2018		Değerlendirilmedi	Hayır	Evet	
Bülent Aksu	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye değil	02.11.2018		Değerlendirilmedi	Hayır	Evet	
Yiğit Bulut	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye	06.05.2014		Değerlendirildi	Hayır	Evet	
Hakan Aran	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye değil	22.12.2018		Değerlendirilmedi	Hayır		
Selim Dursun	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye	04.09.2018		Değerlendirildi	Hayır		
Dr. Nureddin Nebati	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye	02.11.2018		Değerlendirildi	Hayır		
Dr. Muammer Cüneyt Sezgin	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye değil	22.12.2018		Değerlendirilmedi	Hayır	Evet	
Emre Derman	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye değil	25.01.2019		Değerlendirilmedi	Hayır		

4. YÖNETİM KURULU-II

4.4. Yönetim Kurulu Toplantılarının Şekli

Raporlama döneminde fiziki olarak toplanmak suretiyle yapılan yönetim kurulu toplantılarının sayısı	2
Yönetim kurulu toplantılarına ortalama katılım oranı	98%
Yönetim kurulunun çalışmalarını kolaylaştırmak için elektronik bir portal kullanılıp kullanılmadığı	Hayır
Yönetim kurulu çalışma esasları uyarınca, bilgi ve belgelerin toplantıdan kaç gün önce üyelere sunulduğu	10 gün
Kurumsal internet sitesinde yönetim kurulu toplantılarının ne şekilde yapılacağına belirlendiği şirket içi düzenlemeler hakkında bilginin yer aldığı bölümün adı	Şirket Esas Sözleşmesinin 12. Maddesinde yer almaktadır. http://www.ttyatirimciliskileri.com.tr/ / “Kurumsal Yönetim” / Esas Sözleşme ve Ticari Sicil Bilgileri” http://www.ttyatirimciliskileri.com.tr/tr-tr/kurumsal-yonetim/sayfalar/esas-sozlesme-ve-ticari-sicil-bilgileri.aspx
Üyelerin şirket dışında başka görevler almasını sınırlandıran politikada belirlenen üst sınır	-

4.5. Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komiteler

Faaliyet raporunda yönetim kurulu komitelerine ilişkin bilgilerin yer aldığı sayfa numarası veya ilgili bölümün adı	Yönetim Kurulu Komiteleri başlıklı bölüm ve Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu Bölümü
Komite çalışma esaslarının duyurulduğu KAP duyurusunun bağlantısı	Denetim Komitesi: https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/659174 Aday Gösterme ve Ücret Komitesi: https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/741628 Risklerin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi: https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/304033 Kurumsal Yönetim Komitesi: https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/741628

Yönetim Kurulu Komiteleri-I				
Yönetim Kurulu Komitelerinin Adları	Birinci Sütunda "Diğer" Olarak Belirtilen Komitenin Adı	Komite Üyelerinin Adı-Soyadı	Komite Başkanı Olup Olmadığı	Yönetim Kurulu Üyesi Olup Olmadığı
Kurumsal Yönetim Komitesi		Dr. Nureddin Nebati	Evet	Yönetim kurulu üyesi
Kurumsal Yönetim Komitesi		Selim Dursun	Hayır	Yönetim kurulu üyesi
Kurumsal Yönetim Komitesi		Dr. Muammer Cüneyt Sezgin	Hayır	Yönetim kurulu üyesi
Kurumsal Yönetim Komitesi		Sabriye Gözde Çullas	Hayır	Yönetim kurulu üyesi değil
Denetim Komitesi		Yiğit Bulut	Evet	Yönetim kurulu üyesi
Denetim Komitesi		Selim Dursun	Hayır	Yönetim kurulu üyesi
Riskin Erken Saptanması Komitesi		Yiğit Bulut	Evet	Yönetim kurulu üyesi
Riskin Erken Saptanması Komitesi		Bülent Aksu	Hayır	Yönetim kurulu üyesi
Riskin Erken Saptanması Komitesi		Hakan Aran	Hayır	Yönetim kurulu üyesi
Aday Gösterme ve Ücret Komitesi		Yiğit Bulut	Evet	Yönetim kurulu üyesi
Aday Gösterme ve Ücret Komitesi		Dr. Ömer Fatih Sayan	Hayır	Yönetim kurulu üyesi
Aday Gösterme ve Ücret Komitesi		Dr. Muammer Cüneyt Sezgin	Hayır	Yönetim kurulu üyesi

4. YÖNETİM KURULU-III

4.5. Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komiteler-II

Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, denetim komitesinin, faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	Faaliyet Raporu / Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu başlıklı bölüm http://www.ttyatirimciiliskileri.com.tr/tr-tr/kurumsal-yonetim/sayfalar/denetim-komitesi.aspx
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, kurumsal yönetim komitesinin faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	Faaliyet Raporunda Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu başlıklı bölümü http://www.ttyatirimciiliskileri.com.tr/tr-tr/kurumsal-yonetim/sayfalar/kurumsal-yonetim-komitesi.aspx
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, aday gösterme komitesinin faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	Faaliyet Raporunda Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu başlıklı bölümü http://www.ttyatirimciiliskileri.com.tr/tr-tr/kurumsal-yonetim/sayfalar/aday-gosterme-ve-ucret-komitesi.aspx
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, riskin erken saptanması komitesinin faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	Faaliyet Raporunda Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu başlıklı bölümü http://www.ttyatirimciiliskileri.com.tr/tr-tr/kurumsal-yonetim/sayfalar/risklerin-erken-saptanmasi-ve-yonetimi-komitesi.aspx
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, ücret komitesinin faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	Faaliyet Raporunda Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu başlıklı bölümü http://www.ttyatirimciiliskileri.com.tr/tr-tr/kurumsal-yonetim/sayfalar/aday-gosterme-ve-ucret-komitesi.aspx

4.6. Yönetim Kurulu Üyelerine ve İdari Sorumluluğu Bulunan Yöneticilere Sağlanan Mali Haklar

Kurumsal Yönetim Bilgi Formu

Faaliyet raporunun, operasyonel ve finansal performans hedeflerine ve bunlara ulaşıp ulaşılmadığına ilişkin bilginin verildiği sayfa numarası veya bölüm adı	Faaliyet Raporu / Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu başlıklı bölümü
Kurumsal internet sitesinin, icrada görevli ve icrada görevli olmayan üyelere ilişkin ücretlendirme politikasının yer aldığı bölümünün adı	Şirket'in http://www.ttyatirimciliskileri.com.tr adresindeki internet sitesinde "Kurumsal Yönetim" başlığı altındaki "Politikalar" bölümü
Faaliyet raporunun, yönetim kurulu üyelerine ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere verilen ücretler ile sağlanan diğer tüm menfaatlerin belirtildiği sayfa numarası veya bölüm adı	Faaliyet Raporunda Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu başlık bölümünün altındaki "Yönetim Kurulu Üyelerine ve Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Mali Haklar"

Yönetim Kurulu Komiteleri-II

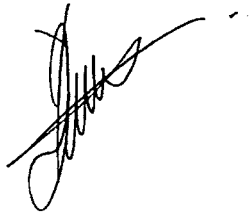
Yönetim Kurulu Komitelerinin Adları	Birinci Sütunda "Diğer" Olarak Belirtilen Komitenin Adı	İcrada Görevli Olmayan Yöneticilerin Oranı	Komitede Bağımsız Üyelerin Oranı	Komitenin Gerçekleştirdiği Fiziki Toplantı Sayısı	Komitenin Faaliyetleri Hakkında Yönetim Kuruluna Sunduğu Rapor Sayısı
Denetim Komitesi	-	%100	%100	4	4
Kurumsal Yönetim Komitesi	-	%75	%50	9	3
Riskin Erken Saptanması Komitesi	-	%100	%33	5	0
Aday Gösterme ve Ücret Komitesi	-	%100	%33	-	-

Bağımsızlık Beyanları

Bağımsızlık Beyanı

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de ("Şirket") boş olan bağımsız yönetim kurulu üyeliğine aday gösterilmiş bulunmaktayım. Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan Kurumsal Yönetim İlkeleri gereği;

- Şirket, şirketin yönetim kontrolü ya da önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhri hısımlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5 inden fazlasına birlikte veya tek başıma sahip olmadığımı ya da önemli nitelikte ticari ilişki kurmadığımı,
  - Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışan veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,
  - Bağımsız yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,
  - 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşmiş sayıldığımı,
  - Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabileceğimi, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabileceğimi, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,
  - Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,
  - Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almadığımı,
  - Yönetim kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu,
- beyan ederim.

Yiğit Bulut

Bağımsızlık Beyanları

Bağımsızlık Beyanı

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de ("Şirket") boş olan bağımsız yönetim kurulu üyeliğine aday gösterilmiş bulunmaktayım. Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan Kurumsal Yönetim İlkeleri gereği;

- Şirket, şirketin yönetim kontrolü ya da önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5 inden fazlasına birlikte veya tek başıma sahip olmadığımı ya da önemli nitelikte ticari ilişki kurmadığımı,
- Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışan veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,
- Bağımsız yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,
- 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşmiş sayıldığımı,
- Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabileceğimi, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabileceğimi, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,
- Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almadığımı,

Yönetim kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu, beyan ederim.

Selim Dursun

Bağımsızlık Beyanı

Türk Telekomünikasyon A.Ş.'de ("Şirket") boş olan bağımsız yönetim kurulu üyeliğine aday gösterilmiş bulunmaktayım. Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan Kurumsal Yönetim İlkeleri gereği;

- Şirket, şirketin yönetim kontrolü ya da önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhri hısımlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5 inden fazlasına birlikte veya tek başıma sahip olmadığımı ya da önemli nitelikte ticari ilişki kurmadığımı,
- Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışan veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,
- Bağımsız yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,
- 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşmiş sayıldığımı,
- Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabileceğimi, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabileceğimi, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,
- Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,
- Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almadığımı,
- Yönetim kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu,

beyan ederim.

Dr. Nureddin Nebati

Sorumluluk Beyanı

FİNANSAL TABLOLARIN KABULÜNE İLİŞKİN YÖNETİM KURULU'NUN SERMAYE PİYASASI KURULU'NUN II-14.1 SAYILI TEBLİĞİNİN İKİNCİ BÖLÜMÜNÜN 9. MADDESİ GEREĞİNCE SORUMLULUK BEYANI

KARAR SAYISI: 13

KARAR TARİHİ: 30.01.2019

- a) Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) Seri II-14.1 "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" uyarınca hazırlanan 01.01.2018 - 31.12.2018 dönemine ait Konsolide Finansal Tabloların tarafımızca incelendiğini,
- b) Şirketimizdeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, konsolide finansal tabloların önemli konularda gerçeğe aykırı bir açıklama veya açıklamanın yapıldığı tarih itibarıyla yanıltıcı olması sonucunu doğurabilecek herhangi bir eksiklik içermediğini,
- c) Şirketimizdeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, finansal tabloların konsolidasyon kapsamındakilerle birlikte işletmenin aktifleri, pasifleri, finansal durumu ve kâr ve zararı ile ilgili gerçeği dürüst bir biçimde yansıttığını
- beyan ederiz.

Yiğit Bulut

Denetim Komitesi Başkanı

Selim Dursun

Denetim Komitesi Üyesi

Dr. Paul (Boulos H.B.) Doany

Genel Müdür - CEO

Kaan Aktan

Finans Genel Müdür Yardımcısı

FAALİYET RAPORUNUN KABULÜNE İLİŞKİN YÖNETİM KURULU'NUN**SERMAYE PİYASASI KURULU'NUN II-14.1 SAYILI TEBLİĞİNİN İKİNCİ BÖLÜMÜNÜN 9. MADDESİ GEREĞİNCE SORUMLULUK BEYANI****KARAR TARİHİ: 28.02.2019****KARAR SAYISI: 39**

a) Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) Seri II-14.1 "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" uyarınca hazırlanan 01.01.2018 - 31.12.2018 dönemine ait faaliyet raporu ile Seri II-17.1 "Kurumsal Yönetim Tebliği" uyarınca 10.01.2019 tarih ve 2/49 sayılı kararıyla SPK tarafından belirlenen formatlarla hazırlanan Kurumsal Yönetim Uyum Raporu ve Kurumsal Yönetim Bilgi Formu'nun tarafımızca incelendiğini,

b) Şirketimizdeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, faaliyet raporunun önemli konularda gerçeğe aykırı bir açıklama veya açıklamanın yapıldığı tarih itibarıyla yanıltıcı olması sonucunu doğurabilecek herhangi bir eksiklik içermediğini,

c) Şirketimizdeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, Faaliyet Raporu'nun işin gelişimi ve performansını ve konsolidasyon kapsamındakilerle birlikte işletmenin finansal durumunu, karşı karşıya olunan önemli riskler ve belirsizliklerle birlikte, dürüstçe yansıttığını,

d) Şirketimizdeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, "Kurumsal Yönetim Uyum Raporu" ve Kurumsal Yönetim Bilgi Formu'nun SPK düzenlemeleri doğrultusunda paylaşılan bilgileri dürüstçe yansıttığını, beyan ederiz.

Yiğit Bulut

Denetim Komitesi Başkanı

Selim Dursun

Denetim Komitesi Üyesi

Dr. Paul (Boulos H.B.) Doany

Genel Müdür - CEO

Kaan Aktan

Finans Genel Müdür Yardımcısı

Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Bağımsız Denetçi Raporu

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Genel Kurulu'na,

Görüş

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 1/1/2018-31/12/2018 hesap dönemine ait tam set konsolide finansal tablolarını denetlemiş olduğumuzdan, bu hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporunu da denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan konsolide finansal bilgiler ile Yönetim Kurulunun Grup'un durumu hakkında denetlenen finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemeler, tüm önemli yönleriyle, denetlenen tam set konsolide finansal tablolara ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlıdır ve gerçeği yansıtmaktadır.

Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK") tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGG") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS"lere) uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun *Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları* bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGG tarafından yayımlanan *Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar* ("Etik Kurallar") ve bağımsız denetimle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Tam Set Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Denetçi Görüşümüz

Grup'un 1/1/2018-31/12/2018 hesap dönemine ilişkin tam set konsolide finansal tabloları hakkında 30 Ocak 2019 tarihli denetçi raporumuzda olumlu görüş bildirmiş bulunuyoruz.

Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun ("TTK") 514 ve 516 ncı maddelerine ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine göre yıllık faaliyet raporuyla ilgili olarak aşağıdakilerden sorumludur:

- Yıllık faaliyet raporunu bilanço gününü izleyen ilk üç ay içinde hazırlar ve genel kurula sunar.
- Yıllık faaliyet raporunu; Grup'un o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile her yönüyle konsolide finansal durumunu doğru, eksiksiz, dolambaçsız, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmak üzere hazırlar. Bu raporda finansal durum, konsolide finansal tablolara göre değerlendirilir. Raporda ayrıca, Grup'un gelişmesine ve karşılaşması muhtemel risklere de açıkça işaret olunur. Bu konulara ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesi de raporda yer alır.
- Faaliyet raporu ayrıca aşağıdaki hususları da içerir:
  - Faaliyet yılının sona ermesinden sonra Grup'ta meydana gelen ve özel önem taşıyan olaylar,
  - Grup'un araştırma ve geliştirme çalışmaları,
  - Yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilere ödenen ücret, prim, ikramiye gibi mali menfaatler, ödenekler, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri, aynı ve nakdi imkânlar, sigortalar ve benzeri teminatlar.

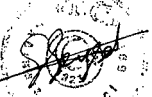
Yönetim kurulu, faaliyet raporunu hazırlarken Ticaret Bakanlığının ve ilgili kurumların yaptığı ikincil mevzuat düzenlemelerini de dikkate alır.

Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumluluğu

Amacımız, TTK hükümleri ve Tebliğ çerçevesinde yıllık faaliyet raporu içinde yer alan konsolide finansal bilgiler ile Yönetim Kurulunun Grup'un durumu hakkında denetlenen finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemelerin, Grup'un denetlenen konsolide finansal tablolarıyla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtmayı yansıtmadığını hakkında görüş vermek ve bu görüşümüzü içeren bir rapor düzenlemektir.

Yaptığımız bağımsız denetim, SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanması ile bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan konsolide finansal bilgiler ve Yönetim Kurulunun Grup'un durumu hakkında denetlenen finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemelerin konsolide finansal tablolara ve denetim sırasında elde edilen bilgilerle tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtmayı yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirir.

KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of KPMG International Cooperative

Şirin Soytaş, SM/MM
Sorumlu Denetçi

28 Şubat 2019
İstanbul, Türkiye

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

Bağımsız Denetçi Raporu

KPMG Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali
Müşavirlik A.Ş.
İş Kuleleri Kule 3 Kat: 2-9
Levent 34330 İstanbul

Tel +90 (212) 316 60 00
Fax +90 (212) 316 60 60
www.kpmg.com.tr

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi Genel Kurulu'na

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

Görüş

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve bağlı ortaklıklarının (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2018 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ("TFRS"lere) uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK") tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun *Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları* bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan *Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar* ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Hasılatın muhasebeleştirilmesi ve TFRS 15'in ilk uygulaması

Hasılatın muhasebeleştirilmesi ile ilgili muhasebe politikaları ve kullanılan önemli muhasebe tahmin ve varsayımların detayı için Dipnot 2.3, 2.4 ve Dipnot 2.5'e bakınız.

Kilit denetim konusu

Grup'un başlıca hasılat elde ettiği gelir unsurları sabit telekomünikasyon hizmetleri, mobil telekomünikasyon hizmetleri, ekipman satış gelirleri ve TV aboneliklerinden oluşmaktadır.

Konsolide finansal tablolara yansıtılan hasılat tutarının doğruluğuna ilişkin olarak; telekomünikasyon şirketlerinin faturalandırma sistemlerinin karmaşık olması, işlenen verinin büyüklüğü ve yıl boyunca çeşitli sistemlerle farklı ürün ve hizmetlerin beraber faturalandırılarak satılması nedeniyle doğal bir sektör riski bulunmaktadır.

Hizmet ve ekipman gibi telekomünikasyon ürünlerinin birlikte verildiği paketlerin farklı gelir unsurlarının ne zaman muhasebeleştirileceğinin belirlenmesi ve tutarının uygun şekilde ölçülmesi önemli düzeyde yönetim muhakemesi gerektirmektedir.

Konsolide finansal tablolara ilişkin Dipnot 2.3'te açıklandığı üzere, Grup, TFRS 15 "Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat" standardını 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla uygulamaya başlamıştır.

Grup, TFRS 15'te izin verildiği üzere, ilk uygulamada kümülatif etki yöntemi uygulanarak 2017 yılına ait karşılaştırmalı dönemleri yeniden düzenlenmemiştir.

TFRS 15, hasılatın ne zaman ve hangi tutarda muhasebeleştirileceğini belirleyen kapsamlı bir çerçeve oluşturmakta ve bu yeni standardın ilk kez uygulanması ve işlemlerin muhasebeleştirilmesi daha karmaşıktır. Bu nedenle, TFRS 15'in ilk uygulaması denetim için odaklanılan bir alan olmuştur.

Konunun denetimde nasıl ele alındığı

Bu alanda uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdakileri içermektedir:

- Hasılatın muhasebeleştirilmesine yönelik Grup'un muhasebe politikasının uygunluğunun değerlendirilmesi;
- BT uzmanlarımızdan yardım alınmak suretiyle yönetimin aşağıda belirtilen kontrollerinin tasarım, uygulama ve işleyişlerinin değerlendirilmesi;
  - Uygulama erişim kontrolleri, uygulama değişikliği kontrolleri, uygulama geliştirme kontrolleri ve bilgisayar çalışma kontrolleri gibi BT genel ortamına ilişkin kilit iç kontroller; ve
  - Fiyatlandırma ve faturalandırmanın tamlığı ve doğruluğuyla ilgili BT iç kontrolleri ve fiyatlandırma ve faturalandırma sistemleriyle muhasebe sistemleri arasında uçtan uca mutabakat kontrolleri.
- Müşteri faturalarından bir örneklem seçilmesi ve bunların destekleyici kanıtlar ve tahsilatlarla doğrulanması;
- Faturalandırma sistemleri ile defter-i kebir arasında gerçekleşen önemli kayıtların test edilmesi;
- Veri kayıtlarının, faturalandırma sistemleri ve defter-i kebir arasında uçtan uca mutabakatlarının test edilmesi ve
- Olağan faturalandırma süreci dışında kalan ve bu sebeple yüksek seviyede yönetim muhakemesi taşıyan sistematik olmayan düzeltmelere yönelik örneklem seçilerek maddi doğrulama testlerinin uygulanması.

TFRS 15'in ilk uygulanması ile ilgili olarak:

- Grup'un yeni muhasebe politikalarının anlaşılması, uygunluklarının değerlendirilmesi ve sonuçların belgelendirilmesi;
- İlk geçişin etkisini belirlemek için kullanılan yöntemlerin uygunluğunun değerlendirilmesi,
- Grup'un konsolide finansal tablolardaki hasılat ile ilgili açıklamalarının yeni açıklama gerekliliklerine uygun olup olmadığının değerlendirilmesi,
- Grup'un kümülatif etki analizi temin edilerek bu analizin tamlığının, aritmetik olarak tutarlılığını, düzeltmelerin tam olup olmadığını ve TFRS 15 uyarınca hasılatın muhasebeleştirilmesinde meydana gelen değişikliklerin uygun şekilde yansıtılıp yansıtılmadığının göz önünde bulundurularak değerlendirilmesi ve
- Müşterilerle olan mevcut sözleşmeleri analiz edilerek ve cari dönemde hasılat elde edilecek unsurlar açısından muhasebe politikalarının uygunluğunun ve ilgili açıklamaların tamlığının ve doğruluğunun değerlendirilmesi.

Denetim çalışmalarımıza dayanarak, Grup'un hasılatın muhasebeleştirilmesi ilgili olarak denetimimizi önemli ölçüde etkileyecek bir bulgumuz bulunmamaktadır. Konsolide finansal tablolarda TFRS 15'in ilk uygulamasını uygun bulunmuştur.

Finansal araçların muhasebeleştirilmesi ve TFRS 9 ilk uygulaması

Finansal araçların muhasebeleştirilmesi ve TFRS 9 ilk kez uygulanması ve ile ilgili muhasebe politikaları ve kullanılan önemli muhasebe tahmin ve varsayımlarının detayı için Dipnot 2.3, Dipnot 2.4 ve Dipnot 2.5'e bakınız.

Kilit denetim konusu	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
Konsolide finansal tablolara ilişkin Dipnot 2.3'te açıklandığı üzere, Grup, ilk olarak 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla TFRS 9 <i>Finansal Araçlar</i> standardını uygulamaya başlamıştır. TFRS 9'da izin verildiği üzere, standardın hükümleri geriye dönük olarak, karşılaştırmalı dönemleri yeniden düzenlenmeden uygulanmıştır. TFRS 9'daki riskten korunma muhasebesi hükümleri TMS 39 ile benzerlik göstermektedir. TFRS 9 kapsamında, opsiyonların zaman değeri diğer kapsamlı gelirden finansal riskten korunma maliyeti olarak muhasebeleştirilir ve özkaynaklarda ayrı bir bileşende birikmektedir. Ayrıca, Grup'un 1 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla nakit akış riskinden korunma amaçlı olarak belirlenen faiz takas işlemleri ve çapraz kur swap işlemleri bulunmaktadır. Bundan dolayı, türev finansal araçların değerlendirilmesi konsolide finansal tablolar üzerinde önemli bir etkiye sahip olabilir. TFRS 9'un, değer düşüklüğü karşılığı ve türev araçlar için önemli muhakeme gerektiren yeni ve karmaşık bir muhasebe standardı olması ve riskten korunma muhasebesi gerekliliklerinin belgelendirmesi dahil, karmaşık olması sebebiyle finansal araçların muhasebeleştirilmesi ve TFRS 9'un ilk uygulaması kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.	Bu alanda uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdakileri içermektedir: • TFRS 9 gerekliliklerine göre modelleme tekniklerinin ve yaklaşımının değerlendirilmesi, • Finansal araçlar ile ilgili uzmanlarımızın özel bilgi gerektiren alanlara (örneğin, beklenen kredi zararı modeli) dahil edilmesi, • Türev işlemlerinden örneklem seçilmesi ve türevlerin değerlendirilmesi için TFRS 9 uzmanımızın dahil olduğu testlerin ve sonuçlarının yönetimin değerlendirme sonuçları ile karşılaştırılması, • Konsolide finansal tablolardaki açıklamaların doğruluğunun değerlendirilmesi. • Konsolide finansal tablolarda finansal araçlara ilişkin yapılan değerlendirmeler, tahminler ve varsayımlar ile TFRS 9'un ilk uygulaması uygun bulunmuştur.

İhtilaflar, davalar ve koşullu borçlar

İhtilaflar, davalar ve koşullu borçlar ile ilgili muhasebe politikaları ve kullanılan önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımların detayı için Dipnot 2.4, Dipnot 2.5 ve Dipnot 24'e bakınız.

Kilit denetim konusu	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
Grup yoğun düzenlemelerin bulunduğu bir sektörde faaliyet göstermektedir. Grup tarafından bu alanda belirlenen başlıca önemli riskler anti-tekel prosedürleri, mevzuata uygunluk ya da müşteri haklarının korunmasıdır. Gerekli karşılık düzeyinin tahmin edilmesinin önemli ölçüde yönetim muhakemesi gerektirmesi sebebiyle, bu konu kilit denetim konularından biri olarak belirlenmiştir.	Bu alanda uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdakileri içermektedir: • Önemli davalar için ortaya çıkabilecek bir yükümlülüğün olasılığını, tutarsal büyüklüğünü ve Grup'un muhakemelerini değerlendirmek amacıyla ilgili hukuk departmanlarıyla görüşülmesi; • Grup'un avukatlarından devam eden davaların bilgisinin alınması ve görüşlerinin okunması; • Emsal davalarda ortaya çıkan sonuçlardan faydalanarak yönetimin kararlarının değerlendirilmesi ve sorgulanması; • Geçerli olduğu durumlarda davalar ile ilgili yazışmaların incelenmesi ve • Konsolide finansal tablolarda ayrılan karşılık tutarının düzeyinin incelenmesi ve konsolide finansal tablo dipnotlarında yapılan açıklamaların yeterliliğinin değerlendirilmesi. Yönetimin karşılıklar konusundaki muhakemelerini makul bulduk.

Ertelenmiş vergi varlığının değerlendirilmesi

Ertelenmiş vergi varlığının değerlendirilmesi ile ilgili muhasebe politikaları ve kullanılan önemli muhasebe tahminlerinin detayı için Dipnot 2.4, Dipnot 2.5 ve Dipnot 11'e bakınız.

Kilit denetim konusu	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
Grup, geri kazanılabilir olduğunu değerlendirdiği indirilebilir geçici farklar ve kullanılmayan vergi zararları için ertelenmiş vergi varlığı hesaplamıştır. Ertelenmiş vergi varlığının geri kazanılabilirliği, Grup'un gelecekte, indirilebilir geçici farklarını ve vergi kayıplarını (süresi dolmadan önce) kullanabileceği vergilendirilebilir karlar üretme kabiliyetine bağlıdır. Gelecekteki vergilendirilebilir karların ve geçici farkların gerçekleşmesine ilişkin tutarların ve zamanlamalarının tahmin edilmesi doğal bir belirsizlik içerdiğinden, bu konu kilit denetim konularından biri olarak belirlenmiştir. Ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesi ve geri kazanılabilirliği önemli ölçüde yönetim muhakemesi gerektirir.	Bu alanda uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdakileri içermektedir: • Yönetim tarafından yapılan varsayımların analiz edilerek, gelecekteki vergilendirilebilir kazanç tahminlerinin belirlenmesinde kullanılan bu varsayımların ve muhakemelerin değerlendirilmesi ve sorgulanması; • Yönetimin bir önceki yıl tahminleriyle cari yılda gerçekleşen vergilendirilebilir karları karşılaştırarak, yönetimin gelecekteki vergilendirilebilir kar tahminlerinin tarihsel olarak doğruluğunun göz önünde bulundurulması ve kilit varsayımların seçiminde yönetimin tarafılığına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi; • Geçerli olduğu durumlarda, mevzuatta yaşanan değişikliklerin etkisinin dikkate alınması; • Kullanılabilecek geçmiş yıl mali zararlarının ve geçerlilik sürelerinin vergi beyannameleri ile mutabakatı; ve • Grup'un konsolide finansal tablolarına yansıtılan ya da yansıtılmayan ertelenmiş vergi varlıklarının tahmininde kullanılan muhakemelerin uygulanmasına yönelik konsolide finansal tablolarda yer alan açıklamaların, TFRS hükümlerine istinaden ertelenmiş vergi pozisyonunu uygun bir şekilde yansıtıp yansıtmadığının değerlendirilmesi. Yönetimin ertelenmiş vergi varlığının geri kazanılabilirliğine ilişkin muhakemelerini makul bulduk.

Şerefiye ile maddi ve maddi olmayan diğer duran varlık gruplarındaki değer düşüklüğü

Şerefiyenin değerlendirilmesi ile maddi ve maddi olmayan diğer duran varlık gruplarındaki değer düşüklüğünün belirlenmesi ile ilgili muhasebe politikaları ve kullanılan önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımların detayı için Dipnot 2.4, Dipnot 2.5, Dipnot 16, Dipnot 19 ve Dipnot 20'ye bakınız.

Kilit denetim konusu

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Grup'un duran varlıkları çoğunlukla maddi ve maddi olmayan duran varlıklardan oluşmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un şerefiye tutarı 44.944 bin TL'dir (31 Aralık 2017: 44.944 bin TL). 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, maddi ve maddi olmayan duran varlıklara ilişkin hesaplanan değer düşüklüğü tutarları ise sırasıyla 16.299 bin TL (31 Aralık 2017: 76.897 bin TL) ve 1.132 bin TL'dir (31 Aralık 2017: 35.891 bin TL).

Değer düşüklüğü değerlendirmelerinde yönetim, herhangi bir değer düşüklüğünün muhasebeleştirilmesinin gerekli olup olmadığını tespit etmek için şerefiye ve maddi ve maddi olmayan diğer duran varlık gruplarının tahsis edildiği ayrı ayrı tanımlanabilen nakit yaratan birimlerin her birinin kayıtlı değerini iskonto edilmiş nakit akışı tahminlerine dayanan kullanım değerleriyle karşılaştırmıştır.

Kullanım değerinin veya satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değerinin yüksek olanı esas alınarak hesaplanan nakit yaratan birimlerin geri kazanılabilir tutarı, iskonto edilmiş nakit akışı modellerinden elde edilmiştir. Bu modellerde, gelecekteki satış hacimleri ve fiyatları, faaliyet giderleri, nihai değer artış oranları ve ağırlıklı ortalama sermaye maliyeti ("AOSM") gibi birçok temel varsayım kullanılmaktadır.

Şerefiye ve diğer maddi ve maddi olmayan duran varlık gruplarının kayıtlı değerlerinin konsolide finansal tablolar açısından önemli olması ve bu varlıkların geri kazanılabilir tutarlarının tahmininde kullanılan varsayımların belirlenmesinin önemli muhakemeler gerektirmesi sebebiyle, bu konu kilit denetim konularından biri olarak belirlenmiştir.

Konunun denetimde nasıl ele alındığı

Bu alanda uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdakileri içermektedir:

- Değerleme uzmanlarımızdan yararlanmak suretiyle, her bir nakit yaratan birimin faaliyet gösterdiği sektörlerdeki AOSM ortalamaları ile karşılaştırılma yapılması da dahil olmak üzere, kullanılan iskonto oranlarının uygunluğunun değerlendirilmesi;
- Satış hacimleri ve fiyatlar, faaliyet giderleri, enflasyon ve uzun vadeli büyüme oranları gibi kilit girdilere ilişkin olarak kullanılan varsayımların uygunluğunun, bu girdilerin harici türetilmiş verilerle karşılaştırılmasının yanı sıra müşteri ve sektöre ilişkin tecrübelerimize dayanarak değerlendirilmesi;
- Nakit yaratan birimler için mevcut durumda tahmin edilen boşluk payı üzerindeki etkileri değerlendirmek amacıyla büyüme oranları ve tahmini nakit akışlarının makul surette olası azaltmaların etkisinin değerlendirilmesini de içeren duyarlılık analizlerinin gerçekleştirilmesi ve
- İlgili finansal tablo açıklamalarının, temel varsayımlara, muhakemelere ve duyarlılıklara dair açıklamalar da dahil olmak üzere, yeterliliğinin değerlendirilmesi.

Yönetimin kullandığı hesaplama yöntemleri ve varsayımları makul bulunmuştur.

Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli bir yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak sağlayacak yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.

- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ve yapılan muhasebe tahminleri ile ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimce işletmenin sürekliliği esasını kullanılmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız halinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, grup içerisindeki işletmelere veya işletmelerin faaliyetlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

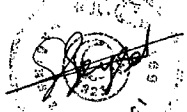
Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususları ve -varsa- ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmiş bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili konunun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 30 Ocak 2019 tarihinde Grup'un Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.
- 2) TTK'nın 402 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Grup'un 1 Ocak - 31 Aralık 2018 hesap döneminde defter tutma düzeninin, konsolide finansal tabloların, TTK ile Grup esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 3) TTK'nın 402 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of KPMG International Cooperative

Şirin Soysal, SMMM
Sorumlu Denetçi
30 Ocak 2019
İstanbul, Türkiye

İçindekiler

İÇİNDEKİLER	SAYFA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	232
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU	234
KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	235
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	236
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	238
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR	
DİPNOT 1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	239
DİPNOT 2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	242
DİPNOT 3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	279
DİPNOT 4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	280
DİPNOT 5. FİNANSAL BORÇLAR	282
DİPNOT 6. İLİŞKİLİ OLMAYAN TARAFLARDAN TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR	284
DİPNOT 7. FİNANSAL VE OPERASYONEL KİRALAMA ALACAKLARI VE BORÇLARI	285
DİPNOT 8. İLİŞKİLİ TARAFLARDAN ALACAKLAR VE BORÇLAR	286
DİPNOT 9. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR	289
DİPNOT 10. STOKLAR	290
DİPNOT 11. ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	290
DİPNOT 12. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR, DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR	294
DİPNOT 13. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER	295
DİPNOT 14. FİNANSAL YATIRIMLAR	296
DİPNOT 15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR	296
DİPNOT 16. ŞEREFİYE	301
DİPNOT 17. SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VARLIKLAR	302
DİPNOT 18. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER	303
DİPNOT 19. MADDİ DURAN VARLIKLAR	304
DİPNOT 20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	306
DİPNOT 21. BORÇ KARŞILIKLARI	309
DİPNOT 22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI	312
DİPNOT 23. HİSSE BAZLI ÖDEMELER	315
DİPNOT 24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER	315
DİPNOT 25. NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	327
DİPNOT 26. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	327
DİPNOT 27. HASILAT	328
DİPNOT 28. FAALİYET GİDERLERİ	328
DİPNOT 29. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER	329
DİPNOT 30. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER/(GİDERLER)	329
DİPNOT 31. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER/(GİDERLER)	330
DİPNOT 32. FİNANSAL GELİRLER/(GİDERLER)	330
DİPNOT 33. VERGİLER	330
DİPNOT 34. FİNANSAL RISK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI	333

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla Konsolide Finansal Durum Tablosu

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş)	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş)
	Dipnot	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Varlıklar			
Dönen varlıklar		10.936.213	10.566.394
Nakit ve nakit benzerleri	4	4.494.536	4.100.204
Ticari alacaklar			
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	8	10.489	23.707
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	6	5.140.127	4.792.834
Diğer alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	9	67.434	57.894
Türev araçlar	15	200.921	557.712
Stoklar	10	248.852	203.978
Peşin ödenmiş giderler	13	307.877	343.332
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar		94.803	33.884
Diğer dönen varlıklar	12	333.813	415.488
		10.898.852	10.529.033
Satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar	17	37.361	37.361
Duran varlıklar		25.262.298	18.582.141
Finansal yatırımlar	14	11.995	11.840
Ticari alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	6	128.182	91.197
Diğer alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	9	38.480	33.837
Türev araçlar	15	36.481	59.006
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	18	20.194	22.376
Maddi duran varlıklar	19	14.254.053	9.115.520
Maddi olmayan duran varlıklar			
- Şerefiye	16	44.944	44.944
- Diğer maddi olmayan duran varlıklar	20	9.738.095	8.437.536
Peşin ödenmiş giderler	13	71.927	68.935
Ertelenmiş vergi varlığı	11	896.513	660.707
Diğer duran varlıklar	12	21.434	36.243
Toplam varlıklar		36.198.511	29.148.535

İlişikteki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla Konsolide Finansal Durum Tablosu

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

	Dipnot	Cari Dönem	Önceki Dönem
		(Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2018	(Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2017
Kaynaklar			
Kısa vadeli yükümlülükler		13.496.359	8.661.581
Kısa vadeli borçlanmalar			
- Banka kredileri	5	52.216	66.714
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları			
- Banka kredileri	5	4.106.293	2.395.531
- Finansal kiralama işlemlerinden borçlar	7	631	617
- İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	5	2.601.235	23.800
Ticari borçlar			
- İlişkili taraflara ticari borçlar	8	110	2.326
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	6	3.845.124	4.066.558
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	12	166.317	175.712
Diğer borçlar			
- İlişkili taraflara diğer borçlar	8	204.792	-
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	9	898.957	844.592
Türev araçlar	15	648.934	192.052
Ertelenmiş gelirler	13	453.114	226.864
Dönem karı vergi yükümlülüğü	33	6.465	24.344
Kısa vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	21	230.191	162.906
- Diğer kısa vadeli karşılıklar	21	246.173	433.238
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	12	35.807	46.327
Uzun vadeli yükümlülükler		15.248.549	15.931.867
Uzun vadeli borçlanmalar			
- Banka kredileri	5	10.882.470	10.270.506
- Finansal kiralama işlemlerinden borçlar	7	1.963	1.982
- İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	5	2.276.610	3.732.588
Diğer borçlar			
- İlişkili taraflara diğer borçlar	8	170.164	-
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	9	57.428	375.233
Türev araçlar	15	84.004	117.389
Ertelenmiş gelirler	13	655.314	367.201
Uzun vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	21	907.172	813.393
- Diğer uzun vadeli karşılıklar	21	8.167	8.035
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	11	205.257	245.540
Özkaynaklar		7.453.603	4.555.087
Ödenmiş sermaye	22	3.500.000	3.500.000
Sermaye düzeltme farkları (-)	22	(239.752)	(239.752)
Pay bazlı ödemeler (-)	22,23	9.528	9.528
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları		(628.350)	(526.583)
- Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları		4.283.816	-
- Kredi riskindeki değışikliğe bağlı kazançlar		64.852	-
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
- Riskten korunma kayıpları		(886.488)	(299.552)
- Yabancı para çevirim farkları		417.238	218.920
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	22	2.355.969	2.355.969
Diğer yedekler	22	(1.320.942)	(1.320.942)
Geçmiş yıl karları/(zararları)		1.288.993	(278.033)
Net dönem zararı/(karı)		(1.391.261)	1.135.532
Toplam kaynaklar		36.198.511	29.148.535

İlişkitedeki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Kar veya Zarar Tablosu

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş)	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş)
	Dipnot	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Hasılat	3,27	20.430.900	18.139.554
Satışların maliyeti (-)	28	(11.249.445)	(10.029.082)
Brüt kar		9.181.455	8.110.472
Genel yönetim giderleri (-)	28	(1.784.341)	(1.706.962)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	28	(2.409.985)	(2.404.461)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	28	(147.779)	(124.737)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	30	231.369	291.123
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	30	(492.474)	(540.970)
Esas faaliyet karı		4.578.245	3.624.465
TFRS 9 uyarınca belirlenen değer düşüklüğü kazançları/(kayıpları), net		(268.034)	(468.115)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	31	130.288	130.398
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	31	(12.960)	(5.610)
Finansman gideri öncesi faaliyet karı		4.427.539	3.281.138
Finansman gelirleri	32	1.422.499	722.307
Finansman giderleri (-)	32	(7.872.319)	(2.525.118)
Vergi öncesi kar/(zarar)	3	(2.022.281)	1.478.327
Vergi geliri/(gideri)			
- Dönem vergi gideri	33	(20.480)	(696.792)
- Ertelenmiş vergi geliri	11,33	651.500	353.997
Dönem karı/(zararı)		(1.391.261)	1.135.532
Ana ortaklık hissedarlarına ait pay başına kazanç/(kayıp) (tam Kuruş)	22	(0,3975)	0,3244
Ana ortaklık hissedarlarına ait sulandırılmış pay başına kazanç/(kayıp) (tam Kuruş)	22	(0,3975)	0,3244

İlişikteki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş)	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş)
	Dipnot	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Dönem karı/(zararı)		(1.391.261)	1.135.532
Diğer kapsamlı gelir/(gider):			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar		4.430.008	(32.593)
Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları	19	4.758.000	-
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	21	(126.172)	(40.417)
Kredi riskindeki değişikliğe bağlı olarak finansal yükümlülüğün gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler		309.949	-
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler	11	(511.769)	7.824
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları, vergi etkisi		24.405	7.824
- Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları, vergi etkisi		(474.184)	-
- Kredi riskindeki değişikliğe bağlı olarak finansal yükümlülüğün gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler, vergi etkisi		(61.990)	-
Kar veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar		(388.618)	65.527
Yabancı para çevirim farkları		198.318	119.515
Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelir	11	(121.269)	31.566
Yurtdışındaki işletmeye ilişkin yatırım riskinden korunma kayıpları		(173.643)	(99.051)
Opsiyonların zaman değerindeki değişikliklere ilişkin diğer kapsamlı gider		(438.759)	-
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler		146.735	13.497
- Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelir, vergi etkisi		24.254	(6.313)
- Yurtdışındaki işletmeye ilişkin yatırım riskinden korunma kayıpları, vergi etkisi		34.729	19.810
- Opsiyonların zaman değerindeki değişikliklere ilişkin diğer kapsamlı gider, vergi etkisi		87.752	-
Diğer kapsamlı gelir, vergi sonrası		4.041.390	32.934
Toplam kapsamlı gelir		2.650.129	1.168.466

İlişikteki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Özkaynaklar Değişim Tablosu

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Pay bazlı ödemeler	Diğer kazanç/ (kayıplar)	Kar veya zarara sınıflanmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler		
					Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazançları/ (kayıpları)		
					Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları/ (azalışları)	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	Kredi riskindeki değişikliğe bağlı kazançlar/ (kayıplar)
1 Ocak 2017 bakiyesi	3.500.000	(239.752)	9.528	(1.320.942)	-	(493.990)	-
Transferler	-	-	-	-	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	-	(32.593)	-
<i>Dönem karı</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>Diğer kapsamlı gelir</i>	-	-	-	-	-	(32.593)	-
31 Aralık 2017 bakiyesi	3.500.000	(239.752)	9.528	(1.320.942)	-	(526.583)	-
1 Ocak 2018 bakiyesi	3.500.000	(239.752)	9.528	(1.320.942)	-	(526.583)	-
Muhasebe politikalarındaki değişikliklere ilişkin düzeltmeler (vergiden arındırılmış) (Dipnot 2.3)	-	-	-	-	-	-	(183.107)
1 Ocak 2018 itibarıyla yeniden düzenlenmiş bakiye	3.500.000	(239.752)	9.528	(1.320.942)	-	(526.583)	(183.107)
Transferler	-	-	-	-	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	4.283.816	(101.767)	247.959
<i>Dönem zararı</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>Diğer kapsamlı gelir</i>	-	-	-	-	4.283.816	(101.767)	247.959
31 Aralık 2018 bakiyesi	3.500.000	(239.752)	9.528	(1.320.942)	4.283.816	(628.350)	64.852

İlişkikteki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Kar veya zarara sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler				Birikmiş karlar/(zararlar)				
Riskten korunma kazançları/(kayıpları)				Yabancı para çevirim farkları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıl karları/(zararları)	Net dönem karı/(zararı)	Özkaynaklar
Yurtdışındaki işletmeye ilişkin yatırım riskinden korunma kazançları/(kayıpları)	Opsiyonların zaman değerindeki değişikliklere ilişkin kazançları/(kayıpları)	Nakit akış riskinden korunma (kayıpları)						
(131.944)	-	(113.620)	99.405	2.355.969	446.307	(724.340)	3.386.621	
-	-	-	-	-	(724.340)	724.340	-	
(79.241)	-	25.253	119.515	-	-	1.135.532	1.168.466	
-	-	-	-	-	-	1.135.532	1.135.532	
(79.241)	-	25.253	119.515	-	-	-	32.934	
(211.185)	-	(88.367)	218.920	2.355.969	(278.033)	1.135.532	4.555.087	
(211.185)	-	(88.367)	218.920	2.355.969	(278.033)	1.135.532	4.555.087	
-	-	-	-	-	431.494	-	248.387	
(211.185)	-	(88.367)	218.920	2.355.969	153.461	1.135.532	4.803.474	
-	-	-	-	-	1.135.532	(1.135.532)	-	
(138.914)	(351.007)	(97.015)	198.318	-	-	(1.391.261)	2.650.129	
-	-	-	-	-	-	(1.391.261)	(1.391.261)	
(138.914)	(351.007)	(97.015)	198.318	-	-	-	4.041.390	
(350.099)	(351.007)	(185.382)	417.238	2.355.969	1.288.993	(1.391.261)	7.453.603	

31 Aralık 2018 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Nakit Akış Tablosu

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 1 Ocak - 31 Aralık 2018	Önceki Dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 1 Ocak - 31 Aralık 2017
	Dipnot		
Net dönem karı/(zararı)		(1.391.261)	1.135.532
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler			
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	29	3.717.763	2.906.444
Değer düşüklüğü/(iptali) ile ilgili düzeltmeler		290.649	608.257
- Alacaklarda değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	6,9	394.175	468.115
- Stok değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler		5.483	27.354
- Maddi duran varlık değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	29	17.431	112.788
- Diğer değer düşüklükleri (iptalleri) ile ilgili düzeltmeler		(126.440)	-
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		439.587	561.221
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	21	356.790	324.368
- Dava ve/veya ceza karşılıkları ile ilgili düzeltmeler	21	82.665	236.705
- Diğer karşılıklar/(iptalleri) ile ilgili düzeltmeler	21	132	148
Faiz giderleri ve gelirleri ile ilgili düzeltmeler		698.733	318.865
- Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler		(390.996)	(287.637)
- Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler		1.040.703	556.450
- Vadeli alışlardan kaynaklanan ertelenmiş finansman gideri		49.026	50.052
Gerçekleşmemiş yabancı para çevirim farkları ile ilgili düzeltmeler		5.760.962	1.506.495
Gerçeğe uygun değer kayıpları/(kazançları) ile ilgili düzeltmeler	32	308.200	(27.620)
- Türev finansal araçların gerçeğe uygun değer kayıpları ile ilgili düzeltmeler	32	439.738	(27.620)
- İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerin gerçeğe uygun değer değişimi ile ilgili düzeltmeler		(131.538)	-
Vergi gideri ile ilgili düzeltmeler	33	(631.020)	342.795
Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kazançlar ile ilgili düzeltmeler	31	(117.328)	(124.788)
Yatırım ya da finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarına neden olan diğer kalemlere ilişkin düzeltmeler		115.735	57.412
Nakit dışı kalemlere ilişkin diğer düzeltmeler	25	(88.715)	(81.027)
İşletme sermayesindeki değişimlerden önceki faaliyet gelirleri		9.103.305	7.203.586
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler:			
Ticari alacaklardaki artış ile ilgili düzeltmeler		(781.840)	(1.151.197)
Stoklardaki artış/(azalış) ile ilgili düzeltmeler		(50.357)	29.932
Ticari borçlardaki artış/(azalış) ile ilgili düzeltmeler		(339.332)	415.372
Faaliyetlerle ilgili diğer varlıklardaki azalış		117.714	134.657
Faaliyetlerle ilgili diğer yükümlülüklerdeki artış		396.888	158.096
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları:			
Alınan faizler		120.449	105.850
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	21	(323.680)	(337.799)
Diğer karşılıklara ilişkin ödemeler	21	(370.588)	(68.166)
Vergi ödemeleri		(99.278)	(534.115)
Diğer nakit çıkışları	25	(184.346)	(12.031)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit		7.588.935	5.944.185
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları			
Finansal varlık alımı		(155)	-
Bağlı ortaklıklarda ilave pay alım borçlarına ilişkin nakit çıkışları		(205.000)	(205.000)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		144.511	151.001
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(4.065.306)	(4.223.530)
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan net nakit		(4.125.950)	(4.277.529)
Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları			
Kredilerden nakit girişleri		831.049	1.560.795
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(3.222.944)	(1.854.449)
- Kredi geri ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(3.222.944)	(1.854.449)
Finansal kiralama sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları, net	25	(826)	(71)
Türev araçlardan nakit girişleri/(çıkışları), net	25	(1.572)	18.788
Ödenen faiz		(1.062.115)	(456.516)
Alınan faizler		270.547	181.787
Diğer nakit çıkışları, net	25	(115.735)	(57.412)
Finansman faaliyetlerinde kullanılan net nakit		(3.301.596)	(607.078)
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKI ÖNCESİ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ/(AZALIŞ)		161.389	1.059.578
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ		48.599	12.229
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		3.688.104	2.616.297
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	4	3.898.092	3.688.104

İlişikteki dipnotlar, bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

1. ŞİRKETİN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ("Türk Telekom" ya da "Şirket") Türkiye'de tüzel kişiliğe haiz anonim şirket şeklinde kurulmuştur. Şirket'in esası 23 Ekim 1840'ta aslen Bakanlık olarak kurulan Postane-i Amirane'ye (Postahane Departmanı) dayanmaktadır. Türkiye genelinde telefon şebekesi kurma ve işletme izni, 4 Şubat 1924 tarihinde, Posta, Telefon ve Telgraf Genel Müdürlüğü'ne ("PTT") verilmişti. Şirket, önceden her ikisi de PTT tarafından yürütülen telekomünikasyon ve posta hizmetlerinin ayrılması sonucu 24 Nisan 1995'te ayrı bir tüzel kuruluş olarak kurulmuş ve PTT'nin telekomünikasyon hizmetleri ile ilgili tüm personel, varlık ve yükümlülükleri, hisselerinin tamamı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na -2018 itibarıyla T.C Hazine ve Maliye Bakanlığı- ("Hazine") ait olan Şirket'e transfer olmuştur.

Şirket'in özelleştirilmesi kapsamında 24 Ağustos 2005 tarihinde Oger Telekomünikasyon A.Ş. ("OTAŞ") Türk Telekom'un %55 payını almak için Özelleştirme İdaresi Yönetimi'yle Hisse Devir Anlaşması imzalamıştır. Bu çerçevede Şirket'in hisselerinin %55'lik kısmının blok satışıyla ilgili olarak Ortaklık Anlaşması ve Hisse Rehin Sözleşmesi 14 Kasım 2005 tarihinde Hazine ve OTAŞ arasında imzalanmış ve bu tarihten sonra OTAŞ, Şirket'in ana ortağı olmuştur.

Şirket'in 3.500.000 TL nominal değerli sermayesinin %15'ine karşılık gelen ve Hazine'ye ait 525.000 TL nominal değerli sermayesini temsil eden hisse senetleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Başkanlığı'nın izni ile 15 Mayıs 2008 tarihinde halka arz olunmuştur. Bu tarihten beri Şirket hisseleri Borsa İstanbul'da TTKOM ismiyle işlem görmektedir.

15 Ağustos 2018 tarihinde, Şirket tarafında yapılan özel durum açıklamasında belirtildiği üzere, OTAŞ'ın Türk Telekom'da bulunan %55 oranındaki paylarının, OTAŞ'a kredi veren bankaların paydaş olacağı bir ortak girişim şirketi ("SPV") aracılığıyla devralınması ile ilgili yürütülmekte olan süreç kapsamında bir kısım kredi veren bankalar tarafından Şirket'e bildirimde bulunulmuştur.

Söz konusu açıklamalarda bahsi geçen SPV, Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş. (LYY) tarafından Türk Ticaret Kanunu'nun 198. Maddesi uyarınca, Şirket sermayesinin %55'ini oluşturan A Grubu hisselerinin tamamının 21 Aralık 2018 tarihi itibarıyla LYY'ye devredildiği Şirket'e bildirilmiştir. Bu bildirimde istinaden LLY, Türk Ticaret Kanunu'nun 499. maddesi uyarınca Şirket pay defterine yeni hissedar olarak kaydedilmiştir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Şirket'i kontrol eden ana ortak Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş.'dir. (31 Aralık 2017: Oger Telecom'un ana ortağı olan Saudi Oger Ltd'dir).

Şirket ve Türk Telekomünikasyon Kurumu (yeni adıyla Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ("BTK")) arasında 14 Kasım 2005 tarihinde imzalanmış bir imtiyaz sözleşmesi ("İmtiyaz Sözleşmesi") bulunmaktadır. Bu İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında Şirket'e 28 Şubat 2001 tarihinden başlamak üzere 25 yıl süre ile her türlü telekomünikasyon hizmetinin sağlanması, gerekli telekomünikasyon tesislerinin kurulması, bu tesislerin diğer lisanslı operatörler tarafından kullanılması ve telekomünikasyon hizmetlerinin pazarlaması ve tedariki hakları sunulmaktadır. İmtiyaz Sözleşmesi 28 Şubat 2026'da sonlanacak olup, İmtiyaz Sözleşmesinin süresinin sona ermesi veya yenilenmemesi halinde, Şirket sistemin işleyişini etkileyen tüm teçhizatı bütün fonksiyonları ile çalışır vaziyette ve bu teçhizatın kurulu bulunduğu, kendi kullanımında olan taşınmazları BTK'ya veya BTK'nın göstereceği kuruluşa bedelsiz olarak devredecektir.

İmtiyaz Sözleşmesi süresinin bitiminde kendiliğinden sona erer. Ancak Şirket, İmtiyaz Sözleşmesinin süresinin dolmasından en az bir yıl önce BTK'ya başvurup İmtiyaz Sözleşmesinin yenilenmesini talep edebilir. Bu talep BTK tarafından, İmtiyaz Sözleşmesinin süresinin bitiminden en geç 180 gün öncesine kadar yeni koşullar da dikkate alınmak suretiyle mevzuat ve BTK düzenlemeleri çerçevesinde değerlendirilerek, Sözleşmenin yenilenmesine karar verilebilir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (DEVAMI)

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Şirket'in bağlı ortaklıkları ve bu bağlı ortaklıklarına ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

Bağlı Ortaklıklar	Kuruluş ve faaliyet yeri	Faaliyet konuları	Fonksiyonel para birimi	Şirket'in etkin pay oranı (%)	
				31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
TTNet Anonim Şirketi ("TTNet")	Türkiye	İnternet servis sağlayıcı	Türk Lirası	100	100
TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş. ("TT Mobil") ^(*)	Türkiye	GSM operatörü	Türk Lirası	100	100
Argela Yazılım ve Bilişim Teknolojileri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ("Argela")	Türkiye	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	Türk Lirası	100	100
Innova Bilişim Çözümleri Anonim Şirketi ("Innova")	Türkiye	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	Türk Lirası	100	100
Assist Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri Anonim Şirketi ("AssisTT")	Türkiye	Çağrı merkezi ve müşteri ilişkileri	Türk Lirası	100	100
Sebit Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş. ("Sebit")	Türkiye	Veri tabanlı eğitim hizmetleri	Türk Lirası	100	100
NETSIA Inc.	ABD	Telekomünikasyon çözüm sistemleri	ABD Doları	100	100
Sebit LLC	ABD	Veri tabanlı eğitim hizmetleri	ABD Doları	100	100
TT International Holding B.V. ("TT International") ^(*)	Hollanda	Holding şirketi	Avro	100	100
Türk Telekom International AT AG ^(*)	Avusturya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International HU Kft ^(*)	Macaristan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
S.C. EuroWeb Romania S.A. ^(*)	Romanya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International BG EOOD ^(*)	Bulgaristan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International CZ sro ^(*)	Çek Cumhuriyeti	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International SRB d.o.o. ^(*)	Sırbistan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International Telekomunikacije d.o.o. ^(*)	Slovenya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International SK sro ^(*)	Slovakya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
TT International Telekomünikasyon Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi ("TTINT Türkiye") ^(*)	Türkiye	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International UA TOV ^(*)	Ukrayna	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International Italy srl ^(*)	İtalya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International DOOEL ^(*)	Makedonya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International RU o.o.o. ^(*)	Rusya	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekomünikasyon Euro GmbH. ("TT Euro") ^(*)	Almanya	Mobil hizmet pazarlama	Avro	100	100

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (DEVAMI)

Bağlı Ortaklıklar	Kuruluş ve faaliyet yeri	Faaliyet konuları	Fonksiyonel para birimi	Şirket'in etkin pay oranı (%)	
				31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Türk Telekom International d.o.o. (*)	Hırvatistan	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Avro	100	100
Türk Telekom International HK Limited (*)	Hong Kong	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	HK Doları	100	100
Net Ekran TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
TTES Elektrik Tedarik Satış A.Ş. ("TTES")	Türkiye	Elektrik enerjisi ticareti	Türk Lirası	100	100
TT Euro Belgium S.A. (*)	Belçika	Mobil hizmet pazarlama	Avro	100	100
TT Ödeme Hizmetleri A.Ş.	Türkiye	Mobil finans	Türk Lirası	100	100
Net Ekran1 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran1")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran2 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran2")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran3 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran3")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran4 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran4")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran5 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran5")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran6 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran6")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran7 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran7")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran8 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran8")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran9 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran9")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran10 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran10")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran11 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran11")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran12 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran12")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran13 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran13")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran14 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran14")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran15 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran15")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
Net Ekran16 TV ve Medya Hiz. A.Ş. ("Net Ekran16")	Türkiye	Televizyon ve radyo yayıncılığı	Türk Lirası	100	100
11818 Rehberlik ve Müşteri Hizmetleri A.Ş. ("11818")	Türkiye	Çağrı merkezi ve müşteri ilişkileri	Türk Lirası	100	100
TT Satış ve Dağıtım Hizmetleri Anonim Şirketi	Türkiye	Satış ve Dağıtım Hizmetleri	Türk Lirası	100	100
TT Ventures Proje Geliştirme A.Ş.	Türkiye	Kurumsal Risk Sermayesi	Türk Lirası	100	100

(*) Bundan sonra TTINT grup olarak anılacaktır.

(*) Avea İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin ünvanı 30 Mayıs 2018 tarihinde TT Mobil İletişim Hizmetleri A.Ş. olarak değiştirilmiştir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

1. ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (DEVAMI)

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Grup'un müşterek faaliyetleri ve bu müşterek faaliyetlerine ilişkin bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

Müşterek Faaliyetler	Kuruluş ve faaliyet yeri	Faaliyet konuları	Fonksiyonel para birimi	Şirket'in etkin pay oranı (%)	
				31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
TT Mobil-Vodafone Evrensel İş Ortaklığı	Türkiye	Telekomünikasyon altyapı ve bant genişliği sağlayıcı	Türk Lirası	51	51

Bundan böyle Türk Telekom ve yukarıda belirtilen bağlı ortaklıkları ve müşterek faaliyetleriyle birlikte "Grup" olarak anılacaktır.

Şirket'in ana faaliyet konusu yerel, uluslararası telekomünikasyon hizmetleriyle, çağrı merkezi, müşteri ilişkileri yönetimi, teknoloji ve bilgi yönetimi, internet ürün ve hizmetlerinin sağlanmasıdır.

Şirket'in resmi kayıtlı adresi Turgut Özal Bulvarı, 06103 Aydınlikevler, Ankara'dır.

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla toplu iş sözleşmesine bağlı personel sayısı 10.798 (31 Aralık 2017: 11.770) ve toplu iş sözleşmesine bağlı olmayan personel sayısı 22.619'dir (31 Aralık 2017: 22.732) 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla personel sayısı sırasıyla 33.417 ve 34.502'dir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar

a) TMS'ye uygunluk beyanı

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan ve yürürlüğe girmiş olan Türkiye Muhasebe Standartları ("TMS") esas alınmıştır. TMS; Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumlardan oluşmaktadır.

b) Finansal tabloların hazırlanış şekli

Konsolide finansal tablolar ve dipnotlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Konsolide finansal tablolar yayınlanmak üzere 30 Ocak 2019 tarihinde Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Genel Kurul'un ve ilgili düzenleyici kurumların yasal mevzuata göre düzenlenmiş finansal tabloları ve bu konsolide finansal tabloları değiştirme hakkı bulunmaktadır.

Grup, ilk uygulama tarihi 1 Ocak 2018 olan TFRS 15 ve TFRS 9 standartlarını uygulamaya başlamıştır. Uygulanan geçiş yöntemine uygun olarak karşılaştırmalı bilgiler yeniden düzenlenmemiştir.

c) Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan halka açık şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Grup'un konsolide finansal tablolarında, bu karar çerçevesinde 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren, TMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardı uygulanmamıştır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.1 Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin temel esaslar (devamı)

d) Ölçüm esasları

Konsolide finansal tablolar, 1 Ocak 2000 tarihine kadar olan alımlar ve TMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardı kapsamında varsayılan maliyet yöntemi ile değerlendirilen arsa dışındaki maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller, arsalar, türev finansal araçlar, ve ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler haricinde tarihsel maliyet yöntemi ile hazırlanmıştır. Varsayılan maliyet yöntemi ile değerlendirilen arsa dışındaki maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller 1 Ocak 2000 tarihli gerçeğe uygun değerleri üzerinden, maddi duran varlıklarda kayıtlara alınan arsalar, türev finansal araçlar ve ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler ise bilanço tarihi itibarıyla tespit edilen gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmektedir.

Gerçeğe uygun değer ölçümünde kullanılan yöntemler ayrıca Dipnot 2.4 (t)'de belirtilmiştir.

e) Geçerli ve raporlama para birimi

Yurtdışında kurulu olan bağlı ortaklıkları haricinde, konsolidasyona dahil edilen şirketlerin fonksiyonel para birimi Türk Lirası'dır ("TL") ve muhasebe kayıtlarını Türkiye'de geçerli olan ticari mevzuat, mali mevzuat ve Maliye Bakanlığı'nca yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı gereklerine göre TL olarak tutmaktadır.

Grup'un bağlı ortaklıklarının ve müşterek faaliyetinin geçerli para birimleri Dipnot 1'de özetlenmiştir.

Konsolide finansal tablolar Grup şirketlerinin yasal kayıtlarına dayandırılmış ve TL cinsinden ifade edilmiş olup, KGK tarafından yayınlanan Türkiye Muhasebe Standartları'na göre Grup'un durumunu layıkıyla arz edebilmek için bir takım düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutularak hazırlanmıştır.

2.2 Konsolidasyon esasları

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Türk Telekom'un, bağlı ortaklıklarının ve müşterek faaliyetinin finansal tablolarını içermektedir. Konsolidasyona dahil olan şirketlerin finansal tabloları konsolide finansal tablolara aynı tarih itibarıyla hazırlanmıştır.

a) Bağlı ortaklıklar

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolar; Türk Telekom'un ve Dipnot 1'de verilen ve Grup'un finansal ve faaliyet politikaları üzerinde kontrol gücüne sahip olduğu bağlı ortaklıklarının finansal tablolarını içermektedir.

Kontrol, Şirket'in, yatırım yaptığı işletme üzerinde ancak ve ancak şu göstergelerin tümü birden mevcut olduğunda sağlanmaktadır; a) yatırım yaptığı işletme üzerinde güce sahipse, b) yatırım yaptığı işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişen getirilere maruz kalmakta veya bu getirilerde hak sahibi ise, c) elde edeceği getirilerin miktarını etkileyebilmek için yatırım yaptığı işletme üzerindeki gücünü kullanma imkanına sahip ise. Bağlı ortaklıkların dönem kar/zararları satın alma tarihinden itibaren konsolide kar veya zarar tablosuna dahil edilmişlerdir.

Bağlı ortaklıkların muhasebe prensipleri Grup tarafından kullanılan muhasebe prensiplerinden farklılaştığı durumlarda gerekli düzeltmeler gerçekleştirilmiştir. Konsolide mali tablolar benzer işlem ve olaylara ortak muhasebe prensipleri kullanılarak ve Şirket ile aynı hesap düzeni ile hazırlanmıştır.

b) İşletme birleşmeleri

Grup, 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren yeniden düzenlenmiş TFRS 3 "İşletme Birleşmeleri" standardını uygulamıştır. Bu muhasebe politikası değişikliği ileriye dönük olarak uygulanmıştır ve önceki dönemlerde gerçekleştirilen işletme birleşmelerine ilişkin bir değişiklik yapılmamıştır.

İşletme birleşmeleri, kontrolün Grup'a transfer olduğu tarih olan birleşme tarihinde satın alma yöntemi ile muhasebeleştirilmiştir. Bu yöntemde, iktisap maliyeti, alım tarihinde transfer edilen bedelin gerçeğe uygun değeri ve işletmedeki kontrol gücü olmayan payların toplamı olarak ölçülür

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.2 Konsolidasyon esasları (devamı)

b) İşletme birleşmeleri (devamı)

Transfer edilen bedel, Grup tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, Grup tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve Grup tarafından çıkarılan özkaynak paylarının toplamı olarak hesaplanmıştır. İşletme birleşmesi sözleşmesi, gelecekte ortaya çıkacak olaylara bağlı olarak maliyetin düzeltilebileceğini öngören hükümler içerirse; bu koşullu bedelin birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri, birleşme maliyetine dâhil edilmiştir. Satın alma sırasında Grup tarafından katlanılan bütün işlem maliyetleri genel yönetim giderleri hesabında giderleştirilmiştir.

Grup, her bir şirket birleşmesi için edinilen işletmedeki kontrol gücü olmayan payları gerçeğe uygun değer üzerinden mi yoksa edinilen işletmenin net tanımlanabilir varlıklarının muhasebeleştirilen tutarlarındaki orantılı payı üzerinden mi ölçeceğini belirler.

Grup, bir işletme satın aldığı anda, edindiği finansal varlık ve borçların sınıflandırmalarını ve belirlemeleri birleşme tarihinde var olan sözleşme hükümleri, ekonomik koşullar ve konuya ilişkin diğer tüm koşulları esas alarak yapar. Bu saklı bir türev ürünün ana sözleşmeden ayrılması gerekip gerekmediğinin değerlendirilmesini de kapsar.

Satın alma metodu, satın alma maliyetini satın alınan varlıklar, yükümlülükler ve şarta bağlı yükümlülüklerin satın alınan gündeki gerçeğe uygun değerlerine dağıtılmasını gerektirmektedir. Söz konusu satın alınan şirketlerin TFRS 3'e göre belirlenmiş varlıkları, yükümlülükleri ve şarta bağlı yükümlülükleri satın alınma günündeki gerçeğe uygun değerlerinden kayıtlara yansıtılmaktadır. Satın alınan şirket, satın alma tarihinden itibaren konsolide kar veya zarar tablosuna dahil edilmektedir.

İktisap edilen tanımlanabilir varlıkların, yükümlülüklerin ve koşullu yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin veya birleşme maliyetinin sadece geçici olarak belirlendiği durumlarda, birleşmenin gerçekleştiği dönemin sonunda Grup, söz konusu geçici değerler üzerinden birleşme işlemi muhasebeleştirilmiştir. Geçici olarak belirlenmiş birleşme muhasebesinin birleşme tarihini takip eden on iki ay içerisinde tamamlanması ve düzeltme kayıtlarının birleşme tarihinden itibaren yapılması gerekmektedir.

c) Konsolidasyonda düzeltme işlemleri

Konsolidasyona dahil edilen şirketler arasındaki grup içi işlemler ve bakiyeler konsolidasyon sırasında silinmiştir. İştirakle ana ortaklık ve ana ortaklığın konsolidasyona tabi bağlı ortaklıkları ve müştereken kontrol edilen ortaklıklar arasında gerçekleşen işlemler neticesinde oluşan karlar ve zararlar, ana ortaklığın iştirakteki payı oranında netleştirilmiştir. Gerçekleşmemiş zararlar değer düşüklüğüne dair kanıt olmadığı sürece gerçekleşmemiş kazançlarla aynı şekilde silinirler.

d) Yabancı para

i) Yabancı para işlemler

Yabancı para işlemler, ilgili Grup şirketlerinin geçerli para birimlerine işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir. Yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler raporlama tarihindeki kurlardan geçerli para birimine çevrilmişlerdir. Parasal kalemlere ilişkin yabancı para çevirim farkı kazancı veya zararı, dönem başındaki geçerli para birimi cinsinden itfa edilmiş tutarın etkin faiz oranı ve ödemelerin etkisi düzeltilmesiyle dönem sonundaki yabancı para birimi cinsinden itfa edilmiş tutarın dönem sonu kurundan çevrilmiş tutarı ile arasındaki farkı ifade eder. Çevirimle oluşan kur farkları, diğer kapsamlı gelirden kayıtlara alınan nakit akış riskinden korunma araçlarından doğan farklar hariç, kar veya zararda kayıtlara alınır.

Yabancı para cinsinden olan ve gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen parasal olmayan varlıklar ve yükümlülükler, gerçeğe uygun değerlerin tespit edildiği tarihteki kurdan geçerli para birimine çevrilir. Yabancı para cinsinden tarihi maliyetleriyle ölçülen parasal olmayan kalemler, işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.2 Konsolidasyon esasları (devamı)

d) Yabancı para (devamı)

ii) Yabancı operasyonlar

Yabancı operasyonların varlık ve yükümlülükleri, satın alımdan kaynaklanan şerefiye ve gerçeğe uygun değer düzeltmeleri dahil olmak üzere, raporlama tarihindeki döviz kuru ile raporlama para birimine çevrilir. Yabancı operasyonların gelir ve giderleri aylık ortalama döviz kuru ile raporlama para birimine çevrilir.

Yabancı para çevirim farkları diğer kapsamlı gelirler içerisinde kayıtlara alınır ve özkaynaklar altında yabancı para çevirim farklarında sunulur.

Şirket ve bağlı ortaklıkları, TL, Avro, ABD Doları'nı geçerli para birimi olarak kullanmaktadırlar, çünkü bu para birimleri ilgili Şirket ve bağlı ortaklıklarının operasyonlarında önemli ölçüde kullanılmakta veya operasyonları üzerinde önemli etkiye sahip bulunmakta olup, bu şirketlere ilişkin olay ve koşulların ekonomik özünü yansıtmaktadır. Finansal tablolardaki kalemlerin ölçümü için seçilen geçerli para birimi hariç bütün para birimleri yabancı para olarak ele alınmaktadır. Dolayısıyla, geçerli para birimiyle ölçülmemiş olan işlemler ve bakiyeler, ilgili geçerli para birimleri cinsinden yeniden ifade edilmiştir. Grup, konsolide finansal tablolar ve dipnotların sunumu amacıyla raporlama para birimi olarak TL'yi kullanmaktadır.

Geçmişte yüksek enflasyonlu kabul edilen bir ekonominin (Türkiye) para birimiyle raporlayan bağlı ortaklıkların finansal tabloları, yüksek enflasyonun sona erdiği tarihe kadar raporlama tarihinde geçerli ölçüm birimi cinsinden yeniden ifade edilmiştir. Yukarıda anılan 17 Mart 2005 tarihli karar neticesinde enflasyon muhasebesi uygulamalarının 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla sona erdiği kararlaştırıldığından, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren TL yüksek enflasyonlu olmayan bir ekonomiye ait para birimi olarak değerlendirilmiştir.

Avro/TL ve ABD Doları/TL kurlarındaki senelik değişimler ile yıllık ortalama değişimler aşağıdaki gibidir

	Ortalama kur		Dönem sonu kuru	
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Avro/TL	5,6789	4,1159	6,0280	4,5155
ABD Doları/TL	4,8301	3,6445	5,2609	3,7719

iii) Yurtdışı faaliyetlerindeki net yatırımların riskten korunması

Grup yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımını kredi kullanarak finansal riskten korunma işlemine girmiştir. Parasal kalemler, yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma işlemi ile ilişkilendirildikleri durumda çevirimlerinden ve ödemelerinden doğan kur farkları diğer kapsamlı gelir altına sınıflanır. Diğer kapsamlı gelir tablosuna alınan bu tutarlar, yurtdışı işletme satılana kadar burada takip edilir ve satış anında birikmiş tutarın tamamı kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilir. Diğer kapsamlı gelir altında takip edilen çevirim farkları ile ilişkili vergi etkileri de yine diğer kapsamlı gelir altına sınıflanır.

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi

Aşağıda belirtilen değişiklikler dışında, Grup'un konsolide finansal tablolarında uygulanan muhasebe politikaları, 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren yıl itibarıyla konsolide finansal tablolarında uygulanan muhasebe politikalarıyla aynıdır.

a) TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat

TFRS 15 "Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat" standardı hasılatın ne zaman ve hangi tutarda muhasebeleştirileceğini belirleyen kapsamlı bir çerçeveye oluşturmaktadır. TFRS 15, TMS 18 Hasılat ve TMS 11 İnşaat Sözleşmeleri standartları ve ilgili yorumlarının yerini almaktadır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

a) TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)

Grup TFRS 15 standardını ilk uygulama tarihi 1 Ocak 2018 olmak üzere uygulamaya başlamıştır. Sonuç olarak, Grup hasılatın muhasebeleştirilmesiyle ilgili muhasebe politikalarını aşağıda açıklanan şekilde değiştirmiştir.

Grup TFRS 15'i kümülatif etki yöntemini kullanarak uygulamıştır - TFRS 15'in ilk uygulanmasıyla oluşan kümülatif etki 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla özkaynakların açılış bakiyesinde bir düzeltme olarak muhasebeleştirilmiştir. Bu sebeple, 2017 yılına ait önceki dönem yeniden düzenlenmemiştir ve daha önce olduğu gibi TMS 18, TMS 11 ve ilgili yorumlarla uyumlu olarak raporlanmaya devam edilmektedir. Önemli değişikliklerin detayı ve bunların nicel etkileri aşağıda açıklanmıştır.

i) Kampanyalı ekipman satışı ve diğer telekomünikasyon hizmetleri gelirleri ve bağlantı ücretleri

Kampanya kapsamında diğer telekomünikasyon hizmetleriyle beraber satılan ekipmanlar için teslim edilen ürüne atfolunan hasılat tutarı gelecekteki telekomünikasyon hizmetlerine bağlı olmayan bedelin toplam tutarı ile sınırlandırılmıştır. TFRS 15'e göre, toplam sözleşme bedeli bütün mal ve hizmetlere (örneğin ekipman ve mobil telekomünikasyon hizmetleri) tek başına satış fiyatları temel alınarak dağıtılırlar. Tek başına satış fiyatları Grup'un bu mal ve hizmetleri ayrı işlemlerde tek başlarına sattığı liste fiyatları baz alınarak belirlenir. Tek başına satışı olmayan mal ve hizmetler için tek başına satış fiyatları beklenen maliyet artı kar marjı yaklaşımıyla tahmin edilmektedir.

Farklı nitelikte olarak değerlendirilen ekipman veya bağlantı ücretlerine, sözleşme bedelinin daha az bir kısmı hasılat olarak dağıtılmaktadır ve bu sebeple TFRS 15'e göre hasılat, TMS 18'e kıyasla daha sonra muhasebeleştirilmektedir. Bu değişiklik hasılat kaleminin dışında gelir tahakkukları kaleminde azalmaya sebep olmuştur.

Önceki dönemlerde, Grup bağlantı ücretleri, bağlantı hizmeti verildiği anda gelir olarak ve bağlantı maliyetleri de anında gider olarak kaydedilmiştir. TFRS 15'e göre, farklı nitelikte olarak değerlendirilen bağlantı ücretleri hasılat olarak muhasebeleştirilir. Müşteriye bir ürün veya hizmet transferi sağlamak yerine, Grup'un kendi şebekesinin bir uzantısı ya da iyileştirilmesi amacıyla yapılan faaliyetler için alınan bağlantı ücretleri, farklı nitelikte olarak değerlendirilmez ve ayrı bir hasılat muhasebeleştirilmez. Farklı nitelikte olarak değerlendirilen bağlantı ücretleri için hasılat tek başına satış fiyatı temel alınarak ölçülür. Bağlantı ücretlerinin tek başına satış fiyatları beklenen maliyet artı kar marjı yaklaşımıyla tahmin edilmektedir. Farklı nitelikte olarak değerlendirilmeyen bağlantı ücretlerine sözleşme bedelinden herhangi bir dağıtım yapılmamıştır ve bu sebeple TFRS 15'e göre hasılat, TMS 18'e kıyasla daha sonra muhasebeleştirilmektedir. Bu değişiklik hasılat kaleminin dışında gelir tahakkukları kaleminde azalmaya sebep olmuştur.

ii) Abone edinim maliyetleri

Abone edinim maliyetleri müşteri edinme ve tutma faaliyetleri sırasında oluşan komisyon ve primleri içermektedir.

Önceki dönemlerde abone edinim maliyetleri gerçekleştiği yılda konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılarak muhasebeleştirilmiştir. TFRS 15'e göre, Grup bu komisyonları ve primleri, sadece müşteriyle yapılması durumunda katlanacağı, sözleşme yapmamış olsaydı katlanmayacağı maliyetler olması halinde ve geri kazanmayı bekliyorsa, sözleşme yapılması için katlanılan ek maliyetler olarak aktifleştirir. Müşteri edinim maliyetleri abone ömrü boyunca, abone tutma maliyetleri ise yenileme dönemi boyunca amortismanına tabi tutulur. TFRS 15'e göre abone edinim ve tutma maliyetleri maddi olmayan duran varlıklar altında muhasebeleştirilir ve amortisman pazarlama, satış ve dağıtım giderlerine kaydedilir.

iii) Önemli finansman bileşeni

Eğer bir sözleşme önemli bir finansman bileşeni içeriyorsa; Grup, sözleşmedeki işlem bedelini tahmin etmek için, taahhüt edilen bedelde paranın zaman değerinin etkisine göre düzeltme yapar. Sözleşmenin taraflarınca kararlaştırılan ödemelerin zamanlaması (açıkça ya da zımnen), müşteriye veya Grup'a, mal veya hizmetlerin müşteriye devrinin finansmanı şeklinde önemli bir fayda sağlıyorsa, bu sözleşmede önemli finansman bileşeni bulunmaktadır. Sözleşme başlangıcında Grup ile müşteri arasında ayrı bir finansman işlemi yapılmış olsaydı, bu işleme yansıtılacak iskonto oranını kullanır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

a) TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)

iii) Önemli finansman bileşeni (devamı)

Grup'un vazgeçilmez kullanım hakkı sözleşmeleri önemli finansal bileşeni içermektedir. Grup önceki dönemlerde TMS 18'e göre önemli finansman bileşenini muhasebeleştirilmemiştir. TFRS 15'e göre, sözleşme bedeli finansman bileşenini yansıtmak üzere düzeltilmiş ve finansman bileşeni faiz gideri olarak kar veya zararda finansman giderleri içerisinde ve müşterilerden elde edilen hasıllardan ayrıştırılarak muhasebeleştirilmiştir.

iv) Konsolide finansal tablo etkileri

Aşağıdaki tablo, 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla TFRS 15'in geçişin özkaynaklar üzerindeki vergiden arındırılmış etkisini göstermektedir:

	1 Ocak 2018 - TFRS 15 uygulanmasının etkisi
Geçmiş yıl karları/(zararları)	
Kampanyalı ekipman satış geliri ve bağlantı ücretleri	(204.412)
Abone edinim ve tutma maliyetleri	843.203
Önemli finansman bileşeni	(45.607)
İlgili vergi	(43.406)
Yabancı para çevirim farkı	2.468
1 Ocak 2018 itibarıyla etki	552.246

Aşağıdaki tablolar, TFRS 15'in uygulanmasının 31 Aralık 2018 itibarıyla ve aynı tarihte sona eren döneme ait özet konsolide finansal tablolar üzerindeki etkisini her bir etkilenen kalem için özetlemektedir:

i. Konsolide finansal durum tablosu

31 Aralık 2018		Muhasebe politikalarındaki değişikliklerin etkisi		
		Raporlanan	Düzeltilmeler	TFRS 15 olmadan bakiyeler
Maddi olmayan duran varlıklar	b	9.738.095	(1.024.338)	8.713.757
Ticari ve diğer alacaklar	a	5.384.712	18.165	5.402.877
Ertelenmiş vergi varlığı		896.513	(13.430)	883.083
Diğer varlıklar		20.179.191	-	20.179.191
Toplam varlıklar		36.198.511	(1.019.603)	35.178.908
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü		205.257	(64.910)	140.347
Ertelenmiş gelirler	a, c	1.108.428	(289.935)	818.493
Diğer yükümlülükler		27.431.223	-	27.431.223
Toplam yükümlülükler		28.744.908	(354.845)	28.390.063
Geçmiş yıl (zararları)/karları		1.288.993	(552.246)	736.747
Yabancı para çevirim farkları		417.238	10.583	427.821
Net dönem karı/(zararı)		(1.391.261)	(123.095)	(1.514.356)
Diğer özkaynaklar		7.138.633	-	7.138.633
Toplam özkaynaklar		7.453.603	(664.758)	6.788.845

a. Kampanyalı ekipman satışı ve diğer telekomünikasyon hizmetleri gelirleri ve bağlantı ücretleri

b. Abone edinim maliyetleri

c. Önemli finansman bileşeni

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

a) TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)

iv) Konsolide finansal tablo etkileri (devamı)

ii. Konsolide kar zarar tablosu

31 Aralık 2018		Muhasebe politikalarındaki değişikliklerin etkisi		
		Raporlanan	Düzeltilmeler	TFRS 15 olmadan bakiyeler
Hasılat	a, c	20.430.900	29.794	20.460.694
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	b	(2.409.985)	(181.135)	(2.591.120)
Finansman gelirleri/(giderleri), net	c	(6.449.820)	17.510	(6.432.310)
Vergi gideri		631.020	10.736	641.756
Diğer giderler		(13.593.376)	-	(13.593.376)
Dönem karı/(zararı)		(1.391.261)	(123.095)	(1.514.356)
Toplam kapsamlı gelir		4.041.390	(123.095)	3.918.295

a. Kampanyalı ekipman satışı ve diğer telekomünikasyon hizmetleri gelirleri ve bağlantı ücretleri

b. Abone edinim maliyetleri

c. Önemli finansman bileşeni

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

a) TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat (devamı)

iv) Konsolide finansal tablo etkileri (devamı)

iii. Konsolide nakit akış tablosu

31 Aralık 2018	Muhasebe politikalarındaki değişikliklerin etkisi		
	Raporlanan	Düzeltilmeler	TFRS 15 olmadan bakiyeler
Dönem karı/(zararı)	(1.391.261)	(123.095)	(1.514.356)
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler:			
-Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	3.717.763	(480.139)	3.237.624
-Vergi gideri ile ilgili düzeltmeler	(631.020)	(10.736)	(641.756)
-Diğer	7.407.823	-	7.407.823
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler:			
-Faaliyetlerle ilgili diğer yükümlülüklerdeki artış	396.888	(47.303)	349.585
-Diğer	(1.053.815)	-	(1.053.815)
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışlar	(857.443)	-	(857.443)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit	7.588.935	(661.273)	6.927.662
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları	(4.065.306)	661.273	(3.404.033)
Diğer	(60.644)	-	(60.644)
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan net nakit	(4.125.950)	661.273	(3.464.677)
Diğer	(3.301.596)	-	(3.301.596)
Finansman faaliyetlerinde kullanılan net nakit	(3.301.596)	-	(3.301.596)
Yabancı para çevirim farkı öncesi nakit ve nakit benzerlerindeki net artış/(azalış)	161.389	-	161.389
Yabancı para çevirim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi	48.599	-	48.599
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	3.688.104	-	3.688.104
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	3.898.092	-	3.898.092

a. Kampanyalı ekipman satışı ve diğer telekomünikasyon hizmetleri gelirleri ve bağlantı ücretleri

b. Abone edinim maliyetleri

c. Önemli finansman bileşeni

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

b) TFRS 9 Finansal Araçlar

Grup, Temmuz 2014'te yayınlanan TFRS 9 *Finansal Araçlar* standardını ilk uygulama tarihi 1 Ocak 2018 olmak üzere uygulamaya başlamıştır. TFRS 9 finansal varlık ve yükümlülüklerin ve bazı finansal olmayan kalemlerin alım veya satım sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesi ve ölçülmesiyle ilgili gereklilikleri belirler.

TFRS 9 standardına geçişin 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla geçmiş yıl karları/(zararları) ve diğer kapsamlı gelir üzerindeki vergiden arındırılmış etkisi aşağıda gibi özetlenmiştir:

	1 Ocak 2018 - TFRS 9 uygulanmasının etkisi
Geçmiş yıl karları/(zararları)	
TFRS 9'a göre beklenen kredi zararlarının muhasebeleştirilmesi	(263.230)
TFRS 9'a göre ilk geçişte gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan olarak sınıflanan yükümlülüklerin defter değerindeki değişim	156.390
İlgili vergi	(13.912)
TFRS 9'a göre açılış bakiyesi (1 Ocak 2018)	(120.752)
	1 Ocak 2018 - TFRS 9 uygulanmasının etkisi
Diğer kapsamlı gelir	
TFRS 9'a göre ilk geçişte gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan olarak sınıflanan yükümlülüklerin defter değerindeki değişim	(228.884)
İlgili vergi	45.777
TFRS 9'a göre açılış bakiyesi (1 Ocak 2018)	(183.107)

i. Finansal varlık ve yükümlülüklerin sınıflanması

TFRS 9'a göre finansal varlıklar 3 ana kategoride sınıflanırlar: itfa edilmiş maliyetinden ölçülen, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen ("FVOCI") ve gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen ("FVTPL"). TFRS 9'a göre finansal varlıklar genel olarak finansal varlıkların yönetimi için kullanılan iş modeline ve sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özelliklerine göre sınıflanır. TFRS 9, TMS 39'da geçerli olan vadeye kadar elde tutulan finansal varlıklar, kredi ve alacaklar ve satılmaya hazır finansal varlıklar sınıflarını ortadan kaldırmaktadır. TFRS 9'e göre, esas ürünün bir standardın kapsamına giren bir finansal varlık olduğu sözleşmelerde, saklı türev ürünleri hiçbir zaman ayrıştırılmaz. Bunun yerine, karma finansal aracın sınıflandırılması bir bütün olarak değerlendirilir.

TFRS 9'un uygulanması, Grup'un ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetleri hariç finansal yükümlülükleri için uygulanan muhasebe politikalarında önemli bir etki yaratmamıştır.

Grup, 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla TFRS 9'un geçiş hükümlerine uyumlu olarak, bir yükümlülüğün ilk uygulama tarihinde gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlanmasına, bu yükümlülüğün farklı bir şekilde ölçümünden veya bunlara ilişkin kazanç veya kayıpların farklı şekilde finansal tablolara alınmasından kaynaklanacak bir tutarsızlığı ortadan kaldırma ya da önemli ölçüde azaltma şartına bağlı olarak izin veren hüküme dayanarak, ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetleri gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan yükümlülükler olarak sınıflama seçeneğini kullanmıştır.

Grup'un TFRS 9'a göre ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerini nasıl sınıflandırdığı, ölçtüğü ve ilgili gelir ve giderleri nasıl muhasebeleştirdiği konusunda detaylı bilgi Dipnot 2.4'te sunulmuştur.

1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla, TFRS 9'un uygulanmasının finansal varlıkların defter değerleri üzerindeki etkileri, aşağıda açıklandığı gibi, sadece yeni değer düşüklüğü gereklilikleriyle ilgilidir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

b) TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

i. Finansal varlık ve yükümlülüklerin sınıflandırılması (devamı)

Grup'un TFRS 9'a göre finansal varlıklarını nasıl sınıflandırdığı, ölçtüğü ve ilgili gelir ve giderleri nasıl muhasebeleştiği konusunda detaylı bilgi Dipnot 2.4'te sunulmuştur.

ii. Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

TFRS 9, TMS 39'daki "oluşan zarar" modelini "beklenen kredi zararları" modeliyle değiştirmektedir. Yeni değer düşüklüğü modeli itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklara ve sözleşme varlıklarına uygulanır ancak özkaynak araçlarına yapılan yatırımlara uygulanmaz. TFRS 9'a göre uygulanan yeni modelin detayları Dipnot 2.4'te sunulmuştur.

Yeni değer düşüklüğü modelinin etkisi

1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla, TFRS 9'un değer düşüklüğü karşılığı üzerindeki etkisi aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017 itibarıyla TMS 39 kapsamında değer düşüklüğü	(2.864.484)
1 Ocak 2018 itibarıyla kayıtlara alınan ek değer düşüklüğü:	
- Ticari alacaklar	(24.876)
- Diğer varlıklar ve alacaklar	(17.568)
- Borç karşılıkları: Kredi taahhütleri üzerindeki beklenen kredi zararları karşılığı	(220.786)
1 Ocak 2018 itibarıyla TFRS 9 kapsamında değer düşüklüğü	(3.127.714)

iii. Finansal riskten korunma muhasebesi

Grup, TFRS 9'u ilk uygulamaya başlarken, finansal riskten korunma muhasebe politikası olarak, TFRS 9 hükümleri yerine TMS 39 hükümlerini uygulamaya devam edebilir. Grup, TFRS 9 kapsamında finansal riskten korunma muhasebe modelini uygulamayı seçmemiştir. 31 Aralık 2017 tarihli konsolide finansal tabloların hazırlanmasında uygulanan muhasebe politikalarında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Grup, 1 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla TFRS 9'daki yeni genel riskten korunma muhasebesi modelini uygulamayı seçmiştir. Bu model, Grup'un, riskten korunma muhasebesi ilişkilerinin risk yönetimi hedefleri ve stratejisiyle uyumlu olmasını ve finansal riskten korunma etkinliğini değerlendirmek için daha niteliksel ve ileriye dönük bir yaklaşım uygulamasını sağlamaktadır.

Grup, yabancı para cinsinden borçlanmalarına ilişkin döviz kurundaki değişimlerden kaynaklanan nakit akışlarındaki değişkenliği korumak için vadeli döviz sözleşmeleri kullanmaktadır. Grup, nakit akış riskinden korunma işlemlerinde riskten korunma aracı olarak kullandığı katılım opsiyonlu çapraz kur swaplarının sadece spot değerinin gerçeğe uygun değerindeki değişimini riskten korunma ilişkisine dahil etmektedir. Riskten korunma araçlarının gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerin etkin kısmı, nakit akış riskinden korunma fonunda, özkaynaklarda ayrı bir bileşende birilmektedir.

TMS 39 uyarınca, opsiyon sözleşmelerinin zaman değeri gerçeğe uygun değerindeki değişim anında kar veya zararda muhasebeleştirilmiştir. Ancak, TFRS 9 kapsamında, zaman değeri finansal riskten korunma maliyeti olarak muhasebeleştirilir; diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir ve özkaynaklarda ayrı bir bileşen olarak riskten korunma fonu olarak toplanır.

TMS 39 kapsamında, tüm nakit akış riskinden korunma işlemlerinde, nakit akış riskinden korunma fonunda birikmiş olan tutarlar, bir yeniden sınıflandırma düzeltilmesi olarak nakit akış riskinden korunma fonundan kâr veya zarara aktararak yeniden sınıflandırılır. Aynı yaklaşımlar, TFRS 9 kapsamında, riskten korunma fonunun maliyetinde birikmiş tutarlar için de geçerlidir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

b) TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

iii. Finansal riskten korunma muhasebesi (devamı)

Riskten Korunma Etkinsizliği

Grup, riskten korunma ilişkisi süresince etkinsizlik kaynaklarını izlemektedir. Riskten korunma kaleminin gerçeğe uygun değerindeki değişim, varsayımsal türev metodu kullanılarak hesaplanacaktır.

Riskten korunma aracı olarak belirlenen yapılandırılmış çapraz kur swapları ve çapraz kur swaplarının toplam gerçeğe uygun değeri döviz bazlı fark içermektedir. Varsayımsal türev, döviz bazlı fark hariç kalacak şekilde dizayn edilmiştir. Riskten korunma etkinsizliği, döviz bazlı farkı içeren gerçek türev ile döviz bazlı farkı içermeyen varsayımsal türev karşılaştırılarak belirlenir.

Finansal riskten korunma ürün ve finansal riskten korunma aracı arasında, finansal riskten korunma aracının korunma riski ile birebir eşleşmesi ve uyumlu biçimde ters yönlü hareket etmesi sebebiyle finansal riskten korunma konusu kalem ile finansal riskten korunma aracı arasında bir "ekonomik ilişki" vardır.

Kredi riskinin etkisi, ekonomik ilişkiden kaynaklanan değer değişimlerini etkilememektedir. Riskten korunma kalem ile finansal riskten korunma aracı arasında ekonomik bir ilişki olsa bile, kredi riskindeki değişimlerin etkisi, gerçeğe uygun değer değişikliklerini etkileyecek kadar büyük değildir.

Riskten korunma aracının tutarı ile finansal riskten korunma ürününün tutarı arasındaki riskten korunma oranı 1:1'dir.

TFRS 9 riskten korunma muhasebesi koşullarının uygulanmasından kaynaklanan etki

TFRS 9'a göre riskten korunma yaklaşımı uygulaması, geçmiş yıl karları üzerinde herhangi bir etki yaratmamaktadır.

iv. Geçiş

TFRS 9 Finansal Araçlar (2014) standardının uygulanmasıyla muhasebe politikalarındaki değişiklikler aşağıda açıklaması yapılanlar dışında geriye dönük olarak uygulanmıştır.

- Karşılaştırmalı dönemler önceki dönemler için yeniden düzenlenmemiştir. TFRS 9'un uygulanmasıyla oluşan finansal varlık ve yükümlülüklerin defter değerlerindeki değişimler, 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla geçmiş yıl karları/zararlarında muhasebeleştirilmiştir. Dolayısıyla, 2017 yılı için sunulan bilgiler TFRS 9 hükümlerini yansıtmamaktadır ve bu sebeple, 2018 için TFRS 9 kapsamında sunulan bilgilerle karşılaştırılmaz.
- İlk uygulama tarihinde, o tarihte geçerli olan şartlar ve durumlar dikkate alınarak aşağıdaki gibi değerlendirilmiştir.
  - Finansal varlığın hangi iş modeli kapsamında elde tutulduğunun belirlenmesi
  - Özkaynak araçlarına yapılan ve ticari amaçlı elde tutulmayan bazı yatırımların gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan olarak tanımlanması.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

b) TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

v. Finansal varlık ve yükümlülüklerin ilk uygulama tarihinde sınıflandırılması

Aşağıdaki tablo, TMS 39 kapsamındaki orijinal ölçüm kategorilerini ve Grup'un 1 Ocak 2018'deki finansal varlıklarının ve finansal borçlarının her bir sınıfı için TFRS 9'a göre yeni ölçüm kategorilerini göstermektedir:

	Dipnot	TMS 39 kapsamında orijinal sınıflama	TFRS 9 kapsamında yeni sınıflama	TMS 39 kapsamında orijinal defter değeri	TFRS 9 kapsamında yeni defter değeri
Finansal varlıklar					
Nakit ve nakit benzerleri	4	Krediler ve alacaklar	İtfa edilmiş maliyet	4.100.204	4.100.204
Ticari alacaklar ve diğer alacaklar (ilişkili taraflar dahil)	6,9	Krediler ve alacaklar	İtfa edilmiş maliyet	4.999.469	4.974.593
Finansal yatırımlar	14	Satılmaya hazır finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelirlere yansıtılan	11.840	11.840
Diğer varlıklar	12	Krediler ve alacaklar	İtfa edilmiş maliyet	194.669	177.101
Finansal yükümlülükler					
Banka kredileri	5	Diğer finansal yükümlülükler	Diğer finansal yükümlülükler	12.732.751	12.732.751
İhraç edilen tahvil, bono ve senetler	5	Diğer finansal yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan	3.756.388	3.828.882
Finansal kiralama yükümlülükleri	7	Diğer finansal yükümlülükler	Diğer finansal yükümlülükler	2.599	2.599
Riskten korunma amaçlı faiz takas işlemleri	15	Gerçeğe uygun değer - riskten korunma aracı	Gerçeğe uygun değer - riskten korunma aracı	117.389	117.389
Ticari borçlar ve borç karşılıkları (ilişkili taraflar dahil)	6,9	Diğer finansal yükümlülükler	Diğer finansal yükümlülükler	5.369.485	5.148.699

Grup'un TFRS 9 kapsamında finansal araçların sınıflandırılmasına ilişkin muhasebe politikaları Dipnot 2.4'te sunulmuştur. Bu politikaların uygulanması, yukarıdaki tabloda belirtilen ve aşağıda açıklanan yeniden sınıflandırmalarla sonuçlanmıştır.

- TMS 39 kapsamında krediler ve alacaklar olarak sınıflanan ticari ve diğer alacaklar, TFRS 9 kapsamında itfa edilmiş maliyetler olarak sınıflandırmıştır. Değer düşüklüğü karşılığındaki 42.444 TL değerinde artış, TFRS 9 kapsamında 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla geçmiş dönem kar/zarar açılış bakiyesinde muhasebeleştirilmiştir.
- TFRS 9 kapsamında Grup'un taahhütlü kampanyalar kapsamında Grup müşterilerine satılacak cihaz alımlarının finansmanı için garantör olduğu distribütör firmalara ait kredi borçları için beklenen kredi zararları karşılığı hesaplanmıştır. 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla, 220.786 TL tutarında beklenen kredi zararı karşılığı konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilmiştir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler, karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi (devamı)

b) TFRS 9 Finansal Araçlar (devamı)

v. *Finansal varlık ve yükümlülüklerin ilk uygulama tarihinde sınıflandırılması (devamı)*

- TMS 39 kapsamında satılmaya hazır finansal yükümlülükler olarak sınıflanan finansal yatırımlar, TFRS 9 kapsamında gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelirlere yansıtılan olarak sınıflanmıştır. Bu varlıklar, Grup'un Cetel Telekom İletişim Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nde ("Cetel") bulunan %6,84 payını kapsamaktadır. Cetel'in maliyeti, yönetimin gerçeğe uygun değer ölçümüne ilişkin yeterli düzeyde yakın zamanlı bilgisi bulunmaması nedeniyle gerçeğe uygun değeri ölçmek amacıyla kullanılmaktadır.
- TMS 39 kapsamında diğer finansal yükümlülük olarak sınıflanan ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler, TFRS 9'un geçiş hükümlerine uygun olarak gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan olarak sınıflandırılmıştır. İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerin 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla defter değerindeki 156.390 TL tutarındaki kısım geçmiş yıl karlarında, 228.884 TL tutarındaki negatif kısmı ise diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiştir.

c) Maddi Duran Varlıklar

Grup, daha önceden maliyet modeline göre ölçmüş olduğu arsalarını 31 Aralık 2018 tarihinden başlayarak TMS 16'ya uygun olarak yeniden değerlendirme modelini kullanarak ölçmeye başlamıştır. Maddi duran varlıklarla ilgili olarak TMS 16'da yer alan yöntemler uyarınca muhasebe politikalarında değişiklik yapıp varlıklarını yeniden değerlendirilmiş değerleriyle izlenmeye başladığından, TMS 8 uyarınca bu politika değişikliğinin ilk uygulaması ileriye yönelik olarak yapılmıştır. Arsaların ölçümüne ilişkin muhasebe politikası değişikliğinin detayları Dipnot 2.4'te açıklanmıştır. Değişikliğin 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolara etkisi ise Dipnot 19'da açıklanmıştır.

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti

a) Finansal araçlar

i. *Muhasebeleştirme ve ilk ölçüm*

Ticari alacaklar finansal tablolara ilk defa oluşturuldukları zaman alınır. Diğer tüm finansal varlıklar ve finansal yükümlülükler, Grup finansal araca ilişkin sözleşme hükümlerine taraf olduğunda muhasebeleştirilir.

Önemli bir finansman bileşeni içeren ticari alacaklar dışındaki bir finansal varlık veya finansal yükümlülük ilk defa finansal tablolara alınırken gerçeğe uygun değerinden ölçülür ve gerçeğe uygun değer değişimleri kâr veya zarara yansıtılanlar dışındaki kalemlerin edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilir.

ii. *Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme*

Finansal varlıklar -1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli politika

İlk kayıtlara alınırken finansal varlıklar, itfa edilmiş maliyetinden ölçülen, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen ("FVOCI") - özkaynak yatırımları ve gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen ("FVTPL") olarak sınıflandırılırlar.

Grup'un finansal varlıkların yönetiminde kullandığı iş modelinin değiştiği durumlar hariç, finansal varlıklar ilk muhasebeleştirilmelerinden sonra yeniden sınıflanmazlar; iş modeli değişikliği durumunda ise, değişikliğin akabinde takip eden raporlama döneminin ilk gününde finansal varlıklar yeniden sınıflanırlar.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme (devamı)

Finansal varlıklar -1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli politika (devamı)

Bir finansal varlık, aşağıda belirtilen koşulların her iki şartı birden sağlaması durumunda ve gerçeğe uygun değer değişimi kar ya da zarara yansıtılan finansal varlık kategorisinde tanımlanmamışsa, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülür:

- Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması,
- Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Grup, ticari amaçla elde tutulmayan bir özkaynak yatırımının ilk defa finansal tablolara alınmasında, gerçeğe uygun değerindeki sonraki değişikliklerin diğer kapsamlı gelirden sunulması konusunda, geri dönülemez bir tercihte bulunulabilir. Bu seçim her bir yatırım için ayrı ayrı yapılır. Grup, Cetel hisselerine %6,84 oranında sahiptir ve gerçeğe uygun değerindeki değişimlerin diğer kapsamlı gelirden sunulmasına karar verilmiştir. Yönetimin, gerçeğe uygun değerini ölçümüne ilişkin yeterli düzeyde yakın zamanlı bilgi sahibi olmaması nedeniyle, gerçeğe uygun değer ölçümünde maliyet kullanılmıştır.

İtfa edilmiş maliyetinden veya yukarıda açıklandığı şekilde gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülmeyen bütün finansal varlıklar gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülür. Bu bütün türev finansal varlıkları (Dipnot 15) ve gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen özkaynak yatırımlarını kapsar.

İlk defa finansal tablolara alınması sırasında bir finansal varlığın geri dönülemez bir şekilde gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak tanımlanması mümkündür. Ancak bunun için bu tanımlamanın, aksi halde ortaya çıkacak muhasebe uyumsuzluğu ortadan kaldırması veya önemli ölçüde azaltması gerekir.

Finansal varlıklar: İş modelinin değerlendirilmesi - 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli politika

Grup, iş modelinin amaçları konusunda değerlendirmelerini finansal varlığın tutulduğu portföy seviyesinde yapar çünkü bu işin nasıl yönetildiğini ve yönetime bilginin hangi yöntemlerle sağlandığını en iyi şekilde yansıtmaktadır. Yönetime sağlanan bilgiler aşağıdakileri içerir:

- Portföy için belirlenen politika ve amaçlar ve bu politikaların uygulamada nasıl hayata geçirildiği. Bu politikalar, yönetimin stratejisinin sözleşmeye bağlı faiz geliri kazanmaya odaklanıp odaklanmadığı, belirli bir faiz oranı profilini devam ettirilip ettirilmediği, finansal varlıkların sürelerinin herhangi bir finansal yükümlülüğe veya beklenen nakit çıkışlarına eşleştirilip eşleştirilmediği ya da varlıkların satışı süresince nakit akışlarının gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği gibi analizleri içerir;
- Portföy performansının nasıl değerlendirildiği ve Grup yönetimine nasıl raporlandığı;
- İş modelinin (iş modeli kapsamında elde tutulan finansal varlıkların) performansını etkileyen riskler ve özellikle bu risklerin yönetim şekli ve
- Grup yöneticilerine verilen ilave ödemelerin nasıl belirlendiği (örneğin, ilave ödemelerin yönetilen varlıkların gerçeğe uygun değerine göre mi yoksa tahsil edilen sözleşmeye bağlı nakit akışlarına göre mi belirlendiği); ve
- Önceki dönemlerde yapılan satışların sıklığı, değeri, zamanlaması ve nedeni ile gelecekteki satış beklentileri.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme (devamı)

Finansal varlıklar: İş modelinin değerlendirilmesi - 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli politika (devamı)

Üçüncü taraflarla yapılan ve varlıkların finansal tablo dışı bırakılması için gerekli kıstasları taşımayan devir işlemleri satış olarak değerlendirilmez.

Gerçeğe uygun değer esas alınarak yönetilen ve performansları buna göre değerlendirilen finansal varlıklar gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan olarak ölçülür.

Finansal varlıklar: Sözleşmeden kaynaklanan nakit akışlarının "sadece anapara ve faiz ödemeleri" olup olmadığını değerlendirmesi - 1 Ocak 2018'den itibaren geçerli olan politika

Anapara, finansal varlığın ilk defa finansal tablolara alınması sırasındaki gerçeğe uygun değeri olarak tanımlanmaktadır. Faiz, paranın zaman değeri, belirli bir zaman dilimine ilişkin anapara bakiyesine ait kredi riski, diğer temel borç verme risk ve maliyetleri (örneğin likidite riski ve yönetim maliyetleri) ile kâr marjından teşekkül eder.

Sözleşmeden kaynaklanan nakit akışlarının "sadece anapara ve faiz ödemeleri" olup olmadığını değerlendirmesinde, Grup, ilgili aracın sözleşme şartlarını dikkate alır. Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının zamanlamasını veya miktarını, bu tanıma uymasını engelleyebilecek oranda değiştirebilecek bir sözleşme şartı içerip içermediği değerlendirmeye dahil edilir. Bu değerlendirmeler yapılırken Grup aşağıdakileri dikkate alır:

- nakit akışlarının zamanlamasını veya tutarını değiştirebilecek şarta bağlı olaylar;
- sözleşmeye bağlı kupon oranını değiştirebilecek (değişken oran özelliklerini de içeren) şartlar;
- erken ödeme ve uzatma seçenekleri; ve
- belirli bir varlık üzerinde Grup'un nakit akışlarına hak iddia etmesini kısıtlayabilecek şartlar (örneğin rücu edilemez özellikler).

Erken ödeme, büyük ölçüde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerinden oluşuyorsa (peşin ödenen tutarlar, sözleşme vadesinden önce sonlandırıldığı için makul bir bedel içerebilir), erken ödeme özelliği "sadece anapara ve faiz ödemeleri" kriteriyle uyumludur. Buna ek olarak, sözleşmeye bağlı nominal değeri üzerinden primli veya iskontolu olarak alınan bir finansal varlık için, büyük ölçüde sözleşmeye bağlı nominal değeri ve tahakkuk eden (ancak ödenmemiş olan) faizi yansıtan (peşin ödenen tutarlar, sözleşme vadesinden önce sonlandırıldığı için makul bir bedel içerebilir) erken ödemelere izin veren ya da gerekli kılan bir sözleşme şartı, erken ödeme özelliğinin gerçeğe uygun değerinin ilk kayıtlara alma sırasında önemsiz olması durumunda, "sadece anapara ve faiz ödemeleri" kriteriyle uyumlu olarak muhasebeleştirilir.

Anapara, beklenen nakit akışlarının bugünkü değeri olduğu için, ticari alacaklar ve diğer alacaklar "sadece anapara ve faiz ödemeleri" testini geçmektedirler. Bu alacaklarla tahsil etmeye dayalı iş modeliyle uyumlu olarak yönetilmektedir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme (devamı)

Finansal varlıklar: Sonraki muhasebeleştirme ve kazanç ve kayıplar - 1 Ocak 2018'den itibaren geçerli politika

Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar türevlerden oluşmaktadır. Bu varlıklar sonraki muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değerlerinden ölçülürler. Net kazanç ve kayıplar, faiz gelirleri de dahil olmak üzere, kar veya zararda muhasebeleştirilir.
İtfa edilmiş maliyetlerinden ölçülen finansal varlıklar	İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar nakit ve nakit benzerleri, ticari alacaklar, diğer alacaklar ve diğer varlıklardan oluşmaktadır. Bu varlıkların sonraki muhasebeleştirmeleri, etkin faiz yöntemiyle itfa edilmiş maliyet üzerinden yapılır. İtfa edilmiş maliyetler değer düşüklüğü zararlarını içerir. Faiz gelirleri, yabancı para çevirim kar ve zararları ve değer düşüklüğü kar veya zararda muhasebeleştirilir. Finansal tablo dışı bırakma sırasında oluşan kazanç veya kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir.
Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen özkaynak yatırımları	Kar veya zarara yansıtılan gerçeğe uygun değer üzerinden ölçümlenen sermaye yatırımlarının sonraki muhasebeleştirilmeleri gerçeğe uygun değer üzerinden yapılır. Faiz veya temettü gelirleri dahil olmak üzere net kazanç ve zararlar kar veya zararda muhasebeleştirilir.
Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen özkaynak yatırımları	Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen özkaynak yatırımları Grup'un Cetel'deki %6,84 oranındaki hisse payını içermektedir. Bu varlıkların sonraki muhasebeleştirilmeleri gerçeğe uygun değer üzerinden yapılır. Temettüleri, temettü yatırım maliyetinin bir kısmının geri kazanımını açıkça göstermedikçe, kar veya zararda gelir olarak kaydedilir. Diğer net kazanç ve kayıplar diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilir ve hiçbir zaman kar veya zararda yeniden sınıflandırılmaz.

Finansal varlıklar - 1 Ocak 2018 öncesi geçerli olan politika

Türev olmayan finansal varlıklar

Grup kredi ve alacakları ile mevduatlarını oluştukları tarihte kayıtlarına almaktadır. Diğer bütün finansal varlıklar Grup'un ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf durumuna geldiği işlem tarihinde kayıtlara alınır.

Türev olmayan finansal varlıklar krediler ve alacaklar, nakit ve nakit benzerleri ve finansal yatırımlardan oluşur.

Krediler ve alacaklar

Krediler ve alacaklar aktif piyasada kayıtlı olmayan, sabit veya değişken ödemeli finansal varlıklardır. Bu tür varlıklar başlangıçta gerçeğe uygun değerleri ile direkt ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin eklenmesiyle muhasebeleştirilir. İlk kayıtlara alınmalarını takiben krediler ve alacaklar gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden değer düşüklükleri indirilerek gösterilmektedir.

Krediler ve alacaklar genel olarak nakit ve nakit benzerleri, ticari ve diğer alacaklar ve ilişkili taraflardan alacaklardan oluşmaktadır.

Ticari alacaklar, bir hasılat unsurunun tamamına veya bir kısmına ilişkin olarak finansal tablolara alınan müşterilerden olan alacaklardır. Diğer alacaklar ise, ticari alacaklar ile finansal yatırımlar dışında kalan alacaklardır.

Nakit ve nakit benzerleri, gerçeğe uygun değerlerinde değişim riskinin çok az olduğu, nakit bakiyeler ve alındığı gün vadesi üç ay veya daha kısa süreli mevduat hesaplarından oluşur ve Grup tarafından kısa vadeli yükümlülüklerin finansmanı için kullanılır.

Nakit ve nakit benzerleri, nakit, banka mevduatları ve diğer nakit ve nakit benzerlerini kapsar.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme (devamı)

Türev olmayan finansal varlıklar (devamı)

Krediler ve alacaklar (devamı)

Proje ve rezerv hesaplarından oluşan kullanımı kısıtlı banka bakiyeleri ise diğer dönen varlıklar içerisinde gösterilmektedir. Proje ve rezerv hesaplarının kullanımı finansal sözleşmelere göre ödünç verenin rızasına bağlıdır.

Finansal yatırımlar

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Şirket, Cetel %6,84 oranındaki hissesini konsolide finansal tablolarda finansal yatırım olarak sınıflandırmıştır. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Grup, Cetel'de önemli etkisinin bulunmaması nedeniyle, Cetel'deki iştirak payını eğer varsa değer düşüklüğünü de indirgedikten sonra konsolide finansal tablolarda maliyet değerinden taşımaktadır ve konsolide finansal tablolarda finansal yatırım olarak muhasebeleştirmektedir.

Finansal yükümlülükler: Sınıflama, sonraki muhasebeleştirme ve kazanç ve kayıplar

Finansal yükümlülükler itfa edilmiş maliyetlerinde ölçülenler veya gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülenler olarak sınıflanır. Ticari amaçla elde tutulan olarak sınıflandırılan finansal yükümlülükler, türevler ve ilk kayıtlara alınması sırasında bu şekilde tanımlananlar, gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan olarak muhasebeleştirilir. Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler gerçeğe uygun değerlerinden ölçülürler ve net kazanç ve kayıplar, faiz giderleriyle birlikte kar veya zararda muhasebeleştirilir. Grup'un türevler ve ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler dışında gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Diğer finansal yükümlülüklerin sonraki ölçümü, etkin faiz metodu kullanılarak itfa edilmiş maliyetlerinden yapılır. Faiz gelirleri ve yabancı para çevirim farkı kar ve zararları, kar veya zararda muhasebeleştirilir. Finansal tablo dışı bırakma sırasında oluşan kazanç veya kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Türev olmayan finansal yükümlülükler

Grup borçlanma senetlerini ve sermaye benzeri yükümlülüklerini oluştukları tarih itibarıyla muhasebeleştirmektedir. Bütün diğer finansal yükümlülükler, ilk olarak Grup'un ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf durumuna geldiği işlem tarihinde kayıtlara alınır.

Grup, ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetleri hariç türev olmayan finansal yükümlülüklerini diğer finansal yükümlülükler kategorisine sınıflamaktadır. Bu tür finansal yükümlülükler, ilk olarak, gerçeğe uygun değerleri ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin çıkarılmasıyla muhasebeleştirilir. İlk kayıtlara alınmalarını takiben finansal yükümlülükler, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının etkin faiz oranları kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden gösterilmektedir.

Diğer finansal yükümlülükler finansal borçlar, ticari ve diğer borçlardan ve ilişkili taraflara borçlardan oluşmaktadır.

İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan olarak ölçülür. İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerin gerçeğe uygun değerinde meydana gelen değişikliğin söz konusu yükümlülüğün kredi riskinde meydana gelen değişikliklerle ilişkilendirilebilen kısmı, diğer kapsamlı gelirden geriye kalan kısmı ise kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Ticari borçlar, üçüncü kişilere tedarikçi sıfatları dolayısıyla oluşan borçlardır. Diğer borçlar, tedarikçi veya müşteri sıfatı taşımayan taraflarla olan işlemlerden kaynaklanan, ticari borçlar dışında kalan ve finansman faaliyetlerinden kaynaklanmayan borçlardır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

ii. Yeniden sınıflandırma ve sonraki muhasebeleştirme (devamı)

Türev olmayan finansal yükümlülükler (devamı)

Eğer bir finansal araç Grup'un bir parçası üzerinde nakit çıkışı, herhangi bir varlık çıkışı veya başka bir finansal araç çıkışına sebebiyet veriyorsa, bu finansal araç finansal yükümlülük olarak sınıflandırılır. Finansal araç ancak aşağıdaki koşulları içeriyorsa, bir sermaye aracı olarak tanımlanabilir:

a) Başka bir işletmeye nakit veya bir başka finansal varlık vermeyi öngören bir sözleşmeye dayalı yükümlülük taşımıyorsa veya işletmenin bir başka işletmeyle finansal araçlarını, işletmenin aleyhinde olacak şekilde karşılıklı olarak değiştirmesini öngören sözleşmeye dayalı yükümlülük taşımıyorsa,

b) Finansal aracın, Grup'un sermaye araçları ile gerçekleşmesi veya gerçekleşecek olması durumunda, Grup'a çeşitli sayıda sermaye devrini gerektiren türev finansal araç tanımına girmeyen ya da Grup'un sabit miktardaki nakit değişimini veya sabit tutarda sermaye aracının değişimini içeren türev finansal araç olması durumunda.

iii. Finansal tablo dışı bırakma

Finansal tablo dışı bırakma -1 Ocak 2018'den itibaren geçerli politika

Finansal varlıklar

Grup, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Grup tarafından devredilen finansal varlıkların yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

Finansal yükümlülükler

Sözleşmeye dayalı yükümlülüklerinin yerine getirildiği, iptal veya feshedildiği durumlarda; Grup, söz konusu finansal yükümlülüğü kayıtlarından çıkarır. Sözleşmeye bağlı hükümler değiştirildiğinde ve yeniden yapılandırılmış yükümlülüğün sözleşmeye bağlı nakit akışlarında önemli bir değişiklik söz konusuysa, Grup, finansal yükümlülüğü kayıtlardan çıkarır ve yeni bir finansal yükümlülük yeniden yapılandırılmış hükümlere göre, gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınır.

Ortadan kalkan finansal yükümlülüğün defter değeri ile bu yükümlülüğe ilişkin olarak ödenen tutar (devredilen her türlü nakit dışı varlık veya üstlenilen her türlü yükümlülük de dâhil) arasındaki fark, kâr veya zarar olarak finansal tablolara alınır.

Finansal tablo dışı bırakma - 1 Ocak 2018 öncesi geçerli olan politika

Grup, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Grup tarafından devredilen finansal varlıkların yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

Sözleşmeye dayalı yükümlülüklerinin yerine getirildiği, iptal veya feshedildiği durumlarda; Grup, söz konusu finansal yükümlülüğü kayıtlarından çıkarır.

iv. Netleme

Grup, finansal varlık ve yükümlülüklerini, sadece ve sadece, netleştirme için yasal bir hakkı olduğunda ve işlemi net bazda gerçekleştirmek veya varlığın gerçekleşmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesini eş zamanlı yapma niyetinin bulunması durumunda netleştirmekte ve net tutarı finansal tablolarında göstermektedir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

v. Değer düşüklüğü

1 Ocak 2018'den itibaren geçerli politika

Finansal araçlar ve sözleşmeye varlıkları

Grup aşağıda belirtilenler kalemlerin beklenen kredi zararları için zarar karşılığını kayıtlara alır:

- itfa edilen maliyetinden ölçülen finansal varlıklar;
- sözleşme varlıkları (TFRS 15'te tanımlanan şekliyle).

TFRS 9 kapsamında, zarar karşılıkları aşağıdaki esasların herhangi biri ile ölçülür:

- Finansal aracın beklenen ömrü boyunca gerçekleşmesi muhtemel tüm temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarıdır; ve
- Raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde finansal araca ilişkin gerçekleşmesi muhtemel temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarını temsil eden kısmıdır.

Grup, zarar karşılığı 12 aylık beklenen kredi zararlarından ölçülen aşağıdaki kalemler dışında kalanlar için zarar karşılığı ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçülür:

- ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana kredi riski önemli ölçüde artmayan banka bakiyeleri.

Ticari alacaklar, diğer alacaklar, diğer varlıklar ve sözleşme varlıkları için zarar karşılıkları her zaman ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçülür.

Bir finansal varlıktaki kredi riskinin, ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana önemli ölçüde artıp artmadığı belirlenirken ve beklenen kredi zararları tahmin edilirken, aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen makul ve desteklenebilir bilgiler dikkate alınır. Bunlar, Grup'un geçmiş deneyimlerine ve bilinçli kredi değerlendirmelerine dayanan niteliksel ve sayısal bilgileri ve analizleri ve ileriye yönelik bilgileri içerir.

Grup, vadesini 30 gün geçen finansal varlıkların kredi riskinde önemli bir artış olduğunu kabul eder.

Grup, aşağıdaki durumlarda finansal varlıkların temerrütte olduğunu kabul eder:

- borçlunun Grup'a olan kredi yükümlülüklerini, Grup teminatları bozdurmak gibi aksiyonlara başvurmadan önce (eğer teminatlar mevcutsa), tam olarak yerine getirmesi muhtemel değilse; veya finansal varlık vadesini 90 günden fazla aşmışsa.

Grup, banka bakiyelerinin risk derecelendirmelerinin uluslararası tanımıyla "yatırım notu"na eşit olması durumunda bunların düşük kredi riskine sahip olduğunu kabul eder.

Ömür boyu beklenen kredi zararları, bir finansal aracın beklenen ömrü boyunca gerçekleşmesi mümkün temerrüt hallerinin bir sonucudur.

12 aylık beklenen kredi zararları, raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde gerçekleşmesi mümkün temerrüt hallerinden kaynaklanan beklenen kredi zararlarını temsil eden kısmıdır.

Beklenen kredi zararlarının ölçüleceği azami süre, Grup'un kredi riskine maruz kaldığı azami sözleşme süresidir.

Beklenen kredi zararlarının ölçümü

Beklenen kredi zararları, kredi zararlarının olasılıklarla ağırlıklandırılmış bir ölçüsüdür. Kredi zararları bütün nakit açıklarının şimdiki değeri olarak ölçülür

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

v. Değer düşüklüğü (devamı)

1 Ocak 2018'den itibaren geçerli politika (devamı)

Beklenen kredi zararlarının ölçümü (devamı)

Beklenen kredi zararları finansal varlığın etkin faiz oranı kullanılarak indirgenirler.

Grup, ticari alacaklar, diğer alacaklar, diğer varlıklar ve sözleşme varlıkları için TFRS 9'da tanımlanan beklenen kredi zararlarını hesaplarken basitleştirilmiş yaklaşımı kullanır (TFRS 9 bütün ticari alacaklar için ömür boyu beklenen kredi zararlarının kullanılmasını gerektirmektedir). Grup beklenen kredi zararlarını bireysel, kurumsal, kamu ve toptan müşteriler için ayrı ayrı hesaplar. Beklenen kredi zararları geçmiş yıllara ait kredi zarar deneyimlerin dayanarak hesaplanmıştır.

Her bir grup kendi içinde borçların ödenmemesi durumu gibi benzer kredi riski özelliklerine göre bölümlere ayrılmıştır.

Geçmiş gerçekleşen kredi zarar deneyimi, geçmiş bilgilerin toplandığı dönemdeki ekonomik şartlarla, Grup'un alacakların beklenen ömrü boyunca gerçekleşeceğini düşündüğü ekonomik şartlar arasında farkı yansıtacak şekilde değiştirilir. Alacakların gelecekteki tahsilat performansı tahmin edilirken beklenen kredi zararları hesaplamalarında genel ekonomik şartlar dikkate alınır ve ileriye yönelik bilgiler dahil edilir.

Kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar

Grup, her raporlama döneminde itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıkların kredi-değer düşüklüğü olup olmadığını değerlendirir. Bir finansal varlığın gelecekteki tahmini nakit akışlarını olumsuz şekilde etkileyen bir veya daha fazla olay gerçekleştiğinde söz konusu finansal varlık kredi-değer düşüklüğüne uğramıştır.

Aşağıdaki olaylara ilişkin gözlemlenebilir veriler finansal varlığın kredi-değer düşüklüğüne uğramış olduğunu gösteren kanıtlardır:

- İhraççının ya da borçlunun önemli finansal sıkıntı içinde olması;
- Temerrüt veya vadenin 90 günü geçmesi gibi nedenlerle bir sözleşme ihlalinin meydana gelmesi;
- Ekonomik veya sözleşmeye bağlı nedenlerle, borçlunun içine düştüğü finansal sıkıntıdan dolayı alacaklının borçluya normal şartlarda düşünmediği bir ayrıcalık tanınması;
- Borçlunun iflasının veya başka bir finansal yeniden yapılanmaya gireceğinin muhtemel olması; veya
- Finansal sıkıntılar nedeniyle bu finansal varlığa ilişkin aktif piyasanın ortadan kalkması.

Değer düşüklüğünün finansal tablolarda gösterimi

İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıkların zarar karşılıkları bu varlıkların brüt değerlerinden düşülür.

Sözleşme varlıkları dahil olmak üzere, ticari ve diğer alacaklara ait değer düşüklüğü zararları konsolide kar veya zarar tablosunda ayrı bir kalem olarak gösterilmiştir. Bunun sonucunda, Grup, TMS 39'a göre muhasebeleştirilen, sözleşme varlıkları dahil olmak üzere, ticari ve diğer alacaklara ait 468.115 TL tutarındaki değer düşüklüğü zararlarını, 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren döneme ait konsolide kar veya zarar tablosunda, "genel yönetim giderleri ve satışların maliyeti"nden, "TFRS 9 uyarınca belirlenen değer düşüklüğü kazançları/(kayıpları), net" kalemine sınıflamıştır.

Diğer finansal varlıkların değer düşüklükleri TMS 39'daki gösterimle benzer olarak genel yönetim giderlerinde gösterilmiştir ve önemlilik seviyesi göz önüne alınarak konsolide kar veya zarar tablosunda ayrı bir kalem olarak gösterilmemiştir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

v. Değer düşüklüğü (devamı)

1 Ocak 2018'den itibaren geçerli politika (devamı)

Kayıttan düşme

Finansal varlıktan daha fazla bir nakit akışı geri kazanmaya yönelik makul bir beklenti bulunmaması durumunda, finansal varlığın brüt tutarı kayıtlardan düşülür. Bu durum, genel olarak Grup'un borçlunun kayıttan düşmeye konu tutarları geri ödeyebilecek yeterli nakit akışı yaratan gelir kaynaklarının ya da varlıklarının bulunmadığını belirlemesi durumunda oluşur. Ancak, kayıttan düşülen finansal varlıklar Grup'un vadesi geçen alacakların geri kazanılması için uyguladığı yaptırım aktivitelerine hala konu edilebilir.

Finansal varlıklar, hiçbir geri kazanma beklentisi bulunmaması durumunda kayıtlardan düşülür (borçlunun Grup'la herhangi bir geri ödeme planı yapmaması gibi). Kayıtlardan çıkarılan ticari alacaklar, diğer alacaklar, diğer varlıklar ve sözleşme varlıkları için Grup alacağı geri kazanabilmek amacıyla yaptırım aktivitelerinde bulunmaya devam eder. Geri kazanım tutarları kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Her bir raporlama tarihi itibarıyla, Grup, bir varlığın değer düşüklüğüne uğramış olabileceğini gösteren herhangi bir belirtinin bulunup bulunmadığını değerlendirir. İtfada edilmiş maliyetinden gösterilen kredi ve alacaklarda veya vadeye kadar elde tutulacak yatırımlarda değer düşüklüğü zararın meydana geldiğine ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda, ilgili zararın tutarı, gelecekteki tahmini nakit akışlarının (henüz oluşmamış gelecekteki kredi zararları hariç) finansal varlığın orijinal faiz oranı (diğer bir ifadeyle, ilk muhasebeleştirme sırasında hesaplanan etkin faiz oranı) üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki fark olarak ölçülür. Varlığın defter değeri, doğrudan veya bir karşılık hesabı kullanılmak suretiyle azaltılır. İlgili zarar tutarı kâr veya zararda muhasebeleştirilir.

Daha sonraki bir dönemde, değer düşüklüğü zararı miktarının azalması ve söz konusu azalmanın değer düşüklüğü zararı muhasebeleştirildikten sonra meydana gelen bir olay ile tarafsız bir şekilde ilişkilendirilebilmesi durumunda (borçlunun kredi derecesinde iyileşme yaşanması gibi), daha önce muhasebeleştirilmiş bulunan değer düşüklüğü zararı doğrudan doğruya veya bir karşılık hesabı aracılığıyla iptal edilir. İptal işlemi, ilgili finansal varlığın defter değerinin, değer düşüklüğünün muhasebeleştirilmemiş olması durumunda değer düşüklüğünün iptal edildiği söz konusu tarih itibarıyla oluşacak olan itfa edilmiş değerinden fazla olmasına sebep olmaz. İptal edilen tutar, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Vadesi geçmiş tahsil imkanı bulunmayan finansal varlıklara değer düşüklüğü karşılığı ayrılmaktadır. Ayrıca, vadesi gelmemiş ticari alacaklar için belirlenen kriterler doğrultusunda portföy karşılığı ayrılmaktadır. Değer düşüklükleri tahsil imkanının olmayacağı durumlarda kayıtlardan çıkartılmaktadır.

vi. Türev finansal araçlar

Nakit akış riskinden korunma

Grup, 1 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla belirlemiş olduğu risk yönetim stratejisi ve hedefler doğrultusunda TMS 39 standardının yerini alan TFRS 9 *Finansal Araçlar* standardını uygulama kararı almıştır. Yeni finansal riskten korunma muhasebesi modelinin üst düzey amacı, finansal raporlamanın şirketin riskini nasıl yönettiğini ve bu risklerin riskleri nasıl azalttığını daha doğru yansıtacağını göstermektedir. Özellikle, bir kurumun risk yönetimi stratejisi, finansal riskten korunma mantığı ve finansal riskten korunma işleminin etkisi arasında daha iyi bir bağlantı sağlamayı amaçlamaktadır.

Grup, değişken ve sabit faizli finansal enstrümanlarının nakit akış riskinden korunma amacıyla katılım opsiyonlu çapraz kur işlemleri gerçekleştirmektedir. Nakit akış riskinden korunma muhasebesinde, riskten korunma aracının gerçeğe uygun değer değişiminin etkin kısmı özkaynaklar altında "kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler" hesabında, etkin olmayan kısmı ise gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir. Riskten korunan kaleme ilişkin nakit akışlarının kar veya zararı etkilediği dönemlerde, ilgili riskten korunma aracının kar/zararı da özkaynaktan çıkartılarak gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Ayrıca yapılandırılmış çapraz kur swapları içerisinde yer alan opsiyonlara zaman değeri değişimi riskten korunma maliyeti olarak diğer kapsamlı gelir altında kaydedilir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

a) Finansal araçlar (devamı)

vi. Türev finansal araçlar (devamı)

Nakit akış riskinden korunma (devamı)

TFRS 9'a göre riskten korunma ilişkisi, yeniden dengeleme dikkate alındıktan sonra gerekli kıstasların artık karşılanmaması durumunda sona erer. Gerekli kıstasların karşılanması durumunda riskten korunma ilişkisinin sonlandırılması kabul edilmez. Riskten korunma hedefinin değişmesi, riskten korunma aracının süresinin dolduğu veya satıldığı, feshedildiği veya kullanıldığı durumlarda, riskten korunma aracı ve riskten korunan kalem arasında ekonomik ilişkinin ortadan kalkması ya da kredi riskinin ekonomik ilişkiden doğan gerçeğe uygun değer değişikliklerini etkilemesi durumunda riskten korunma muhasebesi sona erer.

Grup, nakit akış değişkenliğinden korunma işlemi için uygulanan korunma muhasebesine son vermesi durumunda nakit akış değişkenliğinden korunma fonunda biriken tutar aşağıdaki şekilde muhasebeleştirilir:

- Korunan gelecekteki nakit akışlarının gerçekleşmesinin hala bekleniyor olması durumunda bu tutar, gelecekteki nakit akışları gerçekleşene kadar nakit akış değişkenliğinden korunma fonunda kalır.
- Korunan gelecekteki nakit akışlarının artık gerçekleşmeyeceği bekleniyorsa bu tutar, derhal bir yeniden sınıflandırma düzeltmesi olarak nakit akış değişkenliğinden korunma fonundan kâr veya zarara aktarılarak yeniden sınıflandırılır. Korunan gelecekteki nakit akışlarının gerçekleşme ihtimali artık yüksek olmasa bile bu nakit akışlarının gerçekleşmesi hâlen bekleniyor olabilir.

Yeni etkinlik testi modeli riskten korunma işleminin karmaşıklığına bağlı olarak ileriye dönük olmak şartıyla niteliksel olabilir. TMS 39 standardında yer alan %80 - %125 etkinlik aralığı, yerini finansal riskten korunma konusu kalem ile finansal riskten korunma aracı arasındaki ekonomik ilişki ve bu ekonomik ilişki üzerindeki kredi riskinin etkisine odaklanan hedef bazlı bir teste bırakmıştır.

b) Maddi duran varlıklar

i) Muhasebeleştirme ve ölçme

Arsa hariç maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri indirgendikten sonraki tutarları üzerinden gösterilmektedirler. Grup, mali tablolarını TMS 29 "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardına göre ilk defa hazırlarken 1 Ocak 2000 tarihinden önce edinilen maddi duran varlıkların, ilk edinim tarihi ve bedellerine dair yeterli bilgi bulunmamasından ötürü, 1 Ocak 2000 tarihi itibarıyla var olan maddi duran varlıklarını varsayılan maliyet yöntemiyle değerlemeyi tercih etmiştir. Binaların 1 Ocak 2000 tarihindeki varsayılan maliyet değerleri, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından lisanslı üç değerlendirme şirketi tarafından belirlenmiştir. Şebeke ekipmanı ve araçların değerlendirilmesi ise Detecon International GmbH (Deutsche Telekom AG'nin bir bağlı ortaklığı) tarafından yapılmıştır. Varsayılan maliyetlerin baz olarak alındığı maddi duran varlıklar dışında kalan varlıkların ilk edinim maliyetleri ise alım fiyatına, gümrük vergilerinin, iade alınmayacak olan alım vergilerinin ve maddi duran varlıkları kullanılabilir hale ve kullanım yerine getirene kadar katlanılan, maddi duran varlıklarla direkt ilişkilendirilebilen maliyetler eklenerek bulunmuştur. Varsayılan maliyet yöntemiyle veya ilk edinim maliyeti ile kayda alınan maddi duran varlıklar TMS 29 standardı kapsamında 31 Aralık 2004 tarihine kadar enflasyona göre düzeltmeye tabi tutulmuştur.

Maddi duran varlıklarda kayıtlara alınan arsalar, yeniden değerlendirilmiş tutarlarıyla gösterilir. Yeniden değerlendirilmiş tutar, arsalar için yeniden değerlendirme tarihinde tespit edilen gerçeğe uygun değerden müteakip birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararının indirilmesi suretiyle bulunan değerdir. Yeniden değerlemeler, yeniden değerlendirme konusu arsaların gerçeğe uygun değerlerindeki değişimlere bağlı olarak düzenli aralıklarla yapılır. Arsaların yeniden değerlendirilmesinden kaynaklanan defter değerindeki artış, diğer kapsamlı gelir unsurları içerisinde muhasebeleştirilir. Arsaların defter değeri yeniden değerlendirme sonucunda azalmışsa, bu değer azalışı gider olarak muhasebeleştirilir. Ancak, bu azalış diğer kapsamlı gelirden yeniden değerlendirme fazlasındaki her tür alacak bakiyesinin kapsamı ölçüsünde muhasebeleştirilmelidir. Dolayısıyla söz konusu azalış daha önceden yeniden değerlendirme fazlası başlığı altında özkaynaklarda birikmiş olan tutarı azaltır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

b) Maddi duran varlıklar (devamı)

i) Muhasebeleştirme ve ölçme (devamı)

Maliyet ilgili varlığın iktisabıyla doğrudan ilişkili harcamaları ifade etmektedir. Grup tarafından inşa edilen varlıkların maliyeti, malzeme maliyeti, işçilik ve o varlığı Grup'un kullanımına hazır hale gelmesiyle doğrudan ilişkili maliyetleri içermektedir. İlgili ekipmanın kullanılabilmesiyle ilgili satın alınan yazılım, o ekipmanın parçası olarak aktifleştirilir. Maddi duran varlıkları oluşturan kalemler farklı ekonomik ömürlere sahipler ise maddi duran varlıkların ayrı kalemleri (temel bileşenler) olarak muhasebeleştirilir.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasıyla ilgili kazanç veya kayıplar, elden çıkarma tutarı ile varlığın kayıtlı değerinin karşılaştırılması ile belirlenir ve konsolide kapsamlı gelir tablosunda, "yatırım faaliyetlerden gelirler/(giderler)" altında kayıtlara alınır.

ii) Sonradan ortaya çıkan giderler

Maddi duran varlıkların herhangi bir parçasını değiştirmekten dolayı oluşan ve araştırma ve bakım onarım maliyetlerini de içeren giderler söz konusu maddi duran varlığın gelecekteki ekonomik faydasını arttırıcı nitelikte ise aktifleştirilebilirler. Değişen parçaların kayıtlı değerleri kayıtlardan çıkarılır. Diğer tüm giderler oluştuğunda, kar veya zararda muhasebeleştirilir.

iii) Amortisman

Maddi duran varlıklar, varlıkların tahmin edilen faydalı ömürlerine göre satın alma tarihi veya kurulma tarihleri esas alınarak eşit tutarlı, doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak tahmini artık değerleri düşüldükten sonra amortisman tabii tutulmakta ve kar veya zarara kaydedilmektedir. Arazi ve arsalar, amortisman tabii değildir.

Maddi duran varlıkların faydalı ömürleri aşağıdaki gibidir:

Maddi Duran Varlık	Faydalı ömür (yıl)
Binalar	21-50 yıl
Harici tesisler	5-21 yıl
İletim cihazları	5-21 yıl
Santral ekipmanları	5-8 yıl
Data ağları	3-10 yıl
Taşıtlar	5 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	3-5 yıl
Set üstü kutu ve uydu alıcıları	4 yıl
Diğer maddi duran varlıklar	2-8 yıl

Faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama dönemi sonunda gözden geçirilir ve gerekli durumlarda yeniden belirlenir.

Şirket'e ait maddi duran varlıkların faydalı ömürleri imtiyaz anlaşması kapsamının dışında kalanlar hariç, imtiyaz anlaşmasının süresi ile sınırlandırılmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında maddi duran varlıkların kalan ömürleri en fazla 8 yıldır.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, beklenen faydalı ömrünün veya söz konusu kiralama süresinin kısa olanı üzerinden Grup'un sahip olduğu maddi duran varlıkları ile benzer şekilde amortisman tabii tutulur.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

c) Maddi olmayan duran varlıklar

i) Şerefiye

Bağlı ortaklık edinimlerinden doğan şerefiye, maddi olmayan duran varlıklar içerisinde gösterilir.

Grup satın alma tarihindeki şerefiyeyi aşağıdaki şekilde ölçmektedir:

- Satın alma bedelinin gerçeğe uygun değeri; artı
- İşletme birleşmelerinde edinilen işletme üzerindeki kontrol gücü olmayan payların kayıtlı değeri, artı
- Eğer işletme birleşmesi birden çok seferde gerçekleştiriliyorsa edinen işletmenin daha önceden elde tuttuğu edinilen işletmedeki özkaynak payının birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri; eksi
- Tanımlanabilir edinilen varlık ve varsayılan yükümlülüklerin muhasebeleştirilen net değeri (genelde gerçeğe uygun değeri).

Eğer yapılan değerlemede negatif bir sonuca ulaşırsa, pazarlık satın alımı doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilir. Satın alma bedeli var olan ilişkilerin kurulmasıyla ilgili tutarları içermez. Bu tutarlar genelde kar veya zararda muhasebeleştirilir. İşletme birleşmesiyle bağlantılı olarak Grup'un katlandığı, borçlanma senetleri veya hisse senedine dayalı menkul kıymetler ihraçlarıyla ilişkili giderler dışındaki işlem maliyetleri tahakkuk ettiğinde giderleştirilir.

Sonraki ölçüm

Şerefiye, maliyet değerinden kalıcı değer kayıpları düşülerek ölçülür.

ii) Diğer maddi olmayan duran varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar ilk olarak maliyet bedelleri üzerinden kayıtlara alınmaktadır. Varlıkların ilk kez kayıtlara alınmalarının ardından, maddi olmayan duran varlıklar maliyetlerinden birikmiş itfa payları ve varsa birikmiş değer kayıpları düşülerek gösterilmektedir. Grup içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar, aktifleştirilebilen geliştirme maliyetleri dışında, gerçekleştikleri dönemde giderleştirilmektedir.

Maddi olmayan duran varlıkların ekonomik ömürleri belirli süreli ya da belirsiz olabilmektedir. Konsolide finansal tablolarda, Grup'un ekonomik ömrü belirsiz olan maddi olmayan duran varlığı bulunmamaktadır. Belirli ömrü olan maddi olmayan duran varlıklar, normal itfa yöntemi kullanılarak ekonomik ömürleri ile imtiyaz sözleşmesi süresinin kısa olanı süresince itfa edilmektedirler. Değer düşüklüğü belirtilerine rastlandığı durumlarda varlıklar değer kaybı için yeniden gözden geçirilmektedir. İtfa süresi ve yöntemi en azından her mali yıl sonunda incelemeye tabi tutulmaktadır.

İtfa süresi ya da metodu, öngörülen ekonomik ömürdeki veya varlıklardan gelecekte elde edilecek faydaların tüketim şablonundaki değişiklikler doğrultusunda değiştirilmekte ve söz konusu değişiklik muhasebe tahminlerinde değişiklik olarak değerlendirilmektedir. Belirli ömrü olan maddi olmayan duran varlıklar için hesaplanan itfa payı giderleri konsolide kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Maddi olmayan duran varlıkların itfa süreleri 3 ile 25 yıl arasındadır. Maddi olmayan duran varlıkların geriye kalan ekonomik ömürleri imtiyaz anlaşmasının kapsamı dışında kalanlar hariç, imtiyaz sözleşmesi ile sınırlandırılmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında maddi olmayan duran varlıkların kalan ömürleri en fazla 8 yıldır.

iii) Araştırma ve geliştirme

Araştırma harcamaları gerçekleştiğinde gider olarak muhasebeleştirilmektedir. Geliştirmeden kaynaklanan harcamalar ise aşağıdaki koşulların varlığı halinde maddi olmayan duran varlık olarak kayda alınmaktadır. Maddi olmayan duran varlığın kullanıma veya satışa hazır hale gelebilmesi için tamamlanmasının teknik olarak mümkün olması, maddi olmayan duran varlığı tamamlama ve bu varlığı kullanma veya satma niyetinin bulunması, maddi olmayan duran varlığın muhtemel gelecek ekonomik faydayı nasıl sağlayacağını belirli olması, geliştirme safhasını tamamlamak için yeterli teknik, mali ve diğer kaynakların mevcut olması ve geliştirme sürecinde maddi olmayan duran varlıkla ilgili yapılan harcamaların güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması durumunda maddi olmayan duran varlık kaydedilir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

c) Maddi olmayan duran varlıklar (devamı)

Geliştirme süresince varlığın değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığının tespiti için dönemsel olarak değer düşüklüğü testi yapılır. Geliştirme maliyetleri, ilk kayda alınışın ardından, maliyetinden, tüm birikmiş itfa ve değer düşüklüğü zararları düşülmüş olarak izlenir. Varlığın itfası geliştirilenin tamamlanması ve varlığın kullanıma hazır hale gelmesiyle başlamaktadır. Varlığın itfası varlıktan beklenen fayda süresinde yapılmaktadır. Kullanıma hazır hale gelmemiş varlıklarda olası değer düşüklüğünü belirlemek için, periyodik olarak değer düşüklüğü testi yapılmaktadır.

iv) TV içerikleri

Lisans anlaşmaları ve bu anlaşmalardan doğan yükümlülükler çerçevesinde elde edilen film, dizi vb. TV içerikleri, bir lisans anlaşması uygulandığı ya da lisans süresinin başladığı andaki sözleşme değerinden kaydedilir. Maliyetler lisans süresine dayanılarak amortisman tabii tutulur. TV içerikleri geleceğe yönelik program değeri taşııyorsa ve artık kullanılmayacaksa, bu içeriklerin amortisman tabii tutulmayan kısmı silinir.

d) Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya sermaye kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup, ilk olarak maliyet bedeline alım işlemiyle direkt ilişkili maliyetler eklenerek ölçülmektedir. Defter değeri, maliyete eklenme prensiplerinin oluşması durumunda yatırım amaçlı gayrimenkulün bir parçasının değiştirilmesi için katlanılan maliyeti de kapsamaktadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin hizmet sağlamasına ilişkin olarak yapılan günlük harcamalar bu değer içinde yer almamaktadır. Grup, mali tablolarını TMS 29 standardına göre ilk defa hazırlarken, 1 Ocak 2000 tarihi itibarıyla mevcut olan yatırım amaçlı gayrimenkullerine ilişkin sağlıklı alım tarihi bilgileri ve tutarları bulunmaması nedeniyle bu tarihteki yatırım amaçlı gayrimenkullerini, varsayılan maliyet yöntemiyle değerlemiş ve tespit edilen bu değerleri 31 Aralık 2004 tarihine kadar enflasyona göre düzeltmeye tabii tutmuştur.

Gayrimenkullerin kullanım amacı değiştiği takdirde yatırım amaçlı gayrimenkullerle maddi duran varlıklar hesap grupları arasında transfer yapılmaktadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin elden çıkarılması durumunda satış gelirleri ile net defter değeri arasındaki fark konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

SPK tarafından lisanslı bağımsız değerlendirme şirketleri tarafından yatırım amaçlı gayrimenkullerin 1 Ocak 2000 tarihindeki piyasa değerleri belirlenmiştir. Kayıtlara ilk alınışlarından sonra yatırım amaçlı gayrimenkuller, maliyetlerinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer kayıpları düşülerek gösterilmektedirler.

Arsa dışındaki yatırım amaçlı gayrimenkuller öngörülen ekonomik ömürleri üzerinden normal amortisman tabii tutulmaktadır. Şirket'e ait binalar için bu kapsamda uygulanan amortisman süresi 15 ile 50 yıl arasındadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin geriye kalan ekonomik ömürleri imtiyaz anlaşmasının kapsamı dışında kalanlar hariç, imtiyaz sözleşmesi ile sınırlandırılmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi dikkate alındığında yatırım amaçlı gayrimenkullerin kalan ömürleri en fazla 8 yıldır.

e) Satış amacıyla elde tutulan varlıklar

Grup, maddi duran varlığın defter değerinin sürdürülmekte olan kullanımdan ziyade satış işlemi vasıtası ile geri kazanılacak olması durumunda söz konusu maddi duran varlığı (veya satış amacıyla elde tutulan varlık grubunu) satış amaçlı olarak sınıflandırmaktadır. Bu durumun geçerli olabilmesi için; ilgili varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) bu tür varlıkların satışında sıkça rastlanan ve alışılmış koşullar çerçevesinde derhal satılabilecek durumda olması ve satış olasılığının yüksek olması gerekmektedir. Satış olasılığının yüksek olması için; yönetim kademesi tarafından varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) satışına ilişkin bir plan yapılmış ve alıcıların tespiti ile planın tamamlanmasına yönelik aktif bir program başlatılmış olması gerekmektedir. Ayrıca, varlık (veya satış amacıyla elde tutulan varlık grubu) gerçeğe uygun değerleriyle uyumlu bir fiyat ile aktif olarak pazarlanıyor olmalıdır. Ayrıca planda önemli değişiklikler yapılması veya planın iptal edilmesi ihtimalinin düşük olduğunu göstermesi gerekmektedir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

e) Satış amacıyla elde tutulan varlıklar (devamı)

Satış amacıyla elde tutulan varlıkların satışının tamamlanmasının Grup'un kontrolünde olmayan sebeplerden dolayı ertelenmesi halinde, Grup aktif satış planının devam etmesi durumunda söz konusu varlıkları satış amacıyla elde tutulan varlık olarak sınıflamaya devam etmektedir.

Grup, satış amacıyla elde tutulan varlıkları, taşınan maliyet değeri veya net gerçekleştirilebilir değerinden düşük olanı ile değerlemiştir. Grup, satış amacıyla elde tutulan varlık olarak sınıfladığı maddi duran varlıkları amortismanına tabi tutmamaktadır ve varlıkların satışından doğan kar veya zarar yatırım faaliyetlerinden gelir/gider hesaplarına kaydedilmektedir.

f) Kiralama işlemleri

i) Kiralayan durumunda Grup

Operasyonel kiralama gelirleri kira dönemi boyunca doğrusal yöntem kullanılarak eşit tutarlarda kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Kiraya verme işleminin müzakere edilmesi ve gerçekleşmesi için başlangıç aşamasında katlanılan doğrudan maliyetler de kiraya verilen varlığın maliyetine dahil edilir ve doğrusal yöntem ile kira süresi boyunca itfa edilir.

ii) Kiracı durumunda Grup

Mülkiyete ait risk ve faydanın tamamının kiracıya devir edildiği kiralama işlemi, finansal kiralama olarak sınıflandırılır. Diğer bütün kiralamar operasyonel kiralama olarak sınıflanır. Finansal kiralama yolu ile elde edilen varlıklar, varlığın kiralama tarihindeki gerçeğe uygun değerleri ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak kayıtlara alınmaktadır. Kiralama ile ilgili yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir. Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlülüğündeki azalışı sağlayan anapara ödemesi olarak ayrıştırılır ve böylelikle borcun geri kalan anapara bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanır. Finansman giderleri konsolide kar veya zarar tablosunda yansıtılır.

Operasyonel kiralama sözleşmesinden kaynaklanan kira borçları kiralama dönemi boyunca konsolide kar veya zarar tablosunda eşit tutarlarda gider olarak kaydedilir. Operasyonel kiralamaya teşvik amacıyla elde edilen ve edilecek faydalar da aynı şekilde eşit tutarlarda operasyonel kiralama dönemi boyunca kar veya zarar tablosuna yansıtılır.

g) Stoklar

Stoklar, maliyet değeri ve net gerçekleştirilebilir değerinin düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Stokların maliyetini oluşturan unsurlar alım maliyeti ve ilgili durumlarda stokları mevcut durum ve konumuna getirmek için katlanılan giderleri kapsamaktadır. Maliyet, ağırlıklı ortalama yöntemine göre hesaplanmaktadır. Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından satış gerçekleştirilmek için gerekli tahmini pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinin toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır.

h) Varlıklarda değer düşüklüğü

Finansal olmayan varlıklar

Maddi ve maddi olmayan varlıklar

Grup, her bilanço döneminde maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değer kaybına ilişkin bir gösterge olup olmadığını değerlendirmektedir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilmektedir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanmaktadır.

Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değerinin büyük olanıdır. Kullanımdaki değer tespiti için, geleceğe ait tahmini nakit akımları, paranın zaman değeri ve varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirilmektedir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

h) Varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

Finansal olmayan varlıklar (devamı)

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının, defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilmektedir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün mali tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortismanına tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Şerefiye

Şerefiye yıllık olarak veya bir değer düşüklüğü oluşabilme olasılığı var ise daha sık olarak değer düşüklüğü açısından gözden geçirilir. Geri kazanılabilir değerlerin kayıtlarda taşınan değerden az olması durumunda, konsolide kar veya zarar tablosunda değer düşüklüğü oluşur.

Değer düşüklüğünün testi için, satın alınma sırasında ortaya çıkan şerefiye, satın alma sonrasında ortaya çıkacak faydadan yararlanması beklenen nakit yaratan birimler veya gruplar arasında, bu grupların diğer varlıkları veya yükümlülükleri içerip içermediğine bakılmaksızın dağıtılır. Şerefiyenin dağıtıldığı birim ve gruplar, yönetsel amaçlar için şerefiyenin izlenildiği en küçük birim veya grubu temsil eder.

Değer düşüklüğüne şerefiye ile bağlantısı olan nakit yaratan birimlerin veya grubun geri kazanılabilir değerinin değerlendirilmesiyle karar verilir. Eğer nakit yaratan birimin geri kazanılabilir değeri o birime bağlı tüm nakit yaratan birimlerin tutarından az ise, değer düşüklüğü zararı oluşur. Şerefiyeye ilişkin değer düşüklüğü gelecek dönemlerde ters çevrilmez.

i) Kıdem tazminatı karşılığı

Önceden belirlenmiş katkı paylı emeklilik planları için yapılan ödemeler, katkı payının ilişkilendirildiği dönemde giderleştirilir. Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılan ödemeler de önceden belirlenmiş katkı paylı emeklilik planları için yapılan ödemeler gibi değerlendirilir ki; Grup'un yükümlülükleri, katkı paylı emeklilik planlarındakine benzerlik gösterir. Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılan ödemeler zorunludur. Grup'un bu ödemeleri yaptıktan sonra, başka bir ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Katkı payları hizmetin sağlandığı dönemde çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydalara ilişkin giderler olarak kayıtlara alınır.

Tanımlanan fayda planları ve diğer çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydaları sağlamaktan doğan maliyetler her bilanço tarihinde yapılan aktüeryal değerlendirmelerle, öngörülen yükümlülük yöntemi kullanılarak belirlenir. Şirket geçmiş dönem hizmet maliyetini aşağıdaki tarihlerden erken olanında gider olarak muhasebeleştirir:

- Plandaki değişikliğin veya küçülmenin gerçekleştiği tarih ve
- İlgili yeniden yapılandırma maliyetlerinin (bakınız TMS 37) veya iş ilişkisinin sona erdirilmesinden dolayı sağlanan faydaların muhasebeleştirildiği tarih.

Bilançodaki çalışanlara sağlanan kıdem tazminatı karşılığı, geçmiş hizmet maliyeti için düzeltmeye tabi tutulmuş tanımlanan fayda planlarının bugünkü değerini göstermektedir. Tanımlanan fayda planları için kaynak gereksinimi yoktur. Aktüeryal kazanç ve kayıplar konsolide diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

j) Karşılıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması ve yükümlülüğün yerine getirilmesinin ve ekonomik fayda getiren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarlarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebilmesi durumunda konsolide finansal tablolarda bu yükümlülükler için karşılık ayrılır. Karşılıklar, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın Grup yönetimi tarafından yapılan en iyi tahmine göre hesaplanır ve etkisinin önemli olduğu durumlarda bugünkü değerine indirmek için iskonto edilir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

k) Şarta bağlı yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve ifası halinde ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkışına veya girişine neden olacak mevcut varlık veya yükümlülük olarak tanımlanmaktadır.

Şarta bağlı yükümlülükler, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin uzak olduğu durumlar hariç, finansal tablo dipnotlarında açıklanır. Kaynak aktarımını gerektiren durumun muhtemel olması halinde ise şarta bağlı yükümlülükler mali tablolara yansıtılır.

Ekonomik faydanın işletmeye gireceğinin muhtemel hale gelmesi halinde, şarta bağlı varlıkla ilgili olarak finansal tablo dipnotlarında açıklama yapılır. Ekonomik faydanın işletmeye gireceğinin kesinleşmesi durumunda, söz konusu varlık ve bununla ilgili gelir değişikliğinin olduğu tarihte finansal tablolara alınır.

l) İlişkili taraflar

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda Şirket ile ilişkili sayılır:

Söz konusu kişinin,

- Şirket üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- Şirket üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- Şirket veya Şirket'in bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme Şirket ile ilişkili sayılır:

- İşletme ve Şirket'in aynı grubun üyesi olması halinde,
- İşletme'nin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde,
- her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde,
- işletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde,
- İşletme'nin, Şirket'in ya da Şirket ile ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde (Şirket'in kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de Şirket ile ilişkilidir),
- İşletme'nin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde,
- (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

m) Hasılat

Grup TFRS 15'i kümülatif etki yöntemiyle uygulamıştır ve bu sebeple karşılaştırmalı dönemler yeniden düzenlenmemiş ve TMS 18 ve TMS 11'e göre raporlanmaya devam edilmiştir. TFRS 15'ten farklı olan TMS 18 ve TMS 11 muhasebe politikalarının detayları ve değişikliklerin etkileri Dipnot 2.3'te açıklanmıştır.

Hasılat, müşteri sözleşmelerinde belirtilen bedel temel alınarak ölçülür ve üçüncü şahıslar adına tahsil edilen tutarları içermez. Grup, mal ve hizmetlere ait kontrolü müşterilerine devrettiğinde hasılatı muhasebeleştirir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

m) Hasılat (devamı)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla sona eren dönemde ("önceki dönem") satışlar, ürünün ve hizmetin teslimi, ürün ve hizmetle ilgili risk ve fayda transferlerinin yapılmış olması, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup'a aktarılmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınmıştır. Gelirler, alınan veya alınacak olan bedelin gerçeğe uygun değeri ile ölçülebilen ve işin normal akışı içinde mal ve hizmet satışına ilişkin indirimler ve satış ile ilgili vergiler düşüldükten sonra kalan tutarı ifade etmiştir. Hizmet gelirleri hizmetin verildiği dönemde gelir kaydedilmiştir.

i) Sabit gelirler

Şebeke erişimi, lokal kullanım, yerel ve uluslararası uzun mesafe erişimleri, altyapı kiralama gibi telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen gelirler, hizmet sağlandığı zaman kayıtlara alınır.

Farklı nitelikte olarak değerlendirilen bağlantı ücretleri hasılat olarak muhasebeleştirilir. Müşteriye bir ürün veya hizmet transferi sağlamak yerine, Grup'un kendi şebekesinin bir uzantısı ya da iyileştirilmesi amacıyla yapılan faaliyetler için alınan bağlantı ücretleri, farklı nitelikte olarak değerlendirilmez ve ayrı bir hasılat muhasebeleştirilmez. Diğer ürün veya hizmetlerle birlikte bir paket olarak satılan ve farklı nitelikte olarak değerlendirilen bağlantı ücretleri için hasılat tek başına satış fiyatı temel alınarak ölçülür. Bağlantı ücretlerinin tek başına satış fiyatları beklenen maliyet artı kar marjı yaklaşımıyla tahmin edilmektedir. Farklı nitelikte olarak değerlendirilen bağlantı ücretleri, bağlantı hizmeti verildiği anda gelir olarak kaydedilir. Bağlantı maliyetleri de anında gider olarak kaydedilir.

Vazgeçilemez kullanım hakkı satış gelirleri sözleşme dönemlerine yayılarak muhasebeleştirilmektedir.

ii) Mobil gelirler

GSM telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen gelirler, iletilen ve alınan trafik gelirlerinden, uluslararası dolaşım hizmetlerinden sağlanan gelirlerden, katma değerli hizmetlerden sağlanan gelirlerden ve hizmetin verildiği anda gelir kaydedildiği aylık ücretlerden oluşmaktadır. Peşin ödenen konuşma ücretleri distribütörlere satılan ön ödemeli kart ile nakit olarak tahsil edilmektedir. Söz konusu durumda Grup, aboneler hizmeti kullanıncaya kadar gelir kaydetmemekte ve konsolide finansal tablolara ertelenmiş gelir olarak yansıtılmaktadır.

Grup, içerik gelirlerini Grup ile katma değer hizmet sağlayıcıları arasında imzalanan anlaşmalara göre kaydetmektedir. Grup'un ana hizmet sağlayıcısı olmasından dolayı, abonelerden elde edilen gelirler brüt olarak gösterilmekte, içerik sağlayıcılarına ödediği kısım ise faaliyet giderlerine yansıtılmaktadır.

iii) Ekipman satış gelirleri

Telefon cihazı, modem ve diğer şebeke ekipmanlarının satışından elde edilen gelirler, bu ekipmanların kontrolünün müşteriye devredilmesiyle hasılat olarak kayıtlara alınır.

Birlikte bir paket olarak satılan mal ve hizmetler için hasılat, ilgili mal veya hizmetin farklı nitelikte olarak değerlendirilmesi durumunda muhasebeleştirilir - örneğin mal veya hizmet sözleşmedeki diğer taahhütlerinden ayrı olarak tanımlanabilir nitelikteyse ve müşteri mal veya hizmetten tek başına veya kullanımına hazır diğer kaynaklarla birlikte faydalanabiliyorsa. Sözleşme bedeli bir pakette farklı nitelikte olarak değerlendirilen mal ve hizmetlere tek başına satış fiyatları temel alınarak dağıtılır. Tek başına satış fiyatları Grup'un bu mal ve hizmetleri tek başlarına sattığı liste fiyatları baz alınarak belirlenir. Tek başına satışı olmayan mal ve hizmetler için tek başına satış fiyatları beklenen maliyet artı kar marjı yaklaşımıyla tahmin edilmektedir. Bu kapsamda oluşan ekipman gelirleri diğer gelirler hesabı içinde gösterilmektedir. Ürün ve hizmetlerin maliyeti, ilgili hasılat kaydedildiği anda gider olarak kaydedilir.

iv) TV gelirleri

TV abonelik gelirleri sözleşmelere dayalı abonelere aylık olarak yansıtılır. Hasılat, dönemsel faturalama sürecinin bir parçası olarak hizmet verildiği anda faturalanır ve kayıtlara alınır. Talebe bağlı görüntü hizmeti kapsamında kiralanan film gelirleri, film kiralandığında muhasebeleştirilir. Reklam geliri reklamlar yayınlandığında muhasebeleştirilir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

m) Hasılat (devamı)

v) Abone edinim maliyetleri

Abone edinim maliyetleri müşteri edinme ve tutma faaliyetleri sırasında oluşan komisyon ve primleri içermektedir.

Grup bu komisyonları ve primleri, sadece müşteriyle yapılması durumunda katlanacağı, sözleşme yapmamış olsaydı katlanmayacağı maliyetler olması halinde ve geri kazanmayı bekliyorsa, sözleşme yapılması için katlanılan ek maliyetler olarak aktifleştirir. Müşteri edinim maliyetleri abone ömrü boyunca, abone tutma maliyetleri ise yenileme dönemi boyunca amortisman olarak pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinde muhasebeleştirilir.

vi) Önemli finansman bileşeni

Eğer bir sözleşme önemli bir finansman bileşeni içeriyorsa; Grup, sözleşmedeki işlem bedelini tahmin etmek için, taahhüt edilen bedelde paranın zaman değerinin etkisine göre düzeltme yapar. Sözleşmenin taraflarınca kararlaştırılan ödemelerin zamanlaması (açıkça ya da zımnen), müşteriye veya Grup'a, mal veya hizmetlerin müşteriye devrinin finansmanı şeklinde önemli bir fayda sağlıyorsa, bu sözleşmede önemli finansman bileşeni bulunmaktadır.

Grup'un vazgeçilmez kullanım hakkı sözleşmeleri önemli finansal bileşeni içermektedir. Bir paketin parçası olarak satılan ve kontrolü sözleşmenin başında müşteriye devredilen ancak tahsilatı sözleşme süresince taksitlerle yapılan ekipmanlar için tutar önemli olmadığı için önemli finansman bileşeni kayıtlara alınmamıştır.

n) Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve yatırım faaliyetlerinden giderler

Yatırım faaliyetlerinden gelirler, sabit kıymet ve hurda satışlarından elde edilen gelirleri içerir.

Yatırım faaliyetlerinden giderler, sabit kıymet satışlarıyla oluşan giderleri içerir.

o) Finansman gelirleri ve finansman giderleri

Grup'un finansman gelir ve giderleri aşağıdakileri içermektedir:

- faiz gelirleri;
- faiz giderleri;
- işlem maliyetleri;
- bono kupon ödemeleri;
- kar veya zararda muhasebeleştirilen finansal riskten korunma araçlarına ait gider ve gelirler;
- finansal varlık ve yükümlülüklerin üzerinden kur farkı gelir ve giderleri.

Faiz gelir ve giderleri etkin faiz metodu kullanılarak muhasebeleştirilmektedir. Etkin faiz oranı, finansal aracın beklenen ömrü boyunca gerçekleşmesi tahmin edilen gelecekteki nakit ödeme veya tahsilatları

- finansal varlıkların brüt defter değerine,
- finansal yükümlülüklerin itfa edilmiş değerine indirgeyen orandır.

Faiz gelir ve gideri hesaplanırken etkin faiz oranı, varlığın brüt defter değerine (varlık kredi değer düşüklüğüne uğramadığında) veya yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetine uygulanır. Ancak, ilk ölçümden sonra kredi değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklar için faiz geliri etkin faiz oranının finansal varlığın itfa edilmiş maliyetine uygulanmasıyla hesaplanır. Eğer varlık artık kredi değer düşüklüğüne uğramış olarak değerlendirilmiyorsa, bu durumda faiz gelirin hesaplanması yine brüt tutar üzerinden yapılır.

Bir varlığın iktisabı, inşaatı ya da üretimi ile doğrudan ilişkilendirilemeyen borçlanma maliyetleri etkin faiz oranı kullanılarak kar veya zarar içerisinde muhasebeleştirilmiştir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

o) Finansman gelirleri ve finansman giderleri (devamı)

Ticari işlemlere ilişkin reeskont, faiz gelir/giderleri ve kur farkı gelir/giderleri, esas faaliyetlerden diğer gelir ve giderlerde muhasebeleştirilmektedir.

Önemli finansman bileşenin muhasebeleştirilmesiyle ilgili detaylı bilgi Dipnot 2.4.(m)'de sunulmuştur.

p) Pay başına kazanç

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net dönem karının ilgili dönem içerisinde piyasada mevcut bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

r) Vergiler

Vergi gideri, dönem vergisi ve ertelenmiş vergi toplamından oluşur. Dönem vergisi ve ertelenmiş vergi işletme birleşmeleri veya doğrudan özkaynaklar veya diğer kapsamlı gelir ile ilişkilendirilenler dışında kar veya zararda muhasebeleştirilir.

i) Dönem vergisi

Dönem vergisi, raporlama dönemi sonu itibarıyla yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranları dikkate alınarak hesaplanan cari yılda vergiye konu kar veya zarar üzerinden beklenen vergi yükümlülüğü veya alacağıdır ve geçmiş yıllardaki vergi yükümlülükleri ile ilgili düzeltme kayıtlarını da içerir. Ödenecek cari vergi tutarları, aynı vergi otoritesine ödenmiş veya ödenecek olması durumunda peşin ödenen vergi tutarlarıyla netleştirilmektedir.

Türkiye'de vergi mevzuatı, ana ve bağlı ortaklıkların konsolide vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Bu yüzden konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılığı, şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

ii) Ertelenmiş vergi

Ertelenen vergi, varlıkların ve yükümlülüklerin mali tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yükümlülük yöntemine göre yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenen vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Aşağıdaki durumlarda meydana gelen geçici farklar için ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmez:

- Bir işletme birleşmesi olmayan ve ne muhasebe karını ne de vergiye tabi kar veya zararı etkilemeyen bir işlem sonucu oluşan varlık veya yükümlülüklerin ilk kayıtlara alınmasında ortaya çıkan geçici farklar;
- Öngörülebilir bir gelecekteki tersine dönmesi muhtemel olmayan ve Grup'un geri çevirim zamanını kontrol edebildiği bağlı ortaklık, iştirak ve müştereken kontrol edilen işletmelerdeki yatırımlarıyla ilgili geçici farklar; ve
- Şerefiyenin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında oluşan vergilendirilebilir geçici farklar.

Ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri, her bir bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenen vergi varlığının bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı durumlarda, ertelenen vergi varlığının kayıtlı değeri azaltılır.

Şirket ve konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklıklar ertelenmiş vergi aktif ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle mali tablolarına yansıtılmışlardır, ancak konsolide bazda bir netleştirme yapılmamıştır. Ertelenmiş vergi, varlıkların oluştuğu veya yükümlülüklerin yerine getirildiği dönemde geçerli olması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır.

Kullanılmamış geçmiş yıl mali zararları, vergi avantajları ve indirilebilir geçici farklar için ilerideki dönemde bunların mahsup edilmesine yeterli olacak tutarda vergilendirilebilir kar elde edileceğinin muhtemel olması halinde ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilir. Ertelenmiş vergi varlıkları her raporlama tarihinde gözden geçirilir ve ilgili vergi avantajının kullanımının muhtemel olmadığı kısımlar için ertelenmiş vergi varlıkları azaltılır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

r) Vergiler (devamı)

iii) Vergi riski

Dönem vergi gideri ile ertelenmiş vergi gideri tutarları belirlenirken, Grup belirsiz vergi pozisyonlarını ve ödenmesi gerekecek ek vergi ve faiz yükümlülüğü olup olmadığını dikkate almaktadır. Grup, vergi kanunu ve geçmiş tecrübelerine dayanarak yaptığı değerlendirmelerde vergi incelemesinden geçmemiş dönemler için vergi karşılıklarının yeterli olduğuna inanmaktadır. Bu değerlendirme gelecekteki olaylarla ilgili birçok mesleki kanaat içerebilir ve tahmin ve varsayımlara dayanmaktadır. Şirketin mevcut vergi yükümlülüğünün yeterliliği ile ilgili mesleki kanaatini değiştirecek yeni bilgiler ortaya çıkması durumunda vergi yükümlülüğündeki bu değişim, bu durumun belirlendiği döneme ait vergi giderini etkileyecektir.

s) Bölümlere göre raporlama

Faaliyet bölümü, Grup'un hasılat elde edebildiği ve harcama yapabildiği işletme faaliyetlerinde bulunan, faaliyet sonuçlarının bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümün performansının değerlendirilmesi amacıyla Grup'un faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii tarafından düzenli olarak gözden geçirildiği ve hakkında ayrı finansal bilgilerin mevcut olduğu bir kısımdır.

t) Gerçeğe uygun değer belirlenmesi

Grup'un çeşitli muhasebe politikaları ve açıklamaları hem finansal hem de finansal olmayan varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesini gerektirmektedir. Gerçeğe uygun değerler ölçme ve/veya açıklama amacıyla aşağıdaki yöntemlerle belirlenmektedir. Uygulanabilir olması halinde, gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesinde kullanılan varsayımlarla ilgili ilave bilgiler varlık veya yükümlülüğe özgü dipnotlarda sunulmuştur.

i) Ticari ve diğer alacaklar

Ticari ve diğer alacakların gerçeğe uygun değerleri gelecekteki nakit akışlarının ölçüm tarihindeki piyasa faiz oranları ile indirgenmesiyle bulunacak değer olarak tahmin edilir. Belirli bir faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar indirgenme etkisinin önemsiz olması durumunda orijinal fatura tutarından değerlendirilir. Bu gerçeğe uygun değerler ilk muhasebeleştirme sırasında ve açıklama amacıyla her raporlama dönemi sonunda belirlenir.

ii) Vadeli döviz işlem sözleşmeleri ve vadeli faiz oranı takasları

Vadeli döviz işlem sözleşmelerinin ve vadeli faiz oranı takaslarının gerçeğe uygun değerleri, aracı kotasyonlarına dayalıdır. Bu fiyat tekliflerinin makul olup olmadığı, tahmin edilen nakit akışlarının, her sözleşmenin şart ve vadesine bağlı olarak, ölçüm gününde benzer araçlara uygulanan piyasa faizleri kullanılarak indirgenmesi ile test edilir. Gerçeğe uygun değerler, söz konusu aracın kredi riskini yansıtır ve uygun olan durumlarda Grup'un ve karşı tarafların hesaba katması gereken kredi riski ile ilgili düzeltmeleri içerir.

iii) İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler

İhraç edilen tahvil, bono ve senetlerin gerçeğe uygun değeri, değerlendirme tarihindeki kayıtlı fiyat dikkate alınarak belirlenmektedir. İlk muhasebeleştirme sonrasında ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerin gerçeğe uygun değerleri işlem gördüğü borsadaki işlem fiyatları kullanılarak ölçülmektedir.

iv) Diğer türev olmayan finansal yükümlülükler

Diğer türev olmayan finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerleri, ilk muhasebeleştirme sırasında ve açıklama amacıyla her raporlama dönemi sonunda belirlenir. Gerçeğe uygun değer, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının ölçüm tarihindeki piyasa faiz oranları ile bugünkü değere indirgenmesi ile hesaplanmaktadır.

v) Arsalar

Maddi duran varlıklarda kayıtlara alınan arsalar, yeniden değerlendirilmiş tutarlarıyla gösterilir. Yeniden değerlendirilmiş tutar, arsalar için yeniden değerlendirme tarihinde tespit edilen gerçeğe uygun değerden müteakip birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararının indirilmesi suretiyle bulunan değerdir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

u) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan standartlar

Yayımlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanılmamış standartlar

Raporlama tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmasına izin verilmekle birlikte Grup tarafından erken uygulanmayan bazı yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir.

TFRS 16 Kiralamalar

KGK tarafından TFRS 16 "Kiralamalar" Standardı 16 Nisan 2018 tarihinde yayınlanmıştır. Bu Standart kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesinin düzenlendiği mevcut TMS 17 "Kiralama İşlemleri" Standardının, TFRS Yorum 4 "Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi" ve TMS Yorum 15 "Faaliyet Kiralamaları - Teşvikler" yorumlarının yerini almakta ve TMS 40 "Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller" Standardında da değişiklikler yapılmasına neden olmuştur. TFRS 16, kiracılar açısından mevcut uygulama olan finansal kiralama işlemlerinin bilançoda ve faaliyet kiralamasına ilişkin yükümlülüklerin bilanço dışında izlenmesi şeklindeki ikili muhasebe modelini ortadan kaldırmaktadır. Bunun yerine, tüm kiralamalar için mevcut finansal kiralama muhasebesine benzer olarak bilanço bazlı tekil bir muhasebe modeli ortaya koyulmaktadır. Kiraya verenler için muhasebeleştirme mevcut uygulamalara benzer şekilde devam etmektedir. TFRS 16, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olmakla birlikte, erken uygulamaya izin verilmektedir.

Grup, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren TFRS 16 Kiralamalar standardını uygulamakla yükümlüdür. Grup, TFRS 16'nın ilk uygulamasının konsolide finansal tablolar üzerindeki tahmini etkilerini aşağıda açıkladığı gibi değerlendirmektedir.

TFRS 16 kiracılar açısından bilanço bazlı tekil bir muhasebe modeli getirmektedir. Bir kiracı, varlığı kullanma hakkını temsil eden kullanım hakkı varlığını ve kira ödemeleri yapma yükümlülüğünü temsil eden kira yükümlülüğünü konsolide finansal tablolara yansıtır. Kısa vadeli kiralamalar ve düşük değerli kiralamalar için finansal tabloya almaya ilişkin istisnalar bulunmaktadır. Kiraya verenler için muhasebeleştirme mevcut uygulamalara benzer şekilde devam etmektedir. Örneğin, kiraya verenler kiralamalarını finansal kiralama veya faaliyet kiralaması olarak sınıflandırmaya devam edeceklerdir.

i. Kiracı durumunda Grup

Grup, operasyonel kiralama sözleşmesinden kaynaklanan kullanım haklarını yeni bir varlık ve kira borçlarını da yeni bir yükümlülük olarak konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirecektir. Grup, operasyonel kiralama giderlerinin niteliği, kullanım hakkı varlıklarını amortismanına tabi tutulması ve kira yükümlülüğüne ilişkin faiz giderleri olması nedeniyle değişecektir.

Daha önce, Grup operasyonel kiralama giderlerini kiralama süresi boyunca doğrusal yöntem ile ve sadece gerçek kira ödemeleri ile muhasebeleştirilen gider arasında fark olduğu zaman finansal tablolarda varlık ve/veya yükümlülük olarak yansıtmaktaydı.

ii. Kiralayan durumunda Grup

Grup, kiralayan durumunda olduğu alt kiralamaların sınıflandırmasını yeniden değerlendirecektir.

iii. Geçiş

Grup, TFRS 16'yı 1 Ocak 2019 tarihinde modifiye edilmiş geriye dönük yaklaşım ile uygulamayı planlamaktadır. Bu sebeple, 1 Ocak 2019 tarihinde ilk kez uygulanması sonucu oluşan kümülatif etkiyi ilk uygulama tarihini kapsayan yıllık raporlama dönemine ilişkin geçmiş yıllar karları hesabının açılış bakiyesinde fark düzeltilmesi olarak muhasebeleştirecek olup, geçmiş dönem karşılaştırmalı konsolide finansal tablolarda bir düzeltme yapılmayacaktır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

u) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan standartlar (devamı)

TFRS Yorum 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler

KGK tarafından 24 Mayıs 2018'de gelir vergilerinin hesaplanmasına ilişkin belirsizliklerin finansal tablolara nasıl yansıtılacağını belirlemek üzere TFRS Yorum 23 "Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler" Yorumu yayımlanmıştır. Belirli bir işlem veya duruma vergi düzenlemelerinin nasıl uygulanacağına veya vergi otoritesinin bir şirketin vergi işlemlerini kabul edip etmeyeceğine yönelik belirsizlikler bulunabilir. TMS 12 "Gelir Vergileri", cari ve ertelenmiş verginin nasıl hesaplanacağına açıklık getirmekle birlikte, ancak bunlara ilişkin belirsizliklerin etkilerinin finansal tablolara nasıl yansıtılacağına yönelik rehberlik sağlamamaktadır. TFRS Yorum 23, gelir vergilerinin muhasebeleştirilmesinde gelir vergilerine ilişkin belirsizliğin etkilerinin finansal tablolara nasıl yansıtılacağını açıklığa kavuşturmak suretiyle TMS 12'de yer alan hükümlere ilave gereklilikler getirmektedir. Bu Yorumun yürürlük tarihi 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, TFRS Yorum 23'ün uygulanmasının konsolide finansal tablolar üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

TFRS 9'daki değişiklikler- Negatif Tazminata Yol Açan Erken Ödemeler

KGK tarafından Aralık 2017'de finansal araçların muhasebeleştirilmesine yönelik açıklık kazandırmak üzere TFRS 9'un gerekliliklerini değiştirmiştir. Erken ödendiğinde negatif tazminata neden olan finansal varlıklar, TFRS 9'un diğer ilgili gerekliliklerini karşılaması durumunda itfa edilmiş maliyeti üzerinden veya gerçeğe uygun değer farkları diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülebilir. TFRS 9 uyarınca, sözleşmesi erken sona erdirildiğinde, henüz ödenmemiş anapara ve faiz tutarını büyük ölçüde yansıtan 'makul bir ilave bedel' ödenmesini gerektiren erken ödeme opsiyonu içeren finansal varlıklar bu kriteri karşılamaktadır. Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, TFRS 9 değişikliğinin uygulanmasının konsolide finansal tablolar üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

TMS 28'deki değişiklikler- İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Dönemli Yatırımlar

KGK tarafından Aralık 2017'de iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlardan özkaynak yönteminin uygulanmadığı diğer finansal araçların ölçümünde de TFRS 9'un uygulanması gerektiğine açıklık getirmek üzere TMS 28'de değişiklik yapılmıştır. Bu yatırımlar, esasında, işletmenin iştiraklerdeki veya iş ortaklıklarındaki net yatırımının bir parçasını oluşturan uzun dönemli elde tutulan paylardır. Bir işletme, TMS 28'in ilgili paragraflarını uygulamadan önce, bu tür uzun dönemli yatırımların ölçümünde TFRS 9'u uygular. TFRS 9 uygulandığında, uzun vadeli yatırımların defter değerinde TMS 28'in uygulanmasından kaynaklanan herhangi bir düzeltme yapılmaz. Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, TMS 28 değişikliğinin uygulanmasının konsolide finansal tablolar üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

Kavramsal Çerçeve (güncellenmiş)

Güncellenen Kavramsal Çerçeve KGK tarafından 27 Ekim 2018 tarihinde yayımlanmıştır. Kavramsal Çerçeve; KGK'ya yeni TFRS'leri geliştirirken finansal raporlamalarına rehberlik sağlayacak olan temel çerçeveyi ortaya koymaktadır. Kavramsal Çerçeve; standartların kavramsal olarak tutarlı olmasını ve benzer işlemlerin aynı şekilde ele alınmasını sağlamaya yardımcı olmakta ve böylece yatırımcılar, borç verenler ve kredi veren diğer taraflar için faydalı bilgiler sağlamaktadır. Kavramsal Çerçeve, şirketlere, belirli bir işlem için herhangi bir TFRS'nin uygulanabilir olmadığı durumlarda muhasebe politikaları geliştirmelerine ve daha geniş bir biçimde, paydaşların bu standartları anlamalarına ve yorumlamalarına yardımcı olmaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve ise önceki versiyonundan daha kapsamlı olup, KGK'ya standartların oluşturulmasında gerekli olan tüm araçların sağlanmasını amaçlamaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve finansal raporlamanın amacından başlayarak sunum ve açıklamalara kadar standart oluşturulmasının tüm yönlerini kapsamaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve, belirli bir işlem için herhangi bir TFRS'nin uygulanabilir olmadığı durumlarda muhasebe politikalarını geliştirmek için Kavramsal Çerçeve'yi kullanan şirketler için, erken uygulamaya izin verilmeyle birlikte, 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinden itibaren geçerli olacaktır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

u) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan standartlar (devamı)

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) tarafından yayımlanmış fakat KGK tarafından henüz yayımlanmamış yeni ve değiştirilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'ndaki ("UFRS") değişiklikler Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ("UMSK") tarafından yayınlanmış fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Buna bağlı olarak UMSK tarafından yayımlanan fakat halihazırda KGK tarafından yayımlanmayan standartlara UFRS veya UMS şeklinde atıfta bulunmaktadır. Grup, konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

Yıllık iyileştirmeler - 2015-2017 Dönemi

UFRS'deki iyileştirmeler

Halihazırda yürürlükte olan standartlar için yayınlanan "UFRS'de Yıllık İyileştirmeler/2015-2017 Dönemi" aşağıda sunulmuştur. Bu değişiklikler 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. UFRS'lerdeki bu değişikliklerin uygulanmasının, Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

UFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve UFRS 11 Müşterek Anlaşmalar

UFRS 3 ve UFRS 11, işletme tanımını karşılayan müşterek bir operasyonda sahip olunan paylardaki artışını nasıl muhasebeleştirileceğine açıklık getirmek üzere değiştirilmiştir. Müşterek taraflardan biri kontrol gücünü elde ettiğinde, bu işlem aşamalı olarak gerçekleşen işletme birleşmesi olarak dikkate alınarak satın alan tarafın önceden sahip olduğu payı gerçeğe uygun değerleriyle yeniden ölçmesi gerekecektir. Taraflardan birinin müşterek kontrolü devam ettiğinde (ya da müşterek kontrolü elde ettiğinde) daha önce sahip olunan payın yeniden ölçülmesi gerekmemektedir.

UMS 12 Gelir Vergileri

UMS 12 temettülerden kaynaklanan gelir vergilerinin (öz kaynak olarak sınıflandırılan finansal araçlara yapılan ödemeler de dahil olmak üzere) işletmenin dağıtılabılır kar tutarını oluşturan işlemlerle tutarlı olarak (örneğin; kâr veya zararda, diğer kapsamlı gelir unsurları içerisinde veya özkaynaklarda), muhasebeleştirilmesini açıklığa kavuşturmak üzere değiştirilmiştir.

UMS 23 Borçlanma Maliyetleri

UMS 23, finansman faaliyetlerinin tek bir merkezden yürütüldüğü durumlarda aktifleştirilebilir borçlanma maliyetlerinin hesaplanmasında kullanılan genel amaçlı borçlanma havuzuna, halihazırda geliştirme aşamasında olan veya inşaatı devam eden özellikli varlıkların finansmanı için doğrudan borçlanılan tutarların dahil edilmemesi gerektiğine açıklık kazandırmak üzere değiştirilmiştir. Kullanıma veya satışa hazır olan özellikli varlıkların - veya özellikli varlık kapsamına girmeyen herhangi bir varlığın - finansmanı için direkt borçlanılan tutarlar ise genel amaçlı borçlanma havuzuna dahil edilmelidir.

UMS 19'daki değişiklikler-Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi

UMSK tarafından 7 Şubat 2018'de, Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi (UMS 19'daki Değişiklikler) başlıklı değişiklik yayımlanmıştır. Yapılan değişiklik, planda yaşanan bir değişikliğin veya küçülmenin yanı sıra yükümlülüklerin yerine getirilmesinin muhasebeleştirilmesine açıklık getirilmektedir. Bir şirket bundan sonra dönemin hizmet maliyetini ve net faiz maliyetini belirlemek için güncellenen cari aktüeryal varsayımları kullanacak ve plana ilişkin herhangi bir yükümlülüğün yerine getirilmesinde ortaya çıkan kazanç veya zararların hesaplanmasında varlık tavanından kaynaklanan etkiyi dikkate almayacak olup, bu durumun etkileri diğer kapsamlı gelir içerisinde ayrı olarak ele alınacaktır. Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, UMS 19 değişikliğinin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

u) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmayan standartlar (devamı)

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) tarafından yayımlanmış fakat KGK tarafından henüz yayımlanmamış yeni ve değiştirilmiş standartlar ve yorumlar (devamı)

UMS 19'daki değişiklikler-Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesi (devamı)

UMS 1 ve UMS 8'deki Değişiklikler - Önemlilik Tanımı

Ekim 2018'de, UMSK "önemlilik tanımı" değişikliğini yayımlamıştır (UMS 1 ve UMS 8'de yapılan değişiklikler). Değişiklikler, "önemlilik" tanımının netleştirilmesinde, önemlilik eşliğinin belirlenmesinde ve önemlilik kavramının UFRS'ler açısından uygulanmasında tutarlılığın artırılmasına yardımcı olmak için rehberlik sağlamaktadır. UMS 1 ve UMS 8'deki Değişiklikler'in yürürlük tarihi 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, UMS 1 ve UMS 8'in uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 3 İşletme Birleşmelerinde Değişiklikler - İşletme Tanımı

Bir işlemin bir varlık edinimi mi yoksa bir işletme edinimi ile mi sonuçlanacağına belirlenmesinde güçlüklerle karşılaşmakta olup, uzun zamandır önemli bir mesleki yargı konusu olmuştur. UMSK, bu konuyu netleştirmek üzere UFRS 3 İşletme Birleşmelerinde değişiklik yapmıştır. Değişiklikler bir konsantrasyon testi kullanılmasına yönelik bir seçimlik hak içermektedir. Bu uygulama, varlıkların gerçeğe uygun değerinin büyük bir kısmının tek bir tanımlanabilir varlığa veya benzer tanımlanabilir varlıklar grubuna yoğunlaştırılması durumunda bir varlık edinilmesine yol açan basitleştirilmiş bir değerlendirmedir. Finansal tablo hazırlayıcıları konsantrasyon testini uygulamayı seçmezse veya test başarısız olursa, o zaman değerlendirme önemli bir sürecin varlığına odaklanır. UFRS 3'teki değişikliklerin 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan raporlama dönemlerinde elde edilen işletmeler için geçerli olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, UFRS 3'ün uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

2.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Muhasebe politikalarının uygulanması sırasında Grup, finansal tablolar üzerinde önemli etkileri bulunan aşağıda belirtilen muhasebe kararlarını almıştır (tahmin içeren kararlar hariç):

i) *Operasyonel Kiralama Sözleşmeleri - Kiralayan Durumunda Şirket:* Şirket, PTT ile ortak bina kullanım anlaşması yapmıştır. Grup, yasal mülkiyetine sahip olduğu ve sözleşme dahilinde operasyonel kiralama ile kiraya verdiği gayrimenkullerin tüm risk ve getirilerini elinde bulundurduğunu belirlemiştir.

ii) *Kampanyalı satış gelirleri:* Grup, tedarikçiler ile ortak kampanyalar düzenlemekte ve bu kampanyalar kapsamında tedarikçinin temin ettiği ekipman ile telekomünikasyon hizmetlerini paketleyerek beraber satabilmektedir. Grup yönetimi aşağıda belirtilen hususların bulunduğu satışları işletmeci değil aracı olarak muhasebeleştirilmektedir.

- Grup'un envanter riski taşımadığı,
- Müşteriye teslim edilen ekipmanın teknik yeterliği ile ilgili Grup'un herhangi bir sorumluluğu bulunmadığı, satış sonrası yükümlülüğün tedarikçiye ait olduğu,
- Grup'un ekipman üzerinden herhangi bir tadilat yapmadığı,
- Ekipman satışlarının cirosu üzerinden belirli bir yüzde alınan veya hiç kar edilmeyen durumlarda.

iii) *Ön Ödemeli Hat Satışlarında Aracı - İşletmeci Analizi:* TT Mobil, Nisan 2010 tarihinden başlayarak hizmetin sağlanmasında birincil olarak sorumlu olması, kredi ve stok riskini üzerinde taşıması ve fiyatların belirlenmesi üzerinde takdir hakkı olması sebebiyle ön ödemeli kart gelirlerini brüt göstermektedir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (devamı)

iv) *Komisyon gelirleri:* Grup, özel satış kanallarındaki distribütörler tarafından satılan cihazların tahsilatına aracılıkla bulunmaktadır. Bu duruma ilişkin müşterilerle yapılan anlaşma hem cihaz bedeli anapara tutarını hem de GSM hizmetlerini kapsamaktadır. Her faydanın açıkça tanımlı ve diğer kalemlerden ayrı belirtildiği GSM faturaları aracılığıyla müşterilerden 36 aya kadar olan taksitlerin tahsilatları yapılmaktadır. Grup'un fiyatlar üzerinde bir kontrolü veya stokla ilgili bir riski bulunmadığından dolayı cihaz satışından gelir kaydedilmemektedir. Ancak cihaz bedeli anapara tutarının tahsilat riski Grup üzerindedir ve distribütörler, tahsil edilen bu tutarı Grup'tan aylık olarak almaktadırlar. GSM gelirinden ayrı olarak Grup, var olan müşteri tabanını ve satış kanallarını kullandığından distribütörlerden bir komisyon bedeli alır ve cihazın müşteriye ulaştırıldığı anda bu tutarı, diğer gelirler altında kaydeder.

v) *İçerik Gelirleri:* TT Mobil, hizmetin sağlanmasında birincil olarak sorumlu olması, kredi riskini üzerinde taşıması ve fiyatların belirlenmesi üzerinde takdir hakkı olması sebebiyle içerik gelirlerini brüt göstermektedir.

vi) *Tedarikçi finansmanı kapsamında borçlar:* Grup, yatırım harcamaları kapsamında bir kısım tedarikçileri ve çeşitli bankalar ile yaptığı anlaşmalar çerçevesinde tedarikçi finansmanı uygulaması yapmaktadır. Grup, tedarikçinin bu uygulama kapsamında iskontoladığı borçlarını borcun koşullarının tamamı veya bir bölümünde önemli bir değişiklik bulunmaması nedeniyle ticari borç olarak muhasebeleştirmeye devam etmektedir.

Hesaplama belirsizliklerinin kaynakları

Bilanço tarihinde, gelecek raporlama döneminde varlık ve yükümlülükler üzerinde önemli düzeltmelere neden olabilecek belirli bir risk taşıyan ve gelecek dönem ile ilgili olan varsayımlar ve hesaplama belirsizliğinin kaynakları aşağıda açıklanmıştır.

- Değer düşüklüğüne dair bir gösterge olması durumunda, Grup, maddi duran varlıklarda değer düşüklüğü olup olmadığını geri kazanılabilir tutarı hesaplayarak belirlemektedir. Bu durum, nakit üreten birimin kullandığı değerinin hesaplanmasını gerektirmektedir. Kullanımdaki değer hesaplanması, Grup'un nakit üreten birimin gelecek dönemde elde edilmesi beklenen tahmini nakit akımlarının hesaplanmasını ve bu nakit akımlarının bugünkü değerinin hesaplanmasında kullanılacak uygun iskonto oranının belirlenmesini gerektirir (Dipnot 16).
- TFRS Yorum 12'nin uygulanması sırasında Grup tarafından kullanılan tahminler aşağıda özetlenmiştir:
- Şirket, maddi olmayan duran varlıklara sınıflandırılan ve sonrasında da maddi olmayan duran varlık olarak finansal tablolara yansıtılan şebeke elemanlarına ilişkin öngörülen yatırımların güncellenmiş iş planına göre belirlenen yaklaşık %30'unun İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında zorunlu yenilemeler olduğunu düşünmektedir. İleriki yıllarda gerçekleştirilmesi öngörülen zorunlu yenileme yatırımları için Grup konsolide finansal tablolarında 8.167 TL (31 Aralık 2017: 8.035 TL) (Dipnot 21) tutarında karşılık ayırmıştır. Söz konusu karşılık ileriki dönemlerde gerçekleştirilecek zorunlu yenileme harcamalarının 31 Aralık 2018 tarihine indirgenmiş tutarıdır. İskonto oranı %20,90 (31 Aralık 2017: %14,40) olarak belirlenmiştir.
- Şirket maddi olmayan duran varlık yatırımlarının maliyetini, ilgili şebeke elemanları inşaat maliyetlerinin üzerine piyasada aynı nitelikteki inşaat hizmetlerine uygulanan kar marjını ekleyerek belirlemiştir. Söz konusu kar marjı 31 Aralık 2018 yılı için %13 (31 Aralık 2017: %13) olarak uygulanmıştır. 2017 yılı içerisinde edinilen TFRS Yorum 12 kapsamında değerlendirilen 771.141 TL (31 Aralık 2017: 704.315 TL) (Dipnot 20) tutarındaki maddi olmayan duran varlıkların üzerinde aktifleştirilen kar marjı 88.715 TL'dir (31 Aralık 2017: 81.028 TL).
- Ertelenmiş vergi varlıkları, ileriki yıllarda vergilendirilebilir gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti halinde kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilir gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda, ertelenmiş vergi varlığı taşınan ve kullanılmayan birikmiş zararlar ile her türlü indirilebilir geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır. Grup, TT Mobil'in yasal kayıtlarında taşınan ve ileride vergilendirilebilir gelirden düşülmesi muhtemel olan taşınan vergi zararı üzerinden ertelenmiş vergi hesaplamaktadır. Grup, her yıl taşınan vergi zararlarını tekrar gözden geçirmekte ve mali tablolarında taşıdığı vergi varlığında önemli bir değişiklik olması durumunda değişikliğe tabi tutmaktadır (Dipnot 11).

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (DEVAMI)

2.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (devamı)

Hesaplama belirsizliklerinin kaynakları (devamı)

- Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değer düşüklüğü testinde kullanılan varsayımlar Dipnot 16'da açıklanmıştır.
- Grup, ticari alacaklar, diğer alacaklar, diğer varlıklar ve sözleşme varlıkları için TFRS 9'da tanımlanan beklenen kredi zararlarını hesaplarken basitleştirilmiş yaklaşımı kullanır. TFRS 9 bütün ticari alacaklar için ömür boyu beklenen kredi zararlarının kullanılmasını gerektirmektedir. Grup beklenen kredi zararlarını bireysel, kurumsal, kamu ve toptan müşteriler için ayrı ayrı hesaplar. Beklenen kredi zararları geçmiş yıllara ait kredi zararı deneyimlerin dayanarak hesaplanmıştır. Her bir grup kendi içinde borçların ödenmemesi durumu gibi benzer kredi riski özelliklerine göre bölümlere ayrılmıştır. Geçmiş gerçekleşen kredi zararı deneyimi, geçmiş bilgilerin toplandığı dönemdeki ekonomik şartlarla, Grup'un alacakların beklenen ömrü boyunca gerçekleşeceğini düşündüğü ekonomik şartlar arasında farkı yansıtacak şekilde değiştirilir. Alacakların gelecekteki tahsilat performansı tahmin edilirken beklenen kredi zararları hesaplamalarında genel ekonomik şartlar dikkate alınır ve ileriye yönelik bilgiler dahil edilir.
- Şirket'in, şerefiyenin değer düşüklüğünün testi sırasında kullandığı varsayımlar Dipnot 16'da açıklanmıştır. Grup bir varlığın faydalı ömrünü o varlığın tahmini faydasını göz önünde bulundurarak belirler. Bu değerlendirme, Grup'un benzer varlıklarla ilgili deneyimlerine dayanır. Grup, ayrıca piyasadaki değişimler ve gelişmeler sonucu varlıkların teknik veya ticari olarak kullanılamaz hale gelmesi durumunda ilave değer düşüklüğünü göz önünde bulundurmaktadır.

Ayrıca, hukuki işlemlere ilişkin karşılık ayrılması (Dipnot 24) sırasında da yönetim tarafından bazı öngörüler yapılmıştır.

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup'un iki faaliyet alanı bulunmaktadır: sabit hat ve mobil hizmetleri. Sabit hat hizmetleri Türk Telekom, TNet, Argela, Innova, Sebit, AssisTT ve TTINT Grup tarafından sağlanırken, mobil hizmetlerini TT Mobil yürütmektedir. Yönetim bölüm performansını faaliyet bölümlerinin faiz, vergi ve amortisman öncesi kar ("FVAÖK") katkı üzerinden değerlendirmektedir. FVAÖK tutarına, faaliyet karının üzerine yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler, amortisman, ifta, değer düşüklüğü karşılık giderleri ilave edilerek ve esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderlerde yer alan cari hesap kur farkı gelir ve gideri, reeskont gelir ve gideri, cari hesap ve diğer esas faaliyet faiz gelir ve giderleri düşülerek ulaşılmaktadır. Şirket yönetimi bölüm performanslarının değerlendirmesinde FVAÖK kullanılmasını aynı sektörde yer alan şirketlerle karşılaştırılabilirliği açısından tercih etmiştir. Şirket yönetimi, Şirket performansını coğrafi bölümlere göre takip etmediği için coğrafi bölümlere göre raporlama verilmemektedir. Bölüm faaliyet sonuçları ve bilanço kalemleri aşağıda özetlenmiştir.

	Sabit Hat		Mobil		Bölümler arası eliminasyon ve konsolide düzeltmeler		Konsolide	
	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Gelirler	14.177.217	12.803.650	7.567.400	6.695.859	(1.313.717)	(1.359.955)	20.430.900	18.139.554
Konsolide gelire sağlanan katkı (*)	12.927.194	11.537.237	7.503.706	6.602.316	-	-	20.430.900	18.139.554
Konsolide FVAÖK'e sağlanan katkı (**)	5.836.919	4.787.299	2.598.844	1.664.609	-	-	8.435.763	6.451.908
Yatırım harcamaları (***)	2.795.930	2.254.645	1.297.930	977.417	(7.358)	(11.227)	4.086.502	3.220.835

(*) "Konsolide gelire sağlanan katkı" faaliyet bölümlerinin Grup dışında kalan şirketlere olan satış gelirlerini ifade etmektedir. Grup yönetimi tarafından bölüm faaliyet sonuçları halen faaliyet bölümlerinin bireysel mali tabloları üzerinden değerlendirilmektedir ve bu sebeple bölümlere göre raporlama sunumunda bir değişiklik yapılmamıştır. Ancak, faaliyet bölümlerinin konsolide gelire sağladığı katkı tutarı mali tablo okuyucularına ek bilgi vermek amacıyla sunulmuştur.

(**) "Konsolide FVAÖK'e sağlanan katkı" faaliyet bölümlerinin Grup dışında kalan şirketlerle olan işlemlerinden elde edilen FVAÖK tutarını ifade etmektedir. Grup yönetimi tarafından bölüm faaliyet sonuçları halen faaliyet bölümlerinin bireysel mali tabloları üzerinden değerlendirilmektedir ve bu sebeple bölümlere göre raporlama sunumunda bir değişiklik yapılmamıştır. Ancak, faaliyet bölümlerinin konsolide FVAÖK'e sağladığı katkı tutarı mali tablo okuyucularına ek bilgi vermek amacıyla sunulmuştur.

(***) Yatırım harcamaları tutarı yıl içerisinde edinilen TFRS Yorum 12 kapsamında değerlendirilen maddi olmayan duran varlıklar üzerinde aktifleştirilen 88.715 TL tutarındaki (31 Aralık 2017: 81.028 TL) kar marjını içermemektedir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

3. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (DEVAMI)

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Sabit hat FVAÖK'e sağlanan katkı	5.836.919	4.787.299
Mobil FVAÖK'e sağlanan katkı	2.598.844	1.664.609
FVAÖK	8.435.763	6.451.908
Esas faaliyetlerden diğer gelirlerde sunulan faiz, yabancı para çevirim ve reeskont gelirleri	143.539	172.841
Esas faaliyetlerden diğer giderlerde sunulan faiz, yabancı para çevirim ve reeskont giderleri (-)	(416.569)	(324.379)
Finansal gelirler	1.422.499	722.307
Finansal giderler (-)	(7.872.319)	(2.525.118)
Amortisman ve itfa payları, değer düşüklüğü	(3.735.194)	(3.019.232)
Konsolide vergi öncesi kar/(zarar)	(2.022.281)	1.478.327

31 Aralık 2018	Sabit Hat	Mobil	Eliminasyon	Toplam
Toplam bölüm varlıkları	26.745.001	10.058.430	(604.920)	36.198.511
Toplam bölüm yükümlülükleri	(25.643.545)	(3.696.824)	595.461	(28.744.908)
31 Aralık 2017	Sabit Hat	Mobil	Eliminasyon	Toplam
Toplam bölüm varlıkları	19.831.444	9.649.583	(332.492)	29.148.535
Toplam bölüm yükümlülükleri	(21.438.677)	(3.477.001)	322.230	(24.593.448)

4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Nakit mevcudu	143	298
Bankadaki nakit - Vadesiz hesap	799.859	631.227
Bankadaki nakit - Vadeli hesap	3.693.827	3.467.650
Diğer	707	1.029
	4.494.536	4.100.204

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un TL ve döviz cinsinden tüm vadeli mevduatları en fazla bir ay vadeli ve faiz oranları TL hesaplar için %5,00 ve %24,31, ABD Doları hesaplar için %0,10 ve %5,00, Avro hesaplar için %0,05 ve %2,55 arasındadır (31 Aralık 2017: TL hesaplar için %5,00 ve %15,45 arasında, ABD Doları hesaplar için %0,10 ve %4,60 arasında, Avro hesaplar için %0,05 ve %2,77 arasındadır).

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (DEVAMI)

Nakit akış tablosundaki nakit ve nakit benzerlerinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Nakit ve nakit benzeri varlıklar	4.494.536	4.100.204
Eksi: bloke tutarlar		
- Tahsilat protokolleri ve ATM tahsilatı	(341.553)	(377.983)
- Diğer	(254.891)	(34.117)
Serbest Nakit	3.898.092	3.688.104

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla vadesiz mevduatların 341.553 TL tutarındaki (31 Aralık 2017: 377.983 TL) kısmı abone tahsilatlarının belirlenen gün sonunda serbest kalması koşuluyla bankalar ile imzalanan protokol kapsamında tutulan bloke tutardan oluşmaktadır. 31 Aralık 2018 itibarıyla diğer bloke tutarlar, ağırlıklı olarak Türk Telekom'un türev araçlarına istinaden bankalarda bloke olarak tuttuğu mevduattan oluşmaktadır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un 59.930 Avro (31 Aralık 2017: 136.252 Avro) tutarında henüz kullanılmamış, taahhüt edilmiş, kullanım vadesi 20 Aralık 2020 tarihinde sona erecek banka kredileri bulunmaktadır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

5. FİNANSAL BORÇLAR

Banka kredileri

	31 Aralık 2018			31 Aralık 2017		
	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı%	Orijinal tutar	TL karşılığı	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı%	Orijinal tutar	TL karşılığı
Kısa vadeli finansal borçlar:						
TL cinsinden sabit faizli teminatsız finansal borçlar	4,51	51.598	51.598	13,86	65.459	65.459
Kısa vadeli finansal borçların faiz tahakkukları:						
TL cinsinden sabit faizli teminatsız finansal borçlar		618	618		1.255	1.255
Kısa vadeli finansal borçlar			52.216			66.714
Uzun vadeli finansal borçların kısa vadeli kısımları:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli teminatsız finansal borçlar	3,10	16.167	85.054	3,08	40.582	153.072
ABD Doları cinsinden değişken faizli teminatsız finansal borçlar (*)	4,62	391.736	2.060.886	3,76	288.451	1.088.010
Avro cinsinden değişken faizli teminatsız finansal borçlar (**)	1,29	310.007	1.868.725	1,27	238.168	1.075.450
Uzun vadeli finansal borçların faiz tahakkukları:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli teminatsız finansal borçlar		31	163		202	761
ABD Doları cinsinden değişken faizli teminatsız finansal borçlar (*)		15.344	80.723		18.560	70.007
Avro cinsinden değişken faizli teminatsız finansal borçlar (**)		1.782	10.742		1.823	8.231
Uzun vadeli borçların kısa vadeli kısmı			4.106.293			2.395.531
Toplam kısa vadeli finansal borçlar			4.158.509			2.462.245
Uzun vadeli finansal borçlar:						
TL cinsinden sabit faizli teminatsız finansal borçlar	-	-	-	17,00	14.600	14.600
ABD Doları cinsinden sabit faizli teminatsız finansal borçlar	3,10	4.720	24.837	3,08	20.870	78.718
ABD Doları cinsinden değişken faizli teminatsız finansal borçlar (*)	4,62	1.360.641	7.158.194	3,76	1.633.262	6.160.503
Avro cinsinden değişken faizli teminatsız finansal borçlar (**)	1,29	613.709	3.699.439	1,27	889.533	4.016.685
Uzun vadeli finansal borçlar			10.882.470			10.270.506
Toplam finansal yükümlülükler			15.040.979			12.732.751

(*) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, faiz oranı LIBOR +%0,54 ve %3,40 aralığındadır (31 Aralık 2017: LIBOR +%0,54 ve %3,40 aralığında)

(**) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, faiz oranı EURIBOR + %0,28 ve %2,60 aralığındadır (31 Aralık 2017: EURIBOR +%0,25 ve %2,59 aralığında)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

5. FİNANSAL BORÇLAR (DEVAMI)

Banka kredileri (devamı)

Finansal borçların TL karşılıklarının sözleşme uyarınca kalan vadelerine göre detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018					31 Aralık 2017					Toplam	
	3 aya kadar	3 ay-1 yıl arası	1-2 yıl arası	2-5 yıl arası	5 yıldan fazla	3 aya kadar	3 ay-1 yıl arası	1-2 yıl arası	2-5 yıl arası	5 yıldan fazla		
TL cinsinden teminatsız sabit faizli ABD Doları cinsinden teminatsız sabit faizli ABD Doları cinsinden teminatsız değişken faizli Avro cinsinden teminatsız değişken faizli	52.216	-	-	-	-	52.216	31.969	34.745	14.600	-	-	81.314
ABD Doları cinsinden teminatsız sabit faizli ABD Doları cinsinden teminatsız değişken faizli Avro cinsinden teminatsız değişken faizli	-	85.217	24.837	-	-	110.054	15.064	138.769	60.908	17.810	-	232.551
ABD Doları cinsinden teminatsız değişken faizli Avro cinsinden teminatsız değişken faizli	229.027	1.912.582	2.471.816	3.910.783	775.595	9.299.803	180.176	977.841	1.433.414	3.874.871	852.218	7.318.520
ABD Doları cinsinden teminatsız değişken faizli Avro cinsinden teminatsız değişken faizli	29.341	1.850.126	1.587.645	1.395.640	716.154	5.578.906	31.017	1.052.664	1.406.622	1.809.161	800.902	5.100.366
Toplam	310.584	3.847.925	4.084.298	5.306.423	1.491.749	15.040.979	258.226	2.204.019	2.915.544	5.701.842	1.653.120	12.732.751

İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler

	31 Aralık 2018			31 Aralık 2017		
	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı %	Orijinal tutar	TL karşılığı	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı %	Orijinal tutar	TL karşılığı
Uzun vadeli çıkarılmış tahvil, bono ve senetlerin kısa vadeye düşen kısımları:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar	3,75	494.447	2.601.235	-	-	-
İhraç edilmiş kısa vadeli tahvil, bono ve senetlerin faiz tahakkukları:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar	-	-	-	-	6.310	23.800
İhraç edilmiş kısa vadeli tahvil, bono ve senetler		494.447	2.601.235		6.310	23.800
İhraç edilmiş uzun vadeli tahvil, bono ve senetler:						
ABD Doları cinsinden sabit faizli finansal borçlar	4,88	432.742	2.276.610	4,32	989.578	3.732.588
İhraç edilmiş uzun vadeli tahvil, bono ve senetler		432.742	2.276.610		989.578	3.732.588
Toplam finansal yükümlülükler		927.189	4.877.845		995.888	3.756.388

19 Haziran 2014 tarihinde, 500.000 ABD Doları 10 yıl vadeli, %4,875 kupon oranlı tahvil %4,982 oranında yeniden satış getirisi üzerinden fiyatlandırılarak ihraç edilmiştir. Söz konusu tahvil İrlanda Borsası'na kote edilmiştir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

5. FİNANSAL BORÇLAR (DEVAMI)

İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler (devamı)

19 Haziran 2014 tarihinde, 500.000 ABD Doları 5 yıl vadeli, %3,75 kupon oranlı tahvil %3,836 yeniden satış getirisi üzerinden fiyatlandırılarak ihraç edilmiştir. Söz konusu tahvil İrlanda Borsası'na kote edilmiştir.

İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerin TL karşılıklarının sözleşme uyarınca kalan vadelerine göre detayı aşağıdaki gibidir.

	31 Aralık 2018				31 Aralık 2017			
	3 ay-1 yıl arası	1- 5 yıl arası	5 yıldan fazla	Toplam	3 ay-1 yıl arası	1- 5 yıl arası	5 yıldan fazla	Toplam
İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	2.601.235	-	2.276.610	4.877.845	23.800	1.870.509	1.862.079	3.756.388
	2.601.235	-	2.276.610	4.877.845	23.800	1.870.509	1.862.079	3.756.388

6. İLİŞKİLİ OLMAYAN TARAFLARDAN TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

Ticari alacaklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli		
Ticari alacaklar	7.569.664	6.857.149
Diğer ticari alacaklar	182.899	148.473
Gelir tahakkukları	628.766	627.510
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(3.241.202)	(2.840.298)
Toplam kısa vadeli ticari alacaklar	5.140.127	4.792.834
Uzun vadeli		
Ticari alacaklar	128.182	91.197
Toplam uzun vadeli ticari alacaklar	128.182	91.197

Kısa vadeli ticari alacakların ortalama vadesi 60 gündür (31 Aralık 2017: 60 gün).

Gelir tahakkukları TFRS 15 kapsamında muhasebeleştirilen sözleşme varlıklarını içermektedir.

Şüpheli alacak karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
1 Ocak tarihi itibarıyla	(2.865.174)	(2.373.313)
Yıl içinde ayrılan karşılık, net	(375.602)	(466.414)
Kur değişim etkisi	(426)	(571)
31 Aralık tarihi itibarıyla	(3.241.202)	(2.840.298)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

6. İLİŞKİLİ OLMAYAN TARAFLARDAN TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (DEVAMI)

Grup, vadesi geçmiş alacaklarının hukuka intikali için ortalama 90 gün beklemektedir. Geçmiş dönem alacaklarından yaptığı tahsilat performansına dayanarak vadesi geçmiş alacaklarından önemli ölçüde tahsilat gerçekleştirmeyi beklemektedir. 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla vadesi gelmeyen alacaklar ve vadesi geçmiş ancak şüpheli olmadığı için karşılık ayrılmamış ticari alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

	Toplam	Vadesi gelmeyen alacaklar	Vadesi geçen fakat şüpheli olmayan alacaklar			
			< 30 gün	30-60 gün	60-90 gün	> 90 gün
31 Aralık 2018	5.268.309	3.922.429	350.070	196.995	82.690	716.125
31 Aralık 2017	4.884.031	3.546.112	288.448	157.752	91.438	800.281

Grup'un teminat altına alınmış alacakları 37.073 TL tutarındadır (31 Aralık 2017: 17.232 TL).

Ticari borçlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa vadeli		
Ticari borçlar	3.268.880	3.681.260
Gider tahakkukları	575.902	385.298
Diğer ticari borçlar	342	-
Toplam kısa vadeli ticari borçlar	3.845.124	4.066.558

Kısa vadeli ticari borçların ortalama vadeleri 30 ile 150 gün arasında değişmektedir (31 Aralık 2017: 30 ile 150 gün).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 879.911 TL tutarındaki kısa vadeli ticari borç, tedarikçi finansmanı kapsamındaki borçlardan oluşmaktadır (31 Aralık 2017: 937.140 TL).

7. FİNANSAL VE OPERASYONEL KİRALAMA ALACAKLARI VE BORÇLARI

Finansal Kiralama

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal kiralama alacağı bulunmamaktadır.

Grup'un finansal kiralama yoluyla elde ettiği şebeke cihazı, araç ve bina alımına ilişkin finansal kiralama yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018		31 Aralık 2017			
	Gelecekteki asgari kira ödemeleri	Faiz	Asgari kira ödemelerinin bugünkü değeri	Gelecekteki asgari kira ödemeleri	Faiz	Asgari kira ödemelerinin bugünkü değeri
1 yıla kadar	634	3	631	619	2	617
1-2 yıl arası	1.965	2	1.963	1.983	1	1.982
	2.599	5	2.594	2.602	3	2.599

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

7. FİNANSAL VE OPERASYONEL KİRALAMA ALACAKLARI VE BORÇLARI (DEVAMI)

Operasyonel Kiralama

Bilanço tarihinde diğer gayrimenkul kiralama işlemleri çerçevesinde Grup'un iptal edilemeyecek operasyonel kiralama taahhütleri vardır. Bu taahhütlerin vadesi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Bir yıl içerisinde	8.667	4.358
Birinci ve ikinci yıllar içerisinde (dahil)	3.114	5.018
İkinci ve beşinci yıllar içerisinde (dahil)	2.903	4.849
Beş yıldan fazla	2.778	342
	17.462	14.567

a) Şirket'in operasyonel kiralamaya konu ettiği kiralık devreler bulunmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıl içerisinde elde edilen toplam kiralık devre geliri 466.855 TL tutarındadır (31 Aralık 2017: 382.573 TL).

b) Grup'un operasyonel kiralama yoluyla kullandığı baz istasyon alanları ve kiralık binalar bulunmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıl içerisinde toplam operasyonel kiralama gideri 479.168 TL tutarındadır (31 Aralık 2017: 428.538 TL).

Grup'un baz istasyon alanları için kiralama taahhütleri ve bunların vadeleri şöyledir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Bir yıl içerisinde	336.079	125.467
İkinci ve beşinci yıllar içerisinde	610.220	464.405
Beş yıldan fazla	83.273	69.340
	1.029.572	659.212

8. İLİŞKİLİ TARAFLARDAN ALACAKLAR VE BORÇLAR

Grup içi ilişkili kuruluşlar ile yapılan tüm işlem ve bakiyeler, şirketler arası karlar, gerçekleşmemiş kar ve zararlar konsolidasyon amacıyla kayıtlardan elimine edildiği için bu dipnotta yer verilmemiştir.

Hazine'nin Şirket'in %25'ine ve altın hisseye sahip olması nedeniyle, devlet kontrolü altındaki kurumlar ilişkili kuruluş olarak nitelendirilmektedir. Devlet kontrolü altındaki kurumlar ilişkili taraf olarak tanımlanmış fakat TMS 24'te tanınan istisna kapsamında, genel açıklama yükümlülüklerinden muaf tutulmuştur.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

8. İLİŞKİLİ TARAFLARDAN ALACAKLAR VE BORÇLAR (DEVAMI)

Grup ile ilişkili taraflar arasındaki 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla bakiyeler aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
İlişkili taraflardan ticari alacaklar		
Saudi Telecom Company ("STC") ⁽¹⁾	-	22.399
Akbank T.A.Ş. ⁽²⁾	4.061	-
Türkiye Garanti Bankası A.Ş. ⁽²⁾	3.748	-
Türkiye İş Bankası A.Ş. ⁽²⁾	2.680	-
Diğer	-	1.308
	10.489	23.707
İlişkili taraflara ticari borçlar		
STC ⁽¹⁾	-	2.326
Akbank T.A.Ş. ⁽²⁾	95	-
Türkiye Garanti Bankası A.Ş. ⁽²⁾	15	-
	110	2.326
İlişkili taraflara kısa vadeli diğer borçlar		
Türkiye İş Bankası A.Ş. ⁽²⁾	204.792	-
	204.792	-
İlişkili taraflara uzun vadeli diğer borçlar		
Türkiye İş Bankası A.Ş. ⁽²⁾	170.164	-
	170.164	-

⁽¹⁾ Oger Telecom'un ortağı olan STC 21 Aralık 2018 tarihinden itibaren ilişkili taraf olarak tanımlanmamıştır.

⁽²⁾ Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş. ortağı olan Akbank T.A.Ş., Türkiye Garanti Bankası A.Ş. ve Türkiye İş Bankası A.Ş. 21 Aralık 2018 tarihinden itibaren ilişkili taraf olarak tanımlanmıştır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ilişkili taraflarına kısa ve uzun vadeli diğer borçlar TT Mobil'in çıkarılmış sermayesinin %10,0035'lik kısmını temsil eden paylarının, Türk Telekom tarafından satın alınması ile oluşan borcun, bugünkü değerine indirilmiş halidir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

8. İLİŞKİLİ TARAF LARDAN ALACAKLAR VE BORÇLAR (DEVAMI)

İlişkili taraflarda tutulan mevduatlar	31 Aralık 2018
Akbank T.A.Ş.	
Vadeli	953.905
Vadesiz	52.737
	1.006.642
Türkiye İş Bankası A.Ş.	
Vadeli	266.728
Vadesiz	93.497
	360.225
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	
Vadeli	1.265
Vadesiz	66.701
	67.966

Hissedarlarla işlemler:

TT Mobil, TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi gereği Hazine'ye aylık brüt gelirinin %15'i kadar pay ("Hazine Payı") ödemekle yükümlüdür. Ayrıca, Şirket ve telekomünikasyon sektöründe faaliyet gösteren diğer bağlı ortaklıkları 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na bir önceki yıllık net gelirlerinin %1'i oranında evrensel hizmet katkı payı ve %0,35 oranında kurum masraflarına katkı payı ödemekle yükümlüdürler. Ek olarak, TT Mobil, 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında BTK'ya aylık net satış gelirlerinin %5'i kadar pay (Telsiz ücreti) ödemekle yükümlüdür.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ödenmemiş Hazine Payı, evrensel hizmet katkı payı ve kurum masraflarına katkı payı tutarları diğer kısa vadeli borçlar hesabında takip edilmektedir ve bu giderler satışların maliyeti hesabında giderleştirilmektedir.

İlişkili kuruluşlara sağlanan garantiler:

31 Aralık 2018 itibarıyla Türk Telekom, TT Mobil'in kullanmış olduğu 230.000 ABD Doları ve 273.125 Avro kredi ile ilgili olarak 67.714 ABD Doları ve 155.735 Avro, TTINT Türkiye'nin kullanmış olduğu 50.000 ABD Doları kredi ile ilgili olarak 46.666 ABD Doları, TTINT Romanya'nın kullanmış olduğu 300 Avro kredi ile ilgili olarak aynı tutarda şirket garantisi temin etmiştir.

Diğer ilişkili kuruluşlarla yapılan işlemler:

Şirket, STC ile uluslararası ses trafiği taşıma, data hattı kiralama hizmetleri almak ve satmakta ve reklam giderleri paylaşımı yapmakta olup, bu işlemler neticesinde 1 Ocak-31 Aralık 2018 tarihinde sona eren dönem itibarıyla 16.984 TL satış ve 4.457 TL alış (31 Aralık 2017: satış: 9.968 TL, alış: 1.732 TL) yapmıştır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

8. İLİŞKİLİ TARAFLARDAN ALACAKLAR VE BORÇLAR (DEVAMI)

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar

Üst düzey yönetimde bulunan yöneticilere sağlanan faydalar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2018	1 Ocak- 31 Aralık 2017
Kısa vadeli faydalar	110.327	127.307
Uzun vadeli tanımlanmış faydalar	2.365	2.667
	112.692	129.974

9. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Diğer kısa vadeli alacaklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Diğer kısa vadeli alacaklar	62.948	55.044
Verilen depozito ve teminatlar	4.486	2.850
Diğer şüpheli alacaklar	42.759	24.186
Şüpheli alacaklar karşılığı (-)	(42.759)	(24.186)
	67.434	57.894

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla diğer kısa vadeli alacaklar içerisindeki 29.746 TL tutarındaki (31 Aralık 2017: 37.983 TL) kısım Evrensel Hizmet Fonu kapsamında yapılan harcamalara istinaden T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'ndan alınacak tutardan oluşmaktadır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, yıl içerisinde 18.989 TL (31 Aralık 2017: 740 TL) diğer şüpheli alacaklar karşılığı ayrılmış, 416 TL (31 Aralık 2017: 395 TL) karşılık ters çevrilmiştir.

Diğer uzun vadeli alacaklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Verilen depozito ve teminatlar	38.480	33.837
	38.480	33.837

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

9. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR (DEVAMI)

Diğer kısa vadeli borçlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ödenecek vergi ve borçlar	236.068	270.653
BTK katılım payı tahakkukları	140.205	97.540
Hazine Payı tahakkukları	120.145	104.466
Evrensel Hizmet Fonu tahakkuku ⁽¹⁾	153.969	142.165
Diğer borçlar ⁽²⁾	248.570	229.768
	898.957	844.592

⁽¹⁾ 16 Haziran 2005 tarihinde yayımlanan 5369 sayılı Evrensel Hizmet Fonu'na ilişkin yasaya göre, Türk Telekom, TTNNet ve AssisTT her yıl Nisan ayının sonuna kadar bir önceki yıllık net gelirlerinden %1'ini Evrensel Hizmet Fonu adı altında T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na ödemekle yükümlüdür.

⁽²⁾ Diğer kısa vadeli borçların 217.719 TL'lik kısmı Grup'un taahhütlü kampanyalar kapsamında grup müşterilerine satılan cihaz alımları için garantör olduğu distribütör firmalara ait kredi borçlarından oluşmaktadır.

Diğer uzun vadeli borçlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Alınan depozito ve teminatlar	32.040	34.675
Diğer borçlar	25.388	340.558
	57.428	375.233

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla diğer uzun vadeli borçlar içerisindeki diğer borçların tamamı, diğer kısa vadeli borçlar içerisindeki borçların 204.861 TL'lik kısmı TT Mobil'in çıkarılmış sermayesinin %10,0035'lik kısmını temsil eden paylarının, Türk Telekom tarafından satın alınması ile oluşan borcun, bugünkü değerine indirilmiş halidir.

10. STOKLAR

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 248.852 TL (31 Aralık 2017: 203.978 TL) tutarında stok bulunmaktadır. Söz konusu stokların büyük bölümü modem, bilgisayar, tablet, telsiz telefon, kablo, kablo kutusu, bağlama bloğu gibi sarf malzemeleri ve SIM kartlarından oluşmaktadır.

11. ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Grup, vergiye esas yasal mali tabloları ile Türkiye Muhasebe Standartları'na göre hazırlanmış mali tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüğünü hesaplamaktadır. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile Türkiye Muhasebe Standartları'na göre hazırlanan mali tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup aşağıda açıklanmaktadır.

Grup, vergi varlığını sürekli olarak gözden geçirmekte ve önceki yıllar mali zararlarından kaynaklanan ertelenmiş vergi varlığını (Türk Telekom'dan, TT Mobil'den, TTNNet'ten ve TTINT Grubu'ndan) iş planına göre oluşması muhtemel vergilendirilebilir karlarına dayandırarak mali tablolarına yansıtılmaktadır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

11. ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (DEVAMI)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Türk Telekom, TT Mobil, TNet ve TTI'nın tarafından ertelenmiş vergi hesaplayabileceği geçmiş mali yıl zararlarının detayı ve bu zararların itfa tarihleri aşağıda sunulmuştur:

Sona erme yılları	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
2018	-	311.651
2019	675.298	673.466
2020	842.901	841.883
2021	1.482.195	1.526.412
2022	1.387.981	1.281.997
2023	2.762.967	2.700
2024	3.971	2.974
2025	2.195	-
Süresiz	498.647	384.761
	7.656.155	5.025.844

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Türk Telekom, TT Mobil, TNet ve TTINT Grubu'na ait bağlı ortaklıkların geçmiş yıl mali zararları için hesaplanan ertelenmiş vergi varlığı 1.183.983 TL'dir (31 Aralık 2017: 577.482 TL).

Buna ek olarak, kurum kazancından indirilmesine izin verilen ve ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden %50'si oranındaki faiz şeklinde belirlenen tutar için 136.591 TL tutarında ertelenmiş vergi varlığı kayıtlara alınmıştır (31 Aralık 2017: 75.684 TL).

TT Mobil'in Dipnot 33'te sunulan yatırım indirimlerine istinaden kayıtlara almadığı 121.145 TL tutarında ertelenmiş vergi alacağı bulunmaktadır (31 Aralık 2017: 91.637 TL).

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

11. ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (DEVAMI)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı Türkiye'de kurulu şirketler için geçici farkların gerçekleşeceği tahmin edilen yıllara göre %20 ve %22 olarak kullanılmıştır (31 Aralık 2017: %20 ve %22).

Ertelenmiş vergi varlığı/ yükümlülüğü	31 Aralık 2018						Ertelenmiş vergi yükümlülüğü
	1 Ocak 2018 itibarıyla net bakiye	Kar (zarar) tablosunda muhasebeleşen	Diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleşen	Kur değişimlerinin etkisi	Net Ertelenmiş Bakiye	Ertelenmiş vergi varlığı	
Taşınan vergi zararlarından kayıtlara alınan/ kayıtlardan çıkartılan ertelenmiş vergi varlığı	577.482	571.772	34.729	--	1.183.983	1.183.983	--
Sermaye artırımından doğan ertelenmiş vergi varlığı	75.684	60.907	--	--	136.591	136.591	--
Uzun vadeli çalışan hakları karşılığı	137.772	(8.235)	24.405	--	153.942	153.942	--
Diğer kısa vadeli karşılıklar	64.009	(25.383)	--	--	38.626	40.915	(2.289)
Evrensel hizmet fonu ve diğer katkı payları	(24.090)	49.835	--	--	25.745	25.745	--
Kullanılmamış izin karşılığı	18.435	340	--	--	18.775	18.775	--
Şüpheli alacak karşılığı	38.634	4.201	--	--	42.835	43.628	(793)
Diğer	(32.828)	(10.648)	--	--	(43.476)	13.764	(57.240)
Türev araçlar	(61.455)	51.782	112.006	--	102.333	102.333	--
Gelir tahakkukları	17.632	19.990	--	--	37.622	37.834	(212)
İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	14.499	(31.278)	(61.990)	--	(78.769)	--	(78.769)
Maddi duran varlıklar üzerindeki geçici farklar	(422.148)	(31.783)	(474.184)	1.164	(926.951)	14.993	(941.944)
Netleme öncesi ertelenmiş vergi varlığı/ (yükümlülüğü)	403.626	651.500	(365.034)	1.164	691.256	1.772.503	(1.081.247)
Netleme						(875.990)	875.990
Net ertelenmiş vergi varlığı/ (yükümlülüğü)					691.256	896.513	(205.257)

31 Aralık 2018 itibarıyla doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilen işlemlere ilişkin ertelenmiş verginin toplam tutarı 365.034 TL'dir (31 Aralık 2017: 1.511 TL).

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla bağlı ortaklıkları ile ilgili henüz muhasebeleştirilmemiş ertelenmiş vergi varlığının toplam tutarı 914.712 TL'dir (31 Aralık 2017: 1.242.388 TL).

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

11. ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (DEVAMI)

Ertelenmiş vergi varlığı/ yükümlülüğü	31 Aralık 2017						
	1 Ocak 2017 itibarıyla net bakiye	Kar (zarar) tablosunda muhasebeleşen	Diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleşen	Kur değişimlerinin etkisi	Net Bakiye	Ertelenmiş vergi varlığı	Ertelenmiş vergi yükümlülüğü
Taşınan vergi zararlarından kayıtlara alınan/ kayıtlardan çıkartılan ertelenmiş vergi varlığı	275.356	302.126	--	--	577.482	577.482	--
Sermaye artırımından doğan ertelenmiş vergi varlığı	38.950	36.734	--	--	75.684	75.684	--
Uzun vadeli çalışan hakları karşılığı	134.664	(4.716)	7.824	--	137.772	137.772	--
Diğer kısa vadeli karşılıklar	(9.292)	73.301	--	--	64.009	65.787	(1.778)
Evrensel hizmet fonu ve diğer katkı payları	23.208	(47.298)	--	--	(24.090)	--	(24.090)
Kullanılmamış izin karşılığı	14.941	3.494	--	--	18.435	18.435	--
Şüpheli alacak karşılığı	(12.484)	33.752	--	--	21.268	29.340	(8.072)
Diğer	38.818	(82.911)	--	--	(44.093)	29.436	(73.529)
Türev araçlar	(51.210)	(3.932)	(6.313)	--	(61.455)	--	(61.455)
Gelir tahakkukları	(26.343)	(996)	--	--	(27.339)	3.712	(31.051)
Maddi duran varlıklar üzerindeki geçici farklar	(366.423)	44.443	--	(526)	(322.506)	32.978	(355.484)
Netleme öncesi ertelenmiş vergi varlığı/ (yükümlülüğü)	60.185	353.997	1.511	(526)	415.167	970.626	(555.459)
Netleme						(309.919)	309.919
Net ertelenmiş vergi varlığı/ (yükümlülüğü)					415.167	660.707	(245.540)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

12. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR, DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR

Diğer dönen varlıklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Tahsilatına aracılık edilen hizmetler (*)	109.982	158.437
İndirilecek Katma Değer Vergisi ("KDV") ve Özel İletişim Vergisi ("ÖİV")	106.803	156.415
Verilen avanslar (**)	75.781	62.074
TSKEMS projelerinden alınan avanslar	12.270	25.701
Diğer dönen varlıklar	28.977	12.861
	333.813	415.488

(*) Tahsilatına aracılık edilen hizmet ve mal satışları sebebiyle Grup'un distribütörlerine verdiği avanslardan oluşmaktadır.

(**) Verilen avanslar, ağırlıklı olarak tedarikçilere verilen avanslardan oluşmaktadır.

Diğer duran varlıklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Tahsilatına aracılık edilen hizmetler	21.427	36.232
Diğer duran varlıklar	7	11
	21.434	36.243

Diğer kısa vadeli yükümlülükler

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Alınan avanslar	10.297	23.911
Diğer yükümlülükler	25.510	22.416
	35.807	46.327

Alınan avanslar, TSKEMS'nden alınan avansları içermektedir. Şirket TSKEMS projeleri için aracı konumunda olup, alınan avanslardan yüklenici firmaya yapılan ödemelere aracılık etmekte ve proje yönetimini desteklemektedir. Projelerden doğan harcamalar, harcama tarihinde, alınan avanslardan düşülmektedir. Kullanılmayan avanslar, diğer dönen varlıklarda tutularak elde edilen faiz geliri taraflar arasındaki anlaşmaya göre alınan avanslara alacak kaydedilmektedir.

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Personele borçlar	60.633	58.360
Personel gelir vergisi borçları	53.067	45.501
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	52.617	71.851
	166.317	175.712

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

13. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Peşin ödenen kira giderleri	202.754	203.766
Diğer peşin ödenen giderler	105.123	139.566
	307.877	343.332

Diğer peşin ödenmiş giderler, peşin ödenen sigorta giderleri, peşin ödenen komisyon giderleri, peşin ödenen reklam giderleri ve diğer peşin ödenen giderlerden oluşmaktadır.

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Peşin ödenen kira giderleri	64.070	45.056
Diğer peşin ödenen giderler	7.857	23.879
	71.927	68.935

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ertelenmiş gelirler (*)	331.150	139.409
Alınan avanslar (**)	121.964	87.455
	453.114	226.864

(*) Ertelenmiş gelirler ağırlıklı olarak faturalanmış ancak henüz kullanılmamış dakikalardan, TFRS 15'e göre toplam sözleşme bedelinin bütün mal ve hizmetlere tek başına satış fiyatları temel alınarak dağıtılması ile oluşan ertelenmiş aylık sabit ücret gelirlerinden ve TTINT'in vazgeçilemez kullanım hakkı sözleşmelerinin tutarıdır.

(**) Alınan avanslar ağırlıklı olarak Grup'un müşterilerinden aldığı avanslardan oluşmaktadır.

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ertelenmiş gelirler (*)	537.281	268.699
Alınan avanslar (**)	118.033	98.502
	655.314	367.201

(*) Ertelenmiş gelirler ağırlıklı olarak TTINT'in vazgeçilemez kullanım hakkı sözleşmelerinden kaynaklanmaktadır.

(**) Alınan avanslar ağırlıklı olarak TTINT'in vazgeçilemez kullanım hakkı sözleşmeleri kapsamında aldığı avanslardan oluşmaktadır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

14. FİNANSAL YATIRIMLAR

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Cetel	11.840	11.840
Diğer	155	-
	11.995	11.840

Grup, Cetel hisselerine %6,84 oranında sahiptir ve yönetimin gerçeğe uygun değer ölçümüne ilişkin yeterli düzeyde yakın zamanlı bilgi sahibi olmaması nedeniyle, gerçeğe uygun değer ölçümünde maliyet kullanılmıştır.

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR

Nakit akış riskinden korunma ve türev araçlar

Faiz takasları

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu faiz takas işlemlerinden kaynaklanan 84.004 TL tutarındaki rayiç bedel uzun vadeli türev araç yükümlülüklerine sınıflandırılmıştır (31 Aralık 2017: 117.389 TL uzun vadeli türev araç yükümlülükleri). 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sona eren döneme ait 29.530 TL rayiç bedel değişiminden oluşan gerçekleşmemiş türev karı (31 Aralık 2017: 31.566 TL kar) diğer kapsamlı gelir tablosuna; 3.855 TL zaman değerinden kaynaklanan gerçekleşmemiş faiz takas karı da (31 Aralık 2017: 3.453 TL kar) konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmıştır.

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar ve Vade Tarihi	31 Aralık 2018 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	300.000	29 Nisan - 20 Mayıs 2014	Haziran 2016 ve Haziran 2024 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(76.346)
Türk Telekom	150.000	15 Mayıs 2014 -16 Mayıs 2014	2024 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(7.658)
				(84.004)

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar ve Vade Tarihi	31 Aralık 2017 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	400.000	11 Nisan 2012 - 30 Nisan 2012	Mart 2014 ve Mart 2022 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(19.527)
Türk Telekom	200.000	8 Nisan 2013 - 17 Nisan 2013	19 Ağustos 2015 ve 21 Ağustos 2023 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(8.467)
Türk Telekom	300.000	29 Nisan - 20 Mayıs 2014	Haziran 2016 ve Haziran 2024 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(80.975)
Türk Telekom	150.000	15 Mayıs 2014 -16 Mayıs 2014	Haziran 2016 ve Ağustos 2016 ve Haziran 2024 Ağustos 2024 tarihleri arasında, değişken faiz ödemesinin devri karşılığında, sabit faiz ödenmesi	(8.420)
				(117.389)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Nakit akış riskinden korunma ve türev araçlar (Devamı)

Çapraz kur işlemleri

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu katılım opsiyonlu çapraz kur işlemlerinden kaynaklanan 366.901 TL tutarındaki rayiç bedel kısa vadeli türev araç yükümlülüklerine, 200.921 TL tutarındaki rayiç bedel kısa vadeli türev araç varlıklarına sınıflandırılmıştır (31 Aralık 2017: Yoktur). 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sona eren döneme ait 150.799 TL rayiç bedel değişiminden oluşan gerçekleşmemiş türev zararı (31 Aralık 2017: Yoktur) diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmıştır.

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Tadil Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2018 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	500.000	21 Nisan 2015 - 9 Temmuz 2015	19 Eylül 2018- 8 Ekim 2018	Haziran 2019 tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi	105.867
Türk Telekom	325.000	13 Nisan 2016 - 3 Ağustos 2018	8 Temmuz 2018- 20 Temmuz 2018	Haziran 2024 tarihinde USD karşılığında TL ödenmesi	60.888
Türk Telekom	100.000 (*)	27 Mart 2018- 28 Mart 2018	19 Eylül 2018	Aralık 2025 tarihinde EUR karşılığında TL ödenmesi	16.181
Türk Telekom	94.545 (*)	20 Temmuz 2018- 1 Ağustos 2018	12 -13 Eylül 2018	Aralık 2021 -Kasım 2022 tarihleri arasında EUR karşılığında TL ödenmesi	17.985
					200.921

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Tadil Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2018 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	150.000	19 Eylül 2018 - 11 Ekim 2018		Nisan 2020 - Nisan 2021 tarihleri arasında ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(97.552)
Türk Telekom	100.000	27 Eylül 2018- 28 Eylül 2018		Temmuz 2022 tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(83.141)
Türk Telekom	100.000	11 Ekim 2018- 12 Ekim 2018		Ocak 2021 tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(72.020)
Türk Telekom	138.000	14 Kasım 2018		Nisan 2024 tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(42.849)
Türk Telekom	50.000	25 Ekim 2018		Nisan 2025 tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(30.965)
Türk Telekom	56.600	13 Kasım 2018		Aralık 2024 tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(17.703)
Türk Telekom	50.000	20 Aralık 2018		Mayıs 2019 - Kasım 2020 tarihleri arasında ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(2.322)
Türk Telekom	45.000 (*)	4 Haziran 2018	26 Eylül 2018	Kasım 2018 - Kasım 2022 tarihleri arasında EUR karşılığında TL ödenmesi	(20.349)
					(366.901)

(*) Belirtilen işlemlerin nominal tutarı Avro'dur.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan faiz takas işlemleri

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu, nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan faiz takas işlemlerinden kaynaklanan 36.481 TL tutarındaki rayiç bedel uzun vadeli türev araç varlıklarına (31 Aralık 2017: 59.006 TL türev araç varlık) ve 22.525 TL (31 Aralık 2017: 7.609 TL kar) tutarındaki gerçekleşmemiş faiz takas zararı da konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmıştır.

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar ve Vade Tarihi	31 Aralık 2018 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	300.000	29 Nisan - 20 Mayıs 2014	Haziran 2016 ve Haziran 2021 tarihleri arasında, değişken faizin %4'ü aşması durumunda, değişken faiz ve %4 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,44-%0,575), Haziran 2021 ve Haziran 2024 tarihleri arasında, değişken faizin %6'yı aşması durumunda, değişken faiz ve %6 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,39-%0,45)	36.481
				36.481

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar ve Vade Tarihi	31 Aralık 2017 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	400.000	11 Nisan 2012 - 30 Nisan 2012	19 Mart 2014 ve 21 Mart 2022 tarihleri arasında, değişken faizin %6'yı aşması durumunda, değişken faiz ve %6 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,24-%0,27)	16.873
Türk Telekom	200.000	8 Nisan 2013- 17 Nisan 2013	21 Ağustos 2015 ve 21 Ağustos 2023 tarihleri arasında, değişken faizin %6'yı aşması durumunda, değişken faiz ve %6 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,24-%0,27)	10.454
Türk Telekom	300.000	29 Nisan - 20 Mayıs 2014	Haziran 2016 ve Haziran 2021 tarihleri arasında, değişken faizin %4'ü aşması durumunda, değişken faiz ve %4 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,44-%0,575), Haziran 2021 ve Haziran 2024 tarihleri arasında, değişken faizin %6'yı aşması durumunda, değişken faiz ve %6 arasındaki farkın ödenmesi ve sabit prim alınması (%0,39-%0,45)	31.679
				59.006

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan çapraz kur işlemleri (devamı)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu türev işlemlerinden kaynaklanan 282.033 TL (31 Aralık 2017: 151.236 TL türev araç yükümlülük, 557.712 TL türev araç varlık) tutanındaki rayiç bedel, kısa vadeli türev araç yükümlülüklerine yansıtılmıştır.

ABD Doları/TL çapraz kur takas işlemleri:

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Tadil Tarihi	Şartlar ve Vade Tarihi	31 Aralık 2018 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	175.000	31 Mart 2016	11 Aralık 2018	Haziran 2024 tarihinde ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(209.585)
					(209.585)

ABD Doları/Avro çapraz kur takas işlemleri:

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar	31 Aralık 2018 itibarı ile rayiç değer (TL)	
Türk Telekom	175.000	30 Nisan 2015	Haziran 2015- Haziran 2024 tarihleri arasında ABD doları karşılığında Avro ödenmesi	(66.688)	
TTINT Türkiye	50.000	16 Haziran 2016	Aralık 2016- Haziran 2026 tarihleri arasında ABD doları karşılığında Avro ödenmesi	(3.802)	
Türk Telekom	45.000	26 Ekim 2018	Haziran 2024 tarihinde Avro karşılığında ABD Doları ödenmesi	(1.958)	
					(72.448)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan çapraz kur işlemleri (devamı)

Şirket	Nominal Tutar (ABD Doları)	Alım Tarihi	Şartlar ve Vade Tarihi	31 Aralık 2017 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	500.000	21 Nisan 2015 - 9 Temmuz 2015	Haziran 2015-Haziran 2019 tarihleri arasında ABD doları karşılığında TL ödenmesi	485.887
Türk Telekom	100.000	14 Eylül 2017- 26 Eylül 2017	Eylül 2015 -Haziran 2024 tarihleri arasında ABD doları karşılığında TL ödenmesi	13.359
Türk Telekom	350.000	31 Mart 2016 - 13 Nisan 2016	Haziran 2016-Haziran 2024 tarihleri arasında ABD doları karşılığında TL ödenmesi	58.466
				557.712
Türk Telekom	175.000	30 Nisan 2015	Haziran 2015- Haziran 2024 tarihleri arasında ABD doları karşılığında Avro ödenmesi	(63.643)
Türk Telekom	380.000	10 Mart 2016 - 17 Mart 2016	Haziran 2016-Kasım 2020 tarihleri arasında ABD doları karşılığında Avro ödenmesi	(73.404)
Türk Telekom	50.000	14 Aralık 2017	Aralık 2017 ve Haziran 2024 tarihlerarasında ABD doları karşılığında TL ödenmesi	(1.413)
TTINT Türkiye	50.000	16 Haziran 2016	Aralık 2016- Haziran 2026 tarihleri arasında ABD doları karşılığında Avro ödenmesi	(12.776)
				(151.236)

Nakit akış riskinden korunma muhasebesi kapsamında olmayan opsiyonlar

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, Şirket'in 6 Ocak 2015 - 17 Mart 2016 tarihleri arasında, toplamda 828.431 Avro nominal değerli çapraz kur opsiyon işlemi bulunmaktaydı. Ancak 29 Ocak- 31 Ocak 2018 tarihleri arasında tamamıyla itfa olmuş ve 40.816 TL (31 Aralık 2017: 143.587 TL kar) tutarındaki türev araç karı da konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmıştır.

Şirket	Nominal Tutar (Avro)	Alım Tarihi	Şartlar ve Vade Tarihi	31 Aralık 2017 itibarı ile rayiç değer (TL)
Türk Telekom	490.196	6 Ocak 2015- 18 Haziran 2015	Haziran 2015-Haziran 2024 tarihleri arasında itfa olacak çapraz kur yabancı para opsiyon işlemleri	(37.129)
Türk Telekom	338.235	10 Mart 2016- 17 Mart 2016	Kasım 2018-Kasım 2020 tarihleri arasında itfa olacak çapraz kur yabancı para opsiyon işlemleri	(3.687)
				(40.816)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

15. TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR (DEVAMI)

Yurtdışı İşletmede Bulunan Net Yatırımın Finansal Riskinden Korunma İşlemi

Şirket, yurtdışında faaliyet gösteren ve fonksiyonel para birimi Avro olan bağlı ortaklıklarında bulunan net yatırımın finansal riskinden koruma amaçlı 150.000 Avro tutarında bir kredi almıştır. Bu kredinin bağlı ortaklığın net yatırım tutarına ilgili olan kısmından kaynaklanan kur farkı tutarı, özkaynaklar altındaki yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma fonlarına sınıflanmaktadır.

16. ŞEREFİYE

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
TT Mobil şerefiyesi	29.694	29.694
Innova şerefiyesi	7.308	7.308
Argela şerefiyesi	7.942	7.942
	44.944	44.944

Grup, şerefiye ve diğer duran varlık grupları için yıllık değer düşüklüğü testini her yıl 31 Aralık itibarıyla yapmaktadır. Grup, tespit edilen bütün nakit yaratan birimler için değer düşüklüğü testi yapmıştır.

Türk Telekom ve TNet nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

Türk Telekom ve TNet nakit yaratan biriminin değer düşüklüğü testinde, tüm aktif ve pasifleri tek bir nakit yaratan birim olarak dikkate alınmıştır. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değerinden tespit edilmiştir.

Nakit akımları için kullanılan iskonto oranı kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde %20,8 - %23,7, diğer yıllarda %17,0 - %20,2 aralığındadır (31 Aralık 2017: Kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde %14,39, diğer yıllarda %14,48). Nakit akımlarının tahmini değeri 2023 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. 2023 dönemi sonrası için TL nakit akım tahminlerinde, büyüme iş planındaki enflasyon oranı ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak %7 büyüme öngörülmüştür. Nakit yaratan birim değeri, nakit akımlarının +%1/-%1 Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti'nin ("AOSM") duyarlılığı ile test edilmiştir (31 Aralık 2017: +%1/-%1). Değer düşüklüğü testi sonucunda, nakit yaratan birim değerinde bir değer düşüklüğünün olmadığı tespit edilmiştir.

TT Mobil nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

TT Mobil tek bir nakit yaratan birim olarak değerlendirilmiş ve şerefiye ve diğer tüm varlıklar beraber değer düşüklüğü testine tabii tutulmuştur. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değerinden tespit edilmiştir.

Nakit akımları için kullanılan iskonto oranı kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde %22,1 - %25,1, diğer yıllarda %18,3 - %21,5 aralığındadır (31 Aralık 2017: Kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde %15,27, diğer yıllarda %15,36). 2023 dönemi sonrası için TL nakit akım tahminleri %13 nihai büyüme oranı, iş planındaki enflasyon ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir. TT Mobil şirket değeri, nakit akımlarının +%1/-%1 AOSM nihai büyüme oranı duyarlılığı ile test edilmiştir (31 Aralık 2017: +%1/-%1). Değer düşüklüğü testi sonucunda, TT Mobil'in satın alınması sırasında oluşan şerefiye değerinde bir değer düşüklüğünün olmadığı tespit edilmiştir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

16. ŞEREFİYE (DEVAMI)

İnnova ve Argela nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

İnnova ve Argela aynı nakit yaratan birimler olarak değerlendirilmiş ve bu şirketler için taşınan şerefiye şirketlerin diğer tüm varlıkları ile beraber değer düşüklüğü testine tabii tutulmuştur. Değer düşüklüğü testi Innova ve Argela'nın geri kazanılabilir tutarları yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planları baz alınarak hesaplanan kullanım değerleri üzerinden tespit edilmiştir. Nakit akımlarının tahmini değeri 2023 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. 2023 dönemi sonrası dönem için TL nakit akım tahminleri, Innova ve Argela için sırasıyla %7 ve %7 nihai büyüme oranı, iş planındaki enflasyon ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir. Değerlemede kullanılan iskonto oranı kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde Innova için %25,5 - %28,5 ve Argela için %25,9 - %29,1, diğer dönemlerde Innova için %21,3 - %24,7 (31 Aralık 2017: kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde Innova için %17,74, diğer dönemlerde %17,77), Argela için %21,7 - %25,1 (31 Aralık 2017: kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde Argela için %20,40, diğer dönemlerde %20,42), aralığında olup, +%1/-%1 duyarlılığında test edilmiştir. AOSM hesaplamasında benzer teknoloji şirketleri, beta katsayısının hesaplaması için gösterge olarak alınmıştır. Değer düşüklüğü testi sonucunda, Innova ve Argela'nın satın alınması sırasında oluşan şerefiye değerinde ve nakit yaratan birim değerinde değer düşüklüğü tespit edilmemiştir.

TTINT nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

TTINT nakit yaratan biriminin değer düşüklüğü testi şirket değeri baz alınarak hesaplanmıştır. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış yedi yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değeri üzerinden tespit edilmiştir. Nakit akımlarının tahmini değeri 2025 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. Şirketin uzun dönemli nakit yaratma kapasitesinin daha doğru bir şekilde ölçülebilmesi için yedi yıllık iş planı baz alınarak değerlendirme çalışması yapılmıştır. Değerlemede kullanılan AOSM oranı %9 olup, (31 Aralık 2017: %7) +%0,5/-%0,5 duyarlılığında test edilmiştir. Buna ek olarak brüt kar marjı oranı +%1/-%1, yatırım harcamaları +%0,5/-%0,5 duyarlılığı ile test edilmiştir. AOSM hesaplamasında benzer telekom şirketleri, beta katsayısının hesaplaması için gösterge olarak alınmıştır. Değer düşüklüğü testi sonucunda, nakit yaratan birim değerinde değer düşüklüğü tespit edilmemiştir.

Sebit nakit yaratan birimi değer düşüklüğü testi

Sebit nakit yaratan biriminin değer düşüklüğü testinde, tüm aktif ve pasifleri tek bir nakit yaratan birim olarak dikkate alınmıştır. Geri kazanılabilir tutar yönetim tarafından onaylanmış beş yıllık iş planı baz alınarak hesaplanan kullanım değerinden tespit edilmiştir.

Nakit akımları için kullanılan iskonto oranı kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde %25,6 - %28,6, diğer yıllarda %21,5 - %24,9 aralığındadır (31 Aralık 2017: Kurumlar vergisi oranının %22 olarak geçerli olduğu dönemlerde %21,88, diğer yıllarda %21,93). Nakit akımlarının tahmini değeri 2023 yılına kadar indirgenmiş nakit akımlarından oluşmaktadır. Nihai dönem ve sonraki dönemler için TL nakit akım tahminleri iş planındaki enflasyon oranı ve ülkenin tahmini büyüme oranı dikkate alınarak %7 büyüme öngörülmüştür. Nakit yaratan birim değeri, nakit akımlarının +%1/-%1 AOSM duyarlılığı ve nihai büyüme oranı ile test edilmiştir (31 Aralık 2017: +%1/-%1). Değer düşüklüğü testi sonucunda, nakit yaratan birim değerinde değer düşüklüğü tespit edilmemiştir.

17. SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VARLIKLAR

Satış amaçlı elde tutulan varlıklar taşındıkları defter değeri ile satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değerinin düşüklüğü ile değerlendirilmiştir.

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Grup'un satış amaçlı elde tutulan varlıklarının net defter değeri 37.361 TL'dir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

18. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkul ve ilgili birikmiş amortisman hareketleri aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
Maliyet değeri		
1 Ocak açılış bakiyesi	43.012	43.012
31 Aralık itibarıyla	43.012	43.012
Birikmiş amortisman		
1 Ocak açılış bakiyesi	20.636	18.453
Dönem amortismanı	2.182	2.183
31 Aralık itibarıyla	22.818	20.636
31 Aralık itibarıyla net defter değeri	20.194	22.376

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, çeşitli kuruluşlar tarafından kullanılan bina ve arsalandan oluşmaktadır.

Grup, yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirmektedir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın gerçeğe uygun değerini taşıyan değeri ile kıyaslamakta ve tespit edilen değer düşüklüklerini kayıtlara yansıtmaktadır.

Grup, maliyet-fayda dengesi prensibi çerçevesinde bütün yatırım amaçlı gayrimenkullerinin gerçeğe uygun değerini her yıl tespit etmemektedir. Bu sebeple, yatırım amaçlı gayrimenkullerin bilanço tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değeri belirtilmemiştir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

19. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Grup'un maddi duran varlıklarının 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla sona eren yıllar içerisindeki maliyet ve birikmiş amortisman hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	Arazi	Binalar	Şebeke ve diğer cihazlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Diğer maddi duran varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet Değeri								
1 Ocak 2018 açılış bakiyesi	526.973	1.781.199	38.740.099	128.031	821.492	245.898	950.365	43.194.057
Transferler	-	159.469	733.567	440	241	420	(1.170.370)	(276.233)
Girişler	70.519	75.337	1.267.278	4.089	37.176	7.881	634.984	2.097.264
Yeniden değerlendirme	4.758.000	-	-	-	-	-	-	4.758.000
Çıkışlar	(2.835)	(6.305)	(610.676)	(22.583)	(24.677)	(698)	-	(667.774)
Kur değişimlerinin etkileri	1.956	5.654	373.344	1.331	3.640	1.183	24.432	411.540
31 Aralık 2018 kapanış bakiyesi	5.354.613	2.015.354	40.503.612	111.308	837.872	254.684	439.411	49.516.854
1 Ocak 2018 açılış bakiyesi	-	1.328.827	31.742.826	121.221	672.757	212.906	-	34.078.537
Transferler	-	(10.795)	(10.379)	-	(7)	-	-	(21.181)
Amortisman gideri	-	103.355	1.466.753	2.397	53.037	10.595	-	1.636.137
Çıkışlar	-	(4.151)	(597.731)	(22.437)	(19.753)	(653)	-	(644.725)
Değer düşüklüğü	-	6.166	10.133	-	-	-	-	16.299
Kur değişimlerinin etkileri	-	2.413	191.962	400	2.008	951	-	197.734
31 Aralık 2018 kapanış bakiyesi	-	1.425.815	32.803.564	101.581	708.042	223.799	-	35.262.801
Net Defter Değeri, 31 Aralık 2018	5.354.613	589.539	7.700.048	9.727	129.830	30.885	439.411	14.254.053

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup'un finansal kiralama yolu ile satın aldığı araçların ve arazi ve binaların net defter değeri sırasıyla 2.417 ve 38.090 TL'dir (31 Aralık 2017: arazi ve binalar 29.752 TL).

Grup'un aktifleşen borçlanma maliyeti yoktur (31 Aralık 2017: Yoktur).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Grup'un sabit kıymetlerinde rehin, ipotek ve kısıtlama yoktur.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

19. MADDİ DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, toplam değer düşüklüğünün 10.133 TL tutarındaki kısmı satışların maliyeti hesabında (2017: 50.745 TL), 6.166 TL tutarındaki kısmı genel yönetim giderleri hesabında (2017: 26.152 TL) muhasebeleştirilmiştir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Sermaye Piyasaları Kurumu ("SPK") lisanslı gayrimenkul değerleme şirketleri tarafından değerlendirilen arsaların yeniden değerlendirilmiş tutarı 5.354.613 TL'dir. Arsaların defter değerindeki 4.758.000 TL tutarındaki artış vergi etkisinden arındırılarak diğer kapsamlı gelir olarak kaydedilmiştir. Arsalar maliyet değerinden ölçülseydi 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla defter değeri 596.613 TL olarak kayıtlara alınacaktı. Değerleme çalışmalarını gerçekleştiren lisanslı şirketler Anreva Kurumsal Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Atak Gayrimenkul Değerleme A.Ş., Bilgi Gayrimenkul Değerleme A.Ş., De-Ga Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Değer Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Detay Taşınmaz Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Düzey Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Ekib Taşınmaz Değerleme A.Ş., Epos Gayrimenkul Danışmanlık ve Değerleme A.Ş., Kuzey Kurumsal Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Lal Gayrimenkul Değerleme ve Müşavirlik A.Ş., May Gayrimenkul Değerleme A.Ş., Metrik Gayrimenkul Değerleme Danışmanlık A.Ş., Net Kurumsal Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Prime Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Piramit Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş., Vakıf Gayrimenkul Değerleme A.Ş., Vizeyon Taşınmaz Değerleme ve Danışmanlık A.Ş.'dir.

	Arazi	Binalar	Şebeke ve diğer cihazlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Diğer maddi duran varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet Değeri								
1 Ocak 2017 açılış bakiyesi	527.656	1.738.540	37.864.996	141.732	796.945	240.249	744.590	42.054.708
Transferler	-	21.207	653.038	756	13.122	340	(947.556)	(259.093)
Girişler	380	25.339	917.331	476	17.845	6.175	1.140.566	2.108.112
Çıkışlar	(2.122)	(6.845)	(898.862)	(15.699)	(7.991)	(1.209)	(319)	(933.047)
Kur değişimlerinin etkileri	1.059	2.958	203.596	766	1.571	343	13.084	223.377
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	526.973	1.781.199	38.740.099	128.031	821.492	245.898	950.365	43.194.057
1 Ocak 2017 açılış bakiyesi	-	1.178.944	31.181.593	134.139	622.603	202.478	-	33.319.757
Çıkışlar	-	(2.888)	(882.442)	(15.699)	(6.342)	(700)	-	(908.071)
Amortisman gideri	-	114.601	1.310.147	2.692	55.581	10.933	-	1.493.954
Değer düşüklüğü	-	26.210	50.687	-	-	-	-	76.897
Transferler	-	10.806	(8.716)	-	80	-	-	2.170
Kur değişimlerinin etkileri	-	1.154	91.557	89	835	195	-	93.830
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	-	1.328.827	31.742.826	121.221	672.757	212.906	-	34.078.537
Net Defter Değeri, 31 Aralık 2017	526.973	452.372	6.997.273	6.810	148.735	32.992	950.365	9.115.520

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Lisans	Müşteri	Marka	Araştırma ve geliştirme	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	Abone Edinim ve Tutma Maliyetleri	İmtiyaz Hakkı	Toplam
Maliyet								
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2018	4.547.210	1.086.949	302.916	374.473	5.704.148	-	3.838.973	15.854.669
Muhasebe politiklarındaki değişime ilişkin düzeltmeler	-	-	-	-	-	1.595.042	-	1.595.042
Transferler	1.432	-	-	18.617	337.864	-	(14.993)	342.920
Çıkışlar	-	-	-	-	(27.810)	-	(10.616)	(38.426)
Alımlar (*)	1.163	-	-	20.077	624.299	661.273	771.141	2.077.953
Kur değişimlerinin etkileri	1.639	68.352	-	1.252	270.347	-	-	341.590
31 Aralık 2018 kapanış bakiyesi	4.551.444	1.155.301	302.916	414.419	6.908.848	2.256.315	4.584.505	20.173.748
Birikmiş itfa tutarı								
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2018	1.241.907	980.791	221.435	221.670	3.767.088	-	984.242	7.417.133
Muhasebe politiklarındaki değişime ilişkin düzeltmeler	-	-	-	-	-	751.839	-	751.839
Transferler	-	-	-	-	93.739	-	(5.871)	87.868
Çıkışlar	-	-	-	-	(23.676)	-	(10.616)	(34.292)
Dönem itfa gideri	307.896	15.317	40.604	46.967	847.125	480.139	340.612	2.078.660
Değer düşüklüğü	-	-	-	-	1.132	-	-	1.132
Kur değişimlerinin etkileri	563	33.794	-	1.252	97.704	-	-	133.313
31 Aralık 2018 kapanış bakiyesi	1.550.366	1.029.902	262.039	269.889	4.783.112	1.231.978	1.308.367	10.435.653
Net Defter Değeri, 31 Aralık 2018	3.001.078	125.399	40.877	144.530	2.125.736	1.024.337	3.276.138	9.738.095

(*) 771.141 TL (31 Aralık 2017: 704.315 TL) tutarında maddi olmayan duran varlıklar TFRS Yorum 12 kapsamında değerlendirilen yatırımlardan oluşmaktadır.

Grup'un aktifleşen borçlanma maliyeti 1.512 TL'dir (31 Aralık 2017: 2.891 TL)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, toplam değer düşüklüğünün satışların maliyeti hesabına giden kısmı bulunmamaktadır. (2017: 32.999 TL). 1.132 TL tutarındaki kısmı pazarlama giderlerinde muhasebeleştirilmiştir (2017: 2.892 TL).

Toplam amortisman ve itfa giderinin 2.359.908 TL tutarındaki kısmı satışların maliyetinde (2017: 2.180.672 TL), 890.621 TL tutarındaki kısmı pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinde (2017: 337.680 TL), 443.584 TL tutarındaki kısmı genel yönetim giderlerinde (2017: 369.572 TL), 23.909 TL tutarındaki kısmı ise araştırma ve geliştirme giderlerinde (2017: 18.520 TL) muhasebeleştirilmiştir.

31 Aralık 2018 tarihinde 661.273 TL tutarındaki abone edinim ve tutma maliyetleri, bu maliyetler sözleşme yapılmamış olsaydı katlanılmayacak maliyetler olduğu ve geri kazanılması beklendiği için maddi olmayan duran varlık olarak aktifleştirilmiştir. 480.139 TL tutarındaki amortisman gideri pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinde muhasebeleştirilmiştir.

TFRS 15'in ilk kez uygulanmasında, 843.203 TL tutarındaki abone edinim ve tutma maliyetleri 1 Ocak 2018 tarihinde açılış düzeltmesi olarak kayıtlara alınmıştır.

	Lisans	Müşteri	Marka	Araştırma ve geliştirme	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	İmtiyaz Hakkı	Toplam
Maliyet							
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2017	4.544.999	1.050.543	302.916	331.052	4.991.503	3.207.180	14.428.193
Transferler	1.517	-	-	11.999	224.784	(18.215)	220.085
Çıkışlar	-	-	-	-	(90.194)	(54.307)	(144.501)
Yeniden değerlendirme	-	-	-	-	-	-	-
Alımlar	-	-	-	31.210	458.228	704.315	1.193.753
Kur değişimlerinin etkileri	694	36.406	-	212	119.827	-	157.139
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	4.547.210	1.086.949	302.916	374.473	5.704.148	3.838.973	15.854.669
Birikmiş itfa tutarı							
Açılış bakiyesi, 1 Ocak 2017	934.279	952.777	180.806	176.337	3.041.259	801.463	6.086.921
Çıkışlar	-	-	-	-	(88.851)	(54.307)	(143.158)
Transferler	-	-	-	-	(572)	(40.601)	(41.173)
Dönem itfa gideri	307.426	11.702	40.629	47.713	769.443	242.048	1.418.961
Değer Düşüklüğü	-	-	-	(2.640)	2.892	35.639	35.891
Kur değişimlerinin etkileri	202	16.312	-	260	42.917	-	59.691
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	1.241.907	980.791	221.435	221.670	3.767.088	984.242	7.417.133
Net Defter Değeri, 31 Aralık 2017	3.305.303	106.158	81.481	152.803	1.937.060	2.854.731	8.437.536

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

20. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (DEVAMI)

Önemli maddi olmayan duran varlıkların satın alım sonrası geriye kalan itfa dönemleri aşağıdaki gibidir:

TT Mobil lisansı	10,4 yıl
TT Mobil marka ismi	1 yıl
TTINT müşteri ilişkileri	6,8 yıl
TTINT diğer	11,8 yıl

Grup yönetiminin kararıyla TT Mobil ve TNet marka isimleri, 26 Ocak 2016 tarihinde Türk Telekom markası altında birleştirilmiştir. Bu değişiklikte beraber, faydalı ömrü 10,1 yıl yerine 4 yıl olarak belirlenmiştir. Faydalı ömür değişikliğinin satışların maliyetinde muhasebeleştirilen amortisman gideri üzerindeki etkisi aşağıdaki gibi tahmin edilmektedir:

	2019	Sonraki dönemler
Amortisman giderlerindeki artış/(azalış)	24.972	(94.940)

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihi itibarıyla, maddi olmayan duran varlıkların üzerinde hiçbir rehin, kısıtlama veya ipotek yoktur.

3G Lisans İhalesi

IMT-2000/UMTS servis yetkilendirme ihalesi 28 Kasım 2008 tarihinde Türkiye'de faaliyet gösteren üç GSM operatörünün katılımıyla düzenlenmiştir.

Nisan 2009'da 539.332 TL (%18 KDV dahil) tutarındaki lisans ücreti TT Mobil tarafından ödenmiş ve nihai olarak imtiyaz sözleşmesi 30 Nisan 2009 tarihinde imzalanmıştır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 3G lisansının net defter değeri 249.069 TL'dir (31 Aralık 2017: 272.792 TL).

GSM 900 İlave Frekans Bandı İhalesi

Boşta bulunan 900 MHz frekans bantlarının tahsis edilmesine yönelik ihale 20 Haziran 2008 tarihinde yapılmıştır ve TT Mobil, yıllık kanal ücreti 128 TL (KDV hariç) asgari ücretli C bandını elde etmiştir.

İhale sonucunda 5,5 ek GSM 900 frekans kanalları TT Mobil'ya verilmiştir ve nihayetinde TT Mobil'in toplam GSM 900 frekans kanal sayısı önceki 6,5 kanal ile birlikte 12'ye ulaşmıştır.

İlave kanalların TT Mobil'in GSM lisansı süresi sonuna kadar kullanımı için 14.122 TL (KDV dahil) tutarında ihale bedeli ödenmiş ve bu kapsamda yenilenen imtiyaz sözleşmesi 25 Şubat 2009 tarihinde imzalanmıştır. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla GSM 900 bandı lisansının net defter değeri 5.011 TL'dir (31 Aralık 2017: 5.719 TL).

4.5G Lisans İhalesi

Kamuoyunda 4.5G olarak bilinen IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme ihalesi BTK tarafından 26 Ağustos 2015 tarihinde gerçekleştirilmiştir. BTK tarafından yapılan IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesinde TT Mobil; 800 MHz Frekans bandında 2x10 MHz genişliğindeki frekans paketini 380.000 Avro, 900 MHz Frekans bandında 2x7,6 MHz genişliğindeki frekans paketini 216.819 Avro, 1800 MHz Frekans bandında 2x20 MHz genişliğindeki frekans paketini 310.000 Avro, 2600 MHz Frekans bandında 2x10 MHz genişliğindeki frekans paketini 25.859 Avro, 2600 MHz Frekans bandında 1x15 MHz genişliğindeki frekans paketini 22.000 Avro olmak üzere toplam 954.678 Avro (KDV hariç) bedel ile almaya hak kazanmıştır. IMT Yetkilendirme süresi, 30 Nisan 2029 tarihine kadar olup, operatörler IMT hizmetlerinin sunumuna 1 Nisan 2016 tarihinden itibaren başlanabilecektir ve 900 MHz frekans bandında ve 1.800 MHz frekans bandında hizmet sunumuna 1 Aralık 2015 tarihinden itibaren başlanmıştır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, konsolide finansal tablolarda, 4.5G lisansının net defter değeri 2.387.733 TL (31 Aralık 2017: 2.618.804 TL) tutarındadır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

21. BORÇ KARŞILIKLARI

Kısa vadeli borç karşılıkları

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla diğer kısa vadeli karşılıkların detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Dava, BTK cezası, müşteri iade karşılıkları	145.364	433.238
Kredi taahhütlerinde beklenen kredi zararları karşılığı (*)	100.809	-
	246.173	433.238

(*) Grup'un taahhütlü kampanyalar kapsamında Grup müşterilerine satılacak cihaz alımlarının finansmanı için garantör olduğu distribütör firmalara ait kredi borçları için kayıtlara alınan karşılıklardan oluşmaktadır.

Karşılık hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
1 Ocak tarihi itibarıyla	433.238	264.200
Dönem içi ayrılan karşılıklar	88.524	237.225
Ödenen karşılıklar	(370.588)	(68.166)
Ters çevrilen karşılıklar	(5.859)	(520)
Yabancı para çevirim farkı	49	499
31 Aralık itibarıyla yükümlülükler	145.364	433.238

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar		
Personel performans primi karşılıkları	230.191	162.906
	230.191	162.906

Karşılık hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
1 Ocak itibarıyla	162.906	165.862
Dönem içi ayrılan karşılıklar	252.453	245.760
Ödenen karşılıklar	(153.578)	(201.561)
Ters çevrilen karşılıklar	(32.641)	(46.405)
Yabancı para çevirim farkı	1.051	(750)
31 Aralık itibarıyla yükümlülükler	230.191	162.906

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

21. BORÇ KARŞILIKLARI (DEVAMI)

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar		
Kıdem tazminatı karşılığı	795.371	711.040
Kullanılmamış izin karşılığı	111.801	102.353
	907.172	813.393

Kıdem tazminatı karşılığı

Türkiye'de mevcut kanunlar çerçevesinde şirketlerin, çalışmaları emeklilik nedeniyle sona eren veya istifaya da herhangi bir geçerli nedene bağlı olmaksızın işine son verilen personele toplu bir ödeme yapması zorunludur. Kıdem tazminatı yükümlülüğü zorunlu olmamasından ötürü, fonlamaya tabi değildir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı, her hizmet yılı için bir aylık maaş üzerinden tam 5.434,42 TL (31 Aralık 2017: tam 4.732,48 TL) tavanına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğünün yanı sıra, Grup'un iş, görev, temsil tazminatı ve yıldönümü hediyeleri gibi diğer bazı uzun dönemli yükümlülükleri de vardır.

i) Kıdem tazminatı yükümlülüklerinin açılış ve kapanış bakiyelerinin mutabakatı:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
1 Ocak itibarıyla tanımlanan yükümlülükler	711.040	695.953
Hizmet maliyeti	53.364	42.895
Faiz maliyeti	64.738	57.084
Aktüeryal kayıp (*)	126.172	40.417
Grup tarafından yapılan ödemeler	(159.971)	(125.713)
Yabancı para çevirim farkı	28	404
31 Aralık itibarıyla yükümlülükler	795.371	711.040

(*) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sona eren dönemde oluşan 126.172 TL tutarındaki aktüeryal kayıp, diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2017: 40.417 TL).

ii) Kar veya zarar tablosundaki toplam giderler:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Faiz gideri	64.738	57.084
Cari hizmet maliyeti	53.364	42.895
Konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılan toplam kıdem tazminatı karşılık gideri	118.102	99.979

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

21. BORÇ KARŞILIKLARI (DEVAMI)

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar (devamı)

Kıdem tazminatı karşılığı (devamı)

iii) Kullanılan başlıca aktüeryal varsayımlar:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Faiz oranı	%15	%11
Maaşlarda beklenen artış oranı	%10	%6

İleriki yıllar için Grup'ta kalan çalışanların gönüllü olarak işten ayrılma oranı ortalama %2,36'tır (31 Aralık 2017: %2,57).

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında aşağıdaki önemli varsayımlarda duyarlılık analizi yapılmıştır:

	Faiz Oranı		Maaş Artış Oranı		İşten Ayrılma Oranı	
	%0,25 azalış (%14,75)	%0,25 artış (%15,25)	%0,25 azalış (%9,75)	%0,25 artış (%10,25)	%0,25 azalış	%0,25 artış
Duyarlılık seviyesi						
Kıdem tazminat yükümlülüğüne net etkisi	11.327	(14.192)	(14.772)	11.866	(5.352)	1.099

Çalışanlara sağlanan kıdem tazminatı harici uzun vadeli karşılıklar

Kullanılmamış izin karşılığı hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
1 Ocak itibarıyla	102.353	87.448
Dönem içi ayrılan karşılıklar	61.227	55.603
Ödenen karşılıklar	(10.131)	(10.525)
Ters çevrilen karşılıklar	(42.351)	(30.569)
Yabancı para çevirim farkı	703	396
31 Aralık itibarıyla yükümlülükler	111.801	102.353

Diğer uzun vadeli borç karşılıkları

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
TFRS Yorum 12 kapsamında giderleştirilecek yatırım karşılığı	8.167	8.035
	8.167	8.035

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Şirket'in ortakları ve Şirket'teki hisse oranları aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2018		31 Aralık 2017	
	%	TL	%	TL
Hazine	25	875.000	25	875.000
OTAŞ	-	-	55	1.925.000
Levent Yapılandırma Yönetimi A.Ş.	55	1.925.000	-	-
Halka açık kısım	15	525.000	15	525.000
Türkiye Varlık Fonu ("TVF") (*)	5	175.000	5	175.000
		3.500.000		3.500.000
Enflasyon düzeltmesi		(239.752)		(239.752)
		3.260.248		3.260.248

* Bakanlar Kurulu'nca, Şirket'in Hazine Müsteşarlığına ait %6,68 (B Grubu %5, D Grubu %1,68) oranındaki hisselerinin Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişikliklerin Yapılmasına Dair 19 Ağustos 2016 tarih ve 6741 sayılı Kanun uyarınca TVF'ye devrine karar verilmiştir.

Şirket'in sermayesinin tümü ödenmiştir. Şirketin sermayesi 3.500.000.000 TL olup, her biri 1 Kr (Bir Kuruş) itibari değerinde ve 192.500.000.000 adedi A Grubu; 104.999.999.999 adedi B Grubu; 1 adedi C Grubu ve 52.500.000.000 adedi D Grubu olmak üzere dört gruba ayrılmıştır. D grubu hisseler halka açıktır. LYY, A grubu hisselerinin tamamının; Varlık Fonu, B grubu hisselerin sermayenin yüzde 5'ini temsil eden kısmı ile D grubu hisselerin sermayenin yüzde 1,68'ini temsil eden kısmının; Hazine ise B grubu hisselerin sermayenin yüzde 25'ini temsil eden kısmı ile C grubu hisselerin, sahibidir.

Hazine, yasa gereği İmtiyazlı Hisse'nin ("Altın Hisse"nin) sahibidir. Bu hisse devredilemez ve ekonomi ve güvenlik ile ilgili olarak milli yararların korunması amacıyla Hazine'ye şu belirli hakları tanıyarak: (a) Şirket ana sözleşmesindeki maddelerde önerilen değişiklikler, (b) Şirket'in yönetim kontrolünde değişikliklere neden olacak nama yazılı hisse devirleri ve (c) nama yazılı hisse devirlerinin pay defterine işlenmesi ister Yönetim Kurulu'nda ister Genel Kurul'da oylansın, Altın Hisse'nin olumlu oyu olmaksızın gerçekleştirilemez. Altın Hisse sahibi Hazine, bu hisseyi temsilen yönetim kurulunda bir üye bulundurmaktadır.

Şirket ana sözleşmesinin 8. maddesi uyarınca, Yönetim Kurulu on iki üyeden oluşmaktadır.

Yönetim Kurulu, Hazine ve LYY tarafından aşağıdaki şekilde aday gösterilecek on iki üyeden oluşur.

(a) A Grubu Hisse sahibi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere yedi kişiyi aday gösterme hakkına sahiptir;

(b) Hazine B Grubu Hisse sahibi sıfatıyla;

- Şirket sermayesinin %30 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan 4 kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır; veya
- Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasına sahip olması halinde (fakat %30'dan daha az) bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan 2 kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır;
- Yukarıdaki bentlerde belirtilen Şirket sermayesinin %30'unun ve %15'inin hesaplanmasında, Hazine'nin B Grubu Hisselerden ve D Grubu Hisselerden elinde tuttuğu hisse miktarları birlikte hesaba katılacaktır.

(c) Hazine Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe (fakat %30'dan daha az), A Grubu Hisse sahibi Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan 2 kişiyi bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak ve "a" bendinde belirtilen 7 kişiyi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI (DEVAMI)

(d) Hazine C Grubu İmtiyazlı Hisse'yi elinde tuttuğu müddetçe Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere ayrıca C Grubu İmtiyazlı Hisse için bir aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

Yönetim Kurulu başkanı, yönetim kurulu üyeleri arasından A grubu hisse sahiplerinin aday gösterdiği Yönetim Kurulu üyeleri tarafından aday gösterilecek ve Yönetim Kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluk kararı ile seçilecek ve görevden alınacaktır.

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Yönetim Kurulu Üyeleri arasından B Grubu Hisse sahiplerinin aday gösterdiği Yönetim Kurulu Üyeleri tarafından aday gösterilecektir ve Yönetim Kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluk kararı ile seçilecek ve görevden alınacaktır.

Yönetim Kurulu'nun toplantı yeter sayısı, en az bir A Grubu Hisse sahiplerince aday gösterilen Yönetim Kurulu üyesinin ve bir B Grubu Hisse sahiplerince aday gösterilen Yönetim Kurulu üyesinin hazır bulunması şartıyla, Yönetim Kurulu üyelerinin yedisinin toplantıda hazır bulunmasıdır. Eğer toplantı nisabı toplantı için belirlenen saatten sonra yarım saat içinde sağlanamazsa veya mevcut toplantı nisabı bozulursa, hazır olan Yönetim Kurulu üyeleri toplantıyı, en az beş iş günü sonra belli bir yerde ve zamanda toplanmak üzere ertelerler. Erteleme toplantıda toplantı yeter sayısı, bu toplantının üç iş günü önceden yazılı olarak tüm Yönetim Kurulu üyelerine bildirilmiş olması kaydıyla, Yönetim Kurulu üye sayısının (hangi hissedarın Yönetim Kurulu üyesi oldukları nazara alınmaksızın) yarısından bir fazlasıdır.

Ağırlaştırılmış nisapla alınması gerekli kararlar dışında yönetim kurulu kararları toplantıda hazır bulunan oyların çoğunluğuyla alınır.

25 Ocak 2019 Tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda Ana Sözleşmenin 8. Maddesinde yapılan değişiklik ile A, B ve C Grubu Hissedarlar tarafından aday gösterilecek Yönetim Kurulu üye ve bağımsız üye sayıları yeniden düzenlenmiştir (Dipnot 26).

Şirket ana sözleşmesinin 30. maddesi uyarınca, Yönetim Kurulu ilgili Yönetim Kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluğu ile, mâkul karşılıkları ve yedek akçeleri ayırmak ve aşağıdaki şartlara uymak kaydıyla, her mali yıl için kanunen dağıtılabilecek kârın azamisinin dağıtılması için teklifte bulunacaktır.

Eğer aşağıdaki şartlar gerçekleşmezse veya ilgili dağıtım yapıldığında gerçekleşmeyecekse, aşağıdaki paragrafa tabi olmak koşuluyla, Şirket bu şartları ihlal etmeyecek şekilde karının dağıtılabilecek maksimum miktarını dağıtabilir.

Aşağıdaki şartların oluşması halinde ve sermaye piyasası mevzuatına aykırı olmamak kaydıyla net kâr dağıtılabilebilir:

(a) Kar dağıtımı ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinden herhangi birisi tarafından herhangi bir alacaklıya yapılan taahhütleri ihlal edecekse veya ilgili Yönetim Kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluğunun kanaatine göre takip eden on iki ay içinde böyle bir ihlalin meydana gelme ihtimali varsa, veya

(b) Yönetim Kurulu, ilgili yönetim kurulu toplantısında hazır bulunanların çoğunluğu ile dağıtımın aşağıdaki konularla ilgili olarak ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinden herhangi birisinin menfaatlerine önemli ölçüde zarar vereceğine karar verirse; (i) iş planında veya bütçede Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış bir yatırım programının uygulanması veya (ii) ana sözleşmede tanımlanan Grup şirketlerinin ticari beklentileri ve Grup şirketlerinin mali durumunu sağlıklı olarak devam ettirmek ihtiyacı varsa.

Türk Ticaret Kanunu'na göre şirketler kar dağıtımından önce yasal yedek ayırmakla yükümlüdür. Yasal yedekler Türk Ticaret Kanunu'na göre ayrılan birinci ve ikinci tertip yasal yedeklerden oluşmaktadır. Birinci tertip yasal yedekler, (enflasyona göre endekslenmemiş) ödenmiş sermayenin beşte birini buluncaya kadar, geçmiş dönem ticari karından yıllık %5 oranında ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler, birinci tertip yasal yedek ve temettülerden sonra, tüm nakdi temettü dağıtımları üzerinden yıllık %10 oranında ayrılır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

22. SERMAYE VE KAR YEDEKLERİ İLE GEÇMİŞ YIL KARLARI (DEVAMI)

Temettüleri:

Şirket'in 2017 yılı konsolide net karı Vergi Usul Kanunu hükümleri çerçevesinde hesaplanan ticari karı ile karşılaştırılmış ve konsolide mali tablolara göre oluşan vergi sonrası kar olan 1.135.532 TL net dağıtılabılır dönem karı olarak belirlenmiştir. Şirket Yönetim Kurulu 8 Şubat 2018 tarihinde aldığı karar ile Şirket ana sözleşmesinin hükümlerine tabi olarak bilanço yapısının daha da güçlendirilmesi amacıyla 1.135.532 TL net karın olağanüstü yedek akçe olarak ayrılmasını kararlaştırmış olup, bu karar 2017 faaliyet yılına ilişkin gerçekleştirilen Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda onaylanmıştır.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla sona eren yıl içinde, 2016 yılı konsolide dönem karı bulunmadığından kar dağıtımına konu edebileceği bir tutar tespit edilmemiştir.

Diğer fonlar

Kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilmeyerek doğrudan özkaynaklara aktarılan değer artış/azalışların bilanço tarihleri itibarıyla bakiyeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Maddi duran varlık yeniden değerlendirme artışları	4.283.816	-
Yabancı para çevirim farkları	417.238	218.920
Kredi riskindeki değişikliğe bağlı kazançlar	64.852	-
Hisse bazlı ödemeler fonu (Dipnot 23)	9.528	9.528
Nakit akış riskinden korunma kayıpları	(185.382)	(88.367)
Yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırımın finansal riskten korunma fonu	(350.099)	(211.185)
Opsiyonların zaman değerindeki değişikliklere ilişkin kayıplar	(351.007)	-
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	(628.350)	(526.583)
İştirak alımından kaynaklanan gerçeğe uygun değer düzeltme farkı	(1.320.942)	(1.320.942)
	1.939.654	(1.918.629)

Yurtdışındaki işletmeye ilişkin yatırım riskinden korunma fonu

Şirket, yurtdışında faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarında bulunan net yatırımın finansal riskinden korunması kapsamında ortaya çıkan kur farklarını özsermaye altındaki finansal riskten korunma fonlarında takip etmektedir (Dipnot 15).

Nakit akış riskinden korunma kayıpları

Grup, faiz oranı değişikliklerinden korunmak amacıyla faiz riski korunma işlemine girmiştir. Bu kapsamda etkin olarak değerlendirilen gerçeğe uygun değer farkları özsermaye altındaki finansal riskten korunma fonunda takip edilmektedir (Dipnot 15).

Pay başına kazanç/kayıp

Şirket hisselerinin ağırlıklı ortalaması ve birim hisse başına kar hesaplamaları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak -31 Aralık 2018	1 Ocak -31 Aralık 2017
Yıl boyunca mevcut olan hisselerin ortalama sayısı	350.000.000.000	350.000.000.000
Şirket hissedarlarına ait net dönem karı/(zararı)	(1.391.261)	1.135.532
Elde edilen hisse başına kar/(zarar) (tam kuruluş)	(0,3975)	0,3244

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

23. HİSSE BAZLI ÖDEMELER

26 Aralık 2007 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 12 Aralık 2007 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca 15 Mayıs 2008 tarihinde Şirket'e %45 oranında iştirak eden Hazine'nin Şirket'te sahip olduğu 52.500.000.000 adet hisse senedi (ortaklık payının %15'ine tekabül etmektedir) halka arz yolu ile satılmıştır. Halka arz yolu ile Hazine'nin sahip olduğu hisselerin %15'inin satışı sırasında; 12.299.160.300 adet hisse senedi Şirket ve PTT çalışanları ile küçük yatırımcıya, 5.220.503.800 adedi ise alım gücü yüksek yurt içi yatırımcılara ayrılmış ve söz konusu hisseler ödeme vadesi ve başvuru tarihine göre değişkenlik gösteren indirim oranları dikkate alınarak kurumsal yatırımcıya satılan 34.980.335.900 adet hisseye uygulanan fiyattan daha düşük bir fiyata satılmıştır. Şirket'in halka arz sırasında Şirket çalışanlarına sağlanmış olan indirimler karşılığında, mal ve/veya hizmet elde etmesi nedeniyle, bu uygulama TFRS 2'nin kapsamında muhasebeleştirilmiştir. Bu nedenle Şirket, 31 Aralık 2008 konsolide mali tablolarında, Şirket çalışanlarına sağlanan indirimin gerçeğe uygun değeri olan 9.528 TL'yi giderleştirmiştir ve aynı tutarı özkaynaklar içerisinde hisse bazlı ödemeler fonuna yansıtılmıştır.

Halka arz sırasında oluşan hisse satış fiyatı:	4,60 TL
Şirket çalışanlarına uygulanan ortalama hisse satış fiyatı:	4,2937 TL
Şirket çalışanlarına satılan toplam hisse adedi (lot):	31.104.948
Çalışanlara sağlanan faydanın toplam tutarı:	9.528 TL

Şirket yönetimi, Şirket çalışanları haricindeki diğer gruplara (PTT çalışanları, küçük yatırımcı ve alım gücü yüksek yerli yatırımcı) verilen indirimleri;

a) Şirket'in söz konusu indirimler karşılığında elde ettiği herhangi bir hizmet veya ürün olmadığı ve

b) Hazine'nin söz konusu indirimleri Şirket'in hissedarı olduğu için değil, halka arz yolu ile gerçekleşen tüm diğer özelleştirmelerde olduğu gibi, kamu otoritesi konumunda olduğu için küçük yatırımcıyı teşvik ederek sermayenin tabana yayılmasını gerçekleştirmek amacıyla verilmiş olduğu nedenlerinden yola çıkarak,

TFRS 2 kapsamında değerlendirmemiştir. Diğer gruplara verilen indirimlerin işlemin gerçekleştiği yıl olan 2008 sonu itibarıyla gerçeğe uygun değeri yaklaşık 34.000 TL'dir.

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Grup tarafından alınan ve verilen diğer teminatlar aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2018		31 Aralık 2017		
	Orijinal para birimi	TL	Orijinal para birimi	TL	
Alınan teminatlar	ABD Doları	146.157	768.918	148.101	558.621
	TL	837.781	837.781	794.884	794.884
	Avro	31.190	188.016	37.966	171.434
		1.794.715		1.524.939	
Verilen teminatlar ^(*)	ABD Doları	172.418	907.075	176.395	665.344
	TL	523.470	523.470	407.836	407.836
	Avro	159.114	959.139	212.114	957.801
	Diğer	-	-	43	43
		2.389.684		2.031.024	

^(*) Söz konusu tutarın 151.500 ABD Doları tutarındaki kısmı (31 Aralık 2017: 151.500 ABD Doları) TT Mobil'in İmtiyaz Sözleşmesi kapsamında BTK'ya vermiş olduğu garantiden, 12.840 Avro tutarındaki kısmı (31 Aralık 2017: 12.840 Avro) 3G lisansı ihalesi için verilmiş garantiden ve 57.281 Avro tutarındaki kısmı (31 Aralık 2017: 57.281 Avro) 4.5G lisansı ihalesi için verilmiş garantiden oluşmaktadır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Grup'un teminat, rehin ve ipotek (TRI) pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

Şirket tarafından verilen TRI'ler	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	2.389.684	2.031.024
B. Konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	1.531.807	1.163.655
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunun temini amacıyla vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	1.278.718	1.985.846
D. Diğer verilen TRI'lerin toplam tutarı	-	-
i. Ana ortak lehine vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRI'lerin toplam tutarı	-	-
Toplam	5.200.209	5.180.525

Grup, distribütör firmalar tarafından satın alınarak taahhütlü kampanyalar kapsamında Grup müşterilerine satılacak cihaz alımlarının finansmanı için distribütör firmaların kullanacağı kredi borçlarının 1.278.718 TL tutarındaki kısmına, Borçlar Kanunu'nun 128/1 maddesi uyarınca garantör olmuştur (31 Aralık 2017: 1.985.846 TL). Bu garantilerin sırasıyla 25.489 TL, 215.837 TL, 37.792 TL tutarındaki kısmı Akbank T.A.Ş., Türkiye Garanti Bankası A.Ş. ve Türkiye İş Bankası A.Ş.'ye verilmiştir.

Diğer taahhütler

Grup'un 31 Aralık 2018 itibarıyla sponsorluk, reklam ve sigorta hizmet alımı ile ilgili 6.500 ABD Doları olmak üzere toplam 34.196 TL (31 Aralık 2017: 91.193 TL) tutarında taahhüdü bulunmaktadır. Bu taahhütlerle ilgili ödemeler, sözleşmeler uyarınca 3 yıllık döneme yayılmıştır.

Grup'un 31 Aralık 2018 itibarıyla sabit kıymet alımı ile ilgili 324.899 TL, 85.565 ABD Doları, 14.758 Avro karşılığı olmak üzere toplam 864.009 TL (31 Aralık 2017: 1.124.637 TL) tutarında satın alım taahhüdü bulunmaktadır.

Türk Telekom İmtiyaz Sözleşmesi

İmtiyaz Sözleşmesi, Şirket ve BTK arasında 14 Kasım 2005 tarihinde Şirket'in özelleştirilmesi ve özelleştirmenin sonucu olarak Şirket'teki kamu hisselerinin %50'nin altına düşmesini takiben imzalanmıştır. İmtiyaz Sözleşmesi aşağıdaki konuları kapsamaktadır:

- Sözleşme kapsamındaki telekomünikasyon hizmetlerinin yürütülmesi,
- Gerekli telekomünikasyon tesislerinin kurulması ve işletilmesi, diğer işletmecilerin veya kanun uyarınca talepte bulunan diğer kişi ve kurumların kullanımına sunulması,
- Telekomünikasyon hizmetlerinin pazarlanması ve sunulması.

İmtiyaz Sözleşmesi, sözleşmenin sona ermesi veya yenilenmemesi halinde Şirket'e, sistemin işleyişini etkileyen tüm teçhizatı bütün fonksiyonları ile birlikte çalışır vaziyette ve teçhizatın kurulu bulunduğu, kendi kullanımında olan taşınmazları BTK'ya veya BTK tarafından gösterilecek bir başka kuruluşa bedelsiz olarak devredilmesi yükümlülüğünü getirmektedir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

BTK'ca, Şirket'in İmtiyaz Sözleşmesindeki yükümlülüklerini yerine getirmediğinin ve verilen süre içerisinde durumu düzeltilmediğinin veya Şirket hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olduğunun tespiti halinde, Şirket'e, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren 90 günden az olmamak üzere yükümlülüklerini yerine getirmek üzere süre verilir. Bu süre içerisinde Şirket yukarıdaki yükümlülüklerine ait düzeltici bir programı BTK'ya sunar, BTK, programı kabul ettiği takdirde verilen programın sonunda anlaşmazlık hususları yeniden incelenir. Programın kabul edilmediği durumda BTK, Şirket'e verilen sürenin sonunda İmtiyaz Sözleşmesi'ni feshedebilir.

İmtiyaz Sözleşmesi, telekomünikasyon hizmetlerinin sağlanması ile ilgili olarak Şirket'e hizmet sunumuna ilişkin bir takım yükümlülükler getirmektedir.

İmtiyaz Sözleşmesi, İmtiyaz Sözleşmesi'nden ve telekomünikasyon şebekesinin kurulması ve işletilmesinden doğan, yürürlükteki yasalar ya da Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından yapılmış olan anlaşmalar gereği tahakkuk ettirilen tüm ödemelerin Şirket tarafından yapılmasını gerekli kılar. Bu ödemeler özellikle, frekansların kullanımı için ödenen ruhsat ve kullanım ücretlerini içerir. Ayrıca, Şirket'in elde edeceği yıllık net satışlarının %0,35'ini BTK'nın masraflarına katkı payı olarak BTK'ya ödemesi gerekmektedir.

İmtiyaz Sözleşmesi'ne göre, altyapıya ilişkin erişim talepleri teknik imkanlar dahilinde ve ayırım gözetmeden karşılanır. Buna ek olarak, Şirket'in BTK tarafından onaylanan referans erişim ve arabağlantı teklifleri yayınlaması gerekmektedir. İmtiyaz Sözleşmesi Şirket'e ayrıca, evrensel hizmet yükümlülüğü getirmektedir. Şirket, 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu'nun "Evrensel Hizmetin Gelirleri" başlıklı altıncı maddesi uyarınca, Şirket, net satış hasılatının %1'ini, izleyen yılın Nisan ayı sonuna kadar, evrensel hizmet katkı payı olarak BTK hesabına yatırır ve Kurum takit eden ayın sonuna kadar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na bildirir.

Bu meblağ aynı süre içerisinde Bakanlığın merkez saymanlık müdürlüğü hesabına aktarılır ve bütçeye "Evrensel Hizmet Gelirleri" adı altında gelir kaydedilir.

Şirket tarafından uygulanacak tarifeler BTK düzenlemelerinde açıkça belirtilmediği müddetçe BTK'nın onayına tabidir.

Müşteri faturalarının içeriği, ilgili yasa ve yönetmelikler çerçevesinde belirlenir. Her bir hizmet için ayrı ayrı fatura düzenlenebileceği gibi bir aboneye verilen birden fazla hizmet için tek fatura düzenlenebilir. Birden fazla hizmet için tek fatura düzenlenmesi halinde faturada hizmetlerin bedeli ayrı ayrı gösterilir. Abonelere, talep etmeleri durumunda, teknik imkanlar dahilinde ve ücret mukabilinde detaylı fatura gönderilir.

İmtiyaz Sözleşmesi'nin diğer hükümleri iletişimin gizliliğinin sağlanması ve müşteri şikâyetlerinin giderilmesi için etkin yöntemler kurulmasına ilişkindir.

TT Mobil GSM ve IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmeleri ve IMT Yetki Belgesi

Şirket'in GSM ve IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmeleri ve IMT Yetki Belgesi uyarınca, Şirket lisans bedellerinin ve kullanım hakkı ücretinin %6'sı oranındaki kesin teminat tutarları nakit ve/veya banka teminat mektubu ile sağlanmaktadır. Herhangi bir zamanda, Şirketin sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediği tespit edilirse, BTK teminatları irat olarak kaydetme hakkına sahip olacaktır.

GSM 1800 Sayısal Hücreli Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi

GSM 1800 Sayısal Hücreli Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi, TT Mobil ve BTK arasında 12 Ocak 2005 tarihinde, daha önce Aycell ve Aria ile yapılan GSM 1800 imtiyaz sözleşmelerine karşılık gelmek üzere kararlaştırılmış; 20 Haziran 2008'de BTK tarafından yapılan GSM 900 İlave Frekans Bandı ihalesi sonrasında bazı değişiklikler yapılmış, 26 Ağustos 2015 tarihinde BTK tarafından yapılan IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesi sonrasında sözleşme (TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi) yeniden düzenlenmiştir.

TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesinin konusu, GSM 1800 standartlarında bir mobil telefon sisteminin kurulması, geliştirilmesi, işletilmesi ve sistemin sözleşme süresi sonunda BTK'ya veya BTK'nın göstereceği kuruluşa çalışır vaziyette devredilmesidir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

GSM 1800 Sayısal Hücreli Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi ile TT Mobil'e 1800 MHz bandında 75 kanal ve 900 MHz bandında 12 kanal tahsis edilmiştir. TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi'nin süresi 11 Ocak 2001'den itibaren 25 yıldır.

TT Mobil, TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi'nin süresinin bitiminden 24 ve 6 ay önceki tarihler arasında Kurum'a, lisansın yenilenmesi için belgelerle başvurabilir. Kurum yenileme talebini o tarihteki mer'i mevzuat uyarınca değerlendirerek, işletmecinin lisansını yenileyebilir. Sözleşme uzatılmadığı takdirde lisans süresinin bitiminde kendiliğinden sona erer. Bu durumda TT Mobil, GSM 1800 sistemine ait merkezi işletme birimleri olan Şebeke Yönetim Merkezi (Network Management Center), Gateway santralleri ve merkezi abone işleri sistemi (her türlü teknik donanımı dahil) ile sistemin işleyişi etkileyici tüm teçhizatı ve bu teçhizatın kurulu bulunduğu TT Mobil'in kullanımında olan taşınmazları Kurum'a veya Kurum'un göstereceği kuruluşlara bedelsiz olarak devredecektir.

TT Mobil, işlettiği şebekeleri ve vermekte olduğu hizmetleri teknolojik gelişmelere ve varsa hizmetle ilgili uluslararası anlaşmalara uygun olarak verecek ve yenileyecektir. TT Mobil, Sözleşme kapsamındaki tesisleri sözleşme süresinin sonuna kadar, iyi ve çalışır durumda bulunduracaktır.

Lisans ücreti, TT Mobil tarafından İmtiyaz Sözleşmesinin imzalanması öncesinde ödenmiştir.

TT Mobil, 151.500 ABD Doları tutarında kesin teminat vermiştir. TT Mobil, bu teminata ilave olarak, 20 Haziran 2008'de BTK tarafından yapılan GSM 900 İlave Frekans Bandı ihalesi sonrasında ihale bedelinin %6'sına tekabül eden 760 TL miktarında kesin teminat vermiştir. TT Mobil'in sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmedikçe saptanması halinde Kurum, teminatı irat kaydedecektir.

TT Mobil, BTK'nın onayı ve ilgili Yönetmelik'te yer alan hükümler çerçevesinde sözleşme konusu lisansını devredebilir. Ancak, Türkiye'de GSM 900 veya GSM 1800 lisansı bulunan şirketlere, bu şirketlerin ortaklarına veya bu şirketlerin veya ortaklarının doğrudan veya dolaylı bir biçimde hisse sahibi oldukları ya da başka yollarla kontrolleri altında bulundukları şirketlere ve iştiraklerine ve bunların tamamının yöneticileri ile birinci ve ikinci dereceden kan ve sıhrî hissimlarına hangi surette olursa olsun devredemez. Böyle bir devir tespit edildiği durumda, kendilerine verilmiş olan GSM 1800 lisansı BTK tarafından iptal edilir.

Hisse devrine mer'i mevzuat hükümleri uygulanacaktır. Kontrol mekanizmasının değişmesi sonucunu doğuracak olan devralmalarda Rekabet Kurumu'nun onayı da alınacaktır.

Hazine'ye ödenecek pay

TT Mobil, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelerine tahakkuk ettirdikleri gecikme faizi ile vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi mali yükümlülükler ve raporlama amacıyla muhasebeleştirdikleri tahakkuk tutarları hariç olmak üzere, aylık brüt satışlarının %15'ini Hazine payı olarak ödeyecektir.

BTK masraflarına katkı payı

TT Mobil, elde edeceği yıllık net satışlarının %0,35'ini Kurum masraflarına katkı payı olarak, elde ettiği yılı takip eden yılın Nisan ayının son iş gününe kadar BTK'ya ödemektedir.

Kapsama alanı

TT Mobil, 11 Ocak 2001'den itibaren 3 yıl içinde Türkiye nüfusunun en az %50'sini ve 11 Ocak 2001'den itibaren 5 yıl içinde Türkiye nüfusunun en az %90'ını kapsama alanı içine (bina dışında 2 Watt'a kadar) alacaktır. Nüfusu 10.000'den az olan yerleşim birimleri hesaplamaya alınmaz. Bu alanlar TT Mobil'in tek başına kapsamaması gereken alanlar olup sözleşmede tanımlanan roaming ile sağlanmayacaktır. BTK'nın istemi üzerine yılda en çok iki adet yerleşim yeri TT Mobil tarafından öncelikli olarak kapsama alanı içine alınacaktır.

31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla TT Mobil kapsama alanı ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmiştir.

Verilecek hizmetler

TT Mobil, GSM Association tarafından uygulanan GSM MoU çerçevesinde öngörülen hizmetleri, GSM lisans anlaşmasında sayılanlarla (temel GSM hizmetleri, telefon, abonelerin acil yardım çağrıları için ücretsiz hizmet gibi) sınırlı olmamak üzere verecektir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

GSM 1800 Sayısal Hücreli Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Hizmet kalitesi

TT Mobil, GSM 1800 uluslararası standartlarında ITU-T'nin (Uluslararası Telekomünikasyon Birliği - Telekomünikasyon Standartlaştırma Birimi) önerilerinde belirtilen telefon hizmeti ile ilgili kalite standartlarına uyacaktır. Kapsama alanı içindeki alanlarda lisanslı şebeke içi arama blokaj oranı %5'ten, arama başarısızlık oranı ise %2'den fazla olmayacaktır.

Tarifeler

TT Mobil, BTK düzenlemelerine aykırı olmamak koşuluyla kendi tarifelerini serbestçe belirleyebilir.

Acil durumlar

TT Mobil, acil durumlarda abone ve kullanıcıların ihtiyaçlarını giderecek gereken önlemleri alacak ve bu durumlara öncelik verecektir. Ancak, sağlık, yangın, afet ve güvenlik gibi olayların gerektirdiği hallerde kamu kurum ve kuruluşlarına öncelik tanıyacaktır. TT Mobil, acil durumlarda Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın istemi üzerine kullanılmak üzere, en az 2 adet mobil baz istasyonu bulunduracaktır.

Yatırım planları

TT Mobil Yönetmelik uyarınca, her yıl 1 Aralık gününe kadar, takip eden takvim yıllarına ilişkin yatırım planını BTK'ya sunacaktır. Bu planlar 3 yıllık olarak hazırlanacak ve dinamik talep tahminleri ile birlikte kurulacak santral, baz istasyonları ve baz kontrol istasyonlarının sayısı ve yerleri ve çalışma süresi, yatırım bedelleri hakkında bilgi içerecektir. Yatırım planının alınmasından itibaren 120 gün içinde BTK, planların Sözleşme'nin 6'ncı maddesine uygunluğunu onaylayacaktır. Sözleşmenin 6'ncı maddesindeki yükümlülüklerin karşılanmasını müteakip yatırım planları bilgilendirme amacıyla BTK'ya sunulacaktır.

Ulusal dolaşım

TT Mobil, ulusal roaming yapabilmek amacıyla, Türkiye'deki diğer lisanslı GSM şebekeleri ile sözleşme yapabilir. Roaming anlaşması ve bununla ilgili ekonomik koşullar, imzadan önce görüşü alınmak üzere BTK'ya sunulacaktır.

İşletmenin askıya alınması

BTK, savaş, genel seferberlik vb. durumlarda, kamu güvenliği ve ulusal savunma için gerekli gördüğü takdirde, sınırlı veya sınırsız bir süreyle TT Mobil'in faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını askıya alabilir ve doğrudan doğruya şebekeyi işletebilir. Bu durumda geçecek süre, lisans süresine eklenir ve bu dönemde elde edilen gelir TT Mobil'e ait olur.

BTK tarafından sözleşmenin feshi

BTK aşağıdaki nedenlerden dolayı lisansı iptal ve lisans sözleşmesini feshedebilir:

- TT Mobil hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olması,
- TT Mobil'in sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin ve verilen süre zarfında durumu düzeltmediğinin saptanması,
- TT Mobil'in kendisine tahsis edilen frekanslar veya GSM 1800 sisteminde kullanılması için BTK'nın TT Mobil'e tahsis edeceği diğer frekanslar dışında faaliyet gösterdiğinin belirlenmesi, verilen süre içinde bu faaliyetine son vermemesi,
- TT Mobil'in lisans ücretini ödememesi.

Ancak yukarıdaki nedenlerden (iv) bendi hariç olmak üzere, TT Mobil'e, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren 90 günden az olmamak üzere yükümlülüğünü yerine getirme olanağı tanınacaktır. Bu süre zarfında, TT Mobil, sözleşmedeki yükümlülüklerine ait düzeltici bir programı BTK'ya sunar. Eğer bu program BTK tarafından kabul edilirse, verilen programın sonunda anlaşmazlık hususları yeniden incelenir. Programın kabul edilmediği durumda BTK, TT Mobil'e verilen sürenin sonunda sözleşmeyi feshedebilir. Sözleşmenin feshi halinde, TT Mobil, GSM1800 sistemini oluşturan teçhizatın tümünü bedelsiz olarak BTK'ya devredebilir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

GSM 1800 Sayısal Hücreli Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Sigorta

TT Mobil, kurduğu ve işlettiği telekomünikasyon tesis ve hizmetleri için lisans süresi boyunca tüm risklere karşı sigorta yaptıracaktır.

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi

TT Mobil, 30 Nisan 2009 tarihinde BTK ile İmtiyaz Sözleşmesi'ni imzalayarak KDV hariç 214 milyon Avro değerindeki 3G lisansını almıştır. Lisans süresi, sözleşmenin taraflarca imzalandığı tarihten itibaren 20 yıl olup; 3G hizmetleri, 30 Temmuz 2009 tarihi itibarıyla sunulmaya başlanmıştır. 26 Ağustos 2015 tarihinde BTK tarafından yapılan IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesi sonrasında sözleşme (TT Mobil İmtiyaz Sözleşmesi) yeniden düzenlenmiştir.

Sözleşmeye göre;

- TT Mobil, abone ve kullanıcıların kamu güvenlik kuruluşları ve diğer kamu kurumlarına yönelik 112 ve diğer acil durum hizmetlerine ilişkin çağrıları ve aranan kurumlar tarafından bu çağrıların başka birime yönlendirilmesi maliyetine katlanmak suretiyle ücretsiz olarak sağlamakla yükümlüdür.
- TT Mobil, acil durumlarda Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın istemi üzerine kullanılmak üzere, en az 2 adet IMT-2000/UMTS mobil baz istasyonu bulunduracaktır.
- TT Mobil, sözleşmenin imza tarihinden itibaren ilk 5 yıl içinde, TT Mobil hisselerinin mevcut hissedarlar ve hissedarların iştirakleri dışındaki kişi ve kurumlara %10'u aşan her devrinde BTK'nın onayını alacaktır. Kontrol unsurunun el değiştirmesine yol açan her nevi hisse devri BTK onayına tabidir.
- TT Mobil, lisans ücretinin %6'sı oranındaki 12.840 Avro tutarındaki banka teminat mektubunu kesin teminat olarak vermiştir. TT Mobil'in sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmede saptanması halinde BTK, teminatı irat kaydedecektir. İşletmeci, teminatın irat kaydedilmesi durumunda 30 gün içinde yeni kesin teminat verecektir. Söz konusu sürede kesin teminatın getirilmemesi durumunda sözleşme BTK tarafından feshedilebilecektir.
- TT Mobil, Yönetmelik uyarınca her yıl 1 Aralık gününe kadar, takip eden takvim yılına ilişkin yatırım planını sözleşmenin imzalanmasını müteakip sözleşme süresince BTK'ya sunacaktır. Bu plan, üç yıllık olarak hazırlanacak ve kurulacak santral, baz istasyonları ve kontrol istasyonlarının sayısını, yerlerini, kapsama alanı bilgilerini, yatırım bedellerini ve bir önceki yatırım planının gerçekleşme oranları ile varsa sapma nedenleri vb. hususlarını içerecektir.
- TT Mobil, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelerine tahakkuk ettirdiği gecikme faizi ile vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi mali yükümlülükler ve raporlama amacıyla muhasebeleştirildiği tahakkuk tutarları hariç olmak üzere, aylık brüt satışlarının %15'ini Hazine payı olarak öder.
- TT Mobil, elde edeceği yıllık net satışlarının %0,35'ini Kurum masraflarına katkı payı olarak, elde ettiği yılı takip eden yılın Nisan ayının son iş gününe kadar BTK'ya ödemektedir.

Kapsama alanı yükümlülüğü:

TT Mobil, İmtiyaz Sözleşmesinin imzalanmasını takiben;

- 3 yıl içerisinde büyükşehir belediyeleri sınırları içinde kalan nüfusu,
- 6 yıl içinde tüm il ve ilçe belediye sınırları içinde kalan nüfusu,
- 8 yıl içinde nüfusu 5.000'in üzerinde olan tüm yerleşim alanları içinde kalan nüfusu,
- 10 yıl içinde nüfusu 1.000'in üzerinde olan tüm yerleşim alanları içinde kalan nüfusu,

kapsama alanı içine alacaktır.

Bu alanlar TT Mobil'in tek başına kapsaması gereken alanlar olup dolaşım (roaming) ile sağlanmayacaktır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

GSM 1800 Sayısal Hücresel Mobil Telefon Sistemi Kurulması ve İşletilmesi ile İlgili Lisans Verilmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

BTK tarafından sözleşmenin feshi (devamı)

TT Mobil, kapsama alanında BTK düzenlemelerine, ETSI (Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü) standartlarına ve ITU (Uluslararası Telekomünikasyon Birliği) standart, karar ve tavsiye kararlarına uygun hizmet kalitesini sağlamakla yükümlüdür.

BTK'nın istemi üzerine yılda en fazla iki adet alan (yerleşim yeri) TT Mobil tarafından öncelikli olarak kapsama alanı içine alınacaktır.

Mücbir sebepler dışında kapsama alanı yükümlülüğünün yerine getirilmesinin geciktirilmesi halinde; ilgili Mevzuat çerçevesinde idari para cezası uygulanacaktır. Kapsama yükümlülüğünün yerine getirilmesinin iki yıldan fazla geciktirilmesi halinde sözleşme BTK tarafından feshedilebilecektir.

Elektronik haberleşme şebekesinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar:

TT Mobil, her yıl, yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları vb. altyapı niteliğindeki tesislere yaptığı yatırımlar hariç olmak üzere elektronik haberleşme şebekesine ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi);

a) En az %40'ını Sözleşme'nin imzalanmasından itibaren birinci yıl en az 200, ikinci yıl en az 300, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 500 mühendisin çalıştığı, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere Türkiye'de kurulmuş Ar-Ge Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden veya Sözleşme'nin imzalanmasından itibaren birinci yıl en az 150, ikinci yıl en az 250, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 350 mühendisin çalıştığı bu Ar-Ge merkezi ile birlikte birinci yıl en az 50, ikinci yıl en az 100, üçüncü ve sonraki yıllar için en az 150 mühendisin çalıştığı Teknik Destek Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden sağlayacaktır.

Bir tedarikçi şirket, Ar-Ge ve Teknik Destek Merkezleri'ni başka bir tedarikçi şirketle birlikte kuramaz; ancak Türkiye'de yerleşik bir şirket, kurum veya kuruluşla kurabilir. Tedarikçi şirketin bu merkezlerde en az %50 (yüzde elli) ortaklığı bulunmalıdır. Türkiye'de yerleşik söz konusu şirket, kurum veya kuruluşların başka bir tedarikçi şirket ile birlikte kurdukları bilgi ve iletişim teknolojileri alanında faaliyet gösteren Ar-Ge ve Teknik Destek Merkezleri bulunmamalıdır.

Tedarikçi şirket tarafından çalıştırılacak mühendisler içerisinde mevzuat çerçevesinde kısmi zamanlı çalışacak üniversite öğretim elemanları da yer alabilir. Öğretim elemanları sayısı, yukarıda belirtilen toplam çalışan mühendis sayısının %5'inden fazla olamaz.

TT Mobil, elektronik haberleşme şebekesine ilişkin yatırımlarını tedarikçi şirketlerin yukarıda ifade edilen şartları sağlayıp sağlamadıklarını kontrol ve tespit ederek gerçekleştirmekle yükümlüdür.

b) En az %10'unu da Türkiye'de ürün veya sistem geliştirmek üzere kurulmuş olan KOBİ niteliğindeki tedarikçilerden sağlayacaktır.

TT Mobil'in şebekesinde kullanacağı tüm bağımsız yazılım ve donanım birimleri, birbirleri ile açık arayüzler ile bağlantılı olacaktır.

BTK, bu maddenin uygulanmasına yönelik, gerekli gördüğünde denetim yapabilir veya uygun gördüğü kurum veya kuruluşla denetim yaptırabilir. Denetimin masrafları TT Mobil tarafından karşılanır.

TT Mobil'in, yukarıda yer alan hükümlere aykırı olarak mal ve hizmet tedarik ettiğinin tespit edilmesi durumunda; TT Mobil'e bir önceki takvim yılındaki cirosunun %1'ine kadar para cezası uygulanır.

TT Mobil'in söz konusu yükümlülükleri yerine getirmemesi durumunda, her yıl için ayrı ayrı değerlendirilmek üzere TT Mobil'e, yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları vb. altyapı niteliğindeki tesislere yaptığı yatırımlar hariç olmak üzere şebekeye ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi) toplam tutarının %40'ı oranında ceza ayrıca tahakkuk ettirilir. Bu hüküm İmtiyaz Sözleşmesi'nin imzalanmasını takiben ilk üç yıl için geçerli olup, yıllık süreler imtiyaz sözleşmesinin imzalanması ile başlar.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Sözleşmenin BTK tarafından feshi:

BTK aşağıdaki sebeplerle sözleşmeyi feshedebilir:

- TT Mobil hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olması,
- TT Mobil'in sözleşmedeki yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getirmediğinin ve verilen süre içinde durumu düzeltmediğinin saptanması,
- TT Mobil'in kendisine tahsisli frekanslar dışında faaliyet gösterdiğinin belirlenmesi, verilen süre içerisinde bu faaliyetlerine son vermemesi
- TT Mobil'in BTK tarafından belirlenen şartlarda ulusal dolaşım yükümlülüğüne uymaması,
- TT Mobil'in daha önce imzalamış olduğu diğer imtiyaz sözleşmesinin feshedilmesi

Bu hallerde TT Mobil'e, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren 90 günden az olmamak üzere yükümlülüğünü yerine getirme olanağı tanınacaktır. TT Mobil'in, verilen süre içinde yükümlülüklerinin tamamını yerine getirmemesi durumunda sözleşme BTK tarafından feshedilecektir. Sözleşmenin herhangi bir şekilde feshi halinde lisans ücreti dahil TT Mobil tarafından herhangi bir ücret talep edilemez. Sözleşmenin BTK tarafından feshi halinde TT Mobil, sistemi oluşturan ve sistemin işleyişini etkileyen her türlü yazılımı, teçhizatı (kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları, anten vs dahil), bu teçhizatın kurulu bulunduğu TT Mobil'in kullanımında olan her türlü bilgi ve belgeyi BTK ya da BTK'nın göstereceği kuruluşa, her türlü rehin, ipotek, haciz ve benzeri hukuki takyidattan arı, bedelsiz ve bütün fonksiyonları ile çalışır durumda devredecektir.

26 Ağustos 2015 tarihinde BTK tarafından IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesi gerçekleştirilmiştir.

TT Mobil 27 Ekim 2015 tarihi itibarıyla Sayısı Sınırlanmış Kullanım Hakkı Yetki Belgesi ile IMT hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiştir.

Yetki Belgesi'ne göre;

- TT Mobil, acil yardım çağrı hizmetlerini her halükarda maliyetine de katlanmak suretiyle Kurum düzenlemeleri çerçevesinde ücretsiz olarak sağlamakla ve bu konudaki Kurum düzenlemelerine uymakla yükümlüdür.
- TT Mobil, Bakanlığın istemi üzerine afet ve acil durum hallerinde IMT hizmetlerinin sunulması amacıyla kullanılmak üzere, en az 2 adet mobil baz istasyonu bulundurmakla yükümlüdür.
- TT Mobil, yetkilendirilmesinden itibaren ilk beş (5) yıl içinde, şirket hisselerinin mevcut hissedarlar ve hissedarların iştirakleri dışındaki kişi ve kurumlara %10'u aşan her devrinde Kurumun onayını alacaktır. Kontrol unsurunun el değiştirmesine yol açan her devir Kurum onayına tabidir.
- TT Mobil, kullanım hakkı ücretinin yüzde altı (%6)'sı oranındaki toplam 57,3 milyon Avro cinsinden banka teminat mektubunu kesin teminat olarak vermiştir. TT Mobil'in bu yetkilendirmesinden doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğinin saptanması halinde, Kurum teminatı irat kaydedecektir. İşletmeci teminatın irat kaydedilmesi durumunda otuz (30) gün içinde yeni kesin teminat verecektir. Söz konusu sürede kesin teminatın getirilmemesi durumunda yetkilendirme BTK tarafından iptal edilebilecektir.
- TT Mobil, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelerine tahakkuk ettirdiği gecikme faizi ile vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi malî yükümlülükler ve raporlama amacıyla muhasebeleştirildiği tahakkuk tutarları hariç olmak üzere, aylık brüt satışlarının %15 (yüzdeonbeş)'ini hazine payı olarak öder.
- TT Mobil, Kurum tarafından ilgili mevzuata göre belirlenen oranda ve usule göre idari ücreti Kuruma öder.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Kapsama alanı yükümlülüğü

TT Mobil, Yetki Belgesi'nin verilmesini takiben,

- 8 yıl içerisinde ve sonrasında Türkiye nüfusunun en az %95'ini
- 8 yıl içerisinde ve sonrasında tüm il ve ilçelerin her birinde nüfusun en az %90'ını
- 3 yıl içerisinde otoyollar, hızlı ve yüksek hızlı tren hatları ve 1 (bir) kilometre uzunluğun üzerindeki tüm tünellerin en az %99'unu
- 6 yıl içerisinde bölünmüş karayollarının en az %95'ini
- 10 yıl içerisinde konvansiyonel tren hatlarının en az %90'ını

kapsama alanı içine alacaktır. Ayrıca TT Mobil; yetkilendirmeyi müteakip ayrıca; birinci yılın sonundan itibaren ilave otoyol, hızlı ve yüksek hızlı tren hatları ve 1 (bir) kilometre uzunluğun üzerindeki tünellerin hizmete açılmasını müteakip iki (2) yıl içerisinde en az %99'unu, dördüncü yılın sonundan itibaren ilave bölünmüş karayollarının, hizmete açılmasını müteakip iki (2) yıl içerisinde en az %95'ini ve sekizinci yılın sonundan itibaren ilave konvansiyonel tren hatlarının, hizmete açılmasını müteakip iki (2) yıl içerisinde en az %90'ını kapsama alanı içine alacaktır.

TT Mobil'in IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmesi uyarınca kapsadığı alanlar, hizmet kalitesi maddesindeki kriterleri sağladığı takdirde bu yetkilendirme kapsamında da kapsanmış kabul edilir. Ayrıca TT Mobil'in IMT hizmetleri sunmak üzere bu yetkilendirme kapsamında kapsadığı alanlar da, IMT-2000/UMTS hizmetlerine ilişkin kapsama yükümlülüğünün tespitinde kapsanmış olarak kabul edilir.

Kapsama alanı yükümlülüğü, TT Mobil'in tek başına sağlaması gereken bir yükümlülük olup, ulusal dolaşım (roaming) ile sağlanmayacaktır. Bununla birlikte TT Mobil kapsama yükümlülüğü bulunan alanlarda telsiz erişim şebekesi paylaşımı yapabilecektir.

BTK'nın istemi ve bu alanlar için belirleyeceği hizmet kalitesi standartları çerçevesinde, yılda en fazla iki adet yerleşim yeri TT Mobil tarafından öncelikli olarak kapsama alanı içine alınacaktır.

Mücbir sebepler dışında kapsama alanı yükümlülüğünün yerine getirilmesinin geciktirilmesi halinde; İlgili Mevzuat çerçevesinde idari para cezası uygulanır. Kapsama yükümlülüğünün yerine getirilmesinin iki (2) yıldan fazla geciktirilmesi halinde ise yetkilendirme BTK tarafından iptal edilebilecektir.

Hizmet kalitesi yükümlülüğü

TT Mobil, kapsama yükümlülüğü bulunan alanlarda kullanıcı başına %95 olasılıkla asgari 2 Mbit/sn veri indirme hızını sağlayacaktır. Bu yükümlülüğün denetimine ilişkin hususlar BTK tarafından belirlenir.

Bu veri iletim hızları asgari değerler olup, Kurum ETSI standartları, ITU standart, karar ve tavsiye kararları, ülkemizin kalkınma planındaki hedefleri, teknolojik gelişmeler ve kullanıcı ihtiyaçları gibi hususları dikkate alarak TT Mobil'in sağlaması gereken hizmet kalitesi yükümlülüklerini düzenler.

Telsiz erişim şebekesinin paylaşımı;

İlgili mevzuat hükümlerine aykırı olmamak şartıyla TT Mobil, IMT hizmetlerinin verilmesi için kurulacak olan telsiz erişim şebekesini IMT hizmetleri sunmak üzere yetkilendirilmiş diğer işletmeciler ile birlikte kurup kullanabilecek, ayrıca telsiz erişim şebekesi içerisindeki bağlantıları gerçekleştirebilmek için gerekli iletim hatlarını bu konuda yetkilendirilmiş işletmecilerden kiralayabilecektir.

Bu hak, TT Mobil'in yetkilendirme kapsamındaki yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz ve söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi için dayanak teşkil etmez. TT Mobil, paylaşımdan kaynaklanan sorunlar sebebiyle yetkilendirme kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmekten kaçınmaz. TT Mobil, paylaşım yapması halinde yetkilendirmesi kapsamında verdiği hizmetin kesintiye uğramaması için gerekli tüm tedbirleri almakla yükümlüdür.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

TT Mobil, yetkilendirmeyi müteakip nüfusu 10.000 (onbin)'in altında olan tüm yerleşim yerlerinde;

a) Bu yetkilendirme kapsamında yeni kuracağı anten tesislerini (bina içi anten tesisleri hariç olmak üzere) diğer işletmeciler ile aktif telsiz erişim şebekesi paylaşımına imkan verecek şekilde kurmakla ve paylaşmakla,

b) Bu yetkilendirme kapsamında yeni kuracağı anten tesisleri için, yetkilendirmeyi müteakip söz konusu yerleşim yerlerinde diğer işletmeciler tarafından yeni kurulan anten tesisi bulunması halinde bu anten tesisini aktif telsiz erişim şebekesi paylaşımı yaparak kullanmakla,

yükümlüdür. Bu yetkilendirmeyi müteakip IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmeleri kapsamında yeni kurulan anten tesisleri de bu fıkrada getirilen yükümlülük kapsamındadır.

TT Mobil, yetkilendirmeyi müteakip otoyollar, hızlı ve yüksek hızlı tren hatları, bölünmüş karayolları, tüneller ile konvansiyonel tren hatları kapsamı için bu yetkilendirme kapsamında yeni kuracağı anten tesislerinde aktif telsiz erişim şebekesi paylaşımı yapmakla yükümlüdür. Bu yetkilendirmeyi müteakip IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmeleri kapsamında yeni kurulan anten tesisleri de söz konusu yükümlülük kapsamındadır.

Şebekede ve haberleşme hizmetlerinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar

TT Mobil her yıl yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları ve benzeri altyapı niteliğindeki tesislere yaptıkları yatırımlar hariç olmak üzere, şebekeye ve haberleşme hizmetlerine ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi);

En az %40'ını, yetkilendirmeyi müteakip;

İki (2) yıl içinde en az 500 mühendis ve 100 araştırmacının çalıştığı bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere Türkiye'de kurulmuş Ar-Ge Merkezi bulunan, dört (4) yıl içerisinde 500 mühendis ve 250 araştırmacının çalıştığı Ar-Ge Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden sağlamakla veya,

İki (2) yıl içinde en az 350 mühendis ve 100 araştırmacının çalıştığı bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere Türkiye'de kurulmuş Ar-Ge Merkezi ile birlikte ayrıca iki (2) yıl içinde en az 150 mühendisin çalıştığı Teknik Destek Merkezi bulunan, dört (4) yıl içerisinde 350 mühendis ve 250 araştırmacının çalıştığı Ar-Ge Merkezi ile birlikte ayrıca dört (4) yıl içinde en az 150 mühendisin çalıştığı Teknik Destek Merkezi bulunan tedarikçi şirketlerden sağlamakla yükümlüdür.

En az %10'unu da Türkiye'de ürün veya sistem geliştirmek üzere kurulmuş olan KOBİ niteliğindeki tedarikçiler tarafından Türkiye'de üretilen ürünlerden sağlamakla yükümlüdür.

TT Mobil'in kendi bünyesinde ayrı bir birim şeklinde örgütlediği veya bütün hisselerine sahip olmak kaydıyla bilgi ve iletişim teknolojileri alanında Ar-Ge projeleri geliştirmek üzere ayrı bir şirket olarak kurduğu Ar-Ge merkezinde araştırmacı statüsünde çalışan personelin; yetkilendirmeyi müteakip iki yıl içerisinde en fazla 60'ı ve dört yıl içerisinde en fazla 150'si de bu fıkranın (a) bendinde yer alan araştırmacı sayılarına ilişkin yükümlülük kapsamında dikkate alınır.

Tedarikçi şirket ve/veya TT Mobil tarafından Ar-Ge merkezlerinde çalıştırılacak araştırmacılar içerisinde mevzuat çerçevesinde Ar-Ge merkezinde kısmi zamanlı çalışan veya üniversitede bulunup tedarikçi şirketin ve/veya TT Mobil'in talep ettiği konularda akademik çalışmalar yürüten üniversite öğretim elemanları da yer alabilir. Öğretim elemanları sayısı, bu fıkranın (a) bendinde belirtilen toplam çalışan araştırmacı sayısının %10'undan fazla olamaz.

Bir tedarikçi şirket, Ar-Ge ve teknik destek merkezlerini diğer tedarikçi şirketler hariç olmak üzere bilgi ve iletişim teknolojileri alanında faaliyet gösteren ve diğer tedarikçi şirketlerle birlikte kurduğu Ar-Ge ve teknik destek merkezleri bulunmayan, Türkiye'de yerleşik bir şirket, kurum veya kuruluşla beraber kurabilir. Tedarikçi şirketlerin söz konusu merkezlerde en az %50 ortaklığı bulunmalıdır.

TT Mobil'in şebekesinde kullanacağı tüm bağımsız yazılım ve donanım birimleri, birbirleri ile açık arayüzler ile bağlantılı olacaktır. TT Mobil şebekeye ilişkin yatırımlarını (donanım, yazılım gibi), tedarikçi şirketlerin ve KOBİ'lerin yukarıda ifade edilen şartları sağlayıp sağlamadıklarını kontrol ve tespit ederek gerçekleştirmekle yükümlüdür.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Şebekede ve haberleşme hizmetlerinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar (Devamı)

TT Mobil, her yıl yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları ve benzeri altyapı niteliğindeki tesislere yaptıkları yatırımlar hariç olmak üzere, şebekeye ilişkin yatırımlarının (baz istasyonu, anahtarlama, yönlendirici gibi ürünlerle sınırlı olmaksızın şebekeye ve haberleşme hizmetlerine ilişkin donanım ve yazılım ürünleri); yetkilendirilmesini müteakip birinci yıl içinde en az %30, ikinci yıl içinde en az %40, üçüncü ve devam eden yıllar içinde en az %45'ini 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında yerli malı olduğu belirlenen ürünlerden sağlamakla yükümlüdür. Tedarikçi şirketlerin ve KOBİ'lerin TT Mobil'e sağladığı ürünlerin yerli malı olduğu belirlenen kısımları da bu yükümlülük kapsamında dikkate alınır. Bununla birlikte; yerli malı olduğu belirlenen ürünlerin piyasada bulunma durumu, üreticilerin arz kapasitesi ve diğer koşullar nedeniyle bu fıkrada yer alan yükümlülüklerini yerine getiremeyeceğini öngören TT Mobil, gerekçeleri ile birlikte yükümlülük dönemi bitmeden en az altı (6) ay öncesinden Kuruma başvurur. Kurum gerekli görürse söz konusu yükümlülüğü anılan dönem itibarıyla azaltabilir veya kaldırabilir.

Ayrıca bir önceki paragraftaki yükümlülüklerle ilaveten Avea; söz konusu fıkrada belirtilen şebekeye ve haberleşme hizmetlerine ilişkin yatırımlarının dörder yıllık süreler için ölçülmek üzere, yetkilendirmeyi müteakip ilk dört yılda ortalama en az %30'unu, ikinci dört yılda ortalama en az %40'ını ve üçüncü dört yılda ortalama en az %45'ini 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında yerli malı olduğu belirlenen ürünlerden olacak şekilde sağlamakla yükümlüdür. Tedarikçi şirketlerin ve KOBİ'lerin TT Mobil'e sağladığı ürünlerin yerli malı olduğu belirlenen kısımları da bu yükümlülük kapsamında dikkate alınır.

Bununla birlikte, yerli malı olduğu belirlenen ürünlerin piyasada bulunma durumu, üreticilerin arz kapasitesi ve diğer koşullar nedeniyle bu fıkrada yer alan yükümlülüklerini yerine getiremeyeceğini öngören TT Mobil, gerekçeleri ile birlikte yükümlülük dönemi bitmeden en az altı (6) ay öncesinden Kuruma başvurur. Kurum söz konusu yükümlülüğü, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının görüşünü almak kaydıyla, anılan dönem itibarıyla azaltabilir veya kaldırabilir. Bu paragrafta ifade edilen yükümlülük ile bir önceki paragraftaki yükümlülükler birbirinden ayrı olarak değerlendirilir.

Bu madde kapsamındaki yükümlülüklerin karşılanıp karşılanmadığı, TT Mobil'in IMT-2000/UMTS İmtiyaz Sözleşmesinin şebekede kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlara dair maddesi kapsamındaki yükümlülükleri ile birlikte değerlendirilir.

Yetkilendirmenin iptali:

BTK, aşağıdaki sebeplerle yetkilendirmeyi iptal edebilir.

- TT Mobil hakkında yargı mercilerince verilmiş iflas veya konkordato kararı olması,
- TT Mobil'in bu yetkilendirme kapsamındaki yükümlülüklerinden herhangi birini yerine getirmediğinin ve verilen süre içinde durumu düzeltmediğinin saptanması,
- TT Mobil'in kendisine tahsisli ya da kullanımına izin verilen frekanslar dışında faaliyet gösterdiğinin belirlenmesi, verilen süre içerisinde bu faaliyetine son vermemesi,
- TT Mobil'in, daha önce imzalamış olduğu imtiyaz sözleşmelerinden birinin feshedilmesi,
- TT Mobil'in, haberleşmenin gizliliği, milli güvenlik ve kamu düzenine ilişkin madde kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmemesi.

Bu hallerde, TT Mobil'e, BTK'nın yazılı bildiriminden itibaren doksan (90) günden az olmamak üzere yükümlülüğünü yerine getirme olanağı tanınır. TT Mobil'in, verilen süre içerisinde yükümlülüklerinin tamamını yerine getirmemesi durumunda yetkilendirmesi BTK tarafından iptal edilecektir. Bu yetkilendirmenin herhangi bir şekilde iptali halinde, kullanım hakkı ücreti dâhil TT Mobil tarafından herhangi bir ücret talep edilemez.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

İMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi (devamı)

Şebekede ve haberleşme hizmetlerinde kullanılan donanım ve yazılımlara ilişkin yatırımlar (Devamı)

Yetkilendirmenin iptali (Devamı)

Yetkilendirmenin herhangi bir nedenle iptali veya sona ermesi durumunda TT Mobil, sistemi oluşturan ve sistemin işleyişini etkileyen her türlü yazılımı, teçhizatı (kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları, anten vs. dâhil), bu teçhizatın kurulu bulunduğu TT Mobil'in kullanımında olan taşınmazları ve bunlarla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi BTK veya BTK'nın göstereceği kuruluşa, her türlü rehin, ipotek, haciz ve benzeri hukuki takyidattan arı, bedelsiz ve bütün fonksiyonları ile çalışır durumda devredecektir.

Türk Telekom ile ilgili kanuni takibatlar

Belediyeler ile olan ihtilaflar

Belediyeler tarafından, çeşitli dönemlere ait altyapı yatırım fonu ve belediye payı bedeli olarak belirlenen tutarın ödenmesi talebi ile Şirket aleyhine açılan davalar ile ilgili 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla anapara ve faizi ile ilgili olarak toplam 51.059 TL (31 Aralık 2017: 50.258 TL) karşılık ayrılmıştır.

Grup'un BTK ile arasında olan ihtilaflar

Şirket'in BTK'ya karşı açmış olduğu çeşitli davalar bulunmaktadır. Bu davalar genel olarak sektörel ve tarife düzenlemeleri ve sektördeki diğer operatörlere ilişkin açıklanan düzenlemelere ilişkindir. Sektörel ihtilaflar genellikle BTK'nın arabağlantı, telekomünikasyon hizmetleri ve altyapı ile ilgili aldığı karar ve hükümlere itiraz suretiyle oluşmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla BTK cezaları ve BTK kararları gereği müşteriye yapılması gereken iadeler için 37.359 TL karşılık ayrılmıştır (31 Aralık 2017: 23.131 TL).

TT Mobil Hazine Payı incelemesi

7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 05.12.2017 tarih ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Anılan Kanun kapsamında, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununa geçici madde eklenerek, ihtilaflı veya inceleme aşamasında bulunan hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, kurum masraflarına katkı payı, idari ücret, telsiz ücretleri, cezai şart ve bunların ferilerine yönelik konularda yapılandırma hükümlerine yer verilmiştir. Söz konusu geçici madde kapsamında, Şirket, incelenmiş ve davalara konu olan hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, kurum masraflarına katkı payı, idari ücret, telsiz ücretleri, cezai şart ve bunların ferilerine yönelik konularda yapılandırma hükümlerinden faydalanılmasına karar vermiştir.

Şirket, 24 Ocak 2018 tarihinde yapılandırma başvurularını yapmış ve konuya ilişkin tüm ihtilafları feragat/kabul ederek sonlandırmıştır.

Yapılandırma hükümleri kapsamında hesaplanan tutar, anapara için 210.463 TL, Yi-ÜFE faiz için 101.718 TL olmak üzere toplam 312.181 TL'dir. Ödeme ilk taksiti 2018 yılının Ocak ayından başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte (vade farkı eklenerek) yapılmıştır. Son taksit 30 Kasım 2018 tarihinde ödenmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı idari para cezası

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müfettişleri tarafından TT Mobil üzerinden kullanıcılara sunulan katma değerli hizmetler üzerinde gerçekleştirilen denetim neticesinde mesafeli satış kurallarına uyulmadığı gerekçesiyle İstanbul Valiliği Ticaret İl Müdürlüğü tarafından TT Mobil aleyhine 138.173 TL tutarında idari para cezası uygulandığına dair bildirim tebliğ edilmiştir. Söz konusu ceza tertibi üzerine; idari para cezasına yönelik uzlaşma için T.C. Ticaret Bakanlığı'na başvuruda bulunulmuş, sonrasında da idari işlemin geri alınması başvurusu yapılmıştır. İdari işlemin geri alınması başvurumuz reddedilmiş olup uzlaşma sürecinde TT Mobil tarafından uzlaşma kabul edilmemiştir. Talep edilen tutarlar için yürütmeyi durdurma talepli iptal davası açılmıştır.

Yönetimin görüşüne göre, yükümlülüğün yerine getirilmesi için, önemli ölçüde ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel olmaması nedeni ile 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

24. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (DEVAMI)

Diğer konular

Grup avukatlarının olumsuz bir karar çıkmasını muhtemel gördükleri diğer davalar için konsolide finansal tablolarda 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 56.946 TL tutarında (31 Aralık 2017: 47.668 TL) karşılık ayrılmıştır. Kalan diğer davalar için Grup avukatları, iddiaların gerekçelerinin olmadığını veya davalara itiraz edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Dolayısıyla, bu tip davalarla ilgili olarak konsolide finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

25. NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Diğer açıklamalar

Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları ile yükümlülüklerdeki hareketlerin mutabakatı

	31 Aralık 2017	Nakit hareketler	Nakit olmayan hareketler			31 Aralık 2018
			Girişler	Kur farkı değişimi	Diğer nakit olmayan hareketler	
Finansal yükümlülükler	16.489.139	(3.454.010)	1.040.703	6.134.272	(291.280)	19.918.824
Kiralama yükümlülükleri (Dipnot 7)	2.599	(826)	--	821	--	2.594
Türev yükümlülükler (Dipnot 15)	309.441	(1.572)	--	--	425.069	732.938
Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan toplam yükümlülükler	16.801.179	(3.456.408)	1.040.703	6.135.093	133.789	20.654.356

Konsolide nakit akış tablosunda işletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit içinde gösterilen "Diğer nakit girişleri/ (çıkışları)" satırı bloke nakit tutarlarındaki değişimi göstermektedir. Bloke nakit tutarları Dipnot 4'te gösterilmiştir. Finansman faaliyetlerinden sağlanan nakit içinde gösterilen "Diğer nakit çıkışları" satırı diğer finansman ödemeleri tutarlarındaki değişimi göstermektedir. Dönem net karı mutabakatının altında gösterilen "Nakit dışı kalemlere ilişkin diğer düzeltmeler" satırı TFRS Yorum 12 tutarlarındaki değişimi göstermektedir.

661.273 TL tutarındaki aktifleştirilmiş abone edinim ve tutma maliyetleri, konsolide nakit akış tablosunda "maddi ve maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları" içerisinde gösterilmiştir.

26. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Türk Telekom Yönetim Kurulu, Sermaye Piyasası Kanunu'nun 31. maddesinin 3. fıkrası ve Türk Telekom Esas Sözleşmesinin 7. Maddesi gereğince yetkisini kullanarak; Sermaye Piyasası Kurulu mevzuatı başta olmak üzere ilgili mevzuata uygun olarak gerekli prosedürlerin yerine getirilmesi ve tamamlanması kaydıyla, tahvil ve/veya sukuk yapısında, toplam tutarı azami 500 milyon ABD Doları eşdeğerine kadar (500 milyon ABD Doları tutar eşdeğeri de dâhil olmak üzere), yabancı para ve/veya Türk Lirası cinsinden bir veya birden fazla yurt dışı sermaye piyasası borçlanma aracı ihracının Sermaye Piyasası Kurulu'nun bu konuda vereceği karar tarihinden itibaren bir yıl içinde halka arz edilmeksizin yurt dışında gerçekleştirilmesini kararlaştırmıştır. Bu karar kapsamında Sermaye Piyasası Kurulu'na gerekli izin başvurusu 7 Ocak itibarıyla yapılmıştır.

25 Ocak 2019 Tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda Ana Sözleşmenin 8. Maddesinde yapılan değişiklik ile A, B ve C Grubu Hissedarlar tarafından aday gösterilecek Yönetim Kurulu üye ve bağımsız üye sayıları yeniden düzenlenmiştir. Buna göre;

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

26. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR (DEVAMI)

Yönetim Kurulu, Hissedarlar tarafından aşağıdaki şekilde aday gösterilecek dokuz (9) üyeden oluşur.

(a) A Grubu Hisse sahibi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere beş (5) kişiyi aday gösterme hakkına sahiptir;

(b) Hazine ve Türkiye Varlık Fonu, B Grubu Hisse sahibi sıfatıyla;

- Şirket sermayesinin %30 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan üç (3) kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır; veya
- Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasına sahip olması halinde (fakat %30'dan daha az) Bağımsız Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan iki (2) kişiyi aday gösterme hakkına sahip olacaktır. ;
- Yukarıdaki bentlerde belirtilen Şirket sermayesinin %30'unun ve %15'inin hesaplanmasında, Hazine'nin ve Türkiye Varlık Fonu'nun B Grubu Hisselerden ve D Grubu Hisselerden elinde tuttuğu hisse miktarları birlikte hesaba katılacaktır.

(c) Hazine ve Türkiye Varlık Fonu Şirket sermayesinin %15 veya daha fazlasını elinde tuttuğu müddetçe (fakat %30'dan daha az), A Grubu Hisse sahibi Sermaye Piyasası düzenlemelerinde tanımlanan bağımsızlık niteliklerini taşıyan bir (1) kişiyi bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olarak ve beş (5) kişiyi Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

(d) Hazine C Grubu İmtiyazlı Hisse'yi elinde tuttuğu müddetçe Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilmek üzere ayrıca C Grubu İmtiyazlı Hisse için bir (1) aday gösterme hakkına sahip olacaktır.

27. HASILAT

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
Mobil	7.534.284	6.638.683
Geniş bant	5.532.700	4.899.033
Sabit ses	2.603.183	2.603.435
Kurumsal data	1.690.211	1.492.416
Uluslararası gelirler	926.220	639.019
TFRS yorum 12 gelirleri	771.141	704.315
Tv	305.669	228.135
Diğer	1.067.492	934.518
	20.430.900	18.139.554

28. FAALİYET GİDERLERİ

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
Satışların maliyeti (-)	(11.249.445)	(10.029.082)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	(2.409.985)	(2.404.461)
Genel yönetim giderleri (-)	(1.784.341)	(1.706.962)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(147.779)	(124.737)
	(15.591.550)	(14.265.242)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

29. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
Personel giderleri	(3.018.853)	(2.861.189)
Vergiler	(2.004.943)	(1.635.517)
Yurtiçi bağlantı giderleri	(1.270.446)	(1.202.488)
Tamir ve bakım giderleri	(836.017)	(721.877)
TFRS Yorum 12 kapsamında giderleşen sabit kıymet alımları ve yatırım karşılık gideri	(682.426)	(623.288)
İlan ve reklam giderleri	(637.419)	(597.423)
Yurtdışı bağlantı giderleri	(636.511)	(425.480)
Elektrik, su ve gaz giderleri	(578.716)	(407.888)
Kira giderleri	(562.822)	(500.661)
Teknoloji şirketi satış maliyeti ve ekipman satış maliyeti	(502.519)	(468.631)
Diğer giderler	(1.125.684)	(1.801.568)
Toplam faaliyet giderleri (amortisman ve itfa payları hariç)	(11.856.356)	(11.246.010)
Amortisman gideri, itfa payları	(3.717.763)	(2.906.444)
Değer düşüklüğü karşılığı giderleri	(17.431)	(112.788)
Giderler toplamı	(15.591.550)	(14.265.242)

30. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER/(GİDERLER)

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
Faiz ve reeskont gelirleri	140.221	127.972
Kira gelirleri	35.616	26.743
Tazminat gelirleri	21.649	31.048
Kur farkı gelirleri	3.318	44.869
Diğer	30.565	60.491
Diğer faaliyetlerden gelirler	231.369	291.123
Kur farkı giderleri	(298.763)	(135.723)
Dava, tazminat ve ceza giderleri	(92.345)	(248.852)
Kıdem tazminat karşılığı faiz maliyeti (Dipnot 21)	(64.738)	(57.084)
Faiz ve reeskont giderleri	(34.399)	(72.195)
Diğer	(2.229)	(27.116)
Diğer faaliyetlerden giderler (-)	(492.474)	(540.970)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

31. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER/(GİDERLER)

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
Hurda satış karları	105.503	112.307
Sabit kıymet satış karları	24.785	18.091
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	130.288	130.398
Sabit kıymet satış zararları	(12.960)	(5.610)
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	(12.960)	(5.610)

32. FİNANSAL GELİRLER/(GİDERLER)

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
Vadeli piyasa işlem karları	444.713	420.785
Mevduat faiz geliri ve gecikme faizi geliri	270.547	181.787
Kur farkı gelirleri	575.308	119.389
İhraç edilmiş tahvil, bono ve senetlerin gerçeğe uygun değer değişim karı	131.538	-
Diğer	393	346
Finansal gelirler	1.422.499	722.307
Kur farkı zararları	(5.821.839)	(1.510.419)
Faiz giderleri	(1.050.389)	(563.762)
Vadeli piyasa işlem zararları	(884.451)	(393.165)
Diğer	(115.640)	(57.772)
Finansal giderler	(7.872.319)	(2.525.118)
Finansal giderler, net	(6.449.820)	(1.802.811)

33. VERGİLER

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Ödenecek kurumlar vergisi:		
Kurumlar vergisi karşılığı	22.725	651.405
Peşin ödenmiş vergi ve fonlar (-)	(16.260)	(627.061)
Ödenecek vergiler	6.465	24.344

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

33. VERGİLER (DEVAMI)

	1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018	1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017
Vergi gideri:		
Kurumlar vergisi gideri		
Cari kurumlar vergisi gideri	(22.725)	(671.216)
Önceki dönem vergileri ile ilgili olarak yapılan düzeltmeler	2.245	(25.576)
Ertelenmiş vergi geliri (Dipnot 11)		
Ertelenmiş vergi geliri	651.500	353.997
	631.020	(342.795)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda 365.034 TL (31 Aralık 2017: 19.810 TL gelir) tutarında ertelenmiş vergi gideri diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiştir.

Şirket ve Türkiye'de yerleşik bağlı ortaklıkları, Türkiye'de yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu hesap döneminin sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir.

Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla %22'dir (2017: %20). Ancak, 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 91'inci maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 10'uncu madde uyarınca kurumların 2018, 2019 ve 2020 vergilendirme dönemlerine ait kazançları üzerinden ödenmesi gereken kurumlar vergisinin %22 oranıyla hesaplanması ve sonrasında tekrardan %20 oranı ile vergilendirilmeye devam edilmesi öngörülmektedir. Bu süre zarfında Bakanlar Kurulu'na %22 oranını %20 oranına kadar indirme yetkisi verilmiştir.

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren dönem itibarıyla, vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %22 (2017: %20) oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir. Yapılan kanun değişikliği ile 2018, 2019 ve 2020 yılları için bu oran %22 olarak belirlenmiştir.

Türkiye'de vergi mevzuatı, Şirket ve bağlı ortaklıklarının konsolide vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Bu yüzden mali tablolara yansıtılan vergi karşılığı, şirket bazında ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

33. VERGİLER (DEVAMI)

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye'de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir.

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden yine Türkiye'de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

Kurumların tam mükellefiyete tabi bir başka kurumun sermayesine iştirakten elde ettikleri temettü kazançları (yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıkları hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç) kurumlar vergisinden istisnadır. Ayrıca, kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları gayrimenkullerinin (taşınmazlarının), kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmı 31 Aralık 2018 itibarıyla kurumlar vergisinden istisnadır. Bununla birlikte, 7061 sayılı kanunla yapılan değişiklikle bu oran taşınmazlar açısından %75'ten %50'ye indirilmiş ve 2018 yılından itibaren hazırlanacak vergi beyannamelerinde bu oran taşınmazlar için %50 olarak kullanılacaktır.

İstisnadan yararlanmak için söz konusu kazancın pasifte bir fon hesabında tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. Satış bedelinin satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılı sonuna kadar tahsil edilmesi gerekir.

Vergi gideri ile vergi öncesi karın vergi oranı ile çarpılması sonucu çıkan vergi giderinin mutabakatı aşağıda belirtilmiştir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Vergi öncesi kar/(zarar)	(2.022.281)	1.478.327
Hesaplanan vergi (gideri)/geliri (22%)	444.902	(295.665)
Vergi etkisi:		
- Kanunen kabul edilmeyen giderlerin etkisi	(42.663)	(36.023)
- Bağlı ortaklıkların vergi oranı farklarının etkisi	2.999	744
-Nakit sermaye artışından kaynaklanan ertelenmiş vergi aktifinin kayıtlara alınması	60.907	36.734
- Bağlı ortaklıkların mali zararlarından kaynaklanan ertelenmiş vergi aktifinin kayıtlara alınması/(kayıtlardan çıkarılması)	113.845	43.825
-Kurumlar vergisi oranının %20 den %22 ye yükselmesi durumunda oluşan oran değişikliği etkisi	-	(22.190)
- Bağlı ortaklıkların ertelenmiş vergiye konu edilmeyen vergi zararı ve düzeltme kayıtlarının etkisi	51.030	(70.220)
Vergi gideri	631.020	(342.795)

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

33. VERGİLER (DEVAMI)

Yatırım İndirimi

TT Mobil, ilgili devlet kurumlarından önemli yatırım harcamalarına ilişkin aşağıdaki kapsamlarda yatırım indirimi teşviki almıştır:

- Makine ve ekipman ithalatlarında %100 muafiyet,
- Onaylanan yatırım harcamalarında %100 yatırım indirimi.

(b) maddesinde bahsi geçen yatırım indirimi cari yıl ve gelecekte oluşabilecek kurumlar vergisine tabi kardan indirilebilir olmakla beraber söz konusu yatırım indirimi stopaj vergisine konu olacaktır. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, TT Mobil'in kullanılabilir yatırım indirimi 9.542.318 TL'dir (31 Aralık 2017: 7.633.791 TL) ve bu kapsamda kayda alınmamış ertelenmiş vergi alacağı 121.145 TL'dir (31 Aralık 2017: 91.637 TL).

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri; 24 Nisan 2003 tarihinden önce yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında olan ve düzeltilen Gelirler Vergisi Kanunu'nun (4842 no'lu Kanun ile düzeltilen) 19'uncu madde kapsamında 31 Aralık 2005 tarihinden önce başlanan yatırımlarını, sadece 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait kazançlarından indirebilmekteydiler.

15 Ekim 2009 tarihinde, Anayasa Mahkemesi yatırım indirimlerinin 2008 yılından sonra kullanılmayacağı ve yatırım indirimi teşvikini 2006, 2007 ve 2008 yılları ile sınırlayan ifadeleri iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesi'nin verdiği iptal kararı 8 Ocak 2010 tarihinde yayınlanan 27456 no'lu Resmî Gazete tarihinden itibaren geçerlidir. Buna göre Grup kullanılmamış yatırım teşviklerini ileriki dönemlerde kullanma hakkına sahiptir.

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI

Grup'un finansal risk politikaları merkezi olarak yönetilmektedir ve Şirket yönetimine bu konuda bir komite destek olmaktadır. Tüm Grup şirketleri, Yönetim Kurulları'nda onaylanan iş planlarındaki nakit ihtiyaçlarını, merkezi yönetimin yönlendirmesi ile kredi kullanımı veya sermaye arttırımıyla karşılar. Grup finansman ihtiyaçlarına ve piyasa öngörülerine göre uzun veya kısa vadeli borçlanabilmektedir.

Grup'un risk yönetim politikaları, Grup'un karşılaştığı riskleri tespit ve analiz etmek, uygun risk limitleri ve kontrolleri belirleyerek bu limitlere bağlılığını gözlemlemek üzere kurulmuştur. Risk yönetim politika ve sistemleri, Şirket'in faaliyetleri ve piyasa koşullarındaki değişimleri yansıtacak şekilde sürekli gözden geçirilmektedir.

Grup denetim komitesi yönetimi, Grup'un risk yönetimi, politika ve prosedürlerine uygunluğunu açısından denetlemekte ve Grup'un karşılaştığı risklere bağlı olarak risk yönetimi çerçevesinin yerine getirmesi esnasında destek vermektedir. İç denetim bölümü, risk yönetimi politika prosedürlerinin düzenli ve özel olarak değerlendirilmelerini yapar ve sonuçları denetim komitesine raporlar.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Finansal risk faktörleri

Grup'un başlıca finansal enstrümanları, vadeli piyasa işlemleri, banka kredileri, ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler, nakit ve kısa vadeli mevduatlardan oluşmaktadır. Finansal enstrümanların asıl kullanım amacı Grup operasyonları için fon arttırımı sağlamak ve faiz oranı riskinden korunmaktır. Grup, operasyonlarından direkt olarak kaynaklanan ticari alacaklar ve borçlar gibi çeşitli diğer finansal varlıklara ve yükümlülüklerle sahiptir. Grup'un finansal enstrümanlarından kaynaklanan ana riskleri, likidite riski, yabancı para riski, faiz oranı riski ve kredi riskidir. Yönetim kurulu bu riskleri izlemek ve yönetmek için gerekli prosedürlerden sorumludur.

Kredi riski

	Alacaklar						
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Diğer
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
31 Aralık 2018							
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	10.489	5.268.309	-	105.914	4.494.393	237.402	-
- Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	37.073	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	10.489	3.922.429	-	105.914	4.494.393	237.402	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri							
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	1.345.880	-	-	-	-	-
-Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	(3.241.202)	-	(42.759)	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	3.241.202	-	42.759	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Kredi riski (devamı)

	Alacaklar						
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Diğer
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
31 Aralık 2017							
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	23.707	4.884.031	-	91.731	4.099.906	616.718	-
- Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	17.232	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	23.707	3.546.112	-	91.731	4.099.906	616.718	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	1.337.919	-	-	-	-	-
-Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	2.840.298	-	24.186	-	-	-
-Değer düşüklüğü (-)	-	(2.840.298)	-	(24.186)	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Kredi riski (devamı)

Bir müşterinin ya da karşı tarafın finansal varlıklarla ilgili sözleşmenin şartlarını yerine getirememesi sonucu Grup'un alacakları ve finansal varlıklarında oluşabilecek finansal zararlar, kredi riskini oluşturmaktadır.

Bilanço tarihi itibarıyla maruz kalınan kredi riski tutarının belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların yaşlarına ilişkin açıklamaya Dipnot 6'da yer verilmiştir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Şirket'in maruz kaldığı azami kredi riski, finansal varlıkların tümünün bilançoda kayıtlı değerleriyle gösterilmesiyle yansıtılmıştır.

Likidite riski

Likidite riski, Grup'un ileri tarihlerdeki finansal yükümlülüklerini karşılayamaması riskidir.

Grup'un amacı ödeme planlarını yakından takip ederek ve nakit projeksiyonlarıyla dönen varlıklar ve cari borçlar arasında denge sağlamaktadır.

Grup'un mevcut ve ileriye yönelik finansman ihtiyaçları uygun fon kaynakları, öncelikli olarak hissedarlardan olmak üzere, bankalar, finans kuruluşları ve tedarikçilerle yapılan kredi sözleşmeleri doğrultusunda sağlanmaktadır. Borçlanma kaynakları, bütçelenen ve gerçekleşen nakit akımlarının devamlı gözlemlenmesi ve finansal varlık ve yükümlülüklerin vade profilleri eşleştirilmesi yöntemleriyle yönetilmektedir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Aşağıda sunulan tablo Grup'un 31 Aralık 2018 ve 2017 tarihleri itibarıyla finansal yükümlülüklerinin sözleşmeye dayalı iskonto edilmemiş ödemelerin (tahakkuk eden faizler dahil) vadelerine göre durumunu göstermektedir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı				
		(I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri ve ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	19.918.824	23.245.870	315.164	7.088.059	14.985.281	857.366
Finansal kiralama yükümlülükleri	2.594	2.599	158	476	1.965	-
Ticari borçlar	3.845.124	3.845.124	3.732.338	112.786	-	-
Diğer borçlar (*)	1.417.484	1.452.543	1.190.109	-	262.434	-
İlişkili kuruluşlara ticari borçlar	110	110	110	-	-	-
Türev finansal yükümlülükler (net)	732.938	737.926	79.697	364.471	325.707	(31.949)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı				
		(I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri ve ihraç edilmiş tahvil, bono ve senetler	16.489.139	19.062.316	253.002	2.717.940	12.493.807	3.597.567
Finansal kiralama yükümlülükleri	2.599	2.602	154	465	1.983	-
Ticari borçlar	4.066.558	4.066.870	3.739.500	327.370	-	-
Diğer borçlar (*)	1.300.601	1.322.274	947.043	-	375.231	-
İlişkili kuruluşlara ticari borçlar	2.326	2.326	-	2.326	-	-
Türev finansal yükümlülükler (net)	309.441	309.441	6.069	23.766	104.747	174.859

(*) Diğer borçlar kalemi; diğer borçlar, çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar ve diğer kısa vadeli yükümlülüklerden oluşmaktadır. Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar içerisinde yer alan vergiler ile diğer borçlar içerisinde yer alan avans tutarları dahil edilmemiştir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Piyasa Riski

Döviz pozisyonu tablosu

	31 Aralık 2018					31 Aralık 2017				
	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	İngiliz Sterlini	Diğer	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	İngiliz Sterlini	Diğer
1. Ticari alacaklar	315.683	22.861	28.884	3	15.201	248.843	25.209	34.052	-	-
2a. Parasal finansal varlıklar (Kasa, banka hesapları dahil)	3.286.197	336.639	250.863	17	2.040	2.023.846	366.988	141.646	-	-
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Diğer	108.766	922	17.232	-	29	111.129	5.452	20.056	-	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	3.710.646	360.422	296.979	20	17.270	2.383.818	397.649	195.754	-	-
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-	-	1.660	440	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	36.481	6.934	-	-	-	59.006	15.643	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-	-	677	2	149	-	-
8. Duran varlıklar (5+6+7)	36.481	6.934	-	-	-	61.343	16.085	149	-	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	3.747.127	367.356	296.979	20	17.270	2.445.161	413.734	195.903	-	-
10. Ticari borçlar	2.044.960	302.973	70.387	-	19.113	1.629.635	327.159	87.558	50	3
11. Finansal yükümlülükler	6.707.528	917.725	311.789	-	-	2.419.330	354.105	239.991	-	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	9.561	201	1.411	-	-	14.929	199	3.140	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	8.762.049	1.220.899	383.587	-	19.113	4.063.894	681.463	330.689	50	3
14. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	13.159.080	1.798.103	613.709	-	-	13.988.494	2.643.710	889.533	-	-
16 a. Parasal olan diğer yükümlülükler	85.271	16.095	99	-	-	216.834	31.252	21.914	-	-
16 b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	13.244.351	1.814.198	613.808	-	-	14.205.328	2.674.962	911.447	-	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	22.006.400	3.035.097	997.395	-	19.113	18.269.222	3.356.425	1.242.136	50	3
19. Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	10.070.310	1.824.600	78.180	-	-	3.614.894	1.605.000	(540.140)	-	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	(10.070.310)	(1.824.600)	(78.180)	-	-	(3.614.894)	(1.605.000)	540.140	-	-
20. Net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (9-18+19)	(8.188.963)	(843.141)	(622.236)	20	(1.843)	(12.209.167)	(1.337.691)	(1.586.373)	(50)	(3)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (TFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(18.368.039)	(2.668.663)	(717.648)	20	(1.872)	(15.935.867)	(2.948.145)	(1.066.438)	(50)	(3)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(448.013)	(85.159)	-	-	-	365.659	96.943	-	-	-
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24. Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	(10.070.310)	(1.824.600)	(78.180)	-	-	(3.614.894)	(1.605.000)	540.140	-	-

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Piyasa riski (devamı)

Yabancı para riski (devamı)

Grup'un başlıca yabancı para pozisyonu banka borçlanmalarından ve ticari borçlarından oluşmaktadır. Yabancı para cinsinden borçlanmalar Dipnot 5'te belirtilmiştir.

Aşağıda sunulan tabloda Grup'un vergi öncesi karının ve diğer kapsamlı gelirinin (vergi etkisi hariç), diğer tüm değişkenler sabit tutulduğunda, (parasal varlıklar ve yükümlülüklerdeki değişiklikler nedeniyle) ABD Dolar ve Avro kurundaki değişime hassasiyet tablosu sunulmuştur:

31 Aralık 2018	Kar/Zarar		Diğer kapsamlı gelir	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(1.398.652)	1.398.652	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-) ⁽¹⁾	287.143	(196.188)	98.573	(70.465)
3- ABD doları net etki (1+2)	(1.111.509)	1.202.464	98.573	(70.465)
Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(422.151)	422.151	-	-
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	186.468	(156.462)	(52.525)	19.659
6- Avro net etki (4+5)	(235.683)	265.689	(52.525)	19.659
Diğer döviz kurlarının TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
7- Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	(245)	245	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	(245)	245	-	-
Toplam (3+6+9)	(1.347.437)	1.468.398	46.048	(50.806)

⁽¹⁾ Çapraz kur, takas ve opsiyon sözleşmelerinin gerçeğe uygun değer farklarını içermektedir.

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Piyasa riski (devamı)

Yabancı para riski (devamı)

31 Aralık 2017	Kar/Zarar		Diğer kapsamlı gelir	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(1.137.335)	1.137.335	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	55.277	(86.024)	(11.895)	11.895
3- ABD doları net etki (1+2)	(1.082.058)	1.051.311	(11.895)	11.895
Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(472.427)	472.427	-	-
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	55.520	(55.520)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(416.907)	416.907	-	-
Diğer döviz kurlarının TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
7- Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	(25)	25	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	(25)	25	-	-
Toplam (3+6+9)	(1.498.990)	1.468.243	(11.895)	11.895

Faiz oranı riski

Piyasadaki fiyatların değişmesiyle finansal araçların değerlerinde dalgalanmalar oluşabilir. Grup'un faiz oranı riski başlıca banka kredilerine bağlıdır.

Faiz taşıyan finansal borçların faiz oranı değişiklik göstermesine karşın, faiz taşıyan finansal varlıkların sabit faiz oranı bulunmaktadır ve gelecek yıllardaki nakit akışı bu varlıkların büyüklüğü ile değişim göstermemektedir. Grup'un piyasa faiz oranlarının değişmesine karşı olan risk açıklığı, her şeyden önce Grup'un değişken faiz oranlı borç yükümlülüklerine bağlıdır. Grup'un bu konudaki politikası ise faiz maliyetini, sabit ve değişken faizli borçlar kullanarak yönetmektir. Banka kredilerinin faiz oranı riskini bertaraf etmek için Grup, ayrıca faiz takas anlaşmaları yapmıştır (Dipnot 15).

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Faiz oranı riski (devamı)

Faiz pozisyonu tablosu aşağıdaki gibidir.

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Sabit faizli finansal araçlar		
Finansal varlıklar	3.693.827	3.467.650
Finansal yükümlülükler	(5.040.115)	(4.070.254)
	(1.346.288)	(602.604)
Riskten korunan kısım etkisi	(7.546.710)	(5.687.597)
	(8.892.998)	(6.290.201)
Değişken faizli finansal araçlar		
Finansal yükümlülükler	(14.878.709)	(12.418.885)
Faiz takasları	7.546.710	5.687.597
	(7.331.999)	(6.731.288)

Değişken faizli finansal araçlar için 31 Aralık 2018 tarihinde faiz %0,25 baz puan yüksek olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 6.529 TL (31 Aralık 2017: 6.640 TL) daha düşük olacaktı, faiz %25 baz puan düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 6.229 TL (31 Aralık 2017: 6.185 TL) daha yüksek olacaktı.

Diğer taraftan, finansal riskten koruma nedeniyle, faiz %0,25 baz puan yüksek olsaydı özsermaye 57.004 TL (31 Aralık 2017: 40.856 TL) daha yüksek olacaktı, faiz %0,25 baz puan düşük olsaydı özsermaye 57.858 TL daha düşük olacaktı (31 Aralık 2017: 41.472 TL).

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri ile gösterilmesine ilişkin açıklamalar

Aşağıdaki tablo, finansal varlık ve yükümlülüklerin defter değeri ile gerçeğe uygun değerini göstermektedir.

Nakit ve benzeri varlıklar ile ticari ve diğer alacakların gerçeğe uygun değeri kısa vadeli olmalarından dolayı defter değerini ifade etmektedir. Sabit faizli finansal borçların gerçeğe uygun değeri, raporlama tarihi itibarıyla geçerli olan piyasa faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş nakit akımlarının bulunmasıyla hesaplanmıştır. Yabancı para değişken faizli finansal borçların gerçeğe uygun değeri ise ilerideki nakit akışlarının tahmin edilen piyasa faiz oranları ile iskonto edilmesiyle hesaplanmıştır.

	Defter değeri		Gerçeğe uygun değer	
	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Finansal varlıklar				
Nakit ve nakit benzeri	4.494.536	4.100.204	4.494.536	4.100.204
Ticari ve diğer alacaklar (ilişkili kuruluşlar dahil)	5.384.712	4.999.469	5.384.712	4.999.469
Finansal yatırımlar (*)	11.995	11.840	(*)	(*)
Türev finansal varlıklar	237.402	616.718	237.402	616.718
Finansal yükümlülükler				
Banka kredileri	15.040.979	12.732.751	15.039.834	12.731.473
İhraç edilen tahvil, bono ve senetler	4.877.845	3.756.388	4.877.845	3.828.882
Finansal kiralama yükümlülükleri	2.594	2.599	2.594	2.599
Ticari borçlar ve diğer yükümlülükler (ilişkili kuruluşlar dahil) (**)	5.262.718	5.369.485	5.262.718	5.369.485
Türev finansal yükümlülükler	732.938	309.441	732.938	309.441

(*) Grup'un Cetel'deki payı maliyet değerinden taşınmaktadır. Cetel'deki payın gerçeğe uygun değer bilgisi mevcut değildir.

(**) Ticari ve diğer borçlar ile çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar ve diğer kısa vadeli yükümlülüklerden oluşmaktadır. Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar içerisinde yer alan vergiler ve diğer kısa vadeli yükümlülükler içerisinde yer alan alınan avanslar hariç bırakılmıştır.

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu

Grup, finansal tablolarda gerçeğe uygun değer ile yansıtılan finansal araçların gerçeğe uygun değer ölçümlerini her finansal araç sınıfının girdilerinin kaynağına göre, üç seviyeli hiyerarşi kullanarak, aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır.

Seviye 1: Belirlenen finansal araçlar için aktif piyasada işlem gören (düzeltilmemiş) piyasa fiyatı kullanılan değerlendirme teknikleri

Seviye 2: Dolaylı veya dolaysız gözlemlenebilir girdi içeren diğer değerlendirme teknikleri

Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa girdilerini içermeyen değerlendirme teknikleri

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu (devamı)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2018 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

	Değerleme tarihi	Toplam	Gerçeğe uygun değer belirlenmesi		
			Aktif piyasada oluşan fiyatlar (Seviye1)	Önemli gözlemlenebilen girdiler (Seviye2)	Önemli gözlemlenemeyen girdiler (Seviye3)
Gerçeğe uygun değerde ölçülen varlıklar:					
<u>Türev finansal varlıklar:</u>					
Çapraz kur işlemleri	31 Aralık 2018	200.921	-	200.921	-
Faiz oranı takas sözleşmeleri	31 Aralık 2018	36.481	-	36.481	-
Gerçeğe uygun değerde ölçülen yükümlülükler:					
İhraç edilen tahvil, bono ve senetler					
	31 Aralık 2018	4.877.845	4.877.845	-	-
<u>Türev finansal yükümlülükler:</u>					
Faiz oranı takas sözleşmeleri	31 Aralık 2018	84.004	-	84.004	-
Çapraz kur işlemleri	31 Aralık 2018	648.934	-	648.934	-
Gerçeğe uygun değerde ölçülmeyen diğer finansal yükümlülükler					
Banka kredileri	31 Aralık 2018	15.039.834	-	15.039.834	-

31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla ve Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası ("TL") olarak, diğer bütün para birimleri de aksi belirtilmedikçe bin'lik değerlerden gösterilmiştir.)

34. FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ VE POLİTİKALARI (DEVAMI)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu (devamı)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2017 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Gerçeğe uygun değer belirlenmesi					
	Değerleme tarihi	Toplam	Aktif piyasada oluşan fiyatlar (Seviye1)	Önemli gözlemlenebilen girdiler (Seviye2)	Önemli gözlemlenemeyen girdiler (Seviye3)
Gerçeğe uygun değerde ölçülen varlıklar:					
<u>Türev finansal varlıklar:</u>					
Çapraz kur işlemleri	31 Aralık 2017	557.712	-	557.712	-
Faiz oranı takas sözleşmeleri	31 Aralık 2017	59.006	-	59.006	-
Gerçeğe uygun değerde ölçülen yükümlülükler:					
<u>Türev finansal yükümlülükler:</u>					
Faiz oranı takas sözleşmeleri	31 Aralık 2017	117.389	-	117.389	-
Çapraz kur işlemleri	31 Aralık 2017	192.052	-	192.052	-
Gerçeğe uygun değerde ölçülmeyen diğer finansal yükümlülükler					
Banka kredileri	31 Aralık 2017	12.731.473	-	12.731.473	-
İhraç edilen tahvil, bono ve senetler	31 Aralık 2017	3.828.882	3.828.882	-	-

Sermaye yönetimi politikası

Grup'un sermaye yönetiminin birincil amacı, hisse değerlerini maksimize etmek ve işletmelerini desteklemek adına, güçlü kredi derecesini ve sağlıklı sermaye oranlarının devamlılığını sağlamaktır.

Grup, ekonomik koşulların değişimi ışığında, sermaye yapısını yönetmekte ve düzeltmeler yapmaktadır.

Grup, sermaye yapısını düzenlemek ve korumak için hissedarlara yapılan kar payı ödemelerini düzenleyebilir ya da sermayeyi hissedarlara geri verebilir. 2018 ve 2017 yıllarında herhangi bir hedef, politika ya da süreç değişikliği yapılmamıştır.

Sözlük

0-9

3G (Üçüncü Nesil)

Mobil sistemlerde üçüncü nesil. Yüksek hızda veri iletimi ve tam hareketli video, video konferans ve internet erişimi gibi daha fazla destekleyici multi medya uygulamaları sağlar. Bakınız "UMTS".

A

ACD (Otomatik Çağrı Dağıtımı)

Bir veritabanından aldığı yönergeler doğrultusunda gelen çağrıları tanımlayan ve cevaplayan, sonra da bu çağrıları bir operatör veya aracıya yönlendiren özel bir telefon sistemi.

ADSL (Asimetrik Dijital Abone Hattı)

Kısa banttan ya da çevirmeli internet erişiminden 50 kat daha fazla transfer hızı anlamına gelen, internete ve diğer popüler multi medya ve veri hizmetlerine 2 ila 6 Mbps hızında ağ erişimi sağlamak için erişim kanalı kullanan veri transferi teknolojisi.

Anahtar

Telefon görüşmelerini düzenleyen ve aranan numaraya veya bir sonraki anahtara yönlendiren bir aygıt. Ayrıca faturalama ve kontrol amaçlı bilgi kaydı yapabilirler.

Ara Bağlantı

Aynı ya da farklı kişiler tarafından kullanılan iletişim ağlarının, bir kişinin ağlarının ya da hizmetlerinin kullanıcılarının, aynı ya da farklı bir kişinin ağlarının veya hizmetlerinin kullanıcıları ile iletişim kurmasına ya da farklı bir kişi tarafından sağlanan hizmetlere erişim sağlamasına izin vermek için bağlanması. ARPL (Hat Başına Ortalama Gelir) Hat başına elde edilen aylık ortalama geliri hesaplar. Bu miktarı hesaplamada kullanılan yöntem operatörler arasında farklılık gösterebilir.

ARPU (Kullanıcı Başına Ortalama Gelir)

Her bir kullanıcıdan elde edilen aylık ortalama geliri hesaplar (Bir cep telefonu hattı kullanıcısından elde edilen gelir gibi).

ATM (Eşzamansız Aktarım Modu)

Veri, metin, ses, video ve multi medya sinyallerinin ağ erişim noktaları arasında 155 Mbps ye varan hızlarda eşzamanlı olarak iletilmesine izin veren yüksek hızlı dijital iletişim çoklama ve yönlendirme teknolojisi. ATM daha iyi yerel bölge arabağlantılar ağı, PABX arabağlantısı, veri iletimi ve esnek bant genişliği sağlar.

B

Bas Konuş

Bir cep telefonunun başka bir veya birden fazla telefonla gerçek zamanlı, sesli iletişimine izin veren, müşterinin sesinin duyulması için telefonun üzerindeki bir tuşa basmasını ve karşı tarafı dinlemek için tuşu serbest bırakmasını gerektiren bir cep telefonu teknolojisi.

Baz İstasyonu

Hücre içinde cep telefonlarıyla radyo sinyalleri aracılığıyla iletişim kurulmasını sağlayan bir mobil iletişim ağının her hücreindeki sabit alıcı-verici aygıtı.

Bit

İkili bir verinin en küçük birimi.

Bitstream Access (Veri Akışı Erişimi)

Bir sağlayıcıyı, yüksek hızlı erişim hizmeti sağlamak için nihai kullanıcıya bağlayan Türk Telekom ekipmanına erişim. Bu tür erişim, iletim kapasitesi açısından ikili hızda erişim sağlaması ve operatörün, erişim sağlayıcısı olarak, ekipmanın doğrudan erişim kanalına bağlanmasının yanı sıra nihai kullanıcı tarafında sunulan ara yüz gibi teknik detaylar konusunda karar vermesi yönünden toplu erişimden farklılık gösterir.

Bps (Saniyedeki Bit Sayısı)

Bir veri iletim hız birimi.

C

Centrex

Kullanıcı gruplarına, bir kuruluş içinde ya da diğer kullanıcı grupları arasında özel bir santrale gerek duymadan PBX anahtar benzeri işlevler sağlayan kamu santralleri tarafından sunulan gelişmiş bir telefon hizmeti.

Sözlük

Cigabayt

Genellikle veri belleğini ya da transferini ölçmede kullanılan ikili veri birimi.

CLIP (Arayan Abonenin Numarasının Görünmesi)

Kişi bir arama yaptığı zaman belli mekanlardaki telefon hatları üzerinden gönderilen bir kod. Bu kod aramayı yapan kişinin numarasını içerir. Bazı modemler bu kodu anlayabilir ve müşteri telefona cevap vermeden arayanın kimliğini müşteriye bildirebilir.

CLIR

Arayan abonenin numarasının görünmemesi.

CTI (Bilgisayar Telefon Entegrasyonu)

Bir bilgisayarın gelen aramaları kabul ederek ve uygun yerlere yönlendirerek bir çağrı merkezi görevini yerine getirmesini sağlayan sistem.

Ç

Çağrı Bekletme

Kişinin bir telefon görüşmesi yaptığı sırada gelen ikinci bir aramanın olması durumunda alınan uyarı sinyali.

Çağrı Yönlendirme

Kullanıcının bir telefonu alternatif bir yerde çalmak üzere programlamasına izin veren bir özellik; çağrı yönlendirme her zaman ya da belli bir telefonun meşgul olduğu ya da cevap vermediği durumlarda olduğu gibi sadece önceden belirlenen zamanlarda geçerli olabilir.

Çerçeve Aktarıcı

Fiziksel bir iletişim hattını birkaç sanal kanala bölen bir veri taşıma protokolü. X25 paket anahtarlama ve ATM arasında bir teknoloji kanalı.

D

Dar Bant

Bir ses seviyesi hattından daha az veya eşit veri transfer hızı sağlayan bir kanal. Genişbant veri transfer hızları ile karşılaştırılır.

Dijital

0 ve 1'den oluşan ikili sayıları temsil eden bağımsız elektronik ya da optik titreşimler aracılığıyla bilgiyi depolama, işleme ve iletme yöntemi. Dijital iletim ve anahtar teknolojileri daima değişen analog sinyallere karşılık bilgiyi temsil eden bir dizi titreşimi kullanır. Analog ağlara kıyasla dijital ağlar daha fazla kapasite, otomatik hata düzeltme, hattın dinlenmesine karşı koruma hizmetleri sağlar ve daha az müdahaleye izin verirler. Sinyaller iletim için sayılara kodlanır.

Dolaşım

Bir ağın abonelerinin, başka bir operatörün kapsama alanında, kendi cep telefonları ve numaralarını kullanmalarına izin veren bir mobil iletişim özelliği.

DSL (Dijital Abone Hattı)

Bakınız "xDSL".

DSLAM (Dijital Abone Hattı Erişim Çoklayıcısı)

Bir telefon şirketinin merkez noktasında, pek çok müşteri DSL bağlantısını yüksek hızlı tek bir ATM hattına bağlamak için kullanılabilen bir ekipman.

DWDM (Yoğun Dalga Boyu Bölmeli Çoklama)

Birkaç bağımsız dijital bilgi akışının aynı optik kablo üzerinde bir arada bulunmasına izin veren bir teknik.

E

EDGE

Küresel gelişim için arttırılmış veri hızı.

Erişim Kanalı

Aboneyi en yakın anahtara ya da yoğunlaştırıcıya bağlayan ağ elemanı. Genellikle kapalı devre şeklini alan bir çift bakır telden oluşan ve ayrıca fiber optik kabloları, mikrodalga bağlantıları ya da diğer teknolojileri kullanabilen bir erişim kanalı.

Sözlük

Erişim Sonlandırma Oranı

Bir operatör tarafından kendi ağı içinde sonlanan, gelen çağrılar için alınan ara bağlantı ücreti.

Ethernet

Birkaç bilgisayarın genellikle eş eksenli bir kablo üzerinden veri transferine izin veren yerel bölge ağı.

F

Frekans Bandı

Belirlenmiş bir frekans dizisi. Frekans, bir dalganın (örneğin bir elektromanyetik dalga) saniyede başlangıç noktasından bitiş noktasına kadar tam bir daire çizecek şekilde bir ileri bir geri sallanma sayısı demektir.

G

Gbps (Saniyedeki Milyar Bit Sayısı)

Bir veri iletim hız birimi. Saniyede bir Gbps saniyede bir milyar bite eşittir.

Genişbant Hizmeti

İçerik gerektiren yüksek iletim hızı konusunda bir iletişim hizmeti (video iletimi gibi).

Geri Arama

Abone, bir numarayı arayıp meşgul sesi duyduğunda, R5'i tuşlamaya davet edilir. Aranan hat müsait olduğunda, sistem aboneyi arayıp bağlantıyı sağlayacaktır.

G.SHDSL (Küresel Simetrik Yüksek Hızlı Dijital Abone Hattı)

Hem yüklemeler hem de indirmeler için eşit bant genişliği sağlayan ve her iki yönde de 2.3mbits/s maksimum bit hızında veri taşıma hizmeti.

GMPCS (Uydu Üzerinden Küresel Mobil Kişisel İletişim)

Nihai kullanıcılara küçük ve kolay taşınabilir uçbirimler ile erişilebilir olan uydular aracılığıyla, milletlerarası, bölgesel ya da küresel kapsama alanı sağlayan kişisel iletişim sistemi.

GPRS (Genel Paket Telsiz Hizmeti)

Avrupa İletişim Standartları Enstitüsü tarafından kurulmuş, genellikle mobil iletişim trafiğini sabit ağlara bağlamak için kullanılan santral sistemlerini pas geçerek baz istasyonlarının doğrudan internete bağlanabildiği, GSM bazlı, paket anahtarlamalı veri iletim teknoloji standardı. GPRS, mobil iletişim hizmetleri kullanıcılarına GSM'den 10 kata kadar daha hızlı olmasının yanı sıra, neredeyse anında ve daimi bağlantı ile daha iyi veri erişim olanakları sağlar.

GSM (Küresel Mobil İletişim Sistemi)

Avrupa İletişim Standartları Enstitüsü tarafından standardize edilmiş, tüm Avrupa'da, Japonya'da ve çeşitli diğer ülkelerde kullanılmakta olan dolaşım ile dijital iletim ve hücresele ağı yapısına dayanan bir dijital mobil iletişim sistemi. GSM sistemleri 900 Mhz ve 1800 Mhz frekans bandında faaliyet gösterir.

GSM 900 ve GSM 1800

Bakınız "GSM".

I

İnternet Erişim Hattı

Aboneyi en yakın anahtara ya da yoğunlaştırıcıya bağlayan ağ elemanı. Genellikle kapalı devre şeklini alan ve bir çift bakır telden oluşan ve ayrıca fiber optik kabloları, mikrodalga bağlantıları ya da diğer teknolojileri kullanabilen bir erişim kanalı.

IP (İnternet Protokolü)

Çoklu ağlar arasında iletişim kurmak için internette kullanılan protokol.

IP-VPN (İnternet Protokolü Üzerinden Sanal Özel Ağ) İnternet protokolü üzerinden erişilebilir kapalı, şifreli bağlantılar ağı.

IPTV (İnternet Protokolü Üzerinden Televizyon Yayını)

İnternet Protokol Televizyonu: Bir genişbant bağlantısı üzerinden iletim sağlayabilen, bir ağ altyapısı üzerinden internet protokolü kullanarak dijital televizyon hizmetlerinin sağlandığı sistem.

Sözlük

ISDN (Entegre Hizmetler Dijital Ağı)

Uçtan uca dijitalizasyon ve standardize edilmiş bant dışı sinyalizasyona dayanan, tek bir erişim kanalı üzerinden aynı anda iki bilgi akışı (ses, metin, veri ya da grafik) iletilme kapasitesine sahip bir iletim sistemi.

ISDN-BA

Entegre Hizmetler Dijital Ağı – Temel Erişim; 2 ses ve 1 sinyalizasyon kanalından oluşur.

ISDN-PA

Entegre Hizmetler Dijital Ağı – Birincil Erişim; 30 ses ve 1 sinyalizasyon kanalından oluşur.

ISP (Internet Hizmeti Sağlayıcısı)

Sağlayıcıları aracılığıyla internete ve diğer bilgisayar bazlı bilgi ağlarına erişim sağlayan bir şirket.

IT (Bilgi Teknolojisi)

Özellikle büyük bir kuruluş ya da şirket içinde, bilgi yönetimi ve işlemenin tüm yönleriyle ilgilenen geniş bir alan.

ITI (Etkileşimli Terminal Ara yüzeyi)

Bir X.25 ağı içinde uçbirimler arasında ikili dosyaların transferine olanak sağlayan bir protokol.

IVR (Etkileşimli Sesli Yanıt)

Kullanıcıya seçenek sunmak için, genellikle telefon hatlarında, önceden kaydedilmiş bir sesli mesaj veri tabanı kullanan iletişim sistemi.

K

Kayıtlı Hat

Kayıtlı hat, operatör ve müşteri arasında geçerli ve etkili bir abonelik sözleşmesi bulunan hat anlamına gelir.

Kbps (Saniyedeki Kilobit Sayısı)

Bir veri iletim hız birimi. Bir Kbps 2(10) bpse eşittir.

Kiralık Hat

Abonenin özel kullanımı için iki veya daha fazla yere bağlanması için kiralanan ses ve veri devreleri.

L

LAN (Yerel Alan Ağı)

Dosya, program, yazıcı ve yüksek hızlı modemler gibi çeşitli aygıtların paylaşımı amacıyla, kişisel bilgisayarlar, iş istasyonları, dosya sağlayıcıları ve yerel bir ortamdaki diğer bilgisayarlı aygıtlar arasında bağlantı sağlamak için tasarlanmış kısa mesafeli veri transfer ağı. Yerel bölge ağları, merkezi olmayan bir iletişim yönetimine sahip olabilir, ya da paylaşılan dosya ve programlardan oluşmuş, merkezi bir kaynak sağlayan özel bilgisayarları veya dosya sunucularını içerebilir.

M

Mbps (Saniyedeki Megabit Sayısı)

Bir veri iletim hız birimi. Bir Mbps 2(20) bpse eşittir.

Megabayt

Genellikle veri belleğini ya da transferini ölçmek için kullanılan bilgisayar veri birimi.

MHz (Megahertz)

Bir frekans ölçüm birimi. Bir MHz saniyede 1 milyon titreşime eşittir.

MMS (Multi Medya Mesaj Hizmeti)

Kullanıcıların resim, sesli ve görüntülü videolar gibi çeşitli multi medya içeriği barındıran mesajları, gerçek zamansız bir iletimle gönderip almalarını sağlayan, gelişmiş kablosuz terminaller için belirlenmiş bir standart.

MNP (Mobil Numara Taşınabilirliği)

Abonelerin servis sağlayıcılarını değiştirdiklerinde kendi cep telefonu numaralarını kullanmaya devam etmelerine izin veren bir hizmet.

MNS (Managed Network Services)

Ağ donanımı ve ilgili donanımlar müşterinin hesabındayken, bir ağ ortamı için faaliyet desteğinin sağlanması ve idaresi.

Sözlük

MoU (Konuşma Dakikaları)

Müşteri hareketliliğinin bir ölçüsü. Genellikle aylık bazda hesaplanan, abone başına ortalama görüşme dakikası.

MPLS (Çok Protokollü Etiket Anahtarlama)

Ağ trafiği akışını hızlandırmak ve idare edilmesini kolaylaştırmak için kabul edilmiş standartlarda bir teknoloji. MPLS her biri birer etiketle tanımlanmış bir dizi paket için belli bir yol çizilmesini içerir; böylece paketi bir sonraki noktaya iletmek için yönlendiricinin adresi araması için harcaması gereken zamanı kısaltır.

Müşteri Kaybı

Müşterilerin aboneliklerini sonlandırmasının bir sonucu olarak abonelik iptallerinden kaynaklanan müşteri devir hızı ölçüsü; müşterilerin rakip operatörlere geçmesi; ücret ödememeleri sebebiyle hizmet sağlayıcısının servisleri sonlandırması; ve mobil iletişim hizmetleri konusunda, ön ödemeli kartların kullanım sürelerinin dolması.

MVNO (Mobil Sanal Ağ Operatörü)

Diğer bir şirketin ağını kullanarak mobil hizmetler sunan şirket.

N

NGN (Gelecek Nesil Ağları)

IP/MPLS protokol bazlı, dijital paket anahtarlama ağı.

NMT 450

Kuzey Avrupa ülkeleri cep telefonu ve çoğunlukla 450MHz bandında faaliyet gösteren birinci nesil mobil ağların ilklerinden biri.

Node

Temel iletişim ekipmanları ya da bilgisayarların ağa erişebildiği bir nokta sağlayan ağ elemanı. Kapalı devre ağlarda nodelar anahtar sistemidir. Paket anahtarlama ağlarında genellikle bilgisayarlardır.

Noktadan Noktaya

Bir kullanıcı veya ağdan, telefon hattı kullanan diğer bir ağa bağlantı.

O

On-net

Bir operatörün ağına veya bir müşterinin özel ağına başından sonuna kadar bekleyen çağrılar.

Ö

ÖİV (Özel İletişim Vergisi)

Türkiye'nin Marmara Bölgesi'nde yaşanan 1999 depremi sonrasında, bölgenin bayındırlık hizmetlerine fon sağlamak için Türkiye'de tüm mobil iletişim hizmetlerine uygulanan bir vergi. Esasen verginin 2000 yılı sonuna kadar uygulamada kalması planlanmış, iki kez süresi uzatılmış ve 1 Ocak 2004'te 5035 Sayılı Kanun'un kabul edilmesiyle vergi sürekli kılınmıştır. Vergi GSM aboneleri tarafından ödenir ve GSM operatörleri tarafından toplanır.

P

Paket Anahtarlama

Adresli paketleri kullanarak bir kanalın sadece paketin iletim süresi boyunca meşgul edildiği bir veri iletim süreci.

PC (Kişisel Bilgisayar)

Bir mikro işlemciye dayanan ve aynı anda tek bir kişinin kullanımı için tasarlanmış küçük bir dijital bilgisayar.

Penetrasyon / Nüfuz Oranı

Bir portörün abonelerinin toplam sayısının hizmet sağladığı nüfusa bölünmesiyle elde edilen, yüzdelik olarak ifade edilen oran.

PMR (Özel Mobil Telsiz)/PAMR (Ortak Paylaşımli Mobil Telsiz)

Çoklu kullanıcı gruplarının ortak paylaşımli bir ağ içinde kendi kapalı sistemlerini kurabildikleri, telefon hattı tekniklerini kullanan ticari hizmet.

PoP (Varlık Noktası)

Genellikle modem, dijital kiralık hatlar ve çok protokollü yönlendiriciler gibi bir grup iletişim ekipmanının bulunduğu alan.

Sözlük

PSTN

Analog ses verilerini taşıyan, bakır kablolarla dayanan uluslararası telefon sistemi. Bu sistem, ISDN gibi dijital teknolojilere dayanan daha yeni telefon ağlarına karşılıktır.

PTT

Posta, Telefon, Telgraf Hizmetleri Genel Müdürlüğü. Türk Telekom 1924'ten PTT'den ayrılıp bir anonim şirketi olarak Hazine Müsteşarlığı'na bağlandığı 1995 yılına kadar PTT'ye bağlı olarak faaliyet gösterdi.

R

RLLO (Referans Kiralık Hat Teklifleri)

Türk Telekom'un referans yerel ağ teklifi. 1 Temmuz 2005'te kabul edilen Yerel Ağ Ayrıştırma Bildirisi uyarınca Türk Telekom yerel ağına erişim için bir referans teklifi sunmakla yükümlüdür. Referans yerel ağ teklifi her yıl Telekomünikasyon Kurulu tarafından onaylanmalıdır. Türk Telekom referans yerel ağ teklifini 29 Eylül 2005'te onaya sunmuştur.

S

Santral

Bakınız "anahtar".

SDH (Eşzamanlı Dijital Hiyerarşi)

Fiber optik kablo kullanan yüksek hızlı dijital iletim için Avrupa standardı.

Sesli Posta

Telefon yanıtı makinesine benzeyen, sesli mesaj gönderen, depolayan veya geri alan bir sistem.

SIM (Abone Kimlik Modülü)

Cep telefonuna yerleştirilen, kullanıcı hesabını ağa tanımlayan, tasdik eden ve telefon numaraları ve ağ bilgisi gibi kullanıcı verileri için veri depolama olanağı sağlayan elektronik bir kart. Telefonda bulunan uygulamaları da içerebilir.

SLA (Hizmet Düzeyi Anlaşması)

Ağ hizmeti sağlayıcısı ve müşteri arasında imzalanan, genellikle ölçülebilir koşullarda, ağ hizmeti sağlayıcısının hangi hizmetleri sunacağını ve belli durumlarda bu hizmetlerin özelliklerinin neler olacağını belirten bir anlaşma.

SMS (Kısa Mesaj Servisi)

Bir kısa mesaj servisi merkezi üzerinden, kullanıcıların bir cep telefonundan diğerine, 160 karaktere kadar hem alfabetik hem de sayısal karakterlerden oluşturulabilen mesajlar almasına ve göndermesine izin veren bir mobil iletişim sistemi.

SOHO

Küçük İşyeri / Ev Ofis

Sunucu Barındırma

Nihai kullanıcıya ara bağlantı ve ayrıştırma gibi iletişim hizmetlerini sağlamak amacıyla rakip operatörlerin ekipmanlarının Türk Telekom tesisleri içinde fiziksel ya da sanal olarak yer alması.

T

Taşıyıcı Ön Seçimi

Abonelere, telefon numaralarındaki ek kodları tuşlamadan, rakip operatörleri kullanıcı varsayılan operatörü olarak seçme imkanı veren bir mekanizma. Müşteri rakip bir operatörün hizmetlerine abone olur ve görüşmeleri o operatör aracılığıyla yönlendirilir.

TÜFE

Tüketici Fiyat Endeksi

Sözlük

U

Uluslararası Dolaşım

Rakip bir operatörün ağına abonelerine iç pazarda dolaşım hizmetleri sağlanması. Bakınız “dolaşım”.

UMTS (Evrensel Mobil İletişim Sistemi)

Üçüncü nesil genişbant mobil iletişim standardı. UMTS Kod Bölüşümlü Çoklu Erişim (CDMA) teknolojisini kullanır ve multi medya iletimleri yönetebilecek hız ve kapasiteye sahiptir. Bir UMTS sistemi, GSM sisteminden daha yüksek hızlarda mobil telefonculuk, mesajlaşma hizmetleri, kablosuz internet erişimi ve diğer multimedya hizmetleri sunar.

USO (Evrensel Hizmet Yükümlülüğü)

16 Haziran 2005'te yürürlüğe konulan Evrensel Hizmet Kanunu'nun, standart telefon hizmetlerinin, ödemeli telefonların ve belirli taşıma hizmetlerinin, her nerede yaşıyor veya işlerini yürütüyor olursa olsunlar, belli bir bölgedeki tüm insanlara hakkaniyet temelinde ve uygun fiyatlarla, makul bir şekilde erişilebilir olmasını garantilemek için Türk Telekom'a getirdiği yükümlülük.

V

VoIP (İnternet Protokolü Üzerinden Ses Transferi)

Ses trafiğinin kapalı anahtarlı ağ yerine İnternet Protokolü üzerinden taşındığı İnternet Protokolü Üzerinden Ses Transferi hizmeti.

VPN (Sanal Özel Ağ)

İletişim altyapısını paylaşan fakat TCP-IP'nin (Zaman Sıkıştırımlı Çoklama - İnternet Protokolü) kullanımına dayanan bir yapıyla, güvenli özel bir ağ olarak görev yapan veri ağı.

Vurumlar

Faturalama aralıkları ölçüm birimi.

Y

Yerel Ağ

Bakınız “erişim kanalı”.

Yerel Ağa Ayrıştırılmış Erişim

Zorunlu yerel hizmet sağlayıcılarının rakiplerine olanaklarını sunmalarını veya ayrıştırılmalarını gerektiren bir süreç.

Yönlendirici

Yönlendirilen veri paketlerinin içinde bulunan iletim adreslerine dayanarak, veri paketlerini yönlendiriciye bağlı ağlara aktaran ağlar arası bir aygıt.

W

WAP (Kablosuz Uygulama Protokolü)

İnternet bazlı aygıtlara kolayca erişmek ve onlarla etkileşimde bulunmak için cep telefonları, çift yönlü telsizler, akıllı telefonlar ve sinyal cihazları gibi kablosuz aygıtlarda İnternet Protokolü'nü destekleyen bir global açık özellik. WAP ile bir cep telefonu kullanıcısı küçük sayfaları görüntüleyebilir ve küçük, çoklu bir ekranla etkileşimde bulunabilir.

WiFi (Kablosuz Bağlantı)

Sinyallerin, kablosuz ağ erişimi sağlamak için radyo frekansları veya kablosuz ağ kartlarını ve dağıtım soketlerini kullanarak kızıl ötesi üzerinden gönderildiği her türlü IEEE 802.11 radyo frekans ağını tanımlayan jenerik ad.

WiMax (World Interoperability for Microwave Access)

WiFi'nin bir üst modeli. 80km'ye varan kapsama alanı ve 75bite varan bant genişliğine sahip her türlü IEEE 802.16 radyo frekans ağını tanımlayan jenerik ad.

Sözlük

WLAN (Kablosuz Yerel Alan Ağı)

Ofis içinde, evde veya sıcak nokta gibi kısa bir mesafede, iki ya da daha fazla bilgisayarı ya da diğer aygıtları birbirine bağlayan kablosuz ağı. WiFi ve onun varisi WiMax WLAN'ın örnekleridir.

X

X25

Paket anahtarlama ağı kullanan iletişim hizmetleri için dünya çapında bir protokol.

xDSL

Başlıca iki kategorisi ADSL ve SDSL olan her türlü dijital abone hattını genel olarak tanımlar. xDSL teknolojisinin diğer iki türü, yüksek veri hızına sahip DSL (HDSL) ve çok hızlı DSL'dir (VDSL). DSL teknolojileri bakır kablolar üzerinde veri paketlemek için gelişmiş modülasyon programları kullanılır. Anahtar istasyonları arasında değil, sadece telefon anahtarlama istasyonundan bir evle ya da ofisle bağlantı kurmak için kullanıldıklarından bazen "son mil teknolojileri" adıyla anılırlar.

Yatırımcı İlişkileri

Gayrettepe Mahallesi Yıldızposta Caddesi

No: 40 Beşiktaş İstanbul/Türkiye

T: (+90) 212 309 96 30 F: (+90) 212 352 96 10

www.turktelekom.com.tr | www.ttinvestorrelations.com

investorrelations@turktelekom.com.tr

twitter.com/ttkomir

